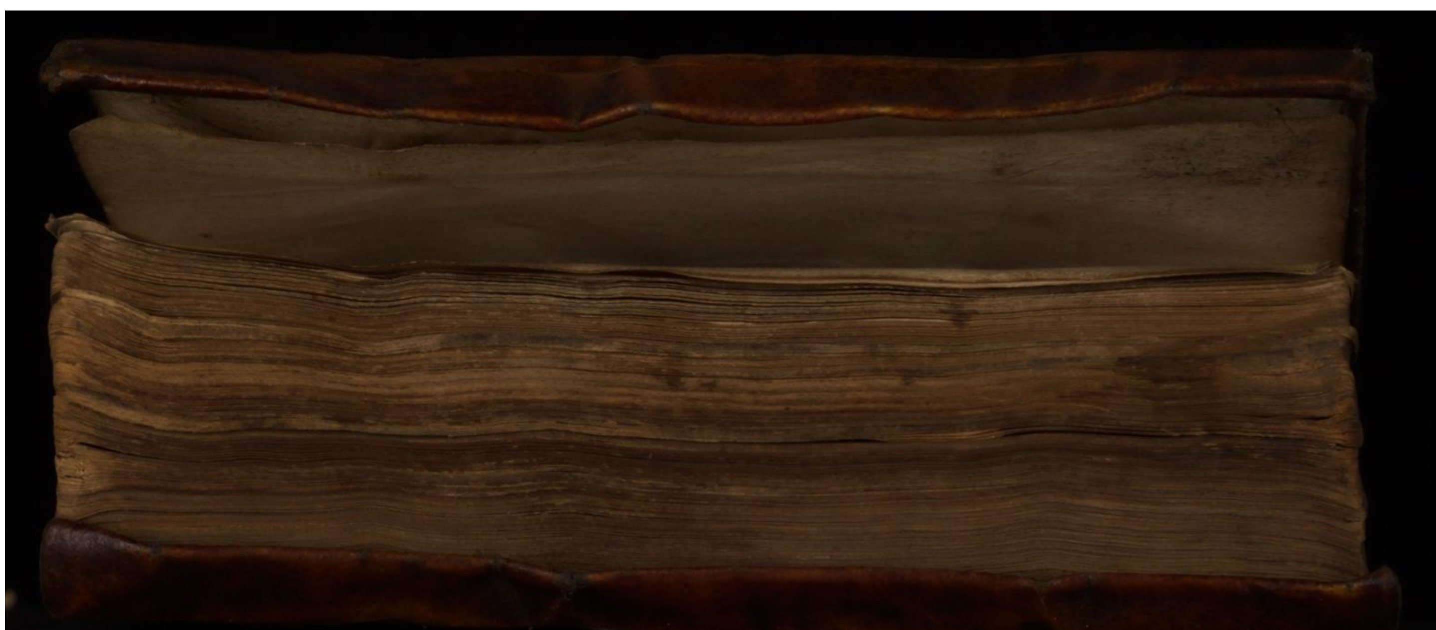

Hippocratis
Aphorismi
Prognostica
Parisiis
1557

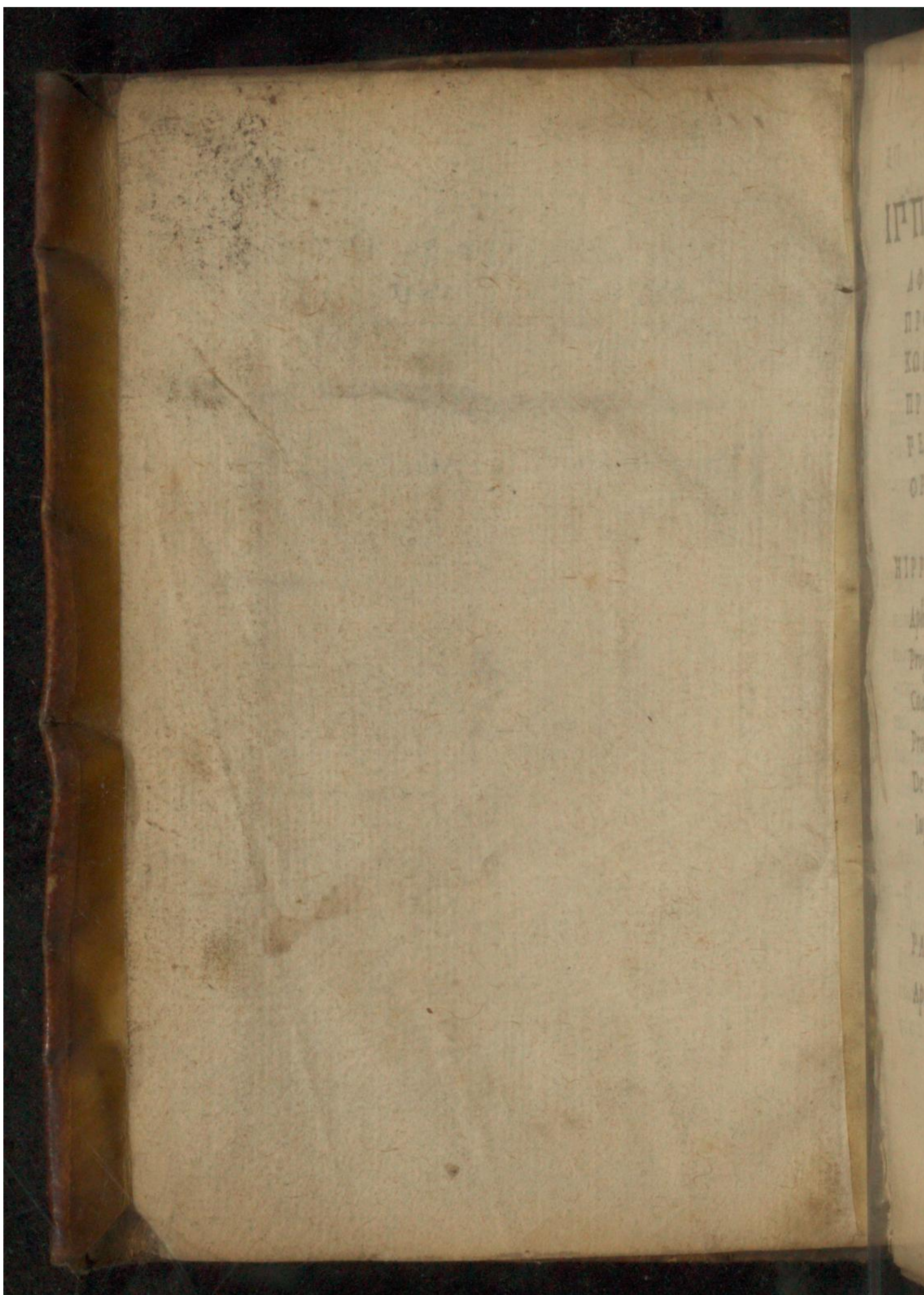

Ex Libris
Geo. H. Powell
dup/s 1891.

[Hippocrates 460 - 361 B.C.

Harsith

64048

TOM. VII.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ βιβλ. ζ.
ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ.
ΚΩΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.
ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΩΝ βιβλ. β.
ΠΕΡΙ ΕΝΥΠΝΙΩΝ.
ΟΡΚΟΣ.

HIPPOCRATIS

Aphoriſmorum *lib.* VII.
Prognoſtica.
Coacæ prænotiones.
Prorrheticorum *lib.* II.
De inſomniis.
Iuſiurandum.

PARISIIS. M. D. LVII.
Apud Guil. Morelium in Græcis typographum Regium.

EX LIB. IAC. SYLVII DE *Ordine & ordinis ratione in legendis Hippocratis & Galeni libris.*

MEdicum in curatione, vel etiam ante curationem, coram ęgro vel ægri parentibus & amicis præſentia, præterita, & futura (de his enim tribus temporibus vtrunque dicitur Hippocrati, vt docet Galenus initio Prorrheticorum & Prognoſticorum) & quæ æger prætermittit, vt morbi naturam, & ægri conditionem agnoſcere credatur, & ob id ſe audentius medico committat. Vt etiam victus rationem, atque adeò totam curationē felicius inſtituat: vt ſalutem quoque certam poſsit promittere, vel mortem futuram prænunciare, non ex aſtris, & aſtronomicis quibuſdam ſchematibus nugaciſsimis, ſed ex ipſa rei natura, hoc eſt, morbi eſſentia, genere, quantitate, more, tempore, & ægri viribus contra morbum talem ac tantum pugnantibus robuſtis, & ob id morbum victuris: vel imbecillibus, & propter id morbo

cessuris. Quæ res medicum admirabilem & propè diuinum, & à calumnia de ægri morte liberum reddit. Hanc in rem vtiles sunt libri omnes physiologici, pręcipuè omnes de Pulsibus, quos inter prognosticos, post eos qui de Criticis diebus, & Crisibus recenset Galenus in libris suis, & ordine: & de Dyspnœa, & aliis actionibus. Ad Hygiinem pertinentes, pathologici, ætiologici, semiotici: pręcipuè Locorum affectorum: Epidemij: Therapeutici item omnes. Præter hos verò in id præstantissimi sunt,

De Coacis prænotionibus, lib. 1. Hipp.

Prognosticorum Hip. lib. 3. cum Gal. cõmentariis tribus.

Prorrhetica, id est, prædictiones Hipp. cum Galeni cõmentariis tribus, Hæc prorrhetica vt prognostica in tres diuiserunt libros, fortasse ob tres Galeni commẽtarios. Caluus prorrhetica tantum in duos libros diuisit. Vtrunque opus, & Aphorismos ex Epidemiis videtur Hippocrates collegisse, tanquam ex particularibus experimentis vniuersales sententias, Galen. lib. primo de diebus criticis.

De prænotione 1. Gal. pulcherrimus.

Præsagia ex insomniis vnus Hippoc. &

alter Galeni.

De languentium insomniis Hipp.

De decubitu prænotiones ex mathematica scientia, Galeno ascriptus.

Aphorismorum lib. 7. Hippocratis, licet septimus sit anceps, cum Galeni commentariis. In his enim plurima sunt ad prænotionem prędictionémque maximè idonea: quædam ad Therapeuticas partes, diæteticen, chirurgicen, pharmaceuticen: alia non pauca ad alias medicinæ partes pertinent (vt doctè exploranti manifestum est) in quos omnes veluti epitome est Ars medica, quam etiam totam constituere docet libro de ipsius constitutione.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ,

Τμῆμα πρῶτον.

1 Ο ΒΙΟΣ βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, ὁ δὲ καιρὸς ὀξὺς, ἡ δὲ πεῖρα σφαλερὴ, ἡ δὲ κρίσις χαλεπή. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, καὶ τοὺς παρεόντας, καὶ τὰ ἔξωθεν.

2 Ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίης καὶ τοῖς ἐμέτοισι τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσιν· ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. οὕτω δὲ καὶ ἡ

APHORISMORVM HIPPOCRATIS,

Sectio prima.

VITA breuis, ars verò longa, occasio autem præceps, experimẽtum periculosum, iudicium difficile. Nec solum seipsum pręstare oportet opportuna facientem, sed & ægrum, & assidentes, & exteriora.

In perturbationibus ventris, & vomitibus spontaneis, si talia purgentur qualia purgari oportet, confert & leuiter ferunt: sin minus, cõtra. Sic &

vaſorũ inanitio, ſi ſi
at qualis fieri debet
cõfert, & bene tole-
rãt: ſin minꝰ, cõtra.
Inſpicienda itaq; &
regio, & tẽpus, & æ-
tas, & morbi in qui-
bꝰ cõueniat, aut nõ.
Habitus exerci-
tatorũ qui ad ſum-
mum bonitatis at-
tingunt, periculoſi,
ſi in extremo con-
ſtiterint. neq; enim
poſſunt in eodẽ per
manere, neq; quie-
ſcere. Cùm verò nõ
quieſcãt, neq; poſsĩt
ꝓficere in meliꝰ, reli
quũ eſt vt decidant
in deteriꝰ. His ergo
de cauſis bonũ habi
tũ ſtatĩ ſoluere expe
dit, vt corpus rurſus
nutriri ĩcipiat: neq;
cõpreſsiònes ad ex-
tremũ ducẽdę: peri-

κενεαγγείη, ἢν μὲν οἵην
δεῖ γίγνεσθαι γίγνηται,
ξυμφέρει τε, καὶ εὐφό-
ρως φέρουσιν· ἢν δὲ
μή, τοὐναντίον. ἐπιβλέ-
πειν οὖν δεῖ καὶ χώρην,
καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην,
καὶ νούσους ἐν ᾗσι δεῖ,
ἢ οὔ.
3 Ἐν τοῖσι γυμναστι-
κοῖσιν αἱ ἐπ' ἄκρον
εὐεξίαι σφαλεραί, ἢν
ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἔωσιν· οὐ
γὰρ δύνανται μένειν
ἐν τῷ αὐτέῳ, οὐδὲ ἀτρε-
μέειν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀτρε-
μέουσιν, οὐδ' ἔτι δύναν-
ται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδι-
δόναι· λείπεται ἐπὶ τὸ
χεῖρον. τουτέων οὖν εἵνε-
κα τὴν εὐεξίην λύειν
ξυμφέρει, μὴ βραδέ-
ως, ἵνα πάλιν ἀρχὴν
ἀναθρέψιος λαμβά-
νῃ τὸ σῶμα· μηδὲ τὰς
συμπτώσιας ἐς τὸ ἔ-
σχατον ἄγειν· σφαλε-

ῥὸν γάρ. ἀλλ' ὁκοίη αὐτὴ φύσις ἦ τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, εἰς τοῦτο ἄγειν. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ κενώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἄγουσαι σφαλεραί, καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες, αἱ ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐοῦσαι σφαλεραί.

4 Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται, καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν, οὗ μὴ ἐπιδέχεται, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἐς τὸ ἔσχατον λεπτότητος ἀφιγμέναι δίαιται, χαλεπαί· καὶ γὰρ αἱ πληρώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἀφιγμέναι χαλεπαί.

5 Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτῃσι ἁμαρτάνουσι νοσέοντες. δι' ὃ μᾶλλον βλάπτονται· πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα ὃ

culosũ enĩ. Sed qualis natura fuerit ei⁹ qui debet perferre, ad hoc ducere cõuenĩt. Sic & vacuationes quę ad extremũ deducunt, periculosæ: & rurs⁹ refectiones, cũ extremę fuerint, periculosæ.

Vict⁹ tenuis, atq; exquisit⁹, in morbis quidẽ longis semper, in acutis verò, in quibus non conuenit, periculosus. Et rursus qui ad extremũ deuenit tenuitatis, grauis est. Nam & repletiones quæ ad extremũ deueniunt, graues sũt.

In tenui victu ægri delinquũt: quò fit vt magis lædantur. Quicunque enim error cõmitti-

tur magnus, maior in hoc fit, quàm in paulo pleniori victu. propterea etiam sanis periculosus existit valde tenuis ac exquisitus victus & status: quoniam errores grauius ferunt. Ob hoc igitur tenuis victus, atque admodum exquisitus, eo qui sit paulo plenior, magis periculosus.

Extremis morbis, extrema exquisitè remedia optima sunt.

Vbi morbus peracutus est, statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu vtēdū est. Vbi vero nō, sed pleniorē victū contingit adhibere,

αἲ γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον ἐν τῇσι λεπτῇσι, ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἁδροτέρῃσι διαίτῃσι. διὰ τοῦτο καὶ ἐν τοῖσιν ὑγιαίνουσι σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταὶ καὶ καθεστηκυῖαι καὶ ἀκριβέες δίαιται, ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο οὖν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται σφαλεραὶ ἐς τὰ πλεῖστα τῶν σμικρὸν ἁδροτέρων.

6 Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νοσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισται.

7 Ὅκου μὲν οὖν κάτοξυ τὸ νόσημα, αὐτίκα καὶ τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι· ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾶν,

τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ.

8. Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νόσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

9. Συντεκμαίρεσθαι δὴ χρὴ καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἀρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νούσου, καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδήσει πρότερον, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει, καὶ ἀμβλυνεῖται.

10. Ὁκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾶν· ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, ἐς ἐκεῖνο, καὶ πρὸ ἐκείνου μικρὸν, ἀφαιρε-

tantum cibi indulgendum eſt, quanto morbus remiſsior extremis fuerit.

Quando morbus in ſuo vigore conſtiterit, tũc victu tenuiſsimo vtendum.

Cõiectari autem oportet, an æger eo victu ſufficiat vſq; ad morbi vigorem: & nunquid prius ille deficiat, & impár ne futurus ſit ei victui, an morbus antea deficiat atque hebeteſcat.

Quibus igitur ſtatim morbus conſiſtit, ijs ſtatim tenuis victus adhibendus eſt: quibus verò poſterius debet cõſiſtere, in ipſo tẽpore vigoris, & paulo antè cibus ſub-

trahendus. prius vero vberius agendũ, vt æger sufficiat.

In accessionibus abstinere oportet: nã cibũ dare, nocuũ est. & quib⁹ p circuitũ fiũt accessiones, in ipsa accessione abstinere oportet.

Accessiones verò & constitutiones, morbi iudicabũt, & anni tempora, & circuituum successiua incremẽta, siue quotidie, siue alternis diebus, siue per maiora interualla fiãt. Sed & ex his quæ mox apparẽt, ĩdicia sumũtur: queãdmodum in morbo laterali, si circa initia statĩ sputũ appareat, morbum breuiat: si verò postea appa-

τέον. ἔμπροσθεν δὲ ἀποτέρως διαιτᾶν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

11 Ἐν τοῖσι παροξυνομένοισιν ὑποστέλλεσθαι χρή· τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη· καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή.

12 Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς καὶ τὰς καταστάσιας δηλώσουσιν αἱ νοῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσιες, ἤν τε καθ᾽ ἡμέρην, ἤν τε παρ᾽ ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνου γίνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, οἷον ἐν πλευριτικοῖσι, πτύελον αὐτίκα ἢν ἐπιφαίνηται, ἀρχομένου μὲν βραχύνει, ἢν δ᾽ ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει· καὶ

οὖρα καὶ ἀποχωρήματα, καὶ ἱδρῶτες, καὶ εὔκριτα καὶ δύσκριτα· καὶ βραχέα καὶ μακρὰ τὰ νοσήματα ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

13. Γέροντες εὐφορώτατα νηστείην φέρουσι, δεύτερον οἱ καθεστηκότες, ἥκιστα τὰ μειράκια, πάντων δὲ μάλιστα παιδία· τούτων δὲ αὐτέων, ἃ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν προθυμότερα ἐόντα.

14. Τὰ αὐξανόμενα τὸ θερμὸν ἔχει πλεῖστον τὸ ἔμφυτον· πλείστης οὖν δεῖται τροφῆς. ἢν δὲ μή, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται. γέρουσι δὲ ὀλίγον τὸ θερμόν· διὰ τοῦτο ἄρα ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται· ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυ-

reat, producit. Et vrinæ, & alui excrementa, & sudores, quæcunq; apparuerĩt, vel bonã morborũ iudicationẽ, vel malam, vel breues, aut lõgos fore morbos ostendunt.

Senes facilime ieiuniũ ferũt: secundo loco, qui ætatem cõsistẽtẽ habẽt: min⁹ adolescentes: omniũ minimè pueri, præsertim qui inter ipsos sunt viuidiores.

Qui crescũt plurimũ habẽt calidi innati: plurimo igitur egẽt alimẽto, alioqui corpus absumitur. Senibus verò parum calidi innati inest: paucis ꝓpterea fomitib⁹ egẽt, quia à multis extinguũ-

tur. Hanc etiam ob causam febres senibus nō similiter acutæ fiunt: frigidum enim eorū corpus.

Ventres hyeme & vere natura calidissimi sunt, & somni lōgissimi: quare per ea tēpora alimenta copiosiora sunt exhibenda. Etenī tunc calor innatus plurimus est: vnde & pluribus egent alimētis. indicio sunt ætates & athletæ.

Vict⁹ humidus febricitantibus omnibus cōfert, maximè verò pueris, & alijs qui tali victu vti cō sueuerunt.

Et quibus semel aut bis, & quib⁹ plurá ne an pauciora, particulatim opor-

ται. διὰ τοῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖς γέρουσιν οὐχ ὁμοίως ὀξέες· ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

·15· Αἱ κοιλίαι χειμῶνος καὶ ἦρος θερμόταται φύσει, καὶ ὕπνοι μακρότατοι· ἐν ταύτῃσι οὖν τῇσι ὥρῃσι καὶ τὰ προσάρματα πλείω δοτέον· καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πολύ. τροφῆς οὖν πλείονος δέονται. σημεῖον, αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ ἀθληταί.

·16· Αἱ ὑγραὶ δίαιται πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ξυμφόρον, μάλιστα δὲ παιδίοισι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσιν οὕτως εἰθισμένοισι διαιτᾶσθαι.

·17· Καὶ οἷσιν ἅπαξ ἢ δὶς, ἢ πλείω, ἢ ἐλάσσω,

ἢ κατὰ μέρος. δοτέον δέ τι καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ, καὶ τῷ ἔθει.

teat afferre, cõſiderandum. Condonãdũ autẽ aliquid tẽpori, & regioni, & ętati, et cõſuetudini.

.18. Θέρεος καὶ φθινοπώρου σιτία δυσφορώτατα φέρουσι· χειμῶνος δὲ, ῥήϊστα· ἦρος δὲ δεύτερον.

AEſtate, & autũno cibos difficillimè ferunt: hyeme, facillimè: ſecundum locum ver habet.

.19. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι μηδὲν διδόναι, μηδ' ἀναγκάζειν, ἀλλ' ἀφαιρεῖν τῶν προσθεσίων πρὸ τῶν κρισίων.

His qui per circuit° acceſsionem habẽt, nihil dare oportet, neq; cogere, ſed ſubtrahere adiectioni ãte iudicationes.

.20. Τὰ κρινόμενα καὶ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν, μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακίῃσι, μήτ' ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ' ἐᾶν.

Quæ iudicantur, & iudicata ſunt integre, neq; mouere, neq; nouare aliquid, ſiue medicamentis, ſiue aliter iritando, ſed ſinere.

.21. Ἃ δεῖ ἄγειν, ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ ἡ φύσις, διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων ταύτῃ ἄγειν.

Quę ducere oportet, quò maxime natura vergit, per loca cõferẽtia eò ducere.

Cōcocta medicari,atq; mouere,non cruda, nec in prīcipijs, modò non turgeant:plurima verò non turgent.

·22·Πέπονα φαρμακεύειν, καὶ κινέειν, μὴ ὠμὰ, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, ἢν μὴ ὀργᾷ· τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀργᾷ.

Deiectiones non multitudine ſunt ęſtimãdę, ſed ſi talia deijciãtur qualia cõueniũt, & ægri facilè tolerant. Atq; vbi vſq; ad animi defectioné expedit ducere,faciendum, ſi æger poſsit tolerare.

·23·Τὰ χωρέοντα, μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ, καὶ φέρει εὐφόρως· καὶ ὅκου δεῖ ἄχρι λειποθυμίης ἄγειν, καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

In acutis morbis rarò, & in principijs medicinis purgantibus vti, & hoc cum præmeditatione faciendum.

·24·Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσιν ὀλιγάκις, καὶ ἐν ἀρχῇσι, τῇσι φαρμακείῃσι χρέεσθαι, καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας ποιέειν.

Si qualia oportet purgari,purgentur, confert, & facilè ſe runt:ſi contrà,difficulter.

·25·Ἢν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ δ' ἐναντία, δυσχερῶς.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

1. Ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον· ἢν δὲ ὕπνος ὠφελέῃ, οὐ θανάσιμον.

2. Ὅκου παραφροσύνην ὕπνος παύῃ, ἀγαθόν.

3. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γινόμενα κακόν.

4. Οὐ πλησμονὴ, οὐ λιμὸς, οὐδ᾽ οὐδὲν ἄλλο ἀγαθὸν, ὅτι ἂν μᾶλλον τῆς φύσιος ᾖ.

5. Κόποι αὐτόματοι, φράζουσι νούσους.

6. Ὁκόσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος τὰ πολλὰ τῶν πόνων μὴ αἰσθάνονται, τουτέοισιν ἡ γνώμη νοσέει.

7. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώ-

SECTIO SECVNDA.

In quo morbo ſomnus laborē facit, mortale: ſi verò iuuat nō mortale.

Vbi ſomnus delírium ſedat, bonum.

Somnꝰ atq; vigilia, vtraq; ſi modū exceſſerint, malū.

Nō ſatietas, nō fames, neq; aliud quicquā quod modū naturæ exceſſerit.

Spōtaneę laſsitudines, morbos prænuntiant.

Quicunque dolētes parte aliqua corporis, omnino dolorem nō ſentiunt, his mens ægrotat.

Quæ lōgo tempore extenuātur cor-

pora, lentè reficere oportet: quæ verò breui, breuiter.

ματα, νωθρῶς ἐπαναστρέφειν δεῖ· τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

Si à morbo cibũ aſſumens quis non corroboratur, pluri alimẽto corpus vti ſignificatur: quod ſi non aſſumente cibum hoc accidat, ſcire oportet id indigere vacuatione.

·8· Ην ἐκ νόσου τροφὴν λαμβάνων τις μὴ ἰσχύῃ, σημαίνει ὅτι τὸ σῶμα πλείονι τροφῇ χρέεται· ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντος, τοῦτο γίγνηται, χρὴ εἰδέναι ὅτι κενώσιος δεῖται.

Corpora cũ quiſpiam purgare voluerit, oportet fluida facere.

·10· Τὰ σώματα χρὴ ὅκου ἄν τις βούληται καθαίρειν, εὔροα ποιέειν.

Non pura corpora quantò plus nutries, tanto magis lædes.

·9· Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων, ὁκόσον ἂν θρέψῃς, μᾶλλον βλάψεις.

Facilius eſt refici potu, quàm cibis.

·11· Ρᾷον πληροῦσθαι ποτοῦ, ἢ σιτίων.

Quæ relinquuntur in morbis poſt iudicationem, recidiuas facere conſuerunt.

·12· Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νούσοισιν μετὰ κρίσιν, ὑποστροφὰς ποιέειν εἰώθε.

13 Ὁκόσοισι κρίσις γίνεται, τουτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ· ἡ δ' ἐπιοῦσα εὐφορωτέρη ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

Quibuſcũque criſis, id eſt iudicatio fit, his nox grauis ante acceſsionem: quæ verò ſubſequitur, magna ex parte leuior exiſtit.

14 Ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

In ꝓfluuijs alui mutationes excrementorum iuuant, niſi ad mala mutatio fiat.

15 Ὅκου φάρυγξ νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκφύεται, σκέπτεσθαι χρὴ τὰς ἐκκρίσιας· ἢν γὰρ χολώδεες ἔωσι, τὸ σῶμα ξυννοσέει· ἢν δὲ ὅμοιαι τοῖς ὑγιαίνουσι γίγνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

Vbi fauces egrotant, aut tubercula enaſcũtur in corpore, excretiones inſpicere oportet. Nã ſi bilioſæ fuerint, corpus vnà ægrotat: ſi verò ſimiles ſanis, tutũ eſt corpus nutrire.

16 Ὅκου λιμὸς, οὐ δεῖ πονέειν.

Vbi fames, laborandum non eſt.

17 Ὅκου ἂν τροφὴ παρὰ φύσιν πλείων ἐσέλθῃ, τὴν νοῦσον ποιεῖ

Vbi cibꝰ præter naturam plus ingeſtus eſt, hic morbum fa-

cit: quod ostendit sanatio.

ἐα· δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ἴησις.

Eorum quæ confertim & velociter nutriūt, velocesquoq; fiūt excretiones.

ιη. Τῶν τρεφόντων ἀθρόως καὶ ταχέως, ταχεῖαι καὶ αἱ διαχωρήσιες γίγνονται.

Acutorū morborū nō omnino sunt certæ prædictiones aut mortis, aut salutis.

ιθ. Τῶν ὀξέων νοσημάτων οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προδιαγορεύσιες, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγιείης.

Quibus adhuc iuuenibus, aluus humecta est, ijs senescentibus exiccatur: quibus verò iuuenibus adhuc aluus sicca est, ijs senescentibus humectatur.

κ. Ὁκόσοισι νέοισιν ἐοῦσιν, αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τουτέοισιν ἀπογηράσκουσι ξηραίνονται· ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν, αἱ κοιλίαι ξηραί εἰσι, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισιν ὑγραίνονται.

Famem vini potio soluit.

κα. Λιμὸν θώρηξις λύει.

Quicunq; morbi ex repletione fiunt, vacuatio curat: & quicunq; ex vacuatione, repletio: & ex alijs, contrarietas.

κβ. Ἀπὸ πλησμονῆς μόνης ὁκόσα ἂν νοσήματα γένηται, κένωσις ἰῆται· καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσιος, πλησμονή· καὶ τῶν ἄλλων ἡ ὑπεναντίωσις.

23 Τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων κρίνεται ἐν ταῖς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι.

Acuti morbi in quatuordecim diebus iudicantur.

·24· Τῶν ἑπτὰ ἡ τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος ἡ ὀγδόη ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ ἑνδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπτακαιδεκάτη, αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἑβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης.

Septenorum, quartus est index. Alterius septimanæ octauus principium. Est autem & vndecimus contemplabilis. Ipse enim quart⁹ est alterius septimanæ. Rursus verò & decimusseptimus cõteplabilis. ipse siquidẽ est quart⁹, à quartodecimo: septimus verò, ab vndecimo.

·25· Οἱ θερινοὶ τεταρταῖοι, τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες· οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροὶ, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

AEstiuæ quartanę magna ex parte breues: autumnales, longæ, & maximè quæ hyemem attingunt.

·26· Πυρετὸν ὑπὸ σπασμοῦ βέλτιον γενέσθαι, ἢ σπασμὸν ὑπὸ πυρετοῦ.

Febrem conuulsioni superuenire melius est, q̃ febri conuulsionem.

His quæ nõ ex ratione leuius accidunt, non oportet fidere, neque multũ formidare mala quæ præter rationẽ eueniunt. Plurima enim talia stabilia nõ sunt, neque multum durare, & permanere cõsueuêre.

27 Τοῖσι μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν οὐ δεῖ πιστεύειν, οὐδὲ φοβεῖσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως· τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιούτων ἐστὶν ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

Febricitantiũ nõ omnino leuiter permanere corpus, & nihil minui, vel etiã plus quàm ratio postulat, contabescere, malum. illud enĩ morbi longitudinem, hoc vero imbecillitatẽ significat.

28 Τῶν πυρεσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, τὸ διαμένειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, ἢ καὶ συντήκεσθαι μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ μῆκος νούσου σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθένειαν.

Quum morbi inchoãt, si quid mouẽdum videtur, moue: quum verò cõsistũt ac vigẽt, melius est quietem habere.

29 Ἀρχομένων τῶν νούσων, ἤν τι δοκέῃ κινεῖν, κίνει· ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστιν.

30 Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη, πάντα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότερα.

Circa initia & fines, omnia imbecilliora: quũ verò cõſiſtunt, fortiora.

31 Τῷ εὐσιτέοντι ἐξ ἀῤῥωστίης, μηδὲν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, μοχθηρόν.

Eiꝰ qui in ęgritudine bene cibatur, nihil proficere corpꝰ, malum.

32 Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, κατ᾽ ἀρχὰς μὲν εὐσιτέοντες, καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν ἀσιτέουσιν· οἱ δὲ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν ἀσιτέοντες ἰσχυρῶς, ὕστερον δὲ εὐσιτέοντες βέλτιον ἀπαλλάσσουσιν.

Omnes ferè qui malè ſe habẽt circa initia bene cibati, neq; quicquam proficiẽtes, circa finem rurſus cibum nõ appetũt: qui verò circa initia cibũ valde nõ appetunt, poſtea bene appetentes, ii melius euadunt.

33 Ἐν πάσῃ νούσῳ τὸ ἐῤῥῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, ἀγαθὸν, τὸ δ᾽ ἐναντίον κακόν.

In quouis morbo mente cõſtare, & bene ſe habere ad illa quæ offeruntur, bonum: contra verò ſe habere, malum.

34 Ἐν τῇσι νούσοισιν, ἧσσον κινδυνεύουσιν

In morbis minus periclitantur,

quorum naturę, aut ætati, aut habitui, aut tempori magis cõgruit morbus, q̃ quibus ſecundũ nihil iſtorũ congruit.

οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ἕξιος, καὶ τῆς ὥρης ἡ νοῦσος ᾖ μᾶλλον, ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη κατά τι τουτέων.

In quouis morbo partes ad vmbilicũ & imũ vẽtrem attinẽtes, craſsitudinẽ habere melius eſt: multum verò extenuari, ac contabeſcere, prauum. Sed & hoc quoque ad inferiores purgationes periculoſum,

35 Ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι, τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἦτρον πάχος ἔχειν, βέλτιόν ἐστι· τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρόν. ἐπισφαλὲς δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας.

Qui ſalubritatẽ corporis habent, per medicamẽta euacuati, citò exoluuntur, & qui prauo vtũtur cibo.

36 Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα, ἐν τῇσι φαρμακίῃσι καθαιρόμενοι, ἐκλύονται ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεόμενοι.

Qui bene ſe habent corpore, difficulter ferunt medicationes.

37 Οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, φαρμακεύεσθαι ἐργώδεες.

38. Τὸ σμικρῷ χεῖρον καὶ πόμα καὶ σιτίον, ἥδιον δὲ, τῶν βελτιόνων μὲν, ἀηδεστέρων δὲ, μᾶλλον αἱρετέον.

Paulo deterior potꝰ aut cibꝰ, ſuauior auté, melioribꝰ quidé, ſed minꝰ ſuauibus, eſt pręferédus.

39. Οἱ πρεσβῦται τῶν νέων τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον. ὁκόσα δὲ αὐτέοισι χρόνια νοσήματα γίνεται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

Seniores iuuenibus plurimùm ęgrotant minus. Qui verò morbi ipſis accidunt longi, maxima ex parte comitantur ad mortem.

40. Βράγχοι καὶ κόρυζαι τοῖσι σφόδρα πρεσβύτῃσιν οὐ πεπαίνονται.

Raucedines, & grauedines in valde ſenibus coctionem nõ admittunt.

41. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς ἄνευ φανερῆς προφάσιος, ἐξαπίνης τελευτῶσι.

Qui frequéter ac veheméter abſque cauſa manifeſta exoluuntur derepéte moriuntur.

42. Λύειν ἀποπληξίην, ἰσχυρὴν μὲν ἀδύνατον, ἀσθενέα δὲ οὐ ῥηΐδιον.

Soluere morbum qué apoplexiam vocant, fortem impoſſibile: debilem verò, non facile.

43. Τῶν ἀπαγχομένων καὶ καταλυομένων-

Strangulati atque diſſoluti, at

nōdum mortui, nō referūtur quibꝰ ſpuma circa os fuerit.

Qui natura admodum craſsi ſunt, citius intereunt q̄ qui graciles.

Quicūque iuuenes morbo comitiali laborāt mutatione maximè ætatis, & temporum, & locorum, & victuum quoque liberātur.

Duobus doloribus ſimul nō eundé locum infeſtantibꝰ vehementior alterum obſcurat.

Dum pus conficitur, dolores ac febres accidunt magis quàm iam confecto.

In omni corporis motu vbi laborare cœperit, quies ſtatī

νων, μηδέπω δὲ τεθνηκότων οὐκ ἀναφρίζουσιν, οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα.

44 Οἱ παχέες σφόδρα κατὰ φύσιν ταχυθάνατοι γίγνονται, μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν.

45 Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν ἀπαλλαγὴν, αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης, καὶ τῶν ὡρέων, καὶ τῶν τόπων, καὶ τῶν βίων ποιέουσι.

46 Δύο πόνων ἅμα γινομένων μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος ἀμαυροῖ τὸν ἕτερον.

47 Περὶ τὰς γενέσιας τοῦ πύου οἱ πόνοι καὶ οἱ πυρετοὶ συμβαίνουσι, μᾶλλον ἢ γενομένου.

48 Ἐν πάσῃ κινήσει τοῦ σώματος, ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, τὸ δια-

ναπαύειν ἐυθὺς ἀκό-
πον.

49. Οἱ εἰθισμένοι τοὺς συνήθεας πόνους φέρειν, κἂν ὦσιν ἀσθενέες ἢ γέροντες, τῶν ἀσυνήθων, ἰσχυρῶν τε, καὶ νέων ῥᾶον φέρουσι.

50. Τὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου συνήθεα κἂν ᾖ χείρω, τῶν ἀσυνήθων ἧσσον ἐνοχλεῖν εἴωθε. δεῖ οὖν καὶ ἐς τὰ ἀσυνήθεα μεταβάλλειν.

51. Τὸ κατὰ πολὺ καὶ ἐξαπίνης κενοῦν, ἢ πληροῦν, ἢ θερμαίνειν, ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσοῦν τὸ σῶμα κινεῖν, σφαλερόν· καὶ γὰρ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. τὸ δὲ κατ' ὀλίγον ἀσφαλὲς, καὶ ἄλλως, ἤν τις ἐξ ἑτέρου ἐφ' ἕτερον μεταβαίνῃ.

lassitudinē aufert.

Qui cõsueti solitos labores ferre, et si fuerint imbecilles & senes, nõ cõsuetis, fortib⁹, atq; iuuenibus facilius ferunt.

Quæ ex lõgo tēpore cõsueta sunt, etsi deteriora sunt, insuetis min⁹ molestare solét. Oportet igitur ad insueta permutari.

Plurimum atque repétè euacuare, vél replere, vel calefacere, vel refrigerare, siue quouis alio modo corpus mouere, periculosum: quoniã omne nimiũ est naturæ inimicũ: sed quod paulatī fit tutũ est, tũ aliàs, tũ quum ab altero ad alterũ transitus fit.

Omnia secundũ rationem facienti, si non succedat secũdũ rationem, nõ est transeundũ ad aliud, stãte eo quod à principio visũ est.

52· Πάντα κατὰ λόγον ποιέοντι, μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον, μένοντος τοῦ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

Quicunque aluos humidas habent, siquidem iuuenes fuerint, melius commutant his qui siccas habent: ad senectam verò deterius commutãt. nam senescentibus magna ex parte exiccãtur.

53· Ὁκόσοι τὰς κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσι, νέοι μὲν ὄντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι, τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων· ἐς δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπαλλάσσουσι· ξηραίνονται γὰρ ὡς ἐπιτοπολὺ τοῖσιν ἀπογηράσκουσι.

Magnitudo corporis iuuentę quidem nec indecens, neque illiberalis: senectæ verò inutilis, deterior paruitate.

54· Μεγέθει δὲ σώματος, ἐννεάσαι μὲν, ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀειδές· ἐγγηρᾶσαι δὲ, δύσχρηστον, καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

1. Αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων μάλιστα τίκτουσι τὰ νουσήματα· καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ ἢ ψύξιος, ἢ θάλψιος, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον οὕτως.

2. Τῶν φυσίων, αἱ μὲν πρὸς θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι.

3. Τῶν νούσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι· καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

4. Ἐν τῇσιν ὥρῃσιν ὅταν τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὁτὲ μὲν θάλπος, ὁτὲ δὲ ψύχος γίνηται, φθινοπωρινὰ τὰ νουσήματα προσδέχεσθαι χρή.

SECTIO TERTIA.

MVTAtiones tēporū potiſsimū pariūt morbos: & in quibuſdam tēporibus magnæ mutationes, aut frigoris. aut caloris, & alia pro ratione eodem modo.

Naturarum, hæ quidē ad æſtatē, hæ verò ad hyemē bene maléve ſe habēt.

Morbi quoq; alij ad alia bene vel male ſe habent: & quędam ętates ad tempora, & loca, & victus genera.

In tēporibus quādo eodē die modò calor, modò frigus fit, autūnales morbi expectandi ſunt.

Austri auditum hebetãtes, caliginosi, caput grauantes, pigri, dissoluentes. quando huiuscemodi tempestas præualuerit, talia in morbis patiuntur. At si aquilonia fuerit, tusses, fauces, alui duræ, difficultates vrinæ, horrores, costarum dolores, & pectoris. quando hæc tempestas præualuerit, talia in morbis expectare oportet.

Quãdo æstas fit veri similis, sudores in febribus multos expectare oportet.

In siccitatibus febres acutæ fiunt: & si annus magna ex parte talis fuerit, qualem fecerit cõ-

5. Νότοι βαρυήκοοι, ἀχλυώδεες, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοί. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι πάσχουσιν. ἢν δὲ βόρειον ᾖ, βῆχες, φάρυγγες, κοιλίαι σκληραὶ, δυσουρίαι, φρικώδεες, ὀδῦναι πλευρέων, στηθέων. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι προσδέχεσθαι χρή.

6. Ὁκόταν θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλοὺς προσδέχεσθαι χρή.

7. Ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίγνονται. καὶ ἢν μὲν ἐπιπλέον ᾖ τὸ ἔτος τοιοῦτον ἐὸν, ὁκοίην τὴν κατάστασιν ἐποί-

κόσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τὰ νουσήματα τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

ſtitutionem, tales plurimum morbos oportet expectare.

8 Ἐν τοῖσι καθεστῶσι καιροῖσιν, ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδῶσιν, εὐσταθέες καὶ εὐκρινέες αἱ νοῦσοι γίνονται· ἐν δὲ τοῖσιν, ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι καὶ δύσκριτοι.

In cõſtantibus tẽporibꝰ, quum tẽpeſtiue tẽpeſtiua redduntur, morbi conſtantes, & boni iudicij fiunt: in inconſtantibus autem, inconſtantes, & mali iudicij.

9 Ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται αἱ νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται ὡς ἐπὶ πᾶν. ἦρ δὲ ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

Autumno morbi acutiſsimi, atque exitiales maxima ex parte. Ver verò ſaluberrimum, & minime exitiale.

10 Τὸ φθινόπωρον τοῖσι φθίνουσι κακόν.

Autumnus tabidis malus.

11 Περὶ δὲ τῶν ὡρέων, ἢν μὲν ὁ χειμὼν αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον, ἀνάγκη τοῦ θέρεος πυρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας,

De tẽporibus, ſiquidẽ hyems ſicca, & aquilonia fuerit, ver verò pluuioſũ, & auſtrale, neceſſe eſt ęſtate febres acutas, & lippitudines,

& intestinorum difficultates fieri, præcipuè verò mulieribus, et viris qui natura sunt humidiores.

Si verò hyems australis, & pluuiosa, & serena fuerit: ver autem siccum, & aquilonium, mulieres, quibus partus in ver incidit, ex quacunque occasione abortiunt: quæ verò pariēt, imbecilles, & morbidos infantes pariūt: quare vel statim intereūt, vel tenues & valetudinarij viuūt. Cæteris verò mortalibus difficultates intestinorū, et lippitudines siccę fiūt: senioribꝰ autē distillationes quæ citò interiment.

Si verò æstas sic-

καὶ δυσεντερίας γίγνεσθαι, μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξὶ, καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγρὰς ἔχουσι τὰς φύσιας.

12. Ἢν δὲ νότιος ὁ χειμὼν, καὶ ἔπομβρος, καὶ εὔδιος γένηται· τὸ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν, καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες ἥσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἔαρ, ἐκ πάσης προφάσιος ἐκτιτρώσκουσιν· αἳ δ᾽ ἂν τέκωσιν, ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκτουσιν· ὥστε ἢ παραυτίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι δυσεντερίαι καὶ ὀφθαλμίαι ξηραὶ γίνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι κατάρροι συντόμως ἀπολλύντες.

13. Ἢν δὲ τὸ θέρος αὐ-

χειμερὸν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι εἰς τὸν χειμῶνα γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι καὶ κόρυζαι· ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσιες.

ca fuerit, & aquilonia, autumnus verò pluuiosus, & australis, dolores capitis ad hyemem fiũt, tusses, raucedines, atque grauedines: quibusdam autem & tabes.

14 Ἢν δὲ βόρειον ᾖ καὶ ἄνυδρον, τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύσιας, καὶ τῇσι γυναιξὶ ξύμφορον· τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμίαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, καὶ κόρυζαι χρόνιαι· ἐνίοισι δὲ μελαγχολίαι.

Si verò aquilonius sit & siccus, his qui natura sunt humidiore, & mulieribꝰ cõferet: reliquis autẽ erunt lippitudines siccę, et febres acutæ, & grauedines diuturnæ: nõnullis & atræ biles.

15 Τῶν δὲ καταστασίων τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὸ μὲν ὅλον, οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβριῶν εἰσὶν ὑγιεινότεροι, καὶ ἧσσον θανατώδεες.

Ex anni autẽ cõstitutionibus, quod in totum dixerim, siccitates imbribus sunt salubriores & minus mortiferæ.

16 Νουσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρίῃ-

Morbi pluuiarum multitudine,

magna ex parte fiũt febres longæ, alui profluuia, putredines, morbi comitiales & attoniti, & anginæ. In siccitatibus autem, tabitudines, lippitudines, articulorum dolores, stillicidia vrinæ, & difficultates intestinorum.

Quotidianæ autẽ cõstitutiones, aquiloniæ quidem corpora dẽsant, confirmant, & bene mobilia, coloratiora, & melius audientia faciunt, & aluos exiccant oculos mordent: & si pectus dolor aliquis obsederit, dolorem augẽt. Austrinæ dissoluũt corpora & humectant, capita aggra

σιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, πυρετοί τε μακροὶ, καὶ κοιλίης ῥύσιες, καὶ σηπεδόνες, καὶ ἐπίληπτοι, καὶ ἀπόπληκτοι, καὶ κυνάγχαι. ἐν δὲ τοῖσιν αὐχμοῖσι, φθινώδεες, ὀφθαλμίαι, ἀρθρίτιδες, στραγγουρίαι, καὶ δυσεντερίαι.

·17·Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταστάσιες, αἱ μὲν βόρειοι τά τε σώματα ξυνιστῶσι, καὶ εὔτονα, καὶ εὐκίνητα, καὶ εὔχροα, καὶ εὐηκοώτερα ποιέουσι, καὶ τὰς κοιλίας ξυραίνουσι, καὶ τὰ ὄμματα δάκνουσι, καὶ περὶ τὸν θώρηκα ἄλγημα ἤν τι προϋπάρχῃ, μᾶλλον πονέουσιν. αἱ δὲ νότιοι διαλύουσι τὰ σώματα καὶ ὑγραίνουσι, καὶ καρηβαρίας, καὶ βα-

ρυηκοΐας, καὶ ἰλίγγους ἐμποιέουσιν, ἔν τε τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι καὶ ἐν τοῖσι σώμασι δυσκινησίην, καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνουσι.

18 Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τοῦ μὲν ἦρος καὶ ἄκρου τοῦ θέρεος, οἱ παῖδες, καὶ οἱ τουτέων ἐχόμενοι τῇσιν ἡλικίῃσιν, ἄριστά τε διάγουσι, καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. τοῦ δὲ θέρεος καὶ τοῦ φθινοπώρου, μέχρι μέν τινος οἱ γέροντες· τὸ δὲ λοιπὸν φθινοπώρου καὶ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσι.

19 Νουσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται, μᾶλλον δ' ἔνια κατ' ἐνίας αὐτέων καὶ γίνεται καὶ παροξύνεται.

uant, auditum obtundunt, & vertigines faciunt, oculis atq; corporibus difficilem motum præstant, & aluos humectant.

Per tempora anni, vere quidem & prima æstate pueri, & qui hos sequũtur ætate, optimè degunt, & sani sunt maximé. AEstate verò & autumno aliquò vsque senes, reliquum autumni, & hyemis, qui mediam ætatem habent.

Morbi omnes quidem in omnibus temporibus fiunt, quidam verò magis in quibusdã ipsorum & fiunt & excitantur.

Vere enim furores, & atrę biles, & morbi comitiales, & profluuia sãguinis, & ãginæ, & grauedines, raucedines, leprę, tuſſes, impetigines, vitiligines, & puſtulæ vlceroſæ plurimæ, & tubercula, & articulorũ dolores.

AEſtate autem nonnulli horum, & febres continuæ, & ardentes, & tertianæ plurimę, & quartanæ, & vomitus, & alui profluuia, & lippitudines oculorũ, & auriũ dolores, & oris vlcerationes, genitalium putredines, & ſudamina.

Autumno verò, & plurimi æſtiui morbi ſiunt, & fe-

20 Τοῦ μὲν ἦρος, τὰ μανικὰ καὶ τὰ μελαγχολικὰ, καὶ τὰ ἐπιληπτικὰ, καὶ αἵματος ῥύσιες, καὶ κυνάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ βράγχοι, καὶ βῆχες, καὶ λέπραι, καὶ λειχῆνες, καὶ ἀλφοὶ, καὶ ἐξανθήσιες ἑλκώδεες πλεῖσται, καὶ φύματα, καὶ ἀρθριτικά.

21 Τοῦ δὲ θέρεος, ἔνιά τε τουτέων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, καὶ καῦσοι, καὶ τριταῖοι πλεῖστοι, καὶ τεταρταῖοι, καὶ ἔμετοι, καὶ διάῤῥοιαι, καὶ ὀφθαλμίαι, καὶ ὤτων πόνοι, καὶ στομάτων ἑλκώσιες, καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, καὶ ἵδρωα.

22 Τοῦ δὲ φθινοπώρου, καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλὰ, καὶ πυρε-

ρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ πλάνητες, καὶ σπλῆνες, καὶ ὕδρωπες, καὶ φθίσιες, καὶ στραγγουρίαι, καὶ λειεντερίαι, καὶ δυσεντερίαι, καὶ ἰσχιάδες, καὶ κυνάγχαι, καὶ ἄσθματα, καὶ εἰλεοὶ, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικά.

23 Τοῦ δὲ χειμῶνος, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, κόρυζαι, βράγχοι, βῆχες, πόνοι στηθέων, καὶ πλευρέων, καὶ ὀσφύος, κεφαλαλγίαι, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι.

24 Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοιαῦτα συμβαίνει, τοῖσι μὲν σμικροῖσι καὶ νεογνοῖσι παιδίοισιν ἄφθαι, ἔμετοι, βῆχες, ἀγρυ-

bres quartanæ, & erraticæ, lienes, aquę inter cutem, tabes, ſtillicidia vrinæ, lęuitates & difficultates inteſtinorum, coxendicum dolores, & anginæ, & ãhelationes, & ilei, & morbi comitiales, & furores, & atræ biles.

Hyeme verò, morbi laterales, & pulmonis inflammationes, lethargi, grauedines, raucedines, tuſſes, dolores pectoris & laterũ, ac lumborum, capitis dolores, vertigines & apoplexiæ.

In ætatibus autẽ talia contingũt, paruis & nuper natis puerulis, oris vlcera, vomitꝰ, tuſſes, vigi-

liæ, pauores, vmbilici inflammationes, aurium humiditates.

πνίαι, φόβοι, ὀμφαλοῦ φλεγμοναί, ὤτων ὑγρότητες.

In progreſſu verò quum iam dentire incipiunt, gingiuarum prurigines, febres, conuulſiones, alui profluuia, & maximè quũ caninos edunt dentes, & his pręſertim pueris, qui craſsiſsimi ſunt, & aluos duras habent.

25. Πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν προσάγουσιν οὔλων ὀδαξισμοί, πυρετοί, σπασμοί, διάῤῥοιαι, καὶ μάλισθ' ὅταν ἀνάγωσι τοὺς κυνώδοντας, καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παιδίων, καὶ τοῖσι τὰς κοιλίας σκληρὰς ἔχουσι.

Quum verò iã magis adoleuerint, tõſillæ, & vertebræ quæ in occipitio ad interiora luxationes, crebri ãhelitus, calculi, lũbrici rotũdi, aſcarides, verrucę, ſatyrię, ſtrumę et alia tubercula, ſed præcipue antedicta.

26. Πρεσβυτέροισι δὲ γιγνομένοισι παρίσθμια, σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον εἴσω ὤσιες, ἄσθματα, λιθιάσιες, ἕλμινθες στρογγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχόρδονες, σατυριασμοί, χοιράδες, καὶ τἄλλα φύματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

Toi-

27. Τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσι, τούτων τε τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ αἵματος ῥύσιες ἐκ ῥινῶν.

Grandioribus autē & iā accedētibus ad pubertatē plurima ex his, & febres diuturnæ magis, & ex naribus profluuia ſanguinis.

28 Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι πάθεα κρίνεται· τὰ μὲν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι, τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ μησὶ, τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ ἔτεσι, τὰ δὲ καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσιν. ὅσα δ' ἂν διαμένῃ τοῖσι παιδίοισι πάθεα, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ ἡβάσκειν, ἢ τοῖσι θήλεσι περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥήξιας, χρονίζειν εἴωθε.

Plurimæ autem ægrotaones pueris iudicātur: nonnullę quidē in quadraginta diebus, nonnullæ in ſeptem menſibus, nonnullæ verò in annis ſeptem, quæ verò permanſerint nec in pubertate finierint, puerulis aut fœminis quum menſtrua erūpunt, conſeneſcere conſueuerunt.

29. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν αἵματος ἐπτύσιες, φθίσιες, πυρετοὶ ὀξέες, ἐπιληψίαι, καὶ

Adoleſcentibus autem ſanguinis ſpuitiones, tabes, febres acutæ, morbus comitialis &

alij, ſed, precipuè antedicti.

Vltra hanc ætatē creber anhelitus, morbi laterales, pulmonis inflammationes, lethargi, phrenetides, ardores, diuturna profluuia, choleræ, difficultates inteſtinorum, leuitates inteſtinorum, hæmorrhoides.

Senibus ſpirandi difficultates, deſtillationes cum tuſſe, vrinæ ſtillicidia, vrinę difficultates, articulorū dolores renū paſsiones, vtigines, apoplexiæ, mali habit⁹, prurit⁹ toti⁹ corporis, vigiliæ, alui, oculorū & nariū humiditates, viſus obtuſus, glaucedines, auditus graues.

τἆλλα νοσήματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

30. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην ταύτην, ἄσθματα, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι, διάῤῥοιαι χρόνιαι, χολέραι, δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἱμοῤῥοΐδες.

31. Τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι, δύσπνοιαι, κατάῤῥοι βηχώδεες, στραγγουρίαι, δυσουρίαι, ἄρθρων πόνοι, νεφρίτιδες, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι, καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλου, ἀγρυπνίαι, κοιλίης καὶ ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπίαι, γλαυκώσιες, βαρηκοΐαι.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

1 Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα καὶ ἄχρις ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας. τὰ δὲ νήπια καὶ τὰ πρεσβύτερα εὐλαβέεσθαι χρή.

2 Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα, χρήσιμα· τὰ δ' ἐναντίως ἰόντα, παύειν.

3 Ἢν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, συμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ δ' ἐναντία, δυσχερῶς.

4 Φαρμακεύειν, θέρεος μὲν μᾶλλον τὰς ἄνω, χειμῶνος δὲ, τὰς κάτω.

5 Ὑπὸ κύνα, καὶ πρὸ

SECTIO QVARTA

VTeros gerẽtes ſunt medicandæ, ſi materia turget, quarto menſe, & vſq; ad ſeptimũ: ſed has minus. Iuniora autẽ & ſeniora vereri oportet.

In medicationib⁹ talia educere è corpore, qualia & ſpõte prodeuntia, vtilia: quæ verò contrario modo prodeunt, cohibere oportet.

Si qualia oportet purgari purgentur, confert, & leuiter ferunt: contraria verò, grauiter.

Medicari, æſtate ſuperiores magis, hyeme verò inferiores.

Sub cane, & ante

canē, difficiles ſunt medicationes.

Graciles & facilè vomentes purgare ſuperiora, cauentes hyemem.

Vomentes verò difficulter,& mediocriter bene carnoſos,per inferiora,cauentes æſtatem.

Tabidos verò,cauentes ad ſuperiores purgationes.

Melancholicos plenius ꝑ inferiora, eadē ratione cōtraria apponentes.

Medicari in valde acutis, ſi materia turget, eadem die. tardare enim in talibus malum eſt.

Quibus tormina & circa vmbilicum labores,& lumborū

κυνὸς, ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

6· Τοὺς ἰσχνοὺς καὶ εὐημέας ἄνω φαρμακεύειν, ὑποστελλομένους χειμῶνα.

7· Τοὺς δὲ δυσημέας καὶ μέσως εὐσάρκους κάτω, ὑποστελλομένους θέρος.

8· Τοὺς δὲ φθινώδεας, ὑποστελλομένους τὰς ἄνω φαρμακείας.

9· Τοὺς δὲ μελαγχολικοὺς ἁδροτέρως τὰς κάτω, τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προστιθέντες.

10. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, ἢν ὀργᾷ, αὐθημερόν· χρονίζειν γὰρ κακὸν ἐν τοῖσι τοιούτοισιν.

11· Ὁκόσοισι στρόφοι καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος

ἄλγημα μὴ λυόμε-
νον μήτε ὑπὸ φαρ-
μακείης, μήτ' ἄλλως
εἰς ὕδρωπα ξηρὸν ἱ-
δρύεται.

12 Ὁκόσοισι κοιλίαι
λειεντεριώδεες χειμῶ
νος, ἄνω φαρμακεύειν,
κακόν.

13 Πρὸς τοὺς ἐλλεβό-
ρους τοῖσι μὴ ῥηϊδίως
ἄνω καθαιρομένοισι
πρὸ τῆς πόσιος προϋ-
γραίνειν τὰ σώματα
πλείονι βοφῇ καὶ ἀ-
ναπαύσει.

14 Ἐπὴν πίῃ τις ἐλλέ-
βορον, πρὸς μὲν τὰς
κινήσιας τῶν σωμά-
των μᾶλλον ἄγειν,
πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους
καὶ μὴ κινήσιας, ἧσ-
σον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ
ναυτιλίη, ὅτι κίνη-
σις τὰ σώματα τα-
ράττει.

15 Ἐπὴν βούλῃ μᾶλ-

dolor, qui neque à
medicamento, neq;
aliter soluitur, in a-
quam intercutẽ sic-
cam firmatur.

Quorum alui in
testinorum læuita-
te laborant, hyber-
no tempore supra
purgari, malum.

Ad helleboros
qui non facilè suprà
purgantur, eorum
corpora ante potio-
nem pluri cibo, atq;
quiete humectanda
sunt.

Quũ biberit quis
helleborum, ad mo
tiones quidẽ corpo
rũ ducere magis, ad
somnos verò atque
quietẽ minus. Indi-
cat autem nauiga-
tio, turbari motio-
ne corpus.

Quũ volueris ma

gis ducere hellebo-rum, moue corpus: quum verò sistere, somnum facito, & non moueto.

Carnes sanas habẽtibus, helleborus periculosus: facit enim conuulsionem.

Si quis febrem nõ habens, abstinet à cibo, & cordis morsum, seu vertiginem patitur, & oris amaritudinẽ sentit, purgatione indigere ꝑ superiora significat.

Supra præcordia dolores, purgatione ĩdigere ꝑ superiora significat: quicunq; verò inferiora molestant, per inferiora.

Qui in medicamentis purgati, non sitiunt, non quiescũt priusquam sitiant.

λον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα· ἐπὴν δὲ παῦσαι, ὕπνον ποίει, καὶ μὴ κίνεε.

16. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σάρκας ὑγιέας ἔχουσι· σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει.

17. Ἀπυρέτῳ ἐόντι, ἀποσιτίη, καὶ καρδιωγμὸς, καὶ σκοτόδινος, καὶ στόμα ἐκπικρούμενον, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι σημαίνει.

18. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι σημαίνει· ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω.

19. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαιρόμενοι, οὐ παύονται, πρὶν ἢ διψήσωσιν.

20 Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ἢν γίνηται στρόφος, καὶ γονάτων βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακείης δεῖσθαι σημαίνει.

Nō febricitātibus ſi tormina acciderint, & genuū grauitas, & lūborū dolor, purgari inferiꝰ oportere ſignificatur.

21 Ὑποχωρήματα μέλανα, ὁκοῖον αἷμα μέλαν, ἀπὸ ταυτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ καὶ ἄνευ πυρετοῦ, κάκιστα· καὶ ὁκόσα ἂν χρώματα πλείω ᾖ, κάκιον. ξὺν φαρμάκῳ δὲ ἄμεινον, καὶ ὅσῳ ἂν πλείω χρώματα, οὐ πονηρόν.

Deiectiones nigræ, qualis eſt ſanguis niger, ſpōte venientes, ſiue cum febre, ſiue ſine febre, peſſimæ: & quanto colores fuerint plures, peius: cum medicamento verò melius, & quanto colores pluresnō praui.

22 Νοσημάτων ὁκόσων ἀρχομένων ἢν χολὴ μέλαινα, ἢ ἄνω ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανάσιμον.

Morbis quibuſlibet īcipiētibꝰ ſi atra bilis, vel ſupra, vel infra exierit, letale.

23 Ὁκόσοισιν ἐκ νοσημάτων ὀξέων, ἢ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τρωμάτων, ἢ ἄλλως λελεπτυσμένοισι, χολὴ μέ-

Quibuſcunq; ex morbis acutis, aut diuturnis, vel ex vulneribus, ſiue quouis alio modo extenuatis, bilis ni-

gra, ſiue vti ſanguis niger de ſubter exierit, poſtridie moriũtur.

Difficultas inteſtinorũ, ſi ab atra bile incœperit, letalis eſt.

Sanguis quidem ſupra, qualiſcunque fuerit, malus: infra autẽ, ſi niger exeat, bonus eſt.

A difficultate inteſtinorum vexato, ſi veluti carunculæ exeant, letale eſt.

Quibus in febribus ſanguinis fluxerit multitudo, quacunq; ex parte, quũ reficiuntur, alui his humectantur.

Quibus bilioſæ deiectiones, ſuperueniente ſurditate ceſsãt; & quibus ſurditas, ſuperuenien-

λαινα, ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν ὑπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι.

24 Δυσεντερίη, ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον.

25 Αἷμα ἄνω μὲν ὁποῖον ἂν εἴη, κακόν· κάτω δὲ, ἀγαθὸν μέλαν ὑποχωρέον.

26 Ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ ὁκοῖαι ἂν σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.

27 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμοῤῥαγέει πλῆθος ὁκοθενοῦν ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται.

28 Ὁκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσιος ἐπιγινομένης, παύονται· καὶ ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων ἐπιγινομέ-

νων παύονται. tibus biliosis, cessāt.

·29. Ὁκόσοισι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἑκταίοισιν ἐοῦσι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτα.

Quibus in febribus sexto die rigores fiūt, iudicatio difficilis sequitur.

·30. Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ἐς τὴν αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ, δύσκριτα.

Quibus accessiones fiunt, quacūque hora febris dimiserit, si eadem postero die occupauerit, iudicatio difficilis.

·31. Τοῖσι κοπώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλιστα αἱ ἀποστάσιες γίνονται.

Qui in febrib⁹ lassitudinē sentiunt, ijs ad articulos, & iuxta maxillas potissimū abscessus fiunt.

·32. Ὁκόσοισι δὲ ἀνισταμένοισιν ἐκ τῶν νούσων τι πονέει, ἐνταῦθα αἱ ἀποστάσιες γίνονται.

Quibus ex morbis cōualescentibus pars aliqua laborat, eò abscessus fiunt.

·33. Ἀτὰρ ἢν καὶ προπεπονηκός τι ᾖ πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος.

Sed etsi ante morbum pars laborauerit, ibi morbus firmatur.

·34. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι,

Si febre detento, suffocatio repētè superuenerit, nullo in

faucibus apparente tumore, letale.

Si febre detento repẽte collum peruertitur, ac vix deuorare poteſt, ſine vllo tumore, letale eſt.

Sudores febricitantibus boni, qui manare cœperĩt die tertio, quinto, ſeptimo, nono, vndecimo, decimoquarto, decimoſeptimo, viceſimoprimo, viceſimoſeptimo, triceſimoprimo, & triceſimoquarto. ij enim ſudores morbos iudicant. Qui vero non ita fiunt, laborẽ & morbi longitudinem, aut eiuſdem recidiuam ſignificant.

πνὶξ ἐξαίφνης ἐπιγίγνηται, θανάσιμον.

35. Ην ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόγις καταπίνειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος, θανάσιμον.

36. Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ μιῇ καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ· οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνον σημαίνουσι, καὶ μῆκος νούσου, καὶ ὑποτροπιασμούς.

37. Οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γιγνόμενοι, θάνατον· ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκος νούσου σημαίνουσι.

Frigidi sudores, cum febre quidem acuta, mortem: cum mitiori autem, morbi longitudinem significant.

38. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος ἱδρὼς, ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

Qua corporis parte sudor est, ibi significat morbum.

39. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος.

Et qua parte corporis inest calor aut frigus, ibi morbus.

40. Καὶ ὅκου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ ἢν τὸ σῶμα καταψύχηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίνηται, μῆκος νούσου σημαίνει.

Et vbi in toto corpore mutationes, & si corpus refrigeretur, vel vicissim calefiat, vel color alius ex alio oriatur, longitudinem morbi significant.

41. Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνου ἄνευ τινὸς φανερῆς αἰτίης γινόμενος τῷ σώματι, συ-

Sudor multus ex somno factus absq; aliqua causa manifesta copiosiore cibo corpus vti

significat. Quòd si cibum non accipienti hoc accidat, quòd egeat vacuatione significat.

Sudor multus frigidus calidúsve semper fluẽs, frigidus maiorem, calidus minorem morbum significat.

Febres quæ nõ ĩtermittentes die tertio vehemẽtius affligũt, periculosiores: quoquo modo autẽ intermiserint, periculũ abesse significãt.

Quibus febres lõgæ, ijs tubercula ad articulos, vel labores fiunt.

Quibus tubercula ad articulos vel labores à febribus fiũt, ij cibis pluribus vtũtur.

σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίγνηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται.

42 Ἱδρὼς πολὺς ψυχρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ῥέων, ὁ ψυχρὸς μέζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νοῦσον σημαίνει.

43 Οἱ πυρετοὶ ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίνονται, μᾶλλον ἐπικίνδυνοι· ὅτῳ δ᾽ ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

44 Οκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται.

45 Οκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

46. Ἢν ῥῖγος ἐμπίπτῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον.

Si rigor incidat febre nõ intermittẽte in ægrum iam debilem, letale eſt.

47. Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν πελιδναὶ, ἢ αἱματώδεες, καὶ δυσώδεες, ἢ χολώδεες, πᾶσαι κακαί· ἀποχωρεῦσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαὶ, καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσιας, ἢ κατὰ τὰ οὖρα. ἢν δὲ μή τι τῶν συμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τούτων, κακόν.

Excreationes in febribus non intermittẽtibus liuidæ, cruentæ, fœtidæ, biliöſæ, omnes malæ: bene tamen ſi exeant, bonæ, ſiue per alui excreatiorem, ſiue per vrinas bonæ. Si quid verò quod nõ iuuet per hæc loca excernatur, malum.

48. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

In febribus nõ intermittẽtibus ſi partes externæ frigidæ, internæ vruntur & ſitiunt, lethale eſt.

49. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ,

In febre non intermittente ſi labrum, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus peruertatur, ſi nõ videt, ſi non audit, debili

iam corpore, quicquid horum euenerit, in propinquo mors est.

ἤδη ἀσθενέος ἐόντος τοῦ σώματος, ὅ,τι ἂν τουτέων γίνηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

Vbi febre nō intermittente difficultas spirandi & delirium acciderit, letale est.

50. Ὁκου ἂν ἐν τῷ πυρετῷ μὴ διαλείποντι δύσπνοια γίνηται καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

In febribus abscessus qui ad primas iudicationes nō soluuntur, longitudinem morbi significant.

51. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νούσου σημαίνει.

Quibus in febribus vel in alijs morbis sponte illachrymant oculi, nihil absurdum est: quibus verò non sponte, absurdius.

52. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀῤῥωστίῃσι κατὰ προαίρεσιν ὀφθαλμοὶ δακρύουσιν, οὐδὲν ἄτοπον· ὁκόσοισι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

Quibus in febribus circa dentes lentores quidā nascuntur, ijs vehementiores fiunt febres.

53. Ὁκόσοισι καὶ ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περιγλίσχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίνονται οἱ πυρετοί.

54. Οκόσοισιν ἐπὶ πουλὺ βῆχες ξηραὶ, βραχέα ἐρεθίζουσαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν, οὐ πάνυ τι διψώδεές εἰσιν.

Quibus plurimũ tusses, leuiter iritantes, in febribus ardẽtibus fiũt, ij nõ multum siti infestãtur.

55. Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοὶ, πλὴν τῶν ἐφημέρων.

Ab inguinum tumoribus febres omnes malę, pręter diarias.

56. Πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγινόμενος, μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν· μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίην πλείω σημαίνει.

Febricitanti sudor superueniens, febre non deficiente, malum. prorogatur enim morbus, & plus humiditatis inesse significatur.

57. Ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐνοχλουμένῳ πυρετὸς ἐπιγινόμενος, λύει τὸ νόσημα.

Spasmo aut tetano laboranti febris si accesserit, morbũ soluit.

58. Ὑπὸ καύσου ἐχομένῳ ἐπιγινομένου ῥίγεος, λύσις γίνεται.

Febre ardente laborãti rigor si superueniat, solutio fit.

59. Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιό-

Tertiana febris exquisita septenis ad summum cir-

cuitibus iudicatur.

Quibus febricitãtibus aures obſurduerint, ijs ſanguis è naribus profluens, aut aluus turbata ſoluit morbum.

Febricitantem niſi diebus imparibus febris reliquerit, ſolet reuerti.

Quibus febricitantibus morbus regius ſupuenerit ante diem ſeptimũ, malũ.

Quibus in febribus quotidie rigores repetunt, quotidie febres ſoluuntur.

Quibus in febribus morbus regius die ſeptimo, vel nono, vel vndecimo, vel decimoquarto, ſupuenerit, bonum, niſi dextrum hypochondrium obdu-

δοισι τὸ μακρότατον.

60 Ὁκόσοισιν αὖ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα λύει τὸ νόσημα.

61 Πυρέσσοντι ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν εἴωθεν.

62 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἴκτεροι ἐπιγίνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν.

63 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγεα γίνεται, καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

64 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τῇ ἐνδεκάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθὸν, ἢν μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον

χόνδριον σκληρὸν ᾖ· ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

ruerit: alioqui, minimè bonum.

65 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν καὶ καρδιωγμὸς, κακόν.

In febribus circa ventriculum vehemens æstus & cordis morſus, malum.

66 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν οἱ σπασμοὶ, καὶ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν.

In acutis febribus conuulſiones, & circa viſcera vehementes dolores, malum.

67 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων φόβοι ἢ σπασμοὶ, κακόν.

In febrib⁹ ex ſomnis timores, vel conuulſiones, malum.

68 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν· σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

In febribus ſpiritus offendens, malum: conuulſionem enim ſignificat.

69 Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα, θρομβώδεα, ὀλίγα οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τουτέων λεπτὸν, ὠφελέει. μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων ὑπόστασιν ἴσχει.

Quib⁹ vrinę ſunt craſſæ, grumoſæ, paucæ, ſi ex ijs copia tenuis veniat, iuuat. Maximè verò tales veniunt, quibus ab initio, vel paulo pòſt ſedimentum ineſt.

D

Quibus verò in febribus vrinæ turbatæ, quales iumentorum, ijs dolor capitis vel adeſt, vel aderit.

70 Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀναπεταραγμένα οἷον ὑποζυγίου, τουτέοισι κεφαλαλγίαι ἢ πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

Quibus die ſeptimo iudicatur, ijs vrina rubra die quarto nubeculam habet, & alia ex ratione.

71. Ὁκόσοισιν ἑβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον τῇ τετάρτῃ ἐρυθρὸν, καὶ τἄλλα κατὰ λόγον.

Quibus pellucidæ & albæ ſunt vrinæ, malæ: quę maxime in delirantibus apparent.

72. Ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα, λευκὰ, πονηρά· μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

Quibus ilia ſuſpenſa murmurant, lumborum ſuperueniente dolore, ijs alui humectantur, niſi infernè flatus erũpant, aut vrinę multitudo ꝓueniat: atque hæc in febribus.

73. Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορύζοντα, ὀσφύος ἀλγήματος ἐπιγινομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνονται, ἢν μὴ φῦσαι καταῤῥαγέωσιν, ἢ οὔρου πλῆθος ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

74. Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς τὰ ἄρθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος οὖρον πολὺ καὶ παχὺ καὶ λευκὸν γινόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίνεσθαι. ἢν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμοῤῥαγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

Quibus ſperatur ad articulos abſceſſum futurũ, abſceſſu liberat vrina multa craſſa & alba reddita, qualis in febribus laborioſis quarto die quibuſdã fieri incipit. ſi verò etiam ex naribus ſanguis fluxerit, breui admodũ ſolutio fit.

75. Ἢν αἷμα ἢ πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

Si ſanguinẽ aut pus meiat, id renũ, aut veſicæ exulcerationem ſignificat.

76. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι σαρκία μικρὰ, ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

Quibus in vrina craſſa paruæ carunculæ, aut veluti capilli vnà exeunt, ijs à renibus excernitur.

77. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι πιτυρώδεα συνεξουρέεται, τουτέοισιν ἡ κύστις ψωριᾷ.

Quibus in vrina craſſa furfurea quædam ſimul exeunt, his veſica ſcabie laborat.

Qui ſponte ſanguinem meiunt, ijs à renibus venulam ruptam eſſe ſignificatur.

78 Ὁκόσοι ἀπὸ ταὐτομάτου αἷμα οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει.

Quibus in vrina ſubſident arenoſa, ijs veſica calculo laborat.

79 Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα ὑφίσταται, τουτέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

Si ſanguinem, aut grumos meiat, aut ſtillicidium vrinæ habeat, & dolor ad imũ ventrem & femẽ incidat, circa veſicam labor eſt.

80 Ἢν αἷμα οὐρέῃ, καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον καὶ ἐς τὸ περίναιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονεῖ.

Si ſanguinem, aut pus, aut ſquamulas meiat, & grauis odor adſit, veſicæ exulceratio ſignificatur.

81 Ἢν αἷμα ἢ πῦον οὐρέῃ, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ βαρεῖα ᾖ, τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

Quibus in fiſtula vrinaria naſcitur tuberculum, ijs ſuppurato eo & erupto, ſolutio fit.

82 Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα φύεται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύσις.

83. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γινομένη, σμικρὴν τὴν ἀποχώρησιν σημαίνει.

Mictus noctu multus ſi fiat, paruã deiectionem ſignificat.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

SECTIO QVINTA.

1. Σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου, θανάσιμον.

Conuulſio ab helleboro, letalis.

2. Ἐπὶ τραύματι σπασμὸς ἐπιγινόμενος, θανάσιμον.

Conuulſio à vulnere, letalis.

3. Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος, σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγινόμενος, κακόν.

Vbi copioſus ſanguis fluxerit, conuulſio aut ſingultus ſuperueniens, malum.

4. Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγινόμενος, κακόν.

A purgatione immodica, conuulſio, aut ſingultus ſuperueniens, malum.

5. Ἢν μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γένηται, σπασθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν καθ' ἣν

Si ebrius quiſpiã repentè obmuteſcat, conuulſus moritur, niſi febre corripiatur, aut vbi ad

horam peruenerit qua crapulæ ſoluũtur, vocẽ recuperet.

αἱ κραιπάλαι λύονται, φθέγξηται.

Qui diſtentione corripiuntur, intra quatuor dies intereunt: ſi verò has effugerint, ſani fiunt.

6 Ὁκόσοι ὑπὸ τετάνου ἁλίσκονται, ἐν τέσσαρσιν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

Comitiales morbi quibus fiũt ante pubertatẽ, mutationem recipiũt: quibꝰ autem poſt viceſimum quintum annum, ferè, comitantur ad mortẽ vſque.

7 Τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίνεται, μετάστασιν ἴσχει· ὁκόσοισι δὲ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων γίνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

Qui morbo laterali laborãt, niſi intra dies quatuordecim repurgentur, ij ad ſuppurationẽ vertuntur.

8 Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι, οὐκ ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, τουτέοισιν ἐς ἐμπύημα μεθίσταται.

Tabes ijs maximè ætatibus fit, à decimooctauo anno ad triceſimumquintum.

9 Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτέων, μέχρι πέντε καὶ τριάκοντα.

10. Ὁκόσοισι κυνάγχην διαφεύγουσιν ἐς τὸν πνεύμονα τρέπεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκουσιν· ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίνονται.

Quibus ab angina ad pulmoné mali fit cóuersio, ij intra dies septem moriuntur: si verò hos effugerint, suppurantur.

11. Τοῖσιν ὑπὸ τῆς φθισίων ἐνοχλουμένοισιν, ἢν τὸ πτύσμα ὅπερ ἂν ἀποβήσσωσι, βαρὺ ὄζῃ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανάσιμον.

Qui tabe infestantur, si sputum quod extussiunt, olet grauiter carbonibus iniectum, & capilli à capite defluunt, letale.

12. Ὁκόσοισιν αὖ φθισιῶσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, οὗτοι διαῤῥοίης ἐπιγινομένης ἀποθνήσκουσιν.

Quibus tabe laborantibus capilli defluunt à capite, ij alui profluuio superueniente, moriuntur.

13. Ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, τουτέοισι ἐκ τοῦ πνεύμονος ἡ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίνεται.

Qui spumosum sanguiné expuunt, ijs ex pulmone eductio eiusmodi fit.

Tabe laboranti profluuium alui superueniens, letale.

14 Ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

Qui ex morbo laterali suppurantur, si intra dies quadraginta ex quo eruptio facta est, repurgentur, liberantur: sin minus, transeunt ad tabem.

15 Ὁκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, παύονται· ἢν δὲ μὴ, ἐς φθίσιν μεθίστανται.

Calidũ vtentibus frequẽtius, hæc adfert incõmoda, carnium effœminationem, neruorum incontinentiam, mentis torporem, profluuia sanguinis, animi defectiones: hæc quibus mors.

16 Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα τοῖσι πλεονάκις χρεομένοισι, σαρκῶν ἐκθήλυνσιν, νεύρων ἀκράτειαν, γνώμης νάρκωσιν, αἱμοῤῥαγίας, λειποθυμίας, ταῦτα οἷσι θάνατος.

Frigidum verò, cõuulsiones, distentiones, liuores, & rigores febriles.

17 Τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετάνους, μελασμοὺς, καὶ ῥίγεα πυρετώδεα.

18 Τὸ ψυχρὸν πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροις, ἐγκεφάλῳ,

Frigidum inimicum ossibus, dentibus, neruis, cerebro,

νοτιαίῳ μυελῷ. τὸ δὲ θερμὸν ὠφέλιμον.

19 Ὁκόσα κατέψυκται, ἐκθερμαίνειν δεῖ, πλὴν ὁκόσα αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει.

20 Ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες, δέρμα περισκληρύνει, ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέει, πελιασμοὺς, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμοὺς καὶ τετάνους.

21 Ἔστι δὲ ὅκου ἐπὶ τετάνου ἄνευ ἕλκεος νέῳ εὐσάρκῳ, θέρεος μέσου, ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις ἐπανάκλησιν θέρμης ποιέεται, θέρμη δὲ ταῦτα ῥύεται.

22 Τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν οὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει, μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην· δέρμα μαλάσει, ἰσχναίνει, ἀνώδυνον, ῥιγέων,

ſpinali medullæ: calidum verò amicũ.

Quæ refrigerata ſunt, excalfacere oportet, exceptis ijs quibus ſanguis fluit, aut fluxurus eſt.

Frigidum vlceribus quidẽ mordax, cutem obdurat, dolorem inſuppurabilem facit, liuorem obducit, rigores febriles, cõuulſiones, & diſtenſiones.

Eſt autem vbi in diſtẽtione ſine vlceratione iuueni corpulẽto, æſtate media, frigidę multę ꝑfuſio calorẽ reuocat, calor autem ſoluit.

Calidũ nõ ĩ omni vlcere, ſaniẽ faciẽs, magnũ ad ſecuritatem indiciũ: cutem mollit, extenuat, dolorẽ ſedat, rigores,

cōuulſiones,& diſtētiones mitigat: capitis grauitatē ſoluit: oſsiū fracturis plurimū cōfert,ſed nudis præcipuè,eóq; magis ſi in capite vlcera habēt. ijs etiā quę moriūtur aut vlcerātur à frigore. herpetibꝰ deniq; exedētibus, ſedi,pudēdis, vtero, veſicę:his omnibꝰ calidū amicū, & iudicās:frigidum inimicū & perimēs.

Frigido verò in ijs vti oportet, vndè fluit aut fluxurꝰ ſanguis eſt, non quidē ad ipſa, ſed circa ea loca vndè influit: & ſi quæ inflāmationes aut deflagrationes ad rubrū ſubcruētūve colorē tēdunt, recēti efflorecēte ſāguine, ijſdē

σπασμῶν, τετάνων παρηγορικόν· τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρίην λύει. πλεῖστον δὲ διαφέρει ὀστέων κατάγμασι, μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. τουτέων δὲ μάλιστα τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι· καὶ ὁκόσα ὑπὸ ψύξιος θνήσκει ἢ ἑλκοῦται. καὶ ἕρπησιν ἐσθιομένοισιν, ἕδρῃ, αἰδοίῳ, ὑστέρῃ, κύστει· τουτέοισι τὸ θερμὸν φίλιον, καὶ κρῖνον· τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον.

22 Ἐν τουτέοισι δὲ δεῖ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι, ὁκόθεν αἱμοῤῥαγέει ἢ μέλλει, μὴ ἐπ' αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ ὁκόθεν ἐπιῤῥεῖ· καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὕφαιμον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι, ἐπὶ ταῦτα. ἐ-

περὶ τάγε παλαιὰ μελαίνει, καὶ ἐρυσιπέλας τὸ μὴ ἑλκούμενον ὠφελεῖ· ἐπεὶ τόγε ἑλκούμενον βλάπτει.

ipsis adhibito. nã veterib⁹ nigrediné adfert, erysipelas etiã nõ vlceratũ iuuat: si qdé vlceratũ lædit.

24 Τὰ ψυχρὰ οἷον χιὼν, κρύσταλλος, τῷ στήθει πολέμια, βηχέων κινητικὰ, αἱμοῤῥοϊκὰ, καταῤῥοϊκά.

Frigida qualis nix & glacies, pectori inimica, tusses mouent sanguinis fluxiones, & destillationes efficiunt.

25 Τὰ δὲ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα ἄτερ ἕλκεος, καὶ ποδαγρικὰ, καὶ σπάσματα, τουτέων τὰ πλεῖστα τὸ ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον ῥηΐζει τε καὶ ἰσχναίνει, καὶ ὀδύνην λύει. νάρκη δὲ μετρίη ὀδύνης λυτική.

Articulorũ tumores atq; dolores absque vlcere, atq; etiã podagricos, & conuulsa magna ex pte aqua frigida largè effusa leuat & extenuat, soluítq; dolorẽ. nã modicus torpor dolorẽ soluit.

26 Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον καὶ ταχέως ψυχόμενον, κουφότατον.

Aqua quæ citò calet & citò refrigeratur, leuissima est.

27 Ὁκόσοισι δὲ πιεῖν ὀρέξιες νύκτωρ, τούτοισι πάνυ διψῶσιν ἢν ἐπικοιμηθῶσιν, ἀγαθόν.

Qui noctu bibere appetunt, ijs admodũ sitiétibus obdormiscere, bonũ est.

Suffitus aromatũ muliebria ducit: ſępius vero & ad alia vtilis eſſet, niſi capitis faceret grauitatem.

28 Γυναικείων ἀγωγὸν ἡ ἐν ἀρώμασι πυρίη. πολλαχοῦ δὲ καὶ εἰς ἄλλα χρησίμη ἂν ἦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνεποίει.

Grauidas purgare conuenit, ſi materia turget, à quarto mẽſe ad ſeptimum vſque, ſed has minus. iuniore autem aut ſeniore fœtu, vereri oportet.

29 Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας· τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα εὐλαβέεσθαι.

Mulier vterũ gerens ſecta vena abortit, eóque magis ſi ſit fœtus grãdior.

30 Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα ἐκτιτρώσκει, καὶ μᾶλλον εἰ μεῖζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

Mulierem grauidam morbo quopiam acuto corripi, letale eſt.

31 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ὑπό τινος τῶν ὀξέων νοσημάτων ληφθῆναι, θανάσιμον.

Mulieri ſanguinem euomẽti᾽ menſtruis erũpentibus, ſolutio fit.

32 Γυναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ, τῶν καταμηνίων ῥαγέντων λύσις γίνεται.

Mulieri mẽſtruis

33 Γυναικὶ τῶν κα-

ταμηνίων ἐκλιπόντων, αἷμα τῶν ῥινῶν ῥυῆναι, ἀγαθόν.

deficientibus, sanguis è naribus profluens, bonum est.

34 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἢν ἡ κοιλίη πολλὰ ῥυῇ, κίνδυνος ἐκτρῶσαι.

Mulieri vterũ gerenti si aluus multũ profluat, periculum est ne abortiat.

35 Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν ἐνοχλουμένῃ ἢ δυστοκούσῃ πταρμὸς ἐπιγινόμενος, ἀγαθόν.

Mulieri quæ vterinis infestatur, aut difficulter parienti sternutamentum superueniẽs, bonum.

36 Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γινόμενα, καθάρσιος δεῖσθαι σημαίνει.

Mulieri menses decolores, nec eodẽ semper mõdo & tẽpore prodeũtes, purgationem indicant esse necessariam.

37 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν οἱ μασθοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γένωνται, ἐκτιτρώσκει.

Si mulieri vterum gerenti mammæ graciles fiant, abortit.

38 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἢν ὁ ἕτερος μασθὸς ἰσχνὸς γένηται δίδυμα ἐχούσῃ, θάτερον ἐκτιτρώσκει. καὶ ἢν μὲν ὁ δε-

Mulieri geminos gerenti, si altera mamma fiat gracilis, alterũ abortit: & siquidem dextra

mãma gracilis fiat, marem: si verò sinistra, fœminam.

ξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν· ἢν δὲ ὁ ἀριστερὸς, τὸ θῆλυ.

Si quæ mulier neque grauida, neque peperit, lac habet, ei menstrua defecerunt.

39 Ην γυνὴ μὴ κύουσα, μηδὲ τετοκυῖα γάλα ἔχῃ, ταύτῃ τὰ καταμήνια ἐκλέλοιπε.

Quibus mulieribus ad mãmas sanguis colligitur, furorem significat.

40 Γυναιξὶν ὁκόσῃσιν ἐς τοὺς τιτθοὺς αἷμα συστρέφεται, μανίην σημαίνει.

Si velis noscere an mulier conceperit, cum dormitura est aquam mulsam ei propinato, & si ventris tormina patiatur, concepit: sin minus, non concepit.

41 Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὴν καθεύδειν μέλλῃ, μελίκρητον διδόναι πιεῖν, κἢν μὲν στρόφον ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα, κύει· ἢν δὲ μὴ, οὐ κύει.

Mulier grauida si marem concepit, bene colorata est: si fœminam, male colorata.

42 Γυνὴ ἔγκυος, εἰ μὲν ἄρρεν κύει, εὔχρους ἐστίν· ἢν δὲ θῆλυ, δύσχρους.

43 Ἤν γυναικὶ κυούσῃ ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, θανατῶδες.

Si grauidę mulieri fiat in vtero erysipelas, letale.

44 Ὁκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, ἐκτιτρώσκουσι πρὶν ἢ παχυνθῆναι.

Quæ præter naturam tenues vterum gerunt, abortiunt donec crasſeſcant.

45 Ὁκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσιος φανερῆς, ταύτῃσιν αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταί εἰσι, καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρους τὸ ἔμβρυον, ἀλλ᾽ ἀποῤῥήγνυνται.

Quæ verò mediocriter corpulentæ abortiunt ſecundo menſe, aut tertio ſine occaſione manifeſta, ijs acetabula mucoris ſunt plena, nec præ pondere fœtum continere poſſunt, ſed diſrumpuntur.

46 Ὁκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν τῇ γαστρὶ, ταύτῃσι τὸ ἐπίπλοον τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ἀποπιέζει, καὶ πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι, οὐ κύουσιν.

Quæ præter naturam craſſę quum ſint, non cõcipiunt, ijs os vteri ab omento comprimitur: & priuſquàm extenuentur, non concipiunt.

Si vterus coxæ adiacens ſuppurauerit, linamentum recipiat neceſſe eſt.

47 Ἢν ὑστέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ ἐγκειμένη διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμοτον γενέσθαι.

Fœtus mares in dextra vteri parte, fœminæ in ſiniſtra magis geſtantur.

48 Ἔμβρυα, τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

Vt ſecundæ procidant, ſternutatorio immiſſo, nares & os apprendito.

49 Ἐς ὑστερέων ἐκπτώσιας, πταρμικὸν ἐπιτιθεὶς, ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

Mulieri ſi velis menſtrua cohibere, cucurbitulam quàm maximam ad mammas appone.

50 Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢν βούλῃ ἐπισχεῖν, σικύην ὡς μεγίστην πρὸς τοὺς τιτθοὺς πρόσβαλλε.

Quæ vterum ferunt, ijs vteri os cõprimitur.

51 Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερέων συμμέμυκεν.

Mulieri grauidæ ſi lac multũ è mammis effluat, fœtum imbecillum ſignificat: ſi verò ſolidæ mammę fuerint, fœtum ſaniorem ſi-

52 Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα πολὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει· ἢν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσιν, ὑγιεινότερον

νότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

gnificant.

53 Ὁκόσαι διαφθείρειν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, ταύτῃσιν οἱ τιτθοὶ ἰσχνοὶ γίνονται· ἢν δὲ πάλιν σκληροὶ γένωνται, ὀδύνη ἔσται ἢ ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γούνασι, καὶ οὐ διαφθείρουσιν.

Quæ fœtus ſunt corrupturę, ijs mãmę extenuantur: cótrà verò ſi duræ fiant, dolor aut mammas, aut coxas, aut oculos, aut genua infeſtabit, nec fœtum corrumpunt.

54 Ὁκόσῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερέων σκληρόν ἐστι, ταύτῃσιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ξυμμύειν.

Quibus os vteri durũ eſt, ijs comprimatur os vteri neceſſe eſt.

55 Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται ἄνευ προφάσιος φανερῆς, τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, ἢ ἐκτιτρώσκουσαι κινδυνεύουσιν.

Quæ gerẽtes vterum à febribus corripiuntur, aut vehementer ſine manifeſta cauſa extenuantur, eæ difficulter & cum periculo pariunt, aut abortientes periclitantur.

Si muliebri profluuio conuulsio & animi defectus superueniant, malum.

56 Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς καὶ λειποθυμίη ἢν ἐπιγένηται, κακόν.

Si menstrua plura fiant, morbi accidunt: etsi nõ fiant, ab vtero morbi contingunt.

57 Καταμηνίων γινομένων πλειόνων, νοῦσοι ξυμβαίνουσι· καὶ μὴ γινομένων, ἀπὸ τῆς ὑστέρης ξυμβαίνουσι νοῦσοι.

Recto intestino, & vtero inflammato, purulentísque renibus, vrinæ stillicidium succedit: iecori verò inflammatione laborãti superuenit singultus.

58 Ἐπὶ ἀρχῷ φλεγμαίνοντι καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ, καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπύοισι, στραγγουρίη ἐπιγίνεται· ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι λύγξ ἐπιγίνεται.

Si mulier non cõcipit, & scire vis an sit conceptura, vestibus circũtectam subter suffito: etsi odor per corpus ire videatur ad nares & os vsque, ipsam non sua culpa sterilem esse, scito.

59 Γυνὴ ἢν μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, περικαλύψας ἱματίοισι θυμία κάτω· κἢν μὲν πορεύεσθαί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τὰς ῥῖνας καὶ ἐς τὸ στόμα, γίνωσκε ὅτι αὐτὴ οὐ δι' ἑαυτὴν ἄγονός ἐστιν.

60 Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ αἱ καθάρσιες πορεύωνται, ἀδύνατον τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν.

Si mulieri grauidæ purgationes exeant, benè valere fœtum eſt impoſſibile.

61 Ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγινομένου, ἄσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτωσι, λογίζου ταύτην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

Si mulieri purgationes ceſſent, neque rigor, neque febris ſuperueniãt, faſtidiáque accidãt, grauidam eſſe cenſeto.

62 Ὁκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσι, οὐ κυΐσκουσι· καὶ ὁκόσαι καθύγρους ἔχουσι τὰς μήτρας, οὐ κυΐσκουσιν· ἀποσβέννυται γὰρ αὐταῖς ὁ γόνος. καὶ ὁκόσαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικαεῖς· ἐνδείῃ γὰρ τῆς τροφῆς φθείρεται τὸ σπέρμα. ὁκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον, αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι γίνονται.

Quæ frigidos & ſpiſſos vteros habent, nõ cõcipiunt: & quæ præhumidos vteros habent, non concipiunt: extinguitur enim in eis genitura. & quę ſicciores & adurentes: nã alimẽti defectu corrumpitur ſemẽ. Quę verò ex vtriſq; mediocrẽ habent temperationẽ, tales fœcundæ fiũt.

Similiter quoque & in maribus: aut enim propter corporis raritatem, spiritus foras dissipatur, ita vt genitură transmittere nequeat: aut propter spissitudinem, humor non exit foras: aut propter frigiditatem nō calefit, vt eò loci cogatur: aut ꝓpter caliditatem, hoc idem accidit.

Lac dare capite dolentibus, malum: malum verò & febricitātibus, & quibus ilia suspēsa murmurant, & siticulosis: malum item & quibus biliosæ deiectiones, & ijs quib⁹ sunt febres acutæ, & quibus copiosa sanguinis deiectio fa-

63 Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρένων· ἢ γὰρ διὰ ἀραιότητα τοῦ σώματος, τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα· ἢ διὰ τὴν πυκνότητα, τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρέει ἔξω· ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυριᾶται, ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον· ἢ διὰ τὴν θερμασίην, τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται.

64 Γάλα διδόναι κεφαλαλγέουσι, κακόν· κακὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι, καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορίζοντα, καὶ τοῖσι διψώδεσι· κακὸν δὲ καὶ οἷσι χολώδεες αἱ διαχωρήσιες, καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσι πυρετοῖσιν ἐοῦσι, καὶ οἷσιν αἵματος πολλοῦ διαχώ-

ρησις γέγονεν. ἁρμό-
ζει δὲ τοῖσι φθινώδε-
σι, μὴ λίην πολλῷ πυ-
ρέσσουσι διδόναι γά-
λα, καὶ ἐν πυρετοῖσι
μακροῖσι καὶ βληχροῖ-
σι, μηδενὸς τῶν προει-
ρημένων σημείων πα-
ρεόντος, παρὰ λόγον
δὲ ἐκτετηκόσι.

65. Ὀκόσοισιν οἰδήμα-
τα ἐφ' ἕλκεσι φαί-
νεται, οὐ μάλα σπῶν-
ται, οὐδὲ μαίνονται· του-
τέων δὲ ἀφανισθέντων
ἐξαίφνης, τοῖσι μὲν
ὄπισθεν σπασμοί, τέ-
τανοι· τοῖσι δὲ ἔμπρο-
σθεν μανίαι, ὀδύναι
πλευροῦ ὀξεῖαι, ἢ ἐμ-
πύησις, ἢ δυσεντε-
ρίη, ἢν ἐρυθρὰ ᾖ τὰ
οἰδήματα.

66. Ἢν τραυμάτων ἰ-
σχυρῶν ἐόντων καὶ πο-
νηρῶν, οἰδήματα μὴ
φαίνηται, μέγα κακόν.

cta est. Conuenit ve rò tabidis, non valdè multum febricitantibus, & in febribus longis & languidis, si nullum ex suprà dictis signis adfuerit, & præter rationẽ tabefactis.

Quibus tumores in vlceribus apparent ij non valde cõuellũtur, neq; insaniũt: verũ his euanescẽtibus repentè, quibusdã à tergo cõuulsiones & distẽsiones accidũt: quibusdã à frõte, insania, lateris dolor acutus, empyema & dysenteria, si rubicundi fuerint tumores.

Si in magnis vulnerib⁹ & prauis tumor non appareat, ingens malum.

Molles tumores boni, crudi verò mali.

67 Τὰ χαῦνα χρηστὰ, τὰ ἄνωμα κακά.

Partem capitis posteriorem dolenti, in fronte recta vena incisa, prodest.

68 Τὰ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα ὠφελέει.

Rigores incipiũt, mulieribus quidem ex lumbis magis, & per dorsum ad caput: sed viris parte corporis posteriore magis q̃ anteriore, veluti femorũ & cubitorum: cutis nempe ijs rara est: indicio est pilus.

69 Ῥίγεα ἄρχεται, γυναιξὶ μὲν ἐξ ὀσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς κεφαλήν· ἀνδράσι δὲ μᾶλλον ὄπισθεν ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπό τε πηχέων καὶ μηρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιόν. δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ.

A quartanis correpti, nõ admodum conuulsionibus capiũtur: si verò prius capti fuerint, deinde superuenerit quartana liberãtur.

70 Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι, ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάνυ τι ἁλίσκονται· ἢν δὲ ἁλίσκωνται πρότερον, εἶτα ἐπιγένηται τεταρταῖος, παύονται.

Quibus aridæ & duræ cutes circun-

71 Ὁκόσοισι δέρματα περιτείνεται καρφα-

λεα καὶ σκληρὰ, αἵ ἄνευ ἱδρώτων τελευτῶσιν. ὁκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ, σὺν ἱδρῶτι τελευτῶσιν.

tenduntur, ſine ſudore moriuntur: quibus vero laxæ & raræ, cũ ſudore moriuntur.

72 Οἱ ἰκτερώδεες οὐ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσι.

Qui regio morbo laborãt, nõ multum ventoſi ſunt.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ.

SECTIO SEXTA.

1 ΕΝ τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγενομένη, μὴ γενομένη πρότερον, σημεῖον ἀγαθόν.

IN diuturnis læuitatibus inteſtinorũ ſi ruct⁹ acid⁹ ſuꝑueniat, qui prius nõ erat, bonũ eſt ſignũ.

2 Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον. οἷσι δὲ τἀναντία, ὑγιεινότερον.

Quib⁹ nares natura humidiores, & genitura humidior, ij valetudine mala ſunt: quibus verò contraria, bona.

3 Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν αἱ ἀποσιτίαι, κακὸν, καὶ σὺν πυρετῷ κάκιον.

In lõgis inteſtinorũ difficultatib⁹ inediæ ex faſtidio malũ, & cũ febre peius.

Circũq; labra vlcera, praua ſunt.

4 Τὰ περιμάδηρα ἕλκεα, κακοήθεα.

Dolores & laterum, & pectorum, cæterarúmque partium, an multũ differant, perdiſcẽdum eſt.

5 Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν, ἢν μέγα διαφέρωσι, καταμαθητέον.

Renum vitia, & quicunque veſicam obſident dolores, in ſenibus difficulter ſanantur.

6 Τὰ νεφριτικά, καὶ ὁκόσα κατὰ τὴν κύστιν ἀλγήματα, ἐργωδῶς ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτῃσι.

Dolores ventris ſublimes, leuiores: non ſublimes, vehementiores.

7 Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα κουφότερα· τὰ δὲ μὴ μετέωρα, ἰσχυρότερα.

Aqua inter cutem laborãtibus vlcera in corpore nata, difficulter ſanantur.

8 Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἕλκεα ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥηϊδίως ὑγιάζεται.

Latæ puſtulæ nõ admodum prurigiñoſæ.

9 Τὰ πλατέα ἐξανθήματα οὐ πάνυ τι κνησμώδεα.

Caput dolenti & vndique laboranti,

10 Κεφαλὴν πονέοντι καὶ περιωδυνέοντι,

πύον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυὲν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὸ στόμα, ἢ κατὰ τὰ ὦτα λύει τὸ νόσημα.

pus, vel aqua, vel ſanguis per nares, aut os, aut aures effluens, morbum ſoluit.

Τοῖσι μελαγχολικοῖσι καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσι αἱμοῤῥοΐδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

Atra bile vexatis & renũ morbis hæmorrhoides ſuperuenientes, bonum.

Αἱμοῤῥοΐδας ἰηθέντι χρονίας, ἢν μὴ μία φυλαχθῇ, κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι, ἢ φθίσιν.

A diuturnis curato hæmorrhoidibꝰ, niſi vna ſeruetur, periculũ eſt ne aqua inter cutem vel tabes ſuperueniant.

Ὑπὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ πταρμοὶ ἐπιγινόμενοι λύουσι τὸν λυγμόν.

Singultienti ſternutationes ſuperuenientes ſingultum ſoluunt.

Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, τοῦ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

Aqua intercutẽ laborãti, ſi aqua è venis in vẽtrẽ defluxerit, ſoluitur morbꝰ.

Ὑπὸ διαῤῥοίης ἐχομένῳ μακρῆς, ἀπὸ ταυτομάτου ἔμετος ἐπιγινόμενος λύει τὴν διαῤῥοίην.

Longo alui profluuio laboranti ſpontaneus vomitus ſuperueniens, morbũ ſoluit.

Pleuritide aut peripneumonia detento, alui profluuiũ ſuperueniens, malũ.

16 Ὑπὸ πλευρίτιδος ἢ ὑπὸ περιπνευμονίης ἐχομένῳ, διάῤῥοια ἐπιγινομένη, κακόν.

Lippientẽ profluuio corripi, bonum.

17 Ὀφθαλμιῶντα ὑπὸ διαῤῥοίης ληφθῆναι ἀγαθόν.

Diſciſſa veſica, aut cerebro, aut corde, aut ſepto trãſuerſo, aut aliquo ex tenuibus inteſtinis, aut ventriculo, aut iecore, letale eſt.

18 Κύστιν διακοπέντι, ἢ ἐγκέφαλον, ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἧπαρ, θανατῶδες.

Cũ diſciſsũ fuerit os, aut cartilago, aut neruus, aut genę tenuis particula, aut pręputiũ, neq; augetur, neq; coaleſcit.

19 Ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ νεῦρον, ἢ γνάθον τὸ λεπτὸν, ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμφύεται.

Si in ventrem ſanguis præter naturã effundatur, ſuppuretur neceſſe eſt.

20 Ἢν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα χυθῇ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι.

Inſanientibus ſi varices, vel hæmorrhoides ſuperuenerint, ĩſaniæ ſolutio.

21 Τοῖσι μαινομένοισι κιρσῶν ἢ αἱμοῤῥοΐδων ἐπιγινομένων, τῆς μανίης λύσις.

·21·Ὁκόσα ῥήγματα ἐκ τοῦ νώτου ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, φλεβοτομίη λύει.

Ruptiones, quę ex dorso ad cubitos descendunt, venæ sectio soluit.

·23 Ἢν φόβος καὶ δυσθυμίη πολὺν χρόνον διατελέῃ, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

Si timor atq; mœstitia longo tempore perseuerent, ex eo atra bilis significatur.

23 Ἐντέρων ἢν διακοπῇ τῶν λεπτῶν τι, οὐ ξυμφύεται.

Si quod graciliũ intestinorũ discisũ sit, non coalescit.

24 Ἐρυσίπελας, ἔξωθεν μὲν εἴσω τρέπεσθαι, οὐκ ἀγαθόν· ἔσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν.

Erysipelas ab exteriorib⁹ ad interiora verti, non est bonũ: ab interioribus ad exteriora, bonũ.

·25·Ὁκόσοισιν αὖ ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι γίνονται, παρακοπὴ λύει.

Quib⁹ ĩ febrib⁹ ardẽtibus tremores fiũt, delirio soluũtur.

26·Ὁκόσοι ἔμπυοι ἢ ὑδρωπικοὶ καίονται ἢ τέμνονται, ἐκρυέντος τοῦ πύου καὶ τοῦ ὕδατος ἀθρόον, πάντως ἀπόλλυνται.

Quicunque suppurati aut intercute laborantes vruntur, aut secantur, si pus aut aqua vniuersim effluxerit, omninò moriuntur.

Eunuchi neque podagra laborant, neque calui fiunt.

27 Εὐνοῦχοι οὐ ποδαγριῶσιν, οὐδὲ φαλακροὶ γίνονται.

Mulier podagra nõ laborat, nisi mẽstrua ei defecerint.

28 Γυνὴ οὐ ποδαγριᾷ, ἢν μὴ τὰ καταμήνια αὐτέῃ ἐκλίπῃ.

Puer podagra nõ laborat ante veneris vsum.

29 Παῖς οὐ ποδαγριᾷ πρὸ τοῦ ἀφροδισιασμοῦ.

Oculorũ dolores meri potio, aut balneum, aut fomentũ, aut medicamẽtum potum, soluit.

30 Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἀκρητοποσίη, ἢ λουτρὸν, ἢ πυρίη, ἢ φαρμακείη λύει.

Balbi longo alui profluuio maximè corripiuntur.

31 Τραυλοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιστα ἁλίσκονται μακρῆς.

Qui acidũ ructãt, nõ valde morbo laterali corripiuntur.

32 Οἱ ὀξυρεγμιώδεες οὐ πάνυ πλευριτικοὶ γίνονται.

Qui calui sunt, ijs varices magni non fiunt: quibus verò caluis varices superueniunt, ij rursus capillati fiunt.

33 Ὁκόσοι φαλακροὶ, τουτέοισι κιρσοὶ μεγάλοι οὐ γίνονται· ὁκόσοισι δὲ αὖ φαλακροῖσιν ἐοῦσι κιρσοὶ ἐπιγένωνται, πάλιν οὗτοι γίνονται δασέες.

34 Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ ἐπιγινομένη, κακόν.

Aqua inter cutem laborantibus tuſsis ſuperueniens, malū.

35 Δυσουρίην φλεβοτομίη λύει· τέμνειν δὲ τὰς εἴσω.

Difficultatē vrinæ vena ſecta ſoluit: ſecādꝫ verò īteriores.

36 Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα γενέσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

Angina correpto, ſi tumor oriatur in collo, bonum: foras enim morbus deducitur.

37 Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκίνοι γίνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον· θεραπευόμενοι γὰρ, ἀπόλλυνται ταχέως· μὴ θεραπευόμενοι δὲ, πλείω χρόνον διατελοῦσι.

Quibus occulti cancri oriuntur, nō curare melius eſt. curati enim citius intereunt: non curati verò, longius tempus perdurant.

38 Σπασμὸς γίνεται, ἢ ὑπὸ πληρώσιος, ἢ κενώσιος. οὕτω δὲ καὶ λυγμός.

Conuulſio fit aut ex repletione, aut ex inanitione, ita verò & ſingultus.

39 Ὁκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίνονται ἄτερ φλεγμονῆς, τουτέοισι ὑπο-

Quibus cica iliū dolores fiunt ſine inflammatione, ijs febris ſuperueniens

dolorem ſoluit.

ρετὸς ἐπιγινόμενος, λύει τὸν πόνον.

Quibus in corpore pus deliteſcens nõ innoteſcit, ijs ob craſsitudinem puris, aut loci, non innoteſcit.

40 Ὁκόσοισι διάπυόν τι ἐὸν ἐν τῷ σώματι μὴ διασημαίνει, τουτέοισι διὰ παχύτητα τοῦ πύου, ἢ τοῦ τόπου, οὐκ ἀποσημαίνει.

Regio morbo laborantibus, ſi fiat hepar durum, malum.

41 Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἧπαρ σκληρὸν γίνεσθαι, πονηρόν.

Qui lienoſi difficultate inteſtinorũ corripiuntur, ijs ſuperueniente longa inteſtinorum difficultate, aqua inter cutem, aut inteſtinorũ læuitas ſuperuenit, ac moriũtur.

42 Ὁκόσοι σπληνώδεες ὑπὸ δυσεντερίης ἁλίσκονται, τουτέοισιν ἐπιγινομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, ὕδρωψ ἐπιγίνεται, ἢ λειεντερίη, καὶ ἀπόλλυνται.

Quibus ex ſtillicidio vrinæ ileos ſuperuenerit, intra ſeptẽ dies moriũtur, niſi febre ſupueniente ſatis vrina fluxerit.

43 Ὁκόσοισιν ἐκ στραγγουρίης εἰλεὸς ἐπιγίνεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται, ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγενομένου ἅλις τὸ οὖρον ῥυῇ.

44. Ἕλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἴσχουσιν, ἀνάγκην ὀστέον ἀφίστασθαι, καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι.

Vlcera si annua aut etiam diuturniora fiunt, os abſcedere eſt neceſſe, & cicatrices cauas fieri.

45. Ὁκόσοι ὑβοὶ ἐξ ἄσθματος, ἢ βηχὸς γίνονται πρὸ τῆς ἥβης, ἀπόλλυνται.

Qui gibbi ex aſthmate, aut tuſsi fiunt ante pubertatem, moriuntur.

46. Ὁκόσοισι φλεβοτομίη ἢ φαρμακείη ξυμφέρει, τουτέους προσήκει τοῦ ἦρος φλεβοτομεῖν, ἢ φαρμακεύειν.

Quibus venæ ſectio vel purgatio cōfert, eis conuenit vere venam ſecare, & medicamētum purgans dare.

47. Τοῖσι σπληνώδεσι δυσεντερίη ἐπιγινομένη, ἀγαθόν.

Lienoſis difficultas inteſtinorum ſuperueniens, bonum.

48. Ὁκόσα ποδαγρικὰ νοσήματα γίνεται, ταῦτα ἀποφλεγμήναντα ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποκαθίσταται.

Qui morbi podagrici fiunt, ij ſedata inflammatione intra dies quadraginta conquieſcunt.

Quibus præciſum eſt cerebrum, ijs neceſſe eſt febrē & bilis vomitum ſuperuenire.

49 Ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος διακοπῇ, τουτέοισιν ἀνάγκη πυρετὸν καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγίνεσθαι.

Qui ſani cum ſint capitis repentè doloribus corripiuntur, & ſtatim muti fiunt, & ſtertunt, intra ſeptem dies intereunt, niſi febris apprehenderit.

50 Ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ὀδύναι γίνονται ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγχουσι, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

Spectare etiā oportet quæ per ſomnū in oculis ſubapparent: nam ſi quid commiſsis palpebris ex albo appareat, neq; alui profluuio, aut medicamenti potione id accidat, malum ſignum eſt, & valde letale.

51 Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν· ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων τοῦ λευκοῦ, μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἐόντι, ἢ ἐκ φαρμακοποσίης, φλαῦρον τὸ σημεῖον καὶ θανατῶδες σφόδρα.

Deliratio quæ cū·

52 Αἱ παραφροσύναι,

αἱ μὲ

αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλέστεραι· αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ἐπισφαλέστεραι.

risu fit, tutior: quæ verò serio, periculosior.

53 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ, κακαί.

In morbis acutis qui cum febre sunt, luctuosa suspiria, mala.

54 Τὰ ποδαγρικὰ τοῦ ἦρος καὶ τοῦ φθινοπώρου κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

Dolores podagrici vere & autumno plurimum mouentur.

55 Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νοσήμασιν ἐς τὰ δὲ ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψιες, ἢ ἀποπληξίην τοῦ σώματος, ἢ σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τύφλωσιν σημαίνει.

Morbis melãcholicis ad hęc periculo si humorum decubitus, vel stuporẽ corporis, vel cõuulsionẽ, vel furorẽ, vel cæcitatem significant.

56 Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίνονται ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων ἄχρις ἑξήκοντα.

Apoplexiæ autem fiunt maximè à quadragesimo anno ad sexagesimum vsque.

57 Ἢν ἐπίπλοον ἐκπέσῃ, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

Si omentum excidat, necessario putrescit.

Quibus à lōgo coxendicum dolore vexatis, coxa excidit, rurſúmque recidit, ijs mucores ſuperueniunt.

58 Ὁκόσοισιν ἀπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισι χρονίης ἐξίσταται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τουτέοισι μύξαι ἐπιγίνονται.

Quibus à diuturno dolore coxendicũ vexatis, coxa excidit, ijs crus tabeſcit, & claudicāt, niſi vrãtur.

59 Ὁκόσοισιν ἀπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισι χρονίης, τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, τουτέοισι τήκεται τὸ σκέλος, καὶ χωλοῦνται, ἢν μὴ καυθῶσι.

SECTIO SEPTIMA.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ.

IN morbis acutis frigus partiũ extremarum, malum.

1 ΕΝ τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι ψύξις ἀκρωτηρίων, κακόν.

In oſſe ægrotanti caro liuida, malum.

2 Ἐπὶ ὀστέῳ νοσέοντι σὰρξ πελιδνὴ, κακόν.

A vomitu ſingultus & oculorum rubor, malùm.

3 Ἐπὶ ἐμέτῳ λὺγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

4 Ἐπὶ ἱδρῶτι φρίκη, οὐ χρηστόν.
A sudore horror, non bonum.

5 Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίη, ἢ ὕδρωψ, ἢ ἔκστασις, ἀγαθόν.
A furore dysenteria, aut aqua intercutem, vel mentis alienatio, bonum.

6 Ἐπὶ νούσῳ πολυχρονίῃ ἀποσιτίη καὶ ἄκρητοι ὑποχωρήσιες, κακόν.
In morbo diuturno fastidium cibi, & deiectiones syncerae, malum.

6 Ἐκ πολυποσίης ῥῖγος καὶ παραφροσύνη, κακόν.
A multa potatione rigor, & desipientia, malum.

7 Ἐπὶ φύματος ἔσω ῥήξεως, ἔκλυσις, ἔμετος, καὶ λειποψυχίη γίνεται.
A tuberculi intus eruptione, exolutio, vomitio, & animi defectio fit.

8 Ἐπὶ αἵματος ῥύσει παραφροσύνη, ἢ καὶ σπασμὸς, κακόν.
A sanguinis profluuio desipientia, aut etiam conuulsio, malum.

9 Ἐπὶ εἰλεῷ ἔμετος, ἢ λὺγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.
Ab ileo vomitus, aut singultus, aut conuulsio, aut desipientia, malum.

10 Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπνευμονίη, κακόν.
A morbo laterali, inflammatio pulmonis, malum.

A pulmonis inflammatione phrenitis, malum.

11. Ἐπὶ περιπνευμονίῃ φρενῖτις, κακόν.

Ab æstibus vehementibus conuulsio aut distẽtio, malum.

12. Ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς, ἢ τέτανος, κακόν.

A capitis ictu stupor, aut desipientia, malum.

13. Ἐπὶ πληγῇ ἐς τὴν κεφαλὴν ἔκπληξις, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

A sanguinis sputo, puris expuitio, malum.

14. Ἐπὶ αἵματος πτύσει πύου πτύσις, κακόν.

A puris sputo, phthisis & fluxio: quum verò sputum retentũ fuerit, moriũtur.

15. Ἐπὶ πύου πτύσει, φθίσις καὶ ῥύσις· ἐπὴν δὲ τὸ πτύελον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν.

Ab hepatis inflammatione singultus, malum.

16. Ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος λὺγξ, κακόν.

A vigilia conuulsio, vel desipientia, malum.

17. Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ σπασμὸς ἢ παραφροσύνη, κακόν.

Ab ossis denudatione erysipelas, malum.

18. Ἐπὶ ὀστέου ψιλώσει ἐρυσίπελας, κακόν.

Ab erysipelate putredo, aut suppura-

19. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι σηπεδὼν, ἢ ἐκπύησις,

κακόν.

tio, malum.

20. Ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν αἱμοῤῥαγίη, κακόν.

A forti in vlceribus pulſu profluuiũ ſanguinis, malum.

21. Ἐπὶ ὀδύνῃ πολυχρονίῃ τῶν περὶ τὴν κοιλίην ἐκπύησις, κακόν.

A diuturno ventris dolore ſuppuratio, malum.

22. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ὑποχωρήσει δυσεντερίη, κακόν.

A ſyncera deiectione difficultas inteſtinorum, malum.

23. Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ παραφροσύνη, ἢν κενεὸν λάβῃ, κακόν.

Ab oſsis preciſione deſipientia, ſi vacuũ apprehẽderit, malũ.

24. Ἐκ φαρμακοποσίης σπασμὸς, θανατῶδες.

A medicamẽti potione conuulſio letalis eſt.

25. Ἐπὶ ὀδύνῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ τὴν κοιλίην ἀκρωτηρίων ψύξις, κακόν.

A vehementi dolore ventris partium extremarum algor, malum.

26. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ τεινασμὸς ἐπιγενόμενος, ἐκτρῶσαι ποιέει.

Mulieri grauidæ ſi tenſio ſuperuenerit, abortum facit.

27. Ὅ,τι ἂν ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ νεῦρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ σώματι, οὔ-

Siue os, ſiue cartilago, ſiue neruus abſciſſus fuerit in cor-

pore, neq; augetur, neque coaleſcit.

Si alba pituita detento fortis ventris fluxus ſuperuenerit, morbum ſoluit.

Quibus in alui profluuijs ſpumoſa ſunt excremẽta, ijs à capite ea defluunt.

Quibus febricitã tibꝰ in vrinis ſedimẽta veluti farina craſſior fiunt, lõgã ægritudinem ſignificãt.

Quibus in vrinis bilioſa ſedimẽta, ſuprà verò tenuia, acutum morbum ſignificant.

Quibus diuerſæ ſunt vrinæ, ijs vehemens fit in corpore turbatio.

Quibus in vrinis bullæ ſupernatãt, renum morbùm, eúm-

τε αὔξεται, οὔτε συμφύεται.

28 Ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγένηται ἰσχυρὴ, λύει τὴν νοῦσον.

29 Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διαῤῥοίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ταῦτα καταῤῥέει.

30 Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίνονται, μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν.

31 Ὁκόσοισι δὲ χολώδεες αἱ ὑποστάσιες, ἄνωθεν δὲ λεπταὶ, ὀξεῖην ἀῤῥωστίην σημαίνει.

32 Ὁκόσοισι δὲ διεστηκότα τὰ οὖρα γίνεται, τουτέοισι ταραχὴ ἰσχυρὴ ἐν τῷ σώματί ἐστιν.

33 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται πομφόλυγες, νεφριτικὰ ση-

μαίνουσι, καὶ μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην ἔσεσθαι.

34 Ὁκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ἐπίστασις ἦ, ἀθρόη, τουτέοισι νεφριτικὰ, καὶ ὀξέα σημαίνει.

35 Ὁκόσοισι δὲ νεφριτικοῖσιν ἐοῦσι τὰ προειρημένα συμβαίνει σημεῖα, πόνοι τε περὶ τοὺς μύας τοὺς ῥαχιαίους γίνονται, ἣν μὲν περὶ τοὺς ἔξω τόπους γίνωνται, ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον ἔξω· ἣν δὲ μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τοὺς εἴσω τόπους γίνωνται, καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον μᾶλλον εἴσω.

36 Ὁκόσοι αἷμα ἐμέουσιν, ἣν μὲν ἄνευ πυρετοῦ, σωτήριον· εἰ δὲ ξὺν πυρετῷ, κακόν· θεραπεύειν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖσι, καὶ τοῖσι στυπτικοῖσι.

37 Κατάῤῥοι ἐς τὴν ἄ-

que longum ſignificant.

Quib⁹ adipalis ſuperficies & conglobata, ijs renũ & acutũ morbũ ſignificat.

Quibus verò è renibus laborantibus prędicta accidunt ſigna, doloréſq; circa ſpinæ muſculos fiũt, ſiquidem circa loca exteriora, extrinſecus abſceſſum quoque futurum expecta: ſi verò circa interiora magis fiant, abſceſſum etiam intrinſecus potius futurum expecta.

Qui ſanguiné vomũt, ſi ſine febre ſalutare: ſi cũ febre, malũ: curãdũ refrigerãtib⁹ & adſtringẽtib⁹.

Deſtillationes in vẽtré ſuperioré ſup-

purantur intra viginti dies.

νω κοιλίην ἐκπονοῦνται ἐν ἡμέρῃσιν εἴκοσιν.

Si quis sanguinem & grumos meiat, & vrinæ stillicidio laboret, ad imum ventrē, & in pectine, ad vesicam loca male habere significatur.

38. Ἢν οὐρέῃ αἷμα καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ περίναιον, καὶ τὸ ὑπογάστριον, καὶ τὸν κτένα, τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσεῖν σημαίνει.

Si derepentè lingua incontinens fiat, aut aliqua corporis pars stupore elanguescat, eiusmodi est melancholicum.

39. Ἢν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς γένηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίνεται.

Si senioribus supra modum purgatis singultus superuenerit, non bonum.

40. Ἢν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυτέρων λὺγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν.

Si febris non ex bile sit orta, multa aqua eáque calida capiti superfusa, febrē soluit.

41. Ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ καταχεομένου κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τοῦ πυρετοῦ γίνεται.

Mulier non fit ambidextra.

42. Γυνὴ ἀμφιδέξιος οὐ γίνεται.

43 Ὁκόσοι ἔμπυοι καίονται ἢ τέμνονται, ἢν μὲν τὸ πῦον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκόν, περιγίνονται· ἢν δὲ ὕφαιμον καὶ βορβορῶδες, καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται.

Qui suppurati vruntur aut secantur, si purũ & album pus effluxerit, euadunt: si verò subcruentum, fæculẽtúmque ac fœtidum, intereunt.

44 Ὁκόσοι δὲ ἧπαρ διάπυον καίονται, ἢν μὲν τὸ πῦον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκόν, περιγίνονται. ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πῦον τουτέοισιν ἐστίν. ἢν δὲ οἷον ἀμόργη ῥυῇ, ἀπόλλυνται.

Quibus suppuratum iecur aduritur, si purum pus fluxerit & album, euadũt. in tunica enim ipsis pus continetur: si verò qualis amurca fluat, intereunt.

45 Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἄκρητον ποτίσας καὶ λούσας πολλῷ θερμῷ, φλεβοτόμει.

Dolores oculorũ post meri potum, & aquæ multæ calentis balneum, venæ sectione curato.

46 Ὑδρωπιῶντα ἢν βὴξ ἔχῃ, ἀνέλπιστός ἐστι.

Si hydropicus tussiat, desperatus est.

47 Στραγγουρίην καὶ δυσουρίην θώρηξις καὶ φλεβοτομίη λύει. τέμνειν δὲ τὰς εἴσω φλέβας.

Vrinæ stillicidium & meiendi difficultatẽ vini potio & venæ sectio soluit. Incidendæ autẽ interiores.

Ab angína vexatis tumor &rubor in pectore superueniens, bonum. foras enim cõuertitur morbus.

48 Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθει ἐπιγινόμενον, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

Quibus cerebrum síderatum est, intra tres dies intereunt: si verò hos superauerint, sani fiunt.

49 Ὁκόσοισιν ἂν σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

Sternutamentum fit ex capite, cerebro excalfacto, aut humectato inani quod in capite est. Aer enim intus contentus, foras erumpit. Strepit autem, quia per angustum ipsi est exitus.

50 Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διϋγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ὑπερχεῖται γὰρ ὁ ἀὴρ ὁ ἐνεὼν ἔξω, ψοφεῖ δὲ ὅτι διὰ στενοῦ ἡ διέξοδος αὐτῷ ἐστίν.

Quibus hepar vndique dolet, ijs febris superueniẽs, soluit dolorem.

51 Ὁκόσοισιν ἧπαρ περιωδυνᾶται, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει τὴν ὀδύνην.

52. Ὁκόσοισι συμφέρει αἷμα ἀφαιρέεσθαι ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τουτέοισι χρὴ ἦρος φλεβοτομέεσθαι.

Quibus ſanguinem à venis mittere confert, ijs vere ſecare venam oportet.

53. Ὁκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀποκλείεται, καὶ ὀδύνην παρέχει οὐκ ἔχον διέξοδον εἰς οὐδετέρην τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν τραπέντος τοῦ φλέγματος, λύσις γίνεται τῆς νούσου.

Quibus interventriculum & ſeptum tranſuerſum pituita conditur, & dolorem adfert, ad alterutrum vētrem exitum non habens, ijs per venas ad veſicā verſa pituita, morbi fit ſolutio.

54. Ὁκόσοισι αὖ τὸ ἧπαρ ὕδατος πλησθὲν εἰς τὸ ἐπίπλοον ῥαγῇ, τουτέοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπίμπλαται, καὶ ἀποθνήσκουσιν.

Quibus hepar aqua plenum in omētum eruperit, ijs venter aqua repletur, ac moriuntur.

55. Ἀλύκη, χάσμη, φρίκη, οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει τὴν νοῦσον.

Anxitudo, oſcitatio, horror ſi adſit, vinum parpari potum ſoluit ęgritudinem.

56. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα γίνεται,

Quibus in meatu vrinario tuberculū

gignitur, iis suppuratione facta & eruptione dolor soluitur.

πυντέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος.

Quibus ex occasione aliqua cerebrum fuerit cõcussum, mutos ꝑtinus fieri est necesse.

57. Ὁκόσοισι δ' ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ ἀπό τινος προφάσιος, ἀνάγκη ἀφώνους γενέσθαι παραχρῆμα.

Corporibus humidas carnes habentibus, famẽ adhibere cõuenit: fames enim siccat corpora.

58. Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχουσι δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν· λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

Vbi toto corpore mutatio, & corpus refrigeratur, & rursus calefit, aut colorem alium ex alio cõmutat, morbi significatur longitudo.

59. Ὅκου ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ τὸ σῶμα καταψύχηται, καὶ πάλιν θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος νούσου σημαίνει.

Sudor multus, calidus aut frigidus, semper fluens humorẽ, in robusto quidẽ supernè, debili verò infernè significat.

60. Ὑδρὼς πολὺς θερμὸς ἢ ψυχρὸς ῥέων αἰεὶ, σημαίνει ἔχειν πλησμονὴν ὑγροῦ. ἀπάγειν οὖν χρὴ, τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν· τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν.

Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ διαλείποντες, ἢν ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γένωνται, ἐπικίνδυνοι· ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

Si febres quæcunque nõ ĩtermittẽtes tertio quoq; die vehemẽtiores fiũt, periculosę: quoquo modo autem intermiserint, significãt se periculosas non esse.

61 Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίγνονται.

Quibus febres lõgæ, ijs tubercula aut in articulis dolores fiunt.

62 Ὁκόσοισι φύματα μακρὰ, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετοῦ γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

Quibus tubercula diutina, aut in articulos dolores ex febre decumbunt, hi pleniore cibo vtuntur.

63 Ἤν τις τῷ πυρέσσοντι τροφὴν διδῷ, τῷ μὲν ὑγιαίνοντι ἰσχὺς, τῷ δὲ κάμνοντι νοῦσος.

Si quis febricitanti cibũ dederit, valenti quidem robur ægrotanti verò morbus fit.

64 Τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾶν δεῖ εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ἀποχωρέεται· τὰ ἥκι-

Quæ per vesicam excernuntur inspicere oportet, an talia sint qualia sanis ex-

cernũtur. nã quę his minimè ſunt ſimilia ea morboſiora: quæ verò ſunt ſanis ſimilia, minimè morboſa.

Et quibus deiectiones ſi ſtare ſiueris, nec moueris, ſubſiſtũt veluti ſtrigmẽta, & ſi pauca ſint, paruus morb⁹ eſt, ſi verò multa, magnus, ijs aluũ infernè purgari cõfert: quòd ſi aluo nõ purgata ſorbitiones exhibueris, quo plures dederis, eo magis nocebis.

Quæ cruda deorſum ſecedunt, ab atra ſunt bile: ſi plura maior: ſi pauciora, minor morbus eſt.

Excreationes in febribus nõ intermittẽtibus liuidæ, cruẽ-

στα οἷων ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα· τὰ δὲ ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

Καὶ οἷσι τὰ ὑποχωρήματα, ἢν ἐάσῃς στῆναι, καὶ μὴ κινήσῃς, οἷονεὶ ὑφίσταται ξύσματα, καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται· ἢν δὲ πολλὰ, πολλή, τουτέοισι ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην· ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσα ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

Ὁκόσα ἂν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ὅτι χολῆς μελαίνης ἐστὶν, ἢν πλείω, πλείων· ἢν δὲ ἐλάσσω, ἐλάσσων ἡ νοῦσος.

Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ

πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ χολώδεες, καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί· ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαὶ, καὶ κατὰ κοιλίην, καὶ κύστιν· καὶ ὅκου ἄν τι ἀποχωρέον στῇ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

Τὰ σώματα χρὴ ὅκου τις βούλεται καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν. κἢν μὲν ἄνω βούλῃ εὔροα ποιέειν, στῆσαι τὴν κοιλίην· ἢν δὲ κάτω, ὑγρῆναι.

Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γινόμενα, νοῦσος.

Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ὀφρὺς διαστραφῇ, ἢν μὴ

tæ, bilioſæ, fœtidæ, omnes malę: cũ verò bene excernũtur, bonum eſt, & per ventrem & perveſicam: & vbi aliquid ſecedens ſteterit, nõ purgatum, malum.

Corpora vbi quis purgare volet, fluida faciat oportet: & ſi ſuprà, aluus ſiſtenda: ſi verò infrà, humectanda.

Somnus & vigilia vtraque modũ ſi exceſſerint, morbus.

In febribus non intermittentibus, ſi exteriora frigẽt, interiora vrũtur, & febris adſit, letale.

In febre non intermittente, ſi labrum, aut naſus, aut oculus, aut ſupciliũ peruertatur, ſi nõ vi-

deat, si nō audiat: & iam debilis est, quicquid horũ acciderit, in ꝓpinquo mors est.

βλέπῃ, ἢ μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἀσθενὴς ἐών, ὅ,τι ἂν τουτέων γένηται, θανάσιμον.

Albæ pituitæ aqua intercutem superuenit.

Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι, ὕδρωψ ἐπιγίνεται.

Ab alui profluuio, difficultas intestinorum.

Ἐπὶ διαῤῥοίῃ, δυσεντερίη.

Difficultati intestinorũ superuenit eorundem læuitas.

Ἐπὶ δυσεντερίῃ λειεντερίη ἐπιγίνεται

A sideratione ossis abscessus.

Ἐπὶ σφακελισμῷ, ἀπόστασις ὀστέου.

A sanguinis vomitu tabes, & puris supernè purgatio.

Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ, φθόη καὶ τοῦ πύου κάθαρσις ἄνω.

Qualia fuerint vesicæ aut alui excreméta, & ex carnibus, & sicubi corpus à natura exierit, spectare oportet. Nã si parũ, paruus morb⁹ est: si multũ, magnus: si valde multũ, letale.

Ὁκοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύστιν, καὶ τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ἀποχωρήμασι, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἤν πῃ ἄλλῃ τῆς φύσιος ἐκβαίνῃ τὸ σῶμα, ἢν ὀλίγον, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται· ἢν δὲ πουλύ, πολλή· ἢν πάνυ πολύ, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

ΤΕΛΟΣ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ προγνωστικόν.

Τὸν ἰητρὸν δοκέει μοι ἄριστον εἶναι, πρόνοιαν ἐπιτηδεύειν· προγινώσκων γὰρ καὶ προλέγων παρὰ τοῖσι νοσέουσι, τά τε παρεόντα, καὶ τὰ προγεγονότα, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, ὁκόσα τε παραλείπουσιν οἱ ἀσθενέοντες, ἐκδιηγεύμενος, πιστεύοιτ᾽ ἂν μᾶλλον γινώσκειν τὰ τῶν νοσεόντων πρήγματα, ὥστε τολμᾶν ἐπιτρέπειν τοὺς ἀνθρώπους σφέας ἑωυτοὺς τῷ ἰητρῷ.

Τὴν δὲ θεραπείην ἄριστα ἂν ποιέοιτο, προειδὼς τὰ ἐσόμενα τῶν παθημάτων. ὑγιέας μὲν γὰρ ποιέειν ἅπαντας τοὺς ἀ-

HIPPOCRATIS prognostica.

Medicũ prænotionem adhibere, optimũ esse mihi videtur. Prenoscens enim & prædicens apud ægrotos, & præsentia, & præterita, & futura, & quæ ægrotos pretereũt exponens, fidem vtique fecerit, quòd ægrotorum res magis cognoscat, quare audebunt homines seipsos medico committere.

At verò curationẽ optimè fecerit, vbi prænouerit futuras affectiones. Sanos enim facere omnes

ęgrotos impoſsibile. hoc enim præſtãti⁹ eſſet q̃ prę noſcere in poſterum euẽtura.

Quoniá verò homines moriũtur, alij priusq̃ medicũ vocẽt præ violẽtia morbi: alij accito etiã medico, repẽtè vita decedunt: quidã, vbi vnã vixerunt diẽ: quidã, tẽpore paulò diutiore, antequàm medic⁹ arte ſingulis morbis repugnet: itaque noſcẽdæ taliũ affectionũ naturæ, quantum corporum vires excedunt. Simul verò & ſi quid diuini in morbo ineſt, etiã huius prænotionẽ ediſcere. Ita enim meritò mirabilis, & medic⁹ bon⁹ fuerit. nã qui ſuperſtites mane-

σθενέοντας, ἀδύνατον· τοῦτο γὰρ τὸ προγινώσκειν τὰ μέλλοντα ἀποβήσεσθαι, κρεῖττον ἂν ἦν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν πρὶν καλέσαι τὸν ἰητρὸν ὑπὸ ἰσχύος τῆς νούσου· οἱ δὲ, καὶ ἐσκαλεσάμενοι, παραχρῆμα ἐτελεύτησαν· οἱ μὲν, ἡμέρην μίην ζήσαντες· οἱ δὲ, ὀλίγῳ πλέονα χρόνον, πρὶν ἢ τὸν ἰητρὸν τῇ τέχνῃ πρὸς ἕκαστον νόσημα ἀνταγωνίσασθαι· γνόντα οὖν χρὴ τῶν παθέων τῶν τοιούτων τὰς φύσιας, ὁκόσον ὑπὲρ τὴν δύναμίν εἰσι τῶν σωμάτων· ἅμα δὲ καὶ εἴ τι θεῖον ἔνεστιν ἐν τῇσι νούσοισι, καὶ τούτου τὴν πρόνοιαν ἐκμανθάνειν. οὕτω γὰρ ἂν θαυμάζοιτό τε δικαίως, καὶ ἰητρὸς ἀγαθὸς ἂν εἴη· καὶ γὰρ οὓς οἷόν τε περιγίνεσθαι, τούτους

ἔτι μᾶλλον δύναιτ' ἂν ὀρθῶς διαφυλάσσειν, ἐκ πλείονος χρόνου προβουλευόμενος πρὸς ἕκαστα· καὶ τοὺς ἀποθανουμένους τε καὶ σωθησομένους προγινώσκων τε καὶ προαγορεύων, ἀναίτιος ἂν εἴη.

Σκέπτεσθαι δὲ χρὴ ὧδε· ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι, πρῶτον μὲν τὸ πρόσωπον τοῦ νοσέοντος, εἰ ὅμοιόν ἐστι τοῖσι τῶν ὑγιαινόντων· μάλιστα δὲ, εἰ αὐτὸ ἑωυτῷ. οὕτω γὰρ ἂν εἴη ἄριστον· τὸ δ' ἐναντιώτατον τοῦ ὁμοίου, δεινότατον. εἴη δ' ἂν τὸ τοιόνδε· ῥὶς ὀξεῖα, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, κρόταφοι ξυμπεπτωκότες, ὦτα ψυχρὰ καὶ ξυνεσταλμένα, καὶ οἱ λοβοὶ τῶν ὤτων ἀπεστραμμένοι, καὶ τὸ δέρμα τὸ περὶ τὸ μέτωπον σκληρόν τε καὶ περιτεταμένον, καὶ καρφαλέον ἐ-

repoſsunt, eos adhuc magis recte conſeruare poterit, ex multo tempore antea cōſiliū adhibēs ad ſingula: & tum morituros, tum ſeruandos prænoſcēs ac prædicens, inculpatꝰ erit.

Cōſiderādū vero ſic: in morbis acutis, primùm faciē ęgroti, ſimilísne ſit faciei ſanorū, maximè verò ipsáne ſibiipſi. Ita enim optima fuerit. ſin illi diſsimillima fuerit, horrēdiſsima eſt. Talis autē fuerit, naſus acutꝰ, oculi caui, tēpora collapſa, aures frigidę ac contractæ, & extremitates aurium auerſæ, & cutis circa frōtem dura & circuntenta ac arida, & co-

lor totius faciei pallidus, aut etiam niger, & liuidus, aut plumbeus. Si igitur in principio morbi, facies talis fuerit, & nondũ ex alijs signis coniectura facere licuerit, ĩterrogare oportet, nũ vigilauerit homo, aut alui excremẽta valde liquida sint, aut fames aliqua ipsum teneat. Et si quidẽ horum aliquid cõfiteatur, minus graue esse putãdũ est. Iudicantur autẽ & cognoscũtur talia ĩ die ac nocte, si ob hascausasfacies talis fuerit. Si verò nihil horum esse dicat, neque in prædicto tẽpore considat, nosse conuenit morti proximum esse. at

ον, καὶ τὸ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προσώπου χλωρόν τε, ἢ καὶ μέλαν ἐὸν, καὶ πελιὸν, ἢ μολιβδῶδες. ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τῆς νούσου, τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ᾖ, καὶ μήπω οἷόν τε ᾖ τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισι ξυντεκμαίρεσθαι, ἐπανέρεσθαι χρὴ, μὴ ἠγρύπνησεν ὥνθρωπος, ἢ τὰ τῆς κοιλίης ἐξυγρασμένα ᾖ ἰσχυρῶς, ἢ λιμῶδές τι ἔχῃ αὐτόν. κἢν μέν τι τουτέων ὁμολογῇ, ἧσσον νομίζειν δεινὸν εἶναι. κρίνεται δὲ τὰ τοιαῦτα ἐν ἡμέρῃ τε καὶ νυκτὶ, ἢν διὰ ταύτας τὰς προφάσιας τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ᾖ. ἢν δὲ μηδὲν τουτέων φῇ εἶναι, μηδὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ προειρημένῳ καταστῇ, εἰδέναι χρὴ ἐγγὺς ἐόντα τοῦ θανάτου. ἢν

δὲ καὶ παλαιτέρου ἐόντος τοῦ νοσήματος, ἢ τριταίου, ἢ τεταρταίου, τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ᾖ, περὶ τουτέων ἐπανέρεσθαι περὶ ὧν καὶ πρότερον ἐκέλευσα.

ſi vetuſtiore exiſtente morbo, aut triduano, aut quatriduano, talis fuerit facies, de his interrogare oportet, de quibus etiã prius iuſsi.

Καὶ τἄλλα σημεῖα σκέπτεσθαι, τά τε ἐν τῷ ξύμπαντι προσώπῳ, τά τε ἐν τῷ σώματι, καὶ τὰ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. ἢν γὰρ τὴν αὐγὴν φεύγωσιν, ἢ δακρύωσιν ἀπροαιρέτως, ἢ διαστρέφωνται, ἢ θάτερος θατέρου ἐλάσσων γίνηται, ἢ τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἴσχωσιν, ἢ πελιὰ φλέβια ἢ μέλανα ἐν αὐτέοισιν ἔχωσιν, ἢ λῆμαι φαίνωνται περὶ τὰς ὄψιας, ἢ καὶ ἀναιωρεύμενοι, ἢ ἐξίσχοντες, ἢ ἔγκοιλοι ἰσχυρῶς γινόμενοι, ἢ αἱ ὄψιες αὐχμῶσαι καὶ ἀλαμπεῖς,

Itémque alia ſigna conſiderare, & in vniuerſa facie, & in corpore, & in oculis. Si enim lucem fugiant, aut inuoluntariè lachrymentur, aut diſtorqueantur, aut alter altero minor fiat, aut albas partes rubentes habeãt, aut venulas liuidas aut nigras in ipſis habeãt, aut lemæ ac ſordes circa oculos appareãt, aut etiã ĩſtabiles, aut eminẽtes, aut caui vehemẽter facti, aut ſquallẽtes & obſcuri fuerĩt,

aut color totius faciei alteratus fuerit: hæc omnia mala & perniciosa esse putandum est.

Considerāda verò & quæ in oculis subapparēt in somnis. si enim ex albo quid apparuerit, palpebris non commissis, si id nō ex alui profluuio, aut medicamēti potione fuerit, aut ægrotus nō ita dormire cōsueuerit, malū signū & valde letale.

Si verò retorta aut contracta fiat, aut liuida, aut pallida palpebra, aut labiū, aut nasus, cū aliquo ex alijs signis, morti ꝓximū esse scito.

Letale est etiā habere labia resoluta, & pēdentia, & frigida,

ἢ δὲ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προσώπου ἠλλοιωμένον ᾖ, ταῦτα πάντα κακὰ νομίζειν καὶ ὀλέθρια εἶναι.

Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν· ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται τοῦ λευκοῦ, τῶν βλεφάρων μὴ ξυμβαλλομένων, μὴ ἐκ διαῤῥοίης, ἢ φαρμακοποσίης ἐόντι, ἢ μὴ εἰθισμένῳ οὕτω καθεύδειν, φλαῦρον τὸ σημεῖον, καὶ θανατῶδες λίαν.

Ην δὲ καμπύλον ἢ ῥικνὸν γένηται, ἢ πελιὸν, ἢ ὠχρὸν βλέφαρον, ἢ χεῖλος, ἢ ῥὶς, μετά τινος τῶν ἄλλων σημείων, εἰδέναι χρὴ, ἐγγὺς ἐόντα θανάτου.

Θανατῶδες δὲ καὶ χείλεα ἀπολυόμενα, καὶ κρεμάμενα, καὶ ψυχρὰ,

καὶ ἔκλευκα γινόμενα.

Κεκλιμένον δὲ χρὴ καταλαμβάνεσθαι τὸν νοσέοντα ὑπὸ τοῦ ἰητροῦ, ἐπὶ τὸ πλευρὸν τὸ δεξιὸν, ἢ τὸ ἀριστερὸν, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ὀλίγον ἐπικεκαμμένα ἔχοντα, καὶ τὸ ξύμπαν σῶμα ὑγρὸν κείμενον. οὕτω γὰρ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ὑγιαινόντων κατακλίνονται.

Ἄρισται δέ εἰσι τῶν κατακλίσεων αἱ ὅμοιαι τῇσι τῶν ὑγιαινόντων· ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ἐκτεταμένα ἔχοντα, ἧσσον ἀγαθόν.

Εἰ δὲ καὶ προπετὴς γένοιτο, καὶ καταῤῥέοι ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ πόδας, δεινότερόν ἐστιν.

Εἰ δὲ καὶ γυμνοὺς τοὺς πόδας εὑρίσκοιτο ἔχων μὴ θερμοὺς κάρτα

& albicantia facta.

Decumbentem ægrotum à medico deprehendi conuenit, latus dextrum aut sinistrum, & manus, & collum, & crura modicè inflexa habentẽ, & totum corpus, flexibile situm. Ita enim plurimi ex sanis decumbunt.

Optimi autem sunt decubitꝰ qui sanorũ decubitibus similes existũt. At verò supinũ iacere, & manus, & collũ, & crura extenta habere, minus bonum est. Si verò etiam pronus fiat, & de lecto ad pedes delabatur, magis horrendum est.

Siverò nudos quoq; pedes habere cōperiatur, nec admodũ

calidos:& manus,& collum,ac crura inęqualiter disiecta,ac nuda,malum eſt. anxietatẽ enim ſignificat.

Letale autẽ eſt & hiantem ſemper dormire:& crura ſupini iacentis valde incuruata eſſe ac complicata. At in ventrem decũbere, ſi quis nõ ſit adſuetus dum ſanus fuit, ita dormire, delirium ſignificat,aut dolorem locorum circa ventrẽ.

Cæterùm erectũ ſedere velle ægrum, in morbi vigore, in omnibus morbis acutis malum eſt:peſſimum autem in peripneumonicis

Dẽtibus ſtridere in

ἐόντας· καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ἀνωμάλως διεῤῥιμμένα καὶ γυμνὰ, κακόν· ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει.

Θανατῶδες δὲ, καὶ τὸ κεχηνότα καθεύδειν αἰεὶ, καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κειμένου ξυγκεκαμμένα εἶναι ἰσχυρῶς, καὶ διαπεπλεγμένα. Ἐπὶ γαστέρα δὲ κεῖσθαι, ᾧ μὴ σύνηθές ἐστι καὶ ὑγιαίνοντι οὕτω κοιμᾶσθαι, παραφροσύνην τινὰ σημαίνει, ἢ ὀδύνην τῶν ἀμφὶ τὴν κοιλίην τόπων.

Ἀνακαθίζειν δὲ βούλεσθαι τὸν νοσέοντα, τῆς νούσου ἀκμαζούσης, πονηρὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖς ὀξέσι νοσήμασι, κάκιστον δὲ ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν.

Ὀδόντας δὲ πρίειν ἐν

πυρετοῖσιν, ὁκόσοισι μὴ ξυνήθές ἐστιν ἀπὸ παίδων, μανικὸν καὶ θανατῶδες, ἀλλὰ προλέγειν ἀπ' ἀμφοῖν κίνδυνον ἐσόμενον· ἢν δὲ καὶ παραφρονέων τοῦτο ποιῇ, ὀλέθριον γίνεται κάρτα ἤδη.

Ἕλκος δὲ ἤν τε καὶ προγεγονὸς τύχῃ ἔχων, ἤν τε καὶ ἐν τῇ νούσῳ γίνηται, καταμανθάνειν δεῖ· ἢν γὰρ μέλλῃ ἀπόλλυσθαι ὁ ἄνθρωπος, πρὸ τοῦ θανάτου, πελιδνόν τε καὶ ξηρὸν ἔσται, ἢ ὠχρόν τε καὶ ξηρόν.

Περὶ δὲ χειρῶν φορῆς, τάδε γινώσκω· ὁκόσοισιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσιν, ἢ περιπλευμονίῃσιν, ἢ φρενίτισιν, ἢ ἐν κεφαλαλγίῃσι, πρὸ τοῦ προσώπου φερομένας καὶ θηρευούσας διὰ

febribus, quibus nō familiare id eſt à pueris, furioſum ac letale eſt. Verùm prędicere oportet ab vtriſque periculum futurū. Si verò etiā delirus hoc faciat, pernicioſum valde iam exiſtit.

Vlcus autem ſiue prius factum fuerit, ſiue in morbo acceſſerit, conſiderare oportet. Si enim moriturus eſt homo, ante mortem liuidum ac ſiccum erit, aut etiā pallidum & ſiccum.

At verò de manuum motione ita ſentio. quæ in febribus acutis, aut peripneumonijs, aut in phrenitide, aut capitis dolore, ante faciem feruntur, & fruſtra ve-

nantur, & feſtucas legunt, & floccos de veſtibus euellunt, & de pariete paleas detrahunt, eas omnes malas & letales eſſe.

Spiritus denſus dolorem ſignificat, aut inflammationem, in locis ſupra ſeptum trãſuerſum: qui verò magnus expiratur, & per multũ temporis interuallum, delirium indicat. Si verò frigidus è naſo & ore expiretur, valde iã pernicioſ⁹ eſt.

Bonã autẽ ſpirationẽ valde magnã vim habere ad ſalutẽ, in omnibus acutis morbis putare conuenit, qui cũ febribus ſunt, & ĩ quadraginta diebus iudicantur.

Sudores optimi ſũt ĩ omnib⁹ acutis mor

κενῆς, καὶ ἀποκαρφολογούσας, καὶ κροκίδας ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀποτιλλούσας, καὶ ἀπὸ τοῦ τοίχου ἄχυρα ἀποσπώσας, πάσας εἶναι κακὰς καὶ θανατώδεας.

Πνεῦμα δὲ πυκνὸν μὲν ἐόν, πόνον σημαίνει, ἢ φλεγμονὴν ἐν τοῖσιν ὑπὲρ τῶν φρενῶν χωρίοισι· μέγα δὲ ἀναπνεόμενον καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου, παραφροσύνην δηλοῖ. ψυχρὸν δὲ ἐκπνεόμενον ἐκ τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος, ὀλέθριον κάρτα ἤδη γίνεται.

Εὔπνοιαν δὲ χρὴ νομίζειν κάρτα μεγάλην δύναμιν ἔχειν εἰς σωτηρίην ἐν ἅπασι τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασιν, ὅσα ξὺν πυρετοῖσίν ἐστι, καὶ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι κρίνεται.

Οἱ δὲ ἱδρῶτες, ἄριστοι μέν εἰσιν ἐν πᾶσι τοῖς

ὀξέσι νοσήμασιν, ὁκόσοι ἐν ἡμέρῃσι τῇσι κρισίμοισι γίνονται, καὶ τελείως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάττουσιν· ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὁκόσοι διὰ παντὸς τοῦ σώματος γινόμενοι, ἀπέδειξαν τὸν ἄνθρωπον εὐπετέστερον φέροντα τὸ νόσημα. οἱ δ' ἂν μὴ τοιοῦτόν τι ἐργάσωνται, οὐ λυσιτελέες. κάκιστοι δὲ οἱ ψυχροί τε καὶ μοῦνον περὶ τὴν κεφαλήν τε καὶ τὸ πρόσωπον γινόμενοι καὶ τὸν αὐχένα. οὗτοι γὰρ ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ θάνατον προσημαίνουσι· ξὺν δὲ πρηϋτέρῳ, μῆκος νούσου. καὶ οἱ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα ὡσαύτως γινόμενοι, τοῖσι περὶ τὴν κεφαλήν. οἱ δὲ κεγχροειδέες, καὶ μοῦνον περὶ τὸν τράχηλον γινόμενοι, πονηροί. οἱ δὲ μετὰ σταλαγμῶν καὶ ἀτμίζοντες, ἀγαθοί. κατανοεῖν

bis, qui in diebꝰ iudicatorijs fiũt, & febrẽ ꝑfecte submouẽt. Boni verò sunt, qui ꝑ totum corpus fiũt, & hominẽ facilius morbũ ferre faciũt. Qui verò tale quid nõ effecerint, incommodi sunt. Pessimi autem sunt frigidi, & q tãtũ circa caput & faciem fiunt, & circa ceruicem. Hi enim cum acuta quidem febre, mortem præsignificant: cum mitiore verò, longitudinẽ morbi. Et qui per totum corpus fiunt, similiter significãt ac ij qui circa caput. At verò milioformes, & qui solũ circa collum fiunt, mali sunt. Qui verò cũ guttis fiunt, & euaporãt, boni sunt. Cõsiderare

porrò cõuenit sudo-
res in sũma. fiũt e-
nim aliqui, ꝓpter cor
porũ exolutionem,
aliqui propter inflã-
mationis vigorem.

Præcordium op-
timum est doloris
exors, & molle, &
æquale, tum in dex-
tra, tum in sinistra
parte. At inflãmatũ,
aut dolorẽ exhibẽs,
aut intentũ, aut dex
trę partes ĩęqualiter
affectæ ad sinistras:
hæc õnia obseruare
oportet. Si verò etiã
pulsus inerit in præ-
cordio, turbationẽ si
gnificat aut deliriũ.

Verũ oculos taliũ
insuper intueri opor
tet. Si enĩ oculi fre
quenter moueãtur,
furiosos hos fore ti-
mor est. Tumor in

δὲ χρὴ τὸ σύνολον τῶν
ἱδρώτων· γίνονται γὰρ,
οἱ μὲν δι' ἔκλυσιν σω-
μάτων, οἱ δὲ διὰ συν-
τονίην φλεγμονῆς.

Ὑποχόνδριον δὲ,
ἄριστον μὲν, ἀνώδυ-
νόν τε ἐὸν, καὶ μαλθα-
κὸν, καὶ ὁμαλὸν, καὶ
ἐπὶ δεξιὰ, καὶ ἐπ' ἀ-
ριστερά. φλεγμαῖνον
δὲ, ἢ ὀδύνην παρέ-
χον, ἢ ἐντεταμένον,
ἢ ἀνωμάλως διακεί-
μενα τὰ δεξιὰ πρὸς
τὰ ἀριστερὰ, ταῦτα
πάντα φυλάσσεσθαι
χρή. εἰ δὲ καὶ σφυγμὸς
ἐνείη ἐν τῷ ὑποχον-
δρίῳ, θόρυβον σημαί-
νει, ἢ παραφροσύνην.

Ἀλλὰ καὶ ὀφθαλ-
μοὺς ἐπικατιδεῖν τῶν
τοιουτέων· ἢν γὰρ αἱ ὄψι-
ες πυκνὰ κινέωνται, μα-
νῆναι τούτοις ἐλπίς.
οἴδημα δὲ ἐν τῷ ὑπο-

χονδρίῳ σκληρόν τε ἐὸν καὶ ἐπώδυνον· κάκιστον μὲν, εἰ παρ' ἅπαν εἴη τὸ ὑποχόνδριον. εἰ δὲ εἴη ἐν τῷ ἑτέρῳ μέρει, ἀκινδυνότερόν ἐστιν ἐν τῷ ἐπ' ἀριστερά.

Σημαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα οἰδήματα, ἐν ἀρχῇ μὲν θάνατον ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι· ἢν δὲ ὑπερβάλλῃ εἴκοσιν ἡμέρας ὅ, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθιστάμενον, ἐς διαπύησιν τρέπεται.

Γίνεται δὲ τουτέοισιν ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ, καὶ αἵματος ῥῆξις ἐκ τῶν ῥινῶν, καὶ κάρτα ὠφελέει.

Ἀλλ' ἐπανερωτᾶν χρὴ, εἰ τὴν κεφαλὴν ἀλγέουσιν, ἢ ἀμβλυώσσουσιν. ἢν γάρ τι τοιοῦτον εἴη, ἐνταῦθα ῥέπει.

prçcordio durus existés & dolorosus: pessim⁹ quidé est si ꝑ totũ fuerit prçcordiũ: si verò fuerit in altera parte, minus periculos⁹ est in sinistra.

Significát autem eiusmodi tumores, in principio quidé, mortem breui affuturam: si verò viginti dies trãsgrediatur, tum febris detinens, tum tumor non cõsidens ad suppurationem conuertitur:

Contingit autem his in primo circuitu, etiam sanguinis eruptio è naribus, & valde prodest.

Verũ interrogare conuenit, an caput doleant, aut hebeté visum habeant. Si enim horũ quid fuerit, ad eum locũ repit.

magis tamē in iunioribus v. ac xxx. annis ſanguinis eruptionē expectare conuenit.

Molles verò tumores, & doloris expertes, & digito cedētes diuturniores iudicationes faciūt, & minꝰ illis ſunt horrēdi. Si trāſgreditur lx. dies febris detinēs, & tumor nō cōſidit, ſuppuraturū ſignificat & hūc & eū qui in reliquo vētre eſt eodē modo. Qui igitur tumores doloroſi ſunt, duri, & magni, periculū mortis breui affore ſignificāt: at qui molles, & doloris expertes ſunt, & digito cōpreſsi cedunt, diuturniores illis ſunt.

Cæterū tumores in vētre minus faciunt abſceſſus, ijs qui ſunt

μᾶλλον δὲ τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, ἢν τοῦ αἵματος ἔκρηξιν προσδέχεσθαι χρή.

Τὰ δὲ μαλθακὰ τῶν οἰδημάτων καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ ὑπείκοντα, χρονιωτέρας τὰς κρίσιας ποιέεται, καὶ ἧσσον ἐκείνων δεινότερά ἐστιν. εἰ δὲ ὑπερβάλλει ἑξήκοντα ἡμέρας ὅ, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθίσταται, ἔμπυον ἔσεσθαι σημαίνει καὶ τοῦτο καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ κατὰ τωὐτό. ὁκόσα μὲν οὖν ἐπώδυνά ἐστι, καὶ σκληρὰ, καὶ μεγάλα, σημαίνει κίνδυνον θανάτου ὀλιγοχρόνιον. ὁκόσα δὲ μαλθακά ἐστι καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ πιεζόμενα ὑπείκει, χρονιώτερα ἐκείνων.

Τὰς δὲ ἀποστάσιας ἧσσον τὰ ἐν τῇ γαστρὶ οἰδήματα ποιέεται, τῶν ἐν

τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν· ἥκιστα δὲ τὰ ὑποκάτω τοῦ ὀμφαλοῦ εἰς ἀποπύησιν τρέπεται. αἵματος δὲ ῥῆξιν ἐκ τῶν ἄνω τόπων μάλιστα προσδέχεσθαι.

Ἀπάντων δὲ χρὴ τῶν οἰδημάτων χρονιζόντων περὶ ταῦτα τὰ χωρία, ὑποσκέπτεσθαι τὰς ἐκπυήσιας. τὰ δὲ διαπυήματα ὧδε δεῖ σκέπτεσθαι τὰ ἐντεῦθεν. ὁκόσα μὲν ἔξω τρέπεται, ἄριστά ἐστι, μικρά τε ἐόντα, καὶ ὡς μάλιστα ἐκκλινόμενα ἔξω, καὶ ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα· τὰ δὲ μεγάλα τε ἐόντα καὶ πλατέα, καὶ ἥκιστα ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα, κάκιστα· ὅσα δὲ εἴσω ῥήγνυται, ἄριστά ἐστιν, ἃ μηδὲν τῷ ἔξω χωρίῳ ἐπικοινωνέει, ἀλλ' ἐστι προεσταλμένα τέ ἐστι, καὶ ἀνώδυνα. καὶ πᾶν τὸ ἔξω χωρίον, ὁμόχροον φαίνεται.

in præcordijs. Minimè verò qui sub vmbilico sunt, ad suppurationẽ cõuertũtur. at sãguinis eruptio, ex supernis locis maximè expectanda.

Omniũ autẽ tumorũ diuturnorũ circa hos locos, suppuratio cõsiderãda. Sũt autẽ suppurationes quæ hinc fiunt, hoc modo cõsiderãdæ: quæ extra vertũtur, optimæ sunt, eæq; paruæ, & quæ maximè foras eminẽtes, & in acutũ fastigiatæ: quæ verò magnæ sunt, & latæ, & minimè in acutũ fastigiatæ, eæ pessimę, quę verò intro rũpũtur, optimæ sũt, quæ nil cũ externo loco cõmunicãt, sed sunt cõtractæ, & sine dolore, & totꝰ externus locꝰ cõcolor apparet.

At verò pus optimũ est, si est albũ & æquale, & læue, & q̃ minimè graueolẽs: quod verò huic cõtrariũ est, pessimũ.

Aquæ porrò inter cutẽ, ex acutis morbis abortę, omnes malæ sunt. neq; enim à febre liberãt, & valde dolorosæ sũt, ac letales. Incipiũt autẽ pleręq; à laterũ mollitie, et à lũbis: aliquę verò etiã ab hepate.

Quibus igitur à laterũ mollitudine & lũbis, principia fiunt, his & pedes intumescũt, & alui ꝓfluuia diuturna ipsos tenent, quæ neque dolores ex laterũ mollitudine ac lũbis soluũt, et vẽtrẽ molliũt. quib⁹ verò ab hepate

Τὸ δὲ πῦον, ἄριστον λευκόν τε εἶναι, καὶ ὁμαλὸν, καὶ λεῖον, καὶ ὡς ἥκιστα δυσῶδες· τὸ δὲ ἐναντίον τουτέου, κάκιστον.

Οἱ δὲ ὕδρωπες, οἱ ἐκ τῶν ὀξέων νοσημάτων πάντες κακοί. οὔτε γὰρ τοῦ πυρὸς ἀπαλλάσσουσιν, ἐπώδυνοί τε εἰσὶ κάρτα καὶ θανατώδεες. ἄρχονται δὲ οἱ πλεῖστοι, ἀπὸ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος.

2 Οἷσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος αἱ ἀρχαὶ γίνονται, οἵ τε πόδες οἰδέουσι, καὶ διάῤῥοιαι πολυχρόνιοι ἔχουσιν, οὔτε τὰς ὀδύνας λύουσαι τὰς ἐκ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος, οὔτε τὴν γαστέρα λαπάσσουσαι. ὁκόσοισι δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος ὕδρωπες

περιγίνονται, βῆχες τε
καὶ θυμὸς τούτοισιν ἐγ-
γίνεται, καὶ οὐδὲν.
ἀποπτύουσιν ἄξιον λό-
γου, καὶ οἱ πόδες οἰδέ-
ουσι, καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διεχ-
χωρέει, εἰ μὴ σκληρά
τε καὶ πρὸς ἀνάγκην· καὶ
περὶ τὴν κοιλίην γίνον
ται οἰδήματα, τὰ μὲν
ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀ-
ριστερὰ, ἱστάμενά τε καὶ
καταπαυόμενα.

3 Κεφαλὴ δὲ, καὶ χεῖρες
καὶ πόδες ψυχρὰ ἐόν
τα, κακὸν, τῆς τε κοι-
λίης, καὶ τῶν πλευρῶν,
θερμῶν ἐόντων· ἄριστον
δέ ἐστι καὶ ὅλον τὸ σῶμα, θερ
μόν τε ἐὸν, καὶ μαλ-
θακόν.

4 Στρέφεσθαι δὲ χρὴ ῥηϊ-
δίως τὸν ἀλγοῦντα, καὶ
ἐν τοῖσι μετεωρισμοῖ
σιν ἐλαφρὸν εἶναι· εἰ δὲ
βαρὺς ἐὼν φαίνοιτο, καὶ
τὸ ἄλλο σῶμα καὶ τὰς

aquæ inter cutem o-
riuntur, his tuſſes tuſ
ſiendiq; prōptitudo
accedit, & nihil me-
morabile expuit, &
pedes tument, & ven
ter nō egerit niſi du
ra, & coactus: & cir-
ca aluum fiūt tumo
res, aliqui in dextra,
aliqui in ſiniſtra par
te, tum conſiſtentes,
tum conſidentes.

Caput autē & ma-
nus, & pedes, ſi frigi-
da ſunt, malum eſt,
vbi & venter, & late
ra calida ſunt: opti-
mum vero eſt & totū
corpus calidum eſſe,
ac molle.

Cōuerti autem fa
cilè conuenit ægro-
tum, & in attollēdo
ſe leuem eſſe. Si verò
grauis eſſe appareat,
& reliquo corpore,

manibus, & pedibus, magis periculosum est.

Si verò supra grauitatẽ vngues & digiti liuidi fiãt, mors euestigio expectãda est: at si digiti ac pedes penitus nigrescãt, minus perniciosi sunt quàm liuidi.

Verùm & alia signa considerare oportet. Si enim facilè ferre videatur malum, & aliud quoddam ex salutaribus ad hæc signa subindicet, morbum ad abscessum verti spes est: ita vt æger quidẽ supstes mansurus sit, corporis verò partes nigræ factæ, casuræ.

Testes & pudenda reuulsa, dolores fortes significant, &

χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἐπικινδυνώτερον.

5. Εἰ δὲ πρὸς τῷ βάρει καὶ οἱ ὄνυχες καὶ οἱ δάκτυλοι πελιδνοὶ γίνονται, προσδόκιμος ὁ θάνατος παραυτίκα· μελαινόμενοι δὲ παντελῶς οἱ δάκτυλοι, καὶ οἱ πόδες, ἧσσον ὀλέθριοι τῶν πελιδνῶν εἰσίν.

6. Ἀλλὰ καὶ τἄλλα σημεῖα σκέπτεσθαι χρή· ἢν γὰρ εὐπετέως φέρων φαίνηται τὸ κακὸν, καὶ ἄλλο τι τῶν περιεστικῶν πρὸς τουτέοισι τοῖσι σημείοισιν ἀποδεικνύῃ, τὸ νόσημα ἐς ἀπόστασιν τραπῆναι ἐλπὶς· ὥστε τὸν μὲν ἄνθρωπον περιγενέσθαι, τὰ δὲ μελανθέντα τοῦ σώματος ἀποπεσεῖν.

7. Ὄρχιες δὲ καὶ αἰδοῖα ἀνεσπασμένα, πόνους ἰσχυροὺς σημαίνει, καὶ

κίνδυνον θανατώδεα.

Περὶ δὲ ὕπνων, ὥσπερ κατὰ φύσιν συνήθες ἡμῖν ἐστὶ, τὴν μὲν ἡμέρην ἐγρηγορέναι χρή· τὴν δὲ νύκτα, καθεύδειν.

9 Ἢν δὲ εἴη τοῦτο μεταβεβλημένον, κάκιον. ἥκιστα δ' ἂν λυπέοιτο, εἰ κοιμῷτο τὸ πρωῒ ἐς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἡμέρης.

10 Οἱ δὲ ἀπὸ τουτέου τοῦ χρόνου ὕπνοι, πονηρότεροί εἰσι.

11 Κάκιστον δὲ μὴ κοιμᾶσθαι, μήτε τῆς νυκτὸς, μήτε τῆς ἡμέρης· ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε καὶ πόνων ἀγρυπνίη, ἢ παραφροσύνη ἔσται ἀπὸ τουτέου τοῦ σημείου.

12 Διαχώρημα δὲ ἐστὶν ἄριστον, τὸ μαλθακόν τε καὶ ξυνεστηκὸς, καὶ τὴν

periculum letale.

Quòd verò ad ſomnos attinet, quemadmodũ ſecundum naturam cõſuetum nobis eſt, interdiu vigilare oportet, noctu dormire.

Si verò hoc fuerit trãſmutatum, peius eſt. Minimè verò lædi ęger poterit, ſi dormiat manè ad tertiã partem diei.

Qui verò ab hoc tẽpore fiunt ſomni, deteriores ſunt.

Peſſimum autem eſt nõ dormire, neq; noctu, neq; interdiu. Aut enĩ præ dolore ac laborib⁹ vigiliæ adſunt, aut delirium aderit ab hoc ſigno.

Egeſtio alui optima eſt, mollis & cohærẽs, & ſecundum

horam, in qua etiam à ſano egerebatur. Iuxta copiam verò, pro ratione ciborũ ingeſtorum. Tali enim cõtingente exitu, vẽter infernus ſanus fuerit.

ὥρην, ἣν περ καὶ ὑγιαίνοντι ὑπεχώρει· πλῆθος δὲ πρὸς λόγον τῶν ἐσιόντων· τοιαύτης γὰρ ἐούσης τῆς διεξόδου, ἡ κάτω κοιλίη ὑγιαίνοι ἄν.

Si verò liquida fuerit egeſtio, conducit neq; ſtridere, neque frequentem eſſe, & paulatim ſecedere. Delaſſatur enim homo ex frequenti deſeſſu, & vigilias vtique contraxerit.

13. Εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώρημα, ξυμφέρει μήτε τρύζειν, μήτε πυκνὸν τι εἶναι, καὶ κατ' ὀλίγον ὑποχωρέειν. κοπιῴη ἂν ὁ ἄνθρωπος, ὑπὸ τῆς ξυνεχέος ἐξαναστάσιος, καὶ ἀγρυπνοίη ἄν.

Si verò ſæpe aceruatim egerit, periculũ eſt ne in animi deliquium incidat. Quin & iuxta copiã ingeſtorum egerere oportet, bis aut ter ĩ die, & noctu ſemel. Plura verò mane, quemadmodum in

14. Εἰ δὲ ἀθρόον πολλάκις διαχωρέει, κίνδυνος λειποθυμῆσαι. ἀλλὰ χρὴ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν εἰσιόντων, ἢ δὶς, ἢ τρὶς τῆς ἡμέρης ὑποχωρέειν, τῆς δὲ νυκτὸς, ἅπαξ· πλείονα δ' ὑπὸ τὸ πρωῒ, ὥσπερ συνή-

θὲς ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ.

consuetudine est homini.

15 Παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ διαχώρημα, ἰούσης πρὸς κρίσιν τῆς νούσου· ὑπόπυῤῥον δ' ἔστω, καὶ μὴ λίην δυσῶδες.

Inspissari autem oportet egestionem, morbo ad iudicationem tēdente: sit autem subfulua, & non valde graueolens.

16 Ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας διεξιέναι μετὰ τοῦ διαχωρήματος, πρὸς κρίσιν ἰούσης τῆς νούσου.

Commodum est & lumbricos rotundos cū egestione prodire, morbo ad iudicationem tendente.

17 Δεῖ δ' ἐν παντὶ τῷ νοσήματι, λαπαρὴν τὴν κοιλίην εἶναι, καὶ εὔογκον· ὑδαρὲς δὲ κάρτα ἢ λευκὸν, ἢ χλωρὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἰσχυρῶς, ἢ ἀφρῶδες διαχωρέειν· πονηρὰ ταῦτα πάντα.

Oportet autem in omni morbo mollem esse ventrem, & iusta mole præditū. at verò aquosum valde, aut albū, aut pallidum, aut viride, aut vehementer rufum, aut spumosum stercus egerere: hæc omnia mala sunt.

18 Ἔτι δὲ πονηρὸν, καὶ σμικρόν τε ἐὸν, καὶ γλίσχρον, καὶ λευκὸν, καὶ

Malū insuper est & quod exiguū est, & viscosum ac albū,

aut subuiride ac læue.

19 His verò magis letalia fuerint stercora nigra, aut pĩguia, aut liuida, aut ęruginosa, & malè olẽtia.

20 Quæ verò varia sũt, diuturniora quidem his sunt, nihilominus autẽ perniciosa. Sunt autẽ talia, ramentosa, & biliosa & cruẽta, & prasina, & nigra, aliquando simul inter se exeuntĩa, aliquando particulatim.

21 Flatum porrò sine strepitu ac crepitu prodire optimũ est. melius autem est & cum strepitu exire, q̃ isthic reuolui. & qui sic progressus est flatus, aut dolere qd hominẽ significat,

ὑπόχλωρον, καὶ λεῖον.

19 Τουτέων δὲ θανατωδέστερα ἂν εἴη τὰ μέλανα, ἢ λιπαρὰ, ἢ πέλια, ἢ ἰώδεα, ἢ κάκοδμα.

20 Τὰ δὲ ποικίλα, χρονιώτερα μὲν τουτέων, ὀλέθρια δὲ οὐδὲν ἧσσον. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, ξυσματώδεα, καὶ χολώδεα, καὶ πρασοειδέα, καὶ μέλανα, ποτὲ μὲν ὁμοῦ διεξερχόμενα ἀλλήλοισι, ποτὲ δὲ κατὰ μέρος.

21 Φῦσαν δὲ ἄνευ τοῦ ψόφου καὶ παρδήσιος διεξιέναι, ἄριστον· κρέσσον δὲ, καὶ σὺν τῷ ψόφῳ διελθεῖν, ἢ αὐτοῦ ἀνειλέεσθαι. καὶ οὕτω διεξιοῦσα, σημαίνει ἢ πονέειν τι τὸν ἄνθρωπον,

ἢ παραφρονέειν, ἢν μὴ ἑκὼν ὁ ἄνθρωπος οὕτω τὴν ἄφεσιν τῆς φύσης ποιήσηται.

22 Τοὺς δὲ ἐκ τῶν ὑποχονδρίων πόνους τε καὶ κυρτώματα, ἢν ᾖ νεαρὰ, καὶ μὴ ξὺν φλεγμονῇ, λύει βορβορυγμὸς ἐγγινόμενος ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ· καὶ μάλιστα μὲν διεξιὼν ξὺν κόπρῳ τε, καὶ οὔρῳ, καὶ φύσῃ· ἢν δὲ μὴ, καὶ αὐτὸς δὴ παραιωθεὶς, ὠφελέει· ὠφελέει δὲ καὶ ὑποκαταβὰς ἐς τὰ κάτω χωρία.

23 Τὸ δὲ οὖρον ἄριστόν ἐστιν, ὅταν εἴη λευκή τε ἡ ὑπόστασις, καὶ λείη, καὶ ὁμαλὴ παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐς τ' ἂν κριθῇ ἡ νοῦσος· σημαίνει γὰρ ἀσφάλειάν τε, καὶ νόσημα ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι.

aut delirare: nisi sua sponte homo ita flatum emittat.

Cæterùm præcordiorũ dolores ac tumores, si fuerint recentes, & nõ cum inflammatione, soluit murmur in præcordio obortum: & maximè quidem si pertrãsierit cum sterco re, & vrina, ac flatu: sin minus, etiam ipsum p se si trãsierit, prodest: prodest itẽ si subdescenderit ad infernos locos.

Optima verò est vrina, quũ fuerit alba subsidentia, & leuis, & æqualis per totum tẽpus, donec iudicatus fuerit morbus. significat enim & securitatẽ, & morbum fore breuem.

Si intermiſerit, & aliquando quidē pura meiatur, aliquando verò ſubſidet album ac leue, diuturnior fit morbus, & minus ſecurus.

24 Εἰ δὲ διαλείποι, καὶ ποτὲ μὲν καθαρὸν οὐρέοι, ποτὲ δὲ ὑφίσταιτο τὸ λευκὸν καὶ λεῖον, χρονιωτέρη γίνεται ἡ νοῦσος, καὶ ἧσσον ἀσφαλής.

Si verò fuerit & vrina ſubrubra, & ſubſidentia ipſius ſimilis, & læuis, diuturniorem quidē hęc morbum q̃ prior ſignificat, ſed valde ſalutarem.

25 Εἰ δὲ εἴη τό, τε οὖρον ὑπόπυρρον, καὶ ἡ ὑπόστασις αὐτέου ὁμοίη, καὶ λείη, πολυχρονιώτερον μὲν τοῦ πρώτου γίνεται, σωτήριον δὲ κάρτα.

At ſubſidentiæ in vrinis craſsiores polentæ partes referentes, prauæ ſunt. His autem peiores ſunt laminoſæ. Albæ verò & tenues valde malæ ſunt. Verū his deteriores ſunt furfuraceæ.

26 Κριμνώδεες δὲ ἐν τοῖσιν οὔροισιν αἱ ὑποστάσιες, πονηραί· τουτέων δὲ εἰσὶ κακίους, αἱ πεταλώδεες· αἱ λευκαὶ δὲ καὶ λεπταί, κάρτα φλαῦραι· τουτέων δ' ἔτι κακίους εἰσὶν αἱ πιτυρώδεες.

Nubeculæ quæ ferūtur in vrinis, al-

27 Νεφέλαι ἐμφερόμεναι τοῖσιν οὔροισι, λευ-

καὶ μὲν ἀγαθαὶ, μέλαιναι δὲ φλαῦραι. ἔστ' ἂν δὲ πυῤῥόντι ᾖ τὸ οὖρον καὶ λεπτὸν, σημαίνει τὸ νόσημα ἄπεπτον εἶναι. ἢν δὲ καὶ πολυχρόνιον εἴη τοιοῦτον ἐὸν, κίνδυνος μὴ οὐ δυνήσεται ὁ ἄνθρωπος διαρκέσαι, ἔστ' ἂν πεπανθῇ τὸ οὖρον.

bæ quidē bonæ ſunt, nigræ verò malæ. Quandiu verò fulua fuerit vrina & tenuis, morbum incōctum eſſe ſignificat. Si verò & diuturna fuerit talis exiſtens periculū eſt ne ſufficere homo poſſit, donec vrina fuerit concocta.

28 Θανατωδέστερα δὲ τῶν οὔρων, τά τε δυσώδεα, καὶ ὑδατώδεα, καὶ μέλανα. καὶ παχέα.

Letaliores autem ſunt vrinæ, & fœtidæ, & aquoſæ, & nigræ, & craſſæ.

29 Ἐπὶ δὲ τοῖσι μὲν ἀνδράσι καὶ τῇσι γυναιξὶ, τὰ μέλανα τῶν οὔρων κάκιστα· τοῖσι δὲ παιδίοισι, τὰ ὑδατώδεα.

At tum in viris, tum in mulieribus nigræ vrinæ peſſimæ ſunt, in pueris autem aquoſæ.

30 Ὁκόσοι δὲ αὖ οὖρα λεπτὰ καὶ ὠμὰ οὐρέουσι πουλὺν χρόνον, ἢν τἄλλα ὡς περιεσομένοισι σημεῖα ᾖ, τουτέοι-

Quicunque vrinas tenues & crudas meiunt multo tempore, ſi alia veluti ſuperſtitibus futuris ſigna fuerint, ijs

abſceſſum expectare oportet ad locos infra ſeptum tranſuerſum.

σιν ἀπόστασιν δεῖ προσδέχεσθαι ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία.

Sed & pinguedines supernè inſtãtes, araneorum telis ſimiles, dãnare oportet: ſunt enim colliquationis ſigna.

31 Καὶ τὰς λιπαρότητας δὲ τὰς ἄνω ἐφισταμένας, ἀραχνοειδέας μέμφεσθαι· συντήξιος γὰρ σημεῖα.

Conſiderare verò conuenit in vrinis in quib^{9} nubeculę sũt, an ſupernè aut infernè ſint, & quales habeãt colores. Et quæ quidem deorſum feruntur, cum colorib^{9} relatis, eas bonas eſſe putare, ac laudare: quæ verò ſurſum ferũtur, cũ coloribus relatis, malas eſſe, & tales dãnare.

32 Σκοπεῖν δὲ χρὴ τῶν οὔρων ἐν οἷσι αἱ νεφέλαι, ἤν τε ἄνω, ἤν τε κάτω ἔωσι, καὶ τὰ χρώματα ὁκοῖα ἴσχουσι· καὶ τὰς μὲν κάτω φερομένας ξὺν τοῖς χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, ἀγαθὰς εἶναι νομίζειν καὶ ἐπαινέειν· τὰς δὲ ἄνω ξὺν τοῖσι χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, κακὰς εἶναι, καὶ μέμφεσθαι τὰς τοιάσδε.

Nec verò decipiat te, ſi veſica morbum aliquẽ habens, eiuſ-

33 Μὴ ἐξαπατάτω δέ σε, ἤν γε ἡ κύστις τι νόσημα ἔχουσα, τῶν οὔ-

ρων τὰ τοιαῦτα ἀποδίδῳ· οὐ γὰρ τοῦ ὅλου σώματός σημεῖον ἐστὶν, ἀλλ' αὐτῆς καθ' ἑωυτῆς.

34 Ἔμετος δὲ ὠφελιμώτατος, ὁ φλέγματος καὶ χολῆς ξυμμεμιγμένος, καὶ μὴ παχὺς κάρτα, μηδὲ πολὺς ὡς μάλιστα· οἱ γὰρ ἀκρητέστεροι κακίους εἰσίν.

35 Εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμεύμενον πρασοειδὲς, ἢ πέλιον, ἢ μέλαν, ὅ,τι ἂν ᾖ τουτέων τῶν χρωμάτων, νομίζειν χρὴ πονηρὸν εἶναι.

36 Εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐμέει, κάρτα ὀλέθριον ἤδη γίνεται· τάχιστα γὰρ θάνατον σημαίνει τὸ πέλιον τῶν ἐμεσμάτων, εἰ ὄζει δυσῶδες.

37 Πᾶσαι δὲ αἱ ὑπόστα

modivrinas reddiderit:nō enī totius corporis signū est,sed ipsius per se vesicæ.

Vomitus cōmodissimus est, ex pituita ac bile q̃ maximè p mixtus, & non crassus valde,neq; multus : nā meraciores, deteriores sunt.

Si verò id quod vomitu reiectū est,prasini fuerit coloris, aut liuidum,aut nigrum:quicunque horum fuerit colorū, malum esse putandum est.

Siverò omnes colores idē homo vomit, valde perniciosum hoc est. Celerrrimā enim mortē significat liuidus vomitus si graueolens fuerit.

Omnes verò subpu

tridi ac fœtidi odo-
res, in omnibus vo-
mitibus mali sunt.

Sputũ verò in om-
nibus doloribus, qui
circa pulmonem &
costas fiunt, citò ac
facilè expui conue-
nit, & flatum sputo
valde permixtũ ap-
parere. Si enim lon-
gè postea post prin-
cipium doloris, ex-
puerit quod flauum
est, aut fuluum, aut
quod multã tussim
inducit, & nõ valde
permixtum est, dete-
rius est. Nam & fla-
uum meracum, peri-
culosum est: & albũ
ac viscosum & rotũ-
dum, inutile est. Ma-
lum est & quod viri-
de est valde, itémque
pallidũ & quod spu-
mosum.

σαπροὶ καὶ δυσώδεες ὀ-
σμαὶ, κακαὶ ἐπὶ πᾶσι
τοῖσιν ἐμεομένοισιν.

Πτύελον χρὴ ἐπὶ
πᾶσι τοῖσιν ἀλγήμα-
σι τοῖσι περὶ τὸν πλεύ-
μονα καὶ τὰς πλευ-
ρὰς, ταχέως τε ἀνα-
πτύεσθαι, καὶ εὐπετέ-
ως· ξυμμεμιγμένον
τε φαίνεσθαι τὸ ξαν-
θὸν, ἰσχυρῶς τῷ πτυέ-
λῳ· εἰ γὰρ πολλῷ ὕστε-
ρον μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς
ὀδύνης, ἀναπτύοιτο
ξανθὸν ἐὸν, ἢ πυῤῥὸν, ἢ
πολλὴν βῆχα παρέ-
χον, καὶ μὴ ἰσχυρῶς
ξυμμεμιγμένον, κάκ-
κιον γίνεται· τό, τε
ξανθὸν ἄκρητον ἐὸν, κιν-
δυνῶδες· τὸ δὲ λευκὸν
καὶ γλίσχρον καὶ στρογ-
γύλον, ἀλυσιτελές. κα-
κὸν δὲ καὶ τὸ χλωρὸν
ἐὸν κάρτα καὶ τὸ ἀ-
φρῶδες.

Εἰ δὲ εἴη οὕτως ἄκριτον, ὥστε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, δεινότερόν ἐστι τῶν ἐκείνων.

Si verò ita ſit meracũ, vt etiã nigrum appareat, hoc ipſum deterius eſt q̃ illa.

Κακὸν δὲ καὶ ἢν μηδὲν ἀνακαθαίρηται, μηδὲ προΐῃ ὁ πλεύμων, ἀλλὰ πλήρης ἐὼν ζέῃ ἐν τῷ φάρυγγι.

Malum etiam eſt ſi nihil repurgetur, neque emittat pulmo, ſed plenus ferueat in gutture.

Κορύζας δὲ καὶ πταρμοὺς ἐπὶ πᾶσι τοῖσι περὶ τὸν πλεύμονα νοσήμασι, προγεγονέναι ἢ ἐπιγίγνεσθαι, κακόν· ἀλλ' ἐν τοῖσιν ἄλλοισι νοσήμασι τοῖς θανατωδεστάτοισιν οἱ πταρμοὶ λυσιτελοῦσιν.

Grauedines & ſternutationes in omnibus circa pulmonem morbis, & anteceſsiſſe, & ſuccedere, malũ eſt. At in alijs morbis letaliſsimis ſternutationes proſunt.

Αἵματι δὲ ξυμμεμιγμένον μὴ πολλῷ πτύελον ξανθὸν ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νούσου πτυόμενον περιεστικὸν καὶ κάρτα ὠφελέει· ἑβδομαίῳ δὲ ἐόντι καὶ παλαιοτέρῳ, ἧσσον ἀσφαλές.

Sputum autem flauũ ſanguine ꝑmixtum non multo, ſi in pulmonis inflammatione, in principio morbi reijciatur, ſalutare eſt, & valde prodeſt. Si verò ſeptimo die, aut poſteriꝰ, minus ſecurum eſt.

Omnia ſputa mala ſunt, quę dolorē non ſedant: peſsima verò ſunt nigra, velut deſcriptum eſt: quæ verò dolorem ſedant, omnium optima exiſtunt.

Πάντα δὲ πτύελα πονηρά ἐστιν, ὁκόσα ἂν τὴν ὀδύνην μὴ παύῃ· κάκιστα δὲ τὰ μέλανα, ὡς διαγέγραπται· τὰ δὲ παύοντα ὀδύνην, πάντων ἀμείνω ἀναπτυόμενα.

Quicunque dolores ex his locis non ſedantur, neque ad ſputorum purgationes, neque ad ſtercorum alui ſubductionem, neque ad venæ ſectiones, & victus rationem ac medicamēta, eos ad ſuppurationem verti ſcito.

Ὁκόσα δὲ τῶν ἀλγημάτων ἐκ τουτέων τῶν χωρίων μὴ παύηται, μήτε πρὸς τὰς τῶν πτυέλων καθάρσιας, μήτε πρὸς τὴν τῆς κοιλίης ἐκκόπρωσιν, μήτε πρὸς τὰς φλεβοτομίας τε καὶ φαρμακείας, καὶ διαίτας, εἰδέναι δεῖ ἐκπυήσοντα.

Ex ſuppurationibus quæcunq; dum ſputum adhuc bilioſum eſt, ſuppurātur, pnicioſę valde ſunt, ſiue bilioſum illud in parte, ſiue ſimul cum pure expuatur:

Τῶν δὲ ἐκπυημάτων ὁκόσα μὲν ἔτι χολώδεος ἐόντος τοῦ πτυέλου, ἐκπυΐσκεται, ὀλέθρια κάρτα, ἤν τε ἐν μέρει τὸ χολῶδες τῷ πύῳ ἀναπτύοιτο, ἤν τε ὁμοῦ.

μάλιστα δὲ ἢν ἄρξηται χωρέειν τὸ ἐμπύημα, ἀπὸ τουτέου τοῦ πτυέλου, ἑβδομαίου ἐόντος τοῦ νοσήματος. ἐλπὶς δὲ τὸν τὰ τοιαῦτα πτύοντα, ἀποθανέεσθαι τεσσαρεσκαιδεκαταῖον, ἢν μή τι αὐτέῳ ἐπιγένηται ἀγαθόν.

Ἔστι δὲ, τὰ μὲν ἀγαθὰ τάδε· εὐπετέως φέρειν τὸ νόσημα, εὔπνοον εἶναι, τῆς ὀδύνης ἀπηλλάχθαι, τό, τε πτύελον ῥηϊδίως ἀναβήσσειν, τό, τε σῶμα ὁμαλῶς φαίνεσθαι θερμόν τε εἶναι καὶ μαλθακὸν, καὶ δίψαν μὴ ἔχειν, οὖρά τε καὶ διαχωρήματα, καὶ ὕπνους καὶ ἱδρῶτας, ὡς διαγέγραπται, ἕκαστα εἰδέναι ἀγαθὰ ἐόντα ἐπιγίνεσθαι· οὕτω μὲν γὰρ ἁπάντων τουτέων ἐπι-

& hoc potissimùm, si morbo ad septimum diem progresso, suppuratio ab hoc sputo procedere incipiat. Timor autem est eũ qui talia expuit, moriturum esse decimaquarta die, nisi aliquod bonum signum ipsi acciderit.

Sunt autem bona hęc: facilè ferre morbum, bene spirare, à dolore liberatũ esse, sputũ facilè tussiendo reijcere, corpus æqualiter calidum ac molle apparere, sitim nõ habere, vrinas & alui egestiones, & somnos, & sudores, velut descriptũ est: hæc singula nosse cõuenit accidere vt quæ bona sint. Nã omnibus his sic

contingentibus homo non morietur.

Si verò aliqua ex his acceſſerint, aliqua non, no ampliore tempore vita producta, decimaquarta die homo peribit.

Porrò mala ſigna his contraria ſunt: ęgrè ferre morbum, ſpiritum magnũ & denſum eſſe, dolorẽ non ſedari, ſputũ vix tuſsiendo reijcere, valde ſitire, corpus inæqualiter à febri teneri, ventrem quidem ac coſtas fortiter calidas eſſe, frontem verò & manus ac pedes frigidos. Vrinas autem & alui egeſtiones, & ſomnos, & ſudores, velut deſcriptum eſt: hæc ſingula noſſe opor-

γινομένων, οὐκ ἂν ἀποθάνοι ὁ ἄνθρωπος.

Ἢν δὴ τὰ μέν τοι αὐτέων ἐπιγίνοιτο, τὰ δὲ μὴ, οὐ πλέονα χρόνον ζήσας ἢ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας, ἀπόλοιτ᾽ ἂν ὁ ἄνθρωπος.

Κατὰ δὲ τὰ ἐναντία τουτέων· δυσπετέως φέρειν τὴν νοῦσον, πνεῦμα μέγα καὶ πυκνὸν εἶναι, τὴν ὀδύνην μὴ παύεσθαι, τὸ πτύελον μόλις ἀναβήσσειν, διψῆν κάρτα, τό, τε σῶμα ὑπὸ πυρὸς ἀνωμάλως ἔχεσθαι καὶ τὴν μὲν κοιλίην καὶ τὰς πλευρὰς, θερμὰς εἶναι ἰσχυρῶς, τὸ δὲ μέτωπον καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ψυχρούς· οὖρα δὲ καὶ διαχωρήματα, καὶ ὕπνους, καὶ ἱδρῶτας, ὡς διαγέγραπται, ἕκαστα εἰδέναι

κακὰ

κάρτα κακὰ ἐόντα· οὕτως δὲ εἰ ἐπιγένοιτό τι τῷ πτυέλῳ τουτέων, ἀπόλλοιτο ἂν ὁ ἄνθρωπος, πρὶν ἢ ἐς τὰς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας ἀφικέσθαι, ἢ ἐναταῖος, ἢ ἑνδεκαταῖος. οὕτως οὖν ξυμβάλλεσθαι χρή, ὡς τοῦ πτυέλου τουτέου θανατώδεος ἐόντος μάλα, καὶ οὐ περιάγοντος ἐς τὰς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας.

Τὰ δὲ ἐπιγινόμενά τε κακὰ καὶ ἀγαθὰ ξυλλογιζόμενον ἐκ τουτέων. χρὴ τὰς προῤῥήσιας προλέγειν· οὕτω γὰρ ἄν τις ἀληθεύοι μάλιστα.

Αἱ δὲ ἄλλαι ἐκπυήσιες ῥήγνυνται αἱ πλεῖσται, αἱ μὲν εἰκοσταῖαι, αἱ δὲ τριηκοσταῖαι, αἱ δὲ τεσσαρακονθήμεροι, αἱ

tet mala esse. Si enī ita accesserit horum aliquid ad sputum, peribit vtiq; homo, priusquam ad decimumquartum diem peruenerit, aut nono die, aut vndecimo. Sic igitur coniecturā facere oportet, quòd hoc sputū letale sit valde, & non perducat ad decimū quartum diem.

Proinde & mala & bona signa expēdentem ex his, prędictiones facere oportet: ita enim potissimū veritatem consequi quis poterit.

At vero aliæ suppurationes rumpuntur, plurimę quidem vigesimo die, alię verò trigesimo, aliæ quadragesimo, ali-

quę verò ad ſexaginta dies perueniunt.

Conſiderare verò futuræ ſuppurationis principium oportet, ſuppuratione facta ab ea die qua primum homo febricitauit, aut ſi fortè ipſum primùm rigor apprehẽdit: & ſi pro dolore grauitatẽ ſibi factam eſſe dixerit, in eo loco in quo dolebat: hæc enim in principijs ſuppurationum fiunt.

Ex his igitur tẽporibus eruptionẽ ſuppurationum fore expectare oportet ad prædicta tempora.

Si verò ſuppuratio fuerit in altero latere ſolùm, vertere & conſiderare oportet in his, num aliquem

δὲ πρὸς τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας ἀφικνέονται.

Ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐμπυήματος ἔσεσθαι λογιζόμενον, ἀπὸ τῆς ἡμέρης ἧς τὸ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπύρεξεν, ἢ εἴ ποτε αὐτὸν πρῶτον ῥῖγος ἔλαβε· καὶ εἰ φαίη ἀντὶ τῆς ὀδύνης αὐτῷ βάρος γεγενῆσθαι ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ἤλγεε· ταῦτα γὰρ ἐν ἀρχῇσι γίνεται τῶν ἐμπυημάτων.

Ἐξ οὖν τουτέων τῶν χρόνων τὴν ῥῆξιν χρὴ προσδέχεσθαι τῶν ἐμπυημάτων ἔσεσθαι ἐς τοὺς χρόνους τοὺς προειρημένους.

Εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμπύημα ἐκ θατέρου μούνου, στρέφειν τε καὶ καταμανθάνειν χρὴ ἐν τουτέοισι, μήτι

ἔχῃ ἄλγημα ἐν τῷ ἑτέρῳ πλευρῷ, καὶ ἢν θερμότερον ᾖ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, κατακλινομένου ἐπὶ τὸ ὑγιαῖνον πλευρὸν, ἐρωτᾶν εἴ τι αὐτῷ δοκέει βαρὺ ἐνκρέμασθαι ἐκ τοῦ ἄνωθεν· εἰ γὰρ εἴη τοῦτο, ἐπὶ θάτερόν ἐστι τὸ ἐμπύημα, ἐπὶ ὁκοῖον ἂν πλευρὸν τὸ βάρος γίνηται.

Τοὺς δὲ ξύμπαντας ἐμπύους γινώσκειν χρὴ τοῖσι δὴ τοῖσι σημείοισι· πρῶτον μὲν, εἰ ὁ πυρετὸς οὐκ ἀφίησιν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡμέρην λεπτὸς ἴσχει, τὴν δὲ νύκτα πλείων.

Καὶ ἱδρῶτες πολλοὶ ἐπιγίνονται, βῆχές τε καὶ θυμὸς ἐγγίνεται αὐτέοισι, καὶ ἀποπτύουσιν οὐδὲν ἄξιον λόγου.

habeat dolorem in altero latere,&an alterum altero ſit calidius: & reclinato ægro in latus ſanum, interrogare ipſum, an videatur ipſi graue quid ex ſuperno latere incumbere: ſi enim hoc fuerit, in altero eſt ſuppuratio, in quo grauitas affuerit.

Cæterùm omnes ſuppuratos ex his ſignis cognoſcere oportet: primùm quidem, ſi febris non dimittit, ſed per diem quidē tenuis eſt, noctu verò amplior.

Et ſudores multi oboriuntur, tuſséſque ac tuſsiendi prōptitudo ipſis adeſt, & nihil memorabile expuunt.

Et oculi caui fiũt, & maxillæ ruborem contrahunt.

Καὶ οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ, ἔγκοιλοι γίνονται· αἱ δὲ γνάθοι, ἐρυθήματα ἴσχουσι.

Et vngues quidẽ manuum curuãtur, digiti verò calefcũt, & potifsimum fummi: & in pedibus tumores fiunt.

Καὶ οἱ μὲν ὄνυχες τῶν χειρῶν γρυποῦνται· οἱ δὲ δάκτυλοι θερμαίνονται, καὶ μάλιστα ἄκροι. καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα γίνεται.

Et cibos non appetunt, & puftulæ per corpus enafcuntur.

Καὶ σιτίων οὐκ ἐπιθυμέουσι, καὶ φλύκταιναι γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα.

Quæcunq; igitur fuppurationes diuturnæ funt, hæc figna habent, & fidem ipfis valde habere oportet.

Ὁκόσα μὲν οὖν ἐγχρονίζει τῶν ἐμπυημάτων, ἔχει τὰ σημεῖα ταῦτα, καὶ πιστεύειν αὐτέοισι χρὴ κάρτα.

Quæ verò breues funt, ex his fignis cognofcere oportet, fi quid apparuerit ex his, qualia in principijs fiunt. Simul autẽ & fi aliquanto difficilius fpirauerit homo.

Ὁκόσα δὲ ὀλιγοχρόνιά ἐστι, σημαίνεσθαι τούτων, ἤν τι ἐπιφαίνηται, οἷα καὶ τοῖσιν ἐν ἀρχῇσι γινομένοισιν. ἅμα δὲ καὶ ἤν τι δυσπνούστερος ᾖ ὁ ἄνθρωπος.

Τὰ δὲ ταχύτερον αὐτέων καὶ βραδύτερον ἐκρηγνύμενα, τοῖσδε γινώσκειν χρή. ἢν μὲν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇσι γίνηται, καὶ ἡ δύσπνοια, καὶ ἡ βὴξ, καὶ ὁ πτυαλισμὸς διατείνῃ, ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας ἔχων, προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἢ καὶ ἔτι πρόσθεν· ἢν δὲ ἡσυχαίτερος ὁ πόνος ᾖ, καὶ τἄλλα πάντα, τουτέοισι κατὰ λόγον τουτέου προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν ἐς ὕστερον.

At verò quę ex ipſis citius & tardius rũpuntur, his ſignis cognoſcere oportet. Si quidẽ enim dolor in principijs fiat, & ſpirãdi difficultas, & tuſſis, & ſputatio perſeuerãs, ad vigeſimum diem pertingat, eruptionẽ tũc expectare oportet, aut etiam prius. Si verò quietior fuerit dolor, & alia omnia ꝓ huius ratione, eruptio poſterius expectãda eſt.

Γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ πόνον, καὶ δύσπνοιαν, καὶ πτυελισμὸν πρὸ τῆς τοῦ πύου ῥήξιος.

Neceſſe verò eſt accedere & dolorẽ, & ſpirãdi difficultatẽ, & ſputationem, ante puris eruptionem.

Περιγίνονται δὲ τουτέων μάλιστα μὲν οὓς ἂν ἀφῇ ὁ πυρετὸς αὐθήμερον μετὰ τὴν ῥῆξιν, καὶ σιτίων ταχέως

Ex his aũt maximè ſuperſtites manẽt hi quos febris eodẽ poſt eruptionẽ die dimiſerit: & q cibos citò

appetiuerint, & à siti liberati fuerint: & si venter parua & cõpacta egesserit, & pus albũ & læue & eiusdem coloris fuerit, & à pituita liberum, & citra dolorem ac tussim fortem repurgetur.

ἐπιθυμῶσι, καὶ δίψης ἀπηλλαγμένοι ἔωσι, καὶ ἡ γαστὴρ σμικρά τε καὶ ξυνεστηκότα ἀποχωρέῃ, καὶ τὸ πῦον λευκόν τε καὶ λεῖον καὶ ὁμόχροον ᾖ, καὶ φλέγματος ἀπηλλαγμένον, καὶ ἄτερ πόνου τε καὶ βηχὸς ἰσχυρῆς ἀνακαθαίρηται.

Ac optimè quidẽ sic ac celerrimè liberantur: sin minus, hi quibus proxima his contigerint.

Ἄριστα μὲν οὕτως καὶ τάχιστα ἀπαλλάσσουσιν· ἢν δὲ μή, οἷσιν ἂν ἐγγυτάτω τούτων γίνηται.

At verò intereunt hi quos febris nõ dimiserit, aut vbi ipsos dimisisse putata fuit, rursus recalescẽs apparuerit: & qui sitim quidem habuerint, cibos autem non appetiuerint, & si venter liquidus fuerit, & pus pallidum siue viride, & liuidum ex-

Ἀπόλλυνται δὲ οὓς ἂν ὅ, τε πυρετὸς μὴ ἀφείῃ, ἢ δοκέων αὐτέους ἀφιέναι, αὖθις φαίνηται ἀναθερμαινόμενος· καὶ δίψαν μὲν ἔχωσι, σιτίων δὲ μὴ ἐπιθυμέωσι· καὶ ἡ κοιλίη ὑγρὴ ᾖ, καὶ τὸ πῦον χλωρὸν καὶ πέλιον πτύ-

η, ἢ φλεγματῶδες καὶ ἀφρῶδες. ἢν ταῦτα πάντα γίγνηται, ἀπόλλυνται.

Ὁκόσοισι δ᾽ αὖ τουτέων, τὰ μὲν ἐπιγένηται, τὰ δὲ μὴ, οἱ μὲν αὐτέων ἀπόλλυνται, οἱ δὲ ἐν πολλῷ χρόνῳ περιγίνονται. ἀλλ᾽ ἐκ πάντων τῶν τεκμηρίων τῶν ἐόντων ἐν τουτέοισι, σημαίνεσθαι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσιν.

Ὁκόσοισι δὲ ἀποστάσιες γίγνονται ἐκ τῶν περιπλευμονικῶν νοσημάτων, παρὰ τὰ ὦτα, καὶ ἐμπύουσιν ἐς τὰ κάτω χωρία, καὶ συριγγοῦνται, οὗτοι δὲ περιγίνονται.

Ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ τὰ τοιαῦτα, ὧδε· ἢν ὅ,τε πυρετὸς ἔχῃ, καὶ ἡ ὀδύνη μὴ παύη-

puerint, aut pituitosum & spumosum. Si hæc omnia contigerint, pereunt.

Quibus verò ex his quædam accesse rint, quædã non, horum aliqui intereũt, aliqui in multo tempore superstites euadunt. Verũ ex omnibus signis quę adsũt, tum in his, tum in alijs omnibus cõiectu ram facere oportet.

Quibuscunque ex inflammati pulmonis morbis, abscessus circa aures fiunt, & suppurantur ad infernas partes, aficstulantur, hi superstites euadunt.

Verũ huiusmodi sic cõsiderare oportet. Si & febris detinuerit, & dolor nõ seda-

tus fuerit, & sputum ꝓ ratione nõ prodierit, neq; biliosæ, neq; solutu faciles, & meracæ alui egestiones fuerint, neque vrina valde multa, & multam subsidentiã habens: iudicatur autẽ superstes futurus ab omnibus reliquis salutaribus signis, tũc abscessus huiusmodi fore sperandũ est. Fiũt autẽ partim ad infernas partes, quibus videlicet inflammatio aliqua circa præcordia affuerit: partim in supernis, quibꝰ prçcordiũ molle & dolor is exors ꝑmãserit, & vbi spirandi difficultas. quæ ꝑ tẽpus aliquod affuit, desierit citra aliam manifestã causam.

ται, καὶ τὸ πτύελον μὴ ἐκχωρέῃ κατὰ λόγον, μὴ δὲ χολώδεες αἱ τῆς κοιλίης διαχωρήσιες, μὴ δὲ εὔλυτοί τε καὶ ἄκρητοι γίγνοιντο, καὶ μηδὲ τὸ οὖρον πουλύ τε κάρτα καὶ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον· ὑπηρετῆται δὲ περιεστικῶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν πάντων τῶν περιεστικῶν σημείων, τουτέοισι χρὴ τὰς τοιαύτας ἀποστάσιας ἐλπίζειν ἔσεσθαι. γίνονται δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω χωρία, οἷσιν ἂν περὶ τὰ ὑποχόνδρια τοῦ φλέγματός τι ἐγγίνηται· αἱ δὲ ἄνω, οἷσι τὸ ὑποχόνδριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον διατελέῃ· δύσπνους δέ τινα χρόνον γενόμενος, παύσηται ἄτερ φανερῆς προφάσιος ἄλλης.

Αἱ δὲ ἀποστάσιες αἱ ἐς τὰ σκέλεα ἐν τῇσι περιπλευμονίῃσι τῇσιν ἰσχυρῇσί τε καὶ ἐπικινδύνοισι, λυσιτελέες μὲν πᾶσαι, ἄρισται δὲ αἱ τοῦ πτυέλου ἐν μεταβολῇ ἐόντος γιγνόμεναι· εἰ γὰρ τὸ οἴδημα καὶ ἡ ὀδύνη γίγνοιτο, τοῦ πτυέλου ἀντὶ ξανθοῦ πυώδεος γινομένου καὶ ἐκχωρέοντος ἔξω, οὕτως ἂν ἀσφαλέστατα ὅ, τε ἄνθρωπος περιγίνοιτο, καὶ ἡ ἀπόστασις ἀνώδυνος τάχιστα παύσεται.

Εἰ δὲ τὸ πτύελον μὴ ἐκχωρέοι καλῶς, μηδὲ τὸ οὖρον ὑπόστασιν ἀγαθὴν ἔχον φαίνοιτο, κίνδυνος χωλὸν γενέσθαι τὸ ἄρθρον, ἢ πολλὰ πρήγματα παρασχεῖν.

Ην δὲ ἀφανίζωνται

Cæterũ abſceſſus ad crura in pulmonis inflãmationibus fortibus ac periculoſis omnes quidem vtiles ſunt, optimi verò ſunt, qui dum ſputum iã in mutatione eſt, fiunt. Si enim tumor & dolor fiat, ſputo pro flauo purulento facto, & foras procedente: ita ſecuriſsimè homo ſuperſtes euaſerit, & abſceſſus abſq; dolore celerrimè ſedabitur.

Si verò ſputũ non bene proceſſerit neque vrina ſubſidentiam bonam habens apparuerit, periculũ eſt claudum fore articulum, aut multũ moleſtiarum exhibiturum.

At ſi euaneſcant

& recurrant abſceſſus, ſputo non prodeunte, febréq; permanente, horrẽdum eſt: periculum enim eſt ne deliret homo & moriatur.

καὶ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποστάσιες, τοῦ πτυέλου μὴ ἐκχωρέοντος, καὶ τοῦ πυρετοῦ ἔχοντος, δεινόν· κίνδυνος γὰρ, μὴ παραφρονήσῃ καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος.

Ex ſuppuratis à pulmonis inflammatione, ſeniores magis intereũt. Ex alijs autem ſuppurationibus iuniores magis moriuntur.

Τῶν δὲ ἐμπύων, τῶν ἀπὸ τῶν περιπλευμονικῶν, οἱ γεραίτεροι μᾶλλον ἀπόλλυνται. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐμπυημάτων, οἱ νεώτεροι μᾶλλον ἀποθνήσκουσιν.

Dolores qui cum febre fiũt circa lumbos & infernas partes, ſi ſeptum tranſuerſum attigerint, infernas partes relinquentes, pernicioſi valde ſunt.

Αἱ δὲ ξὺν πυρετῷ γινόμεναι ὀδύναι περὶ τὴν ὀσφὺν τε καὶ τὰ κάτω χωρία, ἢν τῶν φρενῶν ἅπτωνται, τὰ κάτω ἐκλείπουσαι, ὀλέθρια κάρτα.

Proinde alijs quoque ſignis animum aduertere oportet. Nam ſi quod etiã ex alijs ſignis malũ ap-

Προσέχειν οὖν δεῖ τὸν νόον τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισιν, ὡς ἤν τι καὶ τῶν ἄλλων σημείων ἐπι-

φαίνηταί τι πονηρὸν, ἀνέλπιστος ὁ ἄνθρωπος.

Ὁκόσοι δὲ τῶν ἐμπύων καίονται, οἷσιν ἂν καθαρὸν μὲν τὸ πῦον ᾖ, καὶ λευκὸν, καὶ μὴ δυσῶδες, σώζονται. οἷσι δὲ ὕφαιμόν τε καὶ βορβορῶδες, ἀπόλλυνται.

Εἰ δὲ ἀναΐσσοντος τοῦ νοσήματος ὡς πρὸς τὰς φρένας, τἆλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ ἐπιγίνηται, ἔμπυον ἔσεσθαι τοῦτον πολλαὶ ἐλπίδες.

Κύστιες δὲ σκληραί τε καὶ ἐπώδυνοι, δειναὶ μὲν παντελῶς καὶ ὀλέθριαι· ὀλεθριώταται δὲ ὁκόσαι ξὺν πυρετῷ συνεχεῖ γίνονται· καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων τῶν κύστεων πόνοι, ἱκανοὶ ἀποκτεῖναι· καὶ αἱ κοιλίαι οὐ διαχωρέουσιν ἐν τουτέῳ τῷ χρό-

paruerit, desperatus est homo.

Quicunque verò suppurati vruntur, quibus quidẽ purum pus fuerit, & album, & non fœtidũ, hi seruãtur: quibus autem subcruentum, & cœnosum, hi pereunt.

Si verò assiliente ad septũ trãsuersum morbo, alia signa nõ mala accesserĩt, hunc suppuratum fore multa spes est.

Porrò vesicæ duræ & dolentes, penitus quidem horrẽdæ ac perniciosæ sunt, pniciosissimæ verò quę cum febre continua fiunt. Etenim dolores ab ipsis vesicis ad occidendum sufficiunt, & alui non egerunt hoc tem-

pore, nisi durũ quiddam, & hoc coactæ.

Soluit autem vrina purulenta micta, quę albam ac lęuem subsidentiam habet.

Si verò neque ab vrina quicquã remiserit dolor, neque vesica molliatur & febris continua fuerit, in primis circuitib⁹ morbi ægrum moriturũ esse timor est.

Atque hic modus potissimum pueros corripit septẽnes, donec ad quintumdecimum annum peruenerint.

Febres iudicantur in ijsdẽ numero diebus ex quibus & superstites euadũt homines, & ex quibus pereunt. Etenim placidissimæ febres, &

νῳ, εἰ μὴ σκληρόν τι καὶ πρὸς ἀνάγκην.

Λύει δὲ οὖρον πυῶδες οὐρηθὲν, λευκὴν καὶ λείην ἔχον τὴν ὑπόστασιν.

Ην δὲ μήτε τῷ οὔρῳ μηδὲν ἐνδιδῷη ὁ πόνος, μήτε ἡ κύστις μαλάσσηται, ὅ, τε πυρετὸς ξυνεχὴς ἦ, ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισι τοῦ νοσήματος, ἐλπὶς τὸν ἀλγέοντα ἀπολέσθαι.

Ο δὲ τρόπος οὗτος ἅπτεται τῶν παιδίων μάλιστα τῶν ἑπταετέων, ἕως ἂν ἐς τὰ πεντεκαίδεκα ἔτεα γίνωνται. Sect. 3.

Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τε περιγίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν ἀπόλλυνται. οἵ τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν, καὶ

τῶν σημείων ἀσφαλεστάτων βεβῶτες τεταρταῖοι παύονται ἢ πρόσθεν· οἵ, τε δὲ κακοηθέστατοι καὶ τῶν σημείων δεινοτάτων γινόμενοι, τεταρταῖοι κτείνουσιν ἢ πρόσθεν. ἡ μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος αὐτέων οὕτω τελευτᾷ· ἡ δὲ δευτέρη, ἐς τὴν ἑβδόμην περιάγεται· ἡ δὲ τρίτη, ἐς τὴν ἑνδεκάτην· ἡ δὲ τετάρτη, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην· ἡ δὲ πέμπτη, ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην· ἡ δὲ ἕκτη, ἐς τὴν εἰκοσήν. αὗται μὲν οὖν ἐκ τῶν ὀξυτάτων νοσημάτων διὰ τεσσάρων ἐς τὰς εἴκοσιν, ἐκ προσθέσιος τελευτῶσιν.

2 Οὐ δύναται δὲ ὅλῃσιν ἡμέρῃσιν οὐδὲν τούτων ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως, οὐδὲ γὰρ ὁ ἐνιαυ-

ſignis ſecuriſsimis nitẽtes, quarto die deſinunt, aut priùs. Malignisſimæ verò, & quæ ſignis horrendiſsimis fiunt quarto die aut priùs occidunt. Primus igitur ipſarum inſultus ſic deſinit: ſecundus autem, ad ſeptimum producitur: tertius, ad vndecimum: quartus, ad decimumquartum: quintus, ad decimumſeptimum: ſextus, ad vigeſimum. Hi igitur impetus ex acutiſsimis morbis per quatuor ad viginti, ex additione deſinunt. Nõ poteſt autem quicquam horũ integris diebus exactè numerari. Neq; enim an-

nus & menſes integris diebus numerari poſſunt. Poſteà verò eodẽ modo iuxta eandẽ additionẽ, primus circuit⁹ IIII. & xxx. dierũ eſt: ſecũd⁹ xl. dierũ, tertius lx. dierũ. At in horum prĩcipiis difficillimũ eſt cognoſcere eos qui in plurimo tẽpore iudicabuntur: ſimillima enim ſunt ipſorũ principia. Verùm à primo die animaduerſionem facere oportet, & prout ſinguli quaternarij adduntur, conſiderare, & non latebit te quo vertetur morbus. Fit autem & quartanarum febriũ cõſtitutio ex huiu modi ordine.

Qui porrò morbi

τός τε καὶ οἱ μῆνες ὅλῃσιν ἡμέρῃσιν πεφύκασιν ἀριθμεῖσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῷ αὐτέῳ τρόπῳ, κατὰ τὴν αὐτὴν πρόσθεσιν ἡ πρώτη περίοδος τεσσάρων καὶ τριήκοντα ἡμερέων· ἡ δὲ δευτέρη, τεσσαράκοντα ἡμερέων· ἡ δὲ τρίτη, ἑξήκοντα ἡμερέων. τουτέων δ' ἐν ἀρχῇσιν ἐστὶ χαλεπώτατον διαγινώσκειν τὰ μέλλοντα ἐν πλείστῳ χρόνῳ κρίνεσθαι· ὁμοιόταται γὰρ αἱ ἀρχαί εἰσιν αὐτέων. ἀλλὰ χρὴ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρης ἐνθυμέεσθαι, καὶ καθ' ἑκάστην τετράδα προστιθεμένην σκέπτεσθαι. καὶ οὐ λήσεται ὅπῃ τρέψεται τὸ νόσημα. γίνεται δὲ ἡ τῶν τεταρταίων κατάστασις ἐκ τοῦ τοιούτου κόσμου.

·3· Τὰ δὲ ἐν ἐλαχίστῳ

χρόνῳ μέλλοντα κρίνεσθαι, εὐπετέστερα γινώσκεσθαι· μέγιστα γὰρ τὰ διαφέροντα ἀπ' ἀρχῆς αὐτέων ἐστίν. οἱ μὲν γὰρ περιεσόμενοι, εὔπνοοί τε καὶ ἀνώδυνοί εἰσι, καὶ κοιμῶνται τὰς νύκτας, τά τε ἄλλα σημεῖα ἔχουσιν ἀσφαλέστατα. οἱ δὲ ἀπολλύμενοι, δύσπνοοι γίνονται, ἀλλοφάσσοντες, ἀγρυπνέοντες, τά τε ἄλλα σημεῖα κάκιστα ἔχοντες. ὡς οὖν τουτέων οὕτω γινομένων, ξυμβάλλεσθαι χρὴ κατά τε τὸν χρόνον, κατὰ τε τὴν πρόσθεσιν ἑκάστην ἐπὶ τὴν κρίσιν ἰόντων τῶν νοσημάτων. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ τῇσι γυναιξὶν αἱ κρίσιες ἐκ τῶν τόκων γίνονται.

in breuiſsimo tẽpore iudicabũtur, faciliores cognitu ſunt: maximę enim differẽtiæ ab initio ipſis ſunt. Qui enim ſupſtites ab ipſis euaſuri ſunt, facilè ſpirantes, & doloris expertes ſunt, & noctu dormiũt, aliáq; ſigna ſecuriſsima habent. Qui verò morituri, ægrè ſpirãtes fiunt, delirãtes, vigilantes, aliáq; ſigna peſsima habẽtes. Vt igitur his ita cõtingentibus, cõiectare oportet & iuxta hoc tẽpus, & iuxta vnamquãque additionem, tendentibus ad iudicationẽ morbis. Iuxta eandem rationẽ mulieribus quoq; iudicationes fiũt ex partu.

Capitis dolores fortes & continui cum febre, si quidem letalium signorum quid accesserit, perniciosi valde sunt.

Si verò absque talibus signis, dolor viginti dies transmiserit, & febris tenuerit, sanguinis à naribus eruptionem aut abscessum quędam ad infernas partes expectare oportet.

Sed & quãdiu dolor recens fuerit, similiter sanguinis è narib⁹ eruptionem, aut puris eruptionẽ sperare conuenit, cũ aliàs, tũ si dolor circa tempora & frontem fuerit.

Verũ sanguinis eruptio magis expectanda est iuniorib⁹ tri-

4 Κεφαλῆς δὲ ὀδύναι ἰσχυραί τε καὶ ξυνεχέες, ξὺν πυρετῷ, ἢν μὲν τι τῶν θανατωδέων σημείων προσγίνοιτο, ὀλέθριον κάρτα.

5 Εἰ δὲ ἄτερ τῶν τοιούτων σημείων ἡ ὀδύνη ὑπερβάλλοι εἴκοσιν ἡμέρας, ὅ, τε πυρετὸς ἔχοι, προσκέπτεσθαι χρὴ αἵματος ῥῆξιν διὰ ῥινῶν, ἢ ἄλλην τινὰ ἀπόστασιν ἐς τὰ κάτω χωρία.

6 Ἔστ' ἂν δὲ καὶ ἡ ὀδύνη ᾖ νεαρὴ, προσδέχεσθαι χρὴ ὡσαύτως, αἵματος ῥῆξιν διὰ ῥινῶν, ἢ ἐκπύησιν. ἄλλως τε ἢν ἡ ὀδύνη περὶ τοὺς κροτάφους ᾖ, καὶ τὸ μέτωπον ᾖ.

7 Μᾶλλον δὲ χρὴ προσδέχεσθαι τὴν μὲν αἵματος τὴν ῥῆξιν τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ

τριήκοντ

τριήκοντα ἐτέων· τοῖσι δὲ γεραιτέροισι, τὴν ἐμπύησιν.

Ὠτὸς δὲ ὀξείη ὀδύνη ξὺν πυρετῷ ξυνεχεῖ τε καὶ ἰσχυρῷ, δεινόν· κίνδυνος γὰρ παραφρονῆσαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀπολέσθαι. ὡς οὖν τουτέου τοῦ τρόπου σφαλεροῦ ἐόντος, ταχέως δεῖ προσέχειν τὸν νόον τοῖσι σημείοισι πᾶσιν, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρης.

Ἀπόλλυνται δὲ, οἱ μὲν νεώτεροι τῶν ἀνθρώπων, ἑβδομαῖοι, καὶ ἔτι θᾶσσον, ὑπὸ τουτέου τοῦ νοσήματος· οἱ δὲ γέροντες, πολλῷ βραδύτερον. οἵ τε γὰρ πυρετοὶ καὶ αἱ παραφροσύναι ἧσσον αὐτέοισιν ἐπιγίνονται, καὶ τὰ ὦτα διὰ τοῦτο φθάνει ἐκπυΐσκεσθαι. ἀλλὰ ταύτῃσι μὲν τῇσιν ἡλικίῃ-

ginta quinque annis, senioribus verò, puris eruptio.

Auris dolor acutus cum febre conti nua ac forti, horrendus est: periculũ est enim deliraturũ esse hominem, ac perituru[?]. Proinde quum hic modus minimè tutus sit, cito mentẽ aduertere oportet etiam alijs signis, à primo statim die.

Pereunt autem iuniores homines, septimo die, & adhuc citius, ex hoc morbo: senes verò, longe tardiùs. Nam & febres & deliria minùs ipsis accidunt: & hac de causa aures anteà suppurantur. Verùm his quidem ætatibus reci-

diuæ morbi contingentes, plurimos occidũt. At verò iuniores, priusquàm suppuretur auris, pereunt.

Nam si pus album effluxerit ex aure, spes est iuuenem superstitem euasurum esse, si sanè & aliud quoddam bonũ signum ipsi accedat.

Fauces exulceratæ cum febre, horrẽdæ sunt. Verùm si quod aliud item signũ accedat, ex his quæ anteà mala esse iudicata sunt, in periculo hominẽ versari prædicendum est.

Anginæ horrẽdissimæ sunt, & citissimè occidũt, quæ neque in faucib⁹ quicquam conspicuũ faciunt, neq; in cerui-

σιν ἀποστροφαὶ τοῦ νοσήματος ἐπιγινόμεναι, ἀποκτείνουσι τῶν πλείστους. οἱ δὲ νεώτεροι, πρὶν ἐκπυῆσαι τὸ οὖς, ἀπόλλυνται.

·10· Ἐπήν γε ῥυῇ πύον λευκὸν ἐκ τοῦ ὠτὸς, ἐλπὶς τῷ νεωτέρῳ περιγενέσθαι, ἤν γε καὶ ἄλλο τι αὐτέῳ ἐπιγένηται χρηστὸν σημεῖον.

·11· Φάρυγξ δὲ ἑλκουμένη, σὺν πυρετῷ, δεινόν· ἀλλ' ἤν τι καὶ ἄλλο σημεῖον γένηται τῶν προκεκριμένων πονηρῶν εἶναι, προλέγειν ὡς ἐν κινδύνῳ ἐόντος τοῦ ἀνθρώπου.

·12· Αἱ δὲ κυνάγχαι, δεινόταται μέν εἰσι καὶ τάχιστα ἀναιροῦσιν ὁκόσαι μήτε ἐν τῇ φάρυγγι μηδὲν ἔκδηλον ποιέουσι, μήτε ἐν τῷ αὐχέ-

νι· πλεῖστον δὲ πόνον παρέχουσι καὶ ὀρθόπνοιαι· αὗται γὰρ καὶ αὐθήμερον ἀποπνίγουσι, καὶ δευτεραῖαι, καὶ τριταῖαι, καὶ τεταρταῖαι. ὅσαι δὲ τὰ μὲν ἄλλα παραπλησίως πόνον παρέχουσιν, ἐπαίρονται δὲ, καὶ ἐρυθήματα ἐν τῇ φάρυγγι ποιέουσιν, ὀλέθριαι μὲν κάρτα, χρονιώτεραι δὲ μᾶλλον τῶν πρόσθεν, ἢν τὸ ἐρύθημα μέγα γίνηται.

13 Ὁκόσοισι δὲ ξυνεξερευθείη ἡ φάρυγξ καὶ ὁ αὐχὴν, αὗται δὲ χρονιώτεραι· καὶ μάλιστα ἐξ αὐτέων τινὲς περιφεύγουσιν, ἢν ὅ,τε αὐχὴν, καὶ τὸ στῆθος ἐρύθημα ἔχῃ, καὶ μὴ παλινδρομέῃ τὸ ἐρυσίπελας ἔσω.

ce: verùm plurimum dolorem exhibēt, & erecta ceruice ſpirationē inducunt. Hæ enim eodem die ſuffocāt, ſecundo item ac tertio, & quarto. Quæ verò alioqui ſimiliter dolorē exhibent, attolluntur autē, & in faucibus rubores faciūt, perniciosę quidem valde ſunt, verùm prioribus magis diuturnæ, ſi rubor fuerit magnus.

Quibuſcunq; verò fauces & ceruix ſimul rubuerint hæ anginæ diuturniores ſūt & ex ipſis maximè euadunt, ſi & ceruix, & pectus ruborē habuerit, & eryſipelas, i. ignis ſacer nō intro recurrerit

Si verò neq; in diebus iudicatorijs dissipetur erysipelas, neque tuberculum ad externã partem conuertatur, neque pus tussiendo reijciat, facilèque ac sine dolore degere videatur, mortẽ significat, aut ruboris recidiuam.

14. Ἢν δὲ μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν ἀφανίζηται τὸ ἐρυσίπελας, μήτε φύματος ξυστραφέντος ἐν τῷ ἔξω χωρίῳ, μήτε πῦον ἀποβήσσῃ, ῥηϊδίως τε καὶ ἀπόνως ἔχειν δοκέῃ, θάνατον σημαίνει, ἢ ἀποστροφὴν τοῦ ἐρυθήματος.

Securius est autem tumorem & ruborẽ quàm maximè foras verti: si verò ad pulmonem vertatur, & delirium inducit, & quidã ex ipsis suppurati plerunq; fiunt.

15. Ἀσφαλέστερον δὲ τὸ οἴδημα καὶ τὸ ἐρύθημα ὡς μάλιστα ἔξω τρέπεσθαι· ἢν δὲ ἐς τὸν πνεύμονα τράπηται, παράνοιαν τε ποιέει, καὶ ἔμπυοι ἐξ αὐτέων τινὲς ὡς τὰ πολλὰ γίνονται.

Gurguliones periculosi sunt vt & resecentur, & scarificentur, q̃ diu rubicundi fuerint & magni. nã inflammationes ad hos succedunt, & sanguinis eruptiones.

16. Οἱ δὲ γαργαρεῶνες, ἐπικίνδυνοι καὶ ἀποτάμνεσθαι καὶ ἀποσχάζεσθαι, ἕως ἂν ἐρυθροί τε ὦσι καὶ μεγάλοι· καὶ γὰρ φλεγμοναὶ ἐπιγίνονται τουτέοισι καὶ αἱμοῤῥαγίαι.

ἀλλὰ χρὴ τὰ τοιαῦτα τοῖσιν ἄλλοισι μηχανήμασι πειρῆσθαι κατισχναίνειν ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ.

Quare tales alijs machinamentis attenuare conari oportet hoc tempore.

17 Ὁπόταν δὲ ἀποκριθῇ ἤδη πᾶν, ὃ δὴ σταφυλὴν καλέουσι, καὶ γίνηται, τὸ μὲν ἄκρον τοῦ γαργαρεῶνος, μεῖζόν τε καὶ περιφερές· τὸ δὲ ἀνωτέρω, λεπτότερον ἐν τουτέῳ τῷ καιρῷ, ἀσφαλὲς διαχειρίζειν. ἄμεινον δὲ καὶ τὴν κοιλίην ὑποκενώσαντα χειρουργίῃ χρῆσθαι, ἤν ὅ,τι χρόνος ξυγχωρέῃ, καὶ μὴ ἀποπνίγηται ὁ ἄνθρωπος.

Quum verò totum iam fuerit secretum. quòd sanè vuam appellant, & fiat extrema gurgulionis pars maior & rotunda, superior autẽ tenuior, in hoc tempore tutũ est rem aggredi. Præstat tamẽ & aluo subducta, chirurgia hac vti, si & tempus permittat, & homo non stranguletur.

18 Ὁκόσοισι δ' αὖ οἱ πυρετοὶ παύωνται, μήτε σημείων γινομένων λυτηρίων, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν, ὑποστροφὴν προσδέχεσθαι χρὴ τουτέοισιν.

Quibus febres cessant, neque signis solutorijs apparẽtibus, neque in diebus iudicatorijs, his reuersuras esse expectandum est.

19 Ὅτῳ δ' αὖ τῶν πυρετῶν μη

Quæcunque febris longiorẽ morã traxe

rit homine alioqui ad salutem disposito, ita vt neq; dolor teneat ob inflammationem, aut ob aliquam aliam manifestã causam, huic abscessum expectare oportet cũ tumore ac dolore ad aliquem articulum, vel maximè infernũ.

Fiunt autem huiusmodi abscessus magis, & in breuiori tẽpore his qui iuniores sunt triginta annis.

Expectare verò statim oportet abscessum si febris detinẽs viginti dies transmiserit. Senioribus autẽ minus fiunt, diuturniore etiam existente febre.

At verò huiusmodi abscessum expectare oportet febre con

κιώνη περιεστικῶς διακειμένου τοῦ ἀνθρώπου, μηκέτι ὀδύνης ἐχούσης διὰ φλεγμονήν τινα, μήτε διὰ πρόφασιν ἄλλην μηδεμίην ἐμφανέα, τουτέῳ προσδέχεσθαι ἀπόστασιν μετ' οἰδήματός τε καὶ ὀδύνης εἴς τι τῶν ἄρθρων, καὶ οὐχ ἧσσον ἐν τοῖς κάτω.

20 Μᾶλλον δὲ γίνονται καὶ ἐλάσσονι χρόνῳ αἱ τοιαῦται ἀποστάσιες, τοῖσι νεωτέροισι τριήκοντα ἐτέων.

21 Ὑποσκέπτεσθαι δὲ χρὴ εὐθέως τὰ περὶ τῆς ἀποστάσιος, ἢν εἴκοσιν ἡμέρας ὁ πυρετὸς ἔχων ὑπερβάλλῃ. τοῖσι δὲ γεραιτέροισιν ἧσσον γίνεται πολυχρονιωτέρου ἐόντος τοῦ πυρετοῦ.

22 Χρὴ δὲ τὴν μὲν τοιαύτην ἀπόστασιν προσδέχεσθαι συνεχέος ἐόντος τοῦ πυ-

ρετοῦ· ἐς δὲ τεταρταῖον καταστήσεσθαι, ἢν διαλείπῃ τε καὶ καταλαμβάνῃ πεπλανημένον τρόπον, καὶ ταῦτα ποιέων τῷ φθινοπώρῳ προσπελάσῃ.

23 Ὥσπερ δὲ τοῖσι νεωτέροισι τῶν τριήκοντα ἐτέων αἱ ἀποστάσιες γίνονται, οὕτως οἱ τεταρταῖοι μᾶλλον τοῖσι τριήκοντα ἐτέων, καὶ γεραιτέροισι.

24 Τὰς δὲ ἀποστάσιας εἰδέναι χρὴ, τοῦ χειμῶνος μᾶλλον γινομένας, χρονιώτερόν τε παυομένας, ἧσσον δὲ παλινδρομεύσας.

25 Ὅστις δ' ἂν ἐν πυρετῷ μὴ θανατώδει φῇ τὴν κεφαλὴν ἀλγέειν, ἢ καὶ ὀρφνῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἢ καρδιωγμὸς τουτέῳ προσγένηται, χο-

tinua exiſtente: verũ ad quartanam deducetur, ſi intermiſerit, & erroneo modo apprehenderit, & ſi hæc faciens ad autumnũ appropinquarit.

Quemadmodũ autem iunioribus triginta annis abſceſſus fiũt, ita quartanę magis his qui triginta ſunt annorum, & ſenioribus.

Cæterùm hęc noſſe expedit, abſceſſus magis hyeme fieri, tardiúſque ceſſare, & minus recurrere.

Quicunq; verò in febre non letali, dixerit ſibi caput dolere, aut etiam præ oculis obſcurum quiddam apparere, ſi & oſculi vêtris morſus huic acceſſerit, ei bilio-

sus vomitus aderit.

λώδης ἔμετος παρέσται.

Si vero etiam rigor accesserit, & partes infra pręcordium frigidas habuerit, citius adhuc vomitus aderit.

26 Ἢν δὲ καὶ ῥῖγος προσγένηται, καὶ τὰ κάτω μέρη τοῦ ὑποχονδρίου ψυχρὰ ἔχῃ, καὶ θᾶσσον ἔτι ὁ ἔμετος παρέσται.

At si quid biberit aut ederit sub hoc tépus, valde citò vomet.

27 Ἢν δέ τι πίῃ ἢ φάγῃ ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον, κάρτα τοῦτο ταχέως ἐμεῖται.

Porrò quibus horũ dolor fieri inceperit primo die, hi quarto magis quàm quinto premuntur: septimo verò liberantur.

28 Τουτέων δὲ οἷσιν ἂν ἄρξηται ὁ πόνος τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ γίνεσθαι, τεταρταῖοι πιέζονται μάλιστα καὶ πεμπταῖοι· ἐς δὲ τὴν ἑβδόμην ἀπαλλάσσονται.

Plerique tamen ipsorum tertio die dolere incipiunt, vexantur autem maximè quinto, liberãtur nono aut vndecimo.

29 Οἱ μέντοι πλείονες αὐτῶν, ἄρχονται μὲν πονέεσθαι, τριταῖοι· χειμάζονται δὲ μάλιστα, πεμπταῖοι· ἀπαλλάσσονται δὲ, ἐναταῖοι, ἢ ἑνδεκαταῖοι.

Qui verò inceperint quinto die dolere, aliáque iuxta rationem priorum ip-

30 Οἳ δ' ἂν ἄρξωνται πεμπταῖοι πονέεσθαι, καὶ τἄλλα κατὰ λόγον αὐ-

πλέοισι τὴν πρόσθεν γίνηται, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην κρίνεται ἡ νοῦσος. γίνεται δὲ ταῦτα τοῖσι μὲν ἀνδράσι, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ἐν τοῖσι τριταίοισι μάλιστα· τοῖσι δὲ νεωτέροισι γίνεται μὲν καὶ ἐν τούτοισι, μᾶλλον δὲ ἐν τοῖσι ξυνεχεστέροισι πυρετοῖσι, καὶ ἐν τοῖσι γνησίοισι τριταίοισιν.

3 Οἷσι δ' ἂν τοιουτοτρόπῳ πυρετῷ, κεφαλὴν ἀλγέουσιν, ἀντὶ μὲν τοῦ ὀρφνῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἀμβλυωσμὸς γίνεται, ἢ μαρμαρυγαὶ προφαίνονται· ἀντὶ δὲ τοῦ καρδιώσσειν, ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ ἢ ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπὶ ἀριστερὰ, ξυντείνεταί τι, μήτε ξὺν ὀδύνῃ μήτε ξὺν φλεγμονῇ, αἷμα διὰ τῶν ῥινῶν τοῦ

ſis fiant, his ad decimumquartũ morbus iudicatur. Fiunt autẽ hæc & viris, & mulieribus, maximè in tertianis. Iunioribus verò fiunt quidem & in his, verùm magis in continuis febribus, & in ſinceris tertianis.

Quibuſcunq; verò in huiuſmodi febre caput dolẽtibus, pro eo quod obſcurum quiddam præ oculis appareat, viſus hebetudo contingit, aut ſplendores ob oculos obuerſantur: & pro oſculi ventris morſu in præcordiorũ dextra aut ſiniſtra parte aliquid tenditur, neque cũ dolore, neq; cũ inflãmatione, ſanguinẽ de naribus his

pro vomitu fluxum esse expectãdum est. Magis tamen & hîc in iuuenibus sanguinis eruptionem expectare oportet: his autẽ qui triginta sunt annorum, & seniores adhuc, minus, verùm vomitus in his expectari debent.

At verò pueris conuulsiones fiunt, si febris fuerit acuta, & vẽter non egesserit, & vigilarint, & terreãtur, & eiularint, & colorem mutarint, & viridem siue pallidũ, aut liuidum, aut rubrum contraxerint.

Fiunt autem hæc promptisimè quidẽ pueris nuperrimè editis, vsque ad septimũ annum: seniores autem pueri, & viri, nõ

τοῖσι ῥυῆναι προσδόκιμον ἀντὶ τοῦ ἐμέτου. μᾶλλον δὲ καὶ ἐνταῦθα τοῖσι νέοισι τοῦ αἵματος τὴν ῥῆξιν προσδέχεσθαι· τοῖσι δὲ τριήκοντα ἔτεσι καὶ γεραιτέροισιν, ἧσσον, ἀλλὰ τῶν ἐμέτους τούτοις προσδέχεσθαι.

32 Τοῖσι δὲ παιδίοισι σπασμοὶ γίνονται, ἢν ὁ πυρετὸς ὀξὺς ᾖ, καὶ ἡ γαστὴρ μὴ διαχωρέῃ, καὶ ἀγρυπνέωσί τε, καὶ ἐκπλαγέωσι, καὶ κλαυθμυρίζωσι, καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλωσι, καὶ χλωρὸν, ἢ πελιὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἴσχωσι.

33 Γίνεται δὲ ταῦτα ἐξ ἑτοιμοτάτου μὲν τοῖσι παιδίοισι τοῖσι νεωτάτοισιν, ἐς τὰ ἑπτὰ ἔτεα· τὰ δὲ πρεσβύτερα τῶν παιδίων καὶ οἱ ἄνδρες, οὐκ

ἔτι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὑπὸ τῶν σπασμῶν ἁλίσκονται, ἢν μή τι τῶν σημείων προσγίνηται τῶν ἰσχυροτάτων τε καὶ κακίστων, οἷάπερ ἐν τῇσι φρενίτισι γίνεται.

amplius in febribus corripiuntur conuulsionibus, nisi quid ex signis fortissimis ac pessimis accesserit, qualia sanè in phrenitide fieri solent.

34 Τοὺς δ᾽ ἀπολουμένους τε καὶ περιεσομένους τῶν παιδίων τε καὶ τῶν ἄλλων, τεκμαίρεσθαι τοῖς ξύμπασι σημείοισιν, ὡς ἐφ᾽ ἑκάστοισιν ἕκαστα διαγέγραπται. ταῦτα δὲ λέγω, περί τε τῶν ὀξέων νοσημάτων καὶ ὅσα ἐκ τουτέων γίνεται.

Perituros porrò & superstites futuros, tum pueros, tũ alios, ex omnibus signis cõiectare oportet, prout singula de singulis perscripta sunt. Atque hæc & de acutis morbis, & de his qui ex ipsis oriuntur, dico.

35 Χρὴ δὲ τὸν μέλλοντα ὀρθῶς προγινώσκειν τοὺς περιεσομένους καὶ τοὺς ἀποθανουμένους, ὅσοισί τε αὖ μέλλει πλέονας ἡμέρας παραμένειν τὸ νόσημα, καὶ ὅσοισιν αὖ ἐ-

Qui verò rectè præ noscere volet, & superstites futuros, & morituros: & quibus per plures dies duraturus est morbus, & quibus ad paucio-

res, eum ſigna omnia ediſcere, & iudicare poſſe conuenit, ita vt vires ipſorum inter ſe conferendo expendat, quemadmodum perſcriptum eſt, & de alijs, & de vrinis, & de ſputis, vbi ſimul & pus & bilem ægrotus tuſsiendo reiecerit.

λάσους, τὰ σημεῖα ἐκμανθάνοντας πάντα δύνασθαι κρίνειν, λογιζόμενον τὰς δυνάμιας αὐτέων πρὸς ἀλλήλας, ὥσπερ διαγέγραπται, περί τε τῶν ἄλλων, καὶ τῶν οὔρων, καὶ τῶν πτυέλων, ὅταν ὁμοῦ πῦόν τε ἀναβήσσῃ καὶ χολήν.

Quin & impetus morborũ ſemper populariter graſſantiũ cito animaduertere oportet, & temporis conſtitutionem non ignorare. Probè tamen id noſſe expedit de cõiecturis certis, & alijs ſignis, & non ignorare quòd in omni anno, & omni tempore, mala malum, bona bonum ſignificant. Nam & in Li-

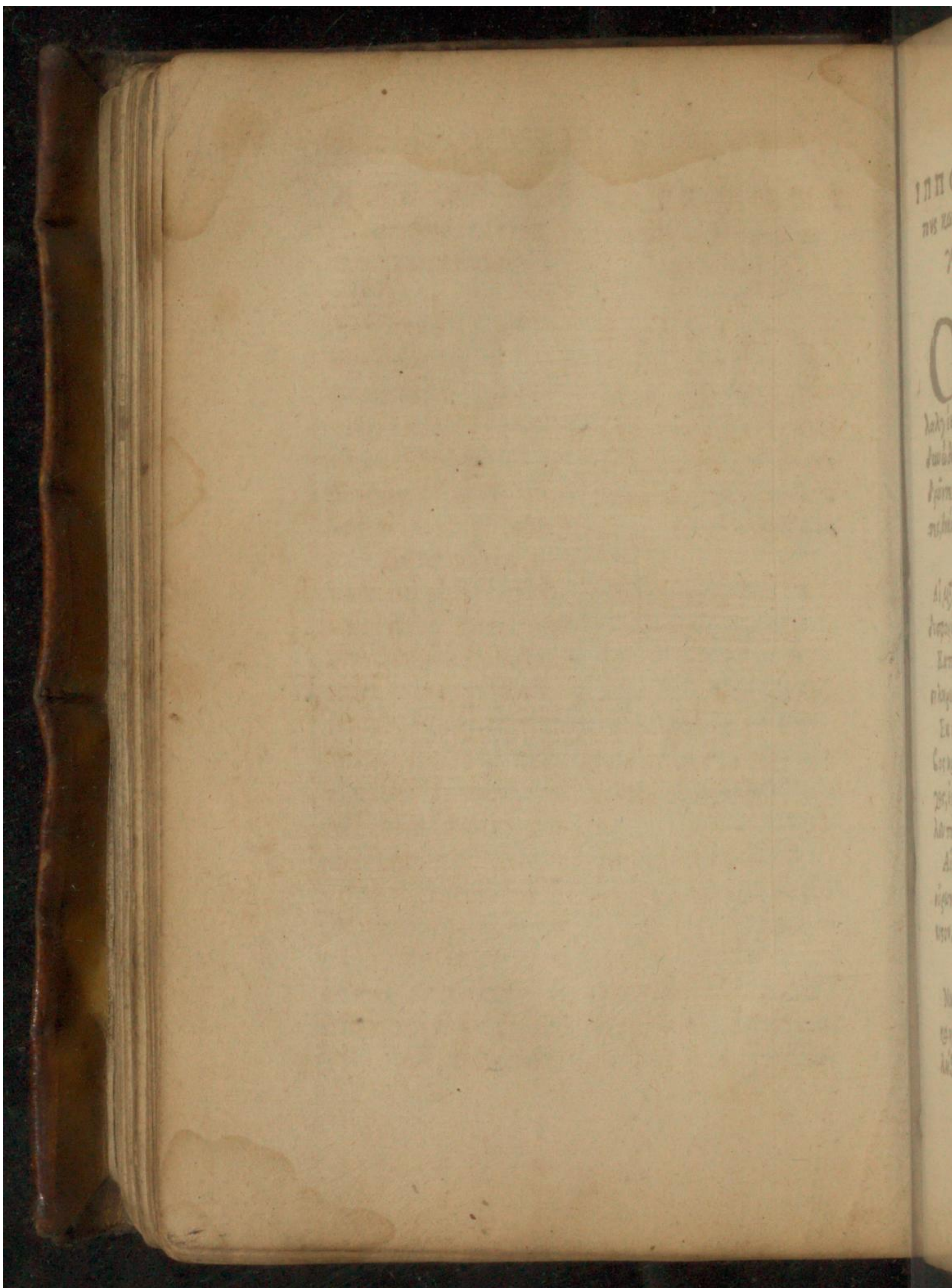
36 Χρὴ δὲ καὶ τὰς φορὰς τῶν νοσημάτων ἀεὶ ἐπιδημεόντων ταχέως ἐνθυμεῖσθαι, τήν τε τῆς ὥρης κατάστασιν. οὐ μέντοι χρὴ εἰδέναι, περὶ τῶν τεκμηρίων, καὶ τῶν ἄλλων σημείων, καὶ μὴ λανθάνειν, ὅτι ἐν παντὶ ἔτει καὶ πάσῃ ὥρῃ, τά τε κακὰ κακὸν σημαίνει, καὶ τὰ χρηστὰ ἀγαθὸν· ἐπεὶ καὶ ἐν Λιβύῃ, καὶ ἐν Δήλῳ, καὶ ἐν Σκυθίῃ

φαίνεται τὰ προγεγραμμένα ἀληθεύοντα σημεῖα. ἐξ ὧν χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἔντε τοῖσιν αὐτοῖσι χωρίοισιν, οὐδὲν δεινὸν, τὰ πολλαπλάσια, αὐτῶν ἐπιτυγχάνειν, ἢν ἐκμαθών τις αὐτὰ κρίνειν τε καὶ λογίζεσθαι ὀρθῶς ἐπίστηται.

37 Ποθέειν δὲ χρὴ οὐδενὸς νοσήματος ὄνομα ὅ,τι μὴ τυγχάνῃ ἐνθάδε γεγραμμένον· πάντα γὰρ ὁκόσα ἐν τοῖσι χρόνοισι τοῖσι προειρημένοισι κρίνεται, γνώσῃ τοῖσιν αὐτέοισι σημείοισιν.

bya, & Delo ac Scythia, præscripta signa vera comperiuntur: proinde sciendũ est minimè difficile esse in ijsdem regionibus posse aliquem pleraque ex ipsis assequi, si memoria tenens ipsa, iudicare ac rectè expendere sciat.

Cæterùm nullius morbi nomen desiderare oportet; quod hic non est ascriptũ. Omnes enim qui in prædictis tẽporibus iudicãtur, ex ijsdem signis cognosces.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ κωακαὶ προγνώσεις.

Οἱ ἐκ ῥίγεος περιψυχόμενοι, κεφαλαλγέες, τράχηλον ὀδυνώδεες, ἄφωνοι, ἐφιδρῶντες, ἐπανενέγκαντες, θνήσκουσιν.

Αἱ μετὰ καταψύξιος δυσφορίαι, κάκισται.

Κατάψυξις μετὰ σκληρισμοῦ, ὀλέθριον.

Ἐκ καταψύξιος φόβος καὶ ἀθυμίη ἄλογος, ἐς σπασμὸν ἀποτελευτᾷ.

Αἱ ἐκ καταψύξιος οὔρων ἀπολήψιες, κάκιστον.

Μετὰ ῥίγεος ἄγνοια, κακόν· κακὸν δὲ καὶ λήθη.

HIPPOCRATIS Coacæ prænotiones.

Qui ex rigore perfrigerantur, caput, ac collum dolẽtes, voce deſtituti, ĩſuper exudãtes, poſtquam ſe recollegerint, moriuntur.

Moleſtè ferre morbum cum perfrigeratione, peſsimũ eſt.

Perfrigeratio cum duritia pernicioſa eſt.

Ex perfrigeratione timor & triſtitia præter rationem, in conuulſionem finit.

Ex perfrigeratione vrina intercipi, peſsimum eſt.

Ignorantia cum rigore, malum : malũ item obliuio.

Soporoſi rigores aliquatenus pernicioſi: & flammeus in facie color, cum ſudore, in his malignꝰ eſt. in his frigiditas poſteriorum partiũ, cõuulſionẽ accerſit. & in ſumma, poſteriorum partiũ frigiditas, cõuulſoria eſt.

Τὰ κωματώδεα ῥίγεα ὑπολέθρια· καὶ τὸ φλογῶδες ἐν προσώπῳ, μεθ' ἱδρῶτος, ἐν τούτοισι κακοήθες. ἐπὶ τουτέοισι ψῦξις τῶν ὄπισθεν, σπασμὸν ἐπικαλέεται. καὶ ὅλως δὲ ψῦξις τῶν ὄπισθεν σπασμῶδες.

Ex dorſo horrores frequentes, & cito tranſeuntes, ægrè tolerari poſſunt. vrinæ enim interceptionem eámque doloroſam ſignificãt. inſuper exudare, his peſsimum eſt.

Αἱ ἐκ νώτου φρῖκαι πυκναὶ, καὶ ὀξέως μεταπίπτουσαι, δύσφοροι· οὔρου γὰρ ἀπόληψιν καὶ ἐπώδυνον σημαίνουσι. τὸ ἐφιδροῦν τούτοισι κάκιστον.

Rigor cõtinenter vexans, corpore iam debili exiſtente, letalis eſt.

Ῥῖγος ἐν συνεχείᾳ τοῦ σώματος ἀσθενέος ἤδη ἐόντος, θανάσιμον.

Qui frequenter exudãt, ac inſuper rigẽt, pernicioſum hoc eſt:

Οἱ πυκνὰ ἐφιδροῦντες, καὶ ἐπιρριγέοντες, ὀλέθριον·

καὶ ὑπὸ τῇσι τελευτῇσιν ἀναφαίνονται ἐμπύημα ἔχοντες, καὶ κοιλίας ταραχώδεας.

& in fine suppuratio nem habere compe riuntur, ventrésque perturbatos.

Τὰ ἐκ νώτου ῥίγεα δυσφορώτερα. ὅς δ᾽ ἂν ἑπτακαιδεκάτῃ ῥιγώσας, τετάρτῃ καὶ εἰκοστῇ ἐπιῤῥιγοῖ, δύσκολον.

Rigores ex dorso molestiores sunt: qui vero decimaseptima die rigorẽ habuit, & quarta ac vicesima insuper riguerit, ma lignum hoc est.

Οἱ φρικώδεες κεφαλαλγικοὶ ἐφιδροῦντες κακοήθεες.

Horrore affecti ca put dolẽtes exudan- tes, malignum id est.

Οἱ φρικώδεες ἐφιδροῦντες πολλῷ, δύσκολοι.

Horrore affecti, multũ insuper exu- dantes, difficili ma- lo implicantur.

Τὰ πολλὰ ἀνωθρώδεα ῥίγεα, κακοήθεα.

Rigores multi tor pidi, maligni sunt.

Οἷσιν ἐκταίοισι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτον.

Quibus sexta die rigores fiũt, hi ægrè iudicantur.

Ὁκόσοισι φρῖκαι πυκναὶ ὑγιαίνουσιν, οὗτοι ἐξ αἵματος ῥύσιος ἐκπυΐσκονται.

Quibus sanis hor rores frequẽtes sunt, hi ex sanguinis flu- xione suppurantur.

Horror & ſpirandi difficultas in doloribꝰ, ſignatabis ſunt.

Ex pulmonis ſuppuratione, & circa ventrẽ aliquando ac clauiculam dolores, & anxiè ſtertere, ſputi copiam in pulmone ſignificat.

Horrore affecti, anxij, delaſſati, lumbos dolentes, aluos humectas habent.

Affectiones inſuper rigentes, & quæ ad noctem aliquãto magis exacerbãtur, cum vigilijs ac delirio, in ſomnis aliquãdo vrinas inuoluntariè emittentes, in cõuulſionem deſinũt.

Cõtinui rigores in acutis, praui ſunt.

Ex rigore cũ capi-

Τὸ φρικῶδες καὶ τὸ δύσπνουν ἐν τοῖσι πόνοισι, σημεῖα φθινώδεα.

Ἐξ ἐμπυήσιος πλεύμονος, καὶ κατὰ κοιλίην ἐνίοτε ἀλγήματα καὶ κληῖδα, καὶ τὸ ἀπορέγχειν ἀσώδεα, σημαίνει πτυέλου πλῆθος ἐν τῷ πλεύμονι.

Οἱ φρικώδεες, ἀσώδεες, κοπιώδεες, ὀσφυαλγέες, κοιλίας καθυγραίνονται.

Τὰ ἐπερριγέοντα, ἐς νύκτα μᾶλλόν τι παροξυνόμενα, ἄγρυπνα, φλεγματώδεα, ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ἔστιν ὅτε οὖρον ὑπ' ἑωυτῶν χαλῶντα, φλεβοδονώδεα ἐς σπασμὸν ἀποτελευτᾷ.

Τὰ ξυνεχέα ῥίγεα ἐν ὀξέσι, πονηρόν.

Αἱ ἐκ ῥίγεος μετὰ κε-

φαλαγγίης ἐκλύσιες, ὀλέθριον.

tis dolore exolutiones perniciosæ.

Τὰ αἱματώδεα οὖρα ἐν τούτοισι πονηρόν.

Cruétæ in his vrinæ prauæ.

Ῥῖγος ὀπισθοτονώδες κτείνει.

Rigor cũtẽtione neruorũ à tergo, necat.

Τὰ φρικώσαντα καὶ ἀνιδρώσαντα κρισίμως, ἐς δὲ τὴν αὔριον φρίξαντα παραλόγως, μὴ ἀγρυπνεῦντα, μήτε πεπαινόμενον, αἱμοῤῥαγήσειν οἴομαι.

Qui inhorruerũt &exudarũt iudicatorio modo, & postridie ꝑter rationẽ horruerũt, si quis nõvigilijs ĩfestetur, neq; cõcoxerit, ei sanguinẽ erupturũ esse puto.

Τὰ μετ' ῥίγεος ἐπισχόμενα οὖρα, πονηρὰ καὶ σπασμώδεα, ἄλλως τε, καὶ προκαρωθέντι. ἐλπὶς δὲ ἐν τούτοισι καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα.

Vrinæ cum rigore suppressę, malæ & conuulsoriæ, tum aliàs, tum si quis anteagraui sopore pressus fuit: spes autẽ in his est abscessus retro aures fore.

Τριταιοφυέα ῥίγεα, ἢν ἐν μέσῳ παροξυνόμενα πυρετῷ ἀτάκτως, πάνυ κακοήθεα.

Rigores velut in febre tertiana, si ĩ media inordinata febre exacerbentur, valde maligni sunt.

Si verò contrario conuellentibus modo exacerbentur, cũ rigore & febre, perniciosum est.

Τἀναντία δὲ παροξυνόμενα τῶν σπώντων, τῶν μετὰ ῥίγεος καὶ πυρετοῦ, ὀλέθριον.

Vocis ĩterceptiões ex rigore, soluuntur tremore: & insup rigẽtes tremores succedentes iudicant.

Αἱ ἐκ ῥίγεος ἀφωνίαι, τρόμῳ λύονται· καὶ τὰ ἐπερριγέοντας τρομώδεα γινόμενα κρίνει.

Qui ex rigore cũ capitis dolore exoluũtur, in periculo sunt.

Οἱ ἐκ ῥίγεος μετὰ κεφαλαλγίης ἐκλυόμενοι, σφαλεροί.

Cruẽta vrina his mala est.

Τὸ αἱματῶδες οὖρον τουτέοισι κακόν.

Quibus rigor, his vrinæ suppressio.

Οἷσι ῥῖγος, οὔρου ἐπίστασις.

Cõuulsio in febre, manuũ ac pedũ dolores, maligni sunt. malignus est & doloris ex femore ꝓgressus: neque genuũ dolor bonus: sed & surarũ dolores maligni sunt, mẽtémque emouent: tũ aliàs, tũ

Σπασμὸς ἐν πυρετῷ, χειρῶν καὶ ποδῶν πόνοι, κακοήθεες· κακοήθεες δὲ καὶ ἐκ μηροῦ ὁρμὴ ἀλγήματος· ἀλλ' οὐδὲ γουνάτων πόνος, χρήγυον· ἀτὰρ καὶ γαστροκνημιῶν πόνοι, κακοήθεες, καὶ γνώμης παραφορή· ἄλλως τε,

ἢ, οὖρον ἣν ἐνεωρηθῇ.
Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλγήματος πυρετοὶ, κακοήθεες· τὸ καρῶδες τούτοισι, κάκιστον.
Οἱ μὴ διαλείποντες ἐφιδροῦντες πυκνὰ μετ' ὑποχονδρίου ἐντάσεως, ὡς ἐπιτοπολὺ κακοήθεες· καὶ τὰ ἐς ἀκρώμιον καὶ κληῖδα σηρίζοντα ἀλγήματα, ἐν τούτοισι πονηρά.
Οἱ τριταιοφυέες ἀσώδεες πυρετοὶ, κακοήθεες.
Αἱ ἐν πυρετῷ ἀναυδίαι, κακόν.
Κοπιώδεες, ἀχλυώδεες, ἄγρυπνοι, κωματώδεες, ἐφιδροῦντες, ἀναθερμαινόμενοι, κακόν.
Οἱ κοπιώδεες μετὰ φρίκης ἐφιδρώσαν-

si vrinæ subsidentia in medio innatet.
Febres ex præcordiorum dolore malignæ sunt, sopor in his pessimus est.
Qui frequenter exudare cum præcordij intensione non cessant, plerunq; malignè habent: & dolores in summũ humerum ac claviculam incumbentes, in his praui sunt.
Febres tertianæ naturã referentes, cum anxietudine, malignæ sunt.
Vocis interceptiones in febre, malæ.
Lassati caligantes, vigilantes soporosi, exudantes, recalescentes, male habẽt.
Lassati cum horrore si exuda-

rūt iudicatorio modo, recalfacti in morbo acuto, male habent: tum aliàs, tum si circa hæc sanguis de naribus stillarit.

E regio morbo abú dè colorati, moriuntur: alba verò alui egestio in his p̄cedit.

Febres tertianæ naturam referentes erroneæ, in pares dies trãslapsæ difficiles.

Anxietudines ĩ diebus iudicatorijs, si in his sine sudore perfrigerētur, & omnes qui sine sudore perfrigerãtur citra iudicationẽ, male habẽt.

Et qui insuper riguerunt ex his, vbi vomuerunt meraca, anxij, tremuli in febre, malum.

Qui ex rigoribus,

τες κρισίμως, ἀναθερμανθέντες ἐν ὀξεῖ, κακόν· ἄλλως τε, κἢν αἷμα ἐπιστάξωσι περὶ ταῦτα.

Ικτερώδεες κατακορέες, θνήσκουσιν· λευκὸν διαχώρημα τουτέοισι προδιέρχεται.

Οἱ τριταιοφυέες πλανώδεες, ἐς ἀρτίας μεταπεσόντες, δύσκολοι.

Οἱ ἐν κρισίμοισιν ἀλυσμοὶ ἀνιδροῦντες περιψυχόμενοι, καὶ ἅπαντες δὲ οἱ ἄνευ ἱδρῶτος περιψυχόμενοι ἀκρίτως, κακόν.

Καὶ οἱ ἐπιῤῥιγώσαντες ἐκ τούτων, ἐμέσαντες ἄκρητα, ἀσώδεες, τρομώδεες ἐν πυρετῷ, κακόν. καὶ φωνὴ δὲ ἐκ ῥίγεος.

Τὰ δὲ ἐκ ῥιγῶν

μικροῖσιν ἱδρῶσι περιψύχοντα, κακόν.

Οἱ ἐφιδροῦντες ἄγρυπνοι ἀναθερμαινόμενοι, κακόν.

Οἱ ἐφιδροῦντες ἐν πυρετῷ, κακοήθεες.

Οἷσι χολώδεος διαχωρήσιος ἐούσης, περὶ στῆθος δῆξις καὶ πικρότης, κακόν.

Ἐν πυρετοῖσι κοιλίης ἐμφυσωμένης, πνεῦμα μὴ διεκπίπτον, κακόν.

Κοπιώδεες λυγγώδεες κάτοχοι, κακοί.

Ἐν νώτου πυκινῇσι καὶ λεπτῇσι φρίκῃσιν ἐφιδροῦντες, δύσφοροι.

Οὔρου ἀπόληψις ἐπώδυνον σημαίνει· τὸ ἐφιδροῦν τούτοισι, κακόν.

Τὸ παρὰ τὸ ἔθος ποιέειν τι, οἷον προσθυ

paruis ſudorib' perfrigerantur, malum.

Exudantes vigilantes recaleſcẽtes, malum.

Qui inſuper exudant in febre, malignè habent.

Quibus biliosa eſt alui egeſtio, ac circa pectus morſus & amaritudo, malũ eſt.

In febribus inflata aluo flatus nõ erumpere, malum.

Laſſati ſingultientes ſtupore detenti, mali.

In dorſi horroribus crebris ac tenuibus ĩſudãtes, ægrè ferũt.

Vrina intercepta dolorẽ ſignificat. ſi ſudor accedat, malũ.

Præter conſuetudinem quid facere, velut eſt, propo-

nere ſibi aliquid, & expectare aliquid prius non conſuetū, aut contrarium, malum eſt, & mentis emotioni proximū.

μένεσθαί τι πρότερον μὴ εἰθισμένον, ἢ τοὐναντίον, πονηρὸν, καὶ πλησίον παραφροσύνης.

Qui morbi in malis ſignis leuantur, & qui in bonis non remittūt, difficiles sūt.

Τὰ ἐν πονηροῖσι σημείοισι κουφίζοντα, καὶ τὰ ἐν χρηστοῖσι μὴ ἐνδιδόντα, δύσκολα.

Qui exudāt & maximè capite in morbis acutis ſubmoleſtè ferentes, malum: tum aliàs, tum ſi vrinæ ſunt nigræ, & turbidus ſpiritus in his, malus.

Οἱ ἐφιδροῦντες καὶ μάλιστα κεφαλὴν ἐν ὀξέσι ἀποδύσφοροι, κακόν· ἄλλως τε, καὶ ἐπ' οὔροισι μέλασι, καὶ τὸ θολερὸν ὑπὸ τούτοισι πνεῦμα, κακόν.

Extremæ partes ſi in vtranq; partem cito trāſmutentur, malum eſt: ſed & ſitis huiuſmodi mala eſt.

Ακρεα ταχὺ ἐπ' ἀμφότερα μεταπίπτοντα, καὶ δίψα δὲ τοιαύτη, πονηρόν.

Ex moderato ferox reſponſio, atque vox acuta, malum. præ-

Εκ κοσμίου θρασεῖα ἀπόκρισις φωνὴ ὀξεῖα, κακόν. ὑποχόν-

δρια ζωντέοισιν εἴσω-εἰρύαται.

Τὰ ἐκ καταψύξιος ἱδρώδεος ταχὺ ἀναθερμαινόμενα, κακόν.

Οἱ ἐν ὀξέσιν ἐφιδροῦντες ἀποδύσφοροι, κακόν.

Οἱ παραλόγως, κενεαγγείης μὴ ἐούσης, ἀδύνατοι, κακόν.

Ἐν πυρετῷ, λῆξις οἷον ἀπὸ ἐμέτου ἐς ἀνάχρεμψιν τελευτῶσα, κακόν.

Νάρκη ἐς ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτουσα, κακόν.

Στάξιες αἱ ἐλάχισται, κακαί.

Κακὸν δὲ πάντως ἐν ὀξεῖ δίψα παραλόγως λυθεῖσα.

Οἱ πρὸς χεῖρα ἀναΐσσοντες, κακοί.

Οἷσιν ἅμα πυρετῷ καυσώδει, οἰδήματα ὑπνώδεα νενωθρευμένα,

cordia his intro trahuntur.

Qui ex perfrigeratione sudorosa cito recalescunt, malum.

Qui in acutis exudant submolestè ferẽtes, malum.

Qui pręter rationẽ nulla existẽte vasorũ euacuatione, impotentes fiunt, malum.

In febre tractus velut à vomitu, ĩ screationẽ desinẽs, malũ.

Torpor in vtrunq; cito trãslatus, malũ.

Sanguinis stillę pusillæ, malæ.

In acuto morbo sitis præter rationẽ soluta malum.

Qui ad manum exiliũt, male habẽt.

Quibus cum febre ardẽte, tumores somnolenti, torpidi fiũt,

his dolor in latus superueniens leuis siderationis ac resolutionis modo occidit.

Suffocatio in acutis ægris attenuatis, perniciosa.

In iam perniciosis parui tremores,&vomitus æruginosus: qui in potibus substrepunt, & submurmurant in siccis: & qui difficulter deglutiunt spiritu tussiente, perniciose habẽt in acutis perfrigeratis.

Rubores in manibus ac pedibus, perniciosi.

Efflãtes & refracti, in sonis leuiter suspiciẽtes, morbo regio abũdè colorati moriũtur: alba alui egestio in his præcedit.

ἐς πλευρὸν ὀδύνη ἐπελθοῦσα παραπληκτικῶς κτείνει.

Πνιγμὸς ἐν ὀξέξιν ἐλθοῦσι ἰσχνοῖσιν, ὀλέθριον.

Ἐπὶ τοῖσιν ἤδη ὀλεθρίοισι τὰ σμικρὰ βρομώδεα, καὶ ἰώδης ἔμετος, οἱ ἐν τοῖσι ποτοῖσιν ὑποψοφέοντες, καὶ ὑποβορβορύζοντες ξηροῖσι, καὶ οἱ χαλεπῶς καταβροχθίζοντες πνεύματι βηχώδει, ὀλέθριοι ἐν ὀξέσι κατεψυγμένοισι.

Τὰ ἐν χερσὶ καὶ ποσὶν ἐρυθήματα, ὀλέθρια.

Οἱ ἐκφυσῶντες καὶ ἀνακεκλασμένοι, ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ὑποβλέποντες, ἰκτερώδεες καταχορέες θνήσκουσι· λευκὸν διαχώρημα τούτοισι προέρχεται.

Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐκστάσιες σιγῶσαι, μὴ ἀφώνῳ, ὀλέθριαι.

In febribus mẽtis emotiones taciturnæ, in eo qui voce priuatus nõ est, perniciosæ sunt.

Τὰ πελιδνὰ γινόμενα ἐν πυρετῷ, σύντομον θάνατον σημαίνει.

Liuores qui fiũt in febre, breui mortem affore significant.

Οἷσιν ἐν πυρετῷ, ἀλγήματος πλευροῦ γενομένου, κοιλίη ὑδατόχολα πολλὰ διαδιδούσης, ἐπίξει. ἀσιτίαι δὲ παρακολουθοῦσι καὶ ἱδρῶτες μετὰ προσώπου εὐχροίης, καὶ κοιλίης ὑγρῆς, καί τι καὶ καρδιαλγίης, οὗτοι μακροτέρως νοσήσαντες, περιπλευμονικῶς τελευτῶσι.

Quibus in febre, dolore lateris accedẽte, aluꝰ multa aquosa ac biliosa egerit, hi alleuantur. Quibus verò inediæ cõsequenter accedũt ac sudores, cum bono faciei colore, & aluo liquida, ita vt adsit etiam aliquis cordis, seu potiꝰ oris ventris dolor, hi vbi longius ægrotarunt, peripneumonicorum modo moriuntur.

Πυρέσσοντι ἐν ἀρχῇ, μέλαινα χολὴ ἄνω ἢ κάτω διελθοῦ-

Febriẽti si atra bilis ĩ prĩcipio, sursum aut deorsum prodie

rit, letale est.

σα, θανάσιμον.

Qui cum perfrigerationibus, non sine febre, supernè exudant, molestè ferentes, & phrenitici, in acuto morbo perniciose habent.

Οἱ μετὰ καταψυξίων οὐκ ἀπύρων ἱδρῶντες ἄνω, δύσφοροι, φρενιτικοί τε καὶ ὀλέθριοι ἐν ὀξεῖ.

Dolores modicè acuti ad clauiculam, ac sursum transeuntes, perniciosi.

Τὰ ὑπ' ὀλίγον ὀξέα ἀλγήματα ἐς κληΐδα, ἢ τὰ ἄνω πίπτοντα, ὀλέθρια.

In longis perniciosis morbis, sedis dolor letalis est.

Εν μακροῖσιν ὀλεθρίοισιν, ἕδρης ἄλγημα θανάσιμον.

Si debiliter iam affecti non videāt, aut non audiant, aut labium, aut oculus aut nasus ipsis distorqueatur, letale est.

Τοῖσιν ἀσθενέως ἤδη διακειμένοισι, μὴ βλέπειν, ἢ μὴ ἀκούειν, ἢ διαστρέφεσθαι χεῖλος, ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ ῥῖνα, θανάσιμον.

In febribus inguinis dolor, morbum diuturnum significat.

Εν πυρετοῖσι βουβῶνος ἄλγημα, νοῦσον χρονίην σημαίνει.

In febrib' iudicatio

Αἱ ἐν πυρετοῖ-

σιν ἀκρισίαι, χρόνους μὲν ἐμποιέουσιν, ἀτὰρ οὐχὶ ὀλέθριαι.

Οἱ ἐξ ἀλγημάτων ἰσχυρῶν πυρετοὶ, πολυχρόνιοι.

Αἱ τρομώδεες ψηλαφώδεες παρακρούσιες, φρενιτικαί· καὶ οἱ κατὰ γαστροκνημίην πόνοι, ἐν τούτοισι γνώμης παράφοροι.

Ὅσοι ἐν ξυνεχεῖ ἄφωνοι κείμενοι μύοντες σκαρδαμύσσουσιν, ἢν αἵματος ῥυέντος ἐκ ῥινῶν ἐμέσωσι τε, φθέγξωνται, καὶ παρ' αὐτοῖσι γένωνται, σώζονται. μὴ γινομένων δὲ τούτων δύσπνοοι γινόμενοι, θνήσκουσι συντόμως.

Οἱ λαβόντες ἐς τὴν αὔριον παροξυνθέντες, κακόν.

nes impeditę ac sublatæ, tēporis quidem diuturnitatem inducunt, non autē perniciosæ sunt.

Febres ex dolorib⁹ acribus, diuturnę.

Mentis emotiones tremulę, palpatorię, phreniticę sunt: & dolores circa suram, in his mentē emouent.

Quicunq; in febre cōtinua, voce destituti iacentes, oculis cōniuentes nictāt, hi si postq̃ sanguis ipsis ex naribus fluxit, & vbi vomuerūt, loquātur, & ad seipsos redeant, seruātur. si verò hæc non fiāt, difficulter spirātes facti, breui moriuntur.

Qui meli⁹ habuerunt, si postridie exacerbētur, malū est.

Si tertia die cohibiti, quarta exacerbentur, malum est. num & tales exacerbationes phreniticæ sunt?

Τρίτην ἐπισχόντες τετάρτην παροξυνθέντες, κακόν. ἆρά γε καὶ φρενιτικοὶ οἱ τοιοῦτοι παροξυσμοί.

Quibuscunq; desinunt febres, non in diebus iudicatorijs, his recidiuæ fiunt.

Ὁκόσοισιν ἐκλείπουσιν οἱ πυρετοὶ μὴ κατὰ κρισίμους, ὑποτροπικόν.

Qui in principio tenues, cum capitis pulsu, & vrina tenui, ad iudicationē acerbantur his nihil miri est si & mētis emotio insupérque vigiliæ accedant.

Οἱ ἐν ἀρχῇ λεπτοὶ μετὰ κεφαλῆς σφυγμοῦ καὶ οὔρου λεπτοῦ πρὸς κρίσιν παροξύνονται, θαῦμα δὲ οὐδὲν εἰ καὶ παρακοπὴ καὶ ἔτ' ἀγρυπνίη γένοιτο.

In morbis acutis, motus, iactatio, somnus turbulentus, quibusdā cōuulsionem significat.

Ἐν ὀξέσι κίνησις ῥιπτασμὸς, ὕπνος ταραχώδης, σπασμὸν ἐνίοισι σημαίνει.

Turbulentæ cum ferocia excitationes mētem emouentes, malæ sunt, itémque

Αἱ ταραχώδεες θρασύτητι ἐγέρσιες παράφοροι, πονηρὸν, καὶ

σπασμῶ

σπασμώδεες, ἄλλως τε καὶ μεθ' ἱδρώτων. σπασμώδεες δὲ καὶ τραχήλου καὶ μεταφρένου δοκέουσι ψύξιες, ἀτὰρ καὶ ὅλου τοῦ σώματος. ἐν τουτέοισιν ὑμενώδεες οὐρήσιες.

Αἱ ἐν κώματι παρακρούσιες, σπασμώδεες.

Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι παρακρούσιες, θηριώδεες· καὶ σπασμοὺς δὲ προσημαίνουσιν.

Ἐν τοῖσι μακροῖσι, κοιλίης ἄλογοι ἐπάρσιες, σπασμώδεες.

Τὰ αὐθὺ ταραχώδεα, ἄγρυπνα, ἐπιστάζοντα ἐκ ῥινῶν, ἑκταῖα κουφισθέντα νύκτα, πονήσαντα δὲ ἐς τὴν αὔριον, ἐφιδρώσαντα, κατενεχθέντα, παρακρούσαντα, αἱμοῤῥοεῖ λαύρως,

conuulſoriæ, tum aliàs, tũ cũ ſudoribus. Cõuulſoriæ etiã videntur colli ac dorſi pfrigerationes, imò etiãtotius corporis: in his mictiones ſunt pelliculoſæ.

Deliria cum ſopore, conuulſoria.

Mentis emotiones modicè feroces, ferinæ ſunt: ſed & cõuulſiones ſignificant.

In morbis longis, vẽtris prẹter rationẽ tumores, cõuulſorij.

Affectiones ſtatim turbulẽtẹ, vigilias inducẽtes, ſanguinẽ de naribus ſtillãtes, ſexta die alleuãtes per noctẽ, verũ poſtridie rurſus affligẽtes, exudãtes, ĩ ſõnũ delatẹ, mentẽ emouẽtes, largè ſanguinẽ fundũt,

& morbos soluũt. aquosa vrina talia significat.	καὶ λύει τὰ πάθεα. τὸ ὑδατῶδες οὖρον τοιαῦτα σημαίνει.
Qui cum relatis, ab atra bile mente moti, tremuli fiunt, maligne habent.	Μετὰ τῶν εἰρημένων τῶν ἐξισταμένων μελαγχολικῶς, οἱ τρομώδεες γενόμενοι, κακοήθεες.
Deliriũ in spiritu & sudore, letale est. letale est & in spiritu ac singultu.	Παραφροσύνη ἐν πνεύματι καὶ ἱδρῶτι θανατώδης. θανατώδης δὲ καὶ ἐν πνεύματι καὶ λυγμῷ.
Insomnia in phrenitide euidentia, bona sunt.	Ενύπνια τὰ ἐν φρενίτιδι ἐναργῆ, ἀγαθόν.
In phrenitide egestiones alui albæ, & torpor, malum.	Εν φρενίτιδι διαχωρήσιες λευκαὶ, καὶ νωθρότης, κακόν.
Rigor his pessim⁹ est.	Ρῖγος τουτέοισι, κάκιστον.
In phreniticis in principijs affectiones mansuetæ, ac frequenter transmutationem habentes, malæ sunt.	Εν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇσι τὰ ἐπιεικῶς ἔχοντα, πυκνά τε μεταπίπτοντα, κακόν.
Quibus ab atra bile mente motis, tre-	Τῶν ἐξισταμένων μελαγχολικῶς, οἷς τρό-

μοι ἐπιγίνονται, κακόν.

Οἱ ἐξιστάμενοι μελαγχολικῶς, τρομώδεες γινόμενοι, καὶ πτυαλίζοντες, ἦ ῥά γε φρενιτικοί;

Οἱ ἐκστάντες, ὀξέως ἐπιπυρέξαντες, φρενιτικοὶ γίνονται.

Οἱ φρενιτικοὶ βραχύ ποτε ψόφου καταπτόμενοι, τρομώδεες ἢ σπασμώδεες.

Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι νεανικῶς τρομώδεα, θανάσιμα.

Αἱ περὶ ἀναγκαῖα παραφροσύναι, κάκισται· αἱ ἐκ τούτων παροξυνόμεναι, ὀλέθριοι.

Αἱ παρακρούσιες, φωνῇ κλαγγώδεες, γλώσσῃ σπασμώδεες, καὶ αὐτοὶ τρομώδεες γινόμενοι, ἐξίστανται. σκληρυσμὸς ταύτῃσιν ὀλέ-

mores fiũt, malũ eſt.

Qui ab atra bile mente moti, tremuli fiunt, ac ſaliuam fundunt, num ſanè phrenitici ſunt?

Mente moti, acutè inſuper febricitantes, phrenitici fiunt.

Phrenitici ſtrepitum valde percipientes, tremuli, aut conuulſi.

In vehemẽter phreniticis, tremores letales ſunt.

Deliria circa neceſſaria, peſſima: quę ex his exacerbantur, letalia ſunt.

Mentis perculſiones, voces clangoroſæ, linguæ conuulſiones tremulæ, & voces tremulæ factę mẽtem alienant durities in his pern;

ciosa est.

θριον.

Prædebilitatorum deliria, peſsima.

Αἱ προεξαδυνατησάντων παραφροσύναι, κάκισται.

Affectiones in phreniticis frequẽter trãſmutationẽ habẽtes, cõuulſoriæ, prauæ.

Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπασμώδεα, πονηρά.

Phrenitici cũ perfrigeratione ſaliuã fundentes, vomitum nigrum indicant.

Οἱ ἐν φρενιτικοῖσι μετὰ καταψύξιος πτυαλίζοντες, μέλανα ἔμετον δηλοῦσι.

Qui variè ęgrotãt, & frequenter ſoporoſi mẽte mouẽtur, his nigrũ vomitum expectandum eſſe dicito.

Τοῖσι ποικίλως διανοσέουσι, καὶ παρακρούουσι πυκνὰ κωματώδεσι, προσδέχεσθαι λέγε μέλανα ἔμετον.

Quæ conuulſorio modo exacerbãtur, ſtupefactoria ſunt.

Τὰ παροξυνόμενα τρόπον σπασμώδεα, κάτοχα.

Tumores iuxta aurem in morbis longis parui ſunt: ſanguinis fluxiones ac vertigines inſuper apparentes, pernicioſæ.

Τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα ἐν μακροῖσι μικρά· αἱμοῤῥώδεα καὶ σκοτώδεα ἐπιφαινόμενα, ὀλέθρια.

Οἱ ἰλυγγώδεες πυρετοὶ καὶ ἄνευ ἰλέων, καὶ μετ᾽ ἰλέων, ὀλέθριοι.

Febres vertiginosæ, & cum voluulis, & ſine voluulis, pernicioſæ.

Τοῖσι πνευματίοισιν ἐοῦσι, πυρετὸς ὕστερον ὀξύς.

Anheloſis febris poſtea acuta.

Μετὰ ὑποχονδρίου ξυντόνου καταψυχθεῖσι, παρ᾽ οὖς μέγα, ἔπαρμα.

Cũ præcordio intẽto perfrigeratis, magnus ĩ aure tumor.

Οἷσιν ἂν ἐν πυρετῷ ὀδύναι γενόμεναι περὶ ὀσφὺν καὶ τὰ κάτω χωρία, φρενῶν ἅπτωνται, ἐκλείπουσαι τὰ κάτω, ὀλέθρια, ἄλλως τε κἢν ἄλλό τι σημεῖον προσγένηται πονηρόν. ἢν δὲ τἆλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ γένηται, ἔμπυον γενήσεσθαι ἐλπίς.

Quibus in febre dolores qui circa lũbos & infernas partes fiunt, ſeptum trãſuerſum contingunt, infernas partes relinquentes, pernicioſi ſunt, tum aliàs, tum ſi aliud quoddam ſignum prauum accedat. Si verò alia ſigna non fuerint praua, ſuppuratum fore timor eſt.

Παιδίοισιν ὀξὺς πυρετὸς καὶ κοιλίης ὑπόστασις μετ᾽ ἀγρυπνίης, καὶ τὸ ἐκλακτίζειν, καὶ

Pueris febris acuta, & aluus ſuppreſſa cum vigilijs, & calcitrare, &

colorem mutare, & ruborem habere, cõuulſorium eſt.

τὸ χρῶμα μεταβάλλειν, καὶ ἴσχειν ἔρευθος, σπασμῶδες.

Affectiones ſtatim turbulentæ, vigilias inducentes, & nigra compacta egerentes partim ſanguinem fundunt.

Τὰ ἐνθὺ ταραχώδεα ἄγρυπνα, μέλανα δὲ τὰ συνθετα, αἱμοῤῥοεῦντα.

Affectiones cũ vigilijs & anxietudine repentina, ſanguinẽ fundunt, tum aliàs, tum ſi quid etiã antea profluxerit. Nũ & qui modicè perfrigerati poſtea horruerunt?

Τὰ ἀγρυπνήσαντα ἐξαίφνης ἀλυσμῷ αἱμοῤῥοέει, ἄλλως τε, καὶ ἢν τι προεῤῥυήκῃ. ἦρά γε καὶ μεταφρίξαντες οἱ ἐπ᾽ ὀλίγον περιψύχοντες;

At qui circa exacerbationes tuſsiunt, & parum exudant, malignè habent.

Περὶ δὲ τῶν παροξυσμοὺς βήσσοντες, καὶ ἐφιδροῦντες μικρὸν, κακοήθεες.

Ad latus dolore ac ſuffocatione accedẽte, hi ſuppurantur.

Ες πλευρὸν ὀδύνης καὶ πνιγμοῦ προσγινομένου, οὗτοι ἐμπυοῦνται.

Quibus in febrib⁹ cõtinuis puſtulæ per

Οἷσιν ἐν συνεχέσι φλυζάκια κατὰ

περὶ τὸ σῶμα ἐκφύει, θανάσιμον, μὴ γινομένου πυώδους ἀποστήματος· μάλιστα δὲ ἀφίστασθαι τούτοισι γίνεται παρ' οὖς.

totum corpus erumpunt, letale, ſi nõ purulētus abſceſſus fiat: maximè autẽ circa aurẽ his fieri ſolet.

Ἐν ὀξεῖ τὰ μὲν ἔξωθεν περιψύχεσθαι, τὰ δὲ ἔσωθεν καίεσθαι, καὶ διψῆν, κακόν.

In morbo acuto externas partes perfrigerari, internas autem ardere, & ſitire, malum eſt.

Οἱ συνεχέες διὰ τρίτης ἐπιτείνοντες, ἐπικίνδυνοι.

Febres cõtinuę per tertiam diem augeſcentes, periculoſæ.

Οἷσιν ἄν ποτε πυρετὸς διαλίπῃ, ἀκίνδυνον.

Quibus febris aliquando intermittit, periculo vacant.

Ἐν μακροῖς πυρετοῖσιν, ἢ φύματα, ἢ ἐς ἄρθρα πόνοι ἐγγίνονται, καὶ ἢν γένωνται, οὐκ ἄχρηστοι.

In febribus lõgis, aut tubercula, aut dolores in articulis fiunt: & ſi facti fuerĩt non ſunt inutiles.

Κεφαλαλγίη ἐν ὀξεῖ, ὑποχόνδριον ἀνεσπασμένον, μὴ ῥυέντος αἵματος ἐκ ῥινέων, ἐς φρενιτικὸν περιΐσταται.

Capitis dolor in morbo acuto, pręcordium reuulſum, non profluẽte ex naribus ſanguine, ad phrenitidem deuenit.

Febres lipyricæ, bilis effusione nõ accedente, non soluũtur.

Morbꝰ regius ante septimũ diem accedens, malum: septimo verò ac nono, & vndecimo ac decimoquarto, iudicatorius est, si non præcordia iduret: sin minus, ambigua res est.

Frequentes per eadem recidiuæ, circa iudicationẽ sanguinolentæ, nigrorum vomitum faciunt. fiunt autẽ & tremulę.

Dolores qui in tertianis febribꝰ exacerbantur, tertianarum generis morbum faciunt, & grumosum sanguinem egerunt.

In febribus secundum venã quę est in collo, pulsus ac do-

Τὰ λειπυρικὰ μὴ χολέρας ἐπιγινομένης, οὐ λύεται.

Ἴκτερος πρὸ μὲν τῆς ἑβδόμης ἡμέρης ἐπιγινόμενος, κακόν· ἑβδόμῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ, καὶ ἐνδεκάτῃ καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, κρίσιμον, μὴ σκληριώων ἀποχονδρίων· ἢν δὲ μὴ, ἐνδοιαστόν.

Αἱ πυκναὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἀποστροφαὶ, περὶ κρίσιν αἱματώδεες, μελάνων ἔμετον ποιέουσι. γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες.

Τὰ ἐν τριταίοισι παρεοῦσιν ἀλγήματα παροξυνόμενα τριταιογενῆ ποιέεται, καὶ θρομβώδεα αἵματα διαχωρέει.

Ἐν πυρετοῖσι κατὰ φλέβα τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ σφυγμὸς καὶ

πόνος, ἐς δυσεντερίην ἀποτελευτᾷ.

Τὸ μεταβάλλον πολλάκις χρῶμα κατὰ θερμασίην, χρήσιμον.

Τοῖσι χολώδεσι πνεῦμα μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξὺς μετὰ ὑποχονδρίου ἐντάσιος, παρ' οὖς ἀφίστησιν.

Οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβάνοντες εὔσιτοι, μηδὲν ἐπιδιδόντες, ἐπιστρέφουσι κακοήθως.

Οἷσιν ἐν πυρετοῖσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι σφυγματώδεες, καὶ πρόσωπον ἐῤῥωμένον, καὶ ὑποχόνδριον μὴ λαπαρὸν, χρόνιον, καὶ οὐ παύονται χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινῶν πολλῆς, ἢ λυγγὸς, ἢ σπασμοῦ,

lor, in dysenteriam desinit.

Color qui sæpe in calore trāsmutatur, vtilis est.

In biliosis spiritus magnus, & febris acuta cum præcordij intensione, iuxta aurem abscessum facit.

Qui ex morbis lōgis se refocillātes bene cibum accipiunt, & nihil proficiunt, hi maligne in recidiuam incidunt.

Quibus in febrib⁹ venæ in tēporib⁹ pulsant, & facies sana est, & precordiū non molle, diuturnūmorbum significat, & nō desinētem citra multi sanguinis ex naribus fluxū, aut singultū, aut conuulsionē,

aut coxendicum dolorem.

ἢ ὀδύνης ἰσχίων.

In febre ardente si aluus eruperit, mortale est.

Ἐν καύσῳ κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, θανάσιμον.

Ex alui dolore laborioso, febris ardens, perniciosa.

Ἐκ κοιλίης ἀλγήματος ἐπιπόνου, πυρετὸς καυσώδης, ὀλέθριον.

In febribus ardentibus si aurium sonitus accedant cum visus hebetudine, & grauitate secundum nares, melancholico modo ab atra bile mente mouētur, sanguine ipsis nō erumpente.

Ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ἤχων προσγινομένων μετὰ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ κατὰ ῥῖνας βάρους, ἐξίστανται μελαγχολικῶς, μὴ αἱμοῤῥαγήσαντες.

Tremores in febribus ardentibus, mentis perculsio soluit.

Τοὺς ἐν καύσοισι τρόμους, παρακοπὴ λύει.

In febre ardēte fluxio sanguinis ex naribus quarta die, mala est: si non aliud qd boni coinciderit. verū quinta min⁹ pe

Ἐν καύσῳ ῥύσις ἐκ μυκτήρων τεταρταίῳ, κακόν· ἢν μή τι ἄλλο ἀγαθὸν ξυμπέσῃ. πεμπταίῳ δὲ ἧσσον κιν-

δυνώδεις.

Οἱ ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ἀποπεριψύχουσι διαχωρήμασι ὑδατοχόλοισι συχνοῖσιν, ὀφθαλμοῖσι κακὸν ἄλλως τε, κὴν κάτοχοι γίνωνται.

Καῦσος ῥίγεος ἐπιγινομένου λύεται.

Καῦσοι ἀποβοτιάζειν εἰώθασι, καὶ ἢν μέρας τέσσαρας ἐπισημήναντες, ἔπειτα ἐφιδροῦσιν· εἰ δὲ μὴ, τῇ ἑβδόμῃ καὶ δεκάτῃ.

Τοὺς καυσώδεας διακρίνουσιν αἱ παρὰ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι, κουφίζουσαι ἢ ἀναιροῦσαι.

Ἐκ καύσου, μὴ γινομένου πυώδεος παρ᾽ οὖς ἀποστήματος, οὐ πάνυ σώζονται.

Οἱ ληθαργικοὶ, τρομώδεες ἀπὸ χειρῶν,

riculosa est.

Qui ex febribus ardentibus aliquantulum perfrigerátibus cũ crebris egestionibus alui aquosis ac biliosis laborãt, oculis malũ est: tũ aliàs, tum si stupidi fiant.

Febris ardés rigore accedente soluitur.

Febres ardentes recidiuare solét, & vbi per dies quatuor significationem de se præbuerunt, postea exudant: sin minus, septima die.

Febres ardétes xiiij dies dijudicãt, aut alleuãtes, aut pimétes.

Ex febre ardétes, abscessu puruléto, qui circa aurem non fit, nõ valde seruantur.

Letargici, tremuli ex manibus,

ſomnolenti, diſcolores, tumidi, pulſibus tardi ſunt, & partes ſub oculis eleuatas habẽt, & ſudores ĩſuper accedũt, & aluis bilioſis, & intẽperatis ſubtument.

ὑπνώδεες, δύσχρωτες, οἰδηματώδεες, σφυγμοῖσι νωθροῖσι, καὶ μετάρσια τὰ ὑποφθάλμια, καὶ ἱδρῶτες ἐπιγίνονται, καὶ κοιλίας ὑποιδέουσι χολώδεας, καὶ ἀκρατέας.

Sin obaridas habuerint, vrinę & egeſtiones alui latenter ipſis progrediuntur, vrina velut iumẽtorum eſt, potũ non expetunt, neque aliud quicq̃. Poſtquam verò reſipuerint, collũ doloroſum ſe habere dicunt, & ſonitus per aures tranſire.

Ην καταξήρους ἴσχωσιν, οὖρα καὶ διαχωρήματα προϊόντα λαθραίως, τὸ οὖρον ὑποζυγίου, πιεῖν τε οὐκ αἰτέουσιν, οὐδὲ θάτερον οὐδέν. ἔμφρονες δὲ γενόμενοι, τράχηλον ἐπώδυνον φασὶν ἔχειν, καὶ διὰ τῶν οὐάτων ἤχους διαΐσσειν.

Qui verò ex lethargicis ſeruantur, plerunq; pectore ſuppurati fiunt.

Οκόσοι δὲ σώζονται τῶν ληθαργικῶν, ἔμπυοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνονται.

Quibuſcunq; in febrib' tremores citra iudicationẽ ceſſant, his tẽporis progreſſu in articulos abſceſſus

Οκόσοισιν ἐν πυρετοῖσιν ἀκρίτως τὰ τρομώδεα παύεται, τουτέοισι χρόνῳ ἐς ἄρθρα

ἀπόστασις ὀδυνώδης ἐκπυοῦσα, καὶ κύστις ἐπώδυνος.

Τῶν πυρεσσόντων οἷσι μὲν ἐρυθήματα περὶ προσώπων, καὶ πόνος κεφαλῆς ἰσχυρὸς, καὶ σφυγμὸς φλεβῶν, αἵματος ῥύσις τὰ πολλὰ γίνεται.

Οἷσι δὲ ἄσαι, καὶ καρδιωγμοὶ, καὶ πτυαλισμοὶ, ἔμετος· οἷσι δὲ ἐρυγμοὶ, φῦσαι, ψόφοι κοιλίης καὶ ἐπαέρσιες, καὶ ἐκτάραξις κοιλίης.

Τοῖσι χρονίζουσιν ἀσφαλέως ἐν πυρετῷ ξυνεχεῖ, χωρὶς πόνου, ἢ φλεγμονῆς, ἢ ἄλλης προφάσιος, ἀπόστασιν προσδέχεσθαι πόνου καὶ οἰδήματος, καὶ μᾶλλον ἐς τὰ κάτω χωρία. προσδέχεσθαι δὲ δεῖ τὰς ἀποστάσιας, τοῖσιν ὑπὲρ τριήκοντα ἔτεα μᾶλλον.

dolorosus suppuratus fit, & vesica dolet.

Febriētibus quibus rubores sunt ī facie, & dolor capitis fortis, & venarū pulsus, his sanguinis fluxio plerūque contingit.

Quibus autē cibi fastidia sunt, & oris vētriculi morsus, & multū saliuæ, his vomitus fit: quibus verò ructus adsunt, & flatus, strepitus ac eleuationes ventris, his fit alui exturbatio.

Qui diutius securè ex febre continua laborant, citra dolorē, aut inflāmationem, aut aliā causam, his abscessus expectandus est cū dolore ac tumore, & magis in infernis partibus. expectare autē oportet abscessus, his magis ꝗ xxx. annū egressi sunt,

& tunc expectare abſceſſus oportet, vbi viginti dies febris tranſmiſerit. ſenioribus autē minus fiūt, & vbi multo tempore febres durant. At intermittentes & erroneo modo inuadentes, autumno maximè in quartanā leniter trāſeunt, & hoc magis his qui triginta annos exceſſerint. Abſceſſus autem hyeme magis fiunt, & tardiùs deſinunt, & minùs recurrunt.

Quibus verò ſæpe recidiua cōtigit, his ſi ſemeſtre tempus tranſmiſerint, tabes coxendicum leniter accedit.

Quęcunque ſigna

ἀποσκέπτεσθαι δὲ τουτέοισι τὰς ἀποστάσιας, ἢν τὰς εἴκοσιν ἡμέρας πυρετὸς ὑπερβάλλῃ. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι ἧσσον γίνονται, καὶ πολλῷ χρόνῳ γινομένων τῶν πυρετῶν. οἱ δὲ διαλείποντες καὶ λαμβάνοντες πεπλανημένως, φθινοπώρον μάλιστα ἐς τεταρταῖον ἐπιεικέως μεθίστανται, καὶ μᾶλλον τοῖσιν ὑπὲρ τὰ τριήκοντα ἔτεα γεγονόσιν. αἱ δὲ ἀποστάσιες τοῦ χειμῶνος γίνονταί τε μᾶλλον, καὶ παύονται βραδύτερον, καὶ ἧσσον παλινδρομέουσι.

Τοῖσι δὲ πολλάκις ὑποτροπιασθεῖσιν, ἢν ἑξάμηνον ὑπερβάλλωσιν, ἰσχιαδικὴ φθίσις ἐπιεικέως γίνεται.

Ὁκόσα πυρετῶν αὐ-

πιδίδοται, καὶ μὴ ἀποστηματώδεα σημεῖα, κακοήθεα.

Τῶν πυρετῶν οἱ μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσι, μήτε μετὰ σημείου λυτηρίου ἀφιέντες, ὑποτροπιάζουσι.

Τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων, ἐν ἡμέρῃσι κρίνεται τεσσαρεσκαίδεκα.

Τριταῖος ἀκριβὴς, ἐν πέντε, ἢ ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν, ἢ τὸ μακρότατον, ἐν ἐννέα κρίνεται.

Οἷσιν ἀρχομένοισι πυρέσσειν αἵματος στάξιες ἐκ ῥινῶν πταρμοῦ γινομένου, λευκὴν ὑπόστασιν τὸ οὖρον ἴσχει ἐν τῇ τετάρτῃ, λύσιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ σημαίνει.

Τὰ δὲ ὀξέα κρίνεται

febri ſe opponunt,& non abſceſſus ſignificationem habẽt, maligna ſunt.

Febres quæ neque in diebus iudicatorijs, neq; poſt ſolutorium ſignum deceſſerunt, recidiuant.

Acuti morbi in diebus quatuordecim indicantur.

Tertiana exquiſita, in quinque, aut ſeptem circuitib9, aut ad ſummum in nouẽm iudicatur.

Quibus febrire incipientibus, ſanguis de naribus diſtillat, ac ſternutatio accedit,& vrina ſubſidentiam albam in quarta die habet, his in ſeptima die ſolutionem ſignificat.

Morbi acuti iudi-

cantur ſanguine de naribus fluente, in die iudicatorio: & ſudore multo, & vrina purulenta ac vitrea prodeunte, & bonã ſubſidentiam habente, & aceruatim exeunte: abſceſſu item memorabili oriẽte, & aluo mucoſa & cruẽta derepẽte egerente, & vomitibus non prauis ſecundũ iudicationem.

αἵματος ἐκ ῥινῶν ῥυέντος, ἐν κρισίμῳ· καὶ ἱδρῶτος πολλοῦ γινομένου, καὶ οὔρου πυώδεος καὶ ὑαλώδεος γενομένου, ὑπόστασιν χρηστὴν ἔχοντος, καὶ ἀθρόου γινομένου· καὶ ἀποστήματος ἀξιολόγου, καὶ κοιλίης μυξώδεος καὶ αἱματώδεος καὶ ἐξαπίνης καταῤῥαγείσης, καὶ ἐμέτων οὐ μοχθηρῶν κατὰ κρίσιν.

Somni profundi, non turbulenti, firmam iudicationem ſignificant: turbulenti verò cum dolore corporis, inconſtantes ſunt.

Ὕπνοι βαθέες, μὴ ταραχώδεες, βεβαίαν κρίσιν σημαίνουσιν· οἱ δὲ ταραχώδεες μετ᾽ ἀλγήματος σώματος, ἀβέβαιοι.

Septima die, aut nona, aut decimaquarta, fluxiones ſanguinis à naribus, plerunque febres ſol-

Ἑβδομαίοισιν, ἢ ἐναταίοισιν, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι, ῥύσιες ἐκ ῥινέων λύουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ τοὺς πυρετούς.

ϱετοὺς· ὁμοίως δὲ καὶ κοιλίης ῥύσις χολώδης, καὶ δυσεντεριώδης, καὶ πόνος γουνάτων, ἢ ἰσχίων· καὶ οὖρον πεπανθὲν πρὸς τὴν κρίσιν· ἐν γυναικὶ δὲ καὶ ἐπιμηνίων ῥύσις.

uunt: ſimiliter & alui fluxio biliosa, & qualis in dyſenteria fieri ſolet, & genuũ ac coxendicum dolor: & concocta vrina ad iudicationem: in muliere verò etiã menſtruę purgationis fluxus.

Οἱ ἐν πυρετοῖσιν αἱμοῤῥαγήσαντες ἱκανῶς ὁκοθενοῦν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι κοιλίαι καθυγραίνονται.

Quibus in febribus ſanguis abundè vndecũq; profluxit, his in refectionibus à morbo alui humectantur.

Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐπιδρώοντες, κεφαλαλγέες, κοιλίην ἀπολελαμμένοι, σπασμώδεες.

Qui in febribus exudãt, caput dolentes, aluo ſuppreſſa, conuulſi fiunt.

Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασέως παρακρούσιες, καὶ θηριώδη καὶ σπασμὸν σημαίνουσι.

Mentis emotiones modicè feroces, & ferinum, & conuulſionem ſignificant.

Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γινόμενος, καὶ παυόμενος αὐθήμερον, ἀ-

Cõuulſio in febre naſcẽs, & eadem die

desinens, bona est.

Cóuulsio in febre orta, sedat febrẽ eadem die, aut postera, aut tertia: si verò horam in qua incepit, transgrediatur, & nõ desinat, malum est.

Febres intermittẽtes, verũ inæqualiter calescentes, aluo inflata, pauca egerente, in his post iudicationem lumborũ dolore sequuto, alui erumpunt: at amburentes ad manũ torpidæ, siticulosæ, anxiosæ, in his aluo suppressa grauati exoluuntur: quandoque verò & rubicũdæ in pedibus ambustiones, eadem significant.

Hybernæ febres quartanæ, leniter in

γαθόν.

Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γενόμενος, παύει τὸν πυρετὸν αὐθήμερον, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ· ὑπερβάλλων δὲ τὴν ὥρην ἐν ᾗ ἤρξατο, καὶ μὴ παυόμενος, κακόν.

Οἱ διαλείποντες, ἀνωμάλως δὲ χλιαινόμενοι, κοιλίης ἐμφυσωμένης, μικρὰ διαδιδούσης, ὀσφυαλγήσασι μετὰ κρίσιν, τουτέοισι κοιλίαι καταῤῥήγνυνται· οἱ δὲ περικαέες πρὸς χεῖρα, νωθροὶ, διψώδεες, ἀσώδεες, κοιλίης ἀπειλημμένης βαρυνόμενοι ἐκλύονται· ἐστι δ' ὅτε καὶ τὰ ἐξέρυθρα ἐν ποσὶ κατακαύματα, τὰ αὐτὰ σημαίνει.

Οἱ χειμερινοὶ τεταρταῖοι πυρετοὶ, ἐπιεικέως μεθίστανται

ἐς τὰς ὀξέας νούσους.

Κεφαλῆς πόνος σύντονος μετ' ὀξέος πυρετοῦ, ἢ ἄλλου σημείου τῶν δυσκόλων, θανάσιμον· ἄνευ δὲ σημείου φαύλου, ὑπερβάλλων τὰς εἴκοσιν ἡμέρας, αἵματος ῥύσιν, ἢ πύον κατὰ ῥινὸς, ἢ ἀποστάσιας ἐς τὰ κάτω σημαίνει, μάλιστα μὲν νεωτέροισι τῶν τριήκοντα πέντε, τὰς ῥύσιας· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι, τὰς ἀποστάσιας προσδέχεσθαι. περὶ μέτωπον δὲ καὶ κροτάφους ὄντος τοῦ πόνου, καὶ συντόμου ῥύσιας.

Οἷσι κεφαλαλγίαι καὶ ἦχοι ἐμπυρέτοισι, καὶ σκοτοδίνη, καὶ φωνῆς βραδυτὴς, καὶ νάρκη χειρῶν, ἢ ἀποπλήκτους, ἢ ἐπιληπτικοὺς προσδέχου τούτους ἔσεσθαι, ἢ καὶ ἐπιλήσμονας.

acutos morbos trãſcunt.

Capitis dolor ptinax cũ febre acuta, & alio ſigno maligno, letale eſt: cæterùm ſine ſigno malo, trãſgrediens xx. diẽ ſanguinis aut puris fluxum è narib⁹, aut abſceſſus ad infernas partes ſignificat: fluxiones quidẽ iunioribus xxxv. annis: ſenioribus verò, abſceſſus. ſi verò circa frontẽ ac tempora fuerit dolor ille pertinax, fluxiones.

Quib⁹ capitis ſunt dolores, & ſonit⁹ auriũ, in febre, & vertigo, & vocis tarditas, & manuũ torpor, eos aut ſideratos, aut comitiales, aut obliuioſos fore expecta.

Qui caput dolent, ſtupore correpti delirãtes, aluo ſuppreſſa, oculo ferociente, floruléti, hi in poſteriorem partem conuelluntur.

Capitis ſuccuſsiones, oculi rubicũdi, méte manifeſtè emouétes, pnicioſæ ſunt. non commoriuntur hæc, ſed circa aurem tumorem faciunt.

Capitis dolor cum ſedis & pudẽdorum dolore, & torporem, & impotentiam inducit, & vocem reſoluit, hæc horrenda nõ ſunt: verùm ſomnolenti ac ſinglutiẽtes fiunt nono mẽſe: ex quibus ſoluta voce in idẽ reſtituũtur.

Qui in capitis dolore aſcaridas habẽt,

Οἱ κεφαλαλγέες κάτοχως παρακρούοντες κοιλίης ἀπολειφθείσης, ὄμμαθρασυνθέντες, αὐθηροὶ, ὀπισθοτονώδεες γίνονται.

Τὰ ἀποσείοντα κεφαλῆς, ὄμματα ἐξέρυθρα παρακρούοντα σαφῶς, ὀλέθρια· οὐ ξυναποθνήσκει τοῦτο, ἀλλὰ παρ' οὖς οἴδημα ποιέει.

Κεφαλαλγίαι μεθ' ἕδρης, καὶ αἰδοίων ἀλγήματος, καὶ νωθρότητα καὶ ἀκρισίην παρέχει, καὶ φωνὴν παραλύει, ταῦτα οὐ χαλεπά· ὑπνώδεες δὲ καὶ λυγγώδεες γίνονται ἐνάτῳ μηνὶ ἐκ τούτων, φωνῆς λυθείσης ἐς τὸ αὐτὸ καθίσανται.

Ἀσκαριδώδεες δὲ γινόμενοι ἐν κεφαλαλγίῃ,

κώφωσις καὶ κῶμα παρακολουθοῦντα, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

his surditas & sopor consequẽs, abscessus circa aurem excitat.

Οἱ κεφαλαλγέες, κατόχως ὀδυνώδεες, ὄμμα ἐξέρυθρον, αἱμοῤῥοεῖ.

Qui caput dolent, stupore detenti dolorosi, oculum rubicundum habẽtes, sanguinem effundunt.

Τὰ σείοντα κεφαλὴν, τὰ ἠχώδεα αἱμοῤῥοεῖ· ἢ γυναικὶ τὰ γυναικεῖα καταβιβάζει, ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ ῥάχιν καῦμα παρακολουθέῃ· ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικά.

Capitis concussiones, & aurium sonitus sanguinem effundũt: aut mulieri mẽses deducunt, tum aliàs, tum si iuxta spinam ardor cõsequatur: fortassis autẽ dysentericis fluxiones.

Οἱ καρηβαρικοὶ, κατὰ βρέγμα ὀδυνώδεες, ἄγρυπνοι, αἱμοῤῥαγέουσιν, ἄλλως τε καὶ ἢν τι ἐς τράχηλον συντείνῃ.

Capite grauati, iuxta sinciput dolentes, vigilijs infestati, sanguinẽ effundunt, tum aliàs, tũ si quid ad collum se extendat.

Τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσιν ἰώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος, ἀγρυ-

Vomitus in capitis doloribus æruginosi cum surditate, vi-

gilantibus, cito insaniam excitant.

πνοισι ταχὺ ἐκμαίνει.

Quibus capitis ac colli dolor est, sed & totius corporis tremula quædam impotentia, sanguinis eruptio soluit: quin & tempore hæc soluuntur. verùm vesicæ in hoc supprimuntur.

Οἷσι κεφαλῆς καὶ βαχήλου πόνος, καὶ ὅλου δέ τις ἀκρατίη βομμώδης, αἱμοῤῥαγίη λύει· ἀτὰρ καὶ οὕτω χρόνῳ λύονται. αἱ δὲ κύστιες ἐν τουτέῳ λαμβάνονται.

In acutis capitis doloribus, & in torpidis cum grauitate, conuulsiones fieri solent.

Εν τῆσιν ὀξείησι κεφαλαλγίησι, καὶ τῆσι ναρκώδεσι μετὰ βάρεος, ἐθέλει σπασμώδεα γίνεσθαι.

Capitis doloré soluit pus per nares, aut sputa crassa & non olentia: soluit item vlcerũ eruptio: quandoque & somnus, & alui fluxus.

Κεφαλαλγίην λύει πῦον διὰ ῥινῶν, ἢ πτύελα παχέα καὶ ἄοσμα· λύει δὲ καὶ ἑλκέων ἐκθυσις· ποτὲ δὲ καὶ ὕπνος, καὶ κοιλίης ῥύσις.

Capitis dolor moderatus cum siti cibũ capiéte, aut cum sudore non soluente

Κεφαλῆς ἄλγημα μέτριον μετὰ δίψης νηδιούσης, ἢ μετὰ ἱδρῶτος μὴ λύοντος

τὸν πυρετὸν, ἀποστάσιας ἐν οὔλοισιν, ἢ παρ᾽ οὖς σημαίνει, μὴ κοιλίης ἐκταραχθείσης.

Κεφαλαλγίη καρώδης μετὰ βάρεος, ποιεῖ τι σπασμῶδες.

Οἱ κεφαλαλγικοὶ, διψώδεες, ὑπάγρυπνοι, ἀσαφέες, ἀδύνατοι, τῶν κοιλίη ὑγρὴ κοπιώδεες, ἦρά γε ἐξανίσανται.

Κεφαλαλγέες, ὑπόκωφοι, χεῖρας τρομώδεες, τράχηλον ὀδυνώδεες, οὐρέοντες μέλανα δεδασυμένα, ἐμέοντες μέλανα, ὀλέθριοι.

Οἱ κεφαλαλγέες, ἐφιδροῦντες, κοιλίην ἀπειλημμένοι, σπασμώδεες.

febrem, abſceſſus in gĩgiuis, aut circa aurem ſignificat, aluo non exturbata.

Capitis dolor ſoporoſus cum grauitate, conuulſorium quid facit.

Caput dolentes, ſiticuloſi, aliquatenus vigilãtes, obſcuri cognitu, impotẽtes, ex aluo liquida delaſſati, num mente mouentur?

Caput dolẽtes, ſurdaſtri, manibus tremuli, collum dolentes, meientes nigra condenſata, vomentes nigra, pernicioſè habent.

Caput dolentes, exudantes, aluũ ſuppreſſam habentes, conuulſioni obnoxij ſunt.

Sopor vbique malus est.

Τὸ καρῶδες πανταχοῦ κακόν.

Qui soporosi in principijs fiunt, cum capitis, lumborũ, colli, præcordij dolore, vigilãtes, num phrenitici sunt? nasus in his destillans, perniciosus, tum aliàs, tũ quarto ab initio die. malum est etiam alui proluuium valde rubicundum.

Οἱ κωματώδεες ἐν ἀρχῇσι γινόμενοι, μετὰ κεφαλῆς, ὀσφύος, τραχήλου, ὑποχονδρίου ὀδύνης, ἀγρυπνέοντες, ἦρά γε φρενιτικοί; μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων, ὀλέθριον, ἄλλως τε καὶ τεταρταίοις ἐοῦσι ἢ ἀρχομένοισι. κακὸν δὲ καὶ κοιλίης ὑπέκλυσις ἐξέρυθρος.

Soporosi ab initio exudantes, vrinis cõctis ardentes, verùm citra iudicationem perfrigescentes, & breui rursus ardentes, torpidi, soporosi, conuulsi, perniciosè habent.

Οἱ κωματώδεες ἐξ ἀρχῆς ἐφιδρώσαντες οὔροισι πέποσι καυσικοί, ἀκρίτως δὲ περιψύχοντες, διὰ ταχέων πάλιν καέες, νωθροί, κωματώδεες, σπασμώδεες, ὀλέθριοι.

Somni soporosi, & perfrigerationes, perniciosę sunt.

Οἱ κωματώδεες ὕπνοι, καὶ αἱ καταψύξιες, ὀλέθριον.

Κωματώδεας, κοπιώδεας, κεκωφωμένους, κοιλίης καταῤῥωγύης, ἐρυθρὰ διηθόντα περὶ κρίσιν, ὠφελέει.

Soporosis, delassatis, surdis factis, aluo erūpēte, si rubicūda egesta fuerint circa iudicationē, prosunt.

Κωματώδεες, ἀσώδεες, ὑποχόνδριον ὀδυνώδεες, σμικρὰ ἐμετώδεες, τὰ παρ' οὖς ἴσχουσι· πρόσθεν δὲ περὶ τὸ πρόσωπον ἐπάρματα μετὰ κώματος.

Soporosi, anxiosi, præcordium dolentes, parum vomētes, abscessus iuxta aurē habent: antea verò circa faciem tumores cum sopore.

Τὰ ἐξαίφνης παρακρούσαντα ἀλυσμῷ, αἱμοῤῥαγικά.

Morbi derepentè mentem percellētes cū anxietudine, sanguinem profundūt.

Τὰ κωματώδεα, ἀσώδεα, ὀδυνώδεα ὑποχόνδρια, θαμινὰ σμικρὰ πτύοντα, τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα. κωματώδεες, ἦρά τι ἔχει σπασμῶδες.

Soporosa, anxiosa, dolorosa pręcordia, frequēter parū spuētia, tumorescirca aurem habēt. soporosi, num aliquid cōuulsorij habent?

Κωματώδεα, μεμωρωμένα, κάτοχα, ποι-

Affectiones soporosæ, fatuitatem inducentes, stuporis detentionem inferentes, variantia pręcor-

dia & ventrem tumidum habentes, cibũ fastidientes, aluo suppressa, exudantes, nũ his turbidus spiritus & genituræ simile quid pertrãsiens, singultum significat? num & aluus biliosa insuper egerit? Splendidũ in his mictum prodest: vẽtres quoq; his insuper turbantur.

κίλλοντα ὑποχόνδρια καὶ κοιλίην ἐπηρμένοι, ἀπόσιτοι, ἀπολελαμμένοι, ἐφιδροῦντες, ἦρα τουτέοισι τὸ θολερὸν πνεῦμα καὶ τὸ γονοειδὲς διϊηθὸν, λύγγα σημαίνει; κοιλίη δὲ ἦρα χολώδης προσδιέρχεται; τὸ λαμπῶδες ἐν τουτέοισιν οὐρηθὲν ὠφελέει· καὶ κοιλίαι δὲ τουτέοισιν ἐπιταράσσονται.

Cerebro corrupto, alij in tribus diebus, alij in septẽ moriuntur. has verò si effugerint, seruãtur. Quibus autem ex his resectis os disparatum repertũ fuerit, hi pereunt.

Ἐγκεφάλου σφακελίσαντος, οἱ μὲν ἐν τῇσι τρίτῃσιν ἡμέρῃσιν, οἱ δὲ ἐν τῇσιν ἑβδόμῃσι τελευτῶσι· ταύτας δὲ διαφυγόντες, σώζονται· οἷσι δὲ ἀναιμηθεῖσι τῶν τοιουτέων διεστηκὸς εὑρεθῇ τὸ ὀστέον, ἀπόλλυνται.

Caput dolentibus ex posteriore parte ossa rupta habentibus, fluxio è nare larga, crassa, mala est:

Τοῖσι κεφαλαλγικοῖσιν ὀστέα ἐαγεῖσιν ἐκ τῶν ὄπισθεν, ῥύσις ἐκ μυκτῆρος λαῦρος, παχεῖα, κα-

κῶν· ὀφθαλμὸν προαλγήσαντες, οὗτοι ῥιγέουσιν. ἦρα αἱ κατὰ κρόταφον ὀστέων διαῤῥαγαὶ, σπασμώδεες;

Ὠτὸς πόνος σύντονος, μετὰ πυρετοῦ ὀξέος, καὶ ἄλλου τινὸς σημείου τῶν ὑποδυσκόλων, τοὺς μὲν νέους ἑβδομαίους κτείνει, καὶ σὺν τῷ μᾶλλον παραφρονήσαντας, μὴ ῥυέντος πολλοῦ πύου ἐκ τοῦ ὠτὸς, ἢ ἐκ ῥινῶν αἵματος, μηδὲ ἄλλου τινὸς σημείου χρηστοῦ γενομένου· τοὺς δὲ πρεσβυτέρους βραδύτερον, καὶ ἧσσον ἀναιρεῖ· τά τε γὰρ ὦτα φθάνει ἐκπυέειν, καὶ παραφρονέουσιν ἧσσον· ὑποστρέφουσι δὲ οἱ πολλοὶ τουτέων, καὶ οὕτως ἀπόλλυνται.

ſi vbi oculum antea doluerint, rigent. nũ & iuxta tempora oſſium diruptiones cõuulſoriæ ſunt?

Auris dolor pertinax, cum febre acuta, & alio quodam ſigno aliquantum maligno, iuuenes quidẽ ſeptima die occidit, & citius delirio correptos, ſi non multũ pus effluxerit ex aure, aut ſanguis è naribus, neque aliud quoddam bonum ſignum compareat: ſeniores autem tardius, & minus tollit. nam & aures ſuppuratione præueniunt, & minus delirant. verùm multi ex his recidiuant, atque ſic pereunt.

Surditas in acutis ac turbulentis conſequens, malũ: malum etiã in longis: in his autẽ dolores etiam ad coxas deducit.

Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ ταραχώδεσι παρακολουθοῦσα, κακόν· κακὸν δὲ καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν· ἄγει δὲ τούτοισι καὶ ἐς ἰσχία πόνους.

In febribus ſurditas, aluum ſiſtit.

Ἐν πυρετοῖσι κώφωσις, κοιλίην ἐφίστησιν.

Aures frigidę, & pellucidę, & contractæ, pernicioſæ.

Ὦτα ψυχρὰ, καὶ διαφανέα, καὶ συνεσταλμένα, ὀλέθριον.

Tinnitus in acutis, & ſonitus in auribꝰ, letale.

Βόμβος ἐν ὀξέσι, καὶ ἦχος ἐν ὠσὶ, θανάσιμον.

Sonitus aurium, cũ viſus hebetudine, & narium grauedine, mentem emouet, & ſanguinẽ profundit.

Ἦχοι μετ' ἀμβλυωσμοῦ, καὶ κατὰ ῥῖνας βάρεος, παρακρουστικὸν, καὶ αἱμοῤῥαγία.

Quibus ſurditas cum capitis grauitate, & pręcordij intẽtione, & ad ſplendorem turbatio, ſanguinem profundit.

Οἷσι κώφωσις μετὰ καρηβαρίης, καὶ ὑποχονδρίου ἐντάσιος, καὶ πρὸς αὐγὰς ἐνοχλεῖν, αἱμοῤῥοεῖ.

In febre acuta obſurdeſcere, furioſũ.

Ἐν ὀξεῖ πυρετῷ ὦτα κωφοῦσθαι, μανικόν.

Οἱ δύσκωφοι, ἐν τῷ λαμβάνειν τρομώδεες, γλῶσσαν παραλελυμένοι, νωθροὶ, κακόν.

Valde surdi, in accipiendo tremuli, linguam resoluti, torpidi, malum.

Προσηκούσης ἀῤῥωστίης κώφωσις, καὶ οὖρον ὑπέρυθρον, ἀκατάστατον, ἐναιωρεύμενον, παρακρουσικόν.

Accedente ægritudine surditas, & vrina subrubicūda, subsidentiam non habens, sed id quod in medio innatat, mentem emouet.

Τὸ ἰκτεροῦσθαι ἐν τούτοισι κακόν· κακὸν δὲ καὶ ἀπὸ ἰκτέρου μώρωσις· τούτους ἀφώνους, αἰσθανομένους ξυμβαίνει πνίγεσθαι. τάχα δὲ ἡ κοιλίη πονηρεύεται τούτοισι.

Morbo regio corripi in his malum mala est & ex morbo regio fatuitas: hos voce priuari, sentiētes suffocari contingit. fortassis autē & aluꝰ male his afficitur.

Τὰ δὲ ὀδυνηρῶς παρ' οὖς ἀνιστάμενα, ὀλέθρια.

Quę circa aurem dolorose excitātur, perniciosa sunt.

Τὰ παρ' οὖς ἐκ τῶν ἔμπροσθεν ἀλγήματος ἐρυθήματα ἐν πυρετοῖσι γινόμενα, σημεῖον μὲν ἐρυσιπέλα-

Rubores ad aurē ex ꝓgresso dolore in febribꝰ nascentes, signū quidē sunt erysi

pelatis in facie futuri: sed & conuulsiones ex talibus fiunt, cum vocis interceptione ac exolutiõe.

τος τῶν προσώπου ἐσσομένου· ἀτὰρ καὶ σπασμοὶ ἐκ τῶν τοιουτέων γίνονται μετὰ ἀφωνίης καὶ ἐκλύσιος.

Tumores circa aurem ex plurimis graueolentibus cum febre acuta, & præcordio intento tardius excitati, occidunt.

Τὰ παρὰ τὸ οὖς τῶν πλείστοισι δυσώδεσι πυρετῷ ὀξεῖ, ὑποχονδρίῳ συντόνῳ χρονιωτέρως ἀρθέντα, κτείνει.

Tumores circa aurem, leniter sideratis mali.

Τὰ περὶ οὖς, φαῦλα τοῖσι παραπληκτικοῖσι.

Tumores circa aurem in lõgis morbis non suppurantes, letales. alui verò his deorsum feruntur. num quibus abscessus sunt iuxta aures, caput dolet? num è supernis partib⁹ exudant: num & insuper rigent? num & alui erumpunt, & quid soporosum habent?

Τὰ περὶ οὖς ἐν μακροῖσι μὴ ἐκπυοῦντα, θανάσιμον. κοιλίαι δὲ τοῖσι τουτέοισι τάχα φέρονται. ἆρά γε οἷσι τὰ περὶ ὦτα κεφαλαλγικοῖσιν; ἦρά τι ἐφιδροῦσι τὰ ἄνω; ἦρά τι καὶ ἐπερριγέουσιν; ἦρά γε αἱ κοιλίαι καταρρήγνυνται, καί τι καὶ κωματώδεες;

ἆρα καὶ τὸ ὑδατῶδες οὖρον ἐναιωρεύμενον λευκοῖσι, καὶ τὰ ὑποποίκιλα, ἔκλευκα, δυσώδεα;

num & aquosa est vrina, alba innatãtia habens, & aliquantũ varia, exalbida, graueolentia?

Τὰ παρ' οὖς λαπάρεα βηχία μετὰ πτυαλισμῶν ἰόντα.

Abscessus iuxta aurem submouent tussiculæ cum sputationibus ortæ.

Οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρα· καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε πονηρόν.

Vrinæ in abscessibus retrò aures citò & modicè maturescentes, malę sunt. & sic perfrigerari, malum est.

Τὰ παρ' οὖς ἐν τοῖσι χρονίοισιν ἐκπυεύμενα μὴ λευκῷ σφόδρα καὶ ἀόδμῳ κτείνει, καὶ μάλιστα γυναῖκας.

Abscessus circa aurem in morbis diuturnis suppurati nõ valde albo & inodoro pure, occidunt, & maximè mulieres.

Τὰ παρ' οὓς μάλιστα ἐκ τῶν ὀξέων ἐν τοῖσι καυσώδεσι γίνεται. κἢν μὴ

Abscessus iuxta aurem, & ex acutis morbis maximè in febribus ardentibus fiunt: & si non iu-

dicationem fecerint, & ematureſcãt, aut ex naribus ſanguis fluxerit, aut vrinæ ſubſidentiã craſſam habuerint ægri pereunt. plerique verò talium tumorum antea propulſantur.

κρίσιν ποιήσῃ, καὶ ἐκπεπαίνηται, ἢ ἐκ ῥινῶν αἷμα ῥυῇ, ἢ οὖρα ὑπόστασιν παχεῖαν λάβῃ, ἀπόλλυνται· τὰ πολλὰ δὲ τῶν τοιούτων οἰδημάτων προαποκαθίσταται.

Verùm conſiderare oportet inſuper etiã ipſas febres, ſiue augeſcant, ſiue remittant, atq; ſic pronunciare.

Προσεπιθεωρέειν δὲ καὶ τοὺς πυρετοὺς, ἤν τε ἐπιτείνωσιν, ἤν τε ἀνιῶσι, καὶ οὕτως ἀποφαίνεσθαι.

Ex ſurditate ac torpore, de naribus aliquid deſtillare, difficultatis aliquid habet. vomitus his conueniet, & alui turbatio.

Ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρίῃ ἐκ ῥινῶν ἀποστάζειν, ἔχει τι δύσκολον. ἔμετος τουτέοισιν ἁρμόσει, καὶ κοιλίης ταραχή.

Ex ſurditate leniter abſceſſus ita aures fiunt, tum aliàs, tum ſi quid nauſeæ accedat: ſed & ſopo-

Ἐκ κωφώσιος ἐπιεικέως τὰ παρ᾽ ὦτα, ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι γίνηται· ἀτὰρ καὶ τοῖσι κωματώδεσιν

ἐπὶ

ἐπὶ τουτέοισι καὶ μᾶλλόν τι τὰ παρ᾽ ὦτα.

Κώφωσιν ἐκ πυρετῶν, ῥύσις ἢ ῥινῶν λύει, καὶ κοιλίης ταραχή.

Πρόσωπον ἐκ μετεώρου ταπεινούμενον, καὶ φωνὴ λειοτέρη καὶ ἀσθενεστέρη γινομένη, καὶ πνεῦμα μανώτερον, καὶ λειότερον, ἄνεσιν ἐς τὴν ἐπιοῦσαν σημαίνει.

Προσώπου διαφθορὴ θανάσιμον· ἧσσον δ᾽, εἰ δι᾽ ἀγρυπνίην, ἢ λιμὸν, ἢ κοιλίης ἐκταραξιν γένηται· καθίσταται δὲ ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ τὸ διὰ ταῦτα διαφθαρέν· γένοιτο δ᾽ ἂν τοιοῦτον, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, ῥὶς ὀξεῖα, κρόταφοι συμπεπτωκότες, ὦτα ψυχρὰ καὶ συνεσταλμένα, δέρμα σκληρὸν, χρῶμα ὠχρὸν ἢ μέλαν· πελιαινόμε-

rosis, ex ijs etiã magis abscess' ad aurẽ fiat.

Surditatẽ ex febrib', è naribus fluxio soluit, ac alui turbatio.

Facies quæ ex tumida humiliatur, & vox quę lęuior ac debilior fit, & spiritus rarior ac læuior, remissionẽ in sequentem diem significat.

Faciei corruptio, letalis. verùm min', si propter vigilias, aut famem, aut alui exturbationem fiat: & si id quod propter hæc corruptum est, sedetur per diem ac noctem: talis autem fuerit, oculi caui, nasus acutus, tempora collapsa, aures frigidæ ac contractæ, cutis dura, color pallidus aut niger: liue-

scens verò ex his palpebra, aut labiũ, aut nas⁹, breui letale est.

νον δὲ ἐπὶ τουτέοισι βλέφαρον, ἢ χεῖλος, ἢ ῥὶς, συντόμως θανάσιμον.

Faciei bonus color, & toruitas ĩ morbo acuto, malum est. Frontis ex his contractio, phrenitidis signum est.

Προσώπου εὔχροια, καὶ σκυθρωπότης ἐν ὀξεῖ, κακόν· μετώπου ξυναγωγὴ ἐπὶ τουτέοισι, φρενιτικόν.

Circa faciẽ color bonus, & sudores nõ febrientibus, stercora vetusta subesse significat, aut victus rationem inordinatam.

Περὶ πρόσωπον εὔχροια, καὶ ἱδρῶτες ἀπυρέτοισι, κόπρανα παλαιὰ ὑπεόντα οἱ σημαίνει, ἢ διαίτης ἀταξίην.

Rubores circa nasum, alui humescentis signa sunt.

Τὰ κατὰ ῥῖνας ἐρυθήματα, κοιλίης ὑγραινομένης σημεῖα.

Dolores circa præcordia aut pulmonẽ si suppurentur, malum est.

Τοῖσι κατὰ τὰ ὑποχόνδρια ἢ τὸν πλεύμονα πόνοισιν ἐμπυομένοισι, κακόν.

Oculorũ puritas, & albas ipsorum partes ex nigris aut liuidis puras fieri, iu-

Ὀφθαλμῶν καθαρότης, καὶ τὰ λευκὰ αὐτέων ἐκ μελαίνων ἢ πελίων καθαρὰ γίνεσθαι, κρί-

σιμον. ταχέως μὲν οὖν καθαιρομένων, ταχεῖαν σημαίνει κρίσιν· βραδέως δὲ, βραδυτέραν.

Τὸ ἀχλυῶδες τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ τὸ λευκὸν ἐρυθραινόμενον, ἢ πελιαινόμενον, ἢ φλεβῶν μελαινῶν πληρούμενον, οὐκ ἀστεῖον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ τὴν αὐγὴν φεύγειν, ἢ δακρύειν, ἢ διαστρέφεσθαι· καὶ τὸν ἕτερον ἐλάσσω γίνεσθαι, πονηρὸν· καὶ τὸ τὰς ὄψιας πυκνὰ διαῤῥιπτεῖν· ἢ λημία μικρὰ περὶ αὐτὰς, ἢ αἰγίδα λεπτὴν ἴσχειν· ἢ τὸ λευκὸν μείζω γίνεσθαι, τὸ δὲ μέλαν ἐλάσσω· ἢ κρύπτεσθαι τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ ἄνω βλέφαρον. πονηρὸν δὲ καὶ κοιλότης ὀμμάτων,

dicatorium eſt. ſi igitur citò purgentur, celerem iudicationem ſignificat: ſi tardè, tardiorem.

Caligo oculorum, aut ſi alba ipſorum pars rubeſcat, aut liueſcat, aut venulis nigris impleatur, bonū non eſt. Malum eſt etiā lucis ſplendorē fugere, aut lachrymari, aut diſtorqueri. & alterū minorē fieri, malū eſt: & oculos frequenter agitare ac iactare, aut paruas lemas ac ſordes circa ipſos, aut cōcretionē tenuē albicātē habere: aut albā partem maiorem fieri, nigram verò minorem: aut nigram ſub palpebram ſupernā occultari. Mala eſt etiam oculorū cauitas,

&expreſsio valida foras, & ſplendoris extritio, vt pupilla extẽdi nõ poſsit: & extremitatũ palpebrarum curuitas, & oculi fixi, & aſsiduè nictare, & colores permutare, & palpebras inter dormiendũ nõ cõmittere, pernicioſum eſt. malus eſt & oculus peruerſus.

καὶ ἔκθλιψις ἔξω σφοδρὰ, καὶ λαμπηδόνος ἔκθλιψις, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν κόρην ἐκτείνεσθαι· καὶ βλεφαρίδων καμπυλότης, καὶ πῆξις ὀμμάτων, συνεχέως τε μύειν, καὶ χρώματα μεταβάλλειν, καὶ βλέφαρα μὴ συμβάλλειν ἐν τῷ καθεύδειν, ὀλέθριον· κακὸν δὲ καὶ ἰλλαίνων ὀφθαλμός.

Oculorũ rubor in febre oriẽs, alui diuturnã malignã affectionem ſignificat.

Ὀφθαλμῶν ἔρευθος ἐν πυρετῷ γινόμενος κοιλίης πονηρίην χρονίην σημαίνει.

Circa oculos puſtularum eruptiones in viriũ refectionibus, aluum prorumpere faciunt.

Αἱ παρ' ὀφθαλμῶν ἐπαναστάσιες ἐν τῇσιν ἀνακομιδῇσι, κοιλίην καταῤῥηγνύουσιν.

In oculorũ diſtortione, laſſato, febriẽti, rigor pernicioſus: & ſoporoſi in his, malè habent.

Ἐπὶ ὀμμάτων διαστροφῇ, κοπιώδει, πυρετώδει, ῥῖγος ὀλέθριον· καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τουτέοισι, κακόν.

Ὀφθαλμιῶντι ἀνδρὶ, πυρετοῦ ἐπιγινομένου, λύσις· εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος τυφλωθῆναι, ἢ ἀπολέσθαι, ἢ ἀμφότερα.

Viro lippienti, febre superueniēte, solutio: sin minus, periculū est ne cæcus fiat, aut pereat, aut vtrunque.

Οἷσιν ὀφθαλμιῶσι κεφαλαλγίη προσγίνεται, καὶ παρακολουθεῖ χρόνον πουλὺν, κίνδυνος τυφλωθῆναι.

Quib⁹ lippientib⁹ capitis dolor accedit, & ad multū tēpus comitatur, periculum est ne cæci fiāt.

Ὀφθαλμιῶντι διάῤῥοια ἀπὸ ταὐτομάτου, χρήσιμον.

Lippienti alui profluuium sua sponte prodiens, vtile est.

Ὀμμάτων ἀμαύρωσις, καὶ τὸ ἀτενὲς, ἀχλυῶδες, κακόν.

Oculorū obscuratio, & oculus fixus, caliginosus, malum.

Ὀμμάτων ἀμαύρωσις ἅμα ἀψυχίῃ, σπασμῶδες συντόμως.

Oculorum obscuratio cum animi deliquio, breui conuulsionem inducit.

Ὀμμάτων ὀρθότης ἐν ὀξεῖ, καὶ κίνησις ὀξείη, καὶ ὕπνος ταραχώδης, ἀγρυπνίη, ποτὲ δὲ καὶ στάξις ἐκ ῥινῶν,

Oculorū rectitudo ī morbo acuto, & mot⁹ velox, & sōnus turbulētus, & vigilię, & quādoq; sanguinis è naribus stillationes,

nihil boni.

* *

Qui febres ad tactum non adurentes habẽt, phrenitici fiunt: & magis ſi ſanguis fluxerit.

Πρὸς τὴν ἀφὴν μὴ περικαέες, φρενιτικοὶ γίνονται, καὶ μᾶλλον ἢν αἷμα ῥυῇ.

Lingua quę ĩ principio quidem inhorruit, in colore verò permanet: progreſſu autem temporis exaſperatur, & liueſcit, & rũpitur, letalis eſt. Si verò valde nigreſcat, in quartadecima die iudicationẽ fore ſignificat. periculoſiſsima autẽ eſt nigra, & cum virore pallida.

Γλῶσσα ἣ κατ' ἀρχὰς μὲν περιφρικῦα, τῷ δὲ χρώματι διαμένουσα, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τραχυνομένη καὶ πελιαινομένη, καὶ ῥηγνυμένη, θανάσιμον. σφόδρα δὲ μελαινομένη, ἐν τεσσαρεσκαιδεκάτῃ κρίσιν γενέσθαι δηλοῖ. χαλεπωτάτη δὲ ἐστὶν ἡ μέλαινα καὶ χλωρή.

Linguam circa bifidam ſui partem, velut ſaliua alba obduci, febris remiſsionis ſignum eſt, ſiquidem id quod ſuperinductum eſt, craſſum fuerit eadem die:

Γλώσσης παρὰ τὸ διχροῦν, ὥσπερ σιάλῳ λευκῷ καταλείφεσθαι, σημεῖον ἀνέσεως πυρετοῦ, παχέος μένοντος τοῦ ἐπιγεννήματος αὐθήμερον·

λεπτοτέρου δὲ, ἐς τὴν ὑστεραίην· ἔτι λεπτοτέρου, τριταίην. τὰ δ᾽ αὐτὰ σημαίνει καὶ ἐπ᾽ ἄκρην τὴν γλῶσσαν γινόμενα, ἧσσον δέ.

Γλῶσσα τρομώδης μετ᾽ ἐρυθήματος κατὰ ῥῖνας, καὶ κοιλίης ὑγρῆς· τὰ δὲ ἄλλα ἀσήμως ἔχοντα κατὰ πλεύμονα, πονηρά, καὶ ὀξείας καθάρσιας ὀλεθρίους σημαίνει.

Γλῶσσα παρὰ λόγον ἀπαλυνομένη, καὶ ἀσώδης μεθ᾽ ἱδρῶτος ψυχροῦ ὑπὸ κοιλίῃ ὑγρῇ, μελαινῶν ἐμέτων ἐστὶ σημεῖον. τὸ κοπιῶδες ἐν τουτέοισι κακόν.

Αἱ τρομώδεες γλῶσσαι τισὶ καὶ κοιλίην ὑγρὴν ποτὲ ποιέουσι·

ſi verò tenuius, poſtridie. ſi verò adhuc tenuius, tertia die Eadẽ ſignificant etiam huiuſmodi, ſi circa ſummam linguam fiant, verùm minus.

Lingua tremula cum rubore iuxta naſum, & aluo liquida, ſi reliqua ſine ſignis ſint circa pulmonẽ, malum eſt, & celeres purgationes perniciosas ſignificat.

Lingua citra rationẽ quæ tenera ſit, & cũ cibi faſtidio nauſeabunda cũ frigido ſudore ex aluo liquida, nigrorum vomituum ſignũ eſt: laſsitudo in his mala eſt.

Lĩguæ tremulę quibuſdam & aluum liquidã qñq; faciunt:

denigratæ verò in his celerem mortem significant. Num lingua tremula mentē non firmā significat?

μελανθεῖσαι δὲ ἐν τούτοισι, ταχὺν θάνατον σημαίνουσιν. ἦ ἄρα γε βομώδης γλῶσσα σημαίνει οὐχ ἱδρυμένην γνώμην;

Linguæ asperæ & resiccatæ phreniticę sunt.

Αἱ δασεῖαι κατάξηροι, φρενιτικαί.

Dentes collidere aut stridere, quibus non familiare id est à pueris, furiosum ac letale est: iam verò delirās si hoc faciat, penitꝰ letale est. perniciosum autem est & resiccari dentes.

Ὀδόντας συνερίζειν ἢ πρίειν, ᾧ μὴ συνήθες ἐκ παιδίου, μανικὸν καὶ θανάσιμον· ἤδη δὲ παραφρονῶν ἢν ποιέῃ τοῦτο, παντελῶς ὀλέθριον. ὀλέθριον δὲ καὶ ξηραίνεσθαι τοὺς ὀδόντας.

Dentis corruptio abscessum circa gingiuam factū soluit.

Ὀδόντος σφακελισμὸς. ἀπόστημα παρὰ οὖλον γενόμενον λύει.

Ex dētis corruptione vehemens febris superaccedens, & delirīū, letale est: si verò seruentur vlcera suppurabunt, & ossa discedent.

Ἐπὶ ὀδόντος σφακελισμῷ πυρετὸς ἐπιγενόμενος σφοδρὸς, καὶ παραφροσύνη, θαιάσιμον· ἢν δὲ σώζωνται, ἕλκεα ἐκπυήσει, καὶ ὀστέα ἀφίσταται.

Οἷσι περὶ τὴν ὑπερῴην ὑγροῦ σύστασις γίνηται, ὡς τὰ πολλὰ πυοῦνται.

Quibus circa palatum humoris collectio fit, plerunque suppurantur.

Τὰ περὶ γνύας ἀλγήματα σφοδρὰ, κίνδυνος εἰς ὀστέου ἀνάπλευσιν ἐλθεῖν.

Dolores vehementes circa maxillas, periculũ est ne ad ossis eductionẽ deueniãt.

Χεῖλος συνεσπασμένον σημαίνει κοιλίης χολώδεος κατάῤῥηξιν.

Labium contractũ, alui biliosæ eruptionem significat.

Τὰ ἀπὸ οὔλων αἵματα τῇ κοιλίῃ ὑγρῇ, ὀλέθρια.

Sanguis de gingiuis ex aluo liquida, perniciosus.

Πτυάλου ἀναχρέμψιες ἐν πυρετῷ, πελιδναὶ, μέλαιναι, χολώδεες ἐπιστᾶσαι μὲν κακὸν, ἀποχωρέουσαι δὲ κατὰ λόγον, χρήσιμοι.

Sputi excreationes in febre, liuidæ, nigræ, biliosæ, siquidem supprimantur malæ sunt: secedentes verò pro ratione, vtiles.

Οἷσιν ἁλμώδεα πτύελα, καὶ βὴξ ὑφίσταται, τουτέοισι χρὼς ἐρυθραίνεται, οἷον ἐξανθίσματα· πρὸ δὲ τῆς τελευτῆς τραχύνεται.

Quibus salsuginosa sputa, ac tussis supprimũtur, his corpus velut à pustulis rubescit. verùm ante obitum exasperatur.

Screatio frequens, si sanè & aliud quoddam signũ affuerit, phrenitidẽ indicat.

Ἀνάχρεμψις πυκινή, ἥν δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον προσῇ, φρενιτικόν.

Vocis interceptiones cum exolutione, pessimæ.

Αἱ μετ᾽ ἐκλύσιος ἀφωνίαι, κάκισαι.

Modicè feroces mẽtis emotiones, malæ & ferinæ sunt.

Αἱ ἐπ᾽ ὀλίγον θρασέες παραφρόσιες, πονηρὸν καὶ θηριῶδες.

Quibus vox cum febre deficit & cum iudicatione intercepta, tremuli moriuntur.

Οἷσι φωνὴ ἅμα πυρετῷ ἐκλείπει μετ᾽ ἀκρισίας, τρομώδεες θνήσκουσιν.

Vocis interceptiones in febre cõuulsorio modo oriẽtes, & ad mentis emotionẽ cum silentio deueniẽtes perniciosum.

Αἱ ἐν πυρετῷ ἀφωνίαι, σπασμώδεα τρόπον ἐκστᾶσαι σιγῇ, ὀλέθριον.

Vocis ex dolore interceptiones, dolorosam mortẽ inducũt.

Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, δυσθάνατοι.

Vocis interceptiones cum exolutione stupefactorio modo,

Αἱ μετ᾽ ἐκλύσιος κατόχως ἀφωνίαι,

ὀλέθριοι.

perniciosæ ſunt.

Αἱ κατακλώμεναι φωναὶ μετὰ φαρμακείην, ἦρα πονηρόν; τουτέων οἱ πλεῖστοι ἐφιδροῦσι, καὶ κοιλίας καθυγραίνονται.

Voces confractæ poſt medicamenti ſumptionem, nũ prauæ ſunt; pleriq; horũ exudant, & ventres humectos habent.

Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα οἷον τοῖσι πνιγομένοισι, πρόχειρον, πονηρόν· ἦρά γε καὶ παρακρουστικόν;

In vocis interceptione ſpiritus, velut his qui ſtrãgulãtur, præ manibus expoſitus, malus eſt. num & mentem emouet?

Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης ἀφωνίαι ἅμα ἱδρῶτι πυρετώδεες, χαλῶνται ἐπ᾽ αὐτῶν, αὐιώτα χρονιώτερα. ἐπερριγοῦντα τουτέοισιν, οὐ πονηρόν.

Ex capitis dolore vocis interceptiones ſi ſint, febricitantes cum ſudore, laxãtur in ſeipſos, fiúntque morbi reuertentes diutius durantes. his inſuper rigere, malũ non eſt.

Αἱ μετὰ ἀφωνίης ἐκστάσιες, ὀλέθριαι.

Mentis emotiones cum vocis interceptione perniciosæ.

Αἱ τοῖσιν ἐπερριγέουσιν ἀφωνίαι,

Vocis interceptiones inſuꝑ rigentibꝰ,

letales: tales autẽ leniter caput dolent.

Vocis interceptiones cũ e'olutione, in febre acut1 sine sudore, sunt quidem letales, minus verò cum sudore: verùm diuturnitatem tẽporis significant. fortassis autẽ & qui ex recidiua tale quid patiũtur, tutissimi sũt: perniciosissimè autem ex talib9 habẽt, quibus sangnis ex naribus fluit, & quibus alui humectantur.

Vox acuta planctũ referẽs, & oculorum obscuratio conuulsoriũ est: dolores hîs ad ĩfernas partes, tolleratu faciles sunt.

Cum voce tremula solutio alui præter rationem, in his

θανάσιμον· εἰσὶ δὲ κεφαλαλγέες οἱ τοιοῦτοι ἐπιεικέως.

Αἱ μετ' ἐκλύσεως ἀφωνίαι, ἐν πυρετῷ ὀξεῖ ἀνιδρωτί, εἰσὶ μὲν θανάσιμοι, ἧσσον δὲ τῷ ἐφιδροῦντι· χρόνον δὲ σημαίνει. ἴσως δὲ καὶ οἱ ἐξ ἐπιστροφῆς παθόντες τι τοιοῦτον, ἀσφαλέστατοι· ὀλεθριώτατοι δὲ τῶν τοιούτων, οἷσι τὰ ἐκ ῥινέων, καὶ οἷσι κοιλίαι καθυγραίνονται.

Ἡ ὀξυφωνίη κλαυθμώδης, καὶ ὀμμάτων ἀμαύρωσις, σπασμῶδες· οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι, τουτέοισιν εὔφορον.

Ἅμα φωνῇ τρομώδει, λύσις κοιλίης παράλογος, ἐν τουτέοισι

διεστηκόσι χρονίοισιν ὀλέθριον.

Αἱ πυκναὶ ὑποκαρώδεες ἀφωνίαι ξυστᾶσαι, φθινώδεα προσημαίνουσι.

Πνεῦμα, πυκνὸν μὲν καὶ σμικρὸν ἐὸν, φλεγμονὴν καὶ πόνον ἐν τοῖσι καιρίοισι τόποισι σημαίνει· μέγα δὲ καὶ διὰ πολλοῦ, παραφροσύνην ἢ σπασμὸν· ψυχρὸν μὲν θανάσιμον, θανάσιμον δὲ καὶ πυρετῶδες καὶ λιγνυῶδες πνεῦμα. ἧσσον δὲ τοῦ ψυχροῦ καὶ τὸ μέγα ἔξω πνεόμενον· σμικρὸν δὲ εἴσω, καὶ τὸ μικρὸν ἔξω, μέγα δὲ εἴσω, κάκιστον δὴ καὶ πλησίον θανάτου, καὶ τὸ ἐκτεῖνον καὶ κατεπεῖγον, δὴ ἀμαυρον, καὶ διπλῆ

morã trahentib⁹ diuturnis pernicies eſt.

Frequentes ſubſoporatę vocis interceptiones conſiſtentes, tabem præſignant.

Spiritus, qui dēſus quidē & paruus eſt, inflãmationem & dolorem in locis principalibus ſignificat: magnus autē & per multum tempus, delirium aut conuulſionem: & frigidus quidē letalis eſt, letalis autem eſt & febriculoſus & fuliginoſus. verùm minus quã frigidus. & qui magnus foras exſpiratur: paruus verò intro, & paruus foras, magnus verò intro, peſſimus ſanè eſt, & morti propinquus. itēq; extendēs, & vrgēs, & obſcur⁹, & dupla

intro reuocatio, veluti superinspirantibus. bona autē spiratio, ī omnib⁹ morbis qui cū febre acuta sunt, & in quadraginta diebus iudicātur, magnū momentum ad salutē habet.

εἴσω ἐπανάκλησις, ὁποῖον ἐπεισπνέουσιν· εὔπνοια δὲ ἐν πᾶσιν ὁκόσα ἐν πυρετῷ ὀξεῖ, κἢν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι κρίνεται, μεγάλην ἔχει ῥοπὴν ἐς σωτηρίην.

Collum durum & dolorosum, & maxillarum colligatio, & venarum iugulariū palpitatio fortis, & tendinum distentio, perniciosum.

Τράχηλος σκληρὸς καὶ ἐπώδυνος, καὶ γνύων σύνδεσις, καὶ φλεβῶν σφαγιτίδων παλμὸς ἰσχυρὸς, καὶ τενόντων ξύντασις, ὀλέθριον.

Dolores in faucibus gracilib⁹ strāgulatorij à capitis dolore originē trahentes, cōuulsorij sunt.

Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνῷ ἀλγήματα πνιγώδεα, ἀπὸ κεφαλῆς ἀλγηδόνος ὁρμώμενα, σπασμώδεα.

Frigiditates colli ac dorsi apparentes; sed & toti⁹ corporis cōuulsorię, in his mictiones fiūt crassiorem farinā referētes.

Αἱ τραχήλου καὶ μεταφρένου ψύξιες δοκέουσαι, καὶ ὅλου δὲ τοῦ σώματος σπασμώδεες, ἐν τουτέοισι κριμνώδεες οὐρήσιες.

Οἷς κατὰ φάρυγγα ἐρεθισμοὶ, ἐπιεικέως τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα.

Quibus circa fauces irritaméta sunt, his tumores circa aurem leniter erũpunt.

Φάρυγξ ἐπώδυνος, ἰσχνὴ, μετὰ δυσφορίης, ὀλέθριον ὀξέως.

Fauces dolorosæ, graciles, cũ ægrè toler. bili molestia, ꝑniciosæ acutè sunt.

Οἷσι πνεῦμα ἀνέλκεται, καὶ φωνὴ πνιγμώδης, σπόνδυλος ἐγκάθηται, τουτέοισιν ἐπὶ τῇσι τελευτῇσιν οἷον συσπῶντός τινος τὸ πνεῦμα γίνεται.

Quib⁹ spiritus retrahitur, & vox strãgulatoria est, & vertebra intro cõsidet, his in fine velut contrahente quodã spiritus fit.

Φάρυγξ τρηχυνθεῖσα ἐπ' ὀλίγον, καὶ κοιλίη κενεῇσιν ἀναστάσεσι, μετώπῳ ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, ὀδυνώδεες· τὰ ἐκ τουτέων αὐξανόμενα, δύσκολα.

Fauces modicè exasperatæ, & aluus vanis conatibus nitẽs, frontis dolores, ægri palpãdo contrectantes, dolorosi: quæ ex his augescunt, difficilia sunt.

Τὰ κατὰ φάρυγγα ἰσχυρὰ ἀλγήματα, τὸ παρ' οὖς ἔπαρμα, καὶ σπασμοὺς ἐργάζεται,

Dolores fortes circa fauces, tumores circa aurem, & conuulsiones efficiunt,

colli item ac dorsi dolores.

καὶ τραχήλου καὶ νώτου ἀλγήματα.

Cũ febre acuta cõuulsiones pniciosæ.

Μετὰ πυρετοῦ ὀξέος σπασμοί, ὀλέθριον.

Colli & cubitorũ dolores, cõuulsorij: à facie autem hi, & secundum fauces.

Τραχήλου καὶ, πήχεων ἀλγήματα σπασμώδεα· ἀπὸ προσώπου δὲ ταῦτα, καὶ κατὰ φάρυγγα.

Pallidi, graciles, saliuã sputantes, in his in somnis sudores boni sunt. num & sudore leuari, plurimis non malum est? dolores ad infernas partes his toleratu faciles sunt.

Ὠχροί, ἰσχνοί, πτύαλα λίζοντες ἐν τουτέοισιν ἐν ὕπνοισιν ἱδρῶτες ἀγαθοί· ἦ γάρ γε καὶ τῷ ἱδρῶτι κουφίζεσθαι, τοῖσι πλείστοισιν οὐ πονηρόν; οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι τουτέοισιν εὔφοροι.

In dorsi ac pectoris dolore, mictio cruẽta suppressa, perniciosa est cũ dolore.

Ἐν ἀλγήματι νώτου καὶ στήθεος αἱματώδης οὔρησις ἐπιστᾶσα, ὀλέθριος ἐπιπόνως.

Colli dolor, malũ quidem in omni febre, pessimũ autem his quibus timor est vt etiam insaniant

Τραχήλου πόνος, κακὸν μὲν τῷ πυρετῷ παντί, κάκιστον δὲ ἐν οἷσι καὶ ἐκμανῆναι ἐλπίς.

In pectoris dolo-

Ἐπὶ στήθεος ἀλγήματι

ματι πυρετώδει, καὶ κοιλίη ταραχώδης, ναρκώδης, σημεῖα μελαινῶν ὑποχωρησίων.

Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ φάρυγγα ἰσχνὴν μακρὰ ὀδυνώδεα, ὅτε χάνοι μὴ ἑτοίμως συνάγοντι ἰσχνῷ, παρακρουστικά. ἐκ τουτέων φρενιτικοὶ, ὀλέθριον.

Φάρυγξ ἑλκωμένη ἐν πυρετῷ μετ' ἄλλου σημείου τῶν δυσκόλων, κινδυνῶδες.

Ἐν πυρετοῖσιν ἐξαπίνης πνίγεσθαι, καὶ καταπίνειν μὴ δύνασθαι, χωρὶς οἰδήματος, κακόν.

Τράχηλον ἐπιστραφῆναι μὴ δύνασθαι, μηδὲ καταπίνειν, θανάσιμον ὡς τὰ πολλά.

Ὑποχόνδριον δὲ χρὴ μαλθακὸν εἶναι, καὶ ἀπο

re febriculoso, aluus turbata torpida, nigrarum egestionum signa sunt.

Dolores parui in acutis iuxta fauces graciles, in gracili vbi hiarit, non facilè os contrahente, mentem emouent. ex his phrenitici perniciosè habent.

Fauces exulceratę in febre cum alio signo ex his quæ difficilia sunt, periculosæ sunt.

In febribus de repēte suffocari, & deglutire non posse, citra tumorē, malū est.

Collum conuertere non posse, neque deglutire, vt plurimùm letale est.

Præcordium molle esse cōuenit, & do

loris exors,& æquale. at inflãmatũ, aut inæqualiter ſe habens, aut dolens, ſignum eſt ægritudinis non leuis.

Tumor verò ĩ præcordijs durus &doloroſus, peſsimus quidem eſt, ſi iuxta omnes partes fuerit. ex his autẽ qui ab vna parte ſunt, minus periculoſus eſt qui à ſiniſtris eſt. ſignificant autem, in principio quidem tales mortẽ citam: ſi verò viginti dies tranſmittant, febre manẽte, ſuppurationem. contingit autem his in primo circuitu. ſanguinis eruptio è narib us, valde prodeſt. plerunq; enim hi caput dolent,& viſus obſcuratur. & magis in his

νον καὶ ὁμαλὲς· φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ἀνωμάλως ἔχον, ἢ ἀλγούμενον, σημεῖον ἀῤῥωστίης ἐστὶν οὐκ εὐήθεος.

Οἴδημα δὲ ἐν ὑποχονδρίοισι σκληρόν τε ἐὸν καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μέν, εἰ παρὰ πάντων εἴη τῶν μερέων· τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρεος, ἀκινδυνότερον τὸ ἐκ τῶν ἀριστερῶν. σημαίνει δὲ, ἐν ἀρχῇ μὲν τὰ τοιαῦτα θάνατον σύντομον· ὑπερβάλλοντα δὲ τὰς εἴκοσι, τοῦ πυρετοῦ μένοντος, ἐμπύησιν. γίνεται δὲ τούτοις ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ· ῥῆξις αἵματος διὰ ῥινῶν κάρτα ὠφελέει. τὰ δὲ πολλὰ κεφαλὴν οὗτοι πονέουσι, καὶ ὄψις ἀμαυροῦται. καὶ μᾶλλον εἰς ταῦτα προσγί

νεαρῆς προσδέχου τὴν ῥῆξιν. ἡλικίῃσι δὲ λε. ἐτέων· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισιν, ἧσσον.

Τὰ μαλθακὰ δὲ καὶ ἀνώδυνα τῶν οἰδημάτων, χρονιώτερα δὲ τὰς κρίσιας ποιέεται, ἧσσόν ἐστιν ἐπικίνδυνα· τὰς δὲ ἑξήκοντα καὶ ταῦτα ὑπερβάλλοντα, τοῦ πυρετοῦ μένοντος, ἐμπυοῦνται. παραπλήσια δὲ σημαίνει τοῖσιν ἐν ὑποχονδρίοισι καὶ τὰ περὶ κοιλίην. πλὴν ἧσσον ἐκπυοῦται ταῦτα ἐκείνων. ἥκιστα δὲ ὑπ' ὀμφαλόν. καὶ γίνεται δὲ ταῦτα μὲν ἐν χιτῶνι, τὰ δ' ἄνω κεχυμένα. θανάσιμα δ' ἐστὶν αὐτῶν, ὅσα ἂν ἔσω ῥαγῇ. τῶν δὲ λοιπῶν

ſanguinis eruptionẽ affore expecta. in ætatibus autẽ annorũ trigintaquinque: ſenioribꝰ verò minus.

At verò molles & doloris exortes tumores, diuturniores iudicationes faciũt, & minus periculoſi ſunt. ſed & hi ſexaginta dies tranſgrediẽtes, febre manente, ſuppurantur. con ſimilia verò ſignificant & tumores circa ventrem, his qui ſunt in præcordijs. verùm minus ſuppurantur hi quã illi. minimè verò qui ſub vmbilico cõſiſtunt. & fiũt etiam hi quidẽ in tunica, illi verò ſurſum diffuſi. letales autẽ ſunt ex ipſis, quicũq; intro rupti fuerint. ex reliquis autẽ

ſuppurationib⁹, quæ quidem foras rumpuntur, optimum eſt vt in breuiſsimã & acutiſsimam molem colligantur: quę verò intro, vt neq; mole, neque dolore, neque colore foris ſe manifeſtas faciãt: cõtrarium autem peſsimum eſt. quædã verò ex his propter puris craſsitudinẽ, nullam de ſe ſignificationem præbent. porrò recẽtes in præcordijs tumores, ſi non cum inflammatione fuerint, & dolores ab ipſis ſoluit murmur in præcordio obortũ, & maximè quidẽ ſi pertrãſierit per vrinas, & alui egeſtiones. ſin min⁹, ſi etiã ipſum pertrãſierit, pdeſt autẽ & ſi ſubdeſcenderit ad infernos locos.

ἐμπυημάτων, τὰ μὲν ἔξω ῥηγνύμενα, βέλτιστον μὲν ὡς εἰς ἐλάχιστον καὶ ὀξύτατον συλλέγεσθαι. τὰ δὲ εἴσω, μήτε ὄγκῳ, μήτε πόνῳ, μήτε χρώματι διάδηλον ἔξω ποιέει· τὸ δ' ἐναντίον κάκιστον. τινὰ δὲ τούτων διὰ πάχος πύου, οὐ διασημαίνει. τὰ δὲ πρόσφατα τῶν ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν ἐπαρμάτων, ἢν μὴ σὺν φλεγμονῇ ᾖ, καὶ τοὺς ἀπ' αὐτῶν πόνους λύει βορβορυγμὸς γενόμενος ἐν ὑποχονδρίῳ, καὶ μάλιστα μὲν διεκπερῶν δι' οὔρων, καὶ διαχωρημάτων· εἰ δὲ μὴ, καὶ αὐτὸς διαπεραιωθεὶς ὠφελέει δὲ καὶ ὑποκαταβὰς ἐς τὰ κάτω χωρία.

Σφυγμὸς ἐν ὑποχονδρίῳ μετὰ θορύβου, παρακρουστικὸν, καὶ μᾶλλον ἢν ὄψιες πυκνὰ κινέωνται.

Pulſus in præcordio cũ tumultu, mentis emotorius eſt, & magis ſi oculi frequẽter moueantur.

Καρδίης πόνος καὶ σφυγμὸς ὑποχονδρίων, πυρετοῦ περιψυχθέντος, κακὸν, ἄλλως τε κἢν ἐφιδρῶσιν.

Oris vẽtriculi dolor, & pulſus pręcordiorum, febre perfrigerata malum, tum aliàs, tum ſi inſuper exudarint.

Ες ὑποχόνδριον ἐμπίπτοντα ἀλγήματα, ἄλλως τε πονηρὸν, καὶ ἢν κοιλίας καθυγραίνῃ. κακίω δὲ ἐν ὀλίγῳ γινόμενα. καὶ τὰ παρ' οὖς τε αἰρόμενα ἐκ τουτέων, κακοήθεα, καὶ τὰ ἄλλα ἐκπυήματα.

Dolores ad pręcordium irruentes, tum aliàs mali ſunt, tum ſi aluos humectent. peiores autem ſunt, ſi breui fiãt. & tumores circa aurẽ ex his emergẽtes, maligni ſunt, & aliæ ſuppurationes.

Καρδιαλγικὰ καὶ μετὰ στρόφου, κοιλίης θηρία καταῤῥήγνυται.

Oris ventriculi dolores cum tormine, ventris animalcula erumpere faciunt.

Καρδίης ἄλγημα πρεσβυτέρῳ πυκνῶ

Oris ventriculi dolor ſeniorẽ frequẽter

impetés, mortem repentinam significat.

ἐπιφοιτέον, θάνατον ἐξαπίναιον σημαίνει.

Quibus prҫcordia eleuantur, aluo suppressa, malũ est, maximè autẽ in morbis tabidis longis, & qui b⁹ alui humectãtur.

Οἷσιν ὑποχόνδρια μετεωρίζεται, κοιλίης ὑποστάσης, κακόν· μάλιστα δὲ ἐν φθινώδεσι τῶν μακρῶν, καὶ οἷς κοιλίαι ὑγραίνονται.

In præcordio inflammatio suppuratoria est, quibus ante mortem nigra per aluum subeunt.

Ἐν ὑποχονδρίῳ φλεγμονὴ ἀποπυητική ἐστιν, οἷς πρὸ τοῦ θανάτου, μέλανα διαχωρέει.

Præcordiorũ distẽtio cum sopore anxioso, in caput dolente abscessus circa aurem attollit.

Ὑποχονδρίων σύντασις μετὰ κώματος ἀσώδεος, κεφαλαλγικῷ τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

Post præcordiorũ tumorem, biliosis spiritus magnus & febris acuta, abscessus circa aurem attollit.

Μετὰ ὑποχονδρίων ἔπαρσιν, τοῖσι χολώδεσι πνεῦμα μέγα καὶ πυρετὸς ὀξὺς, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

In dolore præcordiorum submurmurãti, lumborũ dolor superaccedens, in fe-

Ἐν ὑποχονδρίων ἀλγήματι ὑποβορβορύζοντι, ὀσφύος ἄλγημα ἐπιγενόμενον, ἐν πυ-

ρετοῖς, κοιλίας ἐπιπολὺ καθυγραίνει, ἢν μὴ φῦσα καταῤῥαγῇ, ἢ οὔρου πλῆθος ἔλθῃ.

bribus, vétres vt plurimùm humectat, niſi flatus eruperit, aut vrinę copia prodierit.

Ἐπὶ ὑποχονδρίῳ χρονίῳ, καὶ κοιλίῃ δυσώδει, παρ' οὖς ἀπόστημα κτείνει.

Ex præcordio díutinè afflicto, & aluo graueolēti, abſceſſus circa aurem occidit.

Τοῖσιν ἀπὸ ὑποχονδρίων ἀλγήμασιν κοιλίη κατὰ μικρὸν ὑπόλιχρα διαδιδοῦσα, βραχέα κοπρώδεα ἐκχέοι, ἆρα καὶ αἱμοῤῥαγεῖ;

Quibus à præcordiorũ doloribus aluus paulatim ſubuiſcoſa egerens, pauca ſtercoracea effundit, num etiam ſanguinem effundit?

Οἷσιν ἐξαίφνης ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν, ὑποχονδρίου καὶ καρδίης πόνος, ἢ περὶ σκέλεα καὶ τὰ κάτω μέρεα, ἢ κοιλίη ἐπήρθη, λύει φλεβοτομίη, ἢ κοιλίης ῥύσις. πυρέξαι βλαβερὸν τούτοισι· μακροὶ δὲ οἱ πυρετοὶ καὶ ἰσχυ-

Quibus derepẽte dum ſine febre ſunt, præcordij & oris vẽtriculi dolor, & circa crura ac infernas partes, & aluus in tumorem eleuata eſt, ſoluit venæ ſectio, & alui fluxio. his febrire nociuum eſt: longę enim & vehemen

tes febres fiũt, & tuſſes, & ſpiritus, & ſingultus fiunt. his autẽ ad ſolutionẽ tendentibus, dolor fortis coxarum, aut crurum, aut puris ſputũ, aut oculorum priuatio ſuccedit.

ῥοὶ γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ πνεῦμα, καὶ λυγμοὶ γίνονται: λύεσθαι δὲ μελλόντων τούτων, πόνος ἰσχυρὸς ἰσχίων, ἢ σκελέων, ἢ πύου πτύσις, ἢ ὀφθαλμῶν στέρησις ἐπιγίνεται.

Quibus dolores præcordiorum, oris ventriculi, hepatis, partium circa vmbilicũ, hi ſanguine per aluum egeſto, ſeruãtur: non autem egeſto, moriuntur.

Οἷσι πόνοι ὑποχονδρίων, καρδίης, ἥπατος, τῶν περὶ ὀμφαλὸν μερῶν, αἵματος διαχωρήσαντος, σώζονται. μὴ διαχωρήσαντος δὲ, θνήσκουσιν.

Quibus præcordia nõ mollia, facies ſana, non liberantur citra multi ſanguinis ex naribus fluxũ, aut conuulſionẽ aut coxẽdicũ dolorem.

Οἷσιν ὑποχόνδρια λαπαρὰ, πρόσωπον ἐῤῥωμένον, οὐ λύονται χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινῶν πολλοῦ, ἢ σπασμοῦ, ἢ ὀδύνης ἰσχίων.

Dolores ad præcordia in febre voce intercepta, ſine ſudo

Αἱ πρὸς ὑποχόνδρια ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἀναύδῳ, ἀνίδρω

τὶ λυόμθυαι, κακόν· τύτοισιν ἐς ἰχία ἀλγήματα.

Οἱ κτ̃ κοιλίην ἐν πυρετῷ παλμοὶ ἐκστάσιας ποιέουσιν· αἱμοῤῥοίη δὲ φρικώδης.

Αἱ ἐς ὑποχόνδρια ἐν πυρετῷ ὀδῦναι ἀναΐσσουσαι, ἀνιδρωτὶ λυόμθυαι, κακοήθεες. τούτοισιν ἐς ἰχία ἀλγήματα, ἅμα πυρετῷ καυσώδει, κοιλίη κατεῤῥαγεῖσα, ὀλέθριον.

Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες, ἔχουσι μὲν τι καὶ γνώμης παράφορον· περὶ κρίσιν δ' ὦν τούτοισι φλέγμα ἅλις συχνὸν σὺν πόνῳ διέρχεται.

Μετὰ κοιλίης ὑπο-

re soluti, malum est: his ad coxẽdices dolores fiunt.

Iuxta ventrẽ in febre palpitationes, mẽtis emotiones inducunt: sanguinis autem fluxio horrorẽ efficit.

Dolores in febre ad prçcordia exilientes, sine sudore soluti, maligni sunt. his ad coxendices dolores fiunt, & ipsis vnà cum febre ardente, aluus deorsum erumpẽs, perniciosum est.

Dolores circa vmbilicum palpitatorij, habẽt quidem & aliquid mentis emotoriũ: verùm circa iudicationẽ pituita his aceruatim copioso cũ dolore penetrat.

Post aluũ suppres-

ſam, prçcordia ſubleuata in tumorẽ, mala ſunt: maximè tabeſcentibus iam diu, & quibus alui humectantur.

στῶσιν ὑποχόνδρια μετέωρα, κακόν· μάλιστα δὲ τοῖσι φθινώδεσι τῶν μακρῶν, καὶ οἷσι κοιλίαι ὑγραίνονται.

Anxietatem in prçcordio ſentientibus, tumores circa aurẽ oborti, ipſos occidũt.

Τοῖσιν ἀλυσμώδεσιν ἐν ὑποχονδρίῳ τὰ παρ' οὖς ἐπαρθέντα, κτείνει.

Durities circa ventrem cum dolore in febrientibus cũ horrore, cibum auerſantibus, ſi aluo inſuper parũ humectata, purgationẽ non faciãt, ad ſuppurationẽ peruenient.

Τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύσματα μετὰ πόνου, πυρετοῖσι φρικώδεσιν, ἀποσίτοισι, σμικρὰ ἐφυγραινομένης, κάθαρσιν οὐ διδόντα, ἐς ἐμπύησιν ἥξει.

Dolor ſupra vmbilicum, & lumborum dolor, ſi medicamentis non ſoluantur, in hydropem ſiccũ deſinunt.

Ὑπὲρ ὀμφαλὸν πόνος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, φαρμακείῃ μὴ λυόμενα, ἐς ὑδρωπιῶδες ξηρὸν ἀποτελευτᾷ.

Dolores ex lumbis diuturniores, qui

Τὰ δὲ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματα χρονιώτερα,

πυρετῷ, παροξυνόμενα τριταιογενῶς, ποιέει τὰ θρομβώδεα αἵματα διαχωρέειν.

febre tertianæ generis modo exacerbantur, grumoſum ſanguinem egerere faciunt.

Τὰ ἐν ὀσφυῒ ἀλγήματα, αἱμοῤῥοϊκά.

Dolores in lumbis, ſanguinis fluxioné inducunt.

Αἱ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος αἱμόῤῥοιαι, λαῦραι.

Ex lumború dolore ſanguinis fluxiones largæ fiunt.

Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος, ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρες ναρκώδεες, καὶ καρδιαλγικὰ, καὶ ἠχώδεα, αἱμοῤῥοϊκὰ λάβρως. καὶ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται τούτοισι, καὶ γνῶμαι ταραχώδεες ἐπὶ πολύ.

Quibus ex lumborum dolore, recurſus ad caput, & manus torpidæ, & oris vẽtriculi dolores, & aurium ſonitus, his ſanguis largè profluet. ſed & alui his deorſum erumpunt, & mens turbata eſt vt plurimúm.

Αἱ ἐκ νώτου ἀλγήματος ἀῤῥωστίης ἀρχαὶ, δύσκολοι.

Ex dorſi dolore ægritudinis principia, difficilia ſunt.

Ἐν ὀσφύος ἀλγήματι συντόνῳ, καὶ ἀπο-

In lumborum dolore pertinaci, & am

pliore alui ſubductione, à veratro vomere ſpumoſa multa, prodeſt.

φορῇ πλέονι, ἀπ᾽ ἐλλεβόρου ἐμέσαι ἀφρώδεα συχνὰ, ὠφελεῖ.

Spinæ diſtortioné ac ſpirandi difficultatem, ſanguinis fluxio ſoluit.

Ῥάχιος διαστροφὴν καὶ δύσπνοιαν, αἵματος ῥύσις λύει.

In lumbis dolentibus oris ventriculi dolores inſuper accedentes, ſigna ſanguinis fluxionis ſunt, etiam prægreſſæ.

Ἐν ὀσφύϊ ἐπωδυνῷ καρδιαλγικὰ προσελθόντα, σημεῖα αἱμοῤῥοώδη, ἢ καὶ προγεγενημένα.

Affectiones ex lũbis ad collum & caput trãſeuntes, leuis ſiderationis modo reſoluentes, conuulſoriæ, mentis emotoriæ ſunt. num tales etiam ſoluuntur conuulſionibus? aut talium alui ægrotant per eadẽ prodeũtia?

Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς τράχηλον καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόντα, παραλύοντα παραπληκτικὸν τρόπον, σπασμώδεα, παρακρουστικά. ἆρα καὶ λύεται τὰ τοιαῦτα σπασμοῖσιν; ἢ τῶν τοιούτων κοιλίαι νοσέουσι διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντων;

Ex lumborũ doloris recurſu, oculorũ

Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς πόνου, ὀφθαλμῶν

ἴλλωσις, κακόν.

Πόνος ἐς στῆθος ἱδρυνθεὶς νωθρότητι, κακὸν τῶν πυρετῶν. οὗτοι ὀξέως ἀπόλλυνται.

Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην πυρετώδεες, φρικώδεες, αἱ ἐμέοντες λεπτὰ ὑδατώδεα, παρενεχθέντες, ἄφωνοι, ἐμέσαντες μέλανα, τελευτῶσι.

Τὰ κατ' ὀσφὺν καὶ τὸ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, καὶ πρὸς ὑποχόνδρια πόνοι, ἀπόσιτοι ἅμα πυρετῷ, τούτοισιν ἐς κεφαλὴν ἄλγημα σύντονον ἐλθὸν, κτείνει ὀξέως τρόπον σπασμώδεα.

Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα, οὗτοι κακοί.

distortio, malum.

Dolor in pectus firmatus torpore, malus in febre est. hi repentè pereunt.

Ex lumborum dolore recursiones ad os ventriculi, febriculosæ, horrorem inducentes: sic affecti reuomentes tenuia aquosa, mente moti, voce destituti, nigrorum vomitu facto, moriuntur.

Diuturni circa lũbos, & tenue intestinum dolores, & ad præcordia dolores, si ęgri cibos auersentur vnà cũ febre, his dolor intentus ad caput progressus, repẽtè ipsos occidit conuulsorio modo.

Quibus lumbi dolent, hi male habẽt.

num his tremores fiunt, & circuli rubicundi in tibijs in rigore? nũ lũbos dolẽtibus, cibos fastidiẽtibus, nõ vomẽtib⁹, modicè ferociter mẽte motis, spes est nigra proditura esse?

ἆρα τούτοισι τρομώδεα γίνεται καὶ φωΐδες ἐν ῥίγει; ἆρα τοῖς ὀσφυαλγέσιν, ἀσώδεσιν, ἀνεμέτοισιν, ὀλίγα θρασέως παρακρούσασιν, ἐλπὶς μέλαινα διελθεῖν;

Lumborum dolor in ventriculi os dolente, cum exscreatione violenta, habet quid conuulsorium.

Ὀσφύος πόνος καρδιαλγικῷ, μετ᾽ ἀναχρέμψιος βιαίης, ἔχει τι σπασμῶδες.

Rigor vnà cum iudicatione aliquatenus horrendus est.

Ὑπόδεινον ἅμα κρίσει ῥῖγος.

Lumborum dolor sine causa manifesta sæpe impetens, maligni morbi signũ est.

Ὀσφύος ἄλγημα, ἄνευ προφάσιος πυκνὰ ἐπιφοιτέον, κακοήθεος ἀῤῥωστίης σημεῖον.

Lumborum dolor cum sopore anxioso, malus est.

Ὀσφύος ἄλγημα μετὰ κώματος ἀσώδεος, πονηρόν.

Lumborum distentio ex muliebrium multitudine, ad sup-

Ὀσφύος σύντασις ἐκ γυναικείων πλή-

θεος, ἐκπυητικόν· καὶ τὰ ποικίλως ἰόντα γλίσχρα, δυσώδεα, πνιγώδη ὑπὸ τοῖσι προειρημένοισιν, ἐκπυητικόν. οἶμαι δὲ καὶ παραφρονέειν τι τὰς τοιαύτας.

purationem tendit. & variè prodeuntes viſcoſi, graueolẽtes, ſtrangulatorij menſes ex prædictis, ad ſuppurationem tendũt. arbitror autem tales etiam aliquantum delirare.

Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα καὶ πλευροῦ ἄνευ προφάσιος, ἰκτεριώδεες γίνονται.

Quibus lumborũ dolor, & lateris ſine cauſa manifeſta, hi regium morbum incurrunt.

Αἱ ἐν κρισίμοισιν ἐκ τῶν αἱμοῤῥαγιῶν περιψύξιες, νεανικαὶ, κάκισαι. τὸ αὖ ἀπάλιν αἱμοῤῥαγέειν, πονηρὸν, οἷον ὑπὸ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ τῶν δεξιῶν· κατὰ ὑποχόνδρια ὡσαύτως.

Perfrigeratiões ex ſanguinis eruptionibus in diebus iudicatorijs, vehementes, peſsimæ ſunt. vice verſa ſanguinẽ erũpere, malum eſt, velut in ſplene magno ex dextris: & circa præcordia eodẽ modo ſe res habet.

Τὰ αἱμοῤῥαγοῦντα, ἐπιῤῥιγοῦντα σώμα-

Vulnera ſanguinẽ fundẽtia, inſuper ri-

gentia, maligna. ſic affecti loquentes latenter moriuntur.

τα, κακοήθεα. διαλεγόμενοι λαθραίως τελευτῶσι.

Affectiones quę v. die ſanguinem largè fundunt, ſexta inſuper riguerũt, ſeptima perfrigeratæ fuerunt, & repentè recalefactæ, in his alui malè afficiuntur.

Τὰ πεμπταῖα αἱμοῤῥαγοῦντα λάβρως, ἕκτῃ, ἐπεῤῥιγώσαντα, ἑβδόμῃ περιψυχθέντα, ἀναθερμανθέντα ὀξέως, τούτοισι κοιλίαι πονηρεύονται.

Poſt ſanguinis eruptionem, nigrorum per aluũ egeſtio, mala. mala autem ſunt & rubicunda valde & æruginoſa. quarta die tales fiũt ſanguinis eruptiones. ſoporoſi ex talibus conuulſi moriuntur, nigris prægreſsis, & vẽtre tumefacto.

Μεθ' αἱμοῤῥαγίην, μελαίνων διαχώρησις, κακόν. πονηρὸν δὲ καὶ τὰ ἐξέρυθρα ἰώδεα. τεταρταίοισιν αἱ τοιαῦται αἱμοῤῥαγίαι. κωματώδεες ἐκ τοιούτων σπασθέντες θνήσκουσι, μελαίνων προδιελθόντων, καὶ κοιλίης ἐπαρθείσης.

Poſt ſanguinis eruptiones & nigrorum egeſtiones, in acuto ſurditas, malum. ſan

Μεθ' αἱμοῤῥοίας καὶ μελαίνων διαχωρήσιας, ἐν ὀξεῖ κώφωσις, κακόν. αἵμα-

τος διαχώρησις τούτοισιν ὀλέθριον· κώφωσις δὲ λύει.

guinis egestio his perniciosa: surditas autem soluit.

Οἷσιν αἱμοῤῥαγίαι πλέες, προϊόντος χρόνου κοιλίαι πονηρεύονται, ἢν μὴ οὖρον πέπον ἔλθῃ. ἆρά γε τὸ ὑδατῶδες οὖρον τοιοῦτόν τι σημαίνει;

Quibus sanguinis eruptiones plures, his tẽporis progressu alui malè afficiũtur, nisi vrina concocta prodierit. nũ & aquosa vrina tale quid significat?

Οἷσιν ἀπὸ αἱμοῤῥαγίης λάβρω πυκνῇ, μετὰ μελαίνων συχνὴ διαχώρησις, ἐπιστάσης δὲ αἱμόῤῥοοι, οὗτοι κοιλίας ὀδυνώδεες. ἅμα δὲ τισὶ φύσησιν, εὔφοροι. ἆρα οἱ τοιοῦτοι ἐφιδροῦσι πολλοῖσι ψυχροῖσι; τὸ ἀναπεταραγμένον οὖρον ἐν τούτοισιν, οὐ πονηρὸν, οὐδὲ τὸ ἐφιστάμενον γονοειδές· ἐπιπολὺ γὰρ οὗτοι

Quibus ex sanguinis eruptione larga frequenti, multa fit alui cum nigris egestio, ea autẽ suppressa, sanguinis fluxiones, hi aluũ dolent. vnà verò cum quibusdam flatibus, facilè tolerant. num tales multis frigidis sudoribus exudãt? conturbata in his vrina, mala non est, neque id quod genituræ simile in ipsa residet: verùm plerunque hi

aquoſa mingunt.

ὑδατώδεα οὐρέουσιν.

Quibus de narib⁹ in ſurditate ac torpore pauca deſtillant, habẽt quid diffi cultatis: vomitus his cõducit, & alui perturbatio.

Οἷσιν ἐκ ῥινῶν ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρότητι μικρὰ ἀποστάξει, ἔχει τι δύσκολον· ἔμετος τούτοισι συμφέρει, καὶ κοιλίης ταραχή.

Magnæ in principijs ſanguinis eruptiones, circa refectionem aluos humectant.

Αἱ ἐν ἀρχῇσι μεγάλαι αἱμοῤῥαγίαι, περὶ ἀνακομιδὴν κοιλίας καθυγραίνουσι.

Fluxiones ex narib⁹ largæ per vim ſuppreſſæ, quãdoque cõuulſionẽ prouocant: venæ ſectio ſoluit.

Τὰ ἐκ ῥινῶν λάβρα βίῃ ἀποληφθέντα, ἔστιν ὅτε σπασμὸν ἐπικαλεῖται· φλεβοτομίη λύει.

Vndecima die orientes ſanguinis ſtillationes, difficiles ſunt, tum aliàs, tum ſi bis ſuperſtillauerint, & rurſus ſtillauerint.

Αἱ ἑνδεκαταῖαι στάξιες, δύσκολοι, ἄλλως τε κἢν δὶς ἐπιστάξῃ, ἢ, ἢν ἐπιστάξῃ.

In ſanguinis fluxione multa, aut ſin-

Ἐπὶ αἵματος ῥύσει πολλῇ, ἢ λυγ-

μὸς, ἢ σπασμὸς, κακόν.

gultus, aut cõuulſio, mala eſt.

Τοῖσιν ἕως ἐτῶν ἑβδόμων δύναμιν μετ' ἀχροίης, καὶ πνεῦμα ἀλιζόμενον ἐν τῇσιν ὁδοῖσι, καὶ γῆς ἐπιθυμίη, αἵματος φθορὴν καὶ ἔκλυσιν σημαίνει.

In his qui decolores vſque ad ſeptem annos vires recolligũt,& ſpiritus in vijs aceruatus,& terrę cõcupiſcẽtia,ſanguinis corruptionẽ ac exolutionem ſignificat.

Ἐν τοῖσι μακροῖσι τὰ μικρὰ ἐπιφαινόμενα αἱμοῤῥοώδεα, ὀλέθρια.

In morbis longis paruæ comparentes ſanguinis fluxiones, pernicioſæ ſunt.

Τὰ σκοτώδεα ἐξ ἀρχῆς αἱμοῤῥοίη ῥινὸς λύει.

Vertigines ab initio ſanguinis nariũ fluxio ſoluit.

Τὰ ἐκ ῥινῶν σμικροῖς ἱδρῶσι περιψυχόμενα, κακοήθεα.

Ex naribus erũpente ſanguine,cum exiguis ſudorib⁹ pfrigeſcẽtia,maligna ſunt.

Αἵματος ἀφαίρεσις ἐν καταψύξει νενωθρωμένῃ, κακόν.

Sanguinis detractio in pfrigeratione torpida,mala eſt.

Ὅσοι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμοῤῥέουσι, καὶ ἐπιῤῥεῖ

Qui aluo ſuppreſſa ſanguinem effundunt,& vnà cum ſan

guinis effusione insuper rigent, his aluum velut ex intestinorum læuore lubricam hæc faciũt, itémque duram, & ascaridas, aut ambo.

χοῦσιν ἅμα τῷ αἱμοῤῥοεῖν, τούτοισι κοιλίην λείην περιώδεα ποιέει, καὶ ἐπίσκληρον, καὶ ἀσκαρίδας, ἢ ἀμφότερα.

Sanguinis fluxiones quę statis temporibus fiunt, siticulosę, si sanguinem non effuderint, comitialis morbi mortẽ inducunt.

Τὰ τεταγμένοισι χρόνοισιν αἱμοῤῥοώδεα, διψώδεα, μὴ αἱμοῤῥαγήσαντα, ἐπιληπτικῶς θνήσκει.

Ex hæmorrhoide parum apparẽte, vertigines obortæ, paruam ac modicã siderationem significãt. soluit venæ sectio. & quicquid hoc modo apparuerit, mali aliquid significat.

Ἐξ αἱμοῤῥοΐδος ὅσον ἐπιφανείσης, σκοτώδεα ἐλθόντα, παραπληγικὸν μικρὸν καὶ ἐπ᾽ ὀλίγον σημαίνει. λύει φλεβοτομίη. καὶ πᾶν τὸ οὕτως ἐπιφαινόμενον, κακόν τι σημαίνει.

Palpitantes per totum, num etiã voce ĩtercepta moriũtur?

Οἱ παλμώδεες δι᾽ ὅλου, ἆρα καὶ ἄφωνοι τελευτῶσι;

Tremores conuul-

Τὰ τρομώδεα σπα

σμώδεα γινόμενα ἐν ἱδρῶσι, ἐπιλυπόστροφα. τούτοισι κρίσις ἐπιῤῥιγώσασιν. ἐπιῤῥιγοῦσι δ' οὗτοι τὴν κοιλίην καύματι προκληθέντες. ὕπνος πολὺς ἐν τούτοισι σπασμῶδες, καὶ τὰ ἐς μέτωπον βάρεα, καὶ οὔρησις δυσκολαίνουσα.

Οἱ ἐν ὑστερικοῖσιν ἄπειροι σπασμοὶ, εὐχερεῖς.

Τὰ σπασμώδεα ἀνιδρῶντι πτύελα παραῤῥέοντα πυρετώδει ἐόντι, εὐήθεα. τούτοισι ἔτι κοιλίαι τι καθυγραίνονται. τάχα δέ τι καὶ ἐς ἄρθρα ἀποστήσεται.

Οἷσιν ἐν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ ἐκλαμπρύνουσιν ἀτενὲς, οὔτε παρ' ἑωυτοῖσιν εἰσὶ, διανοσέουσί τε μακροτέρως.

sorij nascentes in sudoribus, reuerti solent. iudicatio his fit vbi superriguerint: superrigēt autem hi ardore circa vētrem prouocati. somnus multus in his cōuulsorius, & ad frontem grauitates, & mictio difficilis.

Conuulsiones antea non cognitæ in strangulatis ab vtero, faciles sunt.

Conuulsoria sine sudore sputa defluentia in febriēte, leuia sunt: his insuper alui aliquantū humectantur. fortassis autē & ad articulos aliquid abscedet.

Quibus conuulsis oculi intēte relucēt, nec apud seipsos sūt, & diutius ægrotant.

Quæ conuulſorio modo exacerbantur cum ſtuporis detentione, abſceſſus iuxta aurem excitant.

Τὰ σπασμώδεα τρόπον παροξυνόμενα κατόχως, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

Tremulis, anxioſis, parui iuxta aurẽ tumores conuulſionem ſignificant, aluo male affecta.

Τρομώδεσιν, ἀσώδεσι μικρὰ, τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα σπασμὸν σημαίνει κοιλίης πονηρευομένης.

Cõuulſiones & tetanicas diſtentiones febris accedẽs ſoluit.

Τὰ σπασμώδεα, καὶ τετανώδεα πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει.

Conuulſio ex vulnere, letalis eſt.

Σπασμὸς ἐπὶ τρώματι, θανάσιμον.

Cõuulſio in febre orta perniciosa eſt. minimè verò pueris.

Σπασμὸς ἐπὶ πυρετῷ γινόμενος, ὀλέθριον. ἥκιστα δὲ παιδίοισιν.

Seniores ſeptẽ annis in febre nõ corripiuntur cõuulſione. ſin minus, perniciosum eſt.

Οἱ πρεσβύτεροι ἑπτὰ ἐτέων ἐν πυρετῷ οὐχ ἁλίσκονται ὑπὸ σπασμοῦ. εἰ δὲ μὴ, ὀλέθριον.

Conuulſionẽ ſoluit febris ſuperueniens acuta, quæ prius non fuit. ſi verò fuit pri⁹,

Σπασμοῦ λυτικὸν, πυρετὸς ἐπιγινόμενος ὀξὺς μὴ πρότερον γεγονώς. εἰ δὲ εἴη πρότερον γεγονὼς,

παροξυνθεὶς· ὠφελέει δὲ καὶ οὖρον διέξοδος ὑαλοειδὴς πολλὴ, καὶ ῥύσις κοιλίης, καὶ ὕπνοι. τῶν δὲ ἐξαπίνης σπασμῶν λυτικὸν, πυρετὸς, κοιλίης ῥύσις

Ἐν τοῖσι σπασμοῖσιν ἀναυδίη ἐπὶ πολὺ, κακόν. ἡ δὲ ἐπὶ μικρὸν, ἢ τῆς γλώσσης ἀποπληξίην ἢ βραχίονος, καὶ τῶν ἐπὶ δεξιὰ σημαίνει. λύεται δὲ οὔροισιν ἐξαπίνης ἐλθοῦσιν πολλοῖσιν ἀθρόοισιν.

Ἱδρῶτες δὲ, οἱ μὲν κατὰ μικρὸν, ὠφελέουσιν· οἱ δὲ ἀθρόοι, καὶ αἱ τῶν αἱμάτων ἀφαιρέσιες αἱ ἀθρόοι, βλάπτουσιν.

Ἐν τοῖσι τετάνοισι καὶ ὀπισθοτόνοισι γένυες λυόμεναι, θανάσιμον. θανάσιμον δὲ

iam exacerbata. prodest & vrinæ transitus vitri speciem referens copiosus, & alui fluxus, & somni. at repentinas cõuulsiones soluit febris, alui fluxus.

In conuulsionibus vocis ĩterceptio diu durans, mala est: parua autem aut linguę siderationẽ, aut brachij, aut dextrarum partiũ significat. soluitur autem vrinis multis aceruatis derepẽtè prodeuntib⁹.

Sudores autẽ, paulatim orientes prosunt: aceruati verò, itémq; sanguinis detractiones aceruatæ lædunt.

In distẽtionib⁹ & ante & retro oriẽtib⁹, & ĩ tergũ solũ cõtingẽtibus, si maxillæ soluãtur letale est. letale est

etiam ſudare in diſtẽtione in dorſum naſcente, & corpus diſſolui, & in eadẽ affectione reuomere per nares, aut clamare, aut nugari, ſi ab initio vox intercepta fuit. in poſterã enim diẽ mortẽ ſignificat.

Febriles ĩ dorſum diſtẽtiones, vrinæ geniturę ſimiles ſoluũt.

Anginæ quæ neq; in collo, neq; in faucibus, quicquã conſpicuum faciunt, verùm ſuffocationem vehementem ac ſpirandi difficultatem inducunt, eadem die & tertia occidunt.

Quæ verò tumores & ruborẽ ĩ collo accipiũt, ĩ cęteris quidem cõſimiles ſunt, verùm diuturniores.

καὶ ἱδροῦν ἐν ὀπισθοτόνῳ, καὶ τὸ σῶμα διαλύεσθαι, καὶ ἀνεμεῖν ὀπισθοτόνῳ διὰ ῥινῶν, ἢ ἐξ ἀρχῆς ἄφωνον ἐόντα βοᾶν, ἢ φλυηρεῖν. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίην, θάνατον σημαίνει.

Πυρετώδεα ὀπισθοτονώδεα, γονοειδέες οὐρήσιες λύουσι.

Τὰ κυναγχικὰ τὰ μήτε ἐν τῷ τραχήλῳ, μήτε ἐν τῇ φάρυγγι, μηδὲν εὔδηλον ποιέοντα, πνιγμὸν δὲ νεανικὸν καὶ δύσπνοιαν παρέχοντα, αὐθημέρους καὶ τριταίους κτείνει.

Τὰ δὲ ἐπάρματα καὶ ἔρευθος ἐν τῷ τραχήλῳ λαμβάνοντα, τὰ μὲν λοιπὰ παραπλήσια, χρονιώτερα δέ.

ὅσοισι δὲ συνεξερευθείη ἥτε φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν, καὶ τὸ στῆθος, χρονιώτερα, καὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν σώζονται, ἢν μὴ παλινδρομέῃ τὰ ἐρυθήματα. ἢν δὲ ἀφανίζηται, μήτε φύματος συστραφέντος ἔξω, μήτε πύου ἀναχρεμπτομένου εὐπετέως καὶ ἀπόνως, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν, ὀλέθρια γίνεται. ἆρά γε ἔμπυοι γίνονται; ἀσφαλέστατον δὲ τὸ ἔρευθος καὶ τὰς ἀποστάσιας ὅτι μάλιστα ἔξω τρέπεσθαι.

Ἐρυσιπέλας δὲ, ἔξωθεν μὲν ἐπιγίνεσθαι, χρήσιμον· εἴσω δὲ τρέπεσθαι, θανάσιμον. τρέπεται δὲ, ὅταν ἀφανιζομένου τοῦ ἐρυθήματος βαρύνηται τὸ στῆθος καὶ δυσπνοῶ-

quibuſcunq; verò & fauces, & ceruix, & pectus ſimul rubuerĩt, diuturniores sũt, & ex ipſis maximè ſeruantur, ſi non recurrerint rubores. ſi verò diſsipentur, neque tuberculo foras cõuerſo ac collecto, neq; pure leniter ac ſine dolore exſcreato, neq; in diebus iudicatorijs, pernicioſæ ſunt. num etiam ſuppurati fiunt? ſecuriſsimũ autem eſt ruborem & abſceſſus q̃ maximè foras verti.

Eryſipelas verò, foris quidem accedere, cõmodum eſt: intro autẽ conuerti, letale. conuertitur autem intro, quũ diſparente rubore pectus grauatur, & diffici-

lem ſpirationem habet.

τερος γίνεται.

Quibus verò anginæ ad pulmonem vertuntur, partim in ſeptẽ diebus pereũt: partim euadẽtes, ſuppurati fiũt, ſi nõ eductio pituitoſa ſurſum ipſis fiat.

Οἷς δὲ κυνάγχη ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται, οἱ μὲν ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· οἱ δὲ διαφυγόντες, ἔμπυοι γίνονται, μὴ γινομένης αὐτοῖς ἀναγωγῆς φλεγματώδεος.

Quibus per pulſationis venarum vehementiam, ſtercus derepẽtè per aluum ſecedit, letale eſt.

Οἷσι διὰ σφοδρότητα σφυγμοῦ, κόπριον ἐξαπίνης διαχωρέει, θανάσιμον.

In anginis ſputa gracilium ſubarida, malum.

Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσι τὰ ὑπόξηρα πτύσματα ἰσχνῶν, κακόν.

Anginoſi ĩ linguis tumores, citra ſigna diſparentes, pernicioſi: & dolores diſparentes citra manifeſtam cauſam, pernicioſi ſunt.

Τὰ κυναγχικὰ ἐν γλώσσαις οἰδήματα, ἀσήμως ἀφανιζόμενα, ὀλέθρια· καὶ τὰ ἀλγήματα ἀφανιζόμενα χωρὶς προφάσιος, ὀλέθρια.

In anginis qui non breui concocta ex-

Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσιν οἱ μὴ ταχὺ ἀναπτύοντες πέπονα,

ὀλέθριοι.

Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως εἰς κεφαλὴν ἀλγήματα μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια.

Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως ἐς σκέλη ἀλγήματα μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια.

Ἐκ κυναγχικῶν ἀκρίτως ὑποχονδρίου ἄλγημα, μετὰ ἀκρασίης καὶ νωθρότητος γενόμενον, κτείνει λαθραίως, εἰ καὶ πάνυ δοκοῖεν ἐπιεικῶς ἔχειν.

Ἐκ κυναγχικῶν ἀσήμως ἰσχναυθέντων ἐς στῆθος ἄλγημα καὶ ἐς κοιλίην ἰθὺ σύντονον, ποιέει πυώδεα διαχωρέειν, ἄλλως δὲ λυομένου τὸ τοιοῦτον.

Ἐκ κυναγχικῶν πάντα ὀλέθρια, ὅσα μὴ ἔκδηλον ἐποίησεν ἄλγημα. ἀτὰρ καὶ ἐς σκέλεα

ſpuunt, pernicioſe habent.

In angina dolores ad caput citra notas cũ febre, pernicioſi.

In angina dolores ad crura, citra notas cũ febre, pernicioſi.

Ex anginis citra iudicationem præcordij dolor, cũ impotẽtia ac torpore fact9, occidit occultè, etiã ſi valde manſuetè ſe habere putent.

Ex anginoſis citra notas attenuatis, dolor ad pectus & ad aluum progreſſus concitatus, pus egerere facit, aliàs autẽ eius q exoluitur tale eſt.

In anginis omnia pernicioſa ſunt, quæ nõ manifeſtũ dolorẽ faciũt. ſed & ad crura

dolores diuturni procedunt, & difficulter ſuppurantur.

ἀλγήματα χρόνια φορτᾶ, καὶ ἐκπυοῦται δυσκόλως.

Ex angina ſputa viſcoſa, craſſa, valde alba, quæ violéter educuntur, mala ſunt. & omnis eiuſmodi maturatio, mala. purgatio multa deorſum, tales leuis ſiderationis modo perimit.

Τὰ ἐκ κυνάγχης πτύαλα γλίσχρα, παχέα, ἔκλευκα, βιαίως ἀναγόμενα, κακόν. καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος πεπασμὸς, κακόν. κάθαρσις πολλὴ κάτω, τοὺς τοιούτους παραπληκτικῶς ἀπόλλυσιν.

Ex angina ſubarida frequentia ſputa, cum tuſsi, lateris dolorẽ inducentia, perniciosa: itémque ea quæ inter potãdum per tuſsim ſubemergunt, & deglutio violenta, mala.

Ἐκ κυνάγχης ὑπόξηρα πυκνὰ πτύελα, βηχώδεα, πλευροῦ ὀδυνώδεα, ὀλέθρια. καὶ τὰ ἐν τοῖσι ποτοῖσιν ὑποβήσσοντα, καὶ καταπόσις βιαία, πονηρόν.

Pleuritici quib⁹ in principio ſputationes penitus purulentę ſunt, tertia die moriuntur, aut quinta. ſi verò has effuge-

Τῶν πλευριτικῶν οἷσιν ἐν ἀρχῇ πάμπυοι αἱ πτύσιες, τριταῖοι θνήσκουσιν, ἢ πεμπταῖοι. φυγόντες δ'

ταύτας, μὴ πολὺ ῥᾷον ἔχοντες, ζ. ἢ θ. ἢ ια. ἄρχονται ἐμπυοῦσθαι.

Οἷσι δὲ ἄνω ὠτὸς ἔρευθος, τῶν πλευριτικῶν καὶ ὁμοίως θερμαίνονται, καὶ κοιλίη ταράσσεται χολώδεα ἢ δυσώδεα, εἰκοσταῖοι καὶ τεσσαρακοσταῖοι κινδυνεύουσι. φυγόντες δὲ ταύτας, σώζονται.

Αἱ ξηραὶ τῶν πλευριτίδων καὶ ἄπτυστοι, χαλεπώταται· φοβεραὶ δὲ ἐν οἷσιν ἄνω τὰ ἀλγήματα.

Αἱ ἄνευ σπασμάτων πλευρίτιδες χαλεπώτεραι τῶν μετὰ σπασμάτων.

Τῶν πλευριτικῶν οἷσιν ἐν ἀρχῇ γλῶσσα χολώδης γίνεται, ἑβ-

rint, non multo melius habentes, ſeptima, aut nona, aut vndecima ſuppurari incipiunt.

Quibus ſupra aurem rubor, & ſimiliter veluti pleuritici caleſcunt, & aluus bilioſis ac graueolentibus exturbatur, hi vigeſima ac quadrageſima die periclitantur. vbi verò has effugerint, ſeruãtur.

Pleuritides ſiccæ ac ſine ſputo, difficillimæ ſunt. horrendæ quoq; hæ in quibus dolores ſupernę ſũt.

Pleuritides ſine cõuulſionibus, grauiores ſunt his quę cum cõuulſionibus fiunt.

Quibus pleuriticis in principio lingua bilioſa fit, hi ſeptima

die iudicãtur. quib⁹ autẽ tertia aut quarta die, circa nonam.

Bulla subliuida si fiat in lingua in principio, qualis est ferri tincti in oleum, difficilior solutio contingit: & iudicatio quidem ad decimũquartum diem peruenit:, sanguinem autẽ plerunque spuunt.

Sputum in pleuriticis, tertia die maturari ac exspui incipiens, citiores solutiones facit: verùm posterius, tardiores.

In doloribus pleuriticorum, commodum est aluum molliri, sputa colorari, strepitus in pectore non fieri, vrinam bene procedere. his autem contraria diffici

δομαῖοι κρίνονται. οἷσι δὲ γ. ἢ δ. περὶ τὴν θ.

Πομφόλυγος δὲ ὑποπελίου γινομένης ὑπὸ τῆς γλώσσης ἐν ἀρχῇ, οἵη σιδηρίου βαφέντος ἐς ἔλαιον, χαλεπωτέρη ἡ ἀπόλυσις γίνεται· καὶ ἡ μὲν κρίσις ἐς τὴν ιδ. ἀφικνεῖται· αἷμα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πτύουσι.

Πτύαλον δ' ἐν τῇσι πλευρίτισι, τρίτον μὲν ἀρχόμενον πεπαίνεσθαι καὶ πτύεσθαι, διὰ ταχέος ποιέει τὰς ἀπολύσιας· ὕστερον δὲ, βραδυτέρας.

Τὰ δὲ ἀλγήματα τοῖσι πλευριτικοῖσι, χρήσιμον κοιλίην μαλάσσεσθαι, πτύαλα χρωματίζεσθαι, ψόφους ἐν τῷ στήθει μὴ γίνεσθαι, τὸ οὖρον εὐοδεῖν· τὰ δὲ τούτων ἐναντία δυσχε

ρεῖα, καὶ πτύαλον γλυκαινόμενον.

Αἱ δὲ χολώδεες ἅμα καὶ αἱματώδεες πλευρίτιδες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κρίνονται ἐναταῖαι, ἢ ἐνδεκαταῖαι, καὶ μάλιστα ὑγιάζονται. οἷσι δὲ τῶν πλευριτικῶν ἐν ἀρχῇ μὲν οἱ πόνοι μαλθακοὶ, ε. δὲ ἢ ϛ. παροξύνονται, μᾶλλον πρὸς τὰς ιβ. ἀφικνέονται, καὶ οὐ πάνυ σώζονται. κινδυνεύουσι δὲ μάλιστα ἑβδομαῖοι, καὶ δωδεκαταῖοι. τὰς δὲ δὶς ἑπτὰ φυγόντες, σώζονται.

Ὅσοισι τῶν πλευριτικῶν ψόφος τοῦ πτυάλου πολὺς ἐν τῷ στήθει, καὶ πρόσωπον κατηφὲς, καὶ ὀφθαλμὸς ἰκτεριώδης, καὶ ἀχλυώ-

lia ſunt: itémque ſputum dulce fieri.

Bilioſæ ſimul & ſanguineæ pleuritides, plerunque nona aut vndecima die iudicãtur, & maximè ſanãtur. quibus autem pleuriticis in principio quidem dolores molles ſunt, quinta verò aut ſexta die exacerbãtur, hi magis ad duodecimam perueniunt, & non valde ſeruantur. periclitantur autem maximè ſeptima die ac duodecima. vbi verò bis ſeptem dies effugerint, ſeruantur.

Quibꝰ pleuriticis ſtrepitus ſputi multꝰ in pectore eſt, & facies triſtis, & oculus morbi regij colore infectus, ac caligi-

nosus, hi pereunt.

Qui ex pleuritide suppurati fiũt, in quadraginta à ruptione diebus exspuunt.

Sputum in omnibus pleuriticis ac peripneumonicis facilè ac cito exspui conuenit, & flauum sputo ammixtum esse. quòd verò lõgè póst dolorẽ educitur flauum, aut non mixtum, & multã tussim inducẽs, malum est. Prauum autem penitus est flauũ meracum, & viscosum, & album, & rotũdum, & cum virore pallidum valde, & spumosum, & liuidũ, & æruginosum. peius autẽ aliquãto est id quod ita meracum est, vt nigrum appareat.

δης, ἀπόλλυνται.

Οἱ ἐκ πλευριτικοῦ ἔμπυοι γενόμενοι, ἐν τῇσι μ. ἡμέρῃσιν ἀναπτύουσιν ἀπὸ τῆς ῥήξιος.

Πτύαλον δὲ χρὴ πᾶσι τοῖσι πλευριτικοῖσι, καὶ περιπλευμονικοῖσιν εὐπετέως τε καὶ ταχέως ἀναπτύεσθαι, μεμίχθαι τε τὸ ξανθὸν τῷ πτυάλῳ· τὸ δ' ὕστερον πολλῷ τῆς ὀδύνης ἀναγόμενον ξανθὸν, ἢ μὴ μεμιγμένον, καὶ πολλὴν βῆχα παρέχον, πονηρόν. πονηρὸν δὲ πάντως καὶ τὸ ξανθὸν ἄκρητον, καὶ τὸ γλίσχρον, καὶ λευκὸν, καὶ τὸ στρογγύλον, καὶ τὸ χλωρὸν σφόδρα, καὶ τὸ ἀφρῶδες, καὶ τὸ πελιῶδες, καὶ ἰῶδες. χεῖρον δέ τι τὸ οὕτως ἄκρητον, ὥστε μέλαν φαίνεσθαι.

αἵματι

αἵματι δὲ μὴ πολλῷ συμμεμιγμένον τὸ ξανθὸν, ἐν ἀρχῇ μὲν σωτήριον, ἑβδομαίῳ δ' ἢ παλαιοτέρῳ, ἧσσον ἀσφαλές. αἱματῶδες δὲ λίην, ἢ πέλιον εὐθέως ἐν ἀρχῇ, κινδυνῶδες. πονηρὰ δὲ καὶ τὰ ἀφρώδεα, καὶ τὰ ξανθὰ, καὶ μέλανα, καὶ ἰώδεα, καὶ ἰξώδεα, καὶ ὅσα ταχέως χρωματίζεται. τὰ δὲ μυξώδεα καὶ λιγνυώδεα, καὶ χρωματίζεται ταχέως, καὶ ἐστὶν ἀσφαλέστερα· τὰ δ' ἐντὸς πέμπτης ἐς πέψιν χρωματιζόμενα, βελτίω.

at ſanguine nõ multo permixtum flauũ, in principio quidem ſalutare eſt, ſeptima verò die aut poſterius, minus tutũ. ſanguineũ verò valde, aut liuidum ſtatim in principio, periculoſum eſt. praua sũt etiam ſputa ſpumoſa, & flaua, & nigra, & æruginoſa, ac viſcoſa, & quæcunque cito colorantur. at mucoſa ac fuliginoſa, & cito colorãtur, & ſecuriora ſunt: quę verò intra quintum diem ad coctionẽ colorãtur, meliora sũt.

Πᾶν δὲ πτύαλον μὴ λῦον τὴν ὀδύνην, πονηρόν· λῦον δὲ, χρήσιμον.

Omne porrò ſputũ non ſoluens dolorẽ, malum eſt, ſoluens autem, bonum.

Ὅσοι δὲ μετὰ τοῦ χολώδεος πυώδεις

Quicunq; verò cũ bilioſo purulentum

educũt, aut ſeorſim, aut permixtum, plerũq; xiiij. die moriũtur, ſi nõ mali aut boni quippiã ex prẹſcriptis ſuperueniat. Sin minꝰ, ꝓ ratione, maximè autẽ his quibꝰ eiuſmodi pus ſeptima die incipit.

Bonũ verò eſt & in ijs & ĩ omnibꝰ circa pulmonẽ morbis, facilè ferre morbum, à dolore liberatũ eſſe, ſputũ facilè educere, bene ſpirare, & ſine ſiti eſſe, & totũ corpꝰ æqualiter caleſcere, ac molle eſſe. & ad hęc ſomnos, ſudores, vrinas, alui egeſtiões bonas eſſe: mala aũt ſunt ijs contraria. ſi quidem igitur omnia bona ad hoc ſputum acceſſerint, ſer-

ἀνάγουσιν, ἢ χωρὶς, ἢ μεμιγμένον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι θνήσκουσιν, ἢν μήτι κακὸν ἢ ἀγαθὸν ἐπιγίνηται τῶν προγεγραμμένων. εἰ δὲ μὴ, κατὰ λόγον, μάλιστα δὲ οἷσιν ἑβδομαίοισιν ἄρχεται τὸ τοιοῦτον πτύαλον.

Ἐστι δὲ ἀγαθὸν μὲν καὶ τούτοισι καὶ πᾶσι τοῖσι περὶ πλεύμονα, φέρειν ῥηϊδίως τὸ νόσημα, τῆς ὀδύνης ἀπηλλάχθαι, τὸ πτύαλον εὐπετέως ἀνάγειν, εὔπνοον εἶναι, καὶ ἄδιψον, τὸ σῶμα ἅπαν ὁμαλῶς θερμαίνεσθαι, καὶ μαλθακὸν εἶναι· καὶ πρὸς τοῖσιν ὕπνους, ἱδρῶτας, οὔρων διαχώρησιν χρηστὴν γίνεσθαι· κακὰ δὲ τἀναντία τούτων. εἰ μὲν οὖν πάντα προσγένοιτο τῷ πτύσματι τούτῳ

τὰ χρήσιμα, σώζοιτ' ἄν. εἰ δὲ τὰ μὲν, τὰ δὲ μή, πλείους τῶν ιδ. βιώσας· τῶν δ' ἐναντίων σημείων ἐπιγινομένων, συντομώτερον.

Ὅσα δὲ τῶν ἀλγημάτων ἐν τοῖσι τόποισι τούτοισι μὴ παύσηται, μήτε πρὸς τὰς ἀναπτύσιας, μήτε πρὸς τὰς φλεβοτομίας τε καὶ δίαιτας, ἐμπυοῦνται.

Ὅσοισι δὲ ἐκ περιπλευμονίης ἀποστάσιες παρ' οὖς, ἢ ἐς τὰ κάτω γίνεται, καὶ ἐκπυοῦσί τε, καὶ ἐκσυριγγοῦνται· περιγίνονται δέ, οἷσιν ἂν ὅ, τε πυρετὸς, καὶ ὁ πόνος παρακολουθῇ, καὶ τὸ πτύαλον χωρέῃ κατὰ λόγον· μηδὲ χολώδεες αἱ διαχωρήσιες, ἂν-

uari homo poterit. Si verò partim affuerint, partim non, nõ vltra xiiij. vita ꝓducta peribit. quòd si cõtraria signa accedant, citius etiam.

Quicunq; verò dolores in his locis nõ sedantur, neq; ad exspuitiones, neque ad venarũ sectiones, ac victus rationes, suppurantur.

Quibuscunq; autem ex peripneumonia abscessus circa aurem, aut ad infernas partes fiunt, suppurantur, ac fistulantur: superstites autem euadũt, quibus & febris, & dolor affuerit, & sputum pro ratione nõ prodierit: neque biliosæ alui egestiones, solu

túque faciles ac meracæ fiunt: neq; vrina craſſa valde, & multã ſubſidentiam habens, & alia ſalutaria habuerint. fiunt autem, ad infernas quidé partes, his quibus circa præcordia inflãmatio fit: ad ſupernas verò, quibus præcordiũ molle & doloris exors fuerit, & vbi per tépus aliquod difficulter ſpirauerint, ac citra manifeſtam cauſam ceſſauerint.

At abſceſſus ad crura in periculoſis inflammationibus pulmonis, omnes quidé commodi ſunt, optimi autem, ſputo puruléto pro flauo enaſcente. nõ procedente verò ſputo ſecun-

λυτοί τε καὶ ἄκρητοι γίνονται, μηδὲ οὖρον παχύ τε σφόδρα, καὶ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον, τά τε ἄλλα σωτηρίως ἔχοιεν. γίνονται δὲ, αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω, οἷσιν ἂν περὶ ὑποχόνδρια φλεγμονὴ γίνηται· αἱ δὲ ἐς τὰ ἄνω, οἷσιν ἂν, τὸ μὲν ὑποχόνδριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον ᾖ· δύσπνοοι δὲ τινὰ χρόνον γενόμενοι, παύσωνται χωρὶς προφάσιος.

Αἱ δὲ ἐς τὰ σκέλεα τῶν προφασίων, ἐν τῇσιν ἐπικινδυνώδεσι περιπλευμονίῃσι, λυσιτελέες μὲν πᾶσαι· βέλτισται δὲ αἱ τοῦ πτυέλου πυώδεος αὐτίκα ξανθοῦ γενομένου. μὴ χωρέοντος δὲ τοῦ πτυέλου κα-

τὰ λόγον, μηδὲ οὖρον χρηστὴν ὑπόστασιν ἔχοντος, κίνδυνος χωλωθῆναι τὸν ἄνθρωπον, ἢ καὶ πολλὰ πρήγματα παρέχειν. ἢν δὲ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποστάσιες, πυρετοῦ παρακολουθοῦντος, καὶ τοῦ πτυάλου μὴ χωρέοντος, κίνδυνος θανεῖν καὶ παραφρονῆσαι. ὅσοι δὲ τῶν περιπλευμονικῶν μὴ ἀνεκαθάρθησαν ἐν τῇσι κυρίῃσιν ἡμέρῃσιν, ἀλλὰ παρακόψαντες διέφυγον τὰς τεσσαρεσκαίδεκα, κίνδυνος ἐμπύους γενέσθαι.

Τῶν περιπλευμονιῶν αἱ ἐκ πλευριτικοῦ μεταστᾶσαι, τῶν ἐξ ἀρχῆς γινομένων ἀσφαλέστεραι.

Τῶν δὲ σωμάτων τὰ γεγυμνασμένα καὶ πυκνὰ, θᾶσσον ἀπὸ τῶν

dum rationem, neq; vrina bonã subsidentiam habente, periculum est claudũ fore hominem, aut multum molestiarũ exhibitura res est. si verò recurrerit abscessus, febre consequente, & sputo nõ procedente, periculum est ne moriatur ac deliret. quicunque verò peripneumonici nõ purgati sunt iudicatorijs dieb⁹, sed mente moti quatuordecim dies effugerunt, eos periculũ est suppuratos fieri.

Peripneumonię ex pleuritide transmutatæ, securiores sunt his quę ab initio fiũt.

Corpora exercitata ac densa, citiùs à

pleuriticis ac peripneumonicis morbis pereunt quàm in exercitata.

πλευριτικῶν καὶ περιπλευμονικῶν ἀπόλλυνται τῶν ἀγυμνάστων.

Grauedines & ſternutationes in morbis circa pulmonem, & anteceſsiſſe, & ſuccedere, malū eſt. reliquis autem ſternutatio non incommoda eſt.

Κορύζας καὶ πταρμοὺς τοῖσι περὶ πλεύμονα καὶ προγίνεσθαι καὶ ἐπιγίνεσθαι, πονηρόν· τοῖσι δὲ λοιποῖσι, πταρμὸς οὐκ ἀλυσιτελής.

Peripneumonicis quibus lingua tota alba ac aſpera fit, ambæ pulmonis partes inflāmatæ ſunt: quibus verò dimidium, vna iuxta quam apparet: & quibus ad vnam clauiculā dolor fit, his ſuperna pulmonis ala vna ægrotat: quibus autē ad ambas clauiculas dolor fit, ambæ ſupernæ pulmonis alæ

Τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν οἷσι γλῶσσα πᾶσα λευκὴ καὶ τρηχεῖα γίνεται, ἀμφότερα φλεγμαίνει τὰ μέρεα τοῦ πλεύμονος· οἷσι δὲ τὸ ἥμισυ, ἐν καθ' ὃ φαίνεται· καὶ οἷσι μὲν πρὸς τὴν πρώτην κληῖδα ὁ πόνος γίνεται, ἡ ἄνω πτέρυξ τοῦ πλεύμονος ἡ μία νοσέει. οἷσι δὲ πρὸς ἄμφω τὰς κληῖδας ὁ πόνος γίνεται, αἱ ἄνω πτέρυγες τοῦ πλεύμονος ἄμφω

νοσέουσιν· οἷσι κατὰ μέσην τὴν πλευρὴν, ἡ μέση· οἷσι δὲ πρὸς τὴν διάτασιν, ἡ κάτω· οἷσι δὲ πᾶν τὸ ἓν μέρος πονέουσι, πάντα τὰ κατὰ τοῦτο μέρος νοσέει. ἢν μὲν οὖν σφόδρα φλεγμαίνωσιν αἱ ἀορταὶ, ὥστε προσκαθῆσθαι πρὸς τὸ πλευρὸν, παραλύονται τὸ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ σώματος, καὶ πελιώματα περὶ τὴν πλευρὴν ἔξω γίνεται. τούτους δὲ ἐκάλεον οἱ ἀρχαῖοι βλητούς. ἢν δὲ μὴ σφόδρα φλεγμαίνωσιν, ὥστε μὴ προσκαθῆσθαι, ἀλγηδὼν μὲν γίνεται παρ' ὅλον, οὐ μὴν παραλύονταί γε, οὐδὲ πελιώματα ἴσχουσιν.

Οἷσι δ' ἅπας ὁ πλεύμων φλεγμήνη μετ

ægrotāt:quibus iuxta mediā coſtā, media: quibus ad diſcriminationē, inferna: at totam vnam partem dolentibus, omnia iuxta hanc partē dolent. ſiquidem igitur aortæ appellatę, vtrinq; appendentes pulmonis partes, valde inflammatæ ſunt, vt ad latus aſsideāt, hac corporis parte reſoluuntur, & liuores foris circa coſtā habent. hos autē veteres ictos, ſiue ſideratos vocabant. ſi verò non valde inflammatæ ſunt, vt nō aſsideant, dolor quidem fit per totum, non tamen reſoluūtur, neq; liuores habent.

Quibus verò totus pulmo inflāmatꝰ fue

rit, vnà cũ corde, vt ad latus allabatur, hi toti reſoluuntur, & iacet æger frigidus ſenſus exors: moritúrq; ſecũda aut tertia die. ſi verò etiam ſine corde cõtigerit, minus diu viuunt. quidã autem etiam ſeruantur.

Qui ſuppurati fiũt, maximè ex pleuritide ac peripneumonia, eos calores comitantur, interdiu tenues, noctu vehementiores, & nihil memoratu dignũ ſpuunt, & circa collum ac clauiculã ſudant, & oculi caui fiunt, maxillę verò rubent. digiti ſummi deterius caleſcunt ac aſperantur. vngues curuãtur, ac

τῆς καρδίης, ὥστε καὶ προσπεσεῖν πρὸς τὴν πλευρὴν, παραλύεται πᾶς ὁ νοσέων, καὶ κεῖται ψυχρὸς ὁ νοσέων ἀναίσθητος· θνήσκει δὲ δευτεραῖος, ἢ τριταῖος. ἢν δὲ καὶ χωρὶς τῆς καρδίης συμβῇ, καὶ ἧσσον πλείονα χρόνον ζῶσιν. ἔνιοι δὲ καὶ διασώζονται.

Τοῖσιν ἐμπύοις γινομένοισι, μάλιστα δὲ ἐκ πλευριτικοῦ καὶ περιπλευμονικοῦ, θέρμαι παρακολουθοῦσι, τὴν μὲν ἡμέρην λεπταὶ, τὴν δὲ νύκτα συντονώτεραι, καὶ πτύουσιν οὐδὲν ἄξιον λόγου, ἱδροῦσί τε περὶ τράχηλον καὶ κληῖδα· καὶ τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς κοιλαίνονται, τὰς δὲ γνάθους ἐρυθαίνονται. χεῖρον δὲ, θερμαίνονται μὲν δακτύλους ἄκρους, καὶ

τραχυνόντη· γρυπούνται δὲ ὄνυχας, καὶ καταψύχονται, περί τε τοὺς πόδας ἐπάρματα ἴσχουσι, καὶ κατὰ τὸ σῶμα φλυκταινίδια, σιτίων τε ἀπέχονται. τὰ μὲν οὖν χρονίζοντα τῶν οἰδημάτων ἴσχει τὰ σημεῖα· τὰ δὲ συντόμως ῥηγνύμενα σημαιοῦσθαι τούτων τε τοῖσιν ἐπιγινομένοισι, καὶ τοῖσιν ἐν ἀρχῇ πόνοισι, ἅμα δὲ καὶ ἢν τὸ δυσπνοώτερος γίνηται. ῥήγνυται δὲ τὰ πλεῖστα τῶν ἐμπυημάτων, τὰ μὲν εἰκοσταῖα, τὰ δὲ τεσσαρακοσταῖα, τὰ δὲ πρὸς τὰ ἑξήκοντα. οἷσι μὲν οὖν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇ ἔγκειται σύντονος, καὶ δύσπνοια, καὶ βὴξ μετὰ πτυαλισμοῦ, πρὸς τὰς εἴκοσιν ἢ συντομώτερον

perfrigerãtur, & circa pedes tumores habent, & circa corpus puſtulas, & abſtinẽt à cibis. diuturnæ igitur ſuppurationes ſigna hæc habent. quę vero breui rumpuntur, ex notis ad eas conſequentibus cognoſcere oportet, & ex doloribus in principio, ſimul autem & ſi aliquando difficilius ſpirauerit homo. rumpuntur autem plurimæ ſuppurationes, partim vigeſima die, partim quadrageſima, partim ſexageſima. quibus igitur dolor in principio incumbit intentus, & ſpirandi difficultas, & tuſsis cũ ſputatione, ad vigeſimũ diẽ aut citi'

eruptionem expecta. quibus autem leuiora hæc sunt, iuxta rationem. supputare autẽ oportet tempus à quo primũ doluit, aut grauatus fuit, aut febrijt, aut si quãdo rigor corripuit. necesse est autẽ præcedere & dolorem, & spirandi difficultatem, & sputationem, ante ruptionem. quibus igitur & febris statim post ruptionẽ decedit, & cibum appetunt, & pus facilè educitur album, inodorũ, lęue, eiusdem coloris, & à pituita liberũ, & aluus parua compacta egerit, plerunque breui seruãtur. quos verò & febres sequuntur, & sitis, & cibi fastidiũ, &

προσδέχου τὴν ῥῆξιν· οἷσι δὲ ἐλαφρότερα ταῦτα ἐστὶν, κατὰ λόγον. λογίζεσθαι δὲ τὸν χρόνον ἀφ' οὗ πρῶτον ἤλγησεν, ἢ ἐβαρύνθη, ἢ ἐπύρεξεν, ἢ εἴ ποτε ῥῖγος ἔλαβε. προσγίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ πόνον, καὶ δύσπνοιαν, καὶ πτυαλισμὸν, πρὸ τῆς ῥήξιος. οἷσι μὲν οὖν ὅ, τε πυρετὸς αὐθέως ἀπογίνεται μετὰ τὴν ῥῆξιν, καὶ σιτίων ἐπιθυμέουσι, καὶ τὸ πύον ἀνάγεται ῥηιδίως λευκὸν ἐὸν, καὶ ἄοσμον, καὶ λεῖον, καὶ ὁμόχροον, καὶ ἀφλέγματον, κοιλίη τε μικρὰ συνεστηκότα ὑποχωρέει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σώζονται συντόμως. οἷσι δὲ πυρετοί τε παρακολουθοῦσι, καὶ δίψα, καὶ ἀποσιτίη, καὶ

τὸ πῦον πέλιον, ἢ χλωρὸν, ἢ φλεγματῶδες, ἢ ἀφρῶδες, κοιλίη τε ἐφυγραίνεται, τελευτῶσι. οἷσι δὲ, τὰ μὲν ἐπιγίνεται ἐκ τῶν προειρημένων, τὰ δὲ μὴ, τούτων οἱ μὲν ἀποθνήσκουσιν, οἱ δὲ πολλῷ χρόνῳ σώζονται.

Οἱ δὲ μέλλοντες ἔμπυοι γίνεσθαι, πτύουσιν, τὸ μὲν πρῶτον ἁλμυρὸν, εἶτα γλυκύτερον.

Οἷσι δ᾽ ἐν πλεύμονι φύματα γίνεται, τὸ πῦον ἀνάγουσιν ἐς μ. ἡμέρας μετὰ τὴν ῥῆξιν. ταύτας δὲ ὑπερβάλλοντες, ὡς τὰ πολλὰ φθισικοὶ γίνονται.

Ἐπὶ πλευροῦ ἀλγήματι, στάξις ἀπὸ ῥινῶν αἵματος, κακόν.

Οἷσιν ἐμπύησιν ἐπιεικέστερον ἔχουσιν, δυσωδίαι τῶν πτυσμά

pus liuidum, aut cũ virore pallidum, aut pituitosum, aut spumosum, & aluus insuper liquida fit, moriũtur. at quibus aliqua ex prædictis accesserint, aliqua nõ, horũ aliqui pereunt, aliqui multo tempore seruantur.

Qui suppurati futuri sunt, primũ salsuginosum spuunt, deinde dulcius.

Quibus in pulmone tubercula fiunt, pus educunt ad dies quadraginta post ruptionem. has verò transgredientes, plerunque tabidi fiunt.

In lateris dolore, stillatio sanguinis de naribus, mala est.

Quos suppuratos mitius habentes, spu

torum graueolentię sequuntur, eos recidiua occidit.

τῶν παρακολουθοῦσι, τούτους ὑποστροφὴ κτείνει.

Qui ex pleuriticis exspuunt purulenta, subbiliosa, rotunda: aut purulenta subcruēta, progresso tēpore, perniciosè habēt perniciosè item qui nigra fuliginosa spuūt, aut quibus velut à vino nigro sputa fiunt.

Οἱ ἐν πλευριτικοῖσιν ἀναπτύοντες πυώδεα, ὑπόχολα, στρογγύλα, ἢ πυώδεα ὕφαιμα, προεληλυθότος χρόνου ὀλέθριοι· ὀλέθριοι δὲ καὶ οἱ τὰ μέλανα λιγνυώδεα πτύοντες, ἢ οἷσιν ἀπὸ οἴνου μέλανος γίνεται πτύσματα.

Quicunque sanguinem spumosum spuunt, dextrum præcordium dolētes, de hepate spuunt, & multi pereunt.

Ὅσοι αἷμα ἀφρῶδες πτύουσι, πονέοντες ὑποχόνδριον δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος πτύουσι, καὶ οἱ πολλοὶ ἀπόλλυνται.

Quibus dum concutiuntur pus cœnosum & graueolens prodit, plerunque pereunt.

Οἷσι σηπομένοισι πύον βορβορῶδες ἔρχεται καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται ὡς τὰ πολλά.

Quibus à pure specillum coloratur,

Οἷσιν ἀπὸ τοῦ πύου ἡ μήλη χρωματίζεται,

καθάπερ ἀπὸ πυρὸς, ἀπόλλυνται ὡς τὰ πολλά.

Μετὰ πλευροῦ ἀλγήματος, μὴ πλευριτικοῦ δὲ, καὶ ταραχωδέων λεπτῶν ἐπιεικῶν, οὗτοι φρενιτικοὶ ἀποβαίνουσιν.

Ἐν τοῖσι κατὰ πλεύμονα αἱ λίην ἐξέρυθροι ἀποστάξιες, πονηρόν.

Μετὰ βράγχου πτύελα γλίσχρα ἁλμυρώδεα, κακόν· ἢν δέ τι καὶ ἐπαίρηται κατὰ στῆθος, ἐπὶ τούτοισι κακόν. τὰ ἐς τράχηλον ἀλγήματα, τούτων ἰσχνανθέντων, ὀλέθριον.

Βράγχος μετὰ βηχὸς, καὶ κοιλίης ὑγρῆς, πῦον ἀνάγει.

Οἷσιν ἐν περιπλευμονίῃ οὖρα παχέα ἐν ἀρχῇ, εἶτα πρὸ τῆς τετράδος

velut ab igne, plerũque pereunt.

Cum lateris dolore, non tamen pleuritico, & turbulentis tenuibus lenibus, hi phrenitici euadunt.

In morbis pulmonis valde rubicundę ſanguinis ſtillæ, malæ ſunt.

Cum raucedine, ſputa viſcoſa, ſalſuginoſa, mala. ſi verò etiã quid attollatur iuxta pectus, in his malum eſt. dolores ad collũ, his attenuatis, pernicioſi.

Raucedo cũ tuſsi, & aluo liquida, pus educit.

Quib⁹ in peripneumonia vrinæ craſſæ in principio, deinde ante quartum diem

attenuâtur, letale eſt

Qui in peripneumonijs ſiccis pauca cõcocta educũt, horrenda res eſt.

Rubores in pectoribus ſublati, talibus pernicioſi ſunt.

Lateris dolor in ſputo bilioſo præter rationem euaneſcẽs, mentem emouet.

Febres intermittẽtes ob ſuppurationẽ, pleræque ſudorificæ ſunt.

Suppuratis ſurditas oborta, cruẽtam egeſtionem ſignificat: his ad finem nigra prodeunt.

Lateris dolor cum febre diuturna, puris eductionem fore ſignificat.

Horrore affecti frequenter ad ſuppura-

λεπτύνεται, θανάσιμον.

Οἱ ἐν ξηροῖσι περιπλευμονικοῖσιν ὀλίγα πέπονα ἀνάγοντες, φοβεροί.

Τὰ ἐν τοῖσι στήθεσιν ἐρυθήματα ἀποπλατέα, γίνεται τοῖς τοιούτοισιν ὀλέθρια.

Πλευροῦ ἄλγημα ἐν πτύσει χολώδει ἀλόγως ἀφανισθὲν, ἐξίσταται

Οἱ δ' ἐμπυήσιν πυρετοὶ διαλείποντες, ἐφιδροῦντες οἱ πολλοί εἰσι.

Τοῖσιν ἐμπύοισι κώφωσις γενομένη, αἱματώδεα διαχώρησιν σημαίνει· τούτοισι πρὸς τὴν τελευτὴν μέλανα διαχωρέει.

Πλευροῦ ἄλγημα μετὰ πυρετοῦ χρονίου, σημαίνει πύον ἀνάξειν.

Οἱ φρικώδεες πυκνὰ ἐς ἐμπύησιν ἔρ-

χονται· ἀτὰρ καὶ πυρετὸς τὸν τοιοῦτον ἄγει ἐς ἐμπύησιν.

Οἷσιν ἐκ πλευροῦ ἀλγήματος ἀσιτίαι παρακολουθοῦσιν, ὑπό τι καρδιαλγικοὶ, ἱδρώδεες.

Ἔχοντος δὲ προσώπου ἄνθη, καὶ κοιλίης ὑγροτέρης, ἐμπυήματα κατὰ πλεύμονα ἴσχουσι.

Τὰ ὀρθοπνοϊκὰ ποιέει ὑδρωπιώδεα σκληρά.

Τὰ σπάσματα μὲν πάντα ὀχληρὰ γίνεται, καὶ πόνους τε ἐν ἀρχῇ συντόνους παρέχει, καὶ ἐξ ὑστέρου ἐνίους ἀπομιμνήσκει. δυσκολώτατα δὲ τὰ περὶ θώρηκα, μάλιστα δὲ κινδυνεύουσιν.

Οἷσιν ἔμετος αἵματος, πυρετὸς πο-

tionẽ deueniunt:ſed & febris talẽ ad ſuppurationẽ perducit.

Quos ex lateris dolore cibi faſtidia ſequũtur, oris vẽtriculi dolore ac ſudore aliquantulum vexãtur.

Facie flores habente,& aluo liquidiore, ſuppurationes circa pulmones habent.

Erectæ ceruicis ſpirationes facit hydrops ſiccus.

Conuulſiones omnes quidem moleſtæ ſunt,& dolores ĩ principio intentos inducunt:& poſtea quoq; aliquos cõmonefaciunt. verùm difficillimæ ſunt circa thoracem,& maximè periculoſæ.

Quib⁹ eſt vomitus ſãguinis,febris mul-

ta, & dolor circa mãmam, thoracem, & dorſum: quibus hæc omnia fiũt, breui moriuntur: quibus autẽ non omnia, neq; valde, tardius. inflãmati autẽ ſunt dieb⁹ quatuordecim ad ſummum.

Sanguinem ſpuentibus confert vt ſint ſine febre, & tuſsiãt, ac doleant leuiter, & vt ſputum tenue fiat ad dies bis ſeptem. febrire verò, & tuſsire, ac dolere pertinaciter, & ſanguinem recentem ſemper ſpuere. incõmodum eſt.

Quibus latus ſubleuatum in tumorẽ ac calidi⁹ eſt, & inclinatis in alterũ, grauitas aliqua impendere videtur, his pus ex

λὺς, καὶ πόνος περὶ μαζὸν, καὶ θώρηκα, καὶ μετάφρενον· οἷσι γὰρ γίνεται πάντα ταῦτα, συντόμως θνήσκουσιν· οἷσι δὲ μὴ πάντα, μηδὲ σφόδρα, βραδύτερον, φλεγμαίνουσι δὲ τὸ μακρότατον ἡμέρας τεσσαρεσκαίδεκα.

Τοῖσιν αἷμα πτύουσιν ἀπυρέτοις ἐοῦσι συμφέρει, καὶ βήσσειν, καὶ πονέειν ἐλαφρῶς, καὶ τὸ πτύαλον λεπτύνεσθαι πρὸς τὰς δὶς ἑπτά. πυρέσσειν δὲ, καὶ βήσσειν, καὶ πονέειν συντόνως, καὶ αἷμα πρόσφατον αἰεὶ πτύειν, ἀσύμφορον.

Ὅσοισι τὸ πλευρὸν μετέωρον καὶ θερμότερον, ὅταν ἐγκεκλιμένοισιν ἐπὶ θάτερον, βάρος ἐξηρτῆσθαι δοκέῃ, τούτοισι τὸ πῦον ἐκ τοῦ

ἑνὸς

ἐντὸς μέρεός ἐστιν.

vna parte eſt.

Τοῖσιν ἐμπύοισι τὸν πλεύμονα, κατὰ κοιλίην πῦον ὑποχωρέειν, θανάσιμον.

Suppuratis pulmonem, per aluum pus ſecedere, letale eſt.

Ὅσοι τρωθέντες ἐς τὸν θώρηκα, τὸ μὲν ἐκτὸς τοῦ τρώματος ὑγιάσθησαν, τὸ δ' ἐντὸς μὴ, κινδυνεύουσιν ἔμπυοι γενέσθαι. ὅσοις δ' ἂν ἀσθενὴς ἔνδοθεν ἡ οὐλὴ γένηται, ῥηιδίως ἀναῤῥήγνυται.

Quicunq; vulnerati in thoracem, externa vulneris parte ſanati ſunt, interna non, periclitãtur ne ſuppurati fiant. quibus autẽ debilis inducta eſt intus cicatrix, facilè refringitur.

Ἀπόλλυνται δὲ ἐκ μὲν τῶν περιπλευμονικῶν ἐμπυημάτων οἱ γεραίτεροι μᾶλλον· ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, οἱ νεώτεροι.

Ex peripneumonicis ſuppurationibus ſeniores magis pereunt: ex reliquis, iuniores.

Τῶν ἐμπύων οἷσι σειομένοισιν, ἀπὸ τῶν ὤμων πολὺς γίνεται ψόφος, ἔλασσον ἔχουσι πῦον, ἢ οἷσιν ὀλίγον δυσπνοωτέροισιν ἐοῦσι καὶ εὐχροωτέροισιν.

Quibus ſuppuratis dum concutiuntur, multus ſtrepitus de humeris fit, minus puris habẽt hi, quàm quib⁹ paucus, ſi diffi cilius ſpirent & meliorẽ colorẽ habeãt.

Quibus autẽ, ſtrepitus quidem nullus fit, verùm difficultas ſpirandi fortis, & vngues liuidi, hi pleni ſunt pure, & pernicioſè habent.

Οἷσι δὲ, ψόφος μὲν μηδεὶς ἐγγίνεται, δύσπνοια δὲ ἰσχυρὴ, καὶ ὄνυχες πέλιοι, πλήρεες οὗτοί εἰσι πύου, καὶ ὀλέθριοι.

Qui ſpumoſum sã guinem vomunt, dolore infra ſeptũ trãſuerſum non exiſtente, de pulmone vomunt. & quibus quidem magna in ipſo vena rumpitur, multum vomũt, & in periculo verſantur. quibus verò minor, minus educunt, & ſecuriores ſunt.

Ὅσοι ἀφρῶδες αἷμα ἐμέουσι, πόνου μὴ ἐόντος κάτω τοῦ διαφράγματος, ἀπὸ τοῦ πλεύμονος ἐμέουσι. καὶ οἷσι μὲν ἡ μεγάλη φλὲψ ἐν αὐτῷ ῥήγνυται, πολύ τε ἐμέουσι καὶ εἰσὶν ἐπικίνδυνοι. οἷσι δὲ ἡ ἐλάσσων, ἔλασσόν τε ἀνάγουσι καὶ εἰσὶν ἀσφαλέστεροι.

Quib⁹ tabidis ſputum in igne grauem nidorem olet, & capilli de capite fluũt, pereunt.

Τῶν φθισικῶν οἷσιν ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὸ πτύαλον κνίσση βαρὺ, καὶ αἱ τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν, ἀπόλλυνται.

Quibus tabidis in mare expuenti-

Τῶν φθισικῶν οἷσιν ἐπὶ θάλασσαν πτύ-

ουσιν, ἐς τὸν πυθμένα βαδίζει τὸ πῦον, ὀλέθριον συντόμως. ἔσω δὲ ἐν χαλκῷ ἡ θάλασσα.

Ὅσοισι τῶν φθισικῶν αἱ τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν, ὑπὸ διαῤῥοίης ἀπόλλυνται· καὶ ὅσοισι φθισικοῖσιν ἐπιγίνονται διαῤῥοιαι, θνήσκουσιν.

Αἱ ἐν φθινώδεσιν ἐπισχέσιες πτυάλων ἐξιστᾶσι ληρωδῶς, αἱμοῤῥοΐδα τούτοισιν ἐλπὶς ἐπιφανῆναι.

Φθίσιες ἐπικινδυνόταται, αἵτε ἀπὸ ῥήξιος φλεβῶν τῶν παχειῶν, καὶ ἀπὸ καταῤῥόου τοῦ ἀπὸ κεφαλῆς.

Τῶν δὲ ἡλικιῶν ἐπικινδυνόταται πρὸς φθίσιν ἀπὸ ιη. ἐτέων, μέχρι ε. καὶ λ.

bus, pus ad fundum ſidit, breui pereunt: ſit autem mare in æneo vaſe.

Quibus tabidis capilli ex capite deflunt, à profluuio alui moriuntur: & quibus tabidis alui profluuia accedunt, moriuntur.

In tabeſcentibus ſputa ſuppreſſa, mentem ad nugas garriẽdas emouẽt, his ſpes eſt hemorroidem apparere poſſe.

Tabes periculoſiſſimę ſunt, à ruptione venarum craſſarum, & à defluxu de capite.

AEtates periculoſiſsimæ ſunt ad tabem, ab anno decimo octauo, vſque ad trigeſimũquintum.

Pruriginoſa corpora poſt aluũ ſuppreſſam in tabidis, mala ſunt.

Τὰ κνησμώδεα σώματα μετὰ κοιλίης στάσιν ἐν φθισικοῖσι, κακόν.

In habitibus tabeſcentibus cum febre fluxiones ad gingiuas & dentes comparentes, malæ ſunt.

Ἐπὶ τῇσι φθινώδεσιν ἕξεσι μετὰ πυρετοῦ ἐς οὖλα καὶ ὀδόντας ῥεύματα ἐπιφαινόμενα, κακόν.

In omnibus in tumorem eleuáta prçcordia, mala ſunt: in tabidis autẽ peſsima.

Ἐπὶ πᾶσιν ὑποχόνδρια μετέωρα, κακόν· κάκιστον δὲ ὑπὸ τοῖσι φθισικοῖσι.

Ex his qui diutina tabe perniciosè conſumpti ſunt, aliqui ante finẽ rigore apprehenduntur.

Τῶν μακρῶν ὑπὸ ζοῖσι τετηκόσιν ὀλεθρίοισιν, ἔνιοι πρὸ τῶν τελευτῶν ἐπιῤῥιγοῦσι.

Puſtularũ eruptiones velut ferro lancinatæ, habitus tabem ſignificant.

Τὰ ἀμυχώδεα ἐξανθίσματα, φθίσιν ἕξιος σημαίνει.

Difficulter ſpirãtes ex putredine, multa cruda educentes in tabe, perniciosè habent.

Οἱ δύσπνοοι ξηρώσει πολλὰ ἄπεπτα ἀνάγοντες ἐν φθίσει, ὀλέθριοι.

Οἷσιν ἡπατικοῖσι πολὺ πτύαλον αἱματῶδες, εἴτε ὑπόσαπρον, εἴτε χολῶδες ἄκρητον, ὀλέθριον εὐθέως.

Quibus hepaticis multum eſt ſputum cruẽtum, ſiue ſubputridũ, ſiue bilioſum meracũ, ſtatim pernicioſum eſt.

Ἐφ' ἡπατικῷ τῆξις ἅμα βράγχῳ, κακὸν, ἄλλως τε ἢν ὑποβήσσῃ.

In hepatico colliquatio cũ raucedine malum, tum aliàs, tũ ſi aliquantũ tuſsiat.

Οἱ καθ' ἧπαρ ὀδυνώδεες, καρδιαλγικοὶ, καρώδεες, ῥιγώδεες, κοιλίαι ταραχώδεες, λεπτοὶ, ἀπόσιτοι, ἐφιδροῦντες πολλῷ, πυώδεα κατὰ κοιλίην προΐενται.

Hepar dolẽtes, os ventriculi dolentes, ſoporoſi, rigorem habentes, & aluum turbatã, tenues, cibum auerſantes, multũ exſudantes, purulenta per aluum egerunt.

Τοῖσιν ἧπαρ ἐξαπίνης περιοδυνῶσιν, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει.

Hepar derepentè circumcirca dolentibus, febris accedẽs dolorem ſoluit.

Ὅσοι δὲ ἀφρῶδες αἷμα πτύουσι, πονέοντες ὑποχόνδριον δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος πτύουσι, καὶ θνήσκουσιν.

Qui ſanguinẽ ſpumoſum ſpuunt, præcordiũ dextrũ dolentes, de hepate ſpuũt, & moriuntur.

Quibus hepar vstis, velut amurca prodit, letale est.

Οἷσιν ἧπαρ καυθεῖσιν οἷον ἀμόργη ἔρχεται, θανάσιμον.

Hydropes ex morbis acutis, dolorosi fiunt ac perniciosi. incipiunt autem plerique à laterum mollitudine, aliqui etiam ab hepate. his igitur quibus à laterũ mollitudine initium sumunt, pedes tument, & alui profluuia diuturna sequuntur, aluum nõ mollientia, neq; dolores ex lumbis & laterum mollitudine soluẽtia: quibus verò ab hepate tussis adhuc promptè oboritur, & pedes tument, & aluus dura egerit, eáq; ad necessitatem coacta, & tumores circa ipsam fiunt, partim in dex-

Οἱ δὲ ὕδρωπες οἱ ἐκ τῶν ὀξέων νοσημάτων, ἐπίπονοι γίνονται καὶ ὀλέθριοι. ἄρχονται δὲ, οἱ πλεῖστοι μὲν ἀπὸ τῶν κενεώνων, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἥπατος. τοῖσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν κενεώνων ἀρχομένοισιν, οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ διάῤῥοιαι πολυχρόνιοι παρακολουθοῦσιν, οὐ λαπάσσουσαι κοιλίην, οὐδὲ τὰς ὀδύνας λύουσαι τὰς ἐξ ὀσφύος καὶ κενεώνων· ὅσοις δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος βὴξ ἔτ' ἐτύμως ἐγγίνεται, καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ ἡ κοιλίη σκληρὰ διαδίδωσι, καὶ πρὸς ἀνάγκην, οἰδήματά τε περὶ αὐτὴν γίνεται, τὰ μὲν τῶν δε-

ξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερὰ, καὶ πάλιν καταπαύεται.

tra, partim ĩ ſiniſtra, & rurſus ſedantur.

Επὶ τοῖσι ξηροῖσιν ὑδρωπιώδεσι τὰ στραγγουρικὰ, μοχθηρόν· φλαῦρα δὲ καὶ τὰ μικρὰς ὑποστάσιας ἔχοντα.

In hydropicis ſiccis vrinæ ſtillicidia mala: malæ etiã vrinæ paruas ſubſidentias habentes.

Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσιν ἐπιληπτικὰ ἐπιγινόμενα, ὀλέθριον, ἀλλήλων τε σημείων μοχθηρῶν, καὶ κοιλίας ἐξυγραίνουσιν.

Hydropicis comitialis morbi affectiones accedentes, perniciosæ ſunt, & inter ſe ſigna praua ſunt, & aluos humectant.

Εν τοῖσι χολώδεσι κοιλίη ταραχώδης, διαδιδοῦσα σμικρὰ γονώδεα, μυξώδεα, καὶ πόνον περὶ ἦτρον ἐμποιέοντα, καὶ οὖρα οὐκ εὐλύτως ἰόντα, ἐς ὕδρωπα ἀποτελευτᾷ ἐκ τῶν τοιούτων.

In bilioſis aluus turbata, egerens parua geniturę ſimilia, mucoſa, & dolorem circa pubem inducentia, & vrinæ non facilè ſolubiles prodeũtes, ex talibus in hydropem deſinunt.

Υδεριῶντι πυρετώδει, οὖρον μικρὸν καὶ τεταραγμένον, ὀλέθριον.

Hydropico febrienti, vrina parua & turbata, perniciosa eſt.

In aqua inter cutem incipiente, alui ꝓfluuium aquoſum oriens, citra cruditatem, morbum ſoluit.

In hydrope ſicco ſui ſignificationem præmittente, tormina circa inteſtinum tenue inſidentia, mala ſunt.

Ex hydropicis comitiales, pernicioſi.

Hydrops qui ad curationem remiſit recurrẽs, deſperatus eſt.

Hydropicis circa venas aqua in aluũ prolapſa, ſolutio fit.

Dyſenteria intempeſtiuè ſuppreſſa, abſceſſum in coſtis, aut viſceribus, aut in articulis facit: num igitur birioſus abſceſſus in articulis, ſanguineus in coſtis, aut

Ἐπὶ δὲ ὑδέρῳ ἀρχομένῳ, διάῤῥοια γενομένη ὑδατώδης, χωρὶς ἀπεψίης, λύει τὸ νόσημα.

Τοῖσι ξηρεῖσιν ὑδρωπιώδεσι προσημαίνουσι, στρόφοι περὶ τὸ λεπτὸν ἐμπίπτοντες, κακόν.

Τὰ ἐξ ὑδρωπικῶν ἐπιληπτικὰ, ὀλέθρια.

Ὕδερος πρὸς θεραπείην ἐνδιδοὺς παλινδρομέων, ἀνέλπιστον.

Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσι κατὰ φλέβας ἐς κοιλίην ῥαγέντος τοῦ ὕδατος, λύσις.

Δυσεντερίη ἀκαίρως ἐπιστᾶσα, ἀπόστασιν ἐν πλευροῖσιν, ἢ σπλάγχνοισιν, ἢ ἐν ἄρθροισιν ποιέει ἄρα, ἢ μὲν χολώδης ἐν ἄρθροισιν, ἡ δὲ αἱματώδης ἐν πλευροῖσιν, ἢ

σπλάγχνοισι;

Δυσεντερικοῖσιν ἔμετος χολώδης ἐν ἀρχῇ, κακόν.

Οἷσιν ἐκ δυσεντερίης ὀξείης ἐς πυώδεα ἥκει τὸ ὑγρὸν, τὸ ἐφιστάμενον ἔκλευκον γενέσθαι καὶ πολύ.

Τὰ δυσεντεριώδεα, ὑπέρυθρα, ἰλυώδεα, λάβρα διαχωρήματα τῶν φλογώδεσιν, ἐξερύθροισι χρώμασι λυόμενα, ἐλπὶς ἐκμανῆναι.

Δυσεντερίη σπληνώδεσι μὴ μακρὴ, χρήσιμον, μακρὴ δὲ πονηρόν. ληγούσης γὰρ, εἰ ὕδρωπες, ἢ λειεντερίαι γίνονται, θανάσιμον.

Εν λειεντερικοῖσι, μετὰ θηρίων, ὀδύναι στρόφω

visceribus fit?

Dysentericis vomit[9] biliosus in principio, malus est.

Quibus ex dysenteria acuta humor ad purulentiam deuenit, his id quod superstat, valde album ac multum erit.

Dysentericæ, subrubræ, limosæ, large egestiones alui, in flammeis, valde rubicundis coloribus solutæ, insaniæ timorem inducunt.

Dysenteria nõ longa splenicis commoda est, lõga verò mala. desinente enim, si hydropes, aut intestinorũ lęuitates fiunt, letale est.

In intestinorũ læuitatibus cũ animalculis, dolores tormine

soluti, partes circa articulos tumefaciũt, ex talibus squamulę rubicũdæ, pustulosę: hi vbi exudarunt velut flagris cæsi rubefiunt.

λυόμεναι, τὰ περὶ ἄρθρα μετεωρίζουσιν, ἐκ τοιούτων λέπια ἐξέρυθρα, φλυκταινούμενα, ἐφιδρώσαντες οὗτοι διαφοινίασονται οἷα μάστιξιν.

¶ Qui in longis intestinorum lęuitatibus vnà cũ animalculis tormina patiũtur, & doloribus affiũtur, his solutis intumescũt: insuper rigere his malum est.

Οἱ ἐν λειεντεριώδεσι μακροῖσι ἅμα θηρίοισι στροφώδεες, ὀδυνώδεες, λυομένων ἐποιδέουσι. τὸ ἐπιρριγοῦν τούτοισι κακόν.

Intestinorũ lęuitates cum spirandi difficultate, & lateris pũctura, in tabẽ desinunt.

Λειεντερικὰ μετὰ δυσπνοίης, καὶ πλευροῦ τῇ κνήσει, ἐς φθίσιν ἀποτελευτᾷ.

¶ Voluulosis vomitus, & surditas, malũ.

Εἰλεώδεσιν ἔμετος, καὶ κώφωσις, κακόν.

¶ Vesicæ durę & dolentes, omnino quidem malæ sunt, pessimæ verò cum febre continua. nã dolores

Κύστιες δὲ σκληραί τε καὶ ἐπώδυνοι, πάντων μὲν κακὸν, κάκιστον δὲ πυρετῷ συνεχεῖ. ἢ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων πό-

νοι, ἱκανοὶ αὐελεῖν· καὶ κοιλίαι τουτέοισιν, οὐ πάνυ διαχωρέουσι. λύει δὲ τούτους οὖρον πυῶδες ἐλθὸν, λευκὴν καὶ λείην ἔχον ὑπόστασιν. μὴ λυομένων δὲ τούτων, μηδὲ τῆς κύστιος λαπασσομένης ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισιν, ἐλπὶς ἀπολέσθαι τὸν νοσέοντα. μάλιστα δὲ γίνεται παρὰ τοῖσιν ἀπὸ ἑπτὰ ἐτέων μέχρι πεντεκαίδεκα.

ab ipſis veſicis, ad occidendum ſufficiũt: & alui his non valde egerũt. ſoluit autem hos vrina purulenta prodiens, albã ac lęuem ſubſidentiã habens. his verò non ſolutis, neq; veſica molleſcẽte in primis circuitibus, ægrum moriturũ eſſe timor eſt. fit autem hoc maximè à ſeptem annis vſque ad decimumquintum.

Οἱ λιθιῶντες σχηματισθέντες, ὥστε τὸν λίθον μὴ προσπίπτειν πρὸς τὸν οὐρητῆρα, ῥηϊδίως οὐρέουσιν.

Calculoſi ita figurati, vt lapis ad vrinarium meatũ non illabatur, facilè mingunt.

Οἷσι δὲ φῦμα περὶ τὴν κύστιν ἐστὶ, τὸ παρέχον τὴν δυσουρίην, παντοίως σχηματισθέντες ὀχλέονται. λύσις

Quibus tuberculum eſt circa veſicã, quod meiendi difficultatem inducit, ad omnis generis figuras vexantur: huius

autem ſolutio fit, pure erumpente.

δὲ τούτου γίνεται, πύου ῥαγέντος.

Quibus vrina clã deſtinè allabitur ad pudendum, exoluuntur deſperati.

Οἷσι λανθάνει τὸ οὖρον προσαπίπτον καὶ τὸ αἰδοῖον, ἐκλύονται ἀνέλπιστοι.

In vrinę ſtillicidio voluulus accedens, ſeptima die perimit, niſi febre accedente, vrina aceruatim prodeat.

Ἐπὶ στραγγουρίῃ εἰλεὸς ἐπιγενόμενος, ἑβδομαίους ἀπόλλυσιν, ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγενομένου, ἀθρόον οὖρον ἔλθῃ.

Torpores, & ſenſus ſtupiditates præter morẽ orientes, futuræ ſiderationis ſignum ſunt.

Νάρκαι, καὶ αἱ ἀναισθησίαι γινόμεναι παρὰ τὸ ἔθος, ἀποπληκτικῶν συμβησομένων σημεῖον.

Qui ex vulnere impotentes fiunt corpore, febre quidem accedẽte citra rigorẽ, ſanantur: non autem accedente, ſiderati fiunt dextra aut ſiniſtra parte.

Ὅσοι ἐκ τρώματος ἀκρατέες γίνονται τοῦ σώματος, πυρετοῦ μὲν ἐπιγενομένου χωρὶς ῥίγεος, ὑγιάζονται· μὴ γενομένου δὲ, ἀποπληκτικοὶ γίνονται τὰ δεξιὰ, ἢ τὰ ἀριστερά.

Sideratis ſi hæmorrhoides accedant,

Ἀποπληκτικοῖσιν αἱμοῤῥοΐδες ἐπιγενό-

μένα, χρήσιμον· ψύξιες δὲ καὶ ναρκώσιες, πονηρόν.

Ἐν τοῖσιν ἀποπληκτικοῖσιν ὑπὸ τῇ δυσφορίῃ τοῦ πνεύματος ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, θανάσιμον· ἐν αὐτοῖσι δὲ πάλιν τούτοισιν ἢν πυρετὸς ἐπιγένηται, λύσις.

Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λελυμένως ἐπιπυρετήναντα χρόνῳ, ὀλέθρια.

Οἷσιν ἐκ τινὸς ἀρρωστίης ἐς ὕδερον περιίσταται, τούτοισι κοιλίαι ξηραὶ σπυραθώδεες ἔρχονται, μετὰ περιτήξιος μυξώδεος καὶ οὖρον οὐ καλὸν, διατάσιές τε περὶ ὑποχόνδρια, καὶ πόνοι καὶ ἐπάρματα περὶ κοιλίην, καὶ πόνοι περ-

vtile eſt: ſi verò frigiditates& torpores, malum.

In ſideratis ex ſpiritus ægra latione, ſudor accedens, letale: rurſus autẽ in his ipſis ſi febris accedat, ſolutio fit.

Siderationes derepẽtè exolutorio modo ortę, inſuper tẽporis ꝓgreſſu febre accedẽte, ꝑnicioſę sũt.

Quibus ex aliqua ægritudine ad aquã inter cutem res deuenit, his alui ſiccæ excremẽta caprini ſtercoris pilulis ſimilia egerunt, cum eliquidatione mucoſa, & vrina non bona, & diſtentiones circa præcordia, & dolores ac tumores circa ventrem, & dolores cir-

ca laterum mollitudinem, & iuxta ſpinę muſculos accidunt: febres item, & ſitis, & tuſſes ſiccæ ſequũtur, & circa motus ſpirãdi difficultas, & crurũ grauitas, & à cibis abſtinẽt, & paucis ingeſtis explentur.

ρὶ κενεῶνας, καὶ περὶ τοὺς ῥαχιαίους μύας προσπίπτουσι· πυρετοί τε, καὶ δίψαι, καὶ βῆχες ξηραὶ παρακολουθοῦσι, καὶ δύσπνοια περὶ τὰς κινήσιας, καὶ σκελέων βαρύτης, σιτίων τε ἀφεστᾶσι, καὶ προσενεγκάμενοι μικρὰ πληροῦνται.

Hydropas leucophlegmatias appellatos, alui profluuium ſedat: at triſtitię cum ſilentio, & hominum auerſiones, leniter eo modo affectos occidunt.

Τοὺς λευκοφλεγματοῦντας διάῤῥοια παύει. αἱ μετὰ σιγῆς ἀθυμίαι, καὶ ἀπανθρωπίαι ἐπιεικῶς αὐτῶν κατεργαστικαί.

Qui ex timore cũ perfrigeratione mẽte mouentur, febres cum ſudoribus, & ſomni vocem aliquantum intercipientes, hæc ſoluunt.

Οἷσι φόβον μετὰ καταψύξιος ἐξίστανται, πυρετοὶ μεθ' ἱδρώτων, καὶ ὕπνοι ὑπάναυδοι, ταῦτα λύουσιν.

Ex inſãnia ad rau

Ἐκ μανίης ἐς βρα-

χον μετὰ βηχὸς ἀπόστασις.

cedinem cum tuſsí fit diſceſſus,

Ἐν τοῖσι μανικώδεσι σπασμὸς προσγινόμενος, ἀμαύρωσιν ἴσχει.

In furioſis conuulſio accedens, diſsipationem facit.

Αἱ σιγῶσαι ἐκστάσιες οὐχ ἡσυχάζουσαι, ὄμμασι περιβλέπουσαι, πνεῦμα ἔξω ἀναφέρουσαι, ὀλέθριαι· ποιοῦσι δὲ παραπληκτικὰ χρόνια. ἀτὰρ καὶ ἐκμαίνονται οὗτοι. οἷσι δὲ τῶν ταραχῇ κοιλίης οὕτω παροξύνονται, περὶ κρίσιν μέλανα διέρχεται.

Mentis emotiones taciturnę non quieſcentes, oculis circū ſpicientes, ſpiritum extra efferentes, perniciosæ ſunt: faciunt autem & leues ſiderationes diuturnas: ſed & ita affecti ad inſaniam deueniunt: qui verò in ventris turbatione ita exacerbantur, his nigra circa iudicationem prodeunt.

Οἷσιν ὑγιαίνουσι χειμῶνος ἐόντος περὶ τὴν ὀσφὺν ψυχρότης καὶ βάρος ἀπὸ βραχείης προφάσιος, καὶ κοιλίης ἐπίστασις, τῆς ἄνω καλῶς

Quibus ſanis hyeme circa lumbos frigiditas & grauitas ex leui cauſa, & aluus ſuppreſſa, ſuperno ventriculo probè

officium ſuum præſtante, his coxendicũ morbus, aut renum dolor, aut vrinę ſtillicidiũ fortaſsis contigerit.

ὑπηρετούσης, ἰσχίας, ἢ νεφρῶν πόνος, ἢ στραγγουρίης τάχα ἂν συμβαίη.

Quibus infernæ partes affligũtur, pruribus anteà fortibus obortis, his arenoſa vrina fit, & ſupprimitur: qui verò ex his perniciosè habẽt, his mens obtorpeſcit.

Οἷσι τὰ κάτω καμνοῦται, κνησμῶν ἐγγενομένων ἔμπροσθεν ἰσχυρῶν, τούτοισιν ἀμμῶδες οὖρον γίνεται, καὶ ἐφίσταται· τοῖσι δὲ ὀλεθρίοισιν αὐτῶν, ἡ διάνοια ἀποναρκοῦται.

Qui circa articulos rubicũdas in ſuperficie puſtulas habẽt, in ſupérq; rigorem, hi circa ventrem & inguina rubefiunt, velut ex plagis doloroſis, & moriuntur.

Οἱ τὰ ἄρθρα φλυκταινούμενοι ἐξερύθροισιν ἐπιπολαίοις, ἐπερριγώσαντες, ὑπὸ κοιλίας καὶ βουβῶνας διαφοινίσσονται, οἷα πληγῆσιν ἐπωδύνοισι, καὶ ἀποθνήσκουσι.

Morbo regio affecti, nõ ita ſubtili ſenſu præditi, quibus ſingultus ſunt, his alui erumpunt: fortaſsis

Τὰ ἰκτερώδεα, οὐ πάνυ τι ἐπαισθανόμενα. οἷσι λύγγες, κοιλίαι καταῤῥήγνυνται· ἴσως

δ'

δὲ καὶ ἐπίστασις, οὗτοι ἐκχλοιοῦνται.

Τὰ κατὰ πλευρὸν ἀλγήματα, ἐν πυρετοῖσιν ἰσχνῶς ἑστηκότα, ἄσημα, φλεβοτομίη βλάπτει, κἢν ἀπόσιτος ᾖ, κἢν ὑποχόνδριον μετέωρον· καὶ ἐν καταψύξει, οὐκ ἀπύρους τε νωθρευμένους αἵματος ἀφαίρεσις βλάπτει. καὶ δοκέοντες δὲ ἐπιεικέστερον ἔχειν, οὗτοι θνήσκουσι.

Κεφαλὴν καὶ πόδας καὶ χεῖρας κατεψύχθαι, κοιλίης καὶ πλευρῶν θερμῶν ἐόντων, κακόν. βέλτιστον δὲ πᾶν ὁμοίως τὸ σῶμα θερμόν τε εἶναι καὶ μαλθακόν.

Στρέφεσθαι δὲ ῥηϊδίως χρὴ τὸν νοσέοντα, καὶ ἐν τοῖσι μετεωρισμοῖσιν ἐλαφρὸν εἶναι.

autem & ſuppreſsio fit, hi viridanti pallore inficiuntur.

Dolores iuxta latus, in febrib⁹ tenuiter conſiſtẽtes, citra notas, venę ſectio læſerit, ſiue cibũ auerſetur æger, ſiue præcordium ſublime habuerit: & in perfrigeratione, non ſine febre torpidos ſanguinis detractio lædit: & putantes ſe meliùs habere, hi moriũtur.

Caput & pedes & manus perfrigerari, aluo & lateribus calidis, malũ eſt. optimum autem eſt, totum corpus ſimiliter calidũ ac molle eſſe.

Conuerti autem conuerit facilè ægrotum, & in attollendo ſe leuem eſſe.

at grauitas totiꝰ corporis, & manuũ ac pedũ, mala eſt. ſi verò etiã ad grauitatẽ liuidi accedant digiti ac vngues, mors ꝓpinqua eſt: ſi verò penitus nigreſcãt, minus pernicioſi ſunt liuidis. verùm etiã alia cõſiderare oportet. ſi enĩ facilè fert morbum, & aliud quoddam ex bonis ſignis ſubindicat, morbus ad abſceſſum vertitur, & partes corporis nigrefactæ decidunt.

βαρύτης δὲ ὅλου τοῦ σώματος, καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν, πονηρόν. εἰ δὲ καὶ πρὸς τῷ βάρει πέλιοι γίγνονται οἱ δάκτυλοι καὶ οἱ ὄνυχες, πλησίον ὁ θάνατος· μελαινόμενα δὲ παντελῶς, ἧσσον ὀλέθρια τῶν πελίων. ἀλλὰ τὰ λοιπὰ θεωρεῖν· ἢν γὰρ εὐπετέως φέρῃ τὸ νόσημα, καὶ ἄλλό τι τῶν χρησίμων ἀποδεικνύῃ, τὸ νόσημα ἐς ἀπόστασιν τρέπεται, καὶ τὰ μελανθέντα τοῦ σώματος ἀποπίπτει.

Teſtes & pudenda reuulſa, malum ſignificant.

Ορχιες καὶ αἰδοῖον ἀνεσπασμένα, πονηρὸν σημαίνει.

Flatum ſine ſtrepitu ac crepitu prodire, optimum eſt. melius autẽ eſt & cum ſtrepitu exire, quã i-

Φῦσαι δὲ ἄνευ ψόφου περδήσιος διεξιέναι, βέλτιστον. κρέσσον δὲ καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν, ἢ αὐ-

τοῦ ἀνειλέεσθαι, καίτοι τὸν τοιοῦτον τρόπον διελθοῦσα, σημαίνει πονηρὸν καὶ παραφροσύνην, ἢν μὴ ἑκὼν ἄνθρωπος ποιέηται τὴν ἄφεσιν τῆς φύσης.

Ἕλκος πέλιον καὶ ξηρὸν, ἢ χλωρὸν γινόμενον, θανάσιμον.

Ἀνάκλισις βελτίστη μὲν ὡς εἴθισταί τις ὑγιαίνων· ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, τὰ σκέλεα ἐκτεταμένον, οὐκ ἀστεῖον. εἰ δὲ καὶ καταῤῥέοι προπετὴς ἐπὶ πόδας, χεῖρον. θανάσιμον δὲ καὶ κεχηνέναι, καὶ καθεύδειν ἀεί. καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κειμένου συγκεκαμμένα τε εἶναι ἰσχυρῶς καὶ διαπεπλεγμένα. τὸ δ' ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι οἷσι μὴ συνήθες, παραφροσύνην σημαίνει, καὶ πόνους περὶ κοιλίην.

ſthîc reuolui, etiãſi tali modo ꝑgreſſus, dolorem & deſipientiam ſignificet, niſi volens homo vltro flatum ita emittat.

Vlcus liuidum & ſiccum, aut cũ virore pallidum, letale eſt.

Decubitus optim⁹ eſt, velut quis ſanus ſolitus fuit: at ſupinum iacere, cruribus extentis, bonum nõ eſt. ſi verò etiã delabatur pronus ad pedes, deterius eſt. letale autem eſt & hiare, & dormire ſemper, & crura ſupinè iacẽtis valde incuruata eſſe ac complicata. in ventrem autẽ decumbere, ſi quis non ſit adſuetus, delirium ſignificat, & dolores circa ventrem.

at pedes nudos habere & manus, si quis non vehementer calidus sit, & crura disiecta, malum est: anxietatem enim significat. cæterùm erectũ sedere velle, malum est in acutis: pessimũ autem peripneumonicis ac pleuriticis. dormire verò oportet noctu, interdiu vigilare: contrariũ autem, malum est. minimè verò lædi æger poterit, si dormiat manè ad tertiã diei partem: verùm posteà somni mali sunt. pessimum autem est non dormire, neque die, neque nocte: aut enim præ dolore & afflictione vigilauerit, aut ab hoc signo delirabit.

πόδας δὲ γυμνοὺς ἔχειν καὶ χεῖρας, μὴ θερμὸν ἐόντα ἰσχυρῶς, καὶ τὰ σκέλεα διεῤῥίφθαι, κακόν· ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει. ἀνακαθίζειν δὲ βούλεσθαι, κακὸν ἐν τοῖσιν ὀξέσι· κάκιστον δὲ ἐν περιπλευμονικοῖσι καὶ πλευριτικοῖσι. καθεύδειν δὲ χρὴ τὴν νύκτα, τὴν δὲ ἡμέρην ἐγρηγορέναι· τὸ δ' ἐναντίον, πονηρόν. ἥκιστα δ' ἂν βλάπτοι τὸ πρωῒ κοιμώμενος ἕως τοῦ τρίτου τῆς ἡμέρης. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ὕπνοι, πονηροί. κάκιστον δὲ μὴ καθεύδειν, μήτε ἡμέρης, μήτε νυκτός. ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε καὶ πόνου ἀγρυπνοίη ἄν, ἢ παραφρονήσει ἀπὸ τούτου τοῦ σημείου.

Ὁκόσοισι κρόταφος τέμνεται, σπασμὸς ἐκ τῶν ἐναντίων τῆς τομῆς ἐπιγίνεται.

Quibus tempora ſecantur, conuulſio ex contrarijs ſectioni partib⁹ oboritur.

Ὅσοισιν αὖ ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ, καὶ πονέσῃ πληγεῖσιν, ἢ ἄλλως πίπτουσι, παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ οὔτε ὁρῶσιν, οὔτε ἀκούουσι, καὶ τὰ πολλὰ θνήσκουσιν.

Quibus cerebrum concuſſum fuerit & doluerit percuſsis, aut aliàs lapſis, hi ſtatim voce priuantur, & neq; vident, neque audiunt, & plerũque moriuntur.

Οἷς ὁ ἐγκέφαλος τιτρώσκεται, πυρετὸς ὡς ἐπιτοπολὺ καὶ χολῆς ἔμετος ἐπιγίνεται, καὶ ἀποπληξίη σώματος, καὶ ὀλέθριοι οἱ τοιοῦτοι.

Quibus cerebrum vulneratur, febris plerunq; ac bilis vomitus accedit, & corporis ſideratio, atque tales perniciosè habent.

Τῶν ῥηγνυμένων κεφαλῆς ὀστέων, χαλεπώτατον γνῶναι τὰ κατὰ τὰς ῥαφὰς ῥηγνύμενα. ῥήγνυται δὲ ὑπὸ τῶν βαρέων καὶ στρογγύλων βελέων μάλιστα, καὶ ἐκ τῶν ἐξ ὑπεναν

Ex ruptis capitis oſsibus, difficillima cognitu ſunt ea quæ circa ſuturas rũpuntur. rũpuntur autem maximè à grauibus ac rotundis telis, & ex his quę ex ſuboon

trario afferuntur, & nõ ex plano loco. at verò de quibus ambiguũ est, rupta ne sint an nõ, iudicare oportet, exhibito ad mandu candũ in vtranq; maxillam asphodeli caule, aut ferula, ita vt animaduertere iubeas, an os aliquod ipsi strepere videatur. nã fracta strepere vidẽtur. progressu verò tẽporis, fracta partim septima, partim xiiij. partim etiã aliter significationẽ de se præbent: nã & carnis ab osse discessus fit, os liuidum, & dolores, sanie effluẽte. hęc autẽ ęgre iam auxilium admittũt.

Quibus omẽtum excidit, necesse est putrefieri.

τίου φερομένων, καὶ μὴ ἐξ ἰσοπέδου. τὰ δ' ἀπορεύμενα, πότερον ἔῤῥωγεν ἢ οὔ, κρίνειν δεῖ, διαμασᾶσθαι διδόντα ἐφ' ἑκατέρην τὴν σιαγόνα, ἀνθέρικον, ἢ νάρθηκα, καὶ προσέχειν κελεύειν εἴ τι ψοφεῖν αὐτῷ δοκέει τὸ ὀστέον· τὰ γὰρ κατεηγότα δοκέει ψοφεῖν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου τὰ ἐῤῥωγότα τὰ μὲν ζ. τὰ δὲ ιδ. τὰ δὲ καὶ ἄλλως διασημαίνει· τῆς τε γὰρ σαρκὸς ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ ὀστέου γίνεται, καὶ τὸ ὀστέον πέλιον, καὶ πόνοι, ἰχώρων ἀποῤῥεόντων. γίνεται δὲ ταῦτα ἤδη δυσβοήθητα.

Ὅσοισιν ἐπίπλοον ἐκπίπτει, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

Ην ἔντερον διακοπῇ, τῶν λεπτῶν, οὐ συμφύεται.

Νεῦρον διακοπὲν, ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν, ἢ ἀκροποσθίη, οὐ συμφύεται.

Ο,τι ἂν ἐν τῷ σώματι ὀστέον ἀποκοπῇ, ἢ χόνδρος, οὐκ αὔξεται.

Ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγινόμενος, κακόν.

Ἐπὶ τρώματι χολῆς ἔμετος ἐπιγινόμενος, κακὸν· καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῖσι κεφαλικοῖσι.

Νεῦρα ὅσα παχέα τιτρώσκεται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χωλεύονται. καὶ λοξὰ τιτρωσκόμενα μάλιστα, καὶ τῶν μυῶν αἱ κεφαλαὶ, μάλιστα τῶν ἐν μηροῖσιν. ἀποθνήσκουσι δὲ μάλιστα ἐκ-

Si inteſtinũ quoddam ex gracilibus diſſectum fuerit, nõ coaleſcit.

Neruus diſſectus, aut genę tenuis pars, aut præputium, non coaleſcit.

Quodcunq; os in corpore reſectũ fuerit, aut cartilago, nõ augeſcit.

Ex vulnere conuulſio accedens, mala eſt.

Ex vulnere bilis vomitus accedens, malum: & maximè in capitis vulneribus.

Nerui craſsi ſi vulnerantur, plerunque claudi fiunt, & ſi obliqui vulnerantur præſertim, & ſi muſculorũ capita, maxímèin femoribus. moriuntur maxime ex

vulneribus, si quis ce
rebro sauciatus fue-
rit, aut spinalem me-
dullam, aut hepar,
aut septum transuer
sum, aut cor, aut vesi
cam, aut venam craſ
ſam. moritur autem
etiam, si in arteriam
& pulmonem valde
magnæ plagæ fiant,
ita vt pulmone per-
cuſſo, paucior spiri-
tꝰ per os procedat, q̃
is est qui ex vulnere
elabitur. moriuntur
autem qui in intesti-
na vulnerati sunt, si-
ue ex tenuibus ali-
quod, siue craſsis vul
neratũ fuerit, si per
transuersum fiat pla-
ga, & magna. si verò
parua & recta, quidã
euadũt. minimè verò
moriũtur vulnerati
in paribꝰ corporis vbi

τῶν τρωμάτων, ἤν τις
ἐγκέφαλον τρωθῇ, ἢ
ῥαχίτην μυελὸν, ἢ ἧ-
παρ, ἢ φρένας, ἢ καρ-
δίην, ἢ κύστιν, ἢ φλέβα
τῶν παχειῶν. θνήσκει
δὲ, κἢν ἐς ἀρτηρίην καὶ
πλεύμονα μεγάλαι
σφόδρα αἱ πληγαὶ
γένωνται, ὥστε τοῦ πλεύ-
μονος πληγέντος, ἔλασ-
σον προσερχόμενον
πνεῦμα κατὰ στόμα γί-
νεσθαι, ἢ τὸ ἐκπίπτον
ἐκ τοῦ τρώματος. θνή-
σκουσι δὲ καὶ οἱ ἐς τὰ
ἐντὸς νεῦρα, ἤν τέ τι
τῶν λεπτῶν τρωθῶ-
σιν, ἤν τε τῶν παχέων,
ἢν ἐπικάρσιος ἡ πλη-
γὴ γένηται καὶ μεγάλη.
ἐὰν δὲ μικρὴ καὶ εὐθεῖα,
περιγίνονται ἔνιοι. ἥ-
κιστα δὲ θνήσκουσιν οἱ
τιτρωσκόμενοι ἐν οἷσι
ταῦτα μὴ ἔνι τῶν τοῦ
σώματος μερῶν ἢ τόν-

τῶν προσωτάτω. τὴν δὲ ὄψιν ἀμαυροῦται ἐν τοῖσι τρώμασι τοῖσιν ἐς τὴν ὀφρὺν, καὶ μικρὸν ἐπάνω. ὅσῳ δ' ἂν τὸ τρῶμα νεώτερον ᾖ, μάλιστα βλέπουσι. χρονιζομένης δὲ τῆς οὐλῆς, ἀμαυροῦσθαι μᾶλλον συμπίπτει.

Αἱ σύριγγες χαλεπώταταί εἰσιν, ὅσαι ἐν τοῖσι χονδρώδεσί τε καὶ ἀσάρκοισι τόποισι πεφύκασιν, εἰσί τε κοῖλαι, μολοῦνταί τε, καὶ ἰχωρορροοῦσιν αἰεὶ, σαρκίον τε ἐπὶ τῷ στόματι ἔπεστιν αὐταῖς. εὐθεραπευτότεραι δὲ, ὅσαι ἐν τοῖσι μαλθακοῖσι τόποισι καὶ σαρκώδεσί τε καὶ ἀνεύροισι πεφύκασι.

Τὰ δὲ πρὸ ἥβης οὐ

hæc non ſunt, aut ab his quàm lõgiſsimè abſunt. at verò viſus obſcuratur in vulneribus orientibus in ſuperciliũ, & paulo altius. prout autẽ vulnus recentius eſt, maximè vident. cicatrice verò diutius tardante ac ſeneſcente, magis obſcurari cõtingit.

Fiſtulæ difficillimæ ſunt, quæ in cartilaginoſis & excarnibus locis ſunt, & caue ſunt, & procedunt ac ſanie manant ſemper, & caruncula in oſculo ipſis ineſt. curatu autem faciliores ſunt, quæ in mollibus & carnoſis & non neruoſis exiſtunt.

Morbi hi ante pu-

bertatem non fiunt, peripneumonia, pleuritis, podagra, nephritis, varix circa tibiam, fluxus sanguineus, cancer non cõgenitus, vitiligo seu ce dicta non à natura insita, deflux⁹ medullæ spinalis, hæmorrhois, voluulus chordapsus appellatus non cognatus. horum morborũ nullum ante pubertatem fore expectandũ est. verùm ab anno decimo quarto, vsque ad quadragesimum secundum, natura corporis morborum omnis generis ferax fit. rursus ab hac ætate, vsq; ad annos sexaginta tres non fiũt strumæ, neque lapis in vesica, nisi prius existat, neque

γίνεται νοσήματα, περιπλευμονικὰ, πλευριτικὰ, ποδαγρικὰ, νεφρῖτις, κύρσος περὶ κνήμην, ῥοῦς αἱματηρὸς, καρκῖνος μὴ σύμφυτος, λεύκη μὴ συγγενὴς, κατάῤῥους νωτιαῖος, αἱμοῤῥοῒς, μὴ σύμφυτος χορδαψός. τούτων τῶν νοσημάτων πρὸ ἥβης οὐ χρὴ προσδέχεσθαι, γενησόμενον οὐδὲν. ἀπὸ ιδ. μέχρι β. καὶ μ. ἐτέων, πάμφορος ἡ φύσις νοσημάτων ἤδη τοῦ σώματος γίνεται. πάλιν δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς ἡλικίης μέχρι ξγ. ἐτέων, οὐ γίνονται χοιράδες, οὐδὲ λίθος ἐν κύσει, ἢν μὴ τύχῃ πρότερον ὑπάρχων, οὐδὲ

καταῤῥους νωτιαῖος, οὐδὲ νεφρῖτις, ἢν μὴ παρακολουθῶσιν ἐξ ἄλλης ἡλικίης· οὐδὲ αἱμοῤῥοΐδες, οὐδὲ ῥοῦς αἱματηρὸς, ἢν μὴ πρότερον τύχῃ γεγενημένος. ταῦτα μέχρι γήρως ἀπέχεται νοσήματα.

deffluxus medullę spinalis, neq; nephritis, nisi ex alia ætate comitentur: neque hæmorrhoides, neq; fluxus sanguineus, nisi prius fuerit. hi vsque ad senectutẽ absunt morbi.

Εν γυναικείοισι τὰ πρὸ τῶν τόκων ἰόντα ὑδατώδεα, κακόν.

In mensibus muliebribus qui aquosi ante partus prodeũt, mali sunt.

Στόματα ἀφθώδεα, τῇσιν ἐπιφόροισιν οὐ χρηστόν. ἆρα καὶ κοιλίαι καθυγραίνονται;

Ora feruido aphthæ vlcere affecta, vterum gestantibus non sunt bona. num & alui humectantur?

Εκ κενεώνων μεθιστάμενα ἀλγήματα ἐς τὸ λεπτὸν, ἐν μακροῖσιν, ἐκ διαφθορῆς καὶ μὴ λίην καθαρθείσης, ὀλέθριον.

Dolores ex laterum mollitudine ad intestinum tenue transeuntes, in morbis lõgis, ex corruptione fœtus non valde purgata, perniciosi sunt.

Quæ ex partu ac fœtus corruptione multa repente concitata, supprimūtur, difficilia sunt. rigor his infestꝰ est, & alui turbatio, tum aliàs, tum si præcordiū doleāt.

Τὰ ἐκ τόκου καὶ διαφθορῆς πολλὰ ὀξέως ὁρμήσαντα, ἐπισάντα δύσκολα. ῥῖγος ταύτῃσι πολέμιον, καὶ κοιλίης ταραχή· ἄλλως τε καὶ ὑποχονδρίου ὀδυνώδεες.

Vterū gestantibus dolores capitis soporosi, cum grauitate orientes ac conuulsione, plerunque mali sunt.

Τῇσιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικὰ καρώδεα, μετὰ βάρεος γινόμενα καὶ σπασμοῦ, φλαῦρα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

Quibꝰ dolores ꝑtinaces ex mensibus, circa supernā partē, & intestinum tenue, aluos humectant, aliquantum cibos auersantur: his circa iudicationem delationes in somnū fiūt, & impotentes ex capitis dolore exsudāt, ac perfrigerantur. tales recidiuæ plerisq;

Ἧσιν ἐκ γυναικείων περὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ λεπτὸν πόνοι σύντονοι, κοιλίας καθυγραίνουσιν, ἀποσιτώδεες· ταύτῃσι περὶ κρίσιν καταφοραὶ, καὶ ἀδύνατοι κεφαλαλγικῶς ἐξιδροῦσι, καὶ περιψύχουσιν. αἱ τοιαῦται ἀποστροφαὶ, τῇσι πλείστῃσι

γινόμεναι μετὰ τὴν ἄφεσιν, ταχέως κτείνουσι.

orientes post remissionem, cito occidunt.

Τὰ μετὰ μυχθισμοῦ ἔξω ἀναφερόμενα πνεύματα, καὶ τῆξις παράλογος, τῇσιν ἐπιφόροισιν ἐκτιτρώσκει.

Spiritus qui cum suspirijs extra feruntur, & colliquatio præter rationem, in vterum gestantibus abortum facit.

Ὀδύνη κοιλίης μετὰ τόκον, ταύτῃσι τὰ πυώδεα καθαίρει.

Dolor ventris post partum, in his purulenta purgat.

Αἱ ναρκώδεες καὶ μάλιστα ἐν τῇσι κινήσεσι μετὰ ἀδυναμίης κατακεκλασμέναι, περὶ κρίσιν ἐνοχληθεῖσαι, ἀσώδεες, ἐφιδροῦσι πολλῷ. κοιλίαι καθυγρανθεῖσαι ταύτῃσι, κακόν.

Torpidæ, & præser tim in motibus cum impotentia fractæ, circa iudicationẽ vexatæ, anxiosæ, multum exsudant. alui his humectæ, malũ.

Τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ ἐπιστῆναι, χρήσιμον. ἐπιληπτικὰ ἐκ τῶν τοιούτων, οἶμαι. ἐνίῃσι δὲ ἀποφοραὶ μακραί, ἐνίῃσι δὲ αἱμοῤῥοΐδες,

Menses non supprimi, commodum est: ex talibus comitiales morbi fiunt, vt arbitror. quibusdã verò vẽtris subductiones diuturnę, quibusdam hęmorrhoides.

Prægnātibus præcordij dolor, malum: & alui his ſubeūtes, malum. & inſuper rigere his malum. dolor ventris in talibus minus malum, ſi limoſa purgentur.

Quæ ex talibus facilè pariunt poſt partum vehemēter moleſtantur.

Prægnantibus tabeſcentibus, quibus rubor in facie fit, ſtillationes de naribus orientes, hunc auertunt.

Quibus ex partu prodeunt alba, his verò ſuppreſsis, cum febre ſurditas, & dolor acutus ad latus fit, mente mouentur, & perniciosè habent.

In geſtantibus vterum ſalſuginoſa,

Τῇσιν ἐπιφόροισιν ὑποχονδρίου ἄλγημα, κακόν· καὶ κοιλίαι ταύτῃσι φερόμεναι, κακόν. καὶ τὸ ἐπιῤῥιγῶσαι ταύτῃσι κακόν. ὀδύνη κοιλίης ἐν τῇσι τοιαύτῃσιν ἧσσον κακόν, ἢν ἰλυώδεα καθαίρῃ.

Ἧσι ῥηϊδίως τῶν τοιούτων τίκτεται, μετὰ τόκον δύσφορα σφόδρα.

Τῇσι κυούσῃσι φθινώδεσιν, ᾗσιν ἔρευθος τῶν προσώπων γίνεται, αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀποστάξιες τούτων ἀποστρέπουσι γινόμεναι.

Ἧσιν ἐκ τόκου λευκὰ, ἐπιστάντων δὲ, ἅμα πυρετῷ κώφωσις, καὶ ἐς πλευρὸν ὀδύνη ὀξεῖα, ἐξίστανται, ὀλέθριοι.

Τὰ ἐν τῇσιν ἐπιφόροισι ἁλμυρώδεα,

σημαίνει μετὰ τόκον δύσκολα λευκοῖσιν δακνώδεσιν. αἱ τοιαῦται καθάρσιες ἀποσκληρεῦσι. λὺγξ ἐπὶ τούτοισι φλαῦρον, καὶ πλύσις ὑστερῶν, καὶ συνκτείνει.

Ἐς πόδας καὶ ἐς ὀσφὺν συντάσιες ἐκ γυναικείων, ἐκπυητικὸν, καὶ τὰ ἀπὸ κοιλίης γλίσχρα δυσώδεα ἐπὶ πόνως ἰόντα. πνιγμοὶ ἐπὶ τοῖσι προγεγραμμένοισιν, ἐκπυητικόν.

Τὰ ὑστερικὰ ἐν κοιλίῃσι σκληρύσματα ἐπώδυνα, ὀξέως ὀλέθριον.

Τῇσιν ἐπιφόροισιν ἤδη ἀφθώδεα ῥεύματα ἐπώδυνα, πονηρόν. αἱμοῤῥοῒς ταύτῃσι κάκιστον.

Ἤσι κοιλίης ἐπαρθείσης ἐς αἰδοῖον

significant post partum molestias ex albis mordacibus. tales purgationes indurant. singultus in his malum.

Ad pedes & ad lũbos distentiones ex mẽsibus, suppurationem inducunt, itémque ea quæ de aluo viscosa groueolẽtia cũ dolore prodeunt. strãgulationes quoq; ex præscriptis, suppurationem faciunt.

Vterinæ in ventriculis durities dolorosæ acutè, perniciosum.

Vterũ iam gestantibus ex feruido vlcere fluxiones dolorosæ, malum. hęmorrhois his pessimum.

Quib⁹ aluo tume facta, ad pudendum

rubor deuenit, mensibus albis humidis derepentè progressis, in longis febrib⁹ moriuntur.

Cõuulsionis, si mẽses in principio apparuerint, febre nõ accedente, solutio fit.

Vrinę tenues cum aliquantula nubecula in medio cõsistente, rigorẽ significãt.

Si à quarta die sanguinis fluxus fiat, diuturnitatẽ significat, & aluus erumpit, & crurum tumores.

Vterum gerentibus capitis dolores soporosi cum grauitate orientes, mali sunt. fortassis autem his etiã conuulsoriũ quid pati contingit.

Quę ante partum iuxta modum bilis

ἔρευθος ἦλθε, γυναικείων λευκῶν ὑγρῶν κατελθόντων, ἐξαπίνης ἐν μακροῖσι πυρετοῖσι τελευτῶσι.

Σπασμῷ, γυναικείων ἐν ἀρχῇσι φανέντων, πυρετοῦ μὴ ἐπιγινομένου, λύσις.

Οὖρα λεπτὰ ὑπονέφελα ἐν μέσῳ ἐρυμένα, ῥῖγος σημαίνει.

Ἢν ἀπὸ τῆς τετράδος αἵματος ῥύσις γένηται, χρόνια σημαίνει, καὶ κοιλίη καταρρήγνυται, καὶ σκελέων οἰδήματα.

Τῇσιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικὰ καρώδεα μετὰ βάρους γινόμενα, φλαῦρα. ἴσως δὲ ταύτῃσι καὶ ἅμα σπασμῶδές τι ὠφελέει.

Αἱ προαλγήσασαι τρόπον χολερώδεα πρὸ

τῶν τόκων, τίκτουσι μὲν ῥηϊδίως· πυρέξασαι δὲ κακοήθεες, ἄλλως τε κἤν τι κατὰ φάρυγγα ὀχλῇ, ἤ τι τῶν ἐν πυρετῷ κακοήθων ἐπιφανῇ σημεῖον.

Τὰ πρὸ τῶν τόκων ἐῤῥηγνύμενα ὑδατώδεα, φλαῦρα.

Τῇσιν ἐπιφόροισι κατὰ φάρυγγα ἁλμυρώδεες ῥεύσιες, πονηρόν.

Τὸ πρὸ τῶν τόκων ἐπιῤῥιγοῦν, καὶ τὰ ἀνωδύνως τικτόμενα, κινδυνώδεα.

Τῇσιν ἐπιφόροισι τὰ ἀφθώδεα ῥεύματα, πονηρόν· σπασθεῖσαι, ἐκλυθεῖσαι, μετὰ καταψυχθεῖσαι, ἐκθερμαίνονται ὀξέως. καὶ μέντοι καὶ δύσκολα ἀποβαίνει τῇσιν ἐπιφόροισι τὰ περὶ τὸ λεπτὸν οἰδήματα.

ſurſum ac deorſum erumpentis, doluerunt, facilè quidem pariunt: verũ ſi febricitent, malignè habent: tum aliàs, tum ſi circa fauces quid vexet, aut aliquod ſignum in febre malignum appareat.

Aquoſa ante partus erumpẽtia mala.

Vterum geſtãtibus ſalſuginoſę iuxta fauces fluxiones, malũ.

Ante partũ rigorẽ habere, & part⁹ citra dolorẽ, periculoſa.

Vterum gerẽtibus ex feruido vlcere fluxiones, malũ: conuulſæ, exolutæ, & poſtea perfrigeratæ, excaleſcunt acutè. ſed & difficiles fiũt prægnantibus tumores circa tenue ĩteſtinũ,

quales circa eminentias osculi vteri fiũt, erectæ ceruicis spirationem inducentes. num tales tumores gemellorum partum significãt? num & cõuulsionem tales tumores faciunt?

οἷα τὰ περὶ τὰς ὀχίας γίνεται, ἀπολαμβανόμενα ὀρθοπνοίησιν. ἆρα τὰ τοιαῦτα οἰδήματα διδυμοτοκεῖ; ἆρα καὶ σπασμώδεις τὰ τοιαῦτα οἰδήματα ποιέει;

Quę suspiriosum efferunt spiritum in febribus, abortiunt.

Τὰ μυχθώδεα ἐξαναφέροντα πνεῦμα ἐν πυρετοῖσιν, ἐκτιτρώσκονται.

Horrorẽ habentibus, lassitudine affectis, capite grauatis, menses erumpunt.

Φρικώδεσι, κοπιώδεσι, καρηβαρικοῖσι, γυναικεῖα καταῤῥήγνυται.

Ad manum torpidæ, obaridæ, sitis exortes, mẽses multos emittentes, suppuratæ fiunt.

Αἱ πρὸς χεῖρα νωθραὶ, κατάξηροι, ἄδιψοι, γυναικεῖα πολλὰ χαλῶσαι, ἐκπυητικαί.

Alba derepentè ex abortu decurrentia, si aliquantum riguerit, & ad femur impetus, in his tremor difficilis est.

Τὰ ἐξαίφνης λευκὰ κατατρέχοντα ἀπὸ τρωσμῷ, ἢν τι ῥιγῇ, καὶ ἐς μηρὸν ὁρμᾷ, τρόμος δύσκολον.

Τὰ ἀφθώδεα στόματα τῇσιν ἐπιφόροισι κοιλίας καθυγραίνει.

Ora feruido aphtha appellato vlcere affecta, vterũ geſtãti bus aluos humectãt.

Αἱ δὲ τῶν κυουσέων προνοσέουσαι, πρὸ τῶν τόκων, ἐπερριγοῦσι.

Prægnantes præægrotantes, ante partus, inſuper rigent.

Αἱ ναρκώδεες ἐκλύσιες, δύσκολοι μὲν ἐκ τῶν τόκων ἀποβαίνουσι καὶ παρακρουστικαὶ, οὐ μέντοι ὀλέθριοι. ἀτὰρ καὶ πλῆθος γυναικείων προσημαίνουσιν.

Torpefactoriæ exolutiones, difficiles quidem ex partubus contingunt & mentem euomentes, non tamen pernicioſæ. ſed & menſium copiam præſignificant.

Αἱ ἐν τόκῳ καρδίην προαλγήσασαι, ὀλίγῳ ὕστερον ἀποβάλλουσι.

Quæ in partu os ventriculi prædoluere, paulo poſt eijciunt.

Τὰ φρικώδεα, κοπιώδεα, καρηβαρικὰ. τραχήλου ὀδυνώδεα, γυναικεῖα καταρρήγνυσι περὶ κρίσιν τὸ τοιοῦτον γινόμενον μετὰ βηχίου ἐπερριγεῖ.

Horrores, laſsitudines, capitis grauitates, colli dolores, menſes extrudũt. circa iudicationem tale ſi fiat cum tuſſicula, rigorem inſuper inducit.

Quib⁹ puellis erectæ ceruicis ſpiratio contingit, vterum geſtantibus, his mãmæ ſuppurantur. & menſes apparere in principio, malum eſt.

Inſaniæ febres acutas turbulentas non bilioſo os ventriculi dolenti ſoluunt.

In ſterilibus & non parientibus ſanguinis vomitus ad conceptionem prodeſt.

Caligines menſibus multis comparentibus ſoluuntur.

Quibus mulieribus ex febribus dolor mammarum fit, ſputatio cruenta nõ fęculenta oborta, ſoluit dolores.

Conuulſiones ex vtero affecto ſine febre faciles ſunt, ve-

Ἡσι κόρῃσιν ὀρθοπνοϊκὰ συμβαίνει, ἐν τῇσιν ἐπιφέρουσι, τιτθοὺς ἐκπυοῦνται. γυναικεῖα ἐπιφαίνεσθαι ἐν ἀρχῇ, κακόν.

Τὰ μανικὰ πυρετῶν ὀξέας ταραχώδεας ἀχόλῳ καρδιαλγικῷ λύουσι.

Τῇσιν ἀτόκοισιν αἵματος ἔμετος πρὸς τὸ συλλαβεῖν ὠφελεῖ.

Τὰ ἀχλυώδεα γυναικείων συχνῶν ἐπιφανέντων λύεται.

Ὁσῃσι γυναιξὶν ἐκ πυρετῶν ἄλγημα τιτθῶν γίγνεται, πτύσις αἱμάλωπος οὐ τρυγώδης γενομένη, λύει τοὺς πόνους.

Οἱ ἐν ὑστερικῇσιν ἀπύροισι σπασμοὶ εὐχερέες, οἷον

καὶ Δορκάδι.

lut etiam Dorcadi.

Ἧσιν ἐκ ῥίγεος πυρετὸς κοπιώδης, γυναικεῖα κατατρέχει. τράχηλος ἐν τούτοις ὀδυνώδης αἱμοῤῥαγικόν.

Quibus ex rigore febris laſſatoria, mẽſes decurrũt. collum in his doloroſum ſanguinis eruptioné inducit.

Ἔμετος δὲ ἀλυπότατος φλέγματος καὶ χολῆς συμμεμιγμένος. μὴ πολὺς δὲ κάρτα ἐμείσθω. τὰ δὲ ἀκρητέστερα τῶν ἐμουμένων κακίω. πρασοειδὴς δὲ ἔμετος, καὶ μέλας, καὶ πέλιος, πονηρόν. εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἐμέοι, ὀλέθριον. τάχιστον δὲ θάνατον σημαίνει ὁ πελιὸς καὶ κακώδης. ἔστι δὲ θανάσιμος ὁ ἐρυθρὸς ἔμετος, καὶ μάλιστα εἰ μετ' ἀνάγκης ἐμέοιτο ἐπωδύνου.

Vomitus minimè moleſtus eſt ex pituita ac bile permixtꝰ: verùm ne valde multus vomatur. at meraciores vomitiones deteriores ſunt. praſinus autem vomitus, & niger, & liuidus, malus eſt. ſi verò etiam omnes colores idem vomuerit, pernicioſum eſt, celerrimam autem mortem ſignificat liuidus, & male olens. eſt etiam letalis ruber vomitus, & maximè ſi cũ neceſsitate doloroſa vomatur.

Qui anxiè se iactãtes, citra vomitũ exacerbantur, male habent itémq; qui lancinantur citra vomitum.

Οἱ ἀσώδεες ἀνημέτως παροξυνόμενοι, κακὸν, καὶ οἱ σπαρασσόμενοι ἀνημέτως.

Parui vomitus, biliosi sunt, tum aliàs, tum si vigilauerint.

Τὰ μικρὰ ἐμέσματα, χολώδεα, ἄλλως τε κἢν ἀγρυπνέωσιν.

In nigris vomitib' surditas non nocet.

Ἐπὶ μελαίνων ἐμέτων κώφωσις οὐ βλάπτει.

Pauci celeres, biliosi, meraci vomitus, mali sunt in alui subductione vberiore & pertinaci lũborum dolore.

Οἱ κατὰ μικρὰ ταχεῖς, χολώδεες, ἄκρητοι ἔμετοι, κακὸν, ἐν ἀποφορῇ πλείονι καὶ ὀσφύος ἀλγήματι συντόνῳ.

Ex vomitibus anxietates, clangores oculi, concretionem lanuginosam habentes, furiosa.

Τὰ ἐξ ἐμέτων ἀσώδεα, κλαγγώδεα ὄμματα, ἐπίχνουν ἴσχοντα, μανικά.

Acutè insania correpti, voce intercepta, moriuntur.

Ὀξέως μανέντες θνήσκουσιν ἄφωνοι.

In vomitu si quis siticulosus sit, & si-

Ἐν ἐμέτῳ διψώδεα

ἐόντα, ἄδιψον γίνεσθαι, κακὸν ἐν ἀσώδεσιν ἀγρύπνοις.

Τὰ παρ' οὖς μάλιστα τοῖς ἀσώδεσι. κοιλίης ταραχώδης ἐπίστασις, διὰ ταχέων ἐξανθεῖ οἷα κωνώπων κεντήματα, καὶ ἐς ὄμματα δακρυώδης ἀπόστασις ἔρχεται.]

Ἐπὶ ἀκρήτοις ἐμέτοις λυγμὸς, κακόν· κακὸν δὲ καὶ σπασμός. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇσιν ὑπερκαθάρσεσι τῇσιν ἐκ τῶν φαρμακείων.

Οἱ μέλλοντες ἐμεῖν, πτυαλίζουσιν ἔμπροσθεν.

Ἐπὶ ἐλλεβόρῳ σπασμὸς, ὀλέθριον.

Ἐπὶ πάσῃ καθάρσει πλεοναζούσῃ ψύξις μεθ' ἱδρῶτος,

tis exors fiat, malum eſt anxioſis vigilantibus.

Abſceſſus iuxta aurem, maximè fiunt anxioſis: aluo turbata ſuppreſſa, breui velut culicum pũcturæ erumpunt, & ad oculos lachrymoſus abſceſſus deuenit.

In meracis vomitibus ſingultus malus: mala etiam conuulſio. ſimiliter etiã in nimijs purgationibus ex medicamentis.

Qui vomituri ſũt, antea ſputationes faciunt.

Ex veratro cõuulſio pernicioſa.

In omni purgatione redundante, frigiditas cũ ſudore,

perniciosa eſt:& qui inſuper vomunt,ſiticuloſi in his,malum. at anxioſi, lũbos dolentes, aluo humectantur.

ὀλέθριον· καὶ οἱ ἐπανεμέοντες διψώδεες ἐν τούτοισι κακόν. οἱ δὲ ἀσώδεες ὀσφυαλγέες, κοιλίην καθυγραίνονται.

Purgationes valde rubicundorũ, nigrorũ, à veratro, malæ ſunt:& cum talib⁹ exolutio, mala.

Αἱ ἐξ ἐρυθρῶν, μελαίνων, ἀπὸ ἐλλεβόρου καθάρσιες, πονηραί· καὶ ἔκλυσις δὲ μετὰ τοιούτων, κακόν.

A veratro vomere rubicunda,ſpumoſa, pauca,prodeſt: facit tamẽ duritias,& ſuppurationes magnas abducit: ſunt autem qui talia vomunt aliàs & pectus doloroſi, & in rigorib⁹ exudantes, & teſtes intumeſcunt: quod ſi cõtigerit,inſuper rigẽt, & gracileſcunt.

Ἀπὸ ἐλλεβόρου ἐμέσαι ἐρυθρὰ, ἀφρώδεα, ὀλίγα, ὠφελέει· ποιέει μέντοι σκληρύσματα, καὶ ἐμπυήσιας μεγάλας ἀφίστησιν. εἰσὶ δὲ οἱ τοιαῦτα ἐμέοντες ἄλλως τε καὶ στῆθος ἐπώδυνοι, καὶ ἐν τοῖς ῥίγεσιν ἐφιδροῦντες, καὶ ὄρχιας ἐπαίρονται· τούτου προσγινομένου, ἐπιῤῥιγοῦσι καὶ ἰσχναίνονται.

Frequẽtes per eadem recidiuæ vomi

Αἱ πυκναὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἀποστροφαὶ ἐμε

γώδεες περὶ κρίσιν μέλανα ἔμετον ποιέουσι. γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες.

Ἱδρὼς, ἄριστος μὲν ὁ λύων τὸν πυρετὸν ἐν ἡμέρῃ κρισίμῳ· χρήσιμος δὲ ἢ, ὁ κουφίζων. ὁ δὲ ψυχρὸς καὶ μοῦνον περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον γινόμενος, φλαῦρος· καὶ γὰρ χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει. ἱδρὼς δὲ ψυχρὸς, ἐν ὀξεῖ μὲν πυρετῷ, θανάσιμος· ἐν πρηυτέρῳ δὲ, χρόνον σημαίνει.

Ἱδρὼς ἅμα πυρετῷ γινόμενος ἐν ὀξεῖ, φλαῦρον.

Οὖρον ἐν πυρετῷ λευκὴν ἔχον καὶ λείην ὑπόστασιν ἱδρυμένην, ταχεῖαν ἄφεσιν σημαίνει· τα-

toriæ, circa iudicationem nigrorũ vomitum faciunt. fiunt item tremulæ.

Sudor optim⁹ quidem eſt, qui febrem in die iudicatorio ſoluit. cõmodus autem eſt & qui leuat. frigidus verò, & circa caput ſolũ ac collum oriẽs, malus eſt: nam & temporis diuturnitatem, & periculum ſignificat. at frigidus, in febre quidẽ acuta, letalis eſt: in mitiore verò, diuturnitatem ſignificat.

Sudor vnà cum febre in acuto morbo, malus eſt.

Vrina in febre albam habens & læuẽ ſubſidentiam firmatam, celerem dimiſſionem ſignificat: co

lerem & quæ exindi ſcreta, pinguedinem quãdã habẽs exaque ſcit. at ſubrubra & ſubrubrã ſubſidentiã habens & leuẽ ſi quidẽ ante ſeptimum diem prodeat, ſeptima die liberat: poſt ſeptimũ verò, tardius, aut omnino poſt tempus aliquod diuturnius: & quę in quarto die nubeculam ſubrubram habet, ſeptimo liberat, ſi reliqua iuxta rationem habeãt. cæterùm tenuis & biliosa, & vix tenuem ac exiguam ſubſidentiam habens, & quæ ad melius, ac deterius mutatur, diuturna eſt. hæc autem diutius conſequens, ut temporis diuturnitatè quæ circa iudicationem fit, pe

χεῖαν δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀκρίτου λίπος ἴσχον τι ἐξυδατούμενον. τὸ δ' ὑπέρυθρον καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχον ὑπέρυθρόν τε καὶ λείην, πρὸ μὲν τῆς ἑβδόμης γινόμενον, ἑβδομαῖον ἀπολύει· μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, χρονιώτερον ἢ παντως χρόνιον· τό, τε ἐν τετάρτῃ λαβὸν ἐπινέφελον ὑπέρυθρον, ἑβδομαῖον ἀπολύει, τῶν λοιπῶν κατὰ λόγον ἐχόντων. τὸ δὲ λεπτὸν καὶ χολῶδες, καὶ τὸ μόλις γλίσχρον, ἔχον ὑπόστασιν, καὶ τὸ μεταβάλλον ἐπὶ τὸ βέλτιον, καὶ χεῖρον, χρόνιον. ἐπιπλεῖον δὲ τοῦτο ἐπακολουθοῦν, ἢ περὶ κρίσιν χρόνων γινό-

μένον, οὐκ ἀκίνδυνον.

riculo non vacat.

Ὑδατώδεες δὲ καὶ λευκὸν διατελέως ἐν χρονίοισι, δύσκριτον γίνεται, καὶ οὐκ ἀσφαλές.

Aquoſa verò & alba perpetuò in diuturnis morbis, difficulter iudicat, & ſecura non eſt.

Νεφέλαι δὲ ἐν οὔροισι, λευκαὶ μὲν καὶ κάτω, λυσιτελέες· ἐρυθραὶ δὲ, καὶ μέλαιναι, καὶ πελιαὶ, δύσκολοι.

Nubeculæ in vrinis, albæ quidem & infernè, commodæ ſunt: rubicundæ verò, & nigræ, ac liuidæ, difficiles ſunt.

Κινδυνώδεες τῶν οὔρων ἐστὶ τὸ χολῶδες, μὴ ὑπέρυθρον, ἐν τοῖσιν ὀξέσι, καὶ τὸ κριμνῶδες λευκὰς ἔχον ὑποστάσιας, καὶ τὸ ποικίλον χροιῇ καὶ ὑποστάσει, καὶ μάλιστα τοῖσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥευματισμοῖσι. κινδυνώδεες δὲ καὶ τὸ ἐκ μέλανος μεθιστά-

Periculoſa vrina eſt bilioſa, non ſubrubra, in acutis: & quæ craſsiores farinæ partes refert, albas habens ſubſidentias, & quæ varia eſt colore ac ſubſidentia, & maximè in fluxionibus de capite. periculoſa eſt & quæ ex nigra in tenué bilioſam tranſ-

mutatur: & quæ ex subsidentia diuellitur: & quæ ex compactis innatãtibus, subsidentiam habet subliuidã, limosam. nũ ex talibus præcordium dolent? dextrũ arbitror, aut etiam cum virore pallidi fiunt, & abscessus circa aurem dolentes. his paululum erumpens aluus perniciosa est,

μένον ἐς λεπτὸν χολῶδες· καὶ τὸ ἐξ ὑποστάσιος διασπώμενον· καὶ τὸ ἐκ βορβορώδεος, ὑπόστασιν ἴσχον ὑποπέλιον ἰλυώδεα. ἆρα ἐκ τοιούτων ὑποχόνδριον ὀδυνῶνται; δοκέω δεξιὸν, ἢ καὶ χλοώδεες γίνονται, καὶ τὰ παρ' οὖς ὀδυνώδεες. τούτοισιν ἐπὶ βραχὺ κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, ὀλέθριον.

Vrinæ quæ derepẽte citra rationem paulatim cócoquuntur, malæ sunt: & in summa, quæ citra rationẽ matura est in morbo acuto, mala est. mala est etiã valde rubicunda ex his florulẽtiã æruginosam continens. alba verò & diffusa, pellucida vrina, mala est: ma

Οὖρα ἐξαίφνης παραλόγως ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρα· καὶ ὅλως, τὸ παραλόγως πέπον ἐν ὀξεῖ, φλαῦρον· φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἐξέρυθρον ἐκ τούτων ἐπαίθισμα ἰῶδες κατεχόμενον. λευκὸν δὲ καὶ καταχεόμενον, διαφανὲς οὖρον, πονηρόν· μάλι-

στα ἐν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ μετὰ ποτὸν ταχέως διουρεόμενον, καὶ μάλιστα πλευριτικοῖσι, καὶ περιπλευμονικοῖσι. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πρὸ ῥίγους ἐλαιῶδες οὐρούμενον. πονηρὸν δ' ἐν τοῖσιν ὀξέσι καὶ τὰ χλοιώδεα μὴ τῇ χροιῇ ἐόντα.

Ὀλέθριον δ' ἐστὶν τῶν οὔρων τό, τε μέλαιναν τὴν ὑπόστασιν ἔχον, καὶ τὸ μέλαν· μᾶλλον δ' ἐν τοῖσι παισὶ τὸ λεπτὸν τοῦ παχέος· τοῖσι δὲ λεπτοῖσι τὸ ἀνάπαλιν τοῖσι συνεστραμμένοις, καὶ τὸ χαλαζῶδες γονοειδὲς διαχεόμενον, τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπίπονον. ὀλέθριον δ' ἐστὶ καὶ πᾶν τὸ λαθραίως οὐρούμενον. περιπλευμονικοῖσι

ximè in phreniticis comparet. mala eſt quoque quæ poſt potum cito meitur, & præſertim pleuriticis ac peripneumonicis. mala eſt & quæ ante rigorem oleoſa meitur. malæ ſunt & in acutis viridantis palloris, non exiſtentes in colore.

Perniciosa eſt vrina nigram ſubſidentiam habens, & nigra. in pueris verò tenuis, magis q̃ craſſa. verùm in tenuibus vice verſa quàm in craſsis, & grandinoſa geniturę ſimilis diffuſa, eadémque doloroſa. pernicioſa etiam eſt omnis quæ latéter meitur. at peripneumonicis

perniciosa est quę in principio quidem cocta est post quartum verò diem attenuatur.

δ' ὀλιγοθάνατον ἦν, τὸ ἐν ἀρχῇ μὲν πέπον, μετὰ δὲ τὴν τετράδα λεπτυνόμενον.

Pleuriticis vrina cruenta, caliginosa, cum subsidentia varia, indiscreta, letalis est plerūque in quatuordecim diebus. letalis est itē in pleuriticis breui, prasina, nigram subsidentiā habens, aut furfuraceam: verùm in febre ardenti stupefactorio modo detentis, pessimaest vrina valde alba.

Πλευριτικοῖσιν οὖρον αἱματῶδες, ζοφῶδες, μεθ' ὑποστάσιος ποικίλης, ἀδιακρίτου, θανάσιμον ἐν δ. καὶ ι. ἡμέρῃσιν ὡς ἐπιτοπολύ. θανάσιμον δὲ καὶ ἐν τοῖσι πλευριτικοῖσι συντόμως, καὶ τὸ πρασοειδὲς μέλαιναν ἔχον ὑπόστασιν, ἢ πιτυρώδεα· καυσώδεσι δὲ κατόχως, κάκιστον οὖρον ἐστὶ τὸ ἔκλευκον.

Vrina cruda multo tempore manens, alijs signis salutaribus, abscessum & dolorem significat, & magis in partib⁹ sub

Οὖρον δὲ ὠμὸν πλεῖον χρόνον γινόμενον, τῶν ἄλλων σωτηρίων ἐόντων, ἀποστασιν καὶ πόνον σημαίνει, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖσιν ὑπο'

φρένα. ἀλγημάτων δὲ ἐν ὀσφύϊ πλανομένων ἐς ἰσχίον, καὶ ἐν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ. τὸ δὲ ἐκπεμπόμενον λίπος ἴσχον οὖρον ὑπόστασιν, σημαίνει πυρετόν. τὸ δὲ αἱματῶδες ἐν ἀρχῇ οὐρηθὲν, χρόνιον· τὸ δ' ἀναπεταραγμένον μεθ' ἱδρῶτος, ἀποτροπήν. τὸ δὲ λευκὸν οἷον τῶν ὑποζυγίων, κεφαλαλγίην· τὸ δ' ὑμενῶδες, σπασμόν. τὸ δὲ πιτυαλώδεας ἔχον ὑποστάσιας οὖρον, ἢ ἰλυώδεας, ῥίγεος δηλωτικόν. τὸ δὲ ἀραχνιῶδες, συντήξιος. τὰ δ' ἐν πλανώδεσι πυρετοῖσι μέλανα νεφέλια, τεταρταῖον. τὰ δ' ἄχροα μέλασιν ἐνεωρεύμενα

ſepto trãſuerſo. ſi verò dolores in lũbis oberrarint ad coxã, & in febre. & ſine febre, at quę emittitur vrina pinguedinẽ habens in ſubſidentia, febrẽ ſignificat. cruenta verò in principio micta, diuturnam: turbata, cum ſudore, recidiuam: alba velut iumentorum, capitis dolorem: pelliculoſa, conuulſionem. quæ ſputo ſimiles ſubſidentias, aut limoſas habet, rigorem indicat: quæ aranei telis ſimiles, colliquationem. at in febribus erroneis nigræ nubeculæ, quartanã indicant. decolores autẽ, nigra innatantia in medio habẽtes

cum vigilijs & turbatione phrenitidē: puluerulentæ cū spirandi difficultate, aquā inter cutem.

μετὰ ἀγρυπνίης καὶ ταραχῆς, φρενιτικά· τὰ δὲ κονιώδεα μετὰ δυσπνοίης, ὑδατώδεα.

Vrina aquosa aut turbata friabili asperitate, aluum liquidam fore significat. verùm tenuis valde vrina, si densa fiat, num sudorem futurum indicat? iam verò factū, spumosa in seipsam considens.

Οὖρον ὑδατῶδες ἢ τεταραγμένον ψαφαρῇ τρηχύτητι, κοιλίην ὑγρὴν ἐσομένην σημαίνει. τὸ δὲ ἔκλεπτον οὖρον δασυνόμενον, ἆρα ἱδρῶτα μέλλοντα δηλοῖ; γεγενημένον δὲ, τὸ ἀφρῶδες ἐφ' αὑτὸ ἐφιστάμενον.

In tertianis cū horrore velut nubeculæ nigræ, horroris incōstantis indicia sunt. & pelliculosę vrinæ, & cum horrore subsidentes, conuulsoriæ.

Τὰ δ' ἐν τριταίοισι μετὰ φρίκης οἷα νεφέλια μέλανα, φρίκης ἀκαταστάτου δηλωτικά. καὶ ὑμενώδεες οὐρήσιες, καὶ αἱ μετὰ φρίκης ὑφιστάμεναι, σπασμώδεες.

Vrina bonam habens subsidentiā, derepente non habens, dolorem & mutationē significat. at subsi

Οὖρον χρηστὴν ἔχον ὑπόστασιν, ἐξαπίνης μὴ ἔχον, πόνον καὶ μεταβολὴν σημαίνει· ἢν δὲ ὑπό-

σασιν

στάσιν ἔχον, ἐπιταραχθὲν, καθιστάμενον, ῥῖγος περὶ κρίσιν. τάχα δὲ καὶ ἐς τριταῖον ἢ τεταρταῖον μετάστασιν.

Ἐν πλευριτικοῖσιν οὖρον ὑπέρυθρον ἔχον λείην ὑπόστασιν, ἀσφαλέα κρίσιν σημαίνει. τὸ δ' ὑπόχλωρον εὐανθὲς, λευκὴν ἔχον ὑπόστασιν, καὶ ταχεῖαν. τὸ δὲ ἐρυθρὸν σφόδρα καὶ εὐανθὲς ὑπόστασιν χλωρὴν ἔχον λείην, εἰλικρινέα, πολυχρόνιον, σφόδρα ταραχώδεα νοῦσον μεταβάλλουσαν ἐς ἄλλην, οὐ μὴν ὀλέθριον. τὸ δὲ λευκὸν ὑδατῶδες κριμνώδεα πυῤῥὴν ἔχον ὑπόστασιν, πόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει. καὶ τὸ χλωρὸν πυῤῥὴν ἔχον ὑπό-

dentiam habens, turbata, desinens, rigorem circa iudicationem. fortasſis autem & in tertianam aut quartanã trãſitionẽ.

In pleuriticis vrina ſubrubra, habẽs lęuẽ ſubſidẽtiã, ſecurã iudicationẽ ſignificat. cũ leui virore ac pallore florulenta, albã ſubſidẽtiã habẽs, etiã celerem. at rubicũda valde & florulenta, ſubſidẽtiã cũ virore pallidã, lęuẽ, ſyncerã habens, diuturuũ, valde turbulẽtũ morbũ qui in alium trãſmutatur, nõ tamen perniciosum. alba verò aquoſa, ſubſidẽtiam craſſas polentæ partes referẽtẽ, fuluã, habens, dolorẽ & periculũ ſignificat. & quæ cũ virore pallida eſt, fuluã, craſſas polentæ par

tes referentem ſubſidentiam habẽs, tempus & periculum ſignificat.

στάσιν κριμνώδεα, χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει.

Vrinæ quæ in his qui iuxta aures abſceſſus habẽt, cito & modicè concoquuntur, malæ ſunt. & per frigerari hoc modo, malum eſt.

Οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα, ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρον. καὶ τὸ καταψύχθαι ὧδε, πονηρόν.

Veſic a intercepta, tum aliàs, tum cum capitis dolore, habet quid conuulſorium. quæ in his cum torpore exoluuntur, difficilia ſunt: non tamẽ pernicioſa. num & aliquantum mente mouentur?

Κύστις ἀποληφθεῖσα, ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, ἔχει τι σπασμῶδες. τὰ ναρκώδεα ἐν τοιούτοισιν ἐκλυόμενα, δύσκολα οὐκ ὀλέθρια. ἆρά τι καὶ παρακρούουσι;

Renum dolor repentinus, cum vrinę ſuppreſsione, calculorum aut vrinarum craſſarum mictionẽ ſignificat.

Νεφρῶν ἐξαπιναῖον ἄλγημα, μετὰ οὔρου ἐπισχέσιος, λιθιδίων οὔρησιν ἢ παχέων οὔρων σημαίνει.

Τρομώδεα πρεσβυτέροισιν ἐν πυρετῷ, καὶ οὕτως ἐπιφαινόμενα λιθίδιά που διουρέει.

Tremores senioribus in febre fiunt, atque sic comparētes, fortassis calculos ꝑ vrinam ægris eijciunt.

Οὖρον ἀπόληψις καὶ βάρος ἐν νειαίρῃ σημαίνει ὡς τὰ πολλὰ στραγγουρίην ἐσομένην· εἰ δὲ μή, ἄλλην ἀῤῥωστίην ἣν εἴωθεν ἀῤῥωστεῖν.

Vrinæ suppressio & grauitas in imo ventre plerunq; stillicidium vrinæ significat futurum: sin minus, alium morbum ex quo ægrotare solet.

Εν χολώδεσιν οὔρου ἀπόληψις κτείνει συντόμως.

In biliosis vrinæ interceptio breui occidit.

Οὖρον ἐν πυρετῷ δάσος ἔχον διασπώμενον, ὑποστροφικὸν, ἢ ἱδρῶδες.

Vrina in febre densitatem habens diuulsam, recidiuam, aut sudorem significat.

Εν μακροῖσι πυρετοῖσι λεπτοῖσι, πλανώδεσι, λεπτῶν οὔρων οὐρήσιες, σπληνώδεες.

In febribus longis, tenuibus, erroneis, vrinarũ tenuium mictiones, splenicę sũt.

Εν πυρετῷ ἄλλοτε

In febre aliàs

aliarum vrinarũ mictiones, morbũ producunt.

ἀλλοίων οὐρήσιες, μηκύνουσι.

Vrinę quę minguntur à non recordantibus nec commone factis, perniciosę sũt. num his minguntur, velut si subsidẽtiam conturbasses?

Τὰ οὐρεόμενα ἀπομνησαίτων, ἄλλως δὲ ὀλέθρια. ἆρα τούτοισιν οὐρεῖται, οἷον εἰ τὴν ὑπόστασιν ταράξειας;

Quibus vrinę paucæ, grumosæ, nõ sine febre copia ex his ꝓgressa tenuis ꝓdest. prodit autem talibꝰ ab initio, aut breui subsidentiam habet.

Οἷσιν οὖρα ὀλίγα, θρομβώδεα οὐκ ἀπυρέτοις, πλῆθος ἐκ τούτων ἐλθὸν λεπτὸν, ὠφελεῖ. ἔρχεται δὲ τοιούτοις ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων ὑπόστασιν ἴσχει.

Quibus vrinæ cito subsidentiam habent, hi cito iudicantur.

Οἷσιν οὖρα ταχέως ὑπόστασιν ἴσχει, ταχέως οὗτοι κρίνονται.

Comitiali morbo laborantibus vrinæ tenues & crudæ, præter morẽ, sine repletione morbi inuasionem significant, tum aliàs, tũ si quis dolor,

Ἐπιληπτικοῖς οὖρα λεπτὰ καὶ ἄπεπτα παρὰ τὸ ἔθος ἄνευ πλησμονῆς, ἐπίληψιν σημαίνει, ἄλλως τε κἢν τις.

ἐς ἀκρώμιον, ἢ ῥάχηλον, ἢ μετάφρενον πόνος, ἢ σπασμὸς ἐμπεπτώκῃ, ἢ νάρκη προσγίνηται τοῦ σώματος. ἢ ταραχῶδες ἐνύπνιον ἑωράκῃ.

Τὸ μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι οἷον στάξιας, καὶ οὖρον, καὶ ἔμετον, καὶ διαχωρήματα, κακὸν μὲν πάντως· κάκιστον δὲ, ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντα.

Διαχώρημα κοιλίης βέλτιστον, μαλθακὸν συνεστηκὸς, ὑπόπυῤῥον, μὴ σφόδρα δυσῶδες, διαχωρέον τὴν εἰθισμένην ὥρην· πλῆθος δὲ πρὸς λόγον τῶν εἰσιόντων, παχυνέσθω δὲ πρὸς τὴν κρίσιν. χρήσιμον δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας διεξιέναι πρὸς κρίσιν προσάγον.

aut cōuulſio, in ſummum humerum, aut collum, aut dorſum incidat, aut torpor corporis fiat, aut turbulentum inſomniū viderit.

Parua cōparere, veluti ſanguinis ſtillas, & vrinam, & vomitū, & alui egeſtiones, penitus quidem malū eſt. peſsimum verò ſi propinquè inter ſe prodeant.

Alui egeſtio optima eſt mollis, cohærens ac cōpacta, ſubfulua, non valde graueolens, prodiens hora cōſueta, copia pro ratione ciborum ingeſtorum. ſpiſſa autē fiat ad iudicationem. cōmodum eſt & lumbricos rotundos exire ſimul, vbi ad iudicationē tendit.

In acutis spumosa, circũbiliosa alui egestio, mala est. mala item valde alba. adhuc verò peior est, quæ farinæ ac sterquilinij speciem refert. sopor in his malus est, & crueta egestio, & vasorũ vacuatio prẹter rationem.

Ἐν ὀξέσι τὸ ἀφρῶδες, περίχολον διαχώρημα, κακόν. κακὸν δὲ καὶ τὸ ἔκλευκον. ἔτι δὲ καὶ κάκιον τὸ ἀλητοειδὲς, κοπριῶδες. κάρος ἐπὶ τούτοισι κακὸν, καὶ αἱματώδης διαχώρησις, καὶ κενεαγγίη παραλόγως.

Alui interceptio parua, nigra velut caprarum stercora, ad necessitatem coacta emittens: nasus his erumpens, malum.

Κοιλίης ἀπόληψις μικρὴ, μέλανα σπυραθώδεα, πρὸς ἀνάγκην χαλῶσα· μυκτὴρ τούτοισι ῥηγνύμενος, κακόν.

Viscosa meraca, aut alba alui egestio, mala est. mala est & abũdè multũ fermẽtata, subpituitosa. praua item ex cõpactis quibusdã innatantibus subsidentia subliuida, purulenta cum biliosa.

Γλίσχρον ἄκρητον, ἢ λευκὸν διαχώρημα, φλαῦρον· φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἅλις ἐξυμωμένον, ὑποφλεγματῶδες. πονηρὸν δὲ καὶ ἐκ τροφιωδέων ὑπόστασις ὑποπέλιος, πυώδης μετὰ χολώδεος.

Αἷμα λαμπρὸν διαχωρέειν, κακὸν, ἄλλως τε κἢν τις ὀδύνη παρῇ.

Sanguinem ſplendidum egerere, malũ eſt, tum aliàs, tũſi quis dolor affuerit.

Τὸ ἀφρῶδες περίχολον διαχώρημα, φλαῦρον. καὶ ἰκτεροῦνται δὲ ἐκ τοιούτων.

Spumoſa circumbilioſa alui egeſtio, mala eſt. ſed & morbum regium ex talibus incurrunt.

Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι τὸ ἀφρῶδες ἐπανθίσμα, κακόν· μάλιστα δὲ ὀσφῦν πεπονηκότι, καὶ παρενεχθέντι. ἆρα δὲ τούτοισι τὰ ἀλγήματα;

In bilioſis alui egeſtionibus ſpumoſa florulentia, mala eſt, maximè ei cui lumbi doluerint, & mente motus fuerit. num autem his dolores?

Λεπτὸν ἔπαφρον διαχώρημα, ὑδατόχλοον ἴχον ὑπόστασιν, πονηρόν. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πυῶδες, καὶ τὸ μέλαν αἱματῶδες πονηρὸν σὺν πυρετῷ· καὶ ἄλλως, καὶ τὸ ποικίλον κατακορὲς διαχώρημα,

Tenuis ſpumoſa alui egeſtio, aquoſam cum virore pallidam habens ſubſidentiam, mala eſt. mala etiã purulẽta, & nigra cruenta mala cum febre: & aliàs & varia, abundè bile colorata egeſtio,

mala eſt: tantóq; deterior quãtum colore magis horrenda eſt, pręterquã in medicamentorum vſu. in hoc enim periculo vacat, ſi non copia excedat. & tenuis mollis egeſtio, in febre mala eſt. mala quoque ſicca, friabilis, decolor, tũ aliàs, tum ſi aluum humectet. nigris verò antea egreſsis, occidit.

φλαῦρον· καὶ χεῖρον ὅσῳ φοβερώτερον τῇ χροιῇ, πλὴν ἐν φαρμακείῃσιν. ἐν δὲ ταύτῃσιν ἀκίνδυνον μὴ πλήθει ὑπερβάλλον. καὶ τὸ ψαφερὸν μαλθακὸν ἐν πυρετῷ διαχώρημα, φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ξηρὸν, ψαθαρὸν, ἄχλοον, καὶ ἄλλως καὶ ἢν κοιλίην καθυγραίνῃ. μελαίνων δὲ προδιελθόντων, κτείνει.

Liquida alui egeſtio, & aceruatim, & paulatim oriens, mala eſt. altera enim vigilias, altera exolutionẽ facere poterit.

Ὑγρὸν διαχώρημα, καὶ ἀθρόον καὶ κατὰ μικρὸν, κακόν· τὸ μὲν γὰρ κακὸν, καὶ ἀγρυπνίην, τὸ δὲ ἔκλυσιν τάχ᾽ ἂν ποιήσῃ.

Liquida, ſubtenuis alui egeſtio perfrigeſcens, non ſine febre, mala eſt. rigores in his veſicam & ventrẽ corripiunt.

Ἔνυγρον ὑπόψαφαρον διαχώρημα περιψυχόμενον μὴ ἀπύρῳ, φλαῦρον. τὰ ἐπὶ τούτοισιν ῥίγεα κύστιν, κοιλίην ἐπιλαμβάνει.

ὑδατῶδες δὲ σφόδρα διαχώρημα μὴ παυόμενον ἐν ὀξέσι, κακόν· καὶ μᾶλλον εἰ καὶ ἀδιψήσει. ἐξέρυθρον ἐν περιπλύσει, διαχώρημα, φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ σφόδρα χλωρὸν, ἢ λευκὸν, ἢ ἀφρῶδες, ἢ ὑδαρὲς καὶ τὸ μικρόν τε, καὶ γλίσχρον, καὶ λεῖον. καὶ ὑπόχλωρον, κακόν. καὶ τὸ κωματώδεσι νενωθρευμένοισιν ὑγρὸν διαχώρημα, κάκιστον. θανατῶδες δὲ καὶ αἱμοῤῥοεῖν αἱματῶδες πολὺ θρομβῶδες, λευκόν τε καὶ ὑγρὸν μετὰ κοιλίης μετεώρου.

Διαχώρημα μέλαν οἷον αἷμα, καὶ σὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, πονηρόν. πονηρὸν

aquosa verò valde non desinens in acutis, mala: & magis si etiam sitim non habuerit. valde rubicūda egestio in alui profluuio, mala est. mala quoq; valde cum virore pallida, aut alba, aut spumosa, aut aquosa, & parua, & viscosa, & leuis, & cū virore subpallida: mala est & soporosis torpefactis liquida egestio, pessima est. letale est autem & aluum sanguine manare, multa grumosa egestione, itémq; alba ac liquida, cum ventre in tumorem eleuato.

Egestio alui nigra velut sanguis, & cum febre, & sine febre, mala est. malæ item

omnes variȩ, abundè ex bile coloratæ.

Egestiones desinẽtes in spumosas meracas, omnes quidẽ exacerbant: conuulsos autem etiam valde ex talibus abscessus iuxta aurẽ emergunt. at quæ valde liquidæ fiunt, & rursus compactæ, meracæ, stercoraceæ egestiones, longitudinem morbi significãt. valde rubicunda in febre, delirium.

Alba stercoracea, morbo regio difficilis est, itémque liquida, quæ seposita ruborem capit.

In sãguinis eruptionibus viscosa egestio nigris variegata, maligna est: maximè autẽ valde albidis.

δὲ καὶ πάντα τὰ ποικίλα, καὶ τὰ κατακορέα πονηρά.

Τὰ ἐς ἀφρώδεα ἄκρητα τελευτῶντα διαχωρήματα, παροξυντικὰ μὲν πᾶσι, τοῖσι δὲ σπασμώδεσι καὶ πάνυ ἐκ τοιούτων τὰ παρ' οὖς ἀνίσταται. τὰ δὲ ἐξυγραινόμενα, καὶ πάλιν συνιστάμενα, ἄκρητα, κοπρώδεα, μῆκος νούσου σημαίνει. τὸ δὲ ἐξέρυθρον ἐν πυρετῷ, παρακοπήν·

Τὸ ἐκλευκὸν κοπρῶδες, ἰκτέρῳ δύσκολον· τὸ δὲ ὑγρὸν ἐν τῷ τεθεῖναι, λαβὸν ἔρευθος.

Αἱμοῤῥαγίῃσι γλίσχρον διαχώρημα μέλασι διαποίκιλον, κακόηθες· μάλιστα δ' ἐκλεύκοις.

Ἔκλευκον διαχώρημα ἐν πυρετῷ οὐκ εὔκρινές.

Valde alba egeſtio in febre, non bene iudicat.

Κοιλίη ταραχώδης σμικρῇσι πυκνῇσιν ὑπαναστάσεσι, σιηγόνας ἐντείνει· λύει δὲ καὶ τὰ ἐπὶ προσώπου γινόμενα ἐρυθήματα.

Aluus turbulenta paruis frequētib⁹ ad egerendū progreſsibus, maxillas intendit: ſoluit etiā rubores qui in facie fiūt.

Κοπρώδης μετὰ τόνου διαχώρησις, κοιλίης πονηρίην σημαίνει. φλεγματώδης δὲ ὀξέως μετὰ καρδιωγμοῦ, δυσεντερίην· τάχα δὲ καὶ ὀσφυαλγίην. τοῖσι τοιούτοισι κοιλίης περίτασις πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα, τάχιον κυλλωμένη, ἔχει τι σπασμῶδες. τὸ ἐπιῤῥιγῶν τούτοισιν, ὀλέθριον.

Stercoracea cum cōtentione egeſtio, alui afflictionē ſignificat. pituitoſa verò acutè cū oris ventriculi dolore, dyſenteriā: fortaſsis autē & lumborū dolorem. talibus alui circūtenſio ad neceſsitatem liquida demittens, citiùs reſtitans, habet quid conuulſorium. inſuper rigere his, ꝑniciosum eſt.

Οἷσι μέλανα διαχωρέει, ἐφιδροῦσι ψυχροῖς.

Quib⁹ nigra per aluū prodeunt, frigidū ſudorem excludunt,

Quibus aluus ab initio turbatur, vrinæ verò paucæ ſunt, & progreſſu temporis aluus quidem ſiccatur, vrina verò tenuis redũdat, his abſceſſus ad articulos fiunt.

Οἷσι κοιλίη κατ' ἀρχὰς ταράσσεται, τὰ δὲ οὖρα μικρὰ προαγόντων, κοιλίη μὲν ξηραίνεται, τὸ δ' οὖρον πληθύει λεπτὸν, τουτέοισιν ἀποστάσιες ἐς ἄρθρα.

Progreſſus ad egerendũ paulatim oriẽtes, horrorem ac rigorem inducunt, & quibus larga fit egeſtio difficillimũ eſt quartanis incipientibus.

Αἱ κατὰ μικρὰ ἀναστάσιες, ῥιγώδεες, ἢ οἷς φλαῦρον διαχώρημα, δυσκολώτατον τεταρταίοισιν ἀρχόμενον.

Frequentes ad egerendũ progreſſus qui paulatim fiunt pauca ſtercoracea ſubuiſcoſa habentes, cum præcordij & lateris dolore, morbũ regiũ denotant. nũ his ſuppreſsis hi cũ virore pallidi fiũt? arbitror aũt & hoc ſanguinẽ effundere. at dolores in lũ-

Αἱ πυκναὶ κατὰ μικρὰ ἀναστάσιες ὑπόχλιχροι ἔχουσαι μικρὰ καὶ κοπρώδεα μεθ' ὑποχονδρίου καὶ πλευροῦ ἀλγήματος, ἰκτερώδεες. ἆρα ἐπιστάντων οὗτοι ἐκχλοιοῦνται; οἶμαι δὲ καὶ αἱμοῤῥοεῖν τουτέους. τὰ δ' ἐς ὀσφὺν ἀλγήματα,

ἐν τούτοισιν αἱμοῤῥοοῦσιν αἷμα διαχωρέει λαμπρόν. μετὰ κάρου καὶ κεφαλαλγίης τὸ ἐπιχλιαίνεσθαι, ὀλέθριον.

Τὰ γλίσχρα, χολώδεα μᾶλλόν τι τὰς ἀποστάσιας παρ' οὖς ποιέει.

Ὅσα κοιλίης καθυγραινομένης οἰδήματα μετεωρίζεται, μετ' ἀλγημάτων, κακόν· κοιλίης δ' ἐπιστάσης, ἄλλου δέ τινος μὴ νεωτερισθέντος, ταχέως καταῤῥήγνυται, καὶ κακοηθέστερον. τὰ ἐμούμενα ἐν τούτοισι πονηρὰ καὶ θηριώδεα.

Οἷσιν ὑπὸ φλογώδεσι καὶ ἐξερύθροις λυομένοις δυσώδες, λάβρον, ὑπέρυθρον, ἐλπὶς ἐκμανῆναι.

Ὁ αὐχμώδης χρὼς σημαίνει κοιλίην πονη-

bis, in his sanguinē fundentibus, sanguinem egerūt splendidum. cùm sopore, & capitis dolore, calescere insuper, perniciosum est.

Viscosæ, biliosæ magis abscessus iuxta aurem faciunt.

Quicunque tumores aluo humecta eleuantur cum doloribus, malum: aluo verò suppressa, & nulla alia re nouata, cito rumpuntur, & maligni⁹ est, vomitiones in his malę & ferinę.

Quibus & flāmeis & valde rubicundis solutis, graueolens, larga, subrubra fit, hi ne insaniant timor est.

Corpus squallidū aluum malè affectā

significat. in his valde rubicundæ, instar purulentę caruncul æ, egestiones maximè prodeunt.

Ad aluum biliosam mollem stercoracea egerentem, ardores comparentes, tumorem iuxta aurem faciunt.

Biliosas egestiones surditas sedat: & surditatem sedat biliosa alui egestio.

Pustulę serpiginosæ supra inguina, ad laterum mollitudinem ac pubem orientes, aluum malè affectam significant.

Exolutio dolorem soluens, aluum maximè humectat.

Iuxta sedem dolorosæ suppurationes aluum turbant.

ῥευομένην. ἐν τούτοισιν ἐξέρυθρα σαρκόπυα μάλιστα διέασιν.

Ἐπὶ κοιλίην χολώδη μαλθακὴν κοπρώδη, καύματα ἐπιφανέντα, παρ' οὖς ἔπαρμα ποιέει.

Χολώδεα διαχωρήματα κώφωσις παύει· κώφωσιν δὲ παύει χολῶδες διαχώρημα.

Τὰ ἑρπυστικὰ ὑπὲρ ἄνω βουβῶνος, πρὸς κενεῶνα καὶ ἥβην γινόμενα, σημαίνει κοιλίην πονηρευομένην.

Ἔκλυσις ὀδύνην λύουσα, κοιλίην μάλα καθυγραίνει.

Τὰ καθ' ἕδρην ὀδυνώδεα ἐκπυήματα κοιλίην ἐπιταράσσει.

Θανατώδεα ἐστὶ τῶν διαχωρημάτων τὸ λιπαρὸν, καὶ τὸ μέλαν, καὶ τὸ πέλιον μετὰ δυσωδίης, καὶ τὸ χολῶδες ἔχον ἐν ἑωυτῷ φακῶν ἢ ἐρεβίνθων ἐρίγμασι παραπλήσια, ἢ οἷον θρόμβους αἵματος εὐανθεῖς, καὶ τὴν ὀδμὴν ὅμοιον τῷ τῶν νηπίων· καὶ τὸ ποικίλον, τὸ δ' αὐτὸ καὶ χρόνιον. γίνοιτο δ' ἂν τοιοῦτον αἱματῶδες, ξυσματῶδες, χολῶδες, μέλαν, πρασοειδὲς καὶ ὁμοῦ, καὶ ἐναλλάξ. θανατῶδες δὲ καὶ πᾶν ἐστὶ, τὸ ἀναισθήτως διεξιόν.

Ποτὸν χαλεπῶς καταβροχθίζοντι πνεύματι βηχώδει, ἐρυγμὸς ἀποσπώμενος, εἴσω κατειλούμενος, σημαίνει πόνον κοιλίης.

Letales egestiones sunt, pinguis, nigra, liuida cum graueolentia, & biliosa, habens in se simile quiddam ciceri aut fabis fresis, aut veluti floridos sanguinis grumos, & quæ odore similis est egestioni infantium: & varia eadémque diuturna. talis autē fuerit cruenta, ramentosa, biliosa, nigra, prasina, & simul, & permutatis vicibus letalis quoq; omnis est, quæ sensum ægri fugiens exit.

Qui potum difficulter deglutiunt spiritu tussiente, eructatio subtracta, intro reuoluta, dolorem vētris significat.

malæ ſunt etiã egeſtiones valde rubræ æruginoſæ in quartanis. & tales ſanguinis fluxiones ſoporoſæ ſunt. ex his cõuulſione moriuntur, nigris anteà egreſsis.

Quibus nigra ſecedunt, frigidis ſudoribus inſuper corripiuntur.

Exolutiones alui repentinæ (præter rationem, in diuturnitate temporis cõſumptis, vnà cũ vocis tremula interceptione, pernicioſè habent.

Tenues nigrorum egeſtiones horrificę, meliores talib⁹ ſunt. tales proſunt maximè in ætate ante vigorem.

Pruriginoſæ affectiones omnibus ni-

πονηρὸν δὲ καὶ ἐξέρυθρα ἰώδεα τεταρταίοισι· καὶ αἱ τοιαῦται αἱμόῤῥοιαι κωματώδεες. ἐκ τούτων σπασμῷ τελευτῶσι, μελάνων προδιελθόντων.

Οἷσι μέλανα διαχωρέει, ἐφιδροῦσι ψυχροῖς.

Αἱ ἐξαίφνης παράλογοι ἐκλύσιες κοιλίης, ἐν τοῖσι τετηκόσι χρόνοισιν ἅμα ἀφωνίῃ τρομώδει, ὀλέθριοι.

Αἱ λεπταὶ μελαίνων διαχωρήσιες αἱ φρικώδεες, βελτίους τοῖσι τοιούτοισιν. αἱ τοιαῦται ὠφελοῦσι μάλιστα κατὰ τὴν ἡλικίην ἢ προακμάζουσι..

Πᾶσι τὰ κνησμώδεα μελαίνων διαχω-

ρησιν

ρησιν σημαίνει, καὶ ἔμετον θρομβώδεα, καὶ τρομώδεα, σὺν δηγμῷ μετὰ κεφαλαλγίης, τὰ μέλανα διαχωρήματα. πρὸ τῶν τοιούτων ἔμετος διέρχεται, ἢ ἐμέσασι, συχνὰ τοιαῦτα προσκατασπᾶται. οἷσι δὲ ὑπὸ ταραχῆς κοιλίης παροξύνεται περὶ κρίσιν, κάτω μέλανα διέρχεται.

grorum egestionem significant, & vomitum grumosum, & tremulę affectiones, cum morsu ac capitis dolore, nigras egestiones significát. ante tales, vomitus prodit, & vbi vomuerunt, multę tales insuper detrahuntur. Quibus in alui turbatione exacerbatur morbus circa iudicationẽ, nigra infernè prodeunt.

Ἐπὶ κοιλίῃ μακρῇ ἐμετώδεσι, χολώδεσιν, ἀποσίτοις, ἱδρὼς πολὺς μετὰ ἀδυναμίης ἐξαπίνης, κτείνει.

Ex aluo diutinè affecta, vomentib⁹, biliosis, cibum fastidiẽtibus, sudor multus cum impotentia repentina, occidit.

Ἐν φαρμακείῃσιν ἐν περιῤῥόῳ λεπτὸν συχνῶς αἷμα ἐκτηκόμενον, φλαῦρον.

In medicamẽtorũ vsu in defluxione tenuis abũdè sanguis eliquescẽs, malũ est.

Τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύσματα μετὰ πόνου,

Durities circa ventrem cum dolore, in

febribus cum horrore, cibos auersantibus, aluo parum ad purgationem humectata, nō suppurātur.

πυρετοῖσιν ἅμα φρικώδεσιν, ἀποσίτοις, σμικρὰ ἐφυγρανομένης ἐς κάθαρσιν κοιλίης, οὐ τὰ ἐς ἐμπύησιν.

Vnà cū febre aluus turbata salsuginoso modo, soporosos, torpidos non valde comitatur.

Ἅμα πυρετῷ κοιλίη ταραχώδης τρόπον ἁλμυρώδεα κωματώδεσι, νωθροῖς οὐ πάνυ παρέπεται.

Ex aluo liquida, lassatos, caput dolētes, siticulosos, vigilātes, valde rubicunda egestione solutos, timor est ad insaniam deuenturos esse, si difficulter spirauerint.

Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κοπώδεις, κεφαλαλγικούς, διψώδεις, ἀγρύπνους, ἐξερύθρῳ χρώματι λυομένους, ἢ τοῖς ἐκμανῆναι, ἢν δύσπνοοι ἔωσι.

Ad hoc vbi quis cū virore pallescit, bene spirare noxiū non est, aluo insuper probè egerente.

Πρὸς τῷ ἐκχλοιοῦσθαι εὔπνοον οὐ σινόντ, κοιλίης ἐπισελθούσης.

Τὰ καυματώδεα διαχωρήματα τόνον ἴχοντα, κοιλίην πονηρευομένην σημαίνει.

Adustæ egestiones contentionem habētes, aluum malè affectam significant.

Τοῖσι χολώδεσι κοιλίη ταραχώδης, μικρὰ πυκνὰ διαδιδοῦσα, τονώδεα μικροῖσι μυξώδεσι, πόνον περὶ τὸ λεπτὸν ποιέουσι, καὶ οὖρον οὐκ εὐλύτως ἰὸν, ἐς ὕδρωπα ἐκ τοιούτων ἀποτελευτᾷ.

Αἱ βομώδεες γλῶσσαι σημεῖον ἐνίοισι κοιλίης καταῤῥαγησομένης.

Οἷσι καῦμα γίνεται· ἐφιδροῦσι δὲ ἐλθόντων, πυρετὸς παροξύνεται.

Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι καταψύξις μεθ' ἱδρῶτος, φλαῦρον.

Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι τὰ ἀπὸ οὔλων αἵματα ἐπιῤῥυέντα, θανατώδες.

Διαχώρημα καθαρὸν ἐπιγινόμενον, λύει πυρετὸν ὀξὺν μεθ' ἱδρῶτος.

Bilioſis aluus turbata, parua frequẽter egerens, diſtendẽtia cũ paucis mucoſis, dolorẽ circa tenue inteſtinũ hęc faciũt, & vrinã nõ facilè ꝓdeuntẽ, ex talib⁹ ad hydropem deſinunt.

Linguæ tremulæ quibuſdam alui eruptionis futurę ſignũ.

Quibus ardor fit, & ad egreſſas egeſtiones alui inſuper exſudant, his febris exacerbatur.

Ex aluis liquidis perfrigeratio cũ ſudore, mala.

Ex aluis liquidis, ſanguis de gingiuis deflues, lethalis eſt.

Alui egeſtio pura ſuperueniens, ſoluit febrem acutam cum ſudore.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ Α.

Οἱ κωματώδεες ἐν ἀρχῇσι γινόμενοι μετὰ κεφαλῆς, ὀσφύος, ὑποχονδρίου, τραχήλου ὀδύνης, ἀγρυπνέοντες, ἆρά γε φρενιτικοί εἰσιν; μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων ὀλέθριον, ἄλλως τε καὶ ἢν τεταρταίοισιν ἀρχομένοισι.

Κοιλίης περίπλυσις ἐξέρυθρος, κακὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσι νοσήμασιν, οὐχ ἥκιστα δὲ τῶν τοῖς προειρημένοις.

Αἱ δασεῖαι γλῶσσαι καὶ κατάξηροι, φρενιτικαί.

Τὰ ἐν ταραχώδεσιν ἀγρύπνοισιν οὖρα ἄχροα, μέλανα, ἐναιωρεύμενα ἐφ' ἱδρῶσι, φρε-

HIPPOCRATIS PRAEDIctionum Lib. I.

SOporosi in principijs qui fiunt, cum capitis, lũborũ, præcordij, colli dolore, vigilantes, num phrenitici sũt? nasus in his destillãs perniciosus, tũ aliàs, tum quarto ab initio die.

Alui proluuiũ valde rubicundum, malum quidẽ est in omnibus morbis, nõ minimè verò in prædictis.

Linguæ asperæ & resiccatę, phreniticę.

In turbatis vigilantibus vrinæ decolores, nigræ, innatãtes, in sudoribus, phreni

ticæ.

Insomnia etiam in phreniticis manifesta sunt.

Screatio frequens, si sanè & aliud quoddam signũ affuerit, phrenitica sunt.

Qui relinquuntur in præcordio ardores, febre perfrigerata, mali sunt, tum aliàs, tum in sudoribus.

Prędebilitatorum desipientiæ pessimę. velut etiam Thrasynonti.

Phreniticæ vehementer affectiones, tremulæ desinunt.

Vomitus in capitis doloribus æruginosi cum surditate & vigilijs, cito insaniam affore denunciant.

νιτικά.

Ενύπνιά τε ἐν φρενιτικοῖσιν ἐναργῆ.

Ανάχρεμψις πυκνὴ, ἤν δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον προσῇ, φρενιτικά.

Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα καύματα ἐν ὑποχονδρίῳ, πυρετοῦ περιψυχθέντος, κακὸν, ἄλλως τε καὶ ἐν ἱδρῶσιν.

Αἱ προεξαδυνατησάντων παραφροσύναι κάκισαι, οἷον καὶ Θρασυνόντι.

Τὰ φρενιτικὰ νεανικῶς, τρομώδεα τελευτᾷ.

Τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσιν ἰώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος ἀγρυπνώδεα, ταχὺ ἐκμαίνει.

Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ φάρυγγα ὀδυνώδεα, ἰσχνὰ, σμικρὰ, πνιγώδεα, ὅτε χάνοι, μὴ ῥηϊδίως ἀνοίγειν τε καὶ κλείειν τὸ στόμα, παρακρουστικά· ἐκ τουτέων φρενιτικοὶ καὶ ὀλέθριοι.

Loci circa fauces in acutis morbis dolorosi, graciles, parui, suffocatorij, quando hiarit æger, vt os claudere & aperire nō facilè posit, mentis emotionē portendunt. ex talib9 phrenitici fiunt, & perniciosè affecti.

Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ἐπιεικὲς, πυκνὰ δὲ μεταπίπτειν, κακὸν τοιοῦτον. καὶ πτυελισμὸς, κακόν.

In phreniticis in principio mansuetudo, verùm frequēter transmutari, malum id est. & sputatio mala est.

Ἐν φρενιτικοῖσι λευκὴ διαχώρησις, κακὸν, ὡς καὶ Ἀρχεκράτει. ἆρά γε ἐπὶ τούτοισι καὶ νωθρότης γίνεται; ῥῖγος ἐπὶ τούτοισι κάκιστον.

In phreniticis alba alui egestio, malum: quemadmodū & Archecrati. num & in his torpor fit? rigor in his pessim9.

Τοῖσιν ἐξισταμένοισιν μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγίνονται, κακόηθες.

Quibus melancholico modo mente motis, tremores accedunt, malignum hoc est.

Mente moti acutè, vbi insuper febrierint cū sudore, phrenitici fiunt.

Οἱ ἐκστάντες ὀξέως, ἐπιπυρέξαντες σὺν ἱδρῶτι, φρενιτικοὶ γίνονται.

Phrenitici paucibibi, strepitū valde percipientes, tremuli.

Οἱ φρενιτικοὶ βραχυπόται, ψόφου καθαπτόμενοι, τρομώδεες.

Ex vomitu nauseabundo oborta, clāgorosa vox, oculi puluillum incumbētem habentes, insaniam portendunt: quemadmodum etiam Hermozygæ vxor insania acutè correpta, voce destituta mortua est.

Τὰ ἐξ ἐμέτου ἀσώδεος, κλαγγώδης φωνὴ, ὄμματα ἐπίχνουν ἔχοντα, μανικά· οἷον καὶ ἡ Ἑρμοζύγου ἐκμανεῖσα ὀξέως, ἄφωνος ἀπέθανεν.

In febre ardēti sonitibus aurium accedentibus cum visus hebetudine, & grauitate in naribus accedente, melancholico modo mente mouentur.

Ἐν πυρετῷ καυσώδει ἤχων προσγινομένων μετ' ἀμβλυωσμοῦ, καὶ κατὰ τὰς ῥῖνας προσελθόντος βάρεος, ἐξίσταντι μελαγχολικῶς.

Mentis perculsio-

Αἱ παρακρούσιες σὺν

φωνῇ κλαγγώδει, γλώσσης σπασμοὶ τρομώδεες, καὶ αὗται τρομώδεες γινόμεναι, ἐξίσταντα. σκληρυσμὸς τουτέοισιν ὀλέθριον.

nes cum voce clãgorosa, linguæ conuulsiones tremulæ: eæque tremulæ factæ, mentem alienãt. durities his perniciosa.

Αἱ βομώδεες γλῶσσαι σημεῖον οὐχ ἱδρυμένης γνώμης.

Linguæ tremulæ signum est mentis non firmæ.

Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσιν ἀκρήτοισι διαχωρήμασι, τὸ ἀφρῶδες ἐπάνθισμα κακὸν, ἄλλως τε καὶ ὅσφυν προηλγηκότι, καὶ παρενεχθέντι.

In biliosis meracis alui egestionib⁹, spumosa florulentia mala, tum aliàs, tum si cui lũbi antea doluerint, & mens mota fuerit.

Τὰ ἀραιὰ κατὰ πλευρὸν ἐν τουτέοισιν ἀλγήματα, παραφροσύνην σημαίνει.

Rari circa latus in his dolores, desipientiam significant.

Αἱ μετὰ λυγγὸς ἀφωνίαι, κάκιστον.

Vocis interceptiones cum singultu pessimæ.

Αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι, κάκιστον.

Vocis interceptiones cum exolutione pessimæ.

Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα οἷον τοῖσι πνιγομένοισι

In vocis interceptione, spiritus veluti his qui stragulantur

præ manibus expoſitus, malus eſt. num& talis mentẽ emouet?

πρόχειρον, πονηρόν. ἆρά γε καὶ παρακρουστικὸν τὸ τοιοῦτον;

Modicè feroces mentis emotiones, ferinæ ſunt.

Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι παρακρούσιες, θηριώδέες εἰσιν.

Moleſtè ferre morbum cum perfrigeratione, ſi non ſine febre exſudent partes ſupernæ, phrenitim portendit: quemadmodum etiam Ariſtagoræ. ſed & pernicioſum hoc eſt.

Αἱ μετὰ καταψύξεως ἐκ ἀπυρέτῳ ἐφιδρώοντι τὰ ἄνω, δυσφορίαι, φρενιτικαὶ, ὡς καὶ Ἀρισταγόρῃ. καὶ μέντοι καὶ ὀλέθριαι.

Frequẽtes in phreniticis permutationes, conuulſoriæ.

Τὰ ἐν φρενίτισι, πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπασμώδεα.

Vrinæ quæ meiuntur à non recordantibus nec commonefactis, pernicioſæ. num his meiuntur velut ſi ſubſidentiam conturbaſſes?

Τὰ οὐρούμενα μὴ ἀπομνησαμένων, ὀλέθρια. ἆρά γε τουτέοισιν οὐρέεται, οἷον εἰ τὴν ὑπόστασιν ἀναταράξειας;

Palpitantes per totum, num voce deſti

Οἱ παλμώδεες δι' ὅλου, ἆρά γε ἀφώ-

νως τελευτῶσι.

Τὰ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσι μετὰ καταψύξεως πτυελίζοντα μέλανα ἀνεμεῖται.

Κώφωσις, καὶ οὖρα ἀκατάστατα, ἐξέρυθρα, ἐναιωρεύμενα, παρακρουστικά. τοῖσι τουτέοισιν ἰκτεροῦσθαι, κακόν. κακὴ δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ἰκτέρῳ μώρωσις. τούτους, ἀφώνους μὲν, αἰσθανομένους δὲ συμβαίνει γίνεσθαι. οἶμαι δὲ καὶ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται τουτέοισιν, οἷον ἐγένετο Ἑρμίππῳ, καὶ ἀπέθανε.

Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ ταραχώδεσι παρακολουθοῦσα, κακόν.

tuti moriuntur?

Sputatiões in phreniticis cum perfrigeratione, nigræ reuomuntur.

Surditas, & vrinæ non confidentes, valde rubicundæ, innatantes, mentis emotionem portendũt. his morbo regio corripi, malum est. mala est & ex morbo regio fatuitas. hos voce quidem destitui, verùm sentientes esse contingit. arbitror autem & aluos his perumpere, velut contingit Hermippo, & mortuus est.

Surditas in morbis acutis & turbulentis consequens, mala est.

Mentis emotiones tremulæ, obſcuræ, palpatoriæ, valde phreniticæ ſunt, velut & Didymarcho in Co.

Αἱ τρομώδεες, ἀσαφέες, ψηλαφώδεες παρακρούσιες, πάνυ φρενιτικαὶ, ὡς καὶ τῷ Διδυμάρχῳ, ἐν Κῷ.

Torpores ex rigore, non valde apud ſeipſos ſunt.

Αἱ ἐκ ῥίγεος νωθρότητες, οὐ πάνυ παρ' ἑωυτοῖσιν.

Dolores circũ vmbilicum palpitantes, habent quidem aliquid quod mentem emouet: verùm circa iudicationem his ſpiritus aceruatus cum prompta tenſione penetrat. & dolores circa ſuram, in his mentis emotionẽ faciũt.

Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες, ἔχουσι μέν τι καὶ γνώμης παράφορον· περὶ κρίσιν δὲ τουτέοισι πνεῦμα ἄλις ξὺν τόνῳ διέρχεται· καὶ οἱ κατὰ γαστροκνημίην πόνοι, ἐν τούτοισι γνώμης παράφοροι.

Si innatarit quid in vrina, dolore circa femur diſſipato, mentis emotionem & qualia circa auriũ ſonitus contingunt, talia exiſtunt.

Ἢν ἐναιωρηθῇ τι τῷ οὔρῳ, τοῦ κατὰ τὸν μηρὸν ἀλγήματος ἀφανισθέντος παρακρουστικὸν, καὶ οἷα περὶ ἤχους, τοιαῦτα.

Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κοπώδει, κεφαλαλγικῷ, διψώδει, ἀγρύπνῳ, ἀσαφεῖ, ἀδυνάτῳ· οἷσι τὰ τοιαῦτα, ἐλπὶς ἐκστῆναι.

In aluo liquida, laſſato, caput dolenti, ſiticuloſo, vigilanti, obſcure loquenti, impotenti: quibus talia, his timor eſt ne mente moueantur.

Οἱ ἐφιδροῦντες καὶ μάλιστα κεφαλὴν, ἐν ὀξέσιν δυσφόροι, κακόν· ἄλλως τε καὶ ἐπ' οὔροισι μέλασι. καὶ τὸ θολερὸν πνεῦμα ἐν τουτέοισι κακόν.

Exudantes & maximè circa caput, in morbis acutis ſubmoleſtè ferentes, malũ, tũ aliàs, tũ in vrinis nigris. & turbidus ſpiritus in his malus.

Αἱ παρὰ λόγον κενεαγγικὸν ἀδυναμίαι, οὐκ ἐούσης κενεαγγείης, κακόν.

Impotentiæ pręter vacuatorum vaſorum rationem contingentes, nõ exiſtente vaſorum vacuatione, malum.

Κοιλίαι ἀπολελαμμέναι, σμικρὰ δὲ μέλανα σπυραθώδεα πρὸς ἀνάγκην χαλῶσαι, μυκτὴρ ἐν τουτέοισι ῥηγνύμενος, κακόν.

Alui interceptæ, ſed parua nigra velut caprarum ſtercora ad neceſsitatẽ coactè emittentes: naſus in his erumpens, malum.

Quibus lumborũ dolor diutinus, cum ardore fastidioso ac nauseabundo, hi si exudent, malum est. num his tremores fiunt? sed & vox velut in rigore conspicua.

Extremitates si in vtranque partem cito trãsmutentur, malum est. & sitis huiusmodi, mala est.

Ex moderato habitu ferox respõsio, malum.

Vox acuta, his præcordia intra trahuntur.

Oculus hebes malus: & fixus ac caliginosus, malus.

Vox acuta clangosa, mala.

Dentiũ stridor pnciosus est, quibus nõ

Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα τὸ πολὺ, μετὰ καύματος ἀσώδεος, ἐφιδρῶντες οὗτοι, κακόν. ἆρά γε τουτέοισι τρομώδεα γίγνεται; καὶ φωνὴ δὲ ὡς ἐν ῥίγει αὐτοπτική.

Ακρεα ἐπ' ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτοντα, κακόν. καὶ δίψα τοιαύτη πονηρόν.

Εκ κοσμίου θρασεῖα ἀπόκρισις, κακόν.

Φωνὴ ὀξείη, ὑποχόνδρια τουτέοισιν εἴσω εἰρύαται.

Ομμα ἀμαυρούμενον, φλαῦρον· καὶ τὸ πεπηγὸς καὶ ἀχλυῶδες, κακόν.

Οξυφωνίη κλαγγώδης, πονηρόν.

Οδόντων πρίσις ὀλέθριον, οἷσι μὴ

συνήθεες καὶ ὑγιαίνουσιν. πνιγμὸς ἐν τούτοισι πάνυ κακόν.

& ſanis familiaris eſt. ſuffocatio in his valde mala.

Προσώπου εὔχροια καὶ τὸ λίην σκυθρωπὸν, πονηρόν.

Faciei bonus color, & vehemens toruitas, malum.

Τὰ τελευτῶντα ὑποχωρήματα εἰς ἀφρόδεα, ἄκρητα, παροξυντικά.

Egeſtiones alui deſinentes in ſpumoſas meracas, exacerbatoriæ ſunt.

Αἱ ἐκ καταψύξιος ἐν ὀξέσι οὔρων ἀπολήψιες, κάκισαι.

Vrinarum in morbis acutis ex perfrigeratione interceptiones, peſſimæ.

Τὰ ὀλέθρια ἀσήμως ῥαστωνήσαντα, θάνατον σημαίνει.

Pernicioſa ſi citra ſigna, leuia facta fuerint, mortem ſignificant.

Τὰ ἐν ὀξέσι χολώδεσιν ἔκλευκα, ἀφρώδεα, περίχολα διαχωρήματα, κακόν. κακὸν δὲ καὶ οὖρα τοιαῦτα. ἆρα τουτέοισιν ἧπαρ ἐπώδυνον;

In morbis acutis bilioſis valde albæ, ſpumoſæ, circumbilioſæ egeſtiones, malæ. malæ item & vrinæ eiuſmodi. num his hepar doloroſum eſt?

Si vocis ĩterceptiones in febribus conuulſorio modo oriẽtes, ad mentis emotionẽ cũ ſilentio deueniunt, pniciosum.

Εἰ ἐν πυρετοῖσιν ἀφωνίαι σπασμώδεα τρόπον ἐξίσανται σιγῇ, ὀλέθριον.

Vocis ex dolore interceptiones, doloroſam mortem inducunt.

Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, δυσθάνατοι.

Febres ex præcordiorũ doloribus malignæ.

Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλγημάτων πυρετοὶ, κακοήθεες.

Sitis præter rationem ſoluta in acutis morbis, mala eſt.

Δίψα παραλόγως λυθεῖσα ἐν ὀξέσι, κακόν.

Sudor multus cum febribus acutis oriens, malus eſt.

Ἱδρὼς πολὺς ἅμα πυρετοῖσιν ὀξέσι γινόμενος, φλαῦρος.

Et vrinę doloroſę, malæ ſunt.

Καὶ οὖρα δ' ἐπίπονα, πονηρόν.

Et rubicũdæ ex his florulentiæ detentę, itémque æruginoſę, malæ ſunt. & paruas apparere veluti ſtillas.

Καὶ τὰ ἐρυθρὰ ἐκ τουτέων ἐπανθίσματα κατεχόμενα, καὶ τὰ ἰώδεα, πονηρά. καὶ τὸ μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι, οἷον στάξιας.

Καὶ ἔμετοι μετὰ ποικιλίας, κακὸν, ἄλλως τε καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντων.

Et vomitus cũ varietate, mali ſunt, tũ aliàs, tum ſi propius inter ſe prodeant.

Ὁκόσα ἐν κρισίμοισιν ἀλυσμῷ ἀνιδρωτὶ περιψύχεται, κακόν· καὶ τὰ ἐπιρριγώσαντα ἐκ τουτέων, κακά.

Quæcunq; in diebus iudicatorijs cum anxietudine, abſque ſudore perfrigerantur, malũ eſt: & quæ ex his inſuper riguerint, mala ſunt.

Ἐμέσματα ἄκρητα, ἀσώδεα, πονηρά.

Vomitus meraci, anxioſi, mali.

Τὸ καρῶδες, ἆρά γε πανταχοῦ κακόν;

Sopor, num vbiq; malus eſt?

Μετὰ ῥίγεος ἄγνοια κακόν· κακὸν δὲ καὶ λήθη.

Ignorantia cum rigore, malum. malũ item obliuio.

Αἱ ἐκ ῥίγεος καταψύξιες, μὴ ἀναθερμαινόμεναι, κακαί.

Perfrigerationes ex rigore non recaleſcentes, malæ ſunt.

Οἱ ἐκ καταψύξιος ἱδρώδεες ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. ὑπὸ τούτοις ἐν πλευροῖς καῦμα ὀδυνῶδες, καὶ τὸ ἐπιρριγῶσαι, κακόν.

Sudantes ex perfrigeratione recaleſcentes, malum. in his ardor doloroſus in lateribus, & inſuper rigere, malũ eſt.

AEſtuoſi rigores aliquatenus pernicioſi: & flãmea facies cũ ſudore in his mala eſt. in his poſteriorum partium frigiditas, cõuulſionem accerſit.

Τὰ καυματώδεα ῥίγεα, ὑπό τι ὀλέθρια, καὶ τὸ φλογῶδες ἐν προσώπῳ μεθ' ἱδρῶτος ἐν τούτοις κακόν. ὑπὸ τοῖσιν ἡ ψύξις τῶν ὄπισθεν, σπασμὸν ἐπικαλέεται.

Exudantes vigiles recaleſcentes, malũ.

Οἱ ἐφιδροῦντες ἄγρυπνοι, ἀναθερμαινόμενοι, κακόν.

Ex lumborum recurſu, oculi diſtortio malum.

Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς, ὀφθαλμοῦ ἴλλωσις, κακόν.

Dolor in pectus firmatus cum torpore, malus. hi ſi inſuper febriant, acutè ardentes, moriũtur.

Ὀδύνη ἐς στῆθος ἱδρυνθεῖσα σὺν νωθρότητι, κακόν. ἐπιπυρετήναντες οὗτοι καυσικοὶ, ὀξέως ἀποθνήσκουσιν.

Qui nigra reuomunt, cibos auerſantur, deliri ſunt, iuxta pubem parum doloroſi, oculum ferocem aut clauſum habent, eos medicamentis purgare non oportet: perni-

Οἱ ἐπανεμέοντες μέλανα, ἀπόσιτοι, παράφοροι, καθ' ἥβην μικρὰ ὀδυνώδεες, ὄμμα θρασὺ, κεκλεισμένον, τούτους μὴ φαρμακεύειν. ὁ

λέθριον γάρ. μηδὲ τοὺς ἐποιδέοντας, σκοτώδεας, ἐν τῷ πλανᾶσθαι ἐκλείποντας, ἀποσίτους, ἀχρόους. μηδὲ τοὺς ἐν πυρετῷ, εἰ κωματώδεες, κατακεκλασμένους· ὀλέθριον γάρ.

ciosum enim est. neque intumescentes, vertiginosos, in leuiter vagando deficiẽtes, cibos auersantes, decolores. neque in febre fractos, si soporosi fuerint: perniciosum enim est.

Καρδίης πόνος ἅμα ὑποχονδρίῳ συντόνῳ, καὶ κεφαλαλγίη, κακόηθες, καί τι ἀσθματῶδες. ἆρά γε ἐξαίφνης οὗτοι τελευτῶσιν; ὡς ἐν Δυσώδει· τούτῳ καὶ οὖρα ἐξυμωμένα, ἐγένετο βιαίως ἐξέρυθρα.

Oris ventriculi dolor cum præcordio distento, & capitis dolor, malignum, & quidpiam anhelorum. num hi repente moriuntur? velut in Dysode. huic etiam vrinæ vehementer fermentatæ, fiebant valde rubicundæ.

Τραχήλου πόνος, κακὸν μὲν ἐν παντὶ πυρετῷ· κάκιστον δὲ οἷσιν ἐκμανῆναι ἐλπίς.

Colli dolor, malum quidem in omni febre: pessimum his quibus timor est ne insaniant.

Febres ſoporoſæ, laſſatoriæ, caliginoſæ, vigilias inducentes, exudantes, malignæ.

Κωματώδεες, κωπιώδεες, ἀχλυώδεες, ἄγρυπνοι, ἐφιδροῦντες πυρετοὶ, κακοήθεες.

Horrores frequentes ex dorſo, celeriter trãslabentes, moleſti, vrinæ interceptionem doloroſam ſignificant.

Ἐκ νώτου φρῖκαι πυκναὶ, ὀξέως μεταπίπτουσαι, δύσφοροι, οὔρου ἀπόληψιν ἐπώδυνον σημαίνουσι.

Qui anxiè ſe iactantes citra vomitum exacerbantur, male habent.

Καὶ οἱ ἀσώδεες ἀνεμέτως παροξυνόμενοι, κακόν.

Perfrigeratio cũ duritia, ſignũ malũ.

Κατάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, σημεῖον ὀλέθριον.

A ventre tenuia non ſentienti prodire, ei qui eſt apud ſeipſum, pernicioſum: velut Hepatico.

Ἀπὸ κοιλίης λεπτὰ μὴ αἰσθανομένῳ διϊέναι, ἐόντι παρ' ἑωυτῷ, κακὸν, οἷον τῷ Ἡπατικῷ.

Vomitiones exiguæ bilioſæ, malæ, tum aliàs, tũ ſi inſuper vigilauerint ægri. naſus in his de-

Τὰ σμικρὰ ἐμέσματα χολώδεα, κακὸν, ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπαγρυπνήσωσι. μυκτὴρ ἐν τουτέοισι ἀποστάζων

ξων ὀλέθριον.

stillās, perniciosum.

Αἷς ἐκ τόκου γε λευκὰ, ἐπιςαύτα δ' ἅμα πυρετῷ, κώφωσις, καὶ εἰς πλευρὸν ὀδύνη ὀξεῖη, ἐξίςανται ὀλεθρίως.

Quibus ex partu alba detinētur cum febre, surditásq; adest, & in latere dolor acutus, hæ perniciosè mente mouentur.

Ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν ὑποπεριψύχουσι, διαχωρήμασιν ὑδατοχόλοις συχνοῖσιν, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, σημεῖον κακὸν, ἄλλως τε καὶ ἢν κάτοχοι γίνωνται.

In febribus ardentibus subperfrigerantibus, egestionibúsq; alui biliosis aquosis frequentibus, oculorum distortio, signū malū est, tum aliàs, tum si stupore prehēsi detineantur.

Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λελυμένως, ἐπιπυρετήναντι χρονίως ὀλέθρια· οἷόν τι ἐπεπόνθει ὁ καὶ Νουμηνίου υἱός.

Siderationes repētinæ ei qui exolutè ac diutinè insuper febrijt, pniciosæ sunt: quale quiddā passus est & Numenij fili⁹.

Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ εἰς καρδίην, πυρετώδεες, φρικώδεες, ἀνεμοῦσαι ὑδατώδεα λε-

Ex lumborum dolore ad os ventriculi recursiones, febriculosæ, horridæ, reuomētes aquosa te-

nuia multa, mente motæ, voce destitutæ, nigrorum vomitu facto, moriuntur.

πολλὰ πλέονα, παρενεχθεῖσαι, ἄφωνοι, ἐμέσασαι μέλανα, τελευτῶσιν.

Oculi confractio, in morbo acuto, mala. num anxiè se iactantibus citra vomitum, lumbos dolentibus, si ferociter mẽte moti fuerint, spes est vt nigra per aluũ prodeant?

Ομματος κατάκλασις, ἐν ὀξέσι, κακόν. ἆρά γε τοῖς ἀσώδεσιν ἀνεμέτοισιν, ὀσφυαλγέσιν, ἢν θρασέως παρακρούσωσιν, ἐλπὶς μέλανα διελθεῖν;

Fauces dolorosæ, graciles, cum ægrè tolerabili molestia, strangulatoriæ, perniciosæ acuté.

Φάρυγξ ἐπώδυνος, ἰσχνὴ, μετὰ δυσφορίης, πνιγώδης, ὀλεθρίη ὀξέως.

Quibus spiritus retrahitur, vox autem strangulatoria est, & vertebra introconsidet, his in fine, velut contrahente quodam spiritus fit.

Οἷς πνεῦμα ἀνέλκεται, φωνὴ δὲ πνιγώδης, ὁ σπόνδυλος ἐγκάθηται, τουτέοισιν ὑπὸ τὴν τελευτὴν, ὡς συσπῶντος τινὸς τὸ πνεῦμα γίνεται.

Οἱ κεφαλαλγικοὶ κατόχως παρακρούοντες, κοιλίης ἀπολελαμμένης, ὄμμα θρασύνοντες, αἰθηροὶ, ὀπισθοτονώδεες γίνονται.

Caput dolentes, & ſtupore detenti delirantes, aluo intercepta, oculum ferocem præ ſe ferentes, floreſcentes, poſteriorum partium conuulſoria diſtentione corripiuntur.

Ἐπ᾽ ὀμμάτων διαστροφῇ, πυρετώδει, κοπιώδει, ῥῖγος ὀλέθριον· καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τούτοισι, πονηρόν.

In oculorum diſtortione febriculoſo, laſſato, rigor perniciosus: & ſoporoſi in his, malum.

Αἱ ἐν πυρετοῖσι πρὸς ὑποχόνδριον ὀδύναι, ἄναυδως, ἱδρῶτι μὴ λυόμεναι, κακοήθεες. τούτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα ἅμα καυσώδει πυρετῷ, καὶ ἢν κοιλίη καταῤῥαγῇ, ὀλέθριον.

In febribus ad prçcordium dolores, ſine voce, ſi ſudore non ſoluantur, maligni ſunt. his dolores ad coxas vna cum febre ardente, & ſi aluus aceruatim eruperit, pernicioſum.

Οἷσι φωναὶ ἅμα πυρετοῖσιν ἐκλείπουσαι μετὰ κρίσιν,

Quibus voces cũ febribus deficientes poſt iudicationem,

hi trementes ac ſoporoſi moriuntur.

βομώδεες καὶ κωματώδεες τελευτῶσι.

Quibus affectiones ardentes, fatuitatem inducentes, ſtuporis detentionẽ inferẽtes, præcordia variãtia, & ventris tumor, cibis ĩterceptis in ſudoribus, nũ his turbidus ſpiritus, & genituræ ſimile quid ſuperueniens, ſingultum indicat? ſed & aluus ſpumoſa, bilioſa inſuper egerit. ſplendidum in his mictũ prodeſt. vẽter autem his inſuper turbatur.

Οἷσι καυστικὰ, μεμωρωμένα, κάτοχα, ποικίλλοντα ὑποχόνδρια, καὶ κοιλίην ἐπηρμένοι, σίτων ἀπολελαμμένων ἐφ᾽ ἱδρῶσι, ἆρα τούτοισι τὸ θολερὸν πνεῦμα, καὶ τὸ γονοειδὲς ἐπελθὸν, λύγγα διασημαίνει; καὶ κοιλίη δὲ ἔπαφρα χολώδεα προσδιέρχεται. τὸ λαμπῶδες ἐν τούτοισιν ὠφελέει οὐρηθέν. κοιλίη δὲ τούτοισιν ἐπιταράσσεται.

Quibus ſopor fit ſpumoſis prodeuntibus, his febris exacerbatur acuta.

Οἷς κῶμα γίνεται ὑπ᾽ ἀφρῶν περιελθόντων, πυρετὸς παροξύνεται ὀξύς.

Ex capitis dolore vocis interceptiones ſi ſint, cum ſudoribꝰ febriculoſi laxantur

Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης ἀφωνίαι, ἅμα ἱδρῶσι πυρετώδεες χαλῶνται

ἐφ' ἑαυτοὺς, ἐπανιόντα χρονιώτερον. ἐπιῤῥιγῶσαι τούτοισιν οὐ πονηρόν.

Χεῖρες τρομώδεες, κεφαλαλγέες, τραχήλου ὀδυνώδεες, ὑπόκωφοι, οὐρέοντες μέλανα δεδασυσμένα, οἷσι ταῦτα ἦ, μέλανα προσδέχεσθαι ἥξειν, ὀλέθριον.

Αἱ μετ' ἐκλύσεως κατόχως ἀφωνίαι, ὀλέθριαι.

Πλευροῦ ἄλγημα ἐπὶ πτύσεσι χολώδεσιν, ἀλόγως ἀφανισθὲν, ἐξίστανται.

Ἐπὶ τραχήλου ἀλγήματι κωματώδει, ἱδρώδει, κοιλίη φυσηθεῖσα, εἰ δέ τι πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα, ὑποπεριπλυθεῖσα, ἐκ τουτέων ἄχολα

in ſeipſos, fiúntque morbi reuertẽtes diutius durantes. his inſuper rigere, non malum eſt.

Manus tremulæ, caput dolentes, collum dolentes, ſubſurdi, meientes nigra denſata: quib⁹ hæc ſunt, his nigra vẽtura eſſe expectare oportet, pernicioſum.

Vocis interceptiones cum exolutione, ſtupore detinente, pernicioſæ.

Lateris dolor, ex ſputis bilioſis, citra rationem ſi euanuerit, mente mouẽtur.

Ex colli dolore ſoporoſo, ſudãti, aluus inflata, ſi ſanè ad neceſsitatẽ liquida demiſerit, infuſo immiſſo ſubluta, ex his

ea quæ biliosa non sunt supprimuntur, talia verò si seruentur retenta, longius ægrotat. num itaque proluuia quæ biliosa non sunt, meliora sunt, & flatuoso tumori profuerint?

ἐξίσανται, τὰ τοιαῦτα διασωζόμενα μακροτέρως διανοσέει. ἆρά γε εἰσὶν ἄχολοι περιπλύσιες εὐηθέστεραι, καὶ τὸ φυσῶδες ὄγκῳ προσωφελέοις;

Alui circuntensio, ad necessitatem liquida demittens, cito intumescens, habet quid conuulsorium, velut etiam Aspasij filio. superrigere his perniciosum. ex his conuulsus factus ac inflatus, vbi diutius ægrotasset, ori putrefactio viridis superuenit.

Κοιλίης περίτασις, πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα, ταχὺ ὀγκουμένη, ἔχει τι σπασμῶδες, οἷον καὶ τῷ Ἀσπασίου υἱῷ. τὸ ἐπιῤῥιγοῦν τούτοις ὀλέθριον. ἐκ τουτέων σπασμώδης γενηθεὶς καὶ ἐμφυσηθεὶς, μακρότερον διανοσήσας, στόματι σῆψις χλωρὴ ἐπεγένετο.

Quibus circa lumbos tenues diuturni dolores, ad præcordium se reuoluētes,

Τὰ κατ᾽ ὀσφὺν καταλεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, πρὸς ὑποχόνδριον τρεπόμενα,

ἀποσιτικὰ ἅμα πυρετῷ, ξὺν οἷσιν εἰς κεφαλὴν ἄλγημα συντονον ἐλθὸν κτείνει ὀξέως τρόπῳ σπασμώδει.

Τὰ ἐπιῤῥιγοῦντα καὶ ἐς νύκτα μᾶλλόν τι παροξυνόμενα, ἄγρυπνα, φλεδονώδεα ὄντα ἐν τοῖς ὕπνοις, ἔστιν ὅτε οὖρα ὑφ' ἑαυτοὺς χαλῶντα, ἐς σπασμοὺς ἀποτελευτᾷ κωματώδεας.

Οἱ ἐξ ἀρχῆς ἐφιδρῶντες οὔροισι πέποσι, καυσικοὶ, ἀκρίτως περιψύχοντες, διὰ ταχέως περικαέες, νωθροὶ, κωματώδεες, σπασμώδεες, ὀλέθριοι.

Τῇσιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικὰ καρώδεα μετὰ βάρεος γινόμενα, φλαῦρα.

& ciborum faſtidiũ inducentes vnà cum febre, his ad caput dolor intentus progreſſus repẽte cõuulſorio modo occidit.

Affectiones inſup rigẽtes, & quæ ad noctem aliquanto magis exacerbantur, cũ vigilijs, & delirio in ſomnis, aliquãdo vrinas inuoluntariè emittentes, in conuulſiones ſoporoſas deſinunt.

A principio exudãtes vrinis concoctis, ardẽtes, qui citra iudicationem perfrigerãtur, breui circũcirca ardentes, torpidi itẽ, ſoporoſi, cõuulſi, pniciosè affecti sũt.

Vterum gerentibus capitis dolores ſoporoſi cũ grauitate orientes, mali ſunt.

fortaſsis autem his etiam cõuulſorium quid pati contingit.

In faucibus gracilibus dolores ſtrangulatorij, habẽt quid conuulſorium, tum aliàs, tũ à capite oborti, velut etiã Thraſynontis cõſobrinæ.

Tremores conuulſorij orientes in ſudoribus, reuerti ſolent. iudicatio his fit vbi ſuperriguerint. Superrigent hi ardore circa ventrem prouocati.

Lumborum dolor, & capitis dolor, & oris vẽtriculi dolor, cũ exſcreatione violenta, conuulſorium quid habet.

A ventre ſubliuida turbulenta, & lotia tenuia ac aquoſa,

ἴσως δὲ ταύτῃσι καὶ σπασμῶδές τι παθεῖν ὀφείλει.

Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνῷ ἀλγήματα πνιγώδεα, ἔχει τι σπασμῶδες, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ κεφαλῆς ὁρμῶντα, οἷον καὶ τῇ Θρασύνοντος ἀνεψιῇ.

Τὰ τρομώδεα σπασμώδεα γενόμενα ἐφ' ἱδρῶσι, παλινυπόστροφα. τούτοις ἡ κρίσις ἐπερριγώσασιν. οὗτοι ἐπερριγέουσι περὶ κοιλίην καύματι προκληθέντες.

Ὀσφύος πόνος, καὶ κεφαλαλγικὸς, καὶ καρδιαλγικὸς μετ' ἀναχρέμψιος βιαίης, ἔχει τι σπασμῶδες.

Ἀπὸ κοιλίης ὑπόπελια ταραχώδεα, καὶ οὖρα λεπτὰ, καὶ ὑδατώδεα,

ὕποπτα.

ſuſpecta.

Φάρυγξ βηχωδεῖσα ἐπ' ὀλίγον, καὶ κοιλίη διαβορβορίζουσα κεναῖς ἐξαναστάσεσι, καὶ μετώπου ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, κοπιώδεες, ἐν στρώμασι καὶ ἱματίοισιν ὀδυνώδεες. τὰ ἐκ τούτων αὐξανόμενα, δύσκολα. ὕπνος πολὺς ἐν τούτοισι σπασμώδης, καὶ τὰ εἰς μέτωπον ἀλγήματα βαρέα, καὶ οὔρησις δυσκολαίνουσα.

Fauces exaſperatæ parum, & venter murmurans inanibus ad egerendum ſurrectionibus, & frontis dolores, & palpantes, delaſſati, in ſtragulis ac veſtimentis doloroſi. quæ ex his augentur, difficilia ſunt. ſomnus multus in his cõuulſorius, & dolores in frontem graues, & mictio difficilis.

Οὔρου ἐπίστασις καὶ οἷσι ῥίγεα ἐν τούτοισι σπασμώδεσι, οἷον καὶ αὐτὴ φρίξασα ἐφίδρωσεν.

Vrinæ ſuppreſsio & quibus rigores, in cõuulſorijs affectionibus: velut & ipſa vbi inhorruit, ſudauit.

Αἱ ἄκριτοι τελευτῶσαι καθάρσιες, ἐν πᾶσι μὲν παροξυντικαί· τούτοισι δὲ καὶ

Meracę deſinentes purgationes, omnibus exacerbatoriæ ſunt, his verò etiam

valde. ex talibus etiã circa aurem abſceſſus exurgunt.

Turbulentæ ferociſsimæ è ſomno excitationes, conuulſoriç ſunt, tum aliàs, tũ cum ſudore.

Et colli & dorſi perfrigerationes apparẽtes, ſed & per totum corpus, in his etiam ſpumoſæ mictiones, vnà cum animi deliquio, & oculorũ obſcuratio, conuulſionem propè adeſſe ſignificant.

Cubiti ac colli dolores, conuulſorij: à facie autem hi: in faucibus ſonitus frequentes cum ſaliuæ ſputatione. in his in ſomnis ſudores, boni. num & ſudore leuari, pluri-

πτύν. ἐκ τοιούτων καὶ τὰ παρ' οὖς ἀφίσανται.

Αἱ ταραχώδεες θρασύταται ἐπεγέρσιες, σπασμώδεες, ἄλλως τε καὶ μεθ' ἱδρῶτος.

Καὶ αἱ τραχήλου καὶ αἱ μεταφρένου καταψύξιες δοκέουσαι, καὶ ὅλου δὲ τοῦ σώματος, ἐν τούτοισι καὶ ἀφρώδεες οὐρήσιες ἅμα ἀψυχίῃ, καὶ ὀμμάτων ἀμαύρωσις, σπασμὸν ἐγγὺς σημαίνει.

Πήχεος ἀλγήματα μετὰ τραχήλου, σπασμώδεα· ἀπὸ προσώπου δὲ ταῦτα· καὶ κατὰ φάρυγγα ἦχοι συχνοὶ σιελίζοντες. ἐν τούτοισιν ἐν ὕπνοις ἱδρῶτες, ἀγαθοί. ἆρά γε καὶ τῷ ἱδρῶτι κουφίζεσθαι τοῖς

πλείϛοις οὐ πονηρόν; οἱ ἐς τὰ κάτω μέρη πόνοι, τούτοισιν εὔφοροι.

mis non malum eſt? dolores ad infernas partes, his toleratu faciles.

Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐφιδροῦντες, κεφαλαλγέες, κοιλίης ἀπολελαμμένης, σπασμώδεες.

In febribus exudantes, caput dolentes, aluo intercepta, conuulſi fiunt.

Τὰ ὑποψάθυρα ὑγρὰ διαχορήματα περιψύχοντα, οὐκ ἀπύρως, φλαῦρα. τὰ ἐπὶ τούτοισι ῥίγεα, κύστιν καὶ κοιλίην ἐπιλαμβάνοντα ὀδυνώδεα. ἆρα τὸ κωματῶδες τούτοισιν ἔχει τι σπασμῶδες; οὐκ ἂν θαυμάσαιμι.

Subfriabiles liquidæ alui egeſtiones, perfrigerantes, non ſine febre, malæ ſunt. rigores ex his veſicam & ventrem occupantes, doloroſi. proinde ſoporem his habere aliquid conuulſorij, non ſanè mirum apud me fuerit.

Τὰ ἐν ὀξέσιν ἐμετωδέως ἑλκόμενα, φλαῦρα, καὶ αἱ λευκαὶ διαχωρήσιες, δύσκολοι.

Quæ in acutis vomitorio modo trahūtur, mala ſunt. & albæ alui egeſtiones, difficiles.

non viſcoſa ex his progreſſa, cum multo ardore ad mentis emotionem perueniũt. ex his ſoporoſi torpidi fiunt. morbi ex talibus diutius durant. num circa iudicationẽ hi areſcẽtes difficulter ſpirant?

ἄγλισχρα ἐκ τούτων διεξελθόντα, ἐξίσαι τῷ καύματι πολλῷ. οἱ ἐκ τούτων κωματώδεες νωθροὶ ἀπογίνονται. τὰ ἐκ τοιούτων μακροτέρως ἐπινοσέει. ἆρα περὶ κρίσιν οὗτοι ξηρώδεες δύσπνοοι;

Quę ex lumbis ad collum ac caput progreſſa ſunt, & læuis ſyderationis modo reſoluerunt, conuulſoria fiunt & mẽtem emouentia. num & ſoluuntur talia cõuulſione? ex talibus variè ægrotant, & per eadem progreſsi.

Τὰ ἐξ ὀσφύος εἰς τράχηλον καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόντα, καὶ παραλύσαντα παραπληκτικὸν τρόπον, σπασμώδεα, παρακρουστικά· ἆρά γε καὶ λύεται τὰ τοιαῦτα σπασμῷ; ἐκ τῶν τοιούτων ποικίλως διανοσέουσι, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντες.

Conuulſiones in his quę ab vtero ſtrãgulantur ſine febre, faciles ſunt, velut etiam Dorcadi.

Οἱ ἐν ὑστερικῇσιν ἀπύρως σπασμοὶ, εὐχερεῖς, οἷον καὶ Δορκάδι.

Veſica intercepta

Κύστις ἀποληφθεῖσα

ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, ἔχει τι σπασμῶδες. τὰ ναρκωδέως ἐν τούτοισιν ἐκλυόμενα, δύσκολα, οὐ μὴν ὀλέθρια. ἆρά γε καὶ παρακρουστικὸν τὸ τοιοῦτον;

Ἆρά γε καὶ περὶ κρόταφον ὀστέων διακοπαὶ σπασμὸν ἐπικαλέονται; ἢ τὸ μεθύοντα πληγῆναι; ἢ τὸ ῥυῆναι πολὺ, ἐν ἀρχῇσι, εἰ ἄρα ποιεῖ σπασμώδεα;

Ἐν ἱδρῶτι πτύελα παραῤῥέοντα πυρετώδει ἐόντι, ἀήθεα. ἆρά γε τούτοισιν ἐπί τινας ἡμέρας κοιλίαι καθυγραίνονται; οἶμαι. ἆρά γε τούτοισιν εἰς ἄρθρον ἀπόστημα ἔσεται;

Τὰ ἐπ' ὀλίγον θρασέως παρακρούοντα, μελαγχολικά. ἦν δὲ

tum aliàs, tum cũ capitis dolore, habet quid conuulſorium. quæ in his cum torpore exoluuntur, difficilia ſunt, non tamẽ pernicioſa. num id quod tale eſt, etiã mentem emouet?

Nũ & oſsiũ circa tẽpora diſſectiones, cõuulſionẽ accerſunt? aut ſi quis ebrius verberetur, aut ſanguis mult⁹ effluat in principijs, num hoc facit conuulſionem?

In ſudore ſputa defluentia febricitãti, leuia ſunt. num ad dies aliquot alui humectantur? arbitror. num his ad articulos abſceſſus fiet?

Quæ modicè ferociter mentẽ emouẽt, atrabiliaria ſũt.

si verò à muliebriũ purgationum retentione fuerint, ferina. hæc verò sæpius accidunt. num & cõuulsoriæ fiunt hæ? num & vocis interceptiones cũ sopore conuulsoriæ sunt? velut coriarij filiæ, quę muliebribus purgationibus præsentibus affici cœpit.

ἀπὸ γυναικείων ἢ, θηριώδεα. τὰ πλείω δὲ ταῦτα συμπίπτει. ἆρά γε καὶ σπασμώδεες αὗται; ἆρά γε καὶ αἱ μετὰ κάρου ἀφωνίαι, σπασμώδεες αὗται; οἷον τῇ τοῦ σκυτέως θυγατρὶ, ἤρξατο γυναικείων παρεόντων.

Quibus conuulsis oculi intentè relucent, neque apud seipsos sunt, & diutius ægrotant.

Οἷσιν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ ἐκλάμπουσιν ἀτενέως, οὔτε παρ' ἑωυτοῖσιν εἰσὶν, διανοσέουσί τε μακροτέρως.

Sanguinis eruptiones ex contrario, malæ sunt: velut in splene magno si ex dextra nare fluat. & circa pręcordia eodem modo res se habet. verùm cũ sudore hoc peius est.

Τὰ ἀνάπαλιν αἱμοῤῥαγέοντα, κακὸν, οἷον τῷ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ δεξιοῦ ῥέειν. καὶ τὰ καθ' ὑποχόνδριον ὡσαύτως. ἐφιδροῦντι δὲ, κάκιον.

Ἐκ ῥινῶν μικροῖς ἱδρῶσιν περιψυχόμενα, κακοήθεα, μοχθηρά.

Ex naribus erumpente ſanguine, cum exiguis ſudoribus perfrigeſcentia, maligna ac praua.

Μεθ' αἱμοῤῥαγίαν μελάνων διόδος, κακόν· πονηρὰ δὲ καὶ τὰ ἐξέρυθρα. εἰ δὲ, ἆρά γε τεταρταίοισι ταῦτα αἱμοῤῥαγέει; κωματώδεες ἐκ τοιούτων σπασμῷ τελευτῶσιν. ἆρα μελάνων προδιελθόντων, καὶ κοιλίης ἐπαρθείσης;

Poſt ſanguinis eruptionem, nigrorum per aluum tranſitus, malus: praua ſunt etiam valde rubra. num verò quarto die hæc ſanguinis eruptio contingit? ſoporoſi ex his conuulſione moriuntur. num nigris præegreſsis, & ventre tumefacto?

Τὰ αἱμοῤῥαγέοντα, ἐφιδροῦντα σώματα, κακοήθεα. οὗτοι διαλεγόμενοι λαθραίως τελευτῶσιν.

Vulnera ſanguinem fundentia, exudantia, maligna. ſic affecti loquentes latenter moriuntur.

Ἡ μεθ' αἱμοῤῥαγίαν βραχεῖαν, καὶ μελάνων

Poſt modicam ſanguinis eruptionem, & nigrorum

egestionem, in acutis surditas, malum. sanguinis egestio in his perniciosa. verũ surditatem soluit.

Lumbis dolētibus oris ventriculi dolores accedentes, signa hæmorrhoidum fluxionis futuræ sunt. arbitror autē & hos prægressæ hæmorrhoidum eruptionis signum esse.

Sāguinis eruptiones statis temporib⁹ orientes, siticulosæ, difficiles, ac exoluentes, si sanguinem nõ effuderint, in comitialē morbũ finiunt.

Morbi qui statim turbulenti sunt, insomnes, sanguinē de naribus stillātes, sexta die alleuati, noctu afflixerunt, postridie exudarunt, in somnúmq; delati mentem emouerunt, hi largè sangui-

διαχώρησιν, ἐν ὀξέσι κώφωσις, κακόν. αἵματος διαχώρησις ἐν τούτοισι, ὀλέθριον· κώφωσιν δὲ λύει.

Ὀσφύϊ ἐπωδύνῳ καρδιαλγικὰ προσιόντα, σημεῖα αἱμοῤῥαγώδεα. οἶμαι δὲ καὶ προγεγενημένον σημεῖον.

Τὰ τεταγμένοισι χρόνοισιν αἱμοῤῥαγέοντα, διψώδεα, δύσκολα, ἐκλυόμενα, μὴ αἱμοῤῥαγήσαντα, ἐπιληπτικὰ τελευτᾷ.

Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα, ἄγρυπνα, ἀποστάξαντα, ἐνταῦθα κουφισθέντα, νύκτα πονήσαντα, εἰς τὴν αὔριον ἐφιδρώσαντα, κατενεχθέντα, παρακρούσαντα, αἱμοῤῥαγήσει λά-

βρως. ἆρά γε τὸ ὑδατῶδες οὖρον διὰ τοῦτόν τι σημαίνει;

nem fundent. num & aquosa vrina tale qd significat?

Οἷσιν αἱμοῤῥαγίαι πλείους, προεληλυθότος χρόνου κοιλίαι πονηρεύονται, ἢν μὴ τὰ οὖρα πεπανθῇ.

Quibus sanguinis eruptiões plures, his temporis progressu alui male afficiũtur, nisi vrinæ concoctæ fuerint.

Ἐν κρισίμοις περιψύξεσι, τῶν αἱμοῤῥαγιῶν αἱ νεανικαὶ κάκισται.

In iudicatorijs perfrigerationibus, sanguinis eruptiões fortes pessimæ sunt.

Οἱ καρηβαρικοὶ, κατὰ βρέγμα ὀδυνώδεες, ἄγρυπνοι, αἱμοῤῥαγικοὶ, ἄλλως τε καὶ ἤν τι ἐν τραχήλῳ ἐντείνῃ.

Capite grauati, iuxta sinciput dolentes, insomnes, sanguinẽ profundunt, tũ aliàs, tum si quid ad collũ contendat.

Τὰ ἀγρυπνήσαντα ἐξαίφνης ἀλυσμῷ αἱμοῤῥαγεῖ, ἄλλως τε καὶ ἢν μή τι προεῤῥύῃ. ἆρά γε φρίξαντα;

Vigilijs infestati, derepente cũ inquieta iactatione sanguinem fundunt, tum aliàs, tum si quid anteà perfluxerit. num vbi inhorruerunt?

Τραχήλου ὀδυνώ

Colli dolores,

oculi valde rubicundi, ſanguinis eruptionem ſignificant.

δεα, ὄμματα ἐξέρυθρα, αἱμοῤῥαγικά.

Quibus aluo ſuppreſſa ſanguinis eruptio fit, & inſuper rigent, num aluus inteſtinorum læuitate corripitur, & obdura fit, aut aſcarides inſunt, aut vtrunque?

Οἷσι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμοῤῥαγέει, καὶ ἐπιῤῥιγέει, ἄρα κοιλίη λειεντεριώδης καὶ ἐπίσκληρος, ἢ ἀσκαρίδες, ἢ ἀμφότερον;

Quibus ex lumbis reurſus fit ad caput, & manus, hi ſtupidi, os ventriculi dolentes, ſanioſis ac ſeroſis humoribus pleni, largè ſanguinem profundunt. ſed & aluus his turbulentis erumpit.

Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρας, ναρκώδεες, καρδιαλγικοὶ, ἰχωρώδεες, αἱμοῤῥαγέουσι λάβρως. καὶ κοιλίη δὲ καταῤῥήγνυται τούτοισι ταραχώδεσιν.

Quibus ex ſanguinis eruptione larga ac frequenti, nigrorum multorũ fit egeſtio, hi ſuppreſſa aluo doloroſi ſanguinem profundunt:

Οἷς ἐφ' αἱμοῤῥαγίῃ λάβρως πυκνῇ, μελαίνων συχνῶν διαχώρησις, ἐπιστάσης αἱμοῤῥαγοῦσιν οὗτοι κοιλίης, ὀδυνώδεες·

ἅμα δὲ τινι ῥύσει εὔφοροι. ἆρα οὗτοι ψυχροῖς ἱδρῶσι πολλοῖς; τὸ ἀναπεταραγμένον ἐν τούτοισιν οὖρον οὐ πονηρὸν, οὐδὲ τὸ ὑφιστάμενον γονοειδές· ἐπίσυχνον δὲ οὗτοι ὑδατώδεα οὐρέουσιν.

cum quadã verò fluxione, facilè ferunt. num hi multos frigidos ſudores excludunt? conturbata in his vrina non mala, neque id quod geniturӕ ſimile in ipſa reſidet. verùm frequenter hi aquoſa meiunt.

Οἷς ἂν ἀπὸ ῥινῶν ἐπικωφώσει, καὶ νωθρίη, μικρὰ ἡ ἀπόσταξις, ἔχει τι δύσκολον. ἔμετος τούτοις συμφέρει, καὶ κοιλίης ταραχή.

Quibus in ſurditate & torpore, parua eſt à naribus deſtillatio, ea habet quid difficultatis. vomitus his confert, & alui perturbatio.

Οἷσιν ἐκ ῥίγεος πυρετοὶ κοπιώδεες, γυναικεῖα καταῤῥέει. τράχηλος δ' ἐν τούτοισιν ὀδυνώδης, αἱμοῤῥαγικόν.

Quibus ex rigore febres cum laſſitudine, his menſes muliebres decurrunt. at collum in his doloroſum, ſanguinis eruptionis è naribus ſignum eſt.

Et per nares ſanguinẽ effundere ſpes eſt ea quę caput concutiunt:& quę auriũ ſonitum faciunt,ſanguinem profundũt, aut menſes deducũt, tum aliàs,tũ ſi iuxta ſpinam ardor conſequetur.fortaſsis autẽ & dyſenteriã faciũt.

Καὶ διὰ ῥινῶν αἱμοῤῥαγῆσαι ἐλπίζειν τὰ σείοντα κεφαλὴν, καὶ τὰ ἠχώδεα αἱμοῤῥαγέειν ἢ γυναικεῖα καταβιβάζειν, ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ ῥάχιν καῦμα παρακολουθήσῃ. ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικόν.

Et circa ventrem palpitationes cũ præcordij intẽtione ſub lõga ac tumente,ſanguinis eruptionem ſignificant. inhorreſcunt autem hi.

Καὶ οἱ κατὰ κοιλίην παλμοὶ, ὑποχονδρίου ἐντάσει ὑπομάκρῳ, ὀγκώδει, αἱμοῤῥαγικοί· φρικώδεες οὗτοι.

Quæ larga violenta multa ex naribus fluxerint, aliquando ad conuulſiones adducunt. venæ ſectio ſoluit.

Ἐκ ῥινῶν λάβρα βίαια πολλὰ ῥυέντα, ἕτοιμον εἰς σπασμοὺς προσάγεται. φλεβοτομία λύει.

Frequentes & quæ paulatim fiũt ad egerẽdũ ſurrectiones,ſubflauæ,viſcoſæ, modica ſtercoracea habẽtes,

Αἱ πυκναὶ καὶ κατὰ μικρὰ ἐπαναστάσιες, ὑπόξανθοι, γλίσχραι, ἔχουσαι μικρὰ κοπρώδεα,

μεθ' ὑποχονδρίου ἀλγήματος, καὶ πλευρῶν, ἰκτεριώδεες. ἆρα γε ἐπιστάντων αὐτῶν οὗτοι ἐκλύονται; οἶμαί τε, καὶ αἱμοῤῥαγέει. τούτοις τάσις ὀσφύος, ἀλγήματα ἐν τούτοισιν αἱμοῤῥαγικά.

cum præcordij ac lateris dolore, morbo regio participant. nũ autem his suppressis hi exoluuntur? arbitror sanè, & sanguinem profundunt. his tensio lumborum, & dolores in his, sanguinis eruptionẽ significant.

Ὑποχονδρίου τάσις μετὰ καρηβαρίης καὶ κωφώσιος, καὶ τὰ πρὸς αὐτὰς ὀχλέοντα, αἱμοῤῥαγικά.

Præcordij tensio cum capitis grauitate ac surditate, & quę ad hęc consequenter diuexant, sanguinis eruptionem indicãt.

Ἑνδεκαταίοισι στάσιες δύσκολαι, ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπίσταξις.

Vndecimo die sanguinis stillicidia difficilia, tum aliàs, tum si superstillauerint.

Τὰ ἐν φρίκῃσιν ἅμα ἱδρώσαντα κρισίμως, εἰς δὲ τὴν αὔριον φρίξαντα παραλόγως ἀγρυπνέοντα, τὰ ἐπιφαινόμενα αἱμοῤῥαγήσειν οἴομαι.

Qui in horrorib⁹ simul iudicatoriè exudarũt, postridie verò postquã inhorruerũt præter rationem vigilãt, eos sãguinẽ effusuros esse arbitror,

Quibus ab initio largæ ſanguinis eruptiones, rigor fluxionem ſiſtit.

Οἷσιν ἐξ ἀρχῆς αἱμοῤῥαγίαι λάβραι, ῥῖγος ἵστησι ῥύσιν.

Ex ſanguinis eruptione, rigores longi.

Ἐξ αἱμοῤῥαγίας, ῥίγεα μακρά.

Quibus capitis dolores, ac colli labores, & totius corporis impotentia quædam tremula, ſanguinis eruptiones ſoluunt. ſed è tempore ſic ſoluuntur.

Οἷσι κεφαλαλγίαι, καὶ τραχήλου πόνοι, καὶ ὅλου δέ τις ἀκράτεια τοῦ σώματος τρομώδης, αἱμοῤῥαγικὰ λύουσιν· ἀτὰρ καὶ χρόνῳ οὕτω λύονται.

Vrinæ quæ in his qui iuxta aures abſceſſus habent, citò & modicè cõcoquuntur, malæ ſunt. & perfrigerari hoc modo malum eſt.

Οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα, ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρα. καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε πονηρόν.

Subſoporati, morbo regio affecti, non valde ſentiẽtes, quibus ſingultus, his alnus erũpit, fortaſsis &

Τὰ ὑποκαρώδεα, ἰκτερώδεα, οὐ πάνυ, αἰσθανόμενα, οἷσι λύγγες, κοιλίη καταῤῥήγνυνται, ἴσως καὶ

ἐπίστασις. οὗτοι ἐκλύονται. ἆρα τούτοισι καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα;

Τὰ ἐπισχημένα μετὰ ῥίγεος οὖρα, πονηρὰ, ἄλλως τε καὶ προκαρωθέντα. τὰ παρ' οὖς, ἆρα τῶν τούτοισιν ἐλπίς;

Ἐκ στροφώδους ὑπόστασις ἰλυώδης, ὑποπέλιος, κακή. ἆρά γε ἐκ τῶν ὑποχονδρίων ὀδυνᾶται; δοκέω δὲ, δεξιόν. ἐκλύονται. ἆρα τὰ παρ' ὦτα τοιούτοισιν ὀδυνώδεα ἐπ' ὀλίγῳ; κοιλίη καταῤῥαγεῖσα τούτοισιν ἐν ἅπασιν ὀλέθριον.

Ἐν τοῖσιν ἀσώδεσιν ἀγρυπνίῃσι, τὰ παρ' οὖς μάλιστα.

ſuppreſſa eſt. hi exoluuntur. num his etiam abſceſſus iuxta aures fiunt?

Suppreſſæ cum rigore vrinæ, malæ, tum aliàs, tum ſi antea ſopor apprehenderit. num iuxta aures abſceſſus parotides dictos, in his fore ſpes eſt?

Ex torminoſo ſubſidentia limoſa, ſubliuida, mala eſt. num ex præcordijs dolet? puto dexterum. & exoluitur. num abſceſſus iuxta aures talibus parum doloroſi? aluus erumpens his in omnib' pernicioſa eſt.

In anxioſis quibuſdam vigilijs, abſceſſus circa aures maximé.

Ex voluulis graueolentibus, in febre acuta, pręcordijs sublimibus diutius p̄manentibus, abſceſſus circa aures oborti occidūt.

Ἐπὶ εἰλεοῖσι δυσώδεσι, πυρετῷ ὀξεῖ, ὑποχονδρίῳ μετεώρῳ χρονιωτέρῳ, τὰ παρ' οὖς ἐπαρθέντα κτείνει.

Ex ſurditate leniter abſceſſus circa aures fiunt, tum aliàs, tū ſi anxioſum quippiam ſuccedat, & ſoporoſis inter hos adhuc magis.

Ἐκ κωφώσιος ἐπιεικῶς τὰ παρ' ὦτα, ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι ἐπιγίνηται, καὶ τοῖσι κωματώδεσιν ὑπὸ τούτοισι μᾶλλον.

Abſceſſus iuxta aures leuiter ſideratis mali ſunt.

Τὰ παρ' ὦτα, φλαῦρα τοῖσι παραπληγικοῖσι.

Quæ cōuulſorio modo exacerbātur, cum ſtuporis detentione, abſceſſꝰ iuxta aures producunt.

Τὰ σπασμώδη τρόπον παροξυνόμενα κατόχως, τὰ παρ' οὖς ἀνίστησι.

Cóuulſio, tremor, anxietas, cum ſtuporis detentione, paruos circa aures abſceſſus exacerbant.

Τὸ σπασμῶδες, τρομῶδες, ἀσῶδες, κατόχως, μικρὰ παρ' οὖς ἐπιπαροξυνόμενα.

Ἆρά γε εἰσὶ τὰ παρ' ὦτα κεφαλαλγικοί;

Num quibus abſceſſus ſunt iuxta aures, capitis dolore affecti ſunt?

ἆρά γε καὶ ἐφιδρῶσι τὰ ἄνω, εἶτα καὶ κοιλίη καταῤῥήγνυται, καί τι κωματῶδες; ἆρά γε καὶ ὑδατώδεα οὖρα ἐναιωρεύμενα λευκοῖς, καὶ ποικίλως ἔκλευκα, δυσώδεα ποιέει τὰ παρ' οὖς; ἆρά γε εἰσὶ τὰ τοιαῦτα οὖρα, στάσιες πυκναί; ἆρά γε καὶ γλῶσσα τούτοις λείη;

Οἷσι πνευματουμένοισιν ἐοῦσιν ἰκτεροὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες μεθ' ὑποχονδρίων σκληρῶν κατέψυχθαι, εἰ τὰ παρ' ὦτα μεγάλα ἵσανται;

Τὰ κωματώδεα, ἀσώδε, ὑποχόνδρια ὀδυνώδεα, ἐμετώδεα μικρὰ, ἐν τούτοισι τὰ

num & ſupernis partibus exudant? num inſuper rigent quoq; aliquomodo, deinde & aluus erũpit, & ſoporoſum quippiã habent? num & aquoſę vrinę alba innatãtia habẽtes, & quę variè exalbidæ ſunt, ac fœtidæ, abſceſſus iuxta aures faciunt? num quib^9 tales vrinę, frequentes ſanguinis è naribus ſtillæ profluũt? num & lingua his lęuis eſt?

Quibus magnum & frequentem ſpiritum habẽtibus, morbus regius, & febres acutæ cum præcordijs duris perfrigeratæ ſunt, num his abſceſſus magni ad aures conſiſtunt?

Soporoſa, anxioſa, præcordia dolentia, vomitoria parua ſymptomata, in his abſceſ

ſus iuxta aures oboriuntur: antea verò & ea quæ circa facié fiunt.

παρ' οὖς ἐπανίσανται· πρόσθεν δὲ καὶ τὰ περὶ πρόσωπον.

Aluo nigra ſtercorea egerente, ſopor inſuper apparens, abſceſſum iuxta aures producit.

Κοιλίης μέλαινα κοπρώδεα διείσης, κῶμα ἐπιφανὲν τὸ παρ' οὖς ἀφίστησι.

Tuſsiculę quę ſunt cum ſputatione, abſceſſum circa aurem ſubmouent.

Βήχια μετὰ πτυελισμοῦ ὄντα, τὰ παρ' οὖς ἀπαλλάσσει.

In capitis dolore ſopor & ſurditas, circa aurem abſceſſum aliquem eructat.

Ἐν κεφαλαλγίῃ κῶμα καὶ κώφωσις παρ' οὖς τι ἐξερεύγεται.

Præcordij diſtẽtio cum ſopore anxioſo ac capitis dolore abſceſſus circa aurem attollit.

Ὑποχονδρίου σύντασις μετὰ κώματος ἀσώδους καὶ κεφαλαλγίης, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

Τὰ ἐπώδυνα παρ' οὖς ἀκρίτως καταμωλυνθέντα, φλαῦρα.

Doloroſi auriũ abſceſſus, citra iudicationem diſsipati, mali ſunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ Β.

Τῶν ἰητρῶν προρρήσιες ἀπαγγέλλονται συχναί τε καὶ καλαί, καὶ θαυμασταί· οἵας ἐγὼ μὲν οὔτ' αὐτὸς προεῖπον, οὔτ' ἄλλου τευ ἤκουσα προλέγοντος. εἰσὶ δ' αὐτῶν, αἱ μὲν τοιαίδε· ἄνθρωπον δοκέειν ὀλέθριον εἶναι καὶ τῷ ἰητρῷ τῷ μελεδαίνοντι αὐτέου, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν· ἐπεισιόντα δὲ ἰητρὸν ἕτερον εἰπεῖν, ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἀπολεῖται, ὀφθαλμῶν δὲ τυφλὸς ἔσται. καὶ παρ' ἕτερον δοκέοντα παγκάκως ἔχειν, εἰσελθόντα προειπεῖν, τὸν μὲν ἄνθρωπον

HIPPOCRATIS PRAEDICTION. Lib. II.

Medicorum prædictiones narrantur multæ & variæ, & admirãdæ, quales ego quidẽ neq; ipse prædixi, neq; alium aliquẽ prædicere audiui. Sunt autem aliquæ ex ipsis huiuscemodi: Hominẽ perniciosè affectũ esse, & medico ipsum curanti, & alijs videri: verùm medicum alterum superuenisse ac dixisse, Non peribit hic homo, verùm cæcus euadet. Item ad aliũ qui omnino malè habere videbatur, ingressum prædixisse, hominem quidem

euasurum esse, verū manum claudam habiturum. & ad alium quendam qui similiter superstes fore nō putabatur, dixisse, ipsum quidem sanū fore, verùm pedum digitos nigrefactos putrefactione corrumpendos esse. Et aliæ huiuscemod prædictiones in tali prædictionis specie dicuntur.

Alius autem prædictionis modus est, ementibus ac negociationes tractantibus prædicere, alijs mortem, alijs insaniam, alijs alios morbos: & ad hęc omnia etiam ea quę prioribus temporibus facta sunt, prædicere, ac omnia vera narrare.

ἀναστήσεσθαι, χεῖρα δὲ χωλὴν ἕξειν. καὶ ἄλλῳ τῷ δοκέοντι οὐ περιέσεσθαι, εἰπεῖν, αὐτὸν μὲν ὑγιέα ἔσεσθαι, τῶν δὲ ποδῶν τοὺς δακτύλους μελανθέντας, ἀποσαπήσεσθαι. καὶ τἄλλα τοιουτότροπα προῤῥήματα λέγεται ἐν τοιουτέῳ τῷ εἴδει.

Ετερος δὲ τρόπος προῤῥήσιος ὠνεομένοισί τε καὶ διαπρηγματομένοισι προειπεῖν· τοῖσι μὲν θανάτους, τοῖσι δὲ μανίας, τοῖσι δὲ ἄλλας νόσους. ἐπὶ πᾶσι τούτοισί τε καὶ τοῖσι προτέροισι χρόνοισι, προφητίζειν, καὶ πάντα ἀληθεύειν.

Αλλο δὲ σχῆμα προῤῥήσεων ὧδε λέγεται, τῶν

Aliaporrò adhuc forma prædictionū est,

ἀθλητὰς γινώσκειν, καὶ τοὺς τῶν νούσων εἵνεκα γυμναζομένους τε καὶ ταλαιπωρέοντας, ἤν τι ἢ τοῦ σιτίου ἀπολίπωσιν, ἢ ἑτεροῖόν τι φάγωσιν, ἢ ποτῷ πλέονι χρήσωνται, ἢ τοῦ περιπάτου ἀπολίπωσιν, ἢ ἀφροδισίων τι προσήξωσι. τούτων πάντων οὐδὲν λανθάνει, οὐδ' εἰ σμικρόν τι εἴη ἀπειθήσας ὥνθρωπος, οὕτως ἐξηκρίβωται.

Οὗτοι πάντες οἱ τρόποι λέγονται τῶν προρρησίων. ἐγὼ δὲ τοιαῦτα μὲν οὐ μαντεύσομαι· σημεῖα δὲ γράφω, οἷσι χρὴ τεκμαίρεσθαι τούς τε ὑγιέας ἐσομένους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς ἀποθανουμένους· τούς τε ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἢ ἐν πολλῷ ὑγιέας ἐσομέ-

athletas & eos q̃ morborũ cauſa exercẽtur ac ſe fatigant cognoſcere, ſi quid aut circa cibũ deliquerint, aut alteratum quippiam ederint, aut potu vberiore vſi fuerint, aut deambulationem intermiſerint, aut res venereas quaſdam exercuerint. Horum omniũ nihil illos latet, adeò vt etiã minima quęque, in quibus nõ paruerit homo, exactè cognoſcant.

Hi omnes prædictionũ modi eſſe feruntur. Ego verò talia quidem non vaticinabor, verũ ſigna ſcribam, ex quibus & ſanos futuros homines, & morituros cõiectare oportet: & tum breui tẽpore, tũ lon-

giore, sanos futuros, aut perituros. Scriptũ est autem à me & de abscessibus, quomodo singulos considerare conueniat. Arbitror autem & eos qui de claudicationibus prædixerunt, aliis que eiusmodi, confirmato iam morbo prædixisse, & quum iam manifestũ esset, quòd abscessus non esset recursurus, si modo intelligentiam habuerunt: multò sanè magis quàm priusquam abscessus fieri inciperet.

Spero item & alia prædixisse magis humano more q̃ refertur, quæ videlicet ementibus & negociationes tractantibus prædixisse dicũtur mortes, & morbos, & insanias.

νους, ἢ ἀπολουμένους. γέγραπται δέ μοι καὶ περὶ ἀποστασίων, ὡς χρὴ ἐπισκέπτεσθαι ἑκάστας. δοκέω δὲ καὶ τοὺς προειπόντας περί τε τῶν χωλωσίων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιουτέων, ἤδη ἀποστηριζομένου τοῦ νοσήματος προειπεῖν, καὶ δήλου ἐόντος, ὅτι οὐ παλινδρομήσει ἡ ἀπόστασις, εἴπερ νόον εἶχον· πολὺ μᾶλλον ἢ πρὶν ἄρχεσθαι τὴν ἀπόστασιν γινομένην.

Ἐλπίζω δὲ καὶ τἄλλα προῤῥηθῆναι, θανάτους τε καὶ νοσήματα καὶ μανίας.

ταῦτα δέ μοι δοκέει τοιαῦτα γίνεσθαι, καὶ οὐδέν τι δοκέει χαλεπὰ εἶναι προειπεῖν τῷ βουλομένῳ τὰ τοιάδε διαγωνίζεσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ τοὺς ἐφύδρους τε καὶ φθινώδεας τίς οὐκ ἂν γνοίη· ἔπειτα τοὺς παραφρονήσαντας ἐστὶ μὴ πολὺ λανθάνειν, εἴ τις εἰδείη οἷσι τὸ νόσημα τοῦτο ἢ ξυγγενές ἐστιν, ἢ πρόσθεν ποτ' ἐμάνησαν. εἰ γὰρ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι οἰνόφλυγες εἰσιν, ἢ κρεηφαγοῖεν, ἢ ἀγρυπνοῖεν, ἢ τῷ ψύχει ἢ τῷ θάλπει ἀλογίστως ὁμιλοῖεν, πολλαὶ ἐλπίδες ἐκ τουτέων τῶν διαιτημάτων παραφρονῆσαι αὐτούς.

atque hæc mihi videntur talia facta esse, & nulla mihi videtur esse difficultas prędicendi, si quis circa talia studium ac curam adhibere velit. Primùm etenim aqua inter cutem laborantes & tabidos quis non cognouerit? Deinde deliraturi non diu latere possunt, si quis nouerit quibus his morbus cognatus est, aut prius aliquando insaniuerunt. Si enim hi homines ebriosi fuerint, aut carnes vorauerint, aut vigilauerint, aut in frigore aut calore incõsideratè versati fuerint, multus timor est ex tali victus ratione, ipsos deliraturos esse.

Et eos qui hæmorrhoidas habent, ſi quis hyeme multo potuvti viderit, & bono colore præditos, de his prædicere licet: quòd ad ver multa ſpes ſit ſanguinis eruptionis, vt & decolores & aquatici ſub æſtatem fiãt. verùm omnia hæc addiſcere ac prędicere oportet, ſi quis in talibus ſtudijs palmã ferre expetat. Licet enim ex ſcriptis prædicere & mortem, & inſaniam, & bonam habitudinem. Poſſem autem referre & alia multa huiuſmodi, ſed quæ facillima cognitu ſunt viſum eſt mihi ſcribere. Conſulo autem vt quàm prudentiſsimè agant, tum in reliqua arte,

τούς τε τὰς αἱμοῤῥοΐδας ἔχοντας, εἴ τις ὁρῴη τοῦ χειμῶνος πολυποτέοντάς τε καὶ εὐχρόους ἐόντας, ἔστι προειπεῖν ἀμφὶ τούτων, ἐς τὸ ἔαρ καταῤῥαγῆναι τὸ αἷμα πολλαὶ ἐλπίδες, ὥστε ἀχρόους τε καὶ ὑδαλέους ὑπὸ τὴν θερείην τούτους εἶναι. ἀλλὰ χρὴ προλέγειν καταμανθάνοντα πάντα ταῦτα, ὅστις τῶν τοιουτέων ἐπιθυμέει ἀγωνισμάτων· ἔστι γὰρ ἐκ τῶν γραμμάτων προειπεῖν καὶ θάνατον, καὶ μανίην, καὶ εὐεξίην. εἴποιμι δ' ἂν καὶ ἄλλα πάμπολλα τοιαῦτα. ἀλλὰ τὰ εὐγνωστότατα ἔδοξέ μοι γράψαι. συμβουλεύω δὲ ὡς σωφρονεστάτους εἶναι, καὶ ἐν τῇ ἄλ-

λῃ τέχνῃ, καὶ ἐν τοῖσι τοιούτοισι προῤῥήμασι, γνόντας ὅτι ἐπιτυχὼν μὲν ἄν τις τοῦ προῤῥήματος, θαυμαστείη ἀπὸ τοῦ ξυνιέντος ἀλγέοντος· ἁμαρτὼν δ᾽ ἄν τις, πρὸς τῷ μισεῖσθαι, τάχ᾽ ἂν καὶ μεμηνέναι δόξειεν.

tum in huiusmodi prædictionibus, illius probè memores, quòd si cui successerit prædictio, is apud ægrotum intelligētia præditum in admiratione fuerit: si verò quis aberrarit, supra hoc quòd odio habetur, fortasse etiam insanire videbitur.

Ὧν δὴ ἕνεκα κελεύω, σωφρόνως τὰ προῤῥήματα ποιέεσθαι, καὶ τἄλλα πάντα, καὶ ταῦτα· καίτοιγε ἀκούω καὶ ὁρῶ, οὔτε κρίνοντας ὀρθῶς τοὺς ἀνθρώπους τὰ λεγόμενά τε καὶ ποιεύμενα ἐν τῇ τέχνῃ, οὔτ᾽ ἀπαγγέλλοντας.

Quapropter iubeo, vt tum alias omnes, tū has prædictiones prudēter faciāt: quanquam sanè & audiā & videam, neq; iudicare rectè homines ea quæ dicuntur ac fiunt in arte, neque narrare.

Ἀμφὶ δὲ τῶν γυμναζομένων καὶ ταλαιπωρεόντων, τὰς μὲν ἀσθενείας τὰς λεγομένας ὡς λέγουσιν οἱ λέγον-

Cæterū de his quę exercentur ac laboribus se fatigāt, eas asseuerationes quas afferūt hi qui ipsas asse

runt, neque eſſe puto, neq; ſi quis putat, prohibeo. à nullo enim ſigno, neque bono, neq; malo, læduntur ſuſpiciones, cui ſigno fide habita quis ſciat, an rectè pronunciatũ ſit, aut ſecus: alioqui per me licet, vt ſi quis velit credat: nõ enim ego impedimento ſum. arbitror autem ſi quid veri ab ipſis dicitur, aut his qui de his qui exercẽtur, aſſeuerant, aut illis cui prius ſcripti ſunt, primùm quidem hunc qui cognouit, ex ſignis coniectaſſe. Deinde verò ambiguè & humano more prædixiſſe: & ſimul eos qui id narrant, monſtroſius quàm factum fuit re

τις. ὅτι δοκέω εἶν, οὔτ' εἴ τις δοκέει, κωλύω δοκέειν. ἀπὸ σημείου μὲν γὰρ οὐδενὸς βλάπτεται τὰ ὑπονοήματα, οὔτε καλοῦ, οὔτε κακοῦ, ᾧ χρὴ πιστεύσαντα εἰδέναι, εἴτε ὀρθῶς ἀπήγγελται, εἴτε οὔ. ἄλλως δὲ ἐμποιέει τῷ βουλομένῳ πιστεύειν· οὐ γὰρ ἐμποδὼν ἵσταμαι. δοκέω δὲ αὐτῶν εἴτι ἀληθὲς λέγεται, ἢ τῶν δὲ τὴν περὶ τοὺς γυμναζομένους, ἢ ἐκείνων τὴν πρότερον γεγραμμένων, πρῶτον μὲν τὴν σημείων τεκμήρασθαι ταῦτα γνόντα. ἔπειτα ἐνδοιαστῶς τε καὶ ἀνθρωπίνως προειπεῖν. ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἀπαγγέλλοντας τερατωδεστέρους διηγεῖσθαι ἢ ὡς ἐγένοντο.

ἐπεὶ οὐδ' ἐν τῇσι νούσοισιν εὐπετὲς γινώσκειν τὰ ἁμαρτήματα· καίτοι κατάκεινταί γε οἱ ἄνθρωποι, καὶ διαιτήμασιν ὀλιγοτρόφοισι χρῶνται· ὥστε μὴ πάμπολλα δεῖ ὁρᾶσθαι τὸν ἀποσκεπτόμενον τὸν μελεδαίνοντα. οἱ μὲν γὰρ πίνουσι μόνον, οἱ δὲ πρὸς τῷ πίνειν, ἢ ῥόφημα, ἢ σιτίον βέλτιστον ἐπιφέρονται. ἀνάγκη οὖν ἐν τῷ τοιούτῳ, τοὺς μὲν τῷ ποτῷ πλέονι χρησαμένους, δυσπνοωτέρους γίνεσθαι, καὶ οὐρέοντας πλέον φαίνεσθαι· τοὺς δὲ τῷ ῥοφήματι ἢ τῷ σιτίῳ πλεονάσαντας, διψᾶν τε μᾶλλον, καὶ πυρεταίνειν. εἰ δέ τις ἀμφοτέροις καὶ τῷ ποτῷ, καὶ τοῖσι περὶ τὰ σιτία ἀμέτρως χρήσαιτο, πρὸς

cenſere. Nam neque in morbis facilè eſt peccata cognoſcere: etiam ſi decumbant homines, & victu parum nutriente vtantur. vt nõ adeò multa intueri opus ſit eũ qui hæc cõſiderandi curã ſuſcepit. Alij enim bibunt ſolùm, alij ad hoc quòd bibunt, aut ſorbitionem, aut cibum paucisſimum aſſamunt. neceſſe igitur eſt eos qui vberiore potu vſi ſunt, magis difficulter ſpirare, & plus vrinæ eijcere: eos verò qui ſorbitionem aut cibum auxerunt, magis & ſitire, & febrire. Si verò quis vtriſque, & potu & cibo, immodicè vſus fuerit, ad hoc quòd

febrit, & difficulter spirat, etiam ventrē circuntentum & maiorem habebit.

Licet porrò & hęc, & alia omnia experīmētis optimè explorare, quæ & habem⁹, & omnibus rectè vtimur. Primùm equidem & intelligētia, & oculis cognoſcere facilè eſt hominem in eodem loco decūbentē, & exacta vict⁹ ratione vtētem, ſi nō paruerit, aut obambulando, aut multa edendo. Deinde qui manibus contrectauit vētrem ac venas, minùs falli poteſt, q̄ qui non contrectauit. Et nares, in febrientibus quidem, & multa & bene ſignificant: odores enim

τῷ πυρεταίνειν, καὶ δυσπνοεῖν, καὶ τὴν γαστέρα περιτεταμένην αὖ καὶ μείζω ἔχειν.

Ἔξεστι δὲ καὶ ταῦτα πάντα καταβασανίζειν κάλλιστα, καὶ τἄλλα τοῖσι δοκιμίοισι, οἷσιν ἔχομέν τε καὶ χρεόμεθα ἅπαντα. πρῶτον μὲν γὰρ τῇ γνώμῃ τε καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἄνθρωπον κατακείμενον ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ἀτρεκέως διαιτώμενον, ῥᾴδιον ἐστὶ γνῶναι, ἤν τι ἀπειθήσῃ, ἢ περιοδοιπορέοντα, καὶ πάμπολλα ἐσθίοντα. ἔπειτα τοῖσι χερσὶ ψαύσαντα τῆς γαστρός τε καὶ τῶν φλεβῶν, ἧσσόν ἐστιν ἐξαπατᾶσθαι, ἢ μὴ ψαύσαντα. αἵ τε ῥῖνες, ἐν μὲν τοῖσι πυρεταίνουσι, πολλά τε καὶ καλῶς σημαίνουσιν· αἱ γὰρ ὀδ-

μοὶ, μέγα διαφέρουσιν. ἐν δὲ τοῖσιν ἰσχύουσί τε καὶ ὀρθῶς διαιτωμένοισιν, οὐκ οἶδα εἰ ἂν χρησαίμην οὐδ' ἐν τούτῳ τῷ δοκιμίῳ. ἔπειτα τοῖς ὠσὶ, τῆς φωνῆς ἀκούσαντα καὶ τοῦ πνεύματος, ἔστι διαγινώσκειν, ἃ ἐν τοῖσιν ἰσχύουσιν οὐχ ὁμοίως ἐστὶ δῆλα, ἀλλ' οἵως πρόσθεν.

Ην τὰ ἤθεα τῶν νοσημάτων τε καὶ τῶν ἀλγεόντων ἐκμάθῃ ὁ ἰητρὸς, οὐ χρὴ προλέγειν οὐδέν· οὐ γὰρ ἂν δυσπνούστερος ἄνθρωπος γένοιτο, ἔτι πλανωμένης τῆς νόσου, καὶ πυρετήνειεν ὀξυτέρῳ πυρὶ, καὶ ἡ γαστὴρ ἐπιταθείη. ὥστε διὰ ταῦτα, οὐκ ἀσφαλὲς προλέγειν πρόσθεν, πρὶν ἂν κατάστασιν λαβεῖν τὸ νόση

multum inter ſe differunt. At verò in ſanis& recto victu vtentibus, haud ſcio quare vel in hoc experimento faciendo vti poſsim. Poſteà audiẽdo, vocem & ſpiritũ auribus cognoſcere datur, quæ in ſanis nõ ſimiliter ſunt manifeſta, ſed qualiter etiam anteá.

Quòd ſi etiam mores morborum ac ægrotorũ didicerit medicus, nõ tamen quicquã prædicere oportet. Non enim difficiliùs ſpirabit homo, morbo adhuc errante, & febriet acutiore febre, & venter intentus erit. Quare propter hæc, non tutum eſt prædicere, priuſquam ſtatum accipiat morbus.

Verùm post hoc tempus, quicquid prçter rationem acciderit, dicere oportet. manifesta verò sunt mala, quæ propter ægri inobediétiam fiunt. Nam & spirandi difficultates, & alia huiusmodi postridie se dabuntur, si ob peccatum fiát. Si igitur quis hanc iudicationem considerans dixerit, non delinquet.

Atque ego quidem hũc considerãdi modum nunc consulo, tum de his qui domi manent, tum de his qui exercẽtur, itémque de alijs omnibus qualia peccata committãt. at exactã illã narrantes rationem & audio, & derideo.

μα. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον, ὅ, τι ἂν παράλογον γένηται, λέγειν χρή. δῆλα δὲ τὰ διὰ τὴν ἀπειρίην γινόμενα κακά· αἵ τε γὰρ δύσπνοιαι, καὶ τἄλλα τοιαῦτα, τῇ, ὑστεραίῃ παύσεται, ἢν δ' ἁμαρτάδα γένηται. ἢν οὖν τις ταύτην τὴν κρίσιν προειδὼς λέγῃ, οὐχ ἁμαρτήσεται.

Ἐγὼ μὲν νῦν τόνδε τὸν τρόπον ἐξηγέομαι τῶν ἐπισκεψίων, καὶ περὶ τῶν οἴκοι μενόντων, οἷα ἐξαμαρτάνουσι, καὶ περὶ τῶν γυμναζομένων τε καὶ τῶν ἄλλων πάντων. τὰς δ' ἀκριβείας κείνας ἀκούω τε καὶ καταγελῶ τῶν ἀπαγγελλόντων. σμικρὰ μὲν γὰρ ἀπειθούντων τῶν ἀνθρώπων, οὐκ

Quĩ enim parũ inobediẽtes fuerint homi-

οἶδ' ὅπως ἂν ἐλέγξαιμι.

Εἰ δ' εἴη μέζονα τὰ ἁμαρτήματα, ὅν τινα τρόπον ὑποσκέπτεσθαι χρὴ, γράφω. χρὴ δὲ πρῶτον μὲν τὸν ἄνθρωπον ἐν ᾧ μέλλει τις γνώσεσθαι τὰ ἀπειθευμένα, ἅπασαν ἡμέρην ὁρᾷν, ἐν τῷ αὐτῷ τε χωρίῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ὥρην, μάλιστα τ' ἦμος ἥλιος νεωστὶ καταλάμπει· τοῦτον γὰρ τὸν χρόνον ὑποκεκενωμένος ἂν εἴη. καὶ νῆστις ἂν ἔτι ὅτι, καὶ τεταλαιπωρηκὼς οὐδὲν, πλὴν τῶν ὀρθρινῶν περιπάτων, ἐν οἷς ἥκιστα ἀπειθεῖ, ἤν γε ἐπανεγερθεὶς ὥνθρωπος ἐς τὴν περίοδον καταστῇ. ὥστε ἀνάγκη τὸν δικαίως διαιτώμενον

nes, haud ſcio quomodo id deprehédere poſsim.

Si verò maiora fuerint pecata, quẽ in modũ cõſiderare oporteat, ſcribã. Oportet autẽ primùm hominem, in quo quis per inobedientiã admiſſa cognoſcere volet, per totũ diem intueri, & in eodem loco, & eadem hora, ſole præſertim recens orto. hoc enim tẽpore ſubeuacuatus fuerit, & adhuc ieiunus eſt, & nullo labore fatigat⁹ eſt præterquã matutinis deambulationibus, in quib⁹ minimè inobediens eſt, ſi ſanè vbi de sõno ſurrexit homo, ad deambulandum prodierit. Quare neceſſe eſt eum qui iuſta victus ratione vtitur,

hac hora maximè ęqualiter habere, & coloris, & totius corporis constitutionem. Quapropter & is qui huius considerationis curam gerit, acutissimus fuerit & mēte, & oculis, eo tempore.

Contemplari prætera oportet hominis mētem, & mores, & corporis vires. alij enim alia faciliꝰ aut difficiliùs imperata faciunt. Primùm igitur is cui inedia imperata est, si plura comederit & biberit, ꝑ hæc manifestꝰ fiet, & tumidius corpus ipsius apparebit, & plenius ac coloratius erit, si non excrementa alui malè ipsi processerint. Erit itē ani-

μάλιστα ταύτην τὴν ὥρην, ὁμαλῶς ἔχειν τὴν κατάστασιν τοῦ χρώματός τε, καὶ τοῦ ξύμπαντος σώματος. διὸ καὶ ὁ ἐπιμελούμενος, ὀξύτατός τ' ἂν εἴη, καὶ τὸν νόον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον.

Ενθυμέεσθαι δὲ χρὴ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν γνώμην, τοὺς τρόπους, τοῦ σώματος τὴν δύναμιν· ἄλλοι γὰρ ἄλλα ῥηϊδίως ἐπιτελοῦσι τῶν προσταττομένων, καὶ χαλεπῶς. πρῶτον μὲν οὖν ὁ λιμαγχεόμενος, εἰ πλείονα φάγῃ τε καὶ πίῃ, τούτοισι δῆλος ἔσται, καὶ ὀγκηρότερον αὐτοῦ τὸ σῶμα φανεῖται, καὶ λιπαρώτερον, καὶ εὐχρούστερον ἔσται, ἢν μὴ κακῶς διακεχωρήκῃ τὰ ἀπὸ τῆς γαστρὸς αὐτῷ. ἔσται δὲ καὶ εὐθυμό-

τερος ἐν τῇ ταλαιπω-
ρίῃ. σκεπτέον δὲ καὶ ἢν
τι ἐρυγγάνῃ, ἢ ἀπὸ φύ-
σης ἔχηται· ταῦτα γὰρ
προσήκει γίνεσθαι τοῖ-
σιν ὧδε διακειμένοισιν,
ὑπὸ ταύτῃ τῇ ἁμαρτά-
δι. ἢν δὲ ἐσθίειν τε ἤδη
ἀναγκαζόμενος συ-
χνὰ, καὶ ταλαιπωρέειν
ἰσχυρῶς, ἢ τὸ σιτίον μὴ
καταφάγῃ, ἢ θωρη-
χθῇ, ἢ μὴ περιελθῇ ἀ-
πὸ τοῦ δείπνου συχνοῦ,
ὧδ᾽ ἀποσκέπτεσθαι. τὸ
μὲν δεῖπνον εἰ μὴ κα-
ταφάγοι, περιπατῆσαι
δὲ τὰ μεμαθηκότα, ἥ-
διόν τε ἂν προσιδεῖν,
ὀξύτροπός τε καὶ ἐργα-
στικώτερος ἐν τοῖσι γυ-
μνασίοισιν. ὁ δ᾽ ἀπόπα-
τος, σμικρότροπός τε καὶ
ξυνεστηκὼς μάλιστ᾽ ἂν
τούτῳ γένοιτο. ἢν δὲ τὸ δεῖ-
πνον καταφαγὼν μὴ

mosior ad ferendum
laborem. Cōsideran
dum etiam an ructū
edat, aut à flatib⁹ vr
geatur. hæc enim fie
ri solēt his qui ita af-
fecti sunt ꝓpter hoc
peccatum. Si verò dū
edere multa cogitur,
& fortiter laborare,
aut cibum imperatū
nō ederit, aut ebrius
fact⁹ fuerit, aut à cœ
na larga non obam-
bulauerit, hoc modo
explorare oportet. Si
quidem cœnam non
ederit, solito autem
more deambulaue-
rit, iucūdiorem aspe
ctum præ se feret, &
vegetior ac opero-
sior in exercitijs erit.
Verū alui egestio mo
dica & compacta ma
ximè in hoc fuerit.

Si verò cœna sumpta non deambulauerit,

ructum vtique edet, & flatuosus fuerit, & plenitudo nõ minor apparebit, & inter laborandum magis q̃ anteà sudabit, & difficulter spirabit, ac grauis erit: & transitus alui, maiores, ac minus viscosi his fuerint. quòd si neq; cibum cõsumpserit, neque deambulauerit, pigrior vtique fuerit ac tumidior. Si verò ebrius factus fuerit, sudabit magis quàm anteà, & difficulter spirabit, & ipse seipso grauior erit ac humidior. Sed & lętior erit, si non caput ipsi affligatur. Quòd si vxore semel vsus fuerit, vegetior vtique erit, & magis solutus. Si verò sæpius

περιπατήσῃ, ἐρυγγάνοιτ' ἄν, καὶ φυσώδης εἴη, καὶ πλῆθος οὐκ ἔλασσον φαίνοιτο, καὶ ἱδρώσοι ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐν τῇ ταλαιπωρίῃ, καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βαρύς· αἵ τε διέξοδοι τῆς κοιλίης, μέζονές τε καὶ ἧσσον γλίσχραι τουτέων γένοιντ' ἄν. εἰ δὲ μήτε τὸ σιτίον καταναλώσειε, μήτε περιπατήσειε, νωθρότερος ἂν εἴη καὶ ὀγκωδέστερος. εἰ δὲ μεθυσθείη, ἱδρώη τ' ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν, καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βαρύτερος αὐτὸς ἑωυτοῦ, καὶ ὑγρότερος. εἴη δ' ἂν καὶ εὐθυμότερος, ἢν μήτι αὐτῷ ἡ κεφαλὴ ἀλγῇ. Γυναικὶ δὲ χρησάμενος ἅπαξ, ὀξύτερος τ' ἂν εἴη καὶ λελυμένος μᾶλλον. εἰ δὲ πλειστάκις διαπρή

ξαιτο, σκληρότερος ἂν γένοιτο, καὶ αὐχμηρόν τι ἔχων, καὶ ἀχρούστερός τε καὶ κοπιώδης μᾶλλον.

Ἀποπάτους δὲ χρὴ διαχωρέειν τοῖσι ταλαιπωρέουσιν, ἔς ἂν ὀλιγοσιτέωσί τε καὶ ὀλιγοποτέωσι, σμικρούς τε καὶ σκληρούς ἣν ʒ πᾶσαν ἡμέρην. ἢν δὲ καὶ διὰ τρίτης, ἢ τετάρτης, ἢ διὰ πλέονος χρόνου διαχωρέῃ, κίνδυνος ἢ πυρετὸν, ἢ διάῤῥοιην ἐπιλαβεῖν. ὅσα δὲ ὑγρότερά ἐστι τῶν διαχωρημάτων, ἢ ὥστε ἐντυποῦσθαι ἐν τῇ διεξόδῳ, ταῦτα δὴ πάντα τοῖσι κακίω. τοῖσι δὲ συχνὰ ἐσθίουσιν ἤδη,

rē peregerit, durior euadet, & ſqualloré quendam habebit, & decoloratior ac magis laſſatus erit.

Porrò egeſtiones alui procedere oportet his qui laboribus exercentur, quandiu parum ederint, ac parum potauerint, modicas & duras, atque hoc quotidie. Si verò tertio quoq; die, aut quarto, aut ex longiore interuallo prodierint, periculum eſt aut febri, aut alui profluuio corripiendos eſſe. Quæcũque verò egeſtiones liquidiores ſunt, quàm vt in tranſitu conformentur, hæ ſanè omnes peiores ſunt. At verò his qui multum edunt,

&multum laborant,
egestionis transitum
mollem oportet esse
siccum, & copiam ci
borum ingestorum
pro ratione laboris.
Procedunt autem ab
æquali ciborũ copia,
his quidem qui mini
mum laborant, pluri
mę egestiones: hisve
rò qui plurimũ labo
rant, modicæ, si sani
fuerint, & iusta vict⁹
ratione vtantur. Nã
ad hæc coniecturam
facere oportet. Liqui
diores autẽ egestio-
nes, & sine febribus
orientes, & quæ septi
ma die aut citi⁹ iudi
cãtur, cõmodæ sunt,
si semel vna vice om
nes fiant & nõ reuer
tantur. Si verò insup
febrierint homines,

καὶ πολλὰ ταλαιπω-
ρέουσι, τὴν διέξοδον
χρὴ μαλθακὴν ἐοῦσαν,
ξηρὴν εἶναι, πλῆθος τῶν
τε εἰσιόντων κατὰ λόγον
τῆς ταλαιπωρίης. δια
χωρέει δὲ ἀπὸ τῶν ἴσων
σιτίων, τοῖσι μὲν ἐλά-
χιστα ταλαιπωρέουσι,
πλεῖστα· τοῖσι δὲ ταλαι
πωρέουσι πλεῖστα, σμι
κρὸν, ἢν ὑγιαίνωσί τε
καὶ δικαίως διαιτῶνται.
ἀλλὰ πρὸς ταῦτα συμ
βάλλεσθαι. αἱ δὲ ὑγρότε
ραι τῶν διαχωρήσεων
καὶ ἄτερ πυρετῶν γι
νόμεναι, καὶ ἑβδομαῖαι,
καὶ θᾶσσον κρινόμεναι,
λυσιτελέες ἐς ἅπαξ πᾶ
σαι γινόμεναι, καὶ μὴ
ἀποστρέφουσαι. εἰ δ' ἐπι
πυρεταίνοιεν οἱ ἄν-
θρωποι, ἢ ἀποστρέφοιεν
αἱ διάῤῥοιαι εἰ μακραὶ
γίγνοιντο, πάντως πο

aut alui profluuia redierint, si lõga fuerint, pe

νηραὶ, εἴτε χολώδεες ἦσαν, εἴτε φλεγματώδεες, εἴτε ὠμαὶ· καὶ διαιτημάτων τε ἰδίων προσδεόμεναι ἕκασται, καὶ φαρμακευσίων ἄλλαι ἄλλων.

Οὖρον δὲ χρὴ κατά τε τὸ τοῦ πινομένου πλῆθος διουρέεσθαι, καὶ ἴσον αἰεὶ, καὶ ἀθρόον ὡς μάλιστα, καὶ ἔσω, ὀλίγον παχύτερον, ἢ οἷον ἐπόθη. εἰ δὲ εἴη ὑδατῶδές τε, καὶ πλεῖον τοῦ προσταττομένου πίνεσθαι, σημαίνει μὴ πείθεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πλέονι ποτῷ χρῆσθαι, ἢ οὐ δύνασθαι ἀνατραφῆναι, ἕως ἂν τὰ τοιαῦτα ποιέῃ τὸ οὖρον. εἰ δὲ κατ' ὀλίγον ζύζοι τὸ οὖρον σημαίνει ἢ φαρμακευσίος δεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον,

nitus mala ſunt, ſiue bilioſa fuerint, ſiue pituitoſa, ſiue cruda: & victus ratione propria, ſingula opus habent, itémque medicamentis alia alijs.

Cæterùm vrinam iuxta potionis copiã meiere oportet, & ſemper æqualem, & quam maximè aceruatim, & momento paulo craſsiorem, q̃ id quod in potu acceptũ fuit. Si verò fuerit aquoſa, & copioſior q̃ pro eo quòd bibi imperatum eſt, ſignificat hominem non obedire, ſed copioſiore potu vti, aut non poſſe renutriri, quàm diu talia vrinam faciunt. Si verò paulatim ſtridat vrina, aut medicamẽtis hominẽ opus habere ſi

gnificat, aut qd morbi in veſica habere.

At ſanguinẽ meiere, rarò quidem & ſine febre ac dolore, nihil mali ſignificat, ſed laſsitudinũ ſolutio fit. Si verò ſæpius meiat, & aliquid ex his acceſſerit, malũ eſt. Verùm prędicere oportet, ſiue cum dolore meiatur, ſiue cũ febre, fore vt inſuper pus meiat, atque ita dolores quieſcant.

Craſſa verò vrina albam ſubſidentiam habens, aut circa articulos dolorem aliquem. aut tumorem ſignificat. Aliæ verò omnes ſubſidentiæ in vrinis eorum qui exercentur, à morbis circa veſicã fiunt: id quod ipſi manife-

ἢ νόσημά τι τῶν περὶ κύστιν ἔχειν.

Αἷμα δὲ οὐρῆσαι, ὀλιγάκις μὲν καὶ ἄτερ πυρετοῦ ἢ ὀδύνης, οὐδὲν κακὸν σημαίνει, ἀλλὰ κόπων λύσις γίνεται. εἰ δὲ πολλάκις οὐρέοι, ἤ τι τούτων προσγίνοιτο, δεινόν. ἀλλὰ προλέγειν ἤν τε ξὺν ὀδύνης οὐρέηται, ἤν τε ξὺν πυρετῷ, πῦον ἐπιδιουρήσειν, καὶ οὕτω παύεσθαι τῶν ἀλγεόντων.

Παχὺ δὲ οὖρον λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, σημαίνει ἢ περὶ τὰ ἄρθρα τινὰ ὀδύνην καὶ ἔπαρσιν. αἱ δ' ἄλλαι ὑποστάσεις αἱ ἐν τοῖσιν οὔροισι τῶν γυμναζομένων πᾶσαι ἀπὸ τῶν νοσημάτων γίνονται τῶν περὶ τὴν κύστιν. δῆλον δὲ ποιήσουσι.

ξὼν ὀδύνῃσί τε γὰρ ἔσονται, καὶ δυσαπάλλακτοι. καὶ ταῦτα γράφω περὶ τούτων, καὶ λέγω τοιαῦτα ἕτερα. ὧν δὲ δι' ἀκρίβειαν κατηγορέονται τῆς προρρήσεων, τοῖσι μὲν αὐτῶν αὐτὸς ξυνεγενόμην, τῶν δὲ παισί τε καὶ μαθητῇσιν ἐλεσχηνευσάμην, τῶν δὲ ξυγγράμματα ἔλαβον. ὥστε εὖ εἰδὼς οἷα ἕκαστος αὐτῶν ἐφρόνει, καὶ τὰς ἀκριβείας οὐδαμοῦ εὑρὼν, ἐπεχείρησα τάδε γράφειν.

Περὶ δὲ ὑδρώπων τε καὶ φθισίων, καὶ τῶν ποδαγρῶν, τῶν τε λαμβανομένων ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου καλεομένης, τάδε λέγω, κατὰ μέν τι περὶ πάντων, τὸ αὐτό· τὸν γὰρ ξυγγενέα τιν-

ſtũ facient. Cũ doloribus enim erũt, & tales vt difficulter quis ab ipſis liberari poſſit. Atq; hæc quidem de his ſcribo, & huiuſmodi alia dico. Cęterũ ex his qui exactã ac certã prædictionũ rationẽ prædicãt, cũ aliquibus ipſe cõuerſatus ſum, cũ aliquorũ verò filijs ac diſcipulis rem cõtuli, quorũdã verò ſcripta accepi. quare quũ ꝓbè ſciã qualiter quiſque ipſorũ ſentiat, & exactas certitudines nuſquam cõpererim, hęc ſcribere aggreſſꝰ sũ.

Atverò de aqua inter cutẽ, & tabidis, & podagris, & his qui à morbo ſacro appellato corripiuntur, hæc dico, ex aliqua quidem parte de omnibus idem. Nam qui hos morbos congeni-

tos habet, is ægrè ab ipsis liberari poteſt. Reliqua verò ſingulatim ſcribam de ſingulis.

Eum qui ab hydrope, ſiue aqua inter cutem correptus eſt, & ſuperſtes eſſe volet, bonis viſceribus præditum eſſe oportet, ita vt natura ſe exerat, ſimúlq; facile cõcoquat, & bene ſpiret, ſitq́ue ſine dolore, & totum corpus æqualiter tepidũ habeat, & non circa extremas partes colliquatum. Melius eſt autẽ vt tumores potius habeat in extremis partibus. Optimum verò eſt neutrum horum habere. Nam molles ac graciles eſſe cõuenit extremas partes, itẽq; vẽtrẽ ad cõtactũ mollẽ. tuſſim

τέων τῶν νοσημάτων ἐστιν εἰδέναι δυσαπάλλακτον ἐόντα. τὰ δὲ ἄλλα καθ' ἕκαστον γράψω.

Χρὴ δὲ τὸν ὑπὸ τοῦ ὕδρωπος ἐχόμενον, καὶ μέλλοντα περιέσεσθαι, εὔσπλαγχνόν τε εἶναι, καὶ ἀνατείνεσθαι καὶ φύσιν, ἅμα πέπτεσθαί τε εὐπετέως, εὔπνοόν τε ὄντα, ἀνώδυνον εἶναι καὶ χλιαρὸν ὁμαλῶς πᾶν τὸ σῶμα ἔχειν, καὶ μὴ περιτετηκὸς περὶ τὰ ἔσχατα. κρέσσον δὲ ἐπάρματα μᾶλλον ἔχειν ἐν τοῖσιν ἀκρωτηρίοισιν. ἄριστον δὲ μηδέτερον τούτων· ἀλλὰ μαλακά τε χρὴ καὶ ἰσχνὰ εἶναι τὰ ἀκρωτήρια, καὶ τὴν γαστέρα μαλθακὴν εἶναι ψαυομένην. βῆχα

δὲ μὴ προσεῖναι, μηδὲ δίψαν, μηδὲ τὴν γλῶσσαν ἐπιξηραίνεσθαι, ἔν τε τῷ ἄλλῳ χρόνῳ, καὶ μετὰ τοὺς ὕπνους· γίνεται δὲ ταῦτα κάρτα. τὰ δὲ σιτία ἡδέως δέχεσθαι, καὶ ἐσθίοντα ἱκανὰ μὴ πονεῖσθαι. τὴν δὲ κοιλίην, πρὸς μὲν τὰ φάρμακα ὀξέην εἶναι· τὸν δ' ἄλλον χρόνον διαχωρέειν μαλθακὸν ἐκτετυπωμένον. τὸ δὲ οὖρον φαίνεσθαι παραυμένον πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ τῶν οἴνων τὰς μεταβολάς. τὴν δὲ ταλαιπωρίην εὐπετῶς φέρειν, καὶ ἄκοπον εἶναι. ἄριστον μὲν οὕτω πάντα διακεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀσφαλέστατ' ἂν γένοι

ſim verò adeſſe non oportet, neque ſitim, neque linguam reſiccari, tum reliquo tēpore, tum poſt ſomnos, quando hæc valde fieri ſolent. At cibos libēter accipere oportet, & vbi multū ſatis comedit, non affligi. Aluum verò ad medicamenta quidē celerem habere: reliquo autem tempore egerere recrementū molle efformatum. Vrinam autem appa rere cōuenit pro ſtudiorum ratione, & vinorū mutatione trāſeuntem. Laborem verò ferre oportet facile, & laſsitudinis expertem eſſe. at optimum quidem eſt hominem ita per omnia diſpoſitum eſſe, & ſic ſecuriſsimè ſanus fieri poterit. Sin

minus, plurima ex his habeat: nam ſpes erit vt ſuperſtes euadat. Qui verò nihil horum habuerit, ſed contraria, eum deſperatum eſſe ſcito: qui autem pauca horum habuerit, quæ bona eſſe dixi, ſi hydrope laborāti adſint, huic exiguæ ſpes reſtant. Cui verò multũ ſanguinis ſurſum ac deorſum eruperit, & febris inſuper acceſſerit, eum multa aqua repletũ iri timor eſt, atque hic hydrops breuiſsimi temporis eſt, & ex quo paucißimi euadunt. Verùm de hoc alteri prius ſignificare oportet. at quibus magni tumores facti emarceſcũt, ac rurſus attollũtur, hi magis conualeſcũt

τὸ ὑγιής. εἰ δὲ μή, ὡς πλεῖστα τούτων ἐχέτω· ἐν γὰρ ἐλπίδι ἂν εἴη περιγενέσθαι. ὃς δ' ἂν μηδὲν τούτων ἔχῃ, ἀλλὰ τὰ ἐναντία, ἀνέλπιστον ἐόντα εἰδέναι. ὃς δ' ἂν τούτων ὀλίγα ἔχῃ, ἃ φημὶ χρηστὰ εἶναι, τῷ ὑδρωπιῶντι προσόντα, ὀλίγαι γὰρ ἐλπίδες αὐτῷ. ᾧ δ' ἂν αἱμοῤῥαγέῃ πολλὸν ἄνω καὶ κάτω, πυρετὸς ἐπιγένηται, ὕδατος ἐμπλησθῆναι πολλαὶ γὰρ ἐλπίδες τούτων, καὶ τῶν ὑδρώπων οὗτος ὀλιγοχρονιώτατός ἐστι καὶ ἐν τοῖσιν ἀφυκτοτάτοισιν. ἀλλ' ὧν χρὴ προσημαίνειν περὶ τούτου. οἷσι δὲ οἰδήματα μεγάλα γινόμενα καταμαραίνεται, καὶ αὖθις ἐπαίρεται, οὗτοι δὲ μᾶλλον περιγίνονται τῶν

ἐκ τῶν αἱμάτων τῆς ἀναῤῥήξιος ἐμπιπλαμένων. ἐξαπατέουσι δὲ τοὺς ἀλγέοντας οὗτοι οἱ ὕδρωπες, ὥστε ποιέουσιν αὐτοὺς ἀπιόντας τοῖσιν ἰητροῖσιν ἀπόλλυσθαι.

Περὶ δὲ τῶν φθινόντων, κατὰ μὲν τὸ πτύελον καὶ τὴν βῆχα, ταῦτα λέγω, ἅπερ περὶ τῶν ἐμπύων ἔγραφον. χρὴ γὰρ τὸ πτύελον τῷ μέλλοντι καλῶς ἀπαλλάξειν, εὐπετέως τε ἀναβήσσεσθαι, καὶ εἶναι λευκὸν, καὶ ὁμαλὸν, καὶ ὁμόχροον, καὶ ἀφλέγμαντον. τὸ δ' ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταῤῥέον, ἐς τὰς ῥῖνας τρέπεσθαι. πυρετὸν δὲ μὴ λαμβάνειν, ὥστε τῶν δείπνων μὴ κωλύεσθαι, μηδὲ διψῆν. ἡ δὲ γαστὴρ ὑποχωρείτω πᾶσαν ἡμέρην,

quàm illi qui ex ſanguinis eruptione implentur. Verùm fallũt hi hydropes ipſos ægrotos, faciúntque vt ipſi à medicis diſcedant ac pereant.

De tabeſcentibus, quod ad ſputũ ac tuſſim attinet, eadem dico quę de pectore ſuppuratis ſcripſi. Oportet enim eum qui probè liberari volet, facilè ſputum per tuſſim reijcere, & id eſſe album, & æquale, & eiuſdem coloris, & ab inflammatione alienum. Quod verò à capite defluit, ad nares conuerti. febrem autem non inuadere, vt ne à cœnis prohibeatur, neque ſitiat. Venter autem egerat quotidie

& id quod egerit ſit durum: copia pro ratione ciborũ ingeſtorum. hominem verò quàm minimè tenuẽ eſſe oportet. Pectus autem laudare conuenit quadrangulum, & hirſutum. & os ipſius paruum ſit, & robuſte carnoſum. Quicunque enim hæc omnia habuerit, maximè ſuperſtes erit: qui verò nihil horum habet, interitui proximus. Quicunque verò pectore ſuppurati facti fuerint, dum iuuenes ſunt, ex humorum illapſu, aut fiſtula, aut alio quopiam huiuſcemodi, aut ex abſceſſus recurſu, hi non euadunt, niſi valde multa boni ſigna ipſis acceſſerint. Pereunt autem homines hi

καὶ τὸ ὑποχωρέον ἔσω σκληρόν· πλῆθος δὲ κατὰ τὰ εἰσιόντα. τὸν δὲ ἄνθρωπον ὡς ἥκιστα λεπτὸν εἶναι. τὸ δὲ στῆθος ἐπαινεῖν χρὴ τετράγωνόν τε ἐόν, καὶ λάσιον. καὶ ὁ χόνδρος αὐτοῦ μικρὸς ἔσω, καὶ σεσαρκωμένος ἰσχυρῶς. ὅς τις μὲν γὰρ ταῦτα πάντα ἔχει, περιεστηκότατος γίνεται· ὃς δ' ἂν μηδὲν τούτων ἔχῃ, ὀλεθριώτατος. ὅσοι δ' ἂν ἔμπυοι γένωνται, νέοι ἐόντες ἐξ ἀποσκήψιος, ἢ σύριγγος, ἢ ἀπ' ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων, ἢ ἐκ παλινδρομίης ἀποστάσιος, οὐ περιγίνονται, ἢν μὴ πολλὰ κάρτα αὐτοῖσιν ἐπιγένηται τῶν ἀγαθῶν σημείων. ἀπόλλυνται δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι

ἐς τὸ φθινόπωρον. ἰσχυρῶς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων νοσημάτων μακρῶν, ἐς τὴν ὥραν ταύτην τελευτῶσιν οἱ πλεῖστοι. τῶν δ' ἄλλων ἥκιστα περιγίνονται, αἵ τε παρθένοι, καὶ αἱ γυναῖκες, ᾗσιν ἀπολήψει ἐπιμηνίων ἡ φθίσις γένηται. εἰ δὲ μέλλοι τις περιέσεσθαι τῶν παρθένων, ἢ τῶν γυναικῶν, τῶν τε ἄλλων σημείων τῶν τε ἀγαθῶν δεῖ πολλὰ ἐπιγίνεσθαι, καὶ τὰ ἐπιμήνια λαμπρῶς τε καὶ καθαρῶς ἐπιφαίνεσθαι, ἢ οὐδεμία ἐλπίς.

Οἱ δὲ ἐκ τῶν αἱμάτων τῆς ἀναῤῥήξιος ἔμπυοι γινόμενοι τῶν τε ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ τῶν παρθένων, περιγίνονται μὲν οὐχ ἧσσον. τὰ δὲ σημεῖα χρὴ πάντα ἀναλογισάμενον τά τε περὶ τῶν ἐμ

ad autumnum. Sed & ex alijs morbis longis plerique ad hoc tempus maximè moriuntur. Cæterùm ex alijs minimè ſupſtites manent & virgines, & mulieres, quibus ex ſuppreſsis menſibus tabes oborta eſt. Si verò aliqua virgo, aut mulier euaſura eſt, & aliorũ ſignorum bonorum multa accedere oportet, & menſes ſplendidè ac purè apparere, aut nulla ſpes eſt.

Qui verò ex ſanguinis eruptione pectore ſuppurati fiunt, & viri, & mulieres, & virgines, non minus euadũt. verùm ſignis omnibus tum ſuppuratorum, tum tabeſcentiũ

collectis, & superstitẽ futurum, & periturũ prædicere oportet. maximè verò euadũt ex sanguinis eruptione, hi quibus dolores sunt atrabiliarij, & in dorso, & in pectore, & qui post eruptionem minus dolent. Nam & tusses non valde insuper accedunt, & febres pleræque perseuerant, sitim facilè ferentes. At reuersiones eruptionis sanguinis maximè fiunt his, si non abscessus succedant.

Optimi verò sunt abscessus sanguinolẽtissimi. Quibus autẽ in pectorib⁹ dolores insunt, & per tempus attenuantur, & tussiunt, ac difficulter spirant,

πύων καὶ τῶν φθινόντων, προλέγειν τόν τε περιεσόμενον καὶ τὸν ἀπολλύμενον. μάλιστα δὲ περιγίνονται ἐκ τῶν τοῦ αἵματος ἀναῤῥήξεων, οἷσιν ἂν ἀλγήματα ὑπάρχῃ μελαγχολικὰ, ἔν τε τῷ νώτῳ καὶ ἐν τῷ στήθει, καὶ μετὰ τὴν ἀνάῤῥηξιν ἀνωδυνώτεροι γίνωνται· βῆχές τε γὰρ οὐ κάρτα ἐπιγίνονται, καὶ πυρετοὶ οἱ πλεῖστοι διατελέουσιν ἐόντες, δίψαν εὐπετέως φέροντες. ὑποστροφαὶ δὲ τῆς ἀναῤῥήξιος μάλιστα γίνονται τούτοισιν, εἰ μὴ ἀποστάσιες ἐπιγίνωνται.

Ἄρισται δὲ τῶν ἀποστασίων αἱ αἱματηρόταται. ὁκόσοισι δὲ ἐν τοῖσι στήθεσιν ἀλγήματα ἔνεσι, καὶ διὰ χρόνον λεπτύνονταί τε καὶ βήσσουσι, καὶ δύσπνοιαι γίνονται, οὔ-

τε πυρετῶν ἐπιλαμβανόντων, οὔτε ἐκπυημάτων ἐπιγινομένων, τούτους ἐπανέρεσθαι, ὁκόταν βήσσωσί τε καὶ δυσπνοέωσι, εἰ καὶ ξυνεστραμμένον τι, καὶ μικρὰν ὀδμὴν ἔχον ἐκβήσσωσι.

Περὶ δὲ ποδαγριώντων τάδε. ὅσοι μὲν ἢ γέροντες, ἢ περὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ἐπιπωρώματα ἔχουσιν, ἢ ζόπον ταλαίπωρον ζῶσι, κοιλίας ξηρὰς ἔχοντες, οὗτοι μὲν πάντες ἀδύνατοι ὑγιέες γίνεσθαι ἀνθρωπίνῃ τέχνῃ, ὅσον ἐγὼ οἶδα. ἰῶνται μὲν τούτους, ἄριστα μὲν δυσεντερίαι, ἢν ἐπιγένωνται. ἀτὰρ καὶ ἄλλαι ἐκτήσιες ὠφελέουσι κάρτα, αἳ ἐς τὰ κάτω χωρία ῥέπουσαι. ὅστις δὲ νέος ἐστὶ, καὶ ἀμφὶ τοῖσιν ἄρθροισιν οὔπω ἐπιπωρώματα ἔχει,

neq; febribus insuper corripiétibus, neq; suppurationibus succedētibus, eos interrogare oportet, quū tussiāt, & difficulter spirét, an & cōpactū quiddā, & modicū odorē habēs tussiendo reijciāt.

De podagricis hæc dico: qui aut senes sunt, aut circa articulos callos tofaceos cōcretos habēt, aut ærūnose viuunt aut siccā aluū habēt, hi omnes sani fieri nō possunt humana arte, quātū ego noui. Sanāt quidē hos optimè dysenteriæ, si successerint. Sed & aliæ eliquationes valde prosunt, quæ ad infernos locos repunt. qui verò iuuenis est, & circa articulos nōdū tofaceos callos cōcretos habet,

& accuratè viuit, & laboris amans est, & aluum bonam habet ad obediendum pro studiorum ratione, hic sanè medicũ intelligentiam habẽtem nactus, sanus fieri poterit.

Ex his porrò qui à sacro morbo corripiũtur, difficillimè quidẽ liberantur hi quibus à puero contigit morbus, & simul ad virilem ætatem peruenit. Deinde hi quibus corpore in vigore ætatis constituto factus est, & fuerit à vigintiquinque annis, vsq; ad annum quadragesimum quintum. Post hos autem, quibus factus fuerit morbus, nullam significationẽ præbens ex qua corporis parte initium sumat. At quibus ex capite initiũ ca-

καὶ τὸν τρόπον ἐστὶν ἐπιμελής τε καὶ φιλόπονος, καὶ κοιλίας ἀγαθὰς ἔχων ὑπακούειν πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, οὗτος δὴ ἰητροῦ γνώμην ἔχοντος ἐπιτυχὼν, ὑγιὴς ἂν γένοιτο.

Τῶν δ' ἀπὸ τῆς ἱερῆς νόσου λαμβανομένων, χαλεπώτατοι μὲν ἐξίστασθαι, ὁκόσοισι δ' ἂν ἀπὸ παιδὸς ξυμβήσηται, καὶ συνανδρωθῇ τὸ νόσημα. ἔπειτα δὲ ὅσοισιν ἂν γένηται ἐν ἀκμάζοντι τῷ σώματι τῆς ἡλικίης. ἢν δ' ἂν ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτέων, ἐς πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτεα. μετὰ δὲ τούτους, ὅσοις ἂν γένηται τὸ νόσημα μηδὲν προσημαῖνον ὁκόθεν ἄρχεται τοῦ σώματος. οἷσι δὲ ἀπὸ τῆς

κεφαλῆς δοκέει ἄρχεσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ, ἢ ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἢ ποδὸς, εὐπετέστερα ἰᾶται. διαφέρει γὰρ καὶ ταῦτα· τὰ γὰρ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τούτων χαλεπώτατα· ἔπειτα τὰ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν τε καὶ τῶν ποδῶν, μάλιστα οἷά τε ἐξυγιαίνεσθαι. ἐπιχειρέειν δὲ χρὴ τουτέοισι τὸν ἰητρὸν, εἰδότα τὸν τρόπον τῆς ἰήσιος, ἢν ἔωσιν οἱ ἄνθρωποι νέοι τε καὶ φιλόπονοι· πλὴν ὅσον αἱ φρένες τι κακὸν ἔχουσιν, ἢ εἴ τις ἀπόπληκτος γένηται· αἱ μὲν γὰρ μελαγχολικαὶ αὗται ἐκστάσιες, οὐ λυσιτελέες. αἱ δὲ ἄλλαι, αἱ εἰς τὰ κάτω τρεπόμεναι, πᾶσαι ἀγαθαί. ἄρισται δὲ καὶ ἐν-

pere videtur, aut à latere, aut à manu, aut pede, facilius curatur. Verùm differũt etiam hęc morbi genera. qui enim à capite initium ſumunt, ex hi grauiſſimi ſunt: deinde qui à latere. Qui verò à manibus ac pedibus, maximè ſanari poſſunt. Cęterùm horum curam aggredi oportet medicum, qui medendi modum nouit, ſi homines fuerint iuuenes, & laboris amãtes, niſi mens mali ali qd habuerit, aut quis ſtupore attonito ſideratus fuerit. Nam hæ atrabiliariæ mentis emotiones, non ſunt conducibiles. Alij verò qui ad infernas partes conuertuntur abſceſſus, boni ſunt. Lõgè verò optimi & hîc sũt

qui ſunt ſanguinolentiſsimi. Quicunq; verò ſenes apprehẽdi incipiunt, maximè moriũtur. & ſi nõ pereãt, ſtatim celerriméq; , ꝑ ſe liberantur à medicis autem minimè opem ferunt.

At quibus pueris oculi repentè diſtorti fuerunt, aut maius quoddam malum perpeſsi sũt, aut tubercula ſub ceruicem obortaſunt, aut vocẽ graciliorem adepti ſunt, aut tuſſes ſiccæ diuturnę adhęrent, aut maioribus factis dolor ꝓcedit ad ventrem, & non exturbatur, aut in lateribus diſtortiones habent, aut venas craſsas circa vẽtrem varicoſas, aut omentum deſcendit, aut teſtis magnus fa-

ταῦθα πολλῷ, αἱ αἱματηρόταται. ὁπόσοι δὲ γέροντες ἤρξαντο λαμβάνεσθαι, ἀποθνήσκουσί τε μάλιστα· καὶ ἢν μὴ ἀπόλωνται, τάχιστα ἀπαλλάσσονται ὑπὸ τοῦ αὐτομάτου. ὑπὸ δὲ τῶν ἰητρῶν ἥκιστ' ὠφελέονται.

Οἷσι δὴ τῶν παιδίων ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διεστράφησαν, ἢ μεῖζόν τι κακὸν ἔπαθον, ἢ φύματα ὑπὸ τὸν αὐχένα ἔφυ, ἢ ἰσχνοφωνότεροι ἐγένοντο, ἢ βῆχες ξηραὶ χρόνιαι προσέχουσιν, ἢ ἐς τὴν γαστέρα μείζοσι γενομένοισιν ὀδύνη φοιτᾷ, καὶ οὐκ ἐκταράσσεται, ἢ ἐν τοῖσι πλευροῖσι διαστρέμματα ἔχουσιν, ἢ φλέβας παχέας περὶ τὴν γαστέρα κιρσώδεας, ἢ ἐπίπλοον καταβαίνει, ἢ ὄρχις μέγας γενό-

νεν, ἢ χεὶρ λεπτὴ καὶ ἀκρατὴς, ἢ πούς, ἢ κνήμη ξύμπασα ἐχωλώθη, ἄτερ προφάσιος ἄλλης, τούτοισι πᾶσιν εἰδέναι ὅτι ἡ νοῦσος προεγένετο πρὸ τούτων ἁπάντων. καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν τρεφόντων τὰ παιδία, ἐρωτώμενοι ὁμολογήσουσι· τοὺς δὲ καὶ λανθάνει, καὶ οὔ φασιν εἰδέναι τοιοῦτον οὐδὲν γενόμενον.

Τὸν δὲ περὶ τῶν ἑλκέων μέλλοντα γνώσεσθαι, ὅκως ἕκαστα τελευτήσει, πρῶτον μὲν χρὴ τὰ εἴδεα τῶν ἀνθρώπων ἐξεπίστασθαι, τά τε ἀμείνω πρὸς τὰ ἕλκεα, καὶ τὰ κακίω. ἔπειτα τὰς ἡλικίας εἰδέναι, ὅποι ἦσιν ἕκαστα τῶν ἑλκέων δυσαπάλλακτα γίνεται·

ctus eſt, aut manus tenuis & impotens, aut pes aut tibia tota clauda facta eſt, citra aliā cauſam: his omnibus morbum antea factum fuiſſe, ſcire oportet, præ his vniuerſis. Et plurimi qui pueros educant, ſi interrogentur, confitebuntur: quoſdam verò etiam res latet, negántque ſe ſcire quicquam tale factum eſſe.

Qui porrò de vlceribus cognoſcere volet, quomodo ſingula finient, eū primùm hominum ſpecies perſcrutari oportet, tum eas quæ meliores ſunt ad vlcera, tum quæ deteriores. Deinde ætates noſſe, in quibus ſingula vlcera curatu difficilia exiſtūt.

Locos item in corporibus perſpectos habere, quantum alij ab alijs differunt. Sed & alia qualia in ſingulis accedunt, tum bona, tum mala, noſſe oportet. Si quis enim omnia hæc nouerit, is ſanè ſciet etiam quomodo ſingulorum euentus continget: qui verò non nouerit hæc, nō noſſe poterit quales fines vlcerũ erunt. Species equidem bonę ſunt hæ, Leues, & commoderatæ, & bonis viſceribꝰ præditę, & neq; valde carnoſę, neq; durę. iuxta colorē verò ſit ſpecies alba aut nigra, aut rubens: hæ enim omnes bonę ſunt, ſi puræ ſunt. Si verò pallidus color ammixtꝰ fuerit, aut color ipſe pallidus, aut liuidùs fuerit,

τά τε χωρία ἐπεσκέφθαι τὰ ἐν τοῖσι σώμασιν, ὅσον διαφέρει θάτερα θατέρων· τά τε ἄλλα ὁκοῖά τε ἐφ᾽ ἑκάστοισιν ἐπιγίνεται, ἀγαθά τε καὶ κακά, εἰδέναι. εἰδὼς μὲν γὰρ ἄν τις ταῦτα πάντα, εἰδείη ἂν καὶ ὅκως ἕκαστα ἀποβήσεται· μὴ εἰδὼς δὲ ταῦτα, οὐκ ἂν εἰδείη ὅκως αἱ τελευταὶ ἔσονται ἀμφὶ τῶν ἑλκέων. εἴδεα μὲν γὰρ ἀγαθὰ ἐστὶ τὰ τοιάδε, σαφερὰ, καὶ ξύμμετρα, καὶ εὔσπλαγχνα, καὶ μήτε σαρκώδεα ἰσχυρῶς, μήτε σκληρά· κατὰ δὲ τὸ χρῶμα ἔσω λευκὸν, ἢ μέλαν, ἢ ἐρυθρόν· ταῦτα γὰρ πάντα ἀγαθὰ, ἄκριτα ἐόντα. εἰ δ᾽ εἴη μιξόχλωρον, ἢ χλωρὸν ἢ πελιδνὸν τὸ χρῶμα,

κάκιον γίνεται. τὰ δὲ εἴδεα ὅσα αὖ τοῖσι προγεγραμμένοισι τἀναντία πεφύκῃ, εἰδέναι χρὴ κακίω ἐόντα.

Περὶ δὲ ἡλικιῶν, φύματα μὲν ἔμπυα γίνεται, καὶ τὰ χοιρώδεα ταῦτα πλεῖστα τῶν παιδίων ἴσχουσι, καὶ ῥᾷστα ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσει· τοῖσι δὲ γεραιτέροισί τε τῶν παιδίων, καὶ νεηνίσκοισι, φύεται μὲν ἐλάσσω, χαλεπώτερον δὲ ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσουσι. τοῖσι δὲ ἀνδράσι, τὰ μὲν τοιαῦτα φύματα οὐ κάρτα ἐπιγίνεται· τὰ δὲ κηρία, δεινὰ, καὶ οἱ κρυπτοὶ καρκίνοι οἱ ὑποβύχιοι, καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπινυκτίδων ἕρπητες, ἕως ἂν ἑξήκοντα τὰ ἔτεα συχνῶς ὑπερβάλλωσι. τοῖσι δὲ γέρουσι, τῶν μὲν τοιου-

peius eſt. Species verò quæ præſcriptis contrariæ ſunt, eas deteriores eſſe ſcito.

At verò quod ad ætates attinet, tubercula quidem ſuppurata fiunt, & ſtrumoſa hæc plurimos pueros occupāt, & facillimè ex ipſis liberantur: ſenioribus verò pueris & adoleſcentibus, minus quidem oriuntur, verùm difficilius ab ipſis liberantur. Viris autem talia quidem tubercula nō valde fiūt, verum ceria Græcis dicta, ad modum faui concreta, horrenda: & cancri occulti ſubmerſi, & ex puſtulis nocturnis herpetes, donec ſexaginta annos tranſmiſerint. Senibus autē nihil talium

tuberculorũ accedit, verùm cancri & occulti, & summas partes occupantes, & commoriuntur.

Cæterũ ex locis, subalares difficiliores curatu sunt, & laterum mollitudines, ac femora. Nam & morę in ipsis fiunt, & recidiuæ.

Ex articulis periculosissimi sunt magni digiti, & pręsertim pedũ.

Quibus autem in obliqua linguę parte vlcus fit diuturnum, in his dentes cõsiderare oportet, an quis iuxta illam vlceris partem acutior sit.

Vulnera magis letalia sunt, quæ in venas crassas, in collo ac inguinibus infligũtur: deinde quæ in cerebrum, & in hepar:

τὸ πρότερον φυμάτων οὐδὲν ἐπιγίνεται· οἱ δὲ καρκίνοι οἱ κρυπτοὶ, καὶ οἱ ἀκρόπαθοι γίνονται, καὶ ξυναποθνήσκουσι.

Τῶν δὲ χωρίων, μασχάλαι δυσιητότεραι, καὶ κενεῶνές τε καὶ μηροί· ἀποστάσιές τε ἐν αὐτοῖσι γίνονται, καὶ ἀποστροφαί.

Τῶν δὲ περὶ ἄρθρα, ἐπικινδυνότατοι οἱ μεγάλοι δάκτυλοι, καὶ μᾶλλον οἱ τῶν ποδῶν.

Οἷσι δὲ τῆς γλώττης ἐν τῷ πλαγίῳ ἕλκος γίνεται πολυχρόνιον, καταμαθεῖν τῶν ὀδόντων, ἤν τις ὀξὺς ᾖ κατ' αὐτό.

Τὰ δὲ τρώματα, θανατωδέστερα μὲν τὰ ἐς τὰς φλέβας τὰς παχείας, τὰς ἐν τῷ τραχήλῳ τε καὶ τοῖς βουβῶσιν· ἔπειτα ἐς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ ἐς τὸ ἧπαρ· ἔπει

τα τὰ ἐς ἔντερον καὶ
ἐς κύστιν. ἔστι δὲ ταῦτα
πάντα ὀλέθρια ἐόν-
τα ἰσχυρῶς, οὐχ οὕτως
ἄφυκτα ὡς δοκέει· τά
τε γὰρ χωρία ὀνόμα-
τα ἔχοντα ταῦτα,
μέγα διαφέρει, καὶ
οἱ αὐτοὶ τρόποι. πο-
λὺ δὲ διαφέρει τοῦ
αὐτοῦ ἀνθρώπου τοῦ
σώματος ἡ παρασκευή·
ἔστι μὲν γὰρ ὅτε οὔτ' ἂν
πυρετήνειεν, οὔτε φλεγ-
μήνειεν τρωθείς· ἔστι
δ' ὅτε καὶ ἄνευ προ-
φάσιος ἐπυρέτηνεν ἄν,
καὶ φλεγμανθείη τι
τοῦ σώματος πάντως.
ἀλλ' ἢν ὅτε ἕλκος ἔ-
χων παραφρονέει, εὐ-
πετέως τε φέρει τὸ
τρῶμα, ἐγχειρέειν χρὴ
τῷ τρώματι ὡς ἀποβη-
σομένῳ κατὰ λόγον
τῆς ἰητρείης τε, καὶ
τῶν ἐπιγινομένων·

postea quæ in intesti-
num & vesicam. Sunt
autem hęc omnia per
niciosa valde, non ta-
men ita vt nemo ex
his euadat, velut pu-
tatur. Nam & loci qui
hæc nomina habent,
multum inter se diffe
runt, & ijdem modi.
multum etiam differt
corporis ipsius homi-
nis structura. Aliquan
do enim neq; febrici-
tat, neque inflamma-
tur sauciatus: aliquan
do etiam citra cau-
sam febricitat, & ali-
qua corporis pars o-
mnino inflammatur.
At quando is qui vl-
cus habet, delirat, &
facile fert vulnus, tũc
vulnus aggredi opor
tet, velut iuxta medi-
cinæ & accedentiũ ra
tionẽ, euẽtũ habiturũ:

moriuntur enim homines ab omnis generis vulneribus: multæ enim venæ ſunt, & tenues, & craſſę, quę ſanguinem fundentes occidũt, ſi gliſcere ac eo ferri ipſas contigerit, quas alia temporis occaſione ſi quis pertundat, corporibus prodeſſe ſentiat.

Multa verò vulnera in locis vilibus ac non malis eſſe, & nulla re grauia videntur, & tamen ſic dolore affligit plaga, vt reſpirare non poſsit. Alij verò præ vulneris dolore, quod ſanè graue nulla re erat ſpiritum quidem duxerunt, verùm delirarunt, & febrientes mortui ſunt. Quicunque enim aut corpus febricitans ha-

ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τρωμάτων παντοίων· πολλαὶ μὲν γὰρ φλέβες εἰσὶ, καὶ λεπταὶ, καὶ παχεῖαι, αἵτινες αἱμοῤῥαγοῦσαι ἀποκτείνουσιν, ἢν αὐτοῖ τύχωσιν ὀργῶσιν· ἃς ἐν ἑτέρῳ καιρῷ διακόπτοντες ὠφελέουσι τὰ σώματα.

Πολλὰ δὲ τῶν τρωμάτων ἐν χωρίοισί τε ἐοῦσιν ἀνηθέσι, καὶ οὐδέν τι δεινὰ φαινόμενα, οὕτως ὠδύνησεν ἡ πληγὴ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀναπνεῦσαι. ἄλλοι δὲ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τοῦ τρώματος, οὐδὲν δή τι δεινοῦ ἐόντος, τὸ μὲν πνεῦμα ἀνήνεγκαν· παρεφρόνησαν δὲ, καὶ πυρετήναντες ἀπέθανον. ὅσοι γὰρ ἂν ἢ τὸ σῶμα πυρετῶδες ἔχωσι,

σιν, ἢ τὰς γνώμας θο-
ρυβώδεας, τὰ τοιαῦ-
τα πάσχουσιν. ἀλλὰ
χρὴ μήτε ταῦτα θαυ-
μάζειν, μήτε ὀῤῥω-
δέειν, κεῖνα εἰδότα,
ὅτι αἵ ψυχαί τε καὶ
τὰ σώματα πλεῖστον
διαφέρουσιν αἱ τῶν ἀν-
θρώπων, καὶ δύναμιν
ἔχουσι μεγίστην. ὅσα
μὲν οὖν τῶν τρωμάτων και-
ροῦ ἔτυχεν, ἢ σώμα-
τός τε καὶ γνώμης τοι-
αύτης, ἢ ὀργῶντος οὕ-
τω τοῦ αἵματος, ἢ μέ-
γεθος τοσαῦτα ἦ, ὥς-
τε μὴ δύνασθαι κατα-
στῆναι τὸν ἄνθρωπον
εἰς τὴν ἴησιν καταφρο-
νέοντα, τοῖσι μὲν ἐξί-
στασθαι χρὴ ὁποῖα ἂν
ἦ, πλὴν τῶν ἐφημέρων
λειποθυμιῶν· τοῖσι
δ' ἄλλοισι πᾶσιν ἐπι-
χειρέειν, νεοτρώτοισιν
ἐοῦσιν, ὡς ἂν τούς τε πυ

bent, aut mentem tur
batam, talia patiun-
tur. Sed neq; hæc ad-
mirari oportet, neq;
formidare, illud ex-
pendẽdo, quòd & ani
mæ & corpora homi
num plurimum diffe
runt, & vim maximã
habent. Quæcunque
igitur vulnera tẽpus
nanciſcũtur, aut cor-
pus & mẽtem huiuſ-
modi, aut ita gliſcen
tem ſanguinem, aut
magnitudine tanta
fuerint, vt homo ad
curationẽ adduci ab
eius contemptu non
poſsit, ab his qui dẽ di
ſcedere oportet, qua-
liacunq; tandem fue-
rint, diarijs animi de-
liquijs exceptis: alia
verò omnia aggre-
di, quæ recens ſunt
incuſſa, quo & fe-

bres effugiant homines, & sanguinis eruptiones, & nomas vlcerum proserpétes, hi qui euadent. Exactissimè verò & ad plurimum tempus, eorum quæ grauissima sunt custodiã facere oportet: nam ita facere iustum est.

At verò nomæ letalissimæ sunt, quarum putredines profundissimę, & nigerrimę, ac siccissimæ existunt. Prauæ etiã sunt ac periculosę, quæ nigram saniem remittunt. Albæ verò ac mucosæ putredines, min⁹ quidem occidunt, magis autem reuertũtur, & diuturniores sunt.

Herpetes autẽ minimè omniũ vlcerum quæ depascendo proserpũt, periculosi sunt:

ρετοὺς διαφεύγωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰς αἱμοῤῥαγίας τε, καὶ τὰς νομὰς περιεσομένων. ἀτρεκέστατα δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον τὰς φυλακὰς αἰεὶ τῶν δεινοτάτων ποιέεσθαι· καὶ τὸ δίκαιον οὕτως.

Αἱ δὲ νομαὶ, θανατωδέσταται μὲν, ὧν αἱ σηπεδόνες βαθύταται, καὶ μελάνταται, καὶ ξηρόταται. πονηραὶ δὲ καὶ ἐπικίνδυνοι, ὅσαι μέλανα ἰχῶρα ἀναδιδοῦσιν. αἱ δὲ λευκαὶ καὶ μυξώδεες τῶν σηπεδόνων, ἀποκτείνουσι μὲν ἧσσον, ὑποστρέφουσι δὲ μᾶλλον, καὶ χρονιώτεραι γίνονται.

Οἱ δ' ἕρπητες ἀκινδυνότατοι πάντων ἑλκέων ὅσα νέμεται.

δυσαπάλλακτοι δὲ μάλιστα, κατά γε τοὺς κρυπτοὺς καρκίνους. τούτων πᾶσι δὲ τοῖσι τοιουτέοισι, πυρετόν τε ἐπιγενέσθαι ξυμφέρει μίην ἢ μέρην, καὶ πῦον ὡς λευκότατον καὶ παχύτατον. λυσιτελεῖ δὲ καὶ σφακελισμὸς νεύρου, ἢ καὶ ὀστέου, ἢ καὶ ἀμφοῖν, ἐπί τε τῇσι βαθείῃσι σηπεδόσι καὶ μελαίνῃσι· πῦον γὰρ ἐν τοῖσι σφακελισμοῖσι ῥεῖ πουλὺ, καὶ λύει τὰς σηπεδόνας.

Τῶν δὲ ἐν κεφαλῇ τρωμάτων, θανατωδέστατα μὲν τὰ ἐς τὸν ἐγκέφαλον, ὡς καὶ προγέγραπται· δεινὰ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα· ὀστέον ψιλὸν μέγα, ὀστέον ἐγκεκλασμένον, ὀστέον κατεῤῥωγός.

verùm maximè difficulter ſubmoueri poſſunt, quemadmodum cãcri occulti. In omnibus autem talıbus febrem ſuperuenire vna die cõfert, & pus quàm albiſsimum ac craſsiſimũ. Commodat & corruptio nerui, aut etiam oſsis, aut etiam amborum, tum in profundis, tũ in nigris putredinibus. nam in corruptionibus pus multũ fluit, & putredines ſoluit.

Porrò ex capitis vulneribus letaliſsima ſunt quæ ad cerebrũ pertingunt, velut etiam antea ſcriptum eſt. Grauia ſunt & huiuſmodi omnia: os nudum magnũ, os infractum, os diffractũ.

Si verò etiam osculū vlceris paruum fuerit, fissura verò ossis aliquandiu permanserit, periculosius est. Hæc autē omnia grauiora fiunt, si & iuxta suturam sunt, & ex locis semper periculosiores summi in capite existunt. Cæterùm in omnibus memorabilibus vulnerib⁹ interrogare oportet, si adhuc recentes fuerint plagæ, aut etiam iactus fuerint, an conciderit homo, aut an in soporē altiorē collapsus sit. Si enim horum quippiā factū fuerit, āpliore custodia opus habet, nimirum quum cerebrū vulnus tūc perceperit. Si verò non recens sauciatus fuerit, ad alia signa respicere oportet, ac consilium capere.

εἰ δὲ καὶ τὸ στόμα τοῦ ἕλκεος σμικρὸν εἴη, ἡ δὲ ῥωγμὴ τοῦ ὀστέου ἐπὶ πολὺ παραμένοι, ἐπικινδυνότερόν ἐστι. ταῦτα δὲ πάντα δεινότερα γίνεται, καὶ κατὰ ῥαφήν τε ὄντα, καὶ τῶν χωρίων αἰεὶ τὰ ἐν τοῖσιν ἀνωτάτω τῆς κεφαλῆς. πυνθάνεσθαι δὲ χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἀξίοις λόγου τρώμασιν, ἢν ἔτι νεότρωτοι αἱ πληγαὶ ἔωσιν, ἢ βλήματα εἴη, εἰ κατέπεσεν ὤνθρωπος, ἢ εἰ ἐκαρώθη. ἢν γάρ τι τούτων ᾖ γεγονός, φυλακῆς πλείονος δεῖται, ὡς τοῦ ἐγκεφάλου ἐσακούσαντος τοῦ τρώματος· εἰ δὲ μὴ νεότρωτος εἴη, ἐς τἆλλα σημεῖα σκέπτεσθαι καὶ βουλεύεσθαι.

ἄριστον μὲν οὖν μήτε πυρετῆναι τὸν τὸ ἕλκος ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ, μήθ' αἷμα ἐπαναῤῥαγῆναι αὐτῷ, μηδὲ φλεγμονήν, μήθ' ἅμα μηδεμίην ὀδύνην ἐπιγίνεσθαι. εἰ δέ τι τούτων ἐπιφαίνοιτο, ἐν ἀρχῇσί τε γίνεσθαι ἀσφαλέστατον, καὶ ὀλίγον χρόνον παραμένειν. ξυμφέρει δὲ ἐν τῇσιν ὀδύνῃσι καὶ τὰς φλεγμονὰς τὰς ὑπὸ τοῖσιν ἕλκεσιν ἐπιγίνεσθαι. τῇσι δ' αἱμοῤῥαγίῃσι, πῦον ὑπὸ τῇσι φλεψὶ φαίνεσθαι. τοῖσι δὲ πυρετοῖσιν ἃ ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασιν ἔγραψα, ξυμφέρει ὑπὸ τούτοισι γίνεσθαι ταῦτα. καὶ ἐνθάδε λέγω ἀγαθὰ εἶναι· τὰ δ' ἐναντία, κακά. ἄρξασθαι δὲ

Optimū quidem igitur est, neque febrire eum qui vlcus in capite habet, neq; sanguinem insuper ipsi erupisse, neq; inflammationem, neque simul vllum aliquem dolorem accessisse. Si verò quid horum apparuerit, securissimum est vt in prīcipio fiat, & modico tempore permaneat. Cōducit autem in doloribus, etiam inflammationes ex vlceribus accedere: in sanguinis autem eruptionibus, pus in venis apparere. quę verò in acutis morbis conferre febribus scripsi, ea etiam in his fieri conducit, & eadem hic quoq; bona esse assero, contraria verò mala. At incipere febrem in capitis

vulnere quarta die, aut ſeptima, aut vndecima, valde letale eſt. Iudicatur autem pleriſq; ſi quidem quarta vulneris die febris inceperit ad vndecimam. Si verò ſeptima die febris inchoarit, ad decimam quartam, aut decimam ſeptimam. Si verò vndecimo febrire inceperit, ad vigeſimam, quemadmodum in febribus deſcriptum eſt, quæ abſque manifeſtis cauſis fiunt. Cæterùm in principijs febrium, ſiue delirium acceſſerit, ſiue alicuius membri ſideratio, periturum hominem ſciendũ eſt, ſi nõ omnino aut ex optimis ſignis aliquod ac-

πυρετὸν ἐπὶ κεφαλῆς τρώσει τεταρταίῳ, ἢ ἑβδομαίῳ, ἢ ἐνδεκαταίῳ, θανατῶδες μάλα. κρίνεται δὲ τοῖσι πλείστοισιν, ἢν μὲν τεταρταίου ἐόντος τοῦ ἕλκεος, πυρετὸς ἄρξηται, ἐς τὴν ἐνδεκάτην· ἢν δ' ἑβδομαῖος ἐὼν πυρετήνῃ, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἢ ἑπτακαιδεκάτην. ἢν δὲ τῇ ἐνδεκάτῃ ἄρξηται πυρεταίνειν, ἐς τὴν εἰκοστὴν, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσι διαγέγραπται, τοῖς ἄνευ προφάσεων ἐμφανέων γινομένοισι. τῇσι δ' ἀρχῇσι τῶν πυρετῶν, ἤν τε παραφροσύνη ἐπιγένηται, ἤν τε ἀπόπληξις τῶν μελέων τινὸς, εἰδέναι τὸν ἄνθρωπον ἀπολλύμενον, ἢν μὴ παντάπασιν, ἢ τῶν καλλίστων τι

σημεῖον ἐπιγίνηται, ἢ σώματος ἀρετὴ ὑποκέηται. ἀλλ' ἀποσκεπτέσθω τὸν τρόπον. τῷ ἀνθρώπῳ δ' ἔτι αὐτῇ ἐλπὶς γίνεται σωτηρίας· χωλὸν δὲ γενέσθαι τὸ ἄρθρον ἐς ὃ ἀπεστήριξεν, ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἢν ἄρα καὶ περιγένηται ὁ ἄνθρωπος.

Τὰ δὲ τρώματα τὰ ἐν τοῖσιν ἄρθροισι, μεγάλα μὲν ὄντα καὶ τελέως ἀποκόπτοντα τὰ νεῦρα τὰ συνέχοντα ἀλλήλων ὅτι χωλοὺς ἀποδείξει. εἰ δὲ ἐνδοιαστὸν εἴη ἀμφὶ τῶν νεύρων, ὅπως ἔχοι, ὀξέος μὲν ἐόντος τοῦ βέλεος τοῦ ποιήσαντος ὀρθὸν τὸ τρῶμα ἐστὶν ἄμεινον ἐπικαρσίου. εἰ δ' εἴη βαρὺ τὸ καὶ ἀμβλὺ τὸ τρῶσαν, οὐδὲν διαφέρει. ἀλλ' ἔσαι βάθος τε τῆς πληγῆς

cedat, aut corporis vires adſint. Verũ conſiderabis modũ. Nam homini adhuc ſpes ſalutis: ſed claudum fieri articulum in quem incubuit neceſſe eſt, etiamſi ſuperſtes maneat homo.

Porrò vulnera in articulis, quæ quidẽ magna ſunt, & neruos coniungentes penitus preſecant, clarum eſt quòd claudos efficient. Si verò ambiguum fuerit de neruis, quomodo ſe habeant, ſi quidem acutum telum quod rectum vulnus fecit, melius eſt obliquo. Si verò graue & obtuſum fuerit id quod vulnerauit, nihil refert. Sed plagę profunditatem & alia ſigna

considerare licebit. Sunt autem hæc: pus si insuper accedat ad articulum, duriorem fieri necesse est. Si verò etiam tumores simul permāserint, hūc locum ad multū tempus durum esse necesse est: & quum sanum iam est vlcus, tumorē permanere necessarium est, simúlque flecti ac extendi, quę cunque dum articulus incuruus est, curantur. Quibus verò etiam neruus elapsurus esse videtur, securius de claudicatione prædicere licet, tum aliàs, tum si inferiorū neruorū aliquis fuerit exolutus. Ex his autem cognosces neruum qui excidet: pus albū & crassū, multo

σκέπτεσθαι καὶ τἆλλα σημεῖα. ἔστι δὲ τάδε· πῦον ἢν ἐπιγένηται ὑπὲρ τὸ ἄρθρον, σκληρότερον ἀνάγκη γενέσθαι. ἢν δὲ καὶ οἰδήματα συμπαραμείνῃ, σκληρὸν ἀνάγκη πουλὺν χρόνον περὶ τὸ χωρίον γίνεσθαι· καὶ τὸ οἴδημα ὑγιέος ἐόντος τοῦ ἕλκεος, παραμένειν ἀνάγκη, συγκάμπτεσθαί τε καὶ ἐκτείνεσθαι, ὁκόσα αὖ τοῦ ἄρθρου καμπύλου ἐόντος θεραπεύηται. οἷσι δ' αὖ καὶ νεῦρον δοκέῃ ἐκπεσεῖσθαι, ἀσφαλεστέρως τὰ περὶ τῆς χωλώσιος ἢ προλέγειν· ἄλλως τε καὶ ἢν τῶν κάτωθεν νεύρων ἢ τὸ ἐκλυόμενον. γνώσῃ δὲ τοῖσι νεῦρον μέλλον ἐκπίπτειν, πῦον λευκόν τε καὶ παχὺ, καὶ πουλὺν

χρόνον ἀπορρέει, ὀδύναι τε καὶ φλεγμοναὶ γίνονται περὶ τὸ ἄρθρον ἐν ἀρχῇσι. τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα γίνεται καὶ ὀστέου μέλλοντος ἐκπεσεῖσθαι.

tempore defluit, doloréſque ac inflãmationes circa articulũ in principijs fiũt. Eadem fiunt etiam ſi os elabetur.

Τὰ δὲ ἐν τοῖσι ἀγκῶσι διακόμματα, ἐν φλεγμονῇ μάλιστα ἐόντα, ἐς διαπύησιν ἀφικέεται, καὶ τομάς τε καὶ καύσιας.

At verò diſſectiones in cubiti gibbis, prꝗſertim quꝗ ſunt cũ inflãmatione, ad ſuppurationem perueniunt, ſectionéſq; ac vſtiones.

Ὁ δὲ νωτιαῖος μυελὸς ἢν κοσέῃ, ἤν τε ἐκ πτώματος, ἤν τε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, ἤν τε ἀπὸ αὐτομάτου, τῶν τε σκελέων ἀκρατὴς γίνεται ὁ ἄνθρωπος, ὥστε μηδὲ θιγγανόμενος ἐπαΐειν, καὶ τῆς γαστρὸς καὶ τῆς κύστιος, ὥστε τοὺς μὲν πρώτους χρόνους, μήτε κόπρον, μήτε οὖρον διαχωρέειν, ἢν μὴ πρὸς ἀνάγκην. ὅταν δὲ πα-

Medulla verò ſpinæ ſi ægrotarit, ſiue ex lapſu, ſiue ex alia aliqua cauſa, ſiue ſua ſponte, homo & cruribus impotens fit, vt neq; ſi tangatur percipiat, & ventre ac veſica, vt circa prima tẽpora, neque ſtercus, neque vrinam egerat, niſi ad neceſsitatem. quum autem ve

tuſtior factus fuerit morbus, non vrgente homine, & ſtercus ꝓdit, & vrina. Moritur autem poſtea, nō multo interpoſito tēpore.

Quòd ſi verò cuipiam fauces implentur ſanguine ſæpe ſingulis diebus ac noctibus, neque caput antea doluit, & qui neq; tuſsim habuit, neque vomuit, neque febre correptus fuit, neque dolorem habuit, nec pectoris, nec dorſi, huius conſiderandę ſunt nares, & fauces, an vlcus aliquod habere compareat in hoc loco, aut hirudinem.

Oculi porrò lippientes optime permutantur, ſi & lachryma,

λαιότερον γένηται τὸ νόσημα, οὐκ ἐπιόντι τῷ ἀνθρώπῳ, ἤ τε κόπρος διαχωρέει, καὶ τὸ οὖρον. ἀποθνήσκει δὲ μετὰ ταῦτα, οὐ πολλῷ ὕστερον χρόνῳ.

Ὧν δὲ ἐμπίπλαται αἵματος ἡ φάρυγξ πολλάκις τῆς ἡμέρης τε καὶ τῆς νυκτὸς ἑκάστης, οὔτε κεφαλὴν προαλγήσαντι, οὔτε βηχὸς ἐχούσης, οὔτε ἐμέοντι, οὔτε πυρετοῦ λαμβάνοντος, οὔτε ὀδύνης ἐχούσης, οὔτε τοῦ στήθεος, οὔτε τοῦ μεταφρένου, τούτου κατιδεῖν ἐς τὰς ῥῖνας καὶ τὴν φάρυγγα, ἢν ἕλκος τι ἔχων φαίνηται ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ἢ βδέλλαν.

Ὀφθαλμοὶ δὲ λημῶντες ἄριστα ἐπαλλάττουσιν, ἤν τό, τε,

δάκρυον, καὶ ἡ λήμη, καὶ τὸ οἴδημα, ἄρξηται ὁμοῦ γινόμενα· ἢν δὲ τὸ μὲν δάκρυον τῇ λήμῃ μεμιγμένον ᾖ, καὶ μὴ θερμὸν ἰσχυρῶς· ἡ δὲ λήμη λευκὴ ἔτ' ᾖ καὶ μαλθακή, τό, τε οἴδημα ἐλαφρόν τε καὶ λελυμένον· εἰ γὰρ οὕτω ταῦτ' ἔχοι, ξυμπλάσσοιτ' ἂν ὀφθαλμὸς ἐς τὰς νύκτας, ὥς τε ἀνώδυνος εἶναι, καὶ ἀκινδυνότατον οὕτως ἂν εἴη, καὶ ὀλιγοχρονιώτατον. εἰ δὲ τὸ δάκρυον χωρέῃ πουλὺ καὶ θερμὸν ξὺν ὀλιγίστῃ λήμῃ καὶ σμικρῷ οἰδήματι, εἰ μὲν ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν ὀφθαλμῶν, χρόνιον μὲν κάρτα γίνεται, ἀκίνδυνον δὲ, καὶ ἀνώδυνος οὗτος ὁ τρόπος· ἐν τοῖσι μάλιστα τὴν δὲ κρίσιν ἀποσκέπτεσθαι,

& sordes, & tumor, simul fieri inceperint. Si verò lachryma sordi fuerit permixta, & non valde calida: sordes autem alba fuerit & mollis, & tumor leuis solutus: si ita hæc se habuerint, oculus cõglutinabitur ad noctes, vt doloris exors sit, atque hoc modo res minimè periculosa fuerit, ac minimè diuturna. Si verò lachryma procedit multa & calida cum paucissima sorde ac paruo tumore, atque hoc ex altero oculo tantum, tunc diuturnum valde fit malum, verùm non periculosum, & doloris exors est hic modus. Et iudicationẽ in his maximè expectare oportet

primam quidē, ad vigesimam diem. Si verò hoc tempus transmittat, ad quadragesimā expectanda est. Si verò neque in his diebus sedetur, in sexaginta iudicatur. Per totum autem tempus hoc, sordem considerare oportet, an in digito misceatur, & alba ac mollis fiat, maximè sub iudicationis tēpus. Si enim desinet, hæc faciet. At si vtriq; oculi hæc perpetiantur, in maiori periculo sunt ne vlcerentur. Verùm iudicatio breuioris temporis erit. Sordes autem siccæ valde dolorosę sunt, sed cito iudicantur, si non vulnus acceperit oculus. Si ve-

τὴν μὲν πρώτην, ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας. ἢν δ' ὑπερβάλλῃ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐς τὰς τεσσαράκοντα προσδέχεσθαι. ἢν δὲ μηδ' ἐν ταύτῃσι παύηται, ἐν τῇσιν ἑξήκοντα κρίνεται. παρὰ πάντα δὲ τὸν χρόνον τοῦτον, ἐνθυμεῖσθαι τὴν λήμην, ἢν ἐν τῷ δακτύλῳ τε μίσγηται, καὶ λευκή τε καὶ μαλθακὴ γίνηται, μάλιστα δ' ὑπὸ τοὺς χρόνους τοὺς κρισίμους. ἢν γὰρ μέλλῃ παύεσθαι, ταῦτα ποιήσει. εἰ δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀμφότεροι ταῦτα πάθοιεν, ἐπικινδυνότεροι γίνονται ἑλκωθῆναι. ἡ δὲ κρίσις ἐλάσσονος χρόνου ἔσται. λῆμαι δὲ ξηραὶ, ἐπώδυνοι κάρτα. κρίνονται δὲ ταχέως, ἢν μὴ τρῶμα λάβῃ ὁ ὀφθαλ-

μός. οἴδημα δὲ ἢν μέγα ῇ, ἀνώδυνόν τε καὶ
ξηρὸν, ἀκίνδυνον. εἰ δὲ
εἴη ξὺν ὀδύνῃ, κακὸν
μὲν ξηρὸν ἐὸν καὶ ἐπι-
κίνδυνον ἑλκῶσαί τε
τὸν ὀφθαλμὸν καὶ ξυμ-
φῦσαι. δεινὸν δὲ καὶ
ξὺν δακρύῳ τε ὂν καὶ
ὀδύνῃ. εἰ γὰρ δάκρυον
χωρέει θερμὸν καὶ ἁλ-
μυρὸν, κίνδυνος τῇ τε
κόρῃ ἑλκωθῆναι, καὶ
τοῖσι βλεφάροισιν. εἰ
δὲ τὸ μὲν οἴδημα κα-
ταςαίη, δάκρυον δὲ πο-
λὺ ἐπιχέεται πολλὸν
χρόνον, καὶ λῆμαι ἔωσι,
τοῖσι μὲν ἀνδράσι
βλεφάρων ἐκτροπὴν
προλέγειν· τῇσι δὲ γυ-
ναιξὶ καὶ τοῖσι παιδίοι-
σιν, ἕλκωσιν καὶ τῶν βλε-
φάρων ἐκστροπήν. ἢν δὲ
λῆμαι χλωραὶ ἢ πελι-
δναὶ ἔωσι, καὶ δάκρυον

rò tumor magn⁹ fue-
rit, dolorísque exors
& ſiccus, periculo va-
cat. Si verò cum dolo-
re fuerit, malus eſt, ſi
ſiccus ſit, & periculũ
eſt ne vlceretur ocu-
lus ac concreſcat. Sed
& grauis eſt tumor,
ſi lachrymam cõiun-
ctam habeat, itémq;
dolorem. Si enim la-
chryma procedit ca-
lida ac ſalſa, periculũ
eſt & pupillam exul-
cerari, & palpebras. ſi
verò tumor conſede-
rit, ſed lachryma mul-
ta multo tempore ef-
fundatur, & ſordes
fuerint, viris quidem
palpebrarum euerſio-
nem prædicere opor-
tet: mulieribus autẽ &
pueris exulceratione͂
ac euerſionem palpe-
brarũ. At ſi ſordes pallidę aut liuidę fuerı͂t,

&lachryma multa ac calida, & in capite ar dor fuerit,& de tem- pore dolores in ocu- lum decubuerint, & vigilię his acceſſerīt, neceſſe eſt vlcus in o- culo factum eſſe,& ti mor eſt quoque vt ta lis rumpatur. Prodeſt autem febris accedēs aut dolor ad lum- bos innixus. Prædice re verò his futura o- portet, ita vt reſpect⁹ & ad tempus habea- tur,&ad ea quę ex o- culo fluūt, & ad dolo res itémque vigilias. Poſtquā verò & ocu- lum contueri datum fuerit,ſi quidem com pertus fuerit ruptus, & per fiſſuram promi nuerit oculus, ma- lum eſt & difficile vt ſedetur. Si verò

πουλὺ καὶ θερμὸν, καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ, καῦμα ᾖ, καὶ διὰ τοῦ κροτά- φου ὀδύναι ἐς τὸν ὀ- φθαλμὸν κατασκηρί- ξωσι. καὶ ἀγρυπνίη του- τέοισιν ἐπιγίνηται, ἕλ- κος ἀνάγκη γίνεσθαι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ. καὶ δέος ἐστὶ καὶ ῥαγῆναι τὸ τοι- οῦτον. ὠφελέει δὲ καὶ πυρετὸς ἐπιγινόμε- νος ἢ ὀδύνη ἐς τὴν ὀ- σφῦν στηρίξασα. προλέ- γειν δὲ δεῖ τούτοισι τὰ ἐσόμενα, ἔς τε τὸν χρόνον σκεπτό- μενον ἔς τε τὰ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ ῥέοντα, ἐς τὰς περιωδυνίας τε καὶ ἀγρυπνίας. ἐπὴν δὲ καὶ τὸν ὀφθαλμὸν οἷόν τε ᾖ κατιδεῖν, ἢν μὲν οὖν ῥε- θῇ ἐρρωγώς τε καὶ διὰ τῆς ῥωγμῆς ὑπερέχουσα ἡ ὄψις, πονηρὸν καὶ χαλεπὸν καθιδρύσαι.

ἢν δὲ καὶ σηπεδὼν ὑπῇ τῷ τοιούτῳ, τελέως ἄχρηστος ὁ ὀφθαλμὸς γίνεται. τοὺς δ' ἄλλους τρόπους τῶν ἑλκέων ἐς τὰ χωρία σκεπτομένους προλέγειν, καὶ τάς τε σηπεδόνας καὶ βαθύτητας. ἀναγκαῖον γὰρ κατὰ τὴν ἰσχὺν τῶν ἑλκέων τὰς οὐλὰς γίνεσθαι. οἷσι μὲν οὖν ῥήγνυνται οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ μετὰ, ὑπερέχουσιν, ὥστε ἔξω τὴν ὄψιν τῆς χώρης εἶναι, ἀδύνατοι ὠφελέεσθαι καὶ χρόνῳ καὶ τέχνῃ εἰς τὸ βλέπειν. τὰ δὲ σμικρὰ μετακινήματα τῶν ὄψεων οἷά τε καθιδρύεσθαι, ἢν μήτε κακὸν ἐπιγένηται μηδὲν ὅ, τε ἄνθρωπος νέος ᾖ. αἱ δὲ ἐκ τῶν ἑλκέων οὐλαὶ, οἷσιν ἂν μὴ κακόν τι ἄλλο προσῇ,

& putredo tali suberit, penitus inutilis oculus redditur. At verò alios vlcerum modos prædicere oportet, locos considerando, & putredines, & profunditates. Necessarium enim est iuxta vlcerum vehementiam cicatrices fieri. Quibus igitur rumpuntur oculi, & posteà prominent, vt extra locum oculus sit, his & tempore, & arte, opem ferre non datur, ad hoc vt videant. Paruæ verò oculorum transmotiones sedari possunt, si nihil mali accesserit, & homo iuuenis fuerit. At vlcerum cicatrices, quibus nihil aliud mali affuerit,

omnes, & à tempori-
bus & ab arte, opem
ferre posse putãdum
est: maximè recentis-
simas, & in iuuenum
corporib⁹. Cæterùm
ex locis maximè ocu
li læduntur, si exulce
rantur: deinde pars
quæ est supra superci
lia: posteà quicquid
vicinissimum his lo-
cis fuerit. Pupillæ ve-
rò flauescentes, aut ar
gẽti speciem referen-
tes, aut cæruleæ, non
bonæ sunt. His autẽ
paulò meliores sunt,
quæ aut minores ap-
parẽt, aut ampliores,
aut angulos habẽtes,
siue ex causis tales fa
ctæ fuerint, siue sua
spõte. Caligines, & nu
beculæ, & cicatrices
subalbicantes, leui-
gãtur ac delẽtur, nisi

πᾶσαι οἴεσθαι ὠφελέε-
σθαι, καὶ ἀπὸ τῶν χρό-
νων καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης·
μάλιστα δὲ αἱ νεώτα-
ταί τε, καὶ ἐν τοῖσι νεω-
τάτοισι τῶν σωμάτων.
τῶν δὲ χωρίων, μάλι-
στα μὲν αἱ ὄψιες βλά-
πτονται ἑλκούμεναι· ἔ-
πειτα τὸ ὑπεράνω τῶν
ὀφρύων· ἔπειτα δὲ καὶ
ὅ,τι ἂν ἄγχιστα ᾖ τού-
των τῶν τόπων. αἱ δὲ
κόραι γλαυκούμεναι
ἢ ἀργυροειδέες γινό-
μεναι, ἢ κυάνεαι, οὐ-
δὲν χρηστόν. τουτέων δὲ
ὀλίγον ἀμείνους, ὁκό-
σαι ἢ σμικρότεραι
φαίνονται. ἢ εὐρύτε-
ραι, ἢ γωνίας ἔχουσαι,
εἴτ' ἐκ προφασίων τοι-
αῦται γινοίατο, εἴτ' αὐ-
τόμαται. ἀχλύες, καὶ
νεφέλαι, καὶ αἰγίδες
ἐκλεαίνονταί τε καὶ
ἀφανίζονται, ἢν μὴ

στῶμα

τρῶμά τι ἐπιγένηται ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ, ἢ πρόσθεν τύχῃ οὐλὴν ἔχων ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ἢ πτερύγιον. ἢν δὲ παράλευκις γένηται, ἀπολευκαίνει τοῦ μέλανος μόριόν τι, ὡς εἰ πουλὺν χρόνον παραμένει καὶ τρηχείη τε καὶ παχείη, καὶ μνημόσυνον ἀποκαταλιπεῖν. αἱ δὲ κρίσιες ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἔγραψα, οὕτω καὶ ἐνθάδε ἔχουσιν. ἀλλὰ χρὴ τὰ σημεῖα ἐκμαθόντα προλέγειν, τὰς μὲν διαφορὰς τῶν ὀφθαλμιῶν, ὅταν τὰ κάκιστα τῶν σημείων ἐπιγένηται, τὰς πολυχρονίους τῶν ὀφθαλμιῶν, ὡς διαγέγραπται ἐφ' ἑκάστῃσι· τὰς δὲ ὀλιγοχρονίους, ὅταν τὰ σημεῖα προφαίνηται τὰ ἄρι-

vulnus aliquod in eo loco accesserit, aut priùs cicatricem habuerit in hoc loco, aut vnguẽ pterygion dictum. Si verò splendicans cicatrix in nigra oculorum parte fiat, partem aliquam nigredinis dealbat, adeò vt si multò tempore permaneat & aspera & crassa, etiam memoriam sui relinquat. Porrò iudicationes quemadmodũ in febribus scripsi, ita & hîc se habent. Verũ signa edoctum, iuxta differentias lippitudinum prædictionẽ facere oportet, quum pessima signa accesserint, diuturnarũ lippitudinum, velut de singulis perscriptum est: quum verò apparuerint optima signa, bre-

uium: tūc enim septima die desituras esse prædicendum est, aut propè hoc tēpus, & alioqui securas esse putādum est. Recidiuas autē expectare oportet his, quibus melius habere contingit, neque in diebus iudicatorijs, neq; signis bonis cōspectis. Omniū verò maximè vrinæ statum in oculorū affectionibus considerare oportet. Nā temporum occasiones repentinæ sunt.

Dysenteriæ siquidē cum febre inuaserint, aut varijs alui egestionibus, aut cū hepatis inflāmatione, aut prę cordij, aut vētris: aut quę dolorosę fuerint, aut cibos intercipiūt, sitímque inducunt:

στα, τό, τε προλέγειν ἑβδομάδας παύσασθαι, ἢ ἐγγὺς τουτέων, καὶ ἄλλως ἀσφαλῶς νομίζειν ἔχειν. τὰς δὲ ὑποστροφὰς προσδέχεσθαι, οἷσιν ἂν ῥαστῶναι γίνωνται, μήτ᾽ ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι, μήτε σημείων ἀγαθῶν ἐπιφανέντων. πάντων δὲ χρὴ μάλιστα τὴν κατάστασιν τοῦ οὔρου, ἐν τοῖσι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνθυμεῖσθαι· οἱ γὰρ καιροὶ ὀξέες.

Αἱ δὲ δυσεντερίαι, ξὺν πυρετῷ μὲν ἢν ἐπίωσιν, ἢ ποικίλῃσί τε διαχωρήμασιν, ἢ ξὺν φλεγμονῇ ἥπατος, ἢ ὑποχονδρίου, ἢ γαστρός· ἢ ὅσαι ἐπώδυνοι, ἢ ὅσαι τῶν σιτίων ἀπολαμβάνουσι, δίψαν τε παρέχουσιν,

αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί· καὶ, ὅς ἂν πλεῖστα ἔχῃ τούτων τῶν κακῶν, τάχιστα ἀπολεῖται. ᾧ δ' ἂν ἐλάχιστα τῶν τοιούτων προσῇ, πλεῖσται αὐτῷ ἐλπίδες. ἀποθνήσκουσι δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς νόσου μάλιστα παιδία τὰ πενταετέα, καὶ γεραίτερα ἔς τε τὰ δεκαετέα· αἱ δ' ἄλλαι ἡλικίαι ἧσσον. ὅσαι δὲ τῶν δυσεντεριῶν λυσιτελέες, τὰ μὲν κακὰ ταῦτα οὐκ ἐμποιέουσιν· αἷμα δὲ καὶ ξύσματα διαχωρήσαντα, ἐπαύσαντο ἑβδομαῖα, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταῖα, ἢ εἰκοσταῖα, ἢ τεσσαρακονθήμερα, ἢ ἐντὸς τούτων τῶν χρόνων. τὰ τοιαῦτα γὰρ διαχωρήματα, καὶ ὑπάρχοντα πρόσθεν ἐν τοῖσι σώμασι νοσήματα ὑγιάζει·

hæ omnes malę ſunt. Et qui ſanè plurima horum malorum habuerit, citiſsimè peribit. Cui verò pauciſſima talium affuerint, huic plurimæ ſpes ſunt. Moriuntur autem ex hoc morbo maximè pueri quinquennes, & ſeniores adhuc, ad decennes: reliquæ verò ætates minus. At quæ dyſenteriæ commodæ ſunt, hæ mala hæc non inducunt: verùm ſanguine & ramentis egeſtis, deſiuerunt ſeptima die, aut decimaquarta, aut vigeſima, aut quadrageſima, aut intra hęc tẽpora. Huiuſmodi enim egeſtiones, etiã eos q prius sũt in corporibꝰ morbos ſanãt:

antiquiores quidem
diutiore tempore: re-
centiores autẽ in pau
cis diebus submoue-
re possunt. Nã & quæ
vterum gestãt, etiam
ipsæ euadunt supersti
tes magis ad partum,
& ex partu, & fœtus
conseruant, sanguine
& ramentis egestis, e-
tiam per multos men
ses: nisi dolor ipsis af-
fuerit, aut aliud quod
dam malum signũ ex
his quę in dysenterijs
fieri scripsi, accesserit.
Si verò aliquod illo-
rum apparuerit, & fœ
tui perniciem signifi-
cat, & prægnanti peri
culum, si non post fœ
tus effugiũ, & secun-
dæ exolutionem, ipsa
dysenteria eadẽ die,
aut post modicũ tem

τὰ μὲν παλαιότερα,
ἢν πλείονι χρόνῳ· τὰ
δὲ νεώτερα δύναται
καὶ ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέ-
ρῃσιν ἀπαλλάσσειν· ἐ-
πεὶ καὶ ἐν γαστρὶ ἔχου
σαι καὶ αὗται περιγί
νονται μᾶλλον ἐς τοὺς
τόκους τε καὶ ἐκ τῶν
τόκων, καὶ τὰ ἔμβρυα
διασώζουσιν, αἵματός
τε καὶ ξύσματος δια
χωρεόντων, καὶ πολ-
λοὺς μῆνας· ἢν μή τις
ὀδύνη αὐτῇσι προσῇ,
ἢ ἄλλο τι τῶν πονη-
ρῶν ὧν ἔγραψα ση-
μείων ἐὸν ἐν τῇσι δυ-
σεντερίῃσι, ἐπιγίνοι-
το. εἰ δέ τι κείνων ἐπι
φαίνοιτο, τῷ τε ἐμ-
βρύῳ ὄλεθρον σημαί-
νει, καὶ τῇ ἐχούσῃ κίν-
δυνον, ἢν μὴ μετὰ τοῦ
ἐμβρύου τὴν ἀπόφυ
ξιν, καὶ τοῦ ὑστέρου τὴν
ἀπόλυσιν, ἡ δυσεντερίη παύσηται αὐθημερὸν,

ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον.

Αἱ δὲ λειεντερίαι, ξυνεχέες μὲν καὶ πολυχρόνιοι, καὶ πᾶσαν ὥρην, ξὺν ψόφοισί τε καὶ ἄνευ ψόφων ἐκταρασσόμεναι, καὶ ὁμοίως νυκτός τε καὶ ἡμέρης ἐπικείμεναι, καὶ τοῦ διαχωρήματος ὑπιόντος, ἢ ὠμοῦ ἰσχυρῶς, ἢ μέλανός τε καὶ λείου καὶ δυσώδεος, αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί· καὶ γὰρ δίψαν παρέχουσι, καὶ τὸ ποτὸν οὐκ ἐς τὴν κύστιν διέπουσιν, ὥς τε διουρέεσθαι· καὶ τὸ στόμα ἐξελκοῦσι, καὶ ἔρευθος ἐξηρμένον ὑπὸ τῷ προσώπῳ ποιέουσι, καὶ ἐφήλιδας παντοῖα χρώματα ἐχούσας. ἅμα δὲ καὶ τὰς γαστέρας, ἀποξύμους τε καὶ ῥυπαρὰς ἀποδεικνύ-

pus desinat.

Lęuitates porrò intestinorum, lienteriæ Græcis appellatæ, hæ quidē sunt continuæ & diuturnę, & per omnem horam, & cū strepitibus & sine strepitibus exturbantur, & similiter noctu ac interdiu incumbentes, & egestione subeunte, aut valde cruda, aut nigra & læui ac graueolente: hæ omnes malæ sunt. nam & sitim inducunt, & potum non ad vesicā promouent, vt per vrinam eijciatur: & os exulcerant, & roborē eleuatum in facie efficiunt, & maculas solares varios colores habentes. Simul autē & ventres emollitos, & sordidos ac rugo-

ſos reddunt. Ex talibus autem homines impotentes fiũt ad cibum capiẽdum, & ad deambulandum, & ad faciendum alia quæ facere debent. Eſtque morbus hic grauiſsimus ſenioribus: vehemens eſt etiam viris: reliquis autem ætatibus, multo minor. Quiſquis autem neque in ætatibus his eſt, quas malè tractari ab hoc morbo dixi, & pauciſsima ex ſignis habet quæ mala eſſe ſcripſi, hic ſecuriſsimè diſpoſitus eſt. Indiget autẽ curatione hic morbus, donec & vrina ꝑ ratione eius quod in potu acceptum eſt, ꝑcedat, & corpus ab ingeſtis cibis augmẽ

ουσι, καὶ ἐυπιδώδεας. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων, ἐσθίειν τε ἀδύνατοι γίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῇσι περιόδοισι χρῆσθαι, καὶ τἄλλα τὰ πρασσόμενα ποιέειν. τὸ δὲ νόσημα τοῦτο, δεινότατον μὲν τοῖσι πρεσβυτέροισιν, ἰσχυρὸν δὲ γίνεται καὶ τοῖσιν ἀνδράσι· τῇσι δὲ ἄλλῃσιν ἡλικίῃσι, πολλῷ ἧσσον. ὅστις δὲ μήτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν ἐστὶ ταύτῃσιν ᾗσι φημὶ ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου κακῶς πολιέπεσθαι, ἥκιστά τε τῶν σημείων ἔχει τῶν πονηρῶν ἃ ἔγραψα εἶναι, ἀσφαλέστατα διάκειται οὗτος. θεραπείης δὲ προσδεῖται ἡ νοῦσος αὕτη, ἔστ᾽ ἂν τό, τε οὖρον χωρέηται τοῦ πινομένου κατὰ λόγον, καὶ τὸ σῶμα τῶν σιτίων εἰσιόντων αὔξη-

ται, καὶ τῶν χροιῶν τῶν πονηρῶν ἀπαλλαχθῇ.

Αἱ δὲ ἄλλαι διάῤῥοιαι ὅσαι ἄνευ πυρετῶν, καὶ ὀλιγοχρόνιοί τε καὶ εὐήθεες· ἢ γὰρ καταυιφθεῖσαι περιπαύσονται, ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. προσαγορεύειν δὲ χρὴ παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον, ὅταν τῇ τε χειρὶ ψαύοντι τῆς γαστρὸς, μηδεμία κίνησις ὑπῇ, καὶ φῦσα διέλθῃ ἐπὶ τελευτῇ τοῦ διαχωρήματος.

Ἕδραι δὲ ἐκτρέπονται, ἀνδράσι μὲν, οὓς ἂν διάῤῥοια λάβῃ ἔχοντας αἱμοῤῥοΐδας· παιδίοισι δὲ λιθιῶσί τε καὶ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι τῇσι μακρῇσί τε καὶ ἀκρήτοισι· πρεσβυτάτοισι δὲ, οἷς ἂν πρόσπηγματα μύξης ἐνῇ.

tum capiat, & à malís coloribus liberatum fuerit.

At verò alia profluuia alui quæ ſine febre ſunt, & breui tempore durant & mitia exiſtũt. Aut enim eluta ſedabũtur, aut ſua ſpõte. Prædicere autẽ oportet exſcreationẽ ſubtus erũpentem deſituram eſſe, quũ tangenti ventrem manu nullus motus occurrerit, & in fine egeſtionis flatus penetrarit.

Sedes autẽ euertuntur ac procidũt, viris quidem, quos vbi hæmorrhoidas habent, alui profluuium corripit: pueris autẽ calculo laborantibus, & in dyſenterijs longis ac meracis: ſenibus verò quibus muci agglutinati inſunt.

Porrò ex mulieribus, quę magis aut minus in vtero concipere ſolent, ita conſiderationem facere conuenit: primùm quidẽ ſpecierũ: paruæ enim ad cõceptionem præſtantiores ſunt maioribus, tenues craſsis, albæ rubicundis, nigræ liuidis. Quæ itẽ venas conſpicuas habent, meliores ſunt q̃ quibus nõ apparent, carnem autem vberiorem habere, aniculæ malũ eſt. mammas autem tumidas ac magnas, bonũ. Atq; hæc quidem ad viſum expoſita ſunt. Verùm interogare oportet etiã de mẽſtruis purgationibus, an omnibꝰ menſibus cõpareant, & an

Τῶν δὲ γυναικῶν ὅσαι μᾶλλον καὶ ἧσσον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν πεφύκασιν, ὧδε ἀποσκέπτεσθαι· πρῶτον μὲν τὰ εἴδεα· σμικραί τε γὰρ μειζόνων ἀμείνονες ξυλλαμβάνειν, λεπταὶ παχειῶν, λευκαὶ ἐρυθρῶν, μέλαιναι πελιδνῶν. φλέβας ὅσαι ἐμφανέας ἔχουσιν, ἀμείνονες ἢ ὅσῃσι μὴ καταφαίνονται. σάρκα δὲ ἐπίθρεπτον ἔχειν πρεσβυτικῇ πονηρόν. μάζους δὲ ὀγκηρούς τε καὶ μεγάλους, ἀγαθόν. ταῦτα μὲν πρὸς τῇ ὄψει δῆλά ἐστι. πυνθάνεσθαι χρὴ καὶ περὶ τῶν καταμηνίων, ἢν πάντας μῆνας φαίνωνται, καὶ ἢν πλῆθος ἱκανὸν, καὶ ἢν

copia ſatis magna, & an boni coloris ſint &

ἐν χροιῇ τε καὶ ἴσα ἐν ἑκάστοισι τῶν χρόνων, καὶ ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τῶν μηνῶν· οὕτω γὰρ ταῦτα γίνεσθαι ἄριστον.

Τὸ δὲ χωρίον ἐν ᾧ ἡ σύλληψίς ἐστιν, ὃ δὴ μήτρην ὀνομάζομεν, ὑγιές τε χρὴ εἶναι, καὶ ξηρὸν, καὶ μαλθακὸν, καὶ μήτ' ἀνεσπασμένον ἔσω, μήτε προπετὲς, μήτε τὸ στόμα αὐτῆς ἀπεστράφθω, μήτε ξυμμεμυκέτω, μήτ' ἐκπεπλήχθω· ἀμήχανον γὰρ ὅ,τι ἂν ᾖ τῶν τοιούτων κωλυμάτων σύλληψιν γενέσθαι.

Ὁκόσαι μὲν οὖν τῶν γυναικῶν μὴ δύνανται ἐν γαστρὶ λαμβάνειν, φαίνονται δὲ χλωραὶ, μήτε πυρετοῦ μήτε τῶν σπλάγχνων αἰτίων ἐόντων, αὗται φήσουσι κεφαλὴν ἀλγέειν, καὶ τὰ

æquales in ſingulis temporibus, & in ijſdem mēſium diebus. Sic enim has fieri optimum eſt.

Locū verò in quo conceptio fit, quem ſanè vterū nominamꝰ, ſanum eſſe oportet, & ſiccum, ac mollem. Sit item neque retractus, neque pronus, neq; os ipſius ſit auerſum, neq; concluſum, neq; euerſum. fieri enim nō poteſt vt cōceptio fiat, quodcunque tandem talium impedimentorum affuerit.

Quęcunque igitur mulieres in vtero cōcipere nō poſſunt, verùm pallidæ apparēt, neque febre, neque viſceribus in cauſa exiſtentibus, hæ capite ſe dolere dicēt, &

menſes ſibi malè ac meracos prodire. Siue autem breui, ſiue longo tempore, ipſis ſic affectis menſes nõ cõparuerũt, aut vteri in his purgatione opus habent. Quæcunque verò bene colorata ſunt, & carnem multam ac pinguem habent, & venulas occultatas, & dolore carent, & mẽſes his aut omnino non apparent, aut modici & meraci prodeunt. Hic modus difficillimus eſt adcogendum vt concipiant. Si verò menſibus comparentibus inculpatè, & mulier ſic corpore diſpoſita fuerit, & non conceperit, locus in quo eſt vter⁹ in cauſa eſt,

καταμήνια πονηρῶς τε σφίσι καὶ ἀκρίτως γίνεσθαι. καὶ ὀλίγως δὲ καὶ πουλὺν χρόνον ἐν τῇσιν οὕτω διακειμένῃσιν ἀφανέα, ἢ αἱ μῆτραι καθάρσιος ταύτῃσι προσχρῄζουσιν. ὁκόσαι τε εὔχροιοί τε εἰσι, καὶ σάρκα πολλήν τε καὶ πίειραν ἔχουσι, καὶ φλέβια κεκρυμμένα, ἀνώδυνοί τε εἰσι, καὶ τὰ καταμήνια ταύτῃσιν ἢ παντάπασιν οὐ φαίνεται, ἢ ὀλίγα τε καὶ ἀκρίτως γίνεται. τῶν τρόπων οὗτος ἐν τοῖσι χαλεπωτάτοισίν ἐστι καταναγκάσαι ὡς ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. ἢν δὲ ἐπιφαινομένων τῶν καταμηνίων ἀπροφασίστως, τό τε σῶμα ὧδε διάκειται ἡ γυνὴ, καὶ μὴ συλλαμβάνῃ, τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἡ μήτρη, αἴτιον,

ὥστε μὴ δύνασθαι γίνεσθαι ἔκγονα· ἢ γὰρ ἀνεσπασμένον ἐστὶν, ἢ ἐκπεπληγμένον· τὰ γὰρ ἄλλα καταγινόμενα ἐνταῦθα, ξὺν ὀδύνῃσί τε γίνεται, καὶ ἀχροίῃσί τε καὶ τήξει.

Ἧσι δ' ἂν ἕλκος γένηται ἐν τῇσι μήτρῃσιν, εἴτε ἐκ τόκου, εἴτε ἐκ φύματος, εἴτε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, πυρετούς τε καὶ βουβῶνας ταύτῃσιν ἀνάγκη ἐπιγίνεσθαι, καὶ ὀδύνας ἐν τοῖσι χωρίοισι τούτοισιν. εἰ δὲ καὶ τὰ λοχεῖα συναπολειφθείη, ταῦτα ὑπάρχοντα κακὰ, πάντη ἀκριτώτερά τε καὶ χρονιώτερα. καὶ πρὸς τούτοισιν ὑποχονδρίων τε καὶ κεφαλῆς ὀδύναι.

Ἕλκεος δὲ γινο-

vt fœcunda fœtu fieri non posſit: aut enim reuulſus eſt, aut euerſus: nam & alia quæ iſthic fiunt, cum doloribus decolorationéque ac colliquatione fiunt.

Quibus porrò vlcus factum fuerit in vtero, ſiue ex partu, ſiue ex tuberculo, ſiue ex alia quadã cauſa, his febres & inguinum tumores ſuccedere neceſſe eſt, & dolores in his locis. Si verò etiam puerperij purgamenta ſimul fuerint intercepta, hæc mala ſi fuerint, omnino & meraciora ſunt & diuturniora. Et ad hæc præcordiorum ac capitis dolores.

Vlcere autem fa-

ctо & ſanato, locum hunc lęuiorem ac du riorē fieri neceſſe eſt, & minus cōcipere poſ ſe. Si verò ſolū in ſini ſtra parte fiat vlcus, & mulier in vtero cō cipiat, ſiue dū adhuc habet vlcus, ſiue vbi iam ſana eſt maſculū magis enixuram eſſe ſpes eſt. ſi verò in dex tra parte vlcus fiat, & mulier concipiat, fœ- mineū magis fore fœ tum expectandū eſt. At ſi febres corripiāt concipere non poten tem, & attenuata ſit muliercula, interro- gare oportet, an vteri vlcus aliquod habeāt, aut aliud quippam ex malis de quibus ſcri- pſi. Si enim in hoc lo- co nihil mali ſubeſſe apparuerit, quod cau

μένου, καὶ ἐξυγιασθέν τος, τὸ χωρίον τοῦτο ἀνάγκη λειότερον καὶ σκληρότερον γίνεσθαι, καὶ ἧσσον δύνασθαι ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. εἰ δὲ μοῦνον ἐν τοῖσιν ἐπ' ἀρι στερὰ γένοιτο ἕλκος, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ λάβοι, εἴτε τὸ ἕλκος ἔτι ἔχου- σα, εἴτε λοιπὸν ἤδη ὑγιὴς ἐοῦσα, ἄρσεν μᾶλ λον τεκεῖν αὐτὴν ἐλπίς ἐστιν. εἰ δὲ ἐν τοῖσιν ἐπὶ δεξιὰ τὸ ἕλκος γένοιτο, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχοι, θῆλυ μᾶλλον τὸ ἔκγο νον χρὴ δοκέειν ἔσεσθαι. ἢν δὲ πυρετοὶ γίνωνται οὐ δυναμένῃ ἐν γαστρὶ λαβεῖν, καὶ λεπτῆς βη- χὸς ἐχούσης, πυνθάνε σθαι χρὴ, μή τι αἱ μῆτραι ἕλκος ἔχουσιν, ἢ ἄλλό τι τῶν πονηρῶν ὧν ἔγρα- ψα. εἰ δὲ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μηδὲν ὑπεὸν κα

κἢν φαίνοιτο αἴτιον τῆς λεπτώσιός τε καὶ τοῦ μὴ συλλαμβάνειν δύνασθαι, αἷμα ἐμέσαι τὴν γυναῖκα προσδόκιμον. τὰ δὲ καταμήνια τῇ τοιαύτῃ ἠφανίσθαι ἀνάγκη. ἢν δὲ ὁ πυρετὸς λυθῇ ὑπὸ τῆς ῥήξιος τοῦ αἵματος, καὶ τὰ καταμήνια φανῇ, ἐν γαστρὶ λήψεται. ἢν δὲ τὰ τῆς γαστρὸς πρὶν ἢ τὸ αἷμα ἀναῤῥαγῆναι, ὑγρὰ γένηται πονηρὸν τρόπον, κίνδυνος ἀπολέσθαι τὴν γυναῖκα ἔμπροσθεν, ἢ τὸ αἷμα ἐμέσαι.

Ὁκόσαι δὲ ἐν γαστρὶ δοκέουσιν ἔχειν, οὐκ ἔχουσαι, καὶ πολλοὺς μῆνας ἐξαπατῶνται, τῶν καταμηνίων οὐ φαινομένων, καὶ τὰς γαστέρας ὁρῶσιν αὐξανομένας τε καὶ κινεομένας,

ſa ſit attenuationis, & quòd concipere nõ poſsit, ſanguinem vomiturã eſſe mulierẽ expectãdũ eſt. menſes autem tali neceſſariò euanuerunt. Si verò febris ſoluta fuerit à ſanguinis eruptione, & menſes cõparuerint, in vtero cõcipiet. Si verò priuſquam ſanguis erumpat, alui excrementa liquida facta fuerint prauo modo, periculum eſt periturã eſſe mulierẽ antea quàm ſanguinem vomat.

Quæcunque in vtero ſe concepiſſe putant, & non conceperunt, & p multos menſes fallũtur, mẽſtruis purgationibus nó apparẽtibus, & vẽtres augeri ac moueri vidẽt,

hæ & caput dolent, & collũ, & pręcordia, & in mammis lac ipsis nõ est, nisi modicum quiddam atque id aquosum. Postquam verò ventris tumiditas exoluta fuerit, ac molles factæ fuerint, in vtero concipient, si non aliud quoddam impedimentum ipsis fiat. Nam hæc affectio bona est ad mutationem in vtero faciendam, vt post hoc tempus in vtero concipiant. At his quæ conceperunt, dolores hi non fiunt, nisi familiares his fuerint, capitis dolores, & lac in mammis gignitur.

At verò eas quæ à diuturnis fluxionibꝰ

αὗται κεφαλήν τε ἀλγέουσι, καὶ τράχηλον, καὶ ὑποχόνδρια, καὶ ἐν τοῖσι τιτθοῖσι γάλα οὐκ ἐγγίνεται σφῖσιν, εἰ μὴ ὀλίγον τι καὶ ὑδαρές. ἐπὴν δὲ τὸ κύρτωμα τὸ τῆς γαστρὸς ἀπολυθῇ, καὶ λαπαραὶ γένωνται, αὗται ἐν γαστρὶ λήψονται, ἢν μήτι ἄλλο κώλυμα γένηται σφῖσιν· ἔστι τὸ πάθος γε τοῦτο ἀγαθὸν ὥστε μεταβολὴν ποιῆσαι ἐν τῇ ὑστέρῃ, ὥστε μετὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. τῇσι δ' ἐχούσῃσιν ἐν γαστρὶ τὰ ἀλγήματα ταῦτα οὐ γίνεται, ἢν μὴ ξυνήθεα ἔωσι ταύτῃσιν αἱ κεφαλαλγίαι, καὶ γάλα ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν ἐγγίνεται.

Τὰς δὲ ἀπὸ τῶν ῥόων τῶν πολυχρονίων

ἐχομένας, ἐρωτᾶν εἰ κεφαλὴν ἀλγέουσι, καὶ ὀσφὺν, καὶ τὸ κάτω τῆς γαστρός. ἔρεσθαι δὲ καὶ περὶ αἱμωδίας, καὶ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ ἤχων. ὁκόσαι δὲ νήστιες ἐοῦσαι, ὑπόχολα ἐμέουσι πολλὰς ἡμέρας, μήτε ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, μήτε πυρεταίνουσαι, πυνθάνεσθαι ἕλμινθας στρογγύλας εἰ ξυνεμέουσιν· ἢν δὲ μὴ ὁμολογέωσι, προλέγειν αὐτῇσι τοῦτο ἔσεσθαι. γίνεται δὲ μάλιστα μὲν τῇσι γυναιξὶ τὸ νόσημα τοῦτο· ἔπειτα δὲ καὶ παρθένοις, τοῖσι δ' ἄλλοισιν ἀνθρώποισιν ἧσσον.

Ὅσαις δὲ ἄνευ πυρετῶν ὀδύναι γίνονται, θανάτους μὲν οὐκ

vexãtur, interrogare oportet an caput doleant, & lũbos, & infernam ventris partem. Interrogãdę sunt etiã de dentiũ stupore, & visus hebetudine, & aurium sonitu. Quęcunq; autem dum ieiunæ sunt, subbiliosa vomũt ꝑ multos dies, quum neq; vterum gestent, neq; febricitẽt, eas interrogare oportet an lumbricos rotundos simul vomãt. Si enim hoc non confitentur, prædicendũ est ipsis futurum esse. Fit autem hic morbus maximè quidem mulieribus: deindeverò etiam virginibus, alijs autem hominibus minus.

Quibuscũq; verò sine febribus dolores fiũt, mortem quidẽ non

inducunt. verùm pleriq; diuturni sunt & multas mutatiões ac recidiuas habẽt. Modi autem hi sunt: primùm quidem ex capitis doloribus, aliqui sunt leues, aliqui multo grauiores. Vtrosq; verò hoc modo considerare oportet.

Quicunq; hebetem visum habẽt, & rubor quidã ipsis fit in oculis, & pruritus frontẽ vexat his sanguis sua sponte manãs opitulatur. Atq; hic mod⁹ necessariò simplex est.

Quibus verò dolores circa caput & frõtem, ex magnis vẽtis fiunt, & ex frigorib⁹ cùm vehementer cal facti fuerint eos gra-

ἐξοργάζονται. πολυχρόνιοι δὲ αἱ πλείους εἰσὶ, καὶ πολλὰς μεταστάσιας ἔχουσι καὶ ὑποστροφάς. οἱ δὲ τρόποι, πρῶτον μὲν τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγημάτων, τὰ μὲν εὐήθεα, τὰ δὲ χαλεπώτερα πολλῷ. χρὴ δὲ ὑποσκέπτεσθαι ἑκάτερα αὐτῶν, ὧδε.

Ὁκόσοι δὲ αὐτῶν ἀμβλυώσσουσι, καὶ ἐρυθός τι ἔχουσιν, ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖσι γίνεται, καὶ κνησμὸς ἔχει τὸ μέτωπον, τούτοισιν ἀρήγει αἷμα ῥυὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. καὶ ἐξ ἀνάγκης ἁπλοῦς οὗτος ὁ τρόπος.

Οἷσι δὲ ὀδύναι περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπον, ἔκ τε τῶν ἀνέμων τῶν μεγάλων γίνονται, καὶ ἐκ τῶν ψυχέων ὅταν θαλφθῶσιν ἰσχυρῶς, τούτους δὲ κορύ-

ζαι

ξαι μὲν τελείως μάλιστα ἀπαλλάσσουσιν. ὠφελέουσί τε καὶ πταρμοὶ, καὶ βλένναι ἐν τῇσι ῥισὶ γινόμεναι, μᾶλλον μὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου· εἰ δὲ μὴ, ἐξ ἀνάγκης. κόρυζαι γίνονται τελέως, ὥστε καὶ βῆχας ἐπιγενέσθαι· οἵ τε πταρμοὶ ἐπιγινόμενοι, τὰς ὀδύνας ἢν μὴ παύωσι, φύματα ἀνάγκη ἐπιγενέσθαι καὶ ἀχροίας τούτοισιν.

Ὁκόσοισι δὲ ὀδύναι ἄνευ προφασίων τε γίνονται, καὶ πολυχρόνιοι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ κεφαλῇ, ἰσχνοῖσί τε ἐοῦσι καὶ ἀμενηνοῖσι, προσδέχεσθαι τούτοισι τὸ νόσημα πολλῷ χαλεπώτερον τοῦ πρόσθεν. ἢν δὲ καὶ ἐς τὸν τράχηλόν τε καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀδύνη καταβαίνῃ τὴν κεφαλὴν ἀπολιποῦσα, καὶ αὖθις

uedines quidẽ maximè perfectè liberant. proſunt autem & ſternutationes,& q̃ muci in naribus fiũt,magis quidem ſua ſpõte: ſin minus,coacte. Graue dines autẽ fiũt p̄fectè, adeò vt & tuſſes ſuccedãt: & ſternutationes ſuccedentes,ſi dolores non ſedauerint, neceſſe eſt tubercula & decolorationes his ſuccedere.

Quibus autẽ dolores ſine manifeſtis cauſis fiũt, & diuturni, & in toto capite, ſúntq; ipſi & graciles & debiles,his prædicendũ eſt morbũ longè grauiorem priore eſſe. Si verò etiam ad collum,& ad dorſum dolor deſcendat, caput relinquens, & rur-

ſus ad caput recurrat, adhuc grauior fit. Verùm omniũ horũ grauiſsimus eſt, ſi ex capite ad collũ ac dorſum tendat. Vtilitates autem his ex abſceſsib⁹ fore expectãdum eſt: aut vbi pus ꝑ tuſsim reiecerũt, aut hæmorrhoidas habẽt, aut puſtulas in corporibus enatas. Cõfert etiã caput furfures habens.

Torpores & pũcturæ purginoſæ velut ab vrtica, quibus per caput diſcurrunt, aliquãdo ꝑ totũ, aliquãdo per aliquã partem: ſæpe verò & frigiditas aliqua ab ipſis ſentiri putatur, velut ꝑ caput diſcurrere, hos interrogare oportet, an etiã ad sũmã linguã punctura illa ꝓcedat.

πάλιν παλινδρομέει ἐς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔτι χαλεπώτερον γίνεται. τούτων δὲ πάντων δεινότατον, εἰ ξυντείνοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν τε καὶ τὸν νῶτον. τὰς δὲ ὠφελείας τουτέοισι προσδέχεσθαι ἐξ ἀποστασίων ἔσεσθαι· ἢ πύον ῥήξασιν, ἢ αἱμοῤῥοΐδας ἔχουσιν, ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖς σώμασι. λυσιτελέει δὲ καὶ ἀπιτυρωθεῖσα ἡ κεφαλή.

Νάρκαι δὲ καὶ κνιδώσιες οἷσι διὰ τῆς κεφαλῆς διαΐσσουσι, τότε μὲν διὰ πάσης, τότε δὲ διὰ μέρεος τινός· πολλάκις δὲ καὶ ψυχρόν τι δοκέει αὐτοῖσιν, εἰ διαχωρέει διὰ τῆς κεφαλῆς, τούτους ἐπανέρεσθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ἄκρην ἀφικνεῖται ἡ κνίδωσις· εἰ

ἢν τοῦτο ποιέοι, τέλεον τὸ νόσημα γίνεται, καὶ χαλεπώτερον ἀπαλλάξαι. εὔπορος δὲ ἄνευ τούτου. οἱ δὲ τρόποι τῶν ὠφελειῶν ἐξ ἀποστασίων οἷς περ προγέγραπται. ἧσσον μέντοι ἐπιγίνονται ἀποστάσιες τῶν τούτοισιν ἢ ἐκείνοισιν.

Ὁκόσους δὲ ξὺν τῇσιν ὀδύνῃσιν σκοτόδινοι λαμβάνουσι, δυσαπάλλακτον καὶ μανικόν. γέρουσι δὲ ὁ τρόπος οὗτος μάλιστα γίνεται. αἱ δὲ ἄλλαι νόσοι αἱ ἀμφὶ κεφαλὰς, ἀνδράσι τε καὶ γυναιξὶν, ἀσφαλῶς ἰσχυρέσταται, καὶ πολὺ χρονιώτεραι. γίνονται δὲ καὶ νεανίσκοισί τε καὶ παρθένοισι τῇσιν ἐν ἡλικίῃ, καὶ μάλιστα τῶν καταμηνίων ἐς τὴν πρόοδον.

Si enim hoc fecerit, perfectus morbus fit, & qui difficilius submoueri posſit. Verũ absq; hoc facilis eſt. Modi verò vtilitatũ cõſequendarũ ex abſceſsibus contingent, veluti antea ſcriptum eſt. Sed tamẽ abſceſſus minus in his ſuccedunt, quàm in illis.

Quoſcunque verò vnà cũ doloribus vertigines corripiũt, malum ægrè exolubile ac furioſum exiſtit. ſenibus autẽ maximè hic modus fit. At alij morbi circa caput, & viris, & mulieribus, cum ſecuritate vehemẽtiſsimi ſunt, & diuturniores: fiunt autẽ & adoleſcentibus, & virginib⁹ in ea pubertatis ætate, & maximè circa mẽſiũ ꝓgreſsũ.

Mulieribꝰ verò in capitis doloribus, alía quidẽ omnia fiũt, quę & viris. Verùm pũctura illæ pruriginoſę & affectiones atrabilariæ, his minus quàm viris, ſi nõ menſes penitus aboliti fuerint.

Quibꝰ colores dũ iuuenes ſunt, praui ſunt ad multũ tẽpus, & cõtinẽter, nõ tamẽ morbi regij modo: hi ſiue viri ſint, ſiue fœminę, caput dolẽt, & lapides ac terrã comedunt, & hęmorrhoidas habẽt.

Pallidi verò cũ viro re colores qui diuturni ſunt, & morbus regius vehemẽs nõ eſt, alia quidẽ eadẽ facere ſolent, verùm pro lapidum ac terræ eſu,

τῇσι δὲ γυναιξὶν ἐν τῇσι κεφαλαλγίῃσι, τὰ μὲν ἄλλα πάντα γίνεται, ἃ καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. αἱ κνιδώσιες δὲ καὶ τὰ μελαγχολικὰ, ταύτῃσιν ἧσσον, ἢ τοῖσιν ἀνδράσιν, ἢν μὴ τὰ καταμήνια τελέως ἠφανισμένα ᾖ.

Οἷσι δὲ τὰ χρώματα νέοις ἐοῦσι πονηρά ἐστι πολλὺν χρόνον, ξυνεχέως δὲ, μὴ ἰκτεριώδεα τρόπον, οὗτοι καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, κεφαλὴν ἀλγέουσι, καὶ λίθους τε καὶ γῆν τρώγουσι, καὶ αἱμοῤῥοΐδας ἔχουσι.

Τὰ δὲ χλωρὰ χρώματα ὅσα χρόνιά εἰσι, καὶ μὴ ἰσχυροὶ ἴκτεροι εἰσι, τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτὰ ποιέειν αὐτοῖσι ξυμβαίνει. αὐτὶ δὲ τῶν λίθων τούτους καὶ τῆς γῆς τρώξιος τὰ ὑποχόνδρια λυπέει μᾶλλον

ἢ τῶν ἑτέρους.

Ὁκόσοι δὲ πουλὺν χρόνον ὠχροὶ φαίνονται, καὶ τὰ πρόσωπα ἐπηρμένα ἔχοντες, εἰδέναι χρὴ τούτους τὴν κεφαλὴν ὀδυνωμένους ἢ περὶ τὰ σπλάγχνα ἀλγήματα ἔχοντας, ἢ ἐν τῇ ἕδρῃ κακόν τι ἐν ἑωυτοῖσι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τῶν τοιούτων φαινομένων, οὐχ ἕν τι τούτων τῶν κακῶν φαίνεται, ἀλλ᾽ ἔστιν ὅτε πολλὰ, ἢ καὶ πάντα.

Οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ὁρῶντες, οὓς δὴ νυκτάλωπας καλέομεν, οὗτοι ἁλίσκονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος νέοι, ἢ παῖδες ἢ καὶ νεανίσκοι· καὶ ἀπαλλάσσονται ὑπὸ τοῦ αὐτομάτου, οἱ μὲν τεσσαρακονθήμεροι, οἱ δὲ ἑπτάμηνοι· τισὶ δὲ καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον παρέ-

præcordia hos magis affligunt q̃ alteros.

Quicũq; verò multo tẽpore pallidi apparẽt, & facies in tumorẽ eleuatas habẽt, eos caput dolere sciẽdum eſt, aut circa viſcera dolorẽ habere, aut in ſede malũ aliquod in ſeipſis. Ex his autẽ apparẽtibus pleriſq;, non vnũ aliquod horum malorum apparet, ſed plerũq; multa, aut etiam omnia.

Qui nocte vident, quos ſanè nyctalopas vocamus, hi morbo corripiũtur iuuenes, aut pueri, aut etiam adoleſcentes: & liberãtur ſua ſpõte, aliqui in quadragĩta dieb⁹, aliqui ſeptimo menſe: quibuſdã verò & p totũ annum perman,

ſit. Quapropter de tẽpore coniectare oportet, ita vt & ad morbi robur, & ad ægri ætatem reſpicias. Abſceſſus autem his proſunt inſuper apparentes, & ad infernas partes fluentes. Verùm nõ valde accedũt, propter iuuentutẽ. At mulieres non corripiuntur ab hoc morbo, neq; virgines quibus menſes cõparent. Quibus autem lachrymarũ fluxiones diuturnæ fuerint, & hi nyctalopes fiunt, eos interrogare oportet, an caput doluerint anteà, quàm hæc reuelàrunt.

Quicunq; dum neque febricitãt, neque decolores ſunt, ſæpe & verticem & tempo

μένει. σημαίνει δὲ χρὴ περὶ τοῦ χρόνου, ἔς τε τὴν ἰσχὺν τοῦ νοσήματος ὁρῶντα, ἔς τε τὴν ἡλικίην τοῦ νοσέοντος. αἱ δὲ ἀποστάσιες, ὠφελέουσι μετὰ τούτους ἐπιφαινόμεναί τε καὶ, ἐς τὰ κάτω ῥεούσαι. ἐπιγίνονται δὲ οὐ κάρτα, διὰ τὴν νεότητα. αἱ δὲ γυναῖκες οὐχ ἁλίσκονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου, οὐδὲ παρθένοι ᾗσι τὰ ἐπιμήνια φαίνονται. οἷσι δὲ ῥεύματα δακρύων πολυχρόνια, ἢ νυκτάλωπες γίνονται, τούτους ἐπανερωτᾶν, ἢν τὴν κεφαλὴν προηλγηκότες ἔωσι, πρὸ τῶν ἀποκηρυγμάτων τουτέων.

Ὁκόσοι δὲ μήτε πυρετήναντες, μήτε ἄχροοι ἐόντες, ἀλγέουσι πολλάκις τήν τε κορυφὴν, καὶ τῶν κροτά

φους, ἣν μὴ τὴν ἄλλην φανερὴν ἔχωσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ βαρὺ φθέγγωνται, ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, τούτοισιν αἷμα ῥαγῆναι διὰ τῶν ῥινῶν προσδέχεσθαι. οἷσι δὲ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥεῖ, δοκέουσιν οἷόν τ' ὑγιαίνειν τἄλλα. τούτους δὲ ἢ σπλῆνα εὑρήσεις ἐπηρμένον ἔχοντας, ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλγέοντάς τι καὶ μαρμαρυγῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαινόμενον σφίσι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τῶν τοιούτων ἅμα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς οὕτως ἔχοντα φαίνεται, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ σπληνός.

Οὖλα δὲ πονηρὰ καὶ στόματα δυσώδεα, οἷσι σπλῆνες μεγάλοι· ὁκόσοι δὲ ἔχουσι σπλῆνας μεγάλους, μήτε αἱμοῤῥαγίαι

ra dolent, ſi nõ alium manifeſtũ habuerint abſceſſum in facie, aut grauiter loquantur, aut dẽtes doleãt, his ſanguinem per nares erupturũ eſſe expectandũ eſt. Quibus verò ex naribus ſanguis fluit, hi alioqui ſani eſſe vidẽtur: hos autem vel ſplenem in tumorem eleuatum habere comperies, vel caput dolere, & ſplendicans quiddam ipſis ob oculos obuerſari. Pleriſque verò horum ſimul & caput & ſplen, hoc modo ſe habere apparent.

Gingiuæ vitiatæ, & ora graueolentia his ſunt, quibꝰ ſplenes magni. Qui verò habent ſplenes magnos, nec ſanguinis eruptiones

fiũt, nec os fœtidũ, horũ tibiæ praua vlcera habẽt, & cicatrices nigras. ſin aliũ patẽtem habeãt abſceſſũ in facie, aut graue loquãtur, aut dẽtibꝰ doleãt, ijs sanguinis eruptio per nares expectãda. at quibꝰ partes ſub oculis valde attollũtur ijs eſſe magnos lienes cóperies. Sin & in pedibus tumores accedãt, aquã etiam habere videbuntur. verùm vẽter, & lũbi ſpectãdi.

Diſtortiones verò in facie, nulli alij corporis parti cõmunes, cito ſedãtur, aut ſua ſpõte, aut neceſsitate: reliqui verò ſiderantur. Quibus pręter motus impotẽtiã attenuatur

γίνονται, μήτε στόμα δυσῶδες, τουτέων αἱ κνῆμαι ἕλκεα πονηρὰ ἴσχουσι, καὶ οὐλὰς μελαίνας. ἣν δ' ἄλλην φανερὴν ἔχωσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ βαρὺ φθέγγωνται, ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, τουτέοισιν αἱμοῤῥαγίην διὰ ῥινῶν προσδέχεσθαι. οἷσι δὲ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπαίρεται ἰσχυρῶς, τούτους σπλῆνας μεγάλους εὑρήσεις ἔχοντας. εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα προσγίνονται, καὶ ὕδωρ φανήσονται ἔχοντες· ἀλλὰ καὶ τὴν γαστέρα, καὶ τὴν ὀσφὺν ἐπικατιδεῖν.

Τὰ δὲ ἐν τοῖσι προσώποισι παραστρέμματα, ἣν μηδενὶ ἄλλῳ τοῦ σώματος ἐπικοινωνέῃ, ταχέως παύεται, καὶ αὐτόματα καὶ πρὸς ἀνάγκας. οἱ δ' ἄλλοι ἀπόπληκτοι. οἷσι μὲν τῷ μὴ δύνασθαι κινέειν, λεπτύνεται τὸ

νενοσηκὸς τοῦ σώματος, οὗτοι ἀδυνατοῦσι εἰς τὸ το καθίστασθαι. οἷσι δὲ ἔξω τήξιες μὴ ἐπιγίνονται, οὗτοι δὴ ἔσονται ὑγιέες. περὶ δὲ τοῦ χρόνου ὁπότε ἔσονται, προλέγειν ἔς τε τὴν ἰσχὺν τοῦ νοσήματος ὁρῶντα, καὶ ἐς τὸν χρόνον, καὶ ἐς τὴν ἡλικίην τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς τὴν ὥρην, εἰδὼς ὅτι τὰ παλαιότατα τῶν νοσημάτων, καὶ τὰ κάκιστα, καὶ κυλινδούμενα, βαρύτατα ὑπακούει· καὶ τὰ ἐν τοῖσι γεραιτάτοισι τῶν σωμάτων. ἔστι δὲ καὶ τὸ φθινόπωρόν τε καὶ ὁ χειμὼν τοῦ ἦρός τε καὶ τοῦ θέρεος ἀνεπιτηδειότερος ταῦτα τὰ νοσήματα ἀφιέναι.

Αἱ δὲ ἐν τοῖσιν ὤμοισι γενόμεναι ὀδύναι, ὁκόσαι μὲν ἐς τὰς χεῖρας ἐπικαταβαίνουσαι, νάρκας τε καὶ ὀδύνας πα-

morbida pars corporis, hi ſanari nequeũt. at quib⁹ colliquationes nõ accedunt, hi ſani euadẽt. Cæterũ de tempore quãdo ſani erũt, prædicẽdũ eſt, reſpectu habito ad vim morbi, ad tẽpus, & ad ætatẽ hominis, & ad anni tẽpus, ita vt eius rei memor ſis, quod vetuſtiſsimi morbi, & peſsimi, & qui reuoluuntur, grauiſsimè obediunt: itémque hi qui ſunt in vetuſtiſsimis corporib⁹. Sed & autũnus & hyems, ad tales morbos ſubmouẽdos minorem commoditatem exhibent quàm ver & æſtas.

Dolores porrò in humeris orientes, qui quidem ad manus deſcendunt, torporéſque ac dolores indu-

cunt, his abscessus nō succedūt, verū nigrā bilē vomētes sanātur. Qui verò isthic in humeris manent, aut etiā ad dorsum pgrediūtur, eos puris, aut atræ bilis vomitu effugiūt. Verùm de his ita cōsideratione̅ facere oportet. Si quidem enim facilè spirauerint ac graciles fuerint, atrā bilem ipsos vomituros esse spes est. Si verò difficiliùs spirauerint, & in faciem ipsis color incurrit qui prius nō erat, siue rubicundus, siue niger, eos magis pus sputuros esse sperandum est. Ad hæc verò considerandum est etiā, an in pedibus tumores sint: nam & hoc signum in his cō sentit. Atque hic mor

ῥέχουσιν, ταύτῃσιν ἀποστάσιες μὲν οὐκ ἐπιγίνονται· ὑγιάζονται δὲ, μελαίνας χολὰς ἐμέοντες. ὁκόσαι δὲ αὐτοῦ μένουσιν ἐν τοῖσιν ὤμοισιν, ἢ καὶ ἐς τὸν νῶτον ἀφικνέονται, ταύτας πύον ἐμέσαντες ἐκφυγγάνουσιν, ἢ μέλαιναν χολήν. καταμανθάνειν δὲ περὶ τουτέων ὧδε· ἢν μὲν εὔπνοοι ἔωσι καὶ ἰσχνοὶ, μέλαιναν χολὴν αὐτοὺς μᾶλλον ἐλπὶς ἐμέσαι. εἰ δ' αὖ δυσπνοώτεροι, καὶ ὑπὸ τὸ πρόσωπον ἐπιτρέχει τι αὐτοῖσι χρῶμα, ὃ πρόσθεν οὐκ ἐπεγένετο, ὑπέρυθρον, εἴτε μέλαν, τούτους πύον ἐλπὶς μᾶλλον πτύσειν. σκέπτεσθαι δὲ πρὸς τούτοισι, καὶ εἰ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα ἔνεσι· καὶ γὰρ καὶ τὸ σημεῖον τούτοισιν ὁμολογέον ἐστί. τὸ δὲ νόση-

μα ἐστι, τοῖσιν ἀνδράσι προσγίνεται ἰσχυρότατον, τοῖσιν ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων ἐς τὰ ἑξήκοντα. τὴν ἡλικίην δὲ ταύτην μάλιστα ἰσχιάδες βιάζονται.

bus, viris vehemẽtissimus esse solet, à quadragesimo anno vsq; ad sexagesimũ. Qua ætate etiam coxendicum morbus maximè affligit.

Σκέπτεσθαι δὲ δεῖ ὧδε περὶ ἰσχιάδων. ὁκόσοιι γὰρ τῶν γεραιτέρων αἵ τε νάρκαι ἰσχυρόταται καὶ καταψύξιες τῆς ὀσφύος τε καὶ τῶν σκελέων, καὶ τὸ αἰδοῖον ἐπαίρειν ἀδυνατέουσι, καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει, εἰ μὴ πρὸς ἀνάγκην, καὶ κοπρώδης μύξα πολλὴ διεξέρχεται, τουτέοισι χρονιώτατον τὸ νόσημα ἔσται· καὶ προλέγειν ἐνιαυτὸν τὸ ἐλάχιστον, ἀφ' οὗ χρόνου ἤρξατο τὸ νόσημα γίνεσθαι. καὶ τὰς ὠφελείας ἐς τὸ ἔαρ τε

Porrò de coxendicũ morbo sic considerationẽ facere oportet. Quibuscunq; senioribus torpores vehementissimi sunt, & perfrigerationes tum lũborum, tum cruriũ, & qui pudendũ arrigere nõ possunt, & q·bus aluus nõ egerit, nisi ad necessitatem coacta, & prodit ipsis multus stercoraceus muc⁹, his maximè diuturnus morbus erit: prædicendúmque est annum vt minimum duraturum esse morbũ, ab eo tẽpore quo incepit, & opẽ ad ver,

& æstatẽ expectandã
esse. At verò iuueni-
bus nõ quidẽ min⁹ do
loris inducit coxẽdi-
cũ morbus, verũ bre-
uior est. nã xl. die li-
berãtur. Sed neq; tor
pores vehemẽtes acce
dunt, neq; perfrigera
tiones crurũ ac lũbo-
rũ. Quibus autem hic
morbus est quidẽ in
lũbis ac cruribus, nõ
autẽ affligit adeo vt
decũbant, considera-
re oportet an alicubi
sint collectiões in co
xa, & interrogare an
ad inguẽ dolor pgre
diatur. Si enim ambo
hæc habet, diuturnus
fit morbus. Interrogã
dũ insuper est, an infe
riore torpores insint,
& ad poplitẽ pgrediã
tur, & si hoc fateatur,
rursus rogandũ, an &
p tibiã ad summũ pe-

καὶ τὸ θέρος προσδέχε
σθαι. τοῖσι δὲ νεανίσκοι-
σιν, ἐπώδυνοι μὲν οὐχ
ἧσσον αἱ ἰσχιάδες, βρα-
χύτεραι δέ· καὶ γὰρ τεσ-
σαρακονθήμεροι ἀ-
παλλάσσονται. ἀλλ' οὐ-
δὲ αἱ νάρκαι ἐπιγίνον
ται ἰσχυραὶ, οὔτε αἱ κα-
ταψύξιες τῶν σκελέων ἐκ
καὶ τῆς ὀσφύος. οἷσι δὲ τὸ
νόσημα τοῦτο ἐστὶ μὲν ἐν
τῇ ὀσφύϊ καὶ τῷ σκέ-
λει, βιάζεται δὲ οὐχ οὕτως
ὥστε κατακεῖσθαι, ξυ-
στρέμματα σκέπτεσθαι
μὴ ἧσσον ἐν τῷ ἰσχίῳ, καὶ
ἐπανέρεσθαι, εἰ ἐς τὸν βου
βῶνα ἡ ὀδύνη ἀφικνεῖ
ται. ἢν μὲν ταῦτ' ἔχῃ ἄμ
φω, χρόνιον τὸ νόση
μα γίνεται. ἐπανέρεσθαι
δὲ καὶ εἰ ἐν τοῖς μηροῖς νάρ
και ἐγγίνονται, καὶ ἐς
τὴν ἰγνύην ἀφικνοῦνται
καὶ ἢν φῇ, αὖθις ἐρέσ
θαι, καὶ ἢν διὰ τῆς κνή-
μης, ἕως τὸν ταρσὸν τοῦ

ποδός. ὁκόσοι δ' αὖ τούτων τὰ πλεῖστα ὁμολογέουσιν, εἰπεῖν αὐτοῖσιν, ὅτι τὸ σκέλος σφιν, ὁτὲ μὲν θερμὸν γίνεται, ὁτὲ δὲ ψυχρόν. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη, ὁκόσοισι μὲν ἀπὸ τὴν ὀσφὺν ἐκλείπουσα ἐς τὰ κάτω τρέπεται, θαρσύνειν. ὁκόσοισι δὲ τά τε ἰσχία καὶ τὴν ὀσφὺν μὴ ἐκλείπουσα ἐς τὰ ἄνω τρέπεται, προλέγειν δεινὰ εἶναι. οἷσι δὲ περὶ τὰ ἄρθρα, ὀδύναι τε γίνονται καὶ ἐπάρσιες, καὶ καταπαύονται, οὐκ ἐν τῷ ποδαγρικῷ τρόπῳ, εὑρήσεις τά τε σπλάγχνα μεγάλα, καὶ ἐν τῷ οὔρῳ λευκὴν ὑπόστασιν. καὶ τοὺς κροτάφους ἢν ἐπαείρῃ, φήσει πολλάκις ἀλγέειν, φήσει δὲ καὶ ἱδρῶτας αὐτῷ γίνεσθαι νυκτερινούς. ἢν δὲ μήτε ἀπὸ τοῦ οὔρου ὑφίσταται ἡ ὑπόστασις αὕτη, μήτε οἱ ἱδρῶτες γίνονται, κινδυ-

dē ꝓcedāt. Qui enim pleraq; horū confeſſi fuerint, his dicēdum crura nūc calida, nūc frigida fieri. Quòd ſi morbus hic lumbos relinquēs, aliquibus ad infernas partes vertatur, eos confidentes eſſe iube. Quibuſcūq; verò coxas & lūbos nō relinquēs, ad ſuꝑnas partes cōuertitur, malū id eſſe prædicēdū eſt. At quibꝰ circa articulos dolores fiūt & tumores, & ſedantur, nō podagrico modo, in his cōperies viſcera magna, & in vrina ſubſidētiam albā. Et talis ſi tēpora eleuauerit, dicet ſe ſæpe dolere, dicet etiā ſudores ſibi nocturnos oboriri. Si verò neque in vrina ſubſidet talis ſubſidētia, nec ſudores

fiunt, periculũ est ne aut claudi fiãt articuli, aut affectio abscessus humore melli similis, sub ipsis nascatur. Fit autẽ hic morbus his quibus in pueritia & iuuentute sanguis ex narib⁹ fluere solitus desijt. Proinde interrogãdũ est de sãguinis eruptione, an ĩ iuuentute facta fuerit: & an pruriginosæ puncturæ, & in pectore, & in dorso insint: & quibus alui dolores fortes inducãt citra exturbationes, & quibus hæmorrhoides fiãt. hoc enim horum morborũ principium est. Si verò malo colore sint hi homines, interrogandũ est an caput doleant. Hoc enim fatebuntur. Quibus verò ex his alui dolores in dextris fuerint, dolores

νος ἢ χωλωθῆναι τὰ ἄρθρα, ἢ ὃ δὴ μελικηρίδα καλέουσι γίνεσθαι ὑπ' αὐτοῖσι. γίνεται δὲ τὸ νόσημα τοῦτο, οἷσιν ἐν τῇ παιδίῃ τε καὶ νεότητι ξυνήθες ἐὸν αἱμαῤῥεῖν ἐκ τῶν ῥινῶν, ἐπιπαύεται. ἐπανέρεσθαι οὖν περὶ τοῦ αἵματος ῥήξιος, εἰ ἐγένετο ἐν τῇ νεότητι· καὶ αἱ κνιδώσιες ἐν τῷ στήθει καὶ τῷ μεταφρένῳ, εἰ ἐνεισι. καὶ ὁκόσοις αἱ κοιλίαι ἰσχυρὰς ὀδύνας παρέχουσιν ἄνευ ἐνταραξίων, καὶ ὁκόσοισιν αἱμοῤῥοΐδες γίνονται· αὕτη γὰρ ἡ ἀρχὴ τῶν νοσημάτων τούτων. ἢν δὲ κακόχροοι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι φαίνωνται, ἐπανέρεσθαι καὶ κεφαλὴν εἰ ὀδυνῶνται· φήσουσι γάρ. τούτων δὲ ὁκόσοισιν αἱ κοιλίαι ἐπώδυνοι ἐν τοῖς δεξιοῖς, εἰσὶν τὰ ἀλ-

γήματα ἰσχυρότερα γίνεται· καὶ μάλιστα ὅταν πρὸς τῷ ὑποχονδρίῳ κατὰ τὸ ἧπαρ τὸ ὑπόλειμμα τῆς ὀδύνης ᾖ. ὠφελέει δὲ ταύτας τὰς ὀδύνας τὸ παραυτίκα ψόφος ἐν τῇ γαστρὶ γινόμενος. ἐπειταν δὲ ἡ ὀδύνη παύσηται, τὸ οὖρον παχὺ καὶ χλωρὸν οὐρέουσιν. ἔστι δὲ θανατώδης μὲν οὐδαμῶς ὁ τρόπος οὗτος, χρόνιος δὲ κάρτα. ὁκόταν δὲ παλαιὸν ἤδη ᾖ τὸ νόσημα, ἀμβλυώσσουσιν οἱ ἄνθρωποι ὑπ' αὐτοῦ. ἀλλ' ἐπανέρεσθαι περὶ τοῦ αἵματος, εἰ νέῳ ἐόντι ἐρρύη, καὶ περὶ τοῦ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ περὶ τῆς οὔρου τῆς κενώσιος χλωρότητος, καὶ ἀμφὶ τῶν ψόφων εἰ ἐγγίνονταί τε καὶ ὠφελέουσιν ἐπιγινόμενοι. φύσουσι γὰρ πάντα ταῦτα.

his acriores fiunt, & præsertim quũ ad pręcordium iuxta hepar reliquiæ doloris fuerint. His autem doloribus prodest strepitus statim in aluo obortus. Postq̃ autẽ dolor quieuerit, vrinam crassã ac pallidã meiũt. Atq; hic modꝰ letalis nõ est, verũ valde diuturnꝰ. quũ autẽ iã vetustꝰ fuerit morbus, homines ab ipso cæcutiũt. At de sãguine interrogare oportet, an in iuuẽtute fluxerit, & de visus hebetudine, & de vrinę euacuatiõis pallore, & de strepitibꝰ an insint & succedẽtes prosint. hęc enĩ oĩa fatebũtur.

* εἴτε ἐρυθρόν ἐστιν, εἴτε μέλαν, πυτίισι τοῦτον ἐλπίζειν μᾶλλον πλύσειν. σκέπτεσθαι δὲ τοτιόοισι καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα. τοῦτο τὸ σημεῖον τοῖσι τιτθοῖσιν ὁμόλογον ἐστιν.

Impetigines & lepræ, & vitiligines albæ quibus quidẽ iuuenibus aut pueris aliquid horũ factũ est, aut paulatim conspectum in multo tempore augescit: his non putare oportet abscessum esse, eã papularũ eruptionẽ, sed morbũ. Quib⁹ verò horũ quid factũ est multũ & derepente, hoc sanè fuerit abscessus. Fiũt autẽ leucæ quidẽ ex letalissimis morbis, qualis est & morbus tabidus appellatus. Lepræ verò & impetigines, ex morbis ab atra bile. Ex his autem facilius sanãtur ea quæ in maximè iuuenibus fiũt, & quæ recentissima sũt, & in mollissimis ac carnosissimis corporis partib⁹ producũtur.

Λειχῆνες δὲ καὶ λέπραι, καὶ λεῦκαι, οἷσι μὲν νέοισιν, ἢ παισὶν ἐοῦσιν ἐγγένοιτό τι τούτων, ἢ κατὰ μικρὸν φανὲν, αὔξεται ἐν πολλῷ χρόνῳ, τούτοισι μὲν οὐ χρὴ ἀπόστασιν νομίζειν τὸ ἐξάνθημα, ἀλλὰ νόσημα· οἷσι δὲ ἐγγένετο τούτων τι πολύ τε καὶ ἐξαπίνης, τοῦτο ἂν εἴη ἀπόστασις. γίνονται δὲ, λεῦκαι ἐκ μὲν τῶν θανατωδεστάτων νοσημάτων, οἷον καὶ ἡ νοῦσος ἡ φθινικὴ καλεομένη· αἱ δὲ λέπραι καὶ οἱ λειχῆνες, ἐκ τῶν μελαγχολικῶν. ἰῆσθαι δὲ τουτέων εὐπετέστεραί εἰσιν, ὅσα νεωτάτοισί τε γίνεται, καὶ νεώτατά ἐστι, καὶ τοῦ σώματος ἐν τοῖσι μαλθακωτάτοισι, καὶ σαρκωδεστάτοισι φύεται.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΝΥΠΝΙΩΝ.

Περὶ δὲ τῶν τεκμηρίων τῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, ὃς τις ὀρθῶς γινώσκει, μεγάλην ἔχοντα δύναμιν εὑρήσει πρὸς ἅπαντα· ἡ γὰρ ψυχὴ ἐγρήγορεν. ὅταν μὲν σώματι ὑπηρετέουσα ᾖ, ἐπὶ πολλὰ μεριζομένη, οὐ γίνεται αὐτὴ ἑωυτῆς, ἀλλ' ἀποδίδωσί τι μέρος ἑκάστῳ τοῦ σώματος, ἤγουν τοῖσιν αἰσθητηρίοισιν, ἀκοῇ, ὄψει, ψαύσει, ὁδοιπορίῃ, πρήξει, καὶ πάσῃ τῇ τοῦ σώματος διανοίῃ· αὐτὴ δ' ἑωυτῆς ἡ διάνοια οὐ γίνεται. ὁκόταν δὲ τὸ σῶμα ἡσυχάσῃ, ἡ ψυχὴ κινουμένη, καὶ ἐπεξέρπουσα τὰ μέρεα τοῦ σώματος,

HIPPOCRATIS DE INSOMNIIS.

Quisquis de his quæ in somnis obueniunt, recté coniectat, is magnā habere vim ad omnia, ipsa reperiet: anima enim vigilat. & quū quidē corpori inseruit, in multas partes distributa, nō sui iuris est, sed partē aliquā singulis corporis partibus, siue sensibus distribuit, auditui, visui, tactui, gressui, actioni, ac omni corporis facultati: ipsa autē cogitatio sui iuris nō est. Quum autē corp⁹ quiescit, anima in motu est, & corporis partes p-

reptans, domū suam gubernat, & omnes corporis actiones ipsa perficit. Nā corpus dormiens nō sentit, ipsa verò vigilās cognoscit, ac visibilia videt, & audibilia audit, vadit, tangit, tristatur, animaduertit: in sūma, quęcūq; corporis aut animę munia, ea omnia anima ipsa in sōno obit. Quicūq; igitur hæc rectè iudicare nouit, magnam sapientiæ partē nouit.

Quęcūque igitur sōnia diuina sunt, & quædā euētura significāt, aut vrbib⁹, aut populo priuato, siue bona, siue mala, non ob ipsorū delictū, de huiusmodi sūt q iudicāt certā artē habētes.

διοικεῖ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, καὶ τὰς τοῦ σώματος πρήξιας ἁπάσας αὕτη διαπρήσσεται. τὸ μὲν γὰρ σῶμα καθεῦδον οὐκ αἰσθάνεται, ἡ δὲ ἐγρηγορέουσα γινώσκει, καθορῇ τε τὰ ὁρατὰ, καὶ διακούει τὰ ἀκουστὰ, βαδίζει, ψαύει, λυπεῖται, ἐνθυμέεται· ἐν ὀλίγῳ, ὁκόσαι τοῦ σώματος ὑπηρεσίαι, ἢ τῆς ψυχῆς, ταῦτα πάντα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ ὕπνῳ διαπρήσσεται. ὅστις οὖν ἐπίσταται κρίνειν ταῦτα ὀρθῶς, μέγα μέρος ἐπίσταται σοφίης.

Ὁκόσα μὲν οὖν τῶν ἐνυπνίων θεῖά ἐστι, καὶ προσημαίνει τινὰ συμβησόμενα, ἢ πόλεσιν, ἢ τῷ ἰδιώτῃ λαῷ, ἢ κακὰ, ἢ ἀγαθὰ, μὴ δι' αὐτῶν ἁμαρτίην, εἰσὶν οἱ κρίνουσι περὶ τῶν τοιούτων ἀκριβῆ τέχνην ἔχοντες.

Ὁκόσα δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ

Quæcūq; autē corporis affectiones sunt,

σώματος παθήματα
προσημαίνει πλησμο-
νῆς ἢ κενώσιος ὑπερβο-
λὴν τῶν ξυμφύτων, ἢ με-
ταβολὴν τῶν ἀηθέων, κρί-
νουσι μὲν καὶ ταῦτα· καὶ τὰ
μὲν τυγχάνουσι, τὰ δὲ ἁ-
μαρτάνουσι, καὶ οὐδέτερα
τούτων γινώσκουσι, δι' ὅ,
τι οὖν γίνεται, οὔθ' ὅ, τι ἂν
ἐπιτύχωσιν, οὔθ' ὅ, τι ἂν
ἁμάρτωσι· φυλάσσεσθαι
δὲ παραινέουσι μή τι
κακὸν λάβῃ, οὐ διδά-
σκουσιν ὡς χρὴ φυλά-
ξασθαι, ἀλλὰ θεοῖσιν εὔ-
ξασθαι κελεύουσι. καὶ τὸ μὲν
εὔχεσθαι πρέπον, καὶ λίην
ἐστὶν ἀγαθόν. δεῖ δὲ καὶ αὐ-
τὸν ξυλλαμβάνοντα τοὺς
θεοὺς ἐπικαλέεσθαι. ἔχει
οὖν περὶ τούτων ταῦτα ὧδε.

Ὁκόσα τῶν ἐνυπνίων
τὰς ἡμερινὰς πράξι-
ας τοῦ ἀνθρώπου ἢ
διάνοια ἐς τὴν εὐ-
φρόνην ἐνυπνιάζεται ἑσπέρην, καὶ ἀποδίδωσι

& anima per ipſas re
pletionis aut euacua
tionis exceſſum, aut
cõſuetorũ mutatio-
nẽ premõſtrat, de his
itidẽ iudicãt, & partĩ
aſſequũtur, partĩ ab-
errãt, & de neutris re
ctè ſentiũt, cur nam
fiat neq; ſciũt qñ aſ-
ſequunť, neq; qñ ab-
errãt: cauere admo-
nẽtes ne qd mali ac-
cidat, nõ docẽt quõ
cauẽdũ, verũ diis ſup
plicare iubẽt. Et ſup-
plicare quidẽ decorũ
ac valde bonũ eſt: o-
portet autẽ etiã ipsũ
opitulari, & deos in-
uocare. De his igitur
res hoc mõ ſe habet.

Quę iſomnia mẽs
hoĩs in noctẽ ꝑ ſom-
nũ offert de diurnis
actionibus, & reddit

quomodo facta sũt, ea quæ ſeria ac iuſta in re per diem facta ſunt, aut de quibꝰ cõſilium initũ eſt, hæc homini bona ſunt. ſanitatem enim ſignificãt: propterea quod anima in diurnis cõſilijs ꝑſeuerat, neq; repletione, neq; euacuatione, neque aliqua alia forinſecus allapſa re, victa. quũ autẽ inſomnia diurnis actionibꝰ aduerſantur, & de ipſis pugna oboritur, quum ſanè hoc contigerit, turbationem in corpore ſignificat. Et ſi quidẽ fortis fuerit, forte eſt malũ: ſi verò leuis, debilius.

De actione quidẽ igitur, an auertenda ſit, ſiue nõ, nihil de-

κατὰ τρόπον γινόμενα, ἃ περὶ τῇσιν ἡμέρῃσιν ἐπράχθη, ἢ ἐβουλεύθη ἐν δικαίῳ πρήγματι, ταῦτα τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθά· ὑγείην γὰρ σημαίνει. διότι ἡ ψυχὴ παραμένει ἐν τοῖσιν ἡμερινοῖσι βουλεύμασιν, οὔτε πλησμονῇ τινὶ κρατηθεῖσα, οὔτε κενώσει, οὔτε ἄλλῳ οὐδενὶ ἔξωθεν προσπεσόντι. ὅταν δὲ πρὸς τὰς ἡμερινὰς πράξιας ὑπεναντιῶται τὰ ἐνύπνια, καὶ ἐγγίνηται περὶ αὐτέων ἡ μάχη, ἢν καὶ αὖ τοῦτο συμβαίνῃ, ταραχὴν σημαίνει ἐν τῷ σώματι· καὶ ἢν μὲν ἰσχυρὴ ᾖ, ἰσχυρὸν τὸ κακόν· ἢν δὲ φαύλη, ἀσθενέστερον.

Περὶ μὲν οὖν τῆς πράξιος, εἴτε δεῖ ἀποτρέπειν, εἴτε μὴ δεῖ, οὐ

κρίνω. τὸ δὲ σῶμα τοῦ ἀν-
θρώπου θεραπεύεσθαι
ξυμβουλεύω· πλησμο-
νῆς γὰρ τινὸς ἐγγινομέ-
νης, ἀπόκρισις ἐγένετό
τις, ἥτις ἐτάραξε τὴν
ψυχήν. ἢν μὲν οὖν ἰσχυ-
ρὸν ᾖ τὸ ἐναντιωθὲν,
ἔμετόν τε ξυμφέρει
ποιήσασθαι, καὶ τοῖσι σι-
τίοισι κούφοισι προ-
σάγειν ἐς ἡμέρας πέν-
τε, καὶ τοῖσι περιπάτοι-
σι πολλοῖσι καὶ ὀξέσιν
ἐκ προσαγωγῆς χρέε-
σθαι, καὶ τοῖσι γυμνα-
σίοισιν ἐπιγυμνάζε-
σθαι συμμέτροισι πρὸς
τὴν προσαγωγὴν τῶν σι-
τίων. ἢν δὲ ἀσθενέστερον
τὸ ἐναντιωθὲν γένηται,
ἀφελὼν τὸν ἔμετον, τὸ
τρίτον μέρος ἄφελε τοῦ
σιτίου, καὶ τοῦτο ἡσυχῇ
πρόσαγε πάλιν ἐς
τὰς πέντε ἡμέρας, καὶ
τοῖσι περιπάτοισι πιέ-

cerno: verùm corpus
hominis curari con
sulo. Repletione enĩ
aliqua intus facta,
secretio quædã con-
tigit, quæ animam
perturbauit. Si igi-
tur fortis fuerit con
trarietas, vomitum
facere cõducit, & ci-
bos leues exhibere
sensim adiiciẽdo ali
quid ad dies quinq;,
& deambulationib⁹
multis ac velocibus
sensim augescentib⁹
vti, & exercitiis exer
ceri moderatis, pro
ciborum assumpto-
rum ratione. Si verò
debilior fuerit con-
trarietas, detracto
vomitu, tertiam cibi
partẽ adime, atque
hãc sensim rursus ad
dies quinq; adiice, &
deãbulationib⁹ pre

me. Sed & vocis exerciitis vtatur, & diis supplicet, & turbatio ipsi sedabitur.

At verò solẽ & lunam, & cœlũ ac stellas, pura atq; agilia solito more videre, singula bona sunt. sanitatẽ enĩ corpori significant ab omnibus pręsentibus. Verùm talem habitum præsenti diæta cõseruare oportet. Si verò quid contrarium his fiat, morbũ quẽdam corpori significat: à fortibus quidem, fortiorem: à debilioribus verò, leuiorẽ. Et astrorũ quidem exterior est in corpore circuitus, solis vero mediꝰ, lunæ autẽ ad cauitates. quodcũq; igitur horũ astrorũ

ζειν, καὶ τοῖσι τῆς φωνῆς πόνοισι χρεέσθω, καὶ τοῖσι θεοῖσιν εὐχέσθω, καὶ καταστήσεται αὐτῷ ἡ ταραχή.

Ἥλιον δὲ καὶ σελήνην, καὶ οὐρανὸν καὶ ἀστέρας καθαρὰ καὶ εὐαγέα κατὰ τρόπον ὁρώμενα ἕκαστα, ἀγαθά· ὑγείην γὰρ τῷ σώματι σημαίνει ἀπὸ πάντων τῶν ὑπαρχόντων· ἀλλὰ χρὴ διαφυλάσσειν ταύτην τὴν ἕξιν τῇ παρούσῃ διαίτῃ. εἰ δέ τι τούτων ὑπεναντίον γένοιτο, νοῦσόν τινα τῷ σώματι σημαίνει· ἀπὸ μὲν τῶν ἰσχυρῶν, ἰσχυροτέρην· ἀπὸ δὲ τῶν ἀσθενεστέρων, κουφοτέρην. καὶ ἀστέρων μὲν οὖν ἡ ἔξω περίοδος· ἡλίου δὲ, ἡ μέση· σελήνης δὲ, ἡ πρὸς τὰ κοῖλα. ὅ,τι μὲν οὖν δοκοίη τούτων τῶν ἄστρων

σβέννυσθαι, ἢ βλάπτεσθαι, ἢ ἀφανίζεσθαι, ἢ ἐπίσχεσθαι τῆς περιόδου, κατ' αὐτὸ τὸ μέρος καὶ τὴν νοῦσον προσγίνεσθαι.

Καὶ ἢν μὲν ὑπὸ ἀέρος ὁρῆται, ἢ νεφέλης τι τῶν ἄστρων τούτων πάσχον, ἀσθενέστερον· ἢν δὲ ὑπὸ ὕδατος ἢ χαλάζης, ἰσχυρότερον. σημαίνει δὲ ἀπόκρισιν ἐν τῷ σώματι ὑγρὴν καὶ φλεγματώδεα γενομένην, ἐς τὴν ἔσω περιφορὴν ἐμπεπτωκέναι. ξυμφέρει τοιγαροῦν τούτῳ, τοῖσί τε δρόμοισιν ἐν τοῖσιν ἱματίοισι κεχρῆσθαι πολλοῖσιν ἐξ ὀλίγου προσάγοντα, ὅκως ἐξιδρώσῃ ὡς μάλιστα· καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἀπὸ τοῦ γυμνασίου, πολλοῖσι καὶ ἀναρίστοισι χρῆσθαι· τῶν τε σιτίων

extingui, aut lædi, aut diſparere, aut ſiſti à circuitu ſuo videtur, iuxta illã ipsã partem morbum redundare ſignificat.

Et ſi quidẽ ab aere, aut nebula, aliquod ex ipſis aſtris pati qd horũ videt, debiliorem: ſi verò ab aqua, aut grãdine, fortiorem. Significat autẽ ſecretionẽ in corpore humidã ac pituitoſam factam eſſe, & in externã circunferentiã illapſam eſſe. Conducit itaq; huic & curſib⁹ in omni veſtitu vti multis, ſenſim augeſcẽtibus, vt quàm maximè exudet. Item deambulationib⁹ ab exercitio multis citra prandiũ vti, & detracta cibo-

rum tertiã parte, ad dies quinque sensim adiiciẽdo rursus exhibere. Sin fortius vi deatur esse, etiã fouẽdũ. nã per cuticulã purgare expedit, ꝙ in externa circũferẽtia offensa sit. Cibis verò vtendũ est siccis, acribus, austeris, meracis, & laboribus maximè siccãtibus.

Si verò quid horũ luna patiatur, reuulsionem intro facere cõducit, vtiq; vomitu ab acribus & salsuginosis; ac mollib⁹ cibis: cursib⁹ autẽ circularib⁹ celerib⁹, & deambulationib⁹ velocibus. Vtendũ & vocis exercitiis & prãdiũ auferẽdũ, cibiq; detractione, ac rurs⁹ appositione itidẽ v-

ἀφαιρεόμενος τὸ σίτου μέρος, προσάγειν ἐς πέντε ἡμέρας· εἰ δὲ δοκέοι ἰσχυρὸν εἶναι, καὶ πυριῆσαι· τὴν γὰρ κάθαρσιν διὰ τοῦ χρωτὸς ξυμφέρει ποιέεσθαι, διότι ἐν τῇ ἔξω περιφορῇ ἐστὶ τὸ βλάβος. τοῖσι δὲ σιτίοισι χρῆσθαι ξηροῖσι, δριμέσιν, αὐστηροῖσιν, ἀκρήτοισι, καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι ξηραίνουσι μάλιστα.

Εἴ τι δὲ τούτων ἡ σελήνη πάσχοι, εἴσω τὴν ἀντίσπασιν ποιεῖσθαι ξυμφέρει, ἐμέτῳ χρησάμενον ἀπὸ τῶν δριμέων καὶ ἁλμυρῶν, καὶ μαλακῶν σιτίων· τοῖσι δὲ τρόχοισιν ὀξέσι, καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ὀξέσι· τοῖσι δὲ τῆς φωνῆς πόνοισι καὶ ἀναριστίῃσι, καὶ τοῦ σίτου τῇ ἀφαιρέσει καὶ προσαγωγῇ ὡ-

σαύτως. διὰ τοῦτο δὲ εἴσω ἀντισπαστέον· διότι πρὸς τὰ κοῖλα τοῦ σώματος βλαβερὸν ἐφάνη.

Εἰ δὲ ὁ ἥλιος τοιοῦτό τι πάσχει, ἰσχυρότερον τοῦτο ἤδη καὶ δυσεξαγωγότερον. δεῖ δὲ ἀμφοτέρως τὰς ἀντισπάσιας ποιεῖσθαι, καὶ τοῖσι δρόμοισι τοῖσί τε καμπτοῖσι τροχοῖσι χρῆσθαι, καὶ τοῖσι περιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πόνοισι πᾶσι. τῶν δὲ σίτων τῇ ἀφαιρέσει, καὶ τῇ προσαγωγῇ ὡσαύτως. ἔπειτα ἐξεμέσαντα, αὖθις πέντε. προσάγειν πρὸς τὰς

Εἰ δὲ αἰθρίης οὔσης θλίβεται καὶ ἀσθενέα δοκίην εἶναι ὑπὸ τῆς ξηρασίης τῆς περιόδου κρατέεσθαι, σημαίνει κίνδυνον εἰς νοῦσον πεσεῖν. ἀλλὰ χρὴ τῶν πόνων ἀν

tendũ eſt. Ob idautẽ intro reuellẽdũ eſt, q̃a ad cauitates corporis offẽſa apparet.

Si autẽ ſol tale q̃d patiatᷓ, fortius iã malum eſt, & tenacius. Oportet autẽ in vtrãque partẽ reuulſiones facere, & rectis curſibus, & curuis, & circularib⁹ vti, & deãbulationibus, & aliis laborib⁹ omnib⁹. Ciborũ autẽ detractione, ac rurſus appoſitione, eodem modo. deĩde vomere, & rurſus ſenſim cibos augere ad dies quinq;.

Si verò ſerenitate exiſtente premãtur hęc, & debilia eſſe videantur, & præ ſiccitate à circuitu ſuo impediri, periculũ ſignificãt delabẽdi in morbũ: verũ labor de-

trahẽdus, & diȩta humectiore ac molliuti, & balneis, ac ocio ãpliori, & sõno multo, dũ malũ sedetur.

Si autẽ igneũ accalidũ esse videatur qđ se illis opponat, bilis secretionẽ significat. Sin superata hȩc euanescãt, piculũ est ad mortẽ pueniendi ex morbo. Si versa hæc esse videãtur, prȩsentẽ statũ in fugã verti significãt. Fugere autẽ ipsa celeriter, esseq; qui ea persequãtur, periculũ denunciãt futuræ insaniæ hominis, si nõ curatus fuerit. Omnibus autẽ his conducit, vt veratro purgati optimã vict⁹ rationẽ instituãt: sin min⁹ vt victu ad aquã tendẽte vtãtur. vinum verò ne bibant aut omnino

φαιρέειν, τῇ τε διαίτῃ ὑγροτέρῃ καὶ μαλακῇ χρέεσθαι, καὶ λουτροῖσι, καὶ ῥαθυμίῃ πλέονι, καὶ ὕπνῳ πολλῷ, μέχρις ἂν καταστήσῃ.

Εἰ δὲ πυροειδὲς δοκοίη εἶναι τὸ ἐναντιούμενον καὶ θερμὸν, χολῆς ἀπόκρισιν σημαίνει· εἰ δὲ καὶ ἀφανίζοιτο τὰ κρατούμενα, κίνδυνος ἐς θάνατον ἐκ τῆς νόσου γενέσθαι· εἰ δὲ στραφῆναι δοκοίη, τραπῆναι ἐς φυγὴν τὸ ὑπάρχον. φεύγειν δὲ ταχέως, τοὺς δὲ διώκειν, κίνδυνος μανῆναι τὸν ἄνθρωπον, ἢν μὴ θεραπευθῇ. ξυμφέρει δὲ τούτοισι πᾶσι, κάλλιστα μὲν ἐλλεβόρῳ κρατυνθέντας διαιτᾶσθαι. ἢν δὲ μὴ, τῇ πρὸς ὕδατος διαίτῃ χρέεσθαι ξυμφέρει. οἶνον δὲ μὴ πίνειν· εἰ δ' οὖν, λευκὸν,

λεπτὸν, μαλακὸν, ὑδαρῆ. ἀπέχεσθαι δὲ δριμέων, ξηραντικῶν, θερμαντικῶν, ἁλμυρῶν. πόνοισι δὲ τοῖσι κατὰ φύσιν πλείστοισι χρέεσθαι, καὶ δρόμοισιν ἐν ἱματίῳ πλείστοισι. τρῖψις δὲ μὴ ἔστω, μηδὲ πάλη, μηδὲ ἀλίνδησις. ὕπνοισι μαλακοῖσι χρεέτω, καὶ ῥᾳθυμείτω, πλὴν τῶν κατὰ φύσιν πόνων. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου περιπατείτω. ἀγαθὸν δὲ καὶ πυριῆσθαι. ἐμέειν δ' ἐκ τῆς πυριῆς. τριήκοντα δὲ ἡμερέων μὴ πληρωθῇ· ὅταν δὲ πληρωθῇ, δὶς ἐν τῷ μηνὶ ἐμεσάτω ἀπὸ τῶν γλυκέων, καὶ ὑδαρῶν, καὶ κούφων.

Ὁκόσα δὲ τούτων πλανᾶται ἄλλοτε ἄλλῃ μὴ ὑπ' ἀνάγκης, ψυχῆς τινὰ ταραξιν σημαίνει ἀπὸ μερίμνης.

albũ, tenue, molle & aquosum. Abstineant autẽ ab acribus, resiccãtibus, calfaciẽtib⁹, ac salsuginosis. Laboribus secundũ naturã plurimis vtãtur, & cursibus in vestitu plurimis. Frictio verò ne fiat, neq; lucta, neq; volutatio in puluere. Sõnis vtatur mollib⁹, & ĩ ocio degat, exceptis laboribus naturalib⁹: à cœna deãbulet. Bonũ est & fomẽtis vti: à fomẽtis verò vomere. p xxx. verò dies nõ repleatur. Quũ autẽ repletus fuerit, bis in mẽse vomat à dulcib⁹, aquosis, ac leuib⁹.

Quæcũq; autem ex his aliâs aliò præ nulla necessitate errãt, animæ turbationẽ quãdã prę cura significãt.

Confert autem huic ociũ, & animũ conuerti ad spectacula, maximè risum mouentia: quod si fieri non possit, ad id ex quo ad biduũ aut triduũ maximè voluptatẽ capiat, & sedabitur. Sin minus, periculum est delabendi in morbum.

Quæcunq; astra ex circunferẽtia excidere videntur, suntq; pura & splendida, & vltrà ac prorsum ferri videntur, sanitatẽ significant. Quicquid enim in corpore parũ ex circuitu excernitur secundum naturã à vespera in aurorã, id ipsum recte habet. Nã & quæ in vẽtre secernũtur, & quę in carnẽ eructantur, omnia ex circuitu ac circũfe

ξυμφέρει δὲ τούτῳ ῥᾳθυμῆσαί τε καὶ τὴν ψυχὴν τραπῆναι πρὸς θεωρίας· μάλιστα μὲν πρὸς τὰς φερούσας γέλωτας· εἰ δὲ μή, ὅ,τι μάλιστα ἡσθήσεται θεασάμενος, ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, καὶ καταστήσεται. εἰ δὲ μή, κίνδυνος ἐς νοῦσον πίπτειν.

Ὅ,τι δ' ἂν ἐκ τῆς περιφορῆς ἐκπίπτειν δοκέῃ τῶν ἄστρων, ὁκόσα μὲν καθαρὰ καὶ λαμπρὰ, καὶ πρόσω δοκεῖ φέρεσθαι, ὑγείην σημαίνει· ὅ,τι γὰρ ἐν τῷ σώματι καθαρὸν ἐὸν, ἐκκρίνεται ἐκ τῆς περιόδου κατὰ φύσιν ἀφ' ἑσπέρας πρὸς ἠῶ, ὀρθῶς ἔχει· καὶ γὰρ τὰ ἐν τῇ κοιλίῃ ἀποκρινόμενα, καὶ τὰ ἐς τὴν σάρκα ἀπερευγόμενα, ἅπαντα ἐκ τῆς

περιόδου ἐκπίπτει.

Ὅ,τι δ' αὖ τούτων μέλαν καὶ ἀμυδρὸν, καὶ πρὸς ἑσπέρην δοκέῃ φέρεσθαι, ἢ ἐς τὴν θάλασσαν, ἢ ἐς τὴν γῆν, ἢ ἄνω, μᾶλλον ταῦτα σημαίνει τὰς νούσους· τὰ μὲν ἄνω φερόμενα, ῥεῦμα κεφαλῆς ἐστὶ δηλοῦντα· ὁκόσα δὲ ἐς θάλασσαν, κοιλίης νοσήματα· ὁκόσα δὲ ἐς γῆν, ἐκφύματα μάλιστα σημαίνει, τὰ ἐν τῇ σαρκὶ φυόμενα. τούτοισι ξυμφέρει, τὸ τρίτον μέρος τοῦ σίτου ἀφελέεσθαι· ἐμέσαντα δὲ προσάγειν ἐς ἡμέρας πέντε. ἐν ἄλλῃσι δὲ πέντε κομίσασθαι τὰ σιτία πάντα· καὶ ἐμέσαντα πάλιν προσαγέσθω κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

rentia excidunt.

Quæcũq; verò nigra & obſcura ſunt, & ad veſperã ac occaſũ ferri vidẽtur, aut in mare, aut in terrã, aut ſurſum, ea magis morbos ſignificãt. Et quæ quidẽ ſurſum ferũtur, fluxum capitis ſignificãt. Quæ verò in mare, ventris morbos. quæ in terram, tubercula maximè ſignificant ex carne enaſcentia. His conducit tertiã cibi partem detrahere: & à vomitu ad dies quinq; eandẽ rurſus ſenſim adiiciẽdo exhibere, in aliis autẽ quinq; diebꝰ cibos omnes aſſumere, & vomitu facto, rurſus eodẽ modo cibus ſenſim auctus exhibeatur.

Quæcunq; verò ex his pura & candida in cœlo exhærere videbũtur, ſanũ eſſe ſignificãt, quia quod in hominẽ deſcendit, ex æthere eſt. Tale autẽ videt anima, quale ſanè deſcenderit.

Quæ autem nigra fuerint, & nõ pura, neque cõſpicua, morbũ ſignificãt, nõ propter repletionẽ, neq; euacuationẽ, ſed forinſecus inductã. Huic cõfert curſibus circularib⁹ velocib⁹ vti, quo quàm minima corporis colliquatio fiat, & ſpiritu quàm denſiſſimo vtens, id quod inductũ eſt excernat. à curſibus autẽ, deambulationib⁹ celeribus vtendũ eſt. Victus autẽ mollis & leuis ad dies

Ὅ,τι δ' ἂν τούτων οὐρανίοισιν ἐφέξεσθαι δόξῃ σοι καθαρὸν καὶ ὑγρὸν ἐόν, ὑγιαίνειν σημαίνει, διότι ἐκ τοῦ αἰθέρος ἐς τὸν ἄνθρωπον κατελθόν ἐστι. τοιοῦτον δὲ καὶ ἡ ψυχὴ ὁρᾷ, οἷόν περ ἐσέλθῃ.

Ὅ,τι δ' ἂν μέλαν, ἢ καὶ μὴ καθαρὸν, μηδὲ ἀφανὲς, νοῦσον σημαίνει, οὔτε διὰ πλησμονὴν, οὔτε διὰ κένωσιν, ἀλλ' ἔξωθεν ἐπαγωγῆς. ξυμφέρει δὲ τούτῳ τροχοῖσιν ὀξέσι κεχρῆσθαι, ὅπως σύντηξις ὡς ἐλαχίστη τοῦ σώματος γένηται· πνεύματι δὲ ὡς πυκνοτάτῳ χρησάμενος, ἐκκρίνῃ τὸ παρελθόν, ἀπὸ δὲ τῶν τροχῶν, περιπάτοισιν ὀξέσιν. ἡ δὲ δίαιτα, μαλακὴ καὶ κούφη προσαχθήτω

ἐς ἡμέρας τέσσαρας.

Ὅ,τι δ' ἂν λαμβάνειν παρὰ θεοῦ δοκῇ καθαρὸν, ἀγαθὸν πρὸς ὑγείην· σημαίνει γὰρ τὰ ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα, εἶναι καθαρά. ὅ,τι δ' ἂν τούτου τὸ ἐναντίον δοκῇ ὁρᾷν, οὐκ ἀγαθόν· νοῦσον γὰρ ἐς τὸ σῶμα σημαίνει ἐληλυθέναι. χρὴ οὖν ὡς τὸν πρότερον, θεραπευθῆναι καὶ τοῦτον.

Εἰ δὲ δοκοίη ὕεσθαι ὕδατι μαλθακῷ ἐν εὐδίῃ, καὶ μὴ σφόδρα βρέχεσθαι, μηδὲ δεινῶς χειμάζειν, ἀγαθόν· σημαίνει γὰρ σύμμετρον καὶ καθαρὸν τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ ἠέρος εἰσεληλυθέναι.

Εἰ δὲ τούτων τἀναντία, σφόδρα ὕεσθαι, καὶ χειμῶνα καὶ ζάλην εἶναι, ὕδατί τε μὴ καθαρῷ,

quatuor offeratur.

Quicquid porrò à deo accipere quis sibi videtur purũ, bonum est ad sanitatẽ: significat enim ea quæ in corp⁹ ingesta sunt, pura esse. Quicquid verò huic contrariũ videre quis putat, nõ est bonum: morbũ enim in corpus venisse significat. Oportet igitur velut priorem etiam hunc curari.

Si quis se cõplui putet clementi cœlo, aqua molli, & non valde madefieri, neq; vehemẽtem tempestatẽ ingruere, bonũ est. significat enim moderatum ac purũ spiritũ ex aere ingressũ esse.

Si verò vice versa, valde complui quis sibi videatur, & tempestatẽ ac turbinem esse, idq́ue aqua nõ pura

morbũ designat à spiritu qui in ipso est. Verũ oportet etiã hũc simili diæta vti, & omnes hos pauco cibo ali.

De significationib⁹ quidẽ igitur astrorũ sic iudicare oportet, prouidereq; ac diætã statuere, & diis supplicare, in secũdis rebus, Soli, Ioui cœlesti, Ioui possessori, Mineruæ opulentæ, Mercurio, Apollini. In cõtrariis, diis malorum auersorib⁹, & terræ, & heroib⁹, quo mala ac grauia oĩa auertant.

Cæterũ & hęc sanitatẽ pręsignant. Nimirum ea quæ in terra fiunt, acutè videre, & audire, & securè iter facere, & securè ac citra timorèm currere, & videre terram

νοῦσον σημαίνει ἀπὸ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτοῦ. ἀλλὰ χρὴ καὶ τοῦτον ὡσαύτως διαιτηθῆναι σιτίοισί τε ὀλίγοισι πάντας τούτους.

Περὶ μὲν τῶν οὐρανίων σημείων ἄστρων, οὕτω χρὴ γινώσκοντα προμηθέεσθαι, καὶ ἐκδιαιτᾶσθαι καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι. ἐπὶ μὲν τοῖσιν ἀγαθοῖσιν, ἡλίῳ, Διὶ οὐρανίῳ, Διὶ κτησίῳ, Ἀθηνῇ κτησίῃ, Ἑρμῇ, Ἀπόλλωνι· ἐπὶ δὲ τοῖσιν ἐναντίοισι, τοῖσιν ἀποτροπαίοισι, καὶ γῇ, καὶ ἥρωσιν ἀποτρόπαια γενέσθαι τὰ χαλεπὰ πάντα.

Προσημαίνει δὲ καὶ τάδε πρὸς ὑγείην· τὴν ἐπὶ γῆς ὀξὺ ὁρῆν, καὶ ἀκούειν, ὁδοιπορέειν τε ἀσφαλῶς, καὶ τρέχειν ἀσφαλῶς καὶ ἄτερ φόβου, καὶ τὴν γῆν ὁρῆν

λείην

λείην καὶ καλῶς εἰργασμένην, καὶ τὰ δένδρεα θαλέοντα, καὶ πολύκαρπα, καὶ ἥμερα, καὶ ποταμοὺς ῥέοντας κατὰ τρόπον, καὶ ὕδατι καθαρῷ, μήτε πλείονι, μήτε ἐλάττονι τοῦ προσήκοντος· τάς τε κρήνας, καὶ τὰ φρέατα ὡσαύτως. ταῦτα πάντα οὕτως ὁρώμενα, σημαίνει ὑγείαν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ τὸ σῶμα κατὰ τρόπον, πάσας τε τὰς περιόδους καὶ τὰς προσαγωγὰς, καὶ τὰς ἀποκρίσεις εἶναι.

Εἰ δέ τι τούτων ὑπεναντίον ὁρῷτο, βλάβος σημαίνει τι ἐν τῷ σώματι· ὄψεως μὲν καὶ ἀκοῆς βλαπτομένων, περὶ τὴν κεφαλὴν νόσον σημαίνει. τοῖσιν οὖν ὀρθρίοισι περιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἀπὸ δείπνου

leuem ac probè cultam, & arbores florentes, fructuosásque, ac satiuas, & flumina solito more fluentia, & aqua pura, neque copiosiore neque pauciore quàm cõueniẽs est: item fontes, & puteos eodẽ modo. Hæc omnia sic visa, sanitatem homini designãt, & corpus rectè habere, omnesq; circuitus, & exhibitiones ciborũ, ac secretiones, integras esse.

Si verò quid hĩs cõtrarium videatur, detrimẽtum aliquod in corpore significat: & visus quidẽ ac auditus læsus, morbũ circa caput significat Itaque matutinis deambulationibus, itemq; à cœna pluribus vtẽdũ est,

ad superiorem diætã. Crurib⁹ verò læsis, vomitib⁹ reuellendũ est & lucta ampliore vtẽdũ, vltra superiorẽ diętã. Terra autẽ aspera, carnẽ nõ purã significat, quare deambulationibus ab exercitiis pluribus vtẽdum est.

Arborum verò sterilitas, seminis humani corruptionẽ indicat. Si igit̃ folia arborib⁹ decidant, ab humidis ac frigidis corpus læditur. Si verò floridæ sint arbores, verũ infructuosæ, à calidis & siccis. hæc igit̃ p̱ diętã frigefacere ac humectare oportet, illa verò siccare ac calfacere.

Flumina autem nõ solito more fluentia, sanguinis circuitũ si-

πλέοσι χρηστέον πρὸς τῇ προτέρῃ διαίτῃ· τῶν σκελέων δὲ βλαπτομένων. ἐμέτοισιν ἀντισπαστέον, καὶ τῇ πάλῃ πλείονι χρηστέον πρὸς τῇ προτέρῃ διαίτῃ. γῆ δὲ τραχείη, οὐ καθαρὰν τὴν σάρκα σημαίνει. τοῖσιν οὖν ἀπὸ γυμνασίων περιπάτοισι πλείοσι ποιητέον.

Δενδρέων δὲ ἡ ἀκαρπία, σπέρματος τοῦ ἀνθρωπίνου διαφθορὴν δηλοῖ. ἢν μὲν οὖν φυλλοῤῥοοῦντα ᾖ τὰ δένδρα, ὑπὸ τῶν ὑγρῶν καὶ ψυχρῶν βλάπτεται. ἢν δὲ τεθηλημένα, ἄκαρπα δὲ ᾖ, ὑπὸ τῶν θερμῶν καὶ ξηρῶν. τὰ μὲν οὖν, τοῖσι διαιτήμασι χρὴ ξηραίνειν καὶ θερμαίνειν, τὰ δὲ ψύχειν καὶ ὑγραίνειν.

Ποταμοὶ δὲ μὴ κατὰ τρόπον γινόμενοι, αἵ-

ματος περίοδον ση-
μαίνουσι· πλέον μὲν
ῥέοντες, ὑπερβολήν·
ἧσσον δὲ ῥέοντες, ἔλ-
λειψιν. δεῖ δὲ τῇ διαί-
τῃ, τὸ μὲν αὐξῆσαι, τὸ δὲ
μειῶσαι. μὴ καθαροὶ
δὲ ῥέοντες, ταραχὴν
σημαίνουσι. καθαίρον-
ται δὲ ὑπὸ τῶν τροχῶν, καὶ
τῶν περιπάτων, πνεύματι
πυκνῷ ἀνακινεύμενα.

Κρῆναι δὲ καὶ φρέατα
θεώμενα, πνεύματα
περὶ τὴν κύστιν σημαίνει.
ἀλλὰ χρὴ τοῖσιν οὐρη-
τικοῖσιν ἐκκαθαίρειν.

Θάλασσα ταρασσο-
μένη, κοιλίης νοῦσον
σημαίνει. ἀλλὰ χρὴ τοῖ-
σι διαχωρητικοῖσι, καὶ
κούφοισι καὶ μαλακοῖ-
σιν ἐκκαθαίρειν.

Γῆ κινευμένη θεω-
μένη, ἢ οἰκίη, ὑγιαίνον-
τι μὲν ἀνδρί, ἀσθενείην

gnificant: & auctiora
quidẽ fluentia, excef-
ſum: imminuta verò,
defectũ. Oportet ita-
que per diætam, hunc
quidem augere, illũ
verò imminuere. Nõ
pura autem fluentia,
turbationem ſignifi-
cãt, quę à curſibus cir
cularibus, & deambu
tionibus, corpore per
denſum ſpiritum mo
to, purgatur.

Fontes verò & pu-
tei cõmoti conſpecti,
flatus circa veſicã ſi-
gnificant, quos medi-
camẽtis vrinã cienti-
b9 expurgare oportet.

Mare perturbatũ, vẽ
tris morbũ ſignificat,
ſed oportet aluũ mo-
uentibus, leuibúſq; ac
mollibus expurgare.

Terram aut domũ
moueri videre, ſano quidem viro debilita-

tem ſignificat, ægrotanti verò, ſanitatem & ex præſenti ſtatu tranſmotionem. Sano itaq; trāſmutare diætam conducit: itaque primū vomat, & rurſus, vbi paulatim cibū aſſumpſit: à præſenti enim diæta totū corpus mouetur. Debili verò eadem diæta vti conducit. nam corpus ex p̄ſenti ſtatu tranſit.

Terram ab aqua ali qua aut mari inundatam videre, morbum ſignificat, humiditate multa in corpore exiſtēte. Verū oportet vomitibus, & prādij detractione, & laborib⁹ & ſicco victu vti: deinde ſenſim adiiciendo, ac modico cibo renutrire.

Sed neque nigram,

σημαίνει· νοσέοντι δὲ, ὑγείην καὶ μετακίνησιν τοῦ ὑπάρχοντος. τῷ μὲν οὖν ὑγιαίνοντι μεταστῆσαι τὴν δίαιταν ξυμφέρει. ἐμεσάτω πρῶτον, εἶτα προσδέξηται αὖθις κατὰ μικρόν· ἀπὸ γὰρ τῆς ὑπαρχούσης κινέεται ἅπαν τὸ σῶμα. τῷ δὲ ἀσθενέοντι ξυμφέρον χρῆσθαι τῇ αὐτῇ διαίτῃ· μεθίσταται γὰρ δὴ τὸ σῶμα, ἐκ τοῦ παρεόντος.

Κατακλυζομένην γῆν ἀπὸ τινὸς ὕδατος ἢ θαλάσσης ὁρῆν, νοῦσον σημαίνει, ὑγρασίης πολλῆς ἐνεούσης ἐν τῷ σώματι. ἀλλὰ χρὴ τοῖσιν ἐμέτοισι, καὶ ἀναριστήσει, καὶ τοῖσι πόνοισι καὶ ξηροῖσι διαιτήμασι χρῆσθαι· ἔπειτα προσάγειν ἐξ ὀλίγων, καὶ ὀλίγοισιν.

Ἀλλ' οὐδὲ μέλαιναν

ὁρᾷν γῆν, οὐδὲ κατακεκαυμένην δοκεῖ ἀγαθὸν, ἀλλὰ κίνδυνος ἰσχυροῦ νοσήματος αὐτιτυχεῖν καὶ θανασίμου· ξηρασίης γὰρ ὑπερβολὴν σημαίνει εἶναι ἐν τῇ σαρκί. ἀλλὰ χρὴ τούς τε πόνους ἀφελεῖν, τῶν τε σίτου ὁκόσα ξηρά τε καὶ θερμὰ, καὶ δριμέα καὶ οὐρητικά· διαιτῆσθαί τε τῷ τε πτισάνης καθέφθω τῷ χυλῷ, καὶ πᾶσι τοῖς μαλακοῖσι καὶ κούφοισιν ὀλίγοισι· ποτῷ χρέοντι ὑδαρεῖ, λευκῷ, πλείονι, λουτροῖσι πολλοῖσι θερμοῖσιν. ἀλλὰ μὴ ἄσιτος λουέσθω, μαλακευνείτω, ῥαθυμεέτω, ψῦχος καὶ ἥλιον φυλασσέσθω. εὔχεσθαι δὲ γῇ, καὶ Ἑρμῇ, καὶ τοῖσιν ἥρωσιν.

Εἰ δὲ κολυμβᾷν ἐν

neque cõbuſtam terram videre bonũ eſt, ſed periculum eſt delabendi in fortem ac lethalem morbũ. Siccitatis enim exceſſum in carne eſſe ſignificat. Verùm oportet & labores detrahere, & cibos qui ſicci & calidi, & acres ac vrinam cientes ſunt: nutrireq; ptiſanæ ſucco decocto, & omnibus mollibus ac leuibus modicis: & potu vti aquoſo, albo, copioſiore: & balneis multis calidis: ſed ieiunus ne lauet, molliter cubet ac dormiat, & in ocio degat, frigus & ſolem vitet. Supplicet autẽ terræ, & Mercurio, & Heroibus.

Si verò in ſtagno, aut in mari, aut in flu

minibus natare quis sibi videatur, non est bonū: humiditatis enī excessū significat. Cō fert autē huic, & diæta sicca, & laboribus vti: febricitāti verò id bonum est: extinguitur enim caliditas ab humoribus.

Quicquid porrò qs circa seipsum videt solito more fieri, ad naturam suipsius, neque maius, neq; minus, bonum est ad sanitatem. Et vestitū albū indutum esse, & calciamētum pulcherrimū, bonū est. Quicquid verò mēbris maius fuerit, bonum nō est: sed neq; quodcunq; tandē fuerit minus: & oportet hoc quidē per diętam augere, illud verò minuere. Nigra autem morbosiora sunt,

λίμνῃ, ἢ ἐν θαλάσσῃ, ἢ ἐν ποταμοῖσι δοκέει, οὐκ ἀγαθόν· ὑπερβολὴν γὰρ ὑγρασίης σημαίνει. ξυμφέρει δὲ τούτῳ τῇ διαίτῃ τοῖσί τε πόνοισι χρῆσθαι. πυρέττοντι δὲ ἀγαθόν· σβέννυται γὰρ τὸ θερμὸν ὑπὸ τῶν ὑγρῶν.

Ὅ,τι δ᾽ αὖτις περὶ αὑτὸν ὁρᾷ κατὰ τρόπον γινόμενον, πρὸς τὴν φύσιν τὴν ἑωυτοῦ, μήτε μείζω, μήτε ἐλάσσω, ἀγαθὸν πρὸς ὑγείην ἐστί. καὶ ἐσθῆτα λευκὴν ἐνδεδύσθαι, καὶ ὑπόδεσιν τὴν καλλίστην, ἀγαθόν. ὅ,τι δ᾽ ἂν εἴη μεῖζον τῶν μελῶν, οὐκ ἀγαθόν· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὅσον ἂν εἴη ἔλασσον. καὶ χρὴ τὸ μὲν αὔξειν τῇ διαίτῃ, τὸ δὲ μειοῦν. τὰ δὲ μέλανα νοσερώτερά τε καὶ ἐπι

κίνδυνα. ἀλλὰ χρὴ μαλάσσειν καὶ ὑγραίνειν. καὶ τὰ καινὰ μεταλλαγὴν σημαίνει.

Τοὺς ἀποθανόντας ὁρῆν καθαροὺς ἐν ἱματίοισι λευκοῖσιν, ἀγαθόν· καὶ λαμβάνειν τι παρ' αὐτῶν καθαρὸν, ἀγαθόν· ὑγείην γὰρ σημαίνει καὶ τῶν σωμάτων, καὶ τῶν ἐσιόντων· ἀπὸ γὰρ τῶν ἀποθανόντων αἱ τροφαὶ καὶ αὐξήσιες, καὶ σπέρματα γίνονται. ταῦτα δὲ καθαρὰ εἰσέρπειν ἐς τὸ σῶμα, ὑγείην σημαίνει. ἢν δὲ τοὐναντίον τις ὁρῴη γυμνοὺς ἢ μελανοείμονας, ἢ μὴ καθαροὺς, ἢ λαμβάνοντάς τι, ἢ φέροντας ἐκ τῆς οἰκίας, οὐκ ἐπιτήδειον· σημαίνει γὰρ νοῦσον· τὰ γὰρ ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα βλαβερά. ἀλλὰ

& periculosa. mollire itaq; oportet & humectare. Noua quoq; trãsmutationẽ significãt.

Mortuos videre puros in vestib⁹ albis, bonũ est, & accipere aliquid ab ipsis purũ, bonũ est. Sanitatẽ enim significat corporũ, & salubritatẽ ingestorũ: à mortuis enim nutrimenta, & incremẽta, ac semina fiunt. Hæc autẽ pura in corpus irrepere, sanitatẽ significãt. Si verò contra quis videat ipsos nudos, aut nigris vestib⁹ indutos, aut nõ puros, aut aliquid accipientes, aut ex domo portantes, non est cõmodum: morbũ enim significat. quæ enim in corp⁹ ingerũtur, nociua sunt. Verũ oportet

curſibus circularibus & deambulationibus depurgari, & alimento molli ac leui à vomitu ſenſim nutriri.

Quęcunq; verò formæ peregrinę corpora in ſomnis apparẽt, & hominẽ perterrent, ciborũ incõſuetorum repletionẽ, & ſecretionem, & bilis ſupernè ac infernè eruptionẽ, & morbum periculoſum ſignificant. Verũ oportet vomitũ facere, & ad dies quinque cibos quamleuiſsmos nõ multos, neq; acres, neq; ſiccos, neq; calidos ſenſim adiiciẽdo accipere, & laboribus naturalibus maximè vti, exceptis deãbulationibus à cœna. Vtẽdum etiam balneis & calidis lauacris, & o-

χρὴ τοῖσι τροχοῖσι καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἀποκαθαίρεσθαι, καὶ τῇ τροφῇ τῇ μαλακῇ τε καὶ κούφῃ προσάγειν ἐμέσαντα.

Ὁκόσα δὲ ἀλλόμορφα σώματα φαίνεται ἐν τοῖσιν ὕπνοισι, καὶ φοβέει τὸν ἄνθρωπον, σιτίων ἀσυνήθων σημαίνει πλησμονὴν, καὶ ἀπόκρισιν, καὶ χολέραν, καὶ νοῦσον κινδυνώδη. ἀλλὰ χρὴ ἔμετον ποιήσασθαι, καὶ προσαγαγεῖν, ἐς ἡμέρας πέντε σιτίοισιν ὡς κουφοτάτοισι μὴ πολλοῖσι, μηδὲ δριμέσι, μήτε τοῖσι ξηροῖσι, μήτε τοῖσι θερμοῖσι, καὶ τῶν πόνων τοῖσι κατὰ φύσιν μάλιστα, πλὴν τῶν ἀπὸ δείπνου περιπάτων. χρῆσθαι δὲ καὶ λουτροῖσι καὶ θερμολουσίῃσι, καὶ ἑα-

θυμίησιν. ἥλιον δὲ καὶ ψύχος φυλαττέσθω.

Ἢν δὲ ἐν τῷ ὕπνῳ ἐσθίειν δοκῇ, ἢ πίνειν τῶν συνήθων σιτίων ἢ πομάτων, ἔνδειαν σημαίνει τροφῆς, καὶ ψυχῆς ἀθυμίην. κρέα δὲ τὰ μὲν ἰσχυρότατα, μεγίστης ὑπερβολῆς· τὰ δὲ ἀσθενέστατα, ἧσσω· ὥσπερ γὰρ τὸ ἐσθιόμενον ἀγαθὸν, οὕτω καὶ ὁρώμενον. ἀφαιρέειν οὖν τῶν σιτίων ξυμφέρει· τροφῆς γὰρ ὑπερβολὴν τοῦτο σημαίνει. ἀλλὰ καὶ ἄρτοι τυρῷ καὶ μέλιτι πεποιημένοι καθ' ὕπνους ἐσθιόμενοι, ὡσαύτως σημαίνουσιν. ὕδωρ δὲ καθαρὸν πινόμενον, ἀγαθόν· τὰ δὲ ἄλλα πάντα, βλάπτει.

Ὁκόσα δὲ δοκέει ὁ ἄνθρωπος θεωρῆν τῶν

cio. Solem verò & frigus vitet.

Si verò quis per somnum edere aut bibere consuetos cibos ac potus sibi videatur, inopiam alimenti significat, & animę tristitiã. Et si carnes robustissimas quis edere se putet, maximũ alimenti excessum designat: si verò debilissimas, vt minoré. nam vt id qđ editur bonũ est, sic etiam id quod videtur. Cibi igitur detrahendi: nã alimẽti excessũ hoc significat. Sed & panes ex caseo ac melle facti per somnũ comesti, similiter significant. Aquam autẽ puram bibere bonũ est, reliqua omnia noxia.

Quæcunque homo ex consuetis ac familiaribus se videre

putat ea animæ con-
cupiſcentiam ſignifi
cant. Quæcunq; verò
fugit perterrefactus,
ſanguinem ſiſti ac præ
ſiccitate coerceri ſi-
gnificant. Cõfert ita-
que frigefacere cor-
pus ac humectare.

Quũ verò quis pu-
gnat, aut pũgitur, aut
ab alio ligatur, ſecre-
tionem circuitui con
trariam corpori cõti-
giſſe ſignificat. Cõdu
cit igit vomere, & at-
tenuare ac deãbulare,
& cibis leuibus vti, &
à vomitu ad dies quin
que ſenſim renutrire.

Quin & oberra-
tiones & aſcenſus in
ſomnis viſi, grauia ſi-
gnificant. Fluminum
trãſitiones, & hoſtes,
armati, mõſtra formę
peregrinæ, morbũ aut

συνήθων, ψυχῆς ἐπι-
θυμίην σημαίνει· ὁκό-
σα δὲ φεύγει περιφοβη-
μένος, ἐπίστασιν τοῦ αἵ-
ματος σημαίνει ὑπὸ
ξηρασίης. ξυμφέρει δὲ
ψύξαι καὶ ὑγρῆναι
τὸ σῶμα.

Οκόσα δὲ ἢ μάχεται,
ἢ κεντέεται, ἢ ξυνδεῖ-
ται ὑπ᾽ ἄλλου, ἀπό-
κρισιν σημαίνει ὑπε-
ναντίην τῇ περιόδῳ
γεγενῆσθαι τῷ σώματι.
συμφέρει οὖν ἐμέειν
καὶ ἰσχναίνειν καὶ περι-
πατεῖν, καὶ σιτίοισι κού-
φοισι χρῆσθαι, καὶ προ-
σάγειν ἐκ τοῦ ἐμέτου,
ἐς ἡμέρας πέντε.

Αλλὰ καὶ πλάνοι καὶ
ἀναβάσιες ἐν φαντα-
σμάτων, χαλεπὰ ταῦ-
τα σημαίνουσι. ποτα-
μῶν διαβάσιες, καὶ ὁ-
πλῖται, καὶ πολέμιοι,
καὶ τέρατα ἀλλόμορφα

φα, νοῦσον σημαίνει, ἢ μανίην. ξυμφέρει οὖν τοῖς ἐν τουτέοισιν ἀλωμένοισι, σιτίοισιν ὀλίγοισι, κούφοισί τε καὶ μαλακοῖσι χρέεσθαι, καὶ ἐμέτοισι· προσάγειν ἡσυχῇ ἐπὶ ἡμέρας πέντε· καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι κατὰ φύσιν πολλοῖσι χρέεσθαι, πλὴν ἀπὸ δείπνου. θερμολουσίην δὲ, ῥᾳθυμίην, ψῦχος, ἥλιον, φυλάσσεσθαι.

Τούτοισι χρώμενος, ὡς γέγραπται, ὑγιαίνει τὸν βίον. καὶ εὕρηταί μοι δίαιτα, ὡς δυνατὸν εὑρεῖν ἄνθρωπον ὄντα, ξὺν τοῖσι θεοῖσιν.

inſaniam ſignificant. Confert itaq; his qui talibus in ſomnis vexantur, cibis modicis vti, leuibusq́; ac mollibus, itemq; vomitib⁹, atq; ſic ſenſim rurſus ad dies quinque cibũ exhibere. Vtendum & laboribus naturalibus multis, præterquam à cœna, Calida lauacra, & ocium, frigusq́; ac ſolem vitent.

Qui igitur his quẽadmodum conſcripta ſunt vtetur, vitã ſanus deget. & inuẽta eſt ſanè à me hæc ipſa diȩta, quantum poſsibile eſt humano ingenio excogitare, diis auxiliantibus.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ.

Ὄμνυμι Ἀπόλλωνα ἰητρὸν, καὶ Ἀσκληπιὸν, καὶ Ὑγείαν, καὶ Πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας καὶ πάσας ἵστορας ποιεύμενος, ἐπιτελέα ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ὅρκον τόνδε καὶ ξυγγραφὴν τήνδε.

Ἡγήσεσθαι μὲν τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην, ἴσα γενέτῃσιν ἐμοῖσιν· καὶ βίου κοινώσεσθαι· καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μετάδοσιν ποιήσεσθαι· καὶ γένος τὸ ἐξ ἑωυτέου, ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄρρεσι.

IVSIVRANDVM HIPPOCRATIS.

Teſtor Apollinem medicũ, & AEſculapiũ, Hygiénque, & Panaceam, & deos & deas omnes, me quantum in me erit & quãtum ingenium meum valebit, hæc omnia obſeruaturum, quæ hoc iureiurãdo atque his tabulis continentur.

Tributurũ me pręceptori meo à quo hãc artẽ ſum edoctus, nõ minus q̃ parenti à quo ſum genitus. Vitã cũ eo cõmunicaturũ: res omnes quas illi neceſſarias eſſe intelligam, pro viribus meis ſubminiſtraturũ: progeniem eius fratrem loco habiturum.

Καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην, ἢν χρηίζωσι μανθάνειν, ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς. παραγγελίης τε καὶ ἀκροήσιος, καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσεσθαι υἱοῖσί τε ἐμοῖσι, καὶ τοῖσι τοῦ ἐμὲ διδάξαντος, καὶ μαθηταῖσι συγγεγραμμένοις τε, καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί.

Διαιτήμασί τε χρήσομαι, ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμήν· ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν.

Οὐ δώσω δὲ οὐδὲ φάρμακον οὐδενὶ αἰτηθεὶς, θανάσιμον, οὐδὲ ὑφηγήσομαι ξυμβουλίην τοιήνδε·

Ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον

Hanc artē sine mercede & sine pactionibus edocturum: præcepta omnia libenter & fideliter traditurū meis & præceptoris mei liberis, cęterisque discipulis, qui se legibus medicine astrinxerint, atque iurati fuerint, alij præterea nemini.

In curandis ægrotis pro viribus. & pro ingenio meo necessariis rebus vsurū. Nemini ægritudinem dilaturum, nihil per iniuriam facturum.

Rogatum nemini venenum daturū, neque id cuiquam consulturum.

Neque prægnāti mulieri ad interficiendū conceptum fœtum po

tionem porrecturum.

Vitam meam atque artem meam puram atque integram seruaturum.

Laboranti lapillo haud quenquam excisurũ, sed expertis eius artis hoc negocium permissurum.

Quamcunque domum ingressus fuero, duntaxat liberãdis ægrotis operam daturum. Omnẽ iniuriã, omnem corruptelam, omne genus turpitudinis, res etiam venereas sponte mea euitaturum: siue muliebria corpora curauero, siue virilia, siue hominis liberi, siue serui.

Quæ inter curandum vel videro, vel audiero, vel etiam extra curam in vita hominum cognouero, quæ reticenda esse in-

διώσω.

Ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν, καὶ τέχνην τὴν ἐμήν.

Οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας· ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε.

Εἰς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ᾽ ὠφελείῃ καμνόντων, ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης, καὶ φθορίης τῆς τε ἄλλης, καὶ ἀφροδισίων ἔργων, ἐπί τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρώων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων.

Ἃ δ᾽ ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω ἢ ἀκούσω, ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλα-

λέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄῤῥητα ἡγούμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα.

Ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι, καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποισιν εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον· παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι, τἀναντία τουτέων.

telligam, nemini aperiturum, ſed intemeratam taciturnitatem ſeruaturum.

Præſens igitur iuſiurandum integre atque incorrupte ſeruãti mihi omnia tam in vita quàm ĩ arte mea proſpera feliciaq; ſuccedant, & gloria in ęternũ parata ſit: trãſgredienti vero atque periuro contraria omnia eueniant.

EXCVDEBAT GVIL. MORELIVS, IN GRAECIS TYPOGRAPHVS REGIVS, LVTETIAE PARISIORVM M. D. LVII. CAL. DECEMBR.

Δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι.

